

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1930

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

Ord(10)

35062

Ref

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar

år 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Aktier:				
beslut om överlåtande av stadens aktier i Kohlsätters Kraft Aktiebol. till Uddeholms Aktiebolag	11	16/1	1	1
ändringar i kontrakt ang. överlåtande av d:o	117	26/6	7	48
Aktieteckning:				
K. Befhdes utslag å besvär över beslut att teckna aktier i bolag för återupptagande av driften vid Karlstads glasbruk	42	20/3	—	—
yttrande i anledning av K. Befhdes utslag å besvär över beslutet.....	73	17/4	4	44
Allmänna lyshållningen:				
bättre utebelysning	180	20/11	11	17
anslag till kostnaderna	181	20/11	11	21
Amorteringslån, beslut ang. fondering av medgiven upplåning	110	26/6	7	14
Andréfärdens minnesfond, anslag till	190	20/11	11	37
Annonsering av stadsfullmäktiges sammanträden m. m.	219	18/12	12	219
Arbetsförmedlingsanstalten, ansvarsfrihet för styrelsen	151	16/10	10	2
Arbetslösheten:				
bidrag från landstinget av 1929 års anslag ...	46	20/3	3	16
disposition av landstingets anslag	136	18/9	9	25
anslag till arbetslösa vid julhelgen	211	18/12	12	190
Automobilskattemedel, ang. användning av	109	26/6	7	12
Avloppsledningar, ang. framdragande av å norra stadsområdet.....	207	18/12	12	159

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
B.				
Badhusstyrelsen, statförslag för år 1931	—	—	12	104
Barnvårdsnämnden, statförslag för år 1931	—	—	12	67
Barnkrubban — se Karlstads barnkrubba.				
Belysningsstyrelsen:				
val av ledamot och suppleant i	18	16/1	1	46
anmälan ang. val av vice ordförande i	31	20/2	—	—
avsägelse såsom suppleant i	126	18/9	—	—
val av suppleant i	149	16/10	10	1
belysningsverkens uppbörd och bokföring till stadskassan	209	18/12	12	180
Beredningsutskottet:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/1	—	—
val av ledamot och suppleant i	16	16/1	1	46
val av ledamot i	140	18/9	—	—
Bergerska fonden, fördelning av räntan å	33	20/2	2	1
Brandstodskommittén, val av ledamot i	32	20/2	2	1
Brandstyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/1	—	—
anslag till nytt brandtelegraf- och signalsystem	90	15/5	5	19
statförslag för år 1931	—	—	12	96
Brandtelegraf- och signalsystem, anslag till nytt ...	90	15/5	5	19
Budgetberedningen:				
val av ledamot i	20	16/1	1	47
val av ledamot i	150	16/10	10	1
avsägelse av ledamotskap i	199	18/12	—	—
utlåtande över statförslaget för år 1931	—	—	12	129
Byggnadsordning, stadens, K. Befhdes godkännande av ändring i				
av ändring i	53	17/4	—	—
Byggnader, stadens, underhållsarbeten för år 1931	160	16/10	10	26
Byggnader, allmänna, underhåll och vård av	174	20/11	11	2
Byggnadsnämnden:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/1	—	—
statförslag för år 1931 ..	—	—	12	111
Byggnadsstyrelsen, Kungl., förslag till underhåll av statliga byggnader i staden	174	20/11	11	2

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
C.				
Centralisering av stadens kassa- och bokföringsväsen, beslut ang.	209	18/12	12	180
Centralförrådet:				
anslag å extra stat.	185	20/11	11	29
statförslag för år 1931.	—	—	12	47
Chaufförskiosker å Stora torget, tilläggsanslag till	178	20/11	11	14
D.				
Donationsjord; anmälan ang. val av ledamot i värderingsnämnd för donationsjord inom Marieberg	10	16/1	—	—
Drättselkammaren:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/3	—	—
val av ledamot och suppleant i.	17	16/1	1	46
val av ledamot i.	140	18/9	—	—
statförslag för år 1931.	—	—	12	17
E.				
Elektricitetsverket:				
anslag å extra stat.	182	20/11	11	23
statförslag för år 1931.	—	—	12	55
Examensvittnen vid realskoleexamen:				
avsägelse av uppdrag såsom.	146	16/10	—	—
val av ordinarie och suppleant.	171	20/11	11	1
F.				
Fastighetsförvaltare, omorganisation av tjänsten.	107	26/6	7	1
Fastighetsförsäljning, avseende:				
markområde inom kv. Udden till Karlstads domkyrka.	162	16/10	10	36
tomt å Malmtorget till Kungl. Maj:t och Kronan	205	18/12	12	149
Fastighetsförvärv, avseende:				
stadsägan n:o 1070 (Sundby n:o 1).	47	20/3	3	18
markområden inom kv. Sjötullen.	87	15/5	5	9
markområden inom kv. Ryttern.	91	15/5	5	22
landeriet Rosenborg.	116	26/6	7	46
stadsägan n:o 129 å Herrhagen.	189	20/11	11	35

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Fattigvårdsstyrelsen:				
anställande av ordinarie kontorsskrivare.....	113	26/6	7	31
ansökan om uppskov med ordnande av fattigvårdsanstalten i sin helhet.....	153	16/10	10	5
avsägelse av ledamotskap i	168	20/11	—	—
avsägelse av suppleantskap i	169	20/11	—	—
statförslag för år 1931	—	—	12	62
Fiskförsäljningen inom staden:				
förslag till uppförande av fiskhall m. m.	12	16/1	1	38
förslag till ordnande av	175	20/11	11	3
Flickskolestyrelsen:				
anslag till skolans uppehållande m. m.....	15	16/1	1	45
successiv indragning av till flickläroverket fogade förberedande klasser	57	17/4	4	1
antagande av reglemente för flickläroverket ..	58	17/4	4	3
ändringar i reglemente för flickläroverket.....	195	20/11	11	56
höjt arvode till ombudsmannen vid flickläroverket.....	196	20/11	11	61
statförslag för år 1931	—	—	12	84
Folkskolestyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	7	16/1	—	—
uppförande av en småskolebyggnad å rorra stadsområdet	99	5/6	6	12
sakkunnigt biträde vid ombyggnad av Gamla skolan	210	18/12	12	188
timplan vid fortsättningsskolorna	212	18/12	12	192
provisorisk löneförbättring åt handarbets- och skolkökslärarinnorna.....	213	18/12	12	194
statförslag för år 1931	—	—	12	77
Friluftskonserter:				
anslag för år 1930.....	114	26/6	7	30
anslag för år 1931.....	188	20/11	11	33
Frälsningsarmén; se Slummens barnkoloni.				
G.				
Gasledning, ang. framdragande av i Lambergsgatan	48	20/3	3	20
Gasverket:				
anslag å extra stat	183	20/11	11	25
statförslag för år 1931..	—	—	12	50

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Gatuarbeten:				
ny- och omläggning inom planlagda området..	154	16/10	10	8
underhåll inom såväl planlagda som icke planlagda området	156	16/10	10	13
Gatubelysning, anslag till förbättrad inom vissa delar av Tingvallastaden	119	26/6	7	66
Gatubelysning, se ock allmänna lyshållningen.				
Glasbruket, se Aktieteckning.				
Grundskatten å bevillningspliktig fast egendom m. m., avskrivning av	202	18/12	11	49
Gymnastikföreningen, Karlstad, anslag till	159	16/10	10	23
H.				
Hallmästaren vid köttbesiktningsbyrån; ang. nedsättning av hyresavgift	13	16/1	1	42
Hamnstyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	31	20/2	—	—
förslag till ny hamntaxa	66	17/4	4	24
förslag till ordnande av yttre hamnplanet och anskaffning av kranar	98	5/6	6	1
statförslag för år 1931	—	—	12	115
Handel med begagnade föremål:				
Harry Hallins ans. ang. tillstånd till, avstyrkes	133	18/9	9	17
Harry Hallins ans. ang. tillstånd till, tillstyrkes	163	16/10	10	38
Handel med skrot; Olof Manners ans. tillstyrkes ...	134	18/9	9	19
Hembygdsgillels ungdomslag, anslag till	177	20/11	11	10
Hälsovårdsnämnden, statförslag för år 1931	—	—	12	70
I.				
Idrottsplatsen Tingvalla:				
återremiss av ärende ang. anslag till underhåll av	63	17/4	4	14
anslag till underhåll av	82	15/5	5	3
Idrottsplatskommittén; val av ledamöter i	79	15/5	5	1
Inkorporeringsdelegerade:				
val av ledamot och suppleant i	21	16/1	1	47
val av ledamot i	17 3	20/11	11	2

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
K.				
Karlstads barnkrubba, anslag till	132	18/9	9	6
Karlstads orkesterförening, anslag till	135	18/9	9	21
Karlstads sparbank, val av huvudman i.....	22	16/1	1	47
Karlsvik, reparationer å	72	17/4	4	42
Kohlsäters Aktiebolag, avtal ang. ekonomiskt stöd till Kohlsäters Kraft Aktiebolag:	118	26/6	7	58
överlåtande till Uddeholms Aktiebol. av stadens aktier i	11	16/1	1	1
ändringar i kontrakt rörande d:o.....	117	26/6	7	48
Kommunalförvaltningen i städerna efter processreformens genomförande:				
kommitté för yttrande över lagförslag	139	18/9	—	—
yttrande över lagförslaget	191	20/11	11	38
Kriminalkonstaplar, anställande av tvenne ordinarie Kylanderska fonden:	206	18/12	12	152
meddelande angående ränteavkastningen.....	28	20/2	—	—
användningen av räntan	200	18/12	—	—
Köttbesiktningsbyråns fastighet, anslag till reparation och underhåll av asfaltbeläggningen å gården	137	18/9	9	27
L.				
Lantbruks- och skogsbruksutställningen 1929, ersättning för vissa utförda arbeten å utställningsområdet	100	5/6	6	15
Lantmäterikontor, länets, upplåtelse av tomt till....	205	18/12	12	149
Lån, se amorteringslån.				
Lönenämnden, anmälan ang. val av ordförande m. m. Löneärenden:	31	20/2	—	—
sköterskan vid sinnessjukavdelningen å Klara- borg	71	17/4	4	40
stadsbibliotekets tjänstemän	115	26/6	7	35
ombudsmannen vid flickskolan.....	196	20/11	11	61
handarbets- och skolkökslärarynnorna vid folk- skolan	213	18/12	12	194
poliskåren.....	214	18/12	12	199
ålderstillägg och semester för kronokassören..	215	18/12	12	217

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
K.				
Karlstads barnkrubba, anslag till	132	18/9	9	6
Karlstads orkesterförening, anslag till	135	18/9	9	21
Karlstads sparbank, val av huvudman i.....	22	16/1	1	47
Karlsvik, reparationer å	72	17/4	4	42
Kohlsäters Aktiebolag, avtal ang. ekonomiskt stöd till Kohlsäters Kraft Aktiebolag:	118	26/6	7	58
överlåtande till Uddeholms Aktiebol. av stadens aktier i	11	16/1	1	1
ändringar i kontrakt rörande d:o.....	117	26/6	7	48
Kommunalförvaltningen i städerna efter processre- formens genomförande:				
kommitté för yttrande över lagförslag.....	139	18/9	—	—
yttrande över lagförslaget	191	20/11	11	38
Kriminalkonstaplar, anställande av tvenne ordinarie	206	18/12	12	152
Kylanderska fonden:				
meddelande angående ränteavkastningen.....	28	20/2	—	—
användningen av räntan	200	18/12	—	—
Köttbesiktningsbyråns fastighet, anslag till reparation och underhåll av asfaltbeläggningen å gården	137	18/9	9	27
L.				
Lantbruks- och skogsbruksutställningen 1929, ersätt- ning för vissa utförda arbeten å utställnings- området	100	5/6	6	15
Lantmäterikontor, länets, upplåtelse av tomt till....	205	18/12	12	149
Lån, se amorteringslån.				
Lönenämnden, anmälan ang. val av ordförande m. m.	31	20/2	—	—
Löneärenden:				
sköterskan vid sinnessjukavdelningen å Klara- borg	71	17/4	4	40
stadsbibliotekets tjänstemän	115	26/6	7	35
ombudsmannen vid flickskolan.....	196	20/11	11	61
handarbets- och skolkökslärarinnorna vid folk. skolan	213	18/12	12	194
poliskåren.....	214	18/12	12	199
ålderstillägg och semester för kronokassören..	215	18/12	12	217

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Pilsnerdricka, yttrande över försäljningsansökningar från:				
Emma Persson	92	15/5	5	17
Ada Jörnmark	192	20/11	11	45
Polisverket:				
statförslag för år 1931	—	—	12	101
anställande av två kriminalkonstaplar	206	18/12	12	152
R.				
Realskoleexamen, se Examensvittnen.				
Reparationsarbeten:				
å lägenheten Karlsvik	72	17/4	4	42
å landeriet Sjövik	88	15/5	5	12
å köttbesiktningsbyråns gårdsplan	137	18/9	9	27
å fastigheten Östbro	187	20/11	11	31
Revisionsberättelse, ang. stadens styrelser och delegationer för år 1929	130	18/9	9	1
Rådhuset, ändringsarbeten i samband med centraliseringen av stadens kassa- och bokföringsväsende	209	18/12	12	209
S.				
Saluhallsstyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/1	—	—
statförslag för år 1931	—	—	12	108
Samlingssalskommittén, val av ledamot och suppleant i Seminariets övningsskola - - se Skolresor, Tandklinik	19	16/1	1	46
Simsällskapet, stadens, anslag till simlärare	176	20/11	11	9
Sjöförklaringar, förslag å sakkunnige	218	18/12	12	218
Sjövik, reparationer å	88	15/5	5	12
Skatteuppbörd, yttrande i anledning av 1924 års upp- bördssakkunniges betänkande ang. rationell	44	20/3	3	1
Skiftesgodman, val av	81	15/5	5	2
Skogsaccis, fastställande av skattesats för	37	20/2	2	14
Skollovskolonierna, anslag till	158	16/10	10	16

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Skolresor vid Seminariets övningsskola, anslag till Skönhetsrådet:	179	20/11	11	15
avsägelse av ledamotskap i	55	17/4	—	—
ökning av antalet ledamöter i	59	17/4	4	8
val av ledamot och suppleant i	172	20/11	11	1
Slummens barnkoloni, anslag till	86	15/6	5	6
Stadsarkitekts-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltartjänsterna, omorganisation av	107	26/6	7	1
Stadsarkitekt, val av	157	16/10	10	15
Stadsbiblioteket och föreläsninganstalten:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	7	16/1	—	—
utvidgning av bibliotekets lokaler i Kungsgatan n:o 1	36	20/2	2	7
ny stat för år 1930	115	26/6	7	35
statförslag för år 1931	—	—	12	91
Stadsbyggmästaren, omorganisation av tjänsten	107	26/6	7	1
Stadsfullmäktige:				
förteckning över ledamöter	1	16/1	—	—
val av ledamot i	5	16/1	—	—
val av ledamot i	27	20/2	—	—
avgående sekreteraren tackas	142	18/9	—	—
val av ledamot i	144	16/10	—	—
ny sekreterare vald	145	16/10	—	—
annonsering av sammanträden	219	18/12	12	219
ordförande till första sammanträdet år 1931 ...	220	18/12	12	219
avgående ordföranden tackas och avtackas ..	221	18/12	—	—
Stadskassan, belysningsverkens kassa och bokföring till	209	18/12	12	180
Stadsplaneärenden:				
framställning ang. ändring betr. kv. Almen ...	34	20/2	2	2
framställning ang. jämkning betr. Åttkantsgatans sträckning öster om Nygatan	61	17/4	4	10
framställning ang. jämkning betr. södra delen av kv. Glasberget	64	17/4	4	15
förslag till stadsplan m. m. betr. Kvarnberget och Lasarettområdet	111	26/6	7	16
principuttalande ang. stadsplan för norra stadsområdet	164	16/10	10	39

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsrevisionen:				
avsägelse av ordförandeskap i	78	15/5	—	—
val av ordförande och vice ordförande i	102	5/6	—	—
avsägelse av ledamotskap i	103	5/6	—	—
val av ledamot och suppleant i	121	26/6	7	72
berättelse över granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning år 1929	130	18/9	9	1
Stämning å staden ang. skadestånd för försummad väghållning	8	16/1	—	—
Subventionslån:				
framställning om ändring i betalningsvillkoren för beslut ang. d:o	65	17/4	4	17
204	18/12	12	137	
Svenska Stadsförbundet:				
val av ombud till förbundets kongress	83	15/5	5	3
medlemsavgift till	129	18/9	—	—
Systemaktiebolaget:				
yttrande över oktrojansökan	89	15/5	5	13
ansvarsfrihet för styrelsen	101	5/6	6	22
T.				
✓ Tandklinik, tandvård vid folkskolans tandklinik ått eleverna vid seminariets övningsskola	93	15/5	5	25
Trafiknämnden:				
redogörelse för verksamheten 1929	30	20/2	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.	31	20/2	—	—
U.				
Uddeholms Aktiebolag:				
överlåtelse av stadens aktier i Kohlsätters Kraft Aktiebolag till	11	16/1	1	1
ändringar i kontrakt rörande d:o	117	26/6	7	48
Underhållsarbeten:				
stadens byggnader	160	16/10	10	26
stadens gator såväl inom planlagda som icke planlagda området	156	16/10	10	13
stadens landsvägar	156	16/10	10	13
Utskylder, efterskänkande av, påförda:				
läroverksadjunkten Alb. Zachrison ..	45	20/3	3	15
stationskarlen Efr. Bergstam	131	18/9	9	4

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar 1930.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N o	Sida
V.				
Val, allmänna	217	18/12	—	—
Val, stadsfullmäktige- och landstingsmannaval för- rättas å samma dag	85	15/5	5	4
Vasalunden, iordningsställande av	155	16/10	10	11
Vattenledningar:				
framdragande av i Lambergsgatan	48	20/3	3	20
utvidgning av å Norra stadsområdet	207	18/12	12	159
Vatten- och avloppsverket:				
anslag å extra stat	186	20/11	11	30
statförslag för år 1931	—	—	12	40
Våxnäs, Lilla, anslag till värmeledning i vissa delar av	14	16/1	1	44
Våxnäs, Stora, utredning ang. äganderätten till ..	108	26/6	7	11
Värmlands läns hushållningssällskap, ersättning till för vissa utförda arbeten å förutvarande utställningsområdet	100	5/6	6	15
Värmlands regemente:				
anslag till friluftskonserter	114	26/6	7	33
anslag till friluftskonserter	188	20/11	11	33
Kungl. Maj:ts godkännande av överenskommelse betr. vederlag för reduktion av regementet	41	20/3	—	—
Värmlands Turisttrafikförening, anslag till förenin- gens verksamhet	112	26/6	7	30
Y.				
Yrkesundervisning, Karlstads skolor för:				
kommitté för utredning rörande skolornas upp- gift m. m.	60	17/4	4	9
stadens åtagande av vissa kostnader för skolorna	62	17/4	4	12
fastställande av arvode för skolornas rektor ..	67	17/4	4	27
statförslag för år 1931	—	—	12	88
Yttranden, se Skatteuppbörd, Byggnader allmänna Grundskatten å bevillningspliktig fast egen- dom.				
Ö.				
Östbro, reparationer å	187	20/11	11	31

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Jan. 1930.

§ 1.

Till protokollet antecknades, att enligt behörigen förrättade val följande personer hade att under år 1930 tjänstgöra inom fullmäktige nämligen: lasaretsöverläkaren Per Clarholm, lektorn V. Vendel, landsfiskalen J. Noréus, speditören J. A. Håkansson, förste stadsläkaren H. Severin, plåtslagaren O. W. Karlsson, plåtslagaren Olof Eriksson, byggmästaren Olof Wästlund, kassören A. Norsell, tandläkaren H. Hultman, folkskolläraren Ernst Strandman, filaren Gust. E. Johansson, maskinisten Nils Hult, hallmästaren Reinhold Ohlsson, byggmästaren Johan Wästlund, grosshandlaren Anders Löfberg, ekonomichefen Efraim Eliæson, majoren C. E. Nygren, järnsvarvaren Axel Toll, vaktmästaren Andreas Johansson, muraren Fredrik Andersson, kassörskan Hanna Peterson, trafikbiträdet J. V. Sjöstedt, snickaren Arvid Johansson, kaptenen Nils Björkman, lektorn L. Dalgren, direktören L. Thorngren, rektorn Viktor Hammarberg, snickaren John Klintberg, sparbankskamreraren Gustaf Liljeberg, faktorn Axel Edén, fru Ruth Lilius, handlanden Petrus Lindkvist, grosshandlaren Alfr. Hanes och snickaren O. A. Anderén, varjämte ledamot efter framlidne direktören Emil Ankers ännu icke blivit utsedd.

§ 2.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter.

§ 3.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 20 innevarande januari kl. halv sex eftermiddagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Hultman och Strandman.

§ 4.

Herr Ordföranden erinrade om den förlust, som stadsfullmäktige lidit genom sin ledamots, direktören Emil Ankers' bortgång, samt uttalade stadsfullmäktiges tack för den stora insats den bortgångne gjort i det kommunala arbetet och lyste frid över hans minne.

§ 5.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommet utdrag av magistratens protokoll den 15 innevarande januari, enligt vilket vid då företagen sammanräkning för utseende av efterträdare till ur fullmäktige avgångne ombudsmannen Gösta Bengzon blivit utsedd snickaren O. A. Anderén; och blev i samband härmed Herr Anderén av Herr Ordföranden hälsad välkommen i fullmäktige.

§ 6.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Herr Björkmans motion angående inrättande i Karlstad av ett stadens auktionsverk;

B. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Hälsovårdsnämndens framställning angående ålderstillägg åt sköterskan å epidemisjukhuset;

Belysningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren C. O. Andersson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst.

§ 7.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkomna anmälningar att till ordförande, respektive vice ordförande för år 1930 utsetts: inom beredningsutskottet lektorn V. Vendel och speditören J. A. Håkansson, inom drätselkammaren landsfiskalen J. Noréus och sparbanksdirektören R. Tjerneld, inom brandstyrelsen byggmästaren Olof Wästlund och fabrikören R. Ternqvist, inom byggnadsnämnden borgmästaren E. Lundblad och sparbanksdirektören R. Tjerneld, inom saluhallsstyrelsen stadsveterinären Hugo Berg och byggmästaren Ernst Forsgren, inom folkskolestyrelsen grosshandlaren A. Löffberg och kassören A. Norsell samt inom biblioteks- och föreläsningsstyrelsen lektorn August Isaacs-son och fru Nancy Enwall-Gardell.

§ 8.

Föredrogs en av Viktor Svensson i Karlskoga å staden uttagen stämning med yrkande om åläggande för staden att till käranden solidariskt med Nordmark—Klarälvens järnvägsaktiebolag utgiva visst skadestånd; och beslöts att stämningen skulle överlämnas till drätselkammaren med uppdrag till kammaren att i vederbörlig ordning låta utföra stadens talan i målet.

§ 9.

Föredrogs från landskamreraren Gustaf Heintz inkommet meddelande att med avgivande av yttrande över uppbördssakkunnigas förslag kunde anstå till början av nästkommande mars månad; och beslöts att meddelandet skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom.

§ 10.

Föredrogs från Konungens Befallningshavande i länet till fullmäktige inkommet meddelande, att till länsstyrelsens ombud i nämnden för värdering av försäld donationsjord inom landeriet Marieberg blivit utsedd länsassessorn Karl Holmberg; och beslöts att meddelandet skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom.

§ 11.

Sedan styrelsen för Kohlsäters Kraft-Aktiebolag till drätselkammaren inkommit med förslag angående försäljning till Uddeholms Aktiebolag av staden tillhöriga samtliga aktier i kraftaktiebolaget mot vederlag i leverans av elektrisk energi, hade kammaren, på sätt framginge av dess protokoll den 2 januari 1930, § 11, behandlat ärendet och därvid beslutat hos stadsfullmäktige hemställa om bifall till den ifrågasatta försäljningen.

De närmare villkoren för överlåtelsen hade i det av belysningsstyrelsen till kammaren överlämnade förslaget intagits i följande kontrakt, nämligen: dels kontrakt mellan staden och Uddeholms Aktiebolag (Uddeholms Karlsstadskontrakt), så lydande:

Se Serien A. N:o 1, sid. 5.

dels följande Tilläggskontrakt n:r 1:

Se Serien A. N:o 1, sid. 19.

dels Tilläggskontrakt N:o 2, så lydande:

Se Serien A. N:o 1, sid. 21.

dels Tilläggskontrakt n:r 3, så lydande:

Se Serien A. N:o 1, sid. 23.

dels Tilläggskontrakt n:o 4, av följande lydelse:

Se Serien A. N:o 1, sid. 25.

dels ock kontrakt mellan Kohlsäters Aktiebolag och Uddeholms Aktiebolag (Uddeholms Kohlsäters-kontrakt).

Se Serien A. N:o 1. sid. 27.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av belysningsstyrelsen och beredningsutskottet, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 1, sid. 37.

Under överläggningen i ärendet, varunder upplystes, att Kraftaktiebolagets främmande skulder den 1 januari 1931 komme att uppgå till 1,860,875 kronor 65 öre, yrkades av Herr Håkansson m. fl. bifall till beredningsutskottets förslag, av Herr Noréus likaledes bifall med det tillägget att stadsfullmäktige måtte besluta, att för kontraktens fullgörande från stadens sida erforderliga medel skulle, i den mån tillgång ej därtill förefunnes, anskaffas medelst uttaxering, samt av Herr Norsell m. fl. att stadsfullmäktige måtte avslå förslaget.

Efter det Herr Ordföranden först framställt propositioner å bifall till beredningsutskottets förslag och å avslagsyrkandet samt förklarat sig komma att därefter, om det förstnämnda antoges, framställa proposition å det av Herr Noréus påyrkade tillägget, beslöto stadsfullmäktige, efter omröstning med 22 röster mot 13, avgivna för avslagsyrkandet, ått bifalla beredningsutskottets hemställan.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes efter omröstning, med 34 röster mot 1, avgiven för av Herr Hult gjort avslagsyrkande, att bifalla Herr Noréus' tilläggsförslag.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat *att* godkänna samtliga genom ovan nämnda kontrakt ingångna överenskommelser, *att* för kontraktens fullgörande från stadens sida erforderliga belopp skulle, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering, *samt att* bemyndiga kammaren dels att beträffande ifrågakvarande kontrakt vidtaga de redaktionella ändringar, kompletteringar och jämkningar, som kunde befinnas nödiga och varom överenskommelser kunde komma att träffas, dels ock att därefter å stadens vägnar underteckna samtliga kontrakt.

Mot detta fullmäktiges beslut avlämnades av Herr Hult vid protokollsjusteringen följande reservation:

Då jag anser att stadsfullmäktiges beslut om att överlåta stadens aktier i Kohlsäters Kraft-A.-B. på Uddeholms A.-B. till sin ekonomiska verkan icke är tillräckligt utrett, får jag mot beslutet anmäla min reservation.

Karlstad den 20 januari 1930.

NILS O. HULT.

§ 12.

Angående anslag för uppförande av byggnad avsedd att användas till

fiskförsäljning hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 1, sid. 38.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 1, sid. 41.

Under överläggningen yrkades, dels av Herr Norsell bifall till drätselkammarens förslag, dels av Herr Hammarberg bifall till beredningsutskottets förslag, dels av Herr Lindkvist att ärendet måtte återremitteras för utredning rörande anskaffande av en särskild försäljningsplats, avsedd uteslutande för förstahandsförsäljare av fisk, dels av Herr Andreas Johansson att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens hemställan och därjämte uppdraga åt saluhallsstyrelsen att inkomma med förslag angående ordnande av förstahandsförsäljningen av fisk, dels ock av Herr Severin bifall till beredningsutskottets hemställan med tillägg, att ärendet jämväl måtte remitteras till saluhallsstyrelsen.

Sedan stadsfullmäktige först, efter framställda propositioner på återremiss av ärendet och på bifall till drätselkammarens förslag, efter omröstning med 19 röster mot 15, avgivna för drätselkammarens förslag, beslutat att ärendet skulle återremitteras, biföllo stadsfullmäktige därefter, på framställda propositioner enligt de gjorda återremissyrkandena, det av Herr Severin gjorda yrkandet; och hade stadsfullmäktige alltså beslutat återremittera ärendet till drätselkammaren för uppgörande, efter saluhallsstyrelsens hörande, snarast möjligt av förslag till fristående saluhall, avsedd att inrymma fiskhandeln i dess helhet, ävensom att uppdraga åt saluhallsstyrelsen att inkomma med förslag till nödiga moderniseringar av den nuvarande saluhallen, särskilt med hänsyn till behovet av förbättrade förvaringsanordningar för där lagrade matvaror.

§ 13.

Hos stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden gjort en så lydande anmälan angående nedsättning av hyran för hallmästarens vid köttbesiktningsbyrån lägenhet.

Se Serien A. N:o 1, sid. 42.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se Serien A. N:o 1, sid. 43.

Under överläggningen yrkades av Herr Borgmästaren att stadsfullmäk-

tige måtte, på sätt av hälsovårdsnämnden förutsatts, lägga ifrågavarande av nämnden gjorda anmälan med gillande till handlingarna.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 14.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till inrättande av värmeledning i västra och mellersta delarna av bostadsvåningen å nedre botten i Lilla Våxnäs ett förslagsanslag å 1,400 kronor, vilket skulle, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 1, sid. 44.

§ 15.

På därom av flickskolestyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige förbinda sig att för anslagsperioden 1 juli 1930—30 juni 1931 bevilja Karlstads Högre Elementarläroverk för flickor dels ett anslag av 5,200 kronor till skolans uppehållande, dels ett anslag av 800 kronor för undervisningen i huslig ekonomi, allt för år räknat, dels ock bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering enligt stadgade grunder; och skulle härför erforderliga medel, i den mån de ej funnos tillgängliga, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 1, sid. 45.

§ 16.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till ledamot i utskottet efter framlidne direktören Emil Ankers för tiden till fullmäktiges första sammanträde år 1931 folkskolläraren Ernst Strandman samt till suppleant efter denne för samma tid grosshandlaren Anders Löfberg.

Se Serien A. N:o 1, sid. 46.

§ 17.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till ledamot i drätselkammaren efter framlidne direktören Emil Ankers för tiden till fullmäktiges första sammanträde år 1931 byggmästaren Olof Wästlund och till suppleant efter denne för samma tid landstingskamreraren Aug. Lindh.

Se Serien A. N:o 1, sid. 46.

§ 18.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige i belysningsstyrelsen till ledamot efter framlidne direktören Emil Ankers för tiden till den 1 januari 1932 plåtslagaren Olof Eriksson och till suppleant efter denne för år 1930 överingenjören G. E. Hellberg.

Se Serien A. N:o 1, sid. 46.

§ 19.

I enlighet med förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige i samlingssalskommittén efter framlidne direktören Emil Ankers till ledamot byggmästaren Olof Wästlund och till suppleant efter denne lektorn L. Dalgren.

Se Serien A. N:o 1, sid. 47.

§ 20.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige direktören L. Thorngren till ledamot i budgetsberedningen efter framlidne direktören Emil Ankers.

Se Serien A. N:o 1, sid. 47.

§ 21.

Till ledamot av inkorporeringsdelegerade efter framlidne direktören Emil Ankers utsågo stadsfullmäktige, på förslag av beredningsutskottet, plåtslagaren O. W. Karlsson och till suppleant efter denne vaktmästaren Andreas Johansson.

Se Serien A. N:o 1, sid. 47.

§ 22.

Till huvudman i Karlstads Sparbank för tiden till och med ordinarie års-sammanträdet år 1934 efter framlidne direktören Emil Ankers utsågo stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet folkskolläraren Ernst Strandman.

Se Serien A. N:o 1, sid. 47.

§ 23.

Beslöts att hos Magistraten göra anhållan om verkställande av sammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter framlidne direktören Emil Ankers.

§ 24.

Det antecknades att Herr Borgmästaren E. Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 20 jan. 1930.

PER CLARHOLM.

HOLTER HULTMAN. ERNST STRANDMAN.

Offentligen uppläst den 20 januari 1930; betygar

I tjänsten:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 20 Febr.

N:o 2.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i brandstodskommittén; 4:o) Beredningsutskottets utlåtande över fattigvårdsstyrelsens förslag angående fördelning av räntan å Bergerska fonden; 5:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Almen; 6:o) D:o d:o över styrelsens för Föreningen för Pauvres Hontoux	av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om tillstånd att disponera och inhägnastaden tillhörigt jordområde emellan föreningens tomt och allén i Våxnäsparken; 7:o) D:o d:o över styrelsens för stadsbiblioteket framställning angående anslag till utvidgning av bibliotekslokalerna; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående fastställande av skattesatsen för skogsaccis för år 1930.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Febr. 1930.

§ 25.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Norsell, Nygren, Björkman och Anderén, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 26.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 innevarande februari kl. $\frac{1}{2}$ 6 e. m. å drättselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Gust. E. Johansson och Hult.

§ 27.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommet utdrag av protokoll hållet hos magistraten i Karlstad den 1 innevarande februari, utvisande att vid då verkställd röstsammanräkning fabrikören Fr. Elinder blivit utsedd till ledamot i stadsfullmäktige efter framlidne direktören Emil Ankers; och blev i samband härmed Herr Elinder av Herr Ordföranden hälsad välkommen i fullmäktige.

§ 28.

Föredrogs och lades till handlingarna från drättselkammaren inkommet meddelande, att disponibla ränteavkastningen för år 1929 å P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn uppginge till 600 kronor.

§ 29.

Föredrogs och lades till handlingarna följande från nykterhetsnämnden inkomna berättelse angående nämndens verksamhet under år 1929:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt bestämmelserna i instruktionen för Karlstads stads nykterhetsnämnd överlämnas härmed berättelse över dess verksamhet under år 1929 och det allmänna nykterhetstillståndet i staden.

Under året hava hållits 11 sammanträden, därvid handlagts 702 protokollförda ärenden mot 673 år 1928, 665 år 1927, 565 år 1926, 389 år 1925,

315 år 1924, 247 år 1923, 127 år 1922 och 70 under år 1921. Till nämnden hava under året ingått och behandlats anmälningar mot 44 personer för missbruk av rusdrycker i den utsträckning, att nämnden borde ingripa. Av de sålunda behandlade anmälningarna hava 6 resulterat i beslut om internering, som i 4 fall bragts till verkställighet, 16 i varning, 4 i varning och övervakning samt 12 i indragning eller minskning av inköpsrätt eller restaurantförbud. I de 6 övriga fallen har anmälan lett till den anmäldes inkallande inför nämnden, men ej till vidare åtgärd.

Under året har en person av nämnden anmälts för olaga brännvinshandel och en för olaga handel med denaturerad sprit; i båda fallen hava de anmälda blivit åtalade och bötfällda.

Försäljningen av denaturerat brännvin och skattefri sprit, som under året kontrollerats av nämnden, har ej givit anledning till anmärkning.

Nämnden har i flera fall till stadsfullmäktige avgivit yttranden, huvudsakligen över framställningar om tillstånd till försäljning av pilsnerdricka.

Fylleristatistiken för sista året visar en väsentlig stegring av fylleriförseelsernas antal, men har nykterhetsnämnden anledning antaga, att denna företeelse, som torde stå i nära samband med årets utställning, skall visa sig tillfällig; fylleriförseelsernas antal, som under åren 1926, 1927 och 1928 utgjorde resp. 421, 414 och 412, hava under år 1929 uppgått till 626. Antalet fall av *anhållande* för fylleri utgjorde 665, av vilka 144 avsågo personer under 25 år; av antalet anhållna utgjorde endast 160 fall personer, hemmahörande i Karlstad, av vilka 55 i ålder under 25 år. I 262 fall uppgives ruset hava bekommit enbart vid restaurantbesök; i 7 fall genom förtärande av öl och denaturerat brännvin, 6 personer hava fått sitt rus genom förtärande av denaturerat brännvin, 5 av öl och droppar samt 2 av exportsprit.

Omkring 63 % av alla brottmål vid Rådhusrätten hava rört fylleriförseelser (57 % år 1928). 1 person har dömts för olaga försäljning av spritdrycker, 1 för förseelse mot förordningen om handel med skattefri sprit samt 1 för olaga försäljning av pilsnerdricka.

Nämnden har genom sin ordförande deltagit i föreskriven besiktning av utskänkningslokalerna i staden.

Stadens systemaktiebolag har jämväl under det gångna året bidragit till arvodet åt den av nykterhetsnämnden anställde ombudsmannen genom att lämna ersättning för undersökningar i och för motbokskontrollen med cirka 800 kronor. Dylik undersökning har under året på bolagets begäran företagits i 475 fall mot 329 under år 1928. Härutöver hava undersökningar före-

kommit i anledning av 114 ansökningar om rätt till inköp av denaturerad sprit; motsvarande antal för år 1928 utgjorde 109.

Nyktterhetsnämnden, som för år 1928 erhållit 200 kronor i statsanslag för sin verksamhet, ämnar jämväl för år 1929 begära dylikt anslag.

Den av nämnden tillsatte ombudsmannen, för vilken särskild instruktion finnes utfärdad, har till nyktterhetsnämnden månatligen avgivit rapporter över sin verksamhet.

Med ledning av hos polisen upplagt register över samtliga för fylleri anhållna personer föres hos nämnden särskild liggare över dessa personer.

Tillståndet å stadens s. k. nyktterhetskaféer har jämväl år 1929 givit anledning till vissa anmärkningar, vilket även varit förhållandet med vissa pilsnerförsäljningsrättigheter.

Nämnden har under året ingått i Karlstads kontrollområdes nyktterhetsnämndssammanslutning, som vidtagit vissa åtgärder till stävjande av den efter allt att döma ganska omfattande förbrukningen av smuggelsprit, men hava åtgärderna ej visat sig medföra något mot kostnaderna svarande resultat.

Nämndens ombudsman har under året bevistat en på föranstaltande av Socialstyrelsen hållen konferens mellan nyktterhetsnämndssammanslutningarnas funktionärer.

Karlstad i februari 1930.

Å Nyktterhetsnämndens vägnar:
GUSTAF E. BERG.

§ 30.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna berättelse angående trafiknämndens verksamhet under år 1929:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Trafiknämnd får härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1929.

Nämnden har under året haft två sammanträden. Därvid har fråga om införande av sovvagn å linien Karlstad—Laxå—Göteborg behandlats, men framförda önskemål ha visat sig omöjliga att för närvarande realisera. Där-
emot har nämnden genom tillmötesgående från vederbörande myndighets sida lyckats åstadkomma, att godsmagasinen och ilgodsexpeditionerna vid Karlstads C och Karlstads Ö från och med den 15 maj 1929 och tillsvidare hållas

öppna, ilgods- och ilgodsmagasin kl. 8—18 samt fraktgodsexpedition och fraktgodsmagasin kl. 9—18.

Karlstad den 20 februari 1930.

VALDEMAR VENDEL.

Ordf. och sekr.

§ 31.

Föredrogos och lades till handlingarna till stadsfullmäktige inkomna meddelanden dels att för år 1930 utsetts till ordförande, respektive vice ordförande, inom hamnstyrelsen översten C O. Ahlmark och v. konsuln Herman Geijer, inom nykterhetsnämnden sparbanksdirektören R. Tjerneld och rådmannen Gustaf E. Berg, inom lönenämnden byggmästaren Olof Wästlund och speditören J. A. Håkansson samt inom trafiknämnden lektorn V. Vendel och v. konsuln Herman Geijer, dels ock att till vice ordförande inom belysningsstyrelsen för år 1930 blivit utsedd speditören J. A. Håkansson.

§ 32.

Till ledamot i brandstodskommittén för innevarande år utsågs i enlighet med förslag från beredningsutskottet sparbanksdirektören R. Tjerneld.

Se Serien A. N:o 2, sid. 1.

§ 33.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige godkänna fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren överlämnade förslag angående fördelning av räntan å Bergerska fonden för år 1929.

Se Serien A. N:o 2, sid. 1.

§ 34.

På framställning av byggnadsnämnden och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige godkänna av nämnden jämlikt dess protokoll den 10 januari 1930, § 14, beslutad ändring av stadsplanen för kvarteret Almen i Tingvallastaden; och skulle å stadsfullmäktiges beslut i saken sökas Konungens Befallningshavadens fastställelse.

Se Serien A. N:o 2, sid. 2.

§ 35.

På därom av styrelsen för Föreningen för Pauvres Honteux gjord framställning, vilken upptagits som motion av Herr Clarholm och i avgivna utlåtanden tillstyrkts av byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige tillåta föreningen att, tillsvidare och utan av-

gift, disponera och inhägna det staden tillhöriga jordområde, som är beläget mellan föreningens tomt och diket utefter allén till Våxnäsparken.

Se Serien A. N:o 2, sid. 5.

§ 36.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt gjort en så lydande, den 1 februari 1930 dagtecknad framställning angående anslag för utförande av vissa arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1 för beredande av utvidgade bibliotekslokaler i och för bibliotekets omändring till centralbibliotek:

Se Serien A. N:o 2, sid. 7.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits dels av drätselkammaren så lydande:

Se Serien A. N:o 2, sid. 13;

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anfört:

Se Serien A. N:o 2, sid. 13.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Noréus, att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit; och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet härmed, att bemyndiga drätselkammaren att låta utföra de av styrelsen föreslagna arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1 samt att för ändamålet bevilja ett anslag av 25,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

§ 37.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för år 1930 för inom staden avverkat skattepliktigt virke, till 2 kronor 20 öre.

Se Serien A. N:o 2, sid. 14.

§ 38.

Det antecknades att Herr Borgmästaren E. Lundblad övervarit sammanträdet.
Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 24 febr. 1930.

PER CLARHOLM.

GUST. E. JOHANSSON. NILS O. HULT.

Offentligen uppläst den 24 februari 1930; betygar

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 20 Mars

N:o 3.

Föredragningslista:

<p>1:o) Val av justeringsmän;</p> <p>2:o) Remiss av inkomna ärenden;</p> <p>3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens förslag i anledning av 1924 års upp-
bördssakkunnigas betänkande
angående rationell skatteupp-
börd;</p> <p>4:o) D:o d:o över drätselkammarens
framställning angående efter-
skänkande av utskylder, på-
förda avlidne läroverksadjunk-
ten A. Zachrison;</p> <p>5:o) D:o d:o över arbetslöshetskom-</p> | <p>mitténs framställning angående
sökande av bidrag ur landstin-
gets anslag till bekämpande av
oförvållad arbetslöshet;</p> <p>6:o) D:o d:o över drätselkammarens
framställning angående inköp
av stadsägan N:o 1070, benämnd
Sundby N:o 1, å Norra stads-
området;</p> <p>7:o) D:o d:o över drätselkammarens
framställning angående anslag
för framdragande av gas- och
vattenledningar i Lambergsga-
tan utmed kvarteret Axet Nedre.</p> |
|--|---|

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Mars 1930.

§ 39.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Noréus, Norsell och Anderén samt Fru Lilius, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 40.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 innevarande mars klockan 1/2 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Ohlsson och Johan Wästlund.

§ 41.

Föredrogs till stadsfullmäktige överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 14 mars 1930 angående godkännande av en den 21 och den 23 november 1929 mellan Kungl. Maj:t och Kronan genom Kasernkommittén, å ena, samt staden Karlstad, å andra sidan, ingången preliminär överenskommelse om gottgörelse åt staden för minskningen av Värmlands regemente; och beslöts att avskriften skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom.

§ 42.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet till stadsfullmäktige överlämnade utslag den 15 mars 1930 på besvär över beslut av stadsfullmäktige den 17 oktober 1929 i fråga om tecknande av aktier i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glas bruket i Karlstad; och beslöts att avskriften skulle överlämnas till drätselkammaren för yttrande.

§ 43.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Herr Clarholms motioner angående dels utökning av antalet ledamöter i skönhetsrådet, dels ock viss utredning rörande verksamheten vid stadens skolor för yrkesundervisning.

B. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Särskilda framställningar från belysningsstyrelsen angående rätt för reorteldaren Viktor Emanuel Nilsson och maskinisten Albin Nylén att, trots uppnådd pensionsålder, få viss tid kvarstå i tjänst.

Särskilda framställningar från fattigvårdsstyrelsen angående dels löneförbättring åt sinnessjuksköterskan och eldaren vid fattigvårdsanstalten, dels ock anställande av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor.

C. *Till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Herr Strandmans motion angående reserverande av tomt för ett blivande församlingshus å Herrhagen.

D. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan öster om Nygatan.

Hamnstyrelsens framställning angående viss ändring i hamntaxan.

Magistratens skrivelse rörande förnyat yttrande från stadsfullmäktige i fråga om fastställelse å tillägg till överenskommelse rörande kommunalutskylder i Karlstad.

E. *Till hälsovårdsnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Fattigvårdsstyrelsens framställning i fråga om läkarevård åt vårdbehövande från Karlstads socken, vilka omhändertagas å stadens fattigvårdsanstalt m. m.

F. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution angående yttrande över av Emma Persson gjord framställning om rätt att å Centralhotellet utskänka pilsnerdricka.

§ 44.

Stadsfullmäktige, som hade att avgiva yttrande över 1924 års uppbörds-sakkunnigas betänkande angående rationell skatteuppbörd, beslöto att med instämmande i vad drätselkammaren och beredningsutskottet i ärendet anfört, för sin del avstyrka, att ifrågavarande betänkande lägges till grund för ny lagstiftning i ämnet.

Se Serien A. N:o 3, sid. 1.

§ 45.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige avskriva framlidne läroverksadjunkten A. Zachrison för år 1928 påförda kommunalutskylder till ett belopp av 839 kronor 98 öre.

Se Serien A. N:o 3, sid. 15.

§ 46.

På därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige,

att hos landstingets förvaltningsutskott begära ett bidrag av 10,000 kronor från det av 1929 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvållad arbetslöshet, därav 5,000 kronor utan återbetalningsskyldighet och 5,000 kronor såsom lån;

att återbetala detta lån på sju år på sätt och villkor, som landstinget föreskrivit;

att å lånemedlen erlægga 5 procents årlig ränta;

att uppdraga åt drätselkammarens ordförande att å stadens vägnar under-teckna nödiga handlingar och jämte stadskamreraren utkvittera beviljat bidrag; samt

att det bidrag, som kan komma att beviljas, skall användas till arbetslöshetens bekämpande i enlighet med de närmare föreskrifter, som i sådant hänseende kunna bliva av stadsfullmäktige meddelade.

Se Serien A. N:o 3, sid. 16.

§ 47.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige *dels* godkänna ett av kammaren den 6 februari 1930 med Johan Magnus Helin och Johanna Lovisa Helin såsom säljare upprättat kontrakt angående förvärv för stadens räkning av stadsägan N:o 1070, benämnd byggnadsplatsen Sundby N:o 1, innehållande i areal 489,25 kvadratmeter, *dels ock* att till köpeskillingens gäldande anvisa ett belopp av 6,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 3, sid. 18.

§ 48.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige för framdragande av gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utanför kvarteret Axet Nedre ett anslag å 3,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 3, sid. 20.

§ 49.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren E. Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

Justerat den 24 mars 1930.

PER CLARHOLM.

REINH. OHLSSON. JOH. WÄSTLUND.

Offentligen uppläst den 24 mars 1930; betygar

In fidem:

ELIAS STENIUS.

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 17 April

N:o 4.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående successiv indragning av till läroverket fogade förberedande klasser;
- 4:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående antagande av reglemente för läroverket;
- 5:o) D:o d:o över Herr Clarholms motion angående ökning av antalet ledamöter i skönhetsrådet;
- 6:o) D:o d:o över Herr Clarholms motion angående viss utredning rörande stadens skolor för yrkesundervisning;
- 7:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning angående ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan;
- 8:o) D:o d:o över Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna;
- 9:o) D:o d:o över Styrelsens för idrottsplatsen Tingvalla framställning angående anslag såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll;
- 10:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning angående jämkning av stadsplanen för kvarteret Glasberget inom stadsdelen Herrhagen;
- 11:o) D:o d:o över Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av Herrar Alb. Zachrison, Jos.

Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m. samt drätselkammarens förslag angående ändring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån;

12:o) D:o d:o över hamnstyrelsens förslag till taxa å hamnavgifter för åren 1931—1935;

13:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående fastställandet av arvode till skolornas rektor;

14:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst;

15:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Carl Otto Andersson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst;

16:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning angående rätt för maskinisten Albin Nylén att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst;

17:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående förbättrade löneförmåner för sköterskan å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg;

18:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående tilläggsanslag för tillbyggnads- och reparationsarbeten i lägenheten Karlsvik;

19:o) D:o d:o över drätselkammarens yttrande i anledning av Konungens Befallningshavande i Värmlands län utslag den 15 mars 1930 på besvär över beslut av stadsfullmäktige i Karlstad den 17 oktober 1929 i fråga om tecknande av aktier i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glasbruket i Karlstad.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 17 April 1930.

§ 50.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Noréus, Norsell, Hultman, Johan Wästlund, Nygren, Ohlsson, Hanes och Anderén samt Fröken Peterson, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 51.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 22 innevarande april kl. halv sex eftermiddagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Eliæson och Löfberg.

§ 52.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Inkomna ansökningar till Mellqvistska studiestipendierna;
Magistratens skrivelse i fråga om tiden för förrättande av årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval;
Fattigvårdsstyrelsens förteckning angående befrielse från utgörande av mantalspenningar för innevarande år;

B. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution angående infordrande av yttrande över Karlstads Systemaktiebolags ansökan angående förnyad oktroj. .

§ 53.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes utslag den 12 mars 1930 angående godkännande av utav stadsfullmäktige den 19 december 1929 antagen ändring av 35 § i stadens byggnadsordning; och beslöts, att avskriften skulle överlämnas till byggnadsnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 55.

Föredrogs och godkändes från trädgårdsdirektören Gunnar Granqvist inkommen avsägelse av ledamotskapet i skönhetsrådet.

§ 56.

Beslöts att till stadsfullmäktige inkommet meddelande angående tid och program för Svenska stadsförbundets 7:de ordinarie kongress skulle överlämnas till beredningsutskottet för kännedom.

§ 57.

På därom av styrelsen för Karlstads Högre elementarläroverk för flickor gjord framställning och i enlighet med utlåtande från beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige, att de till läroverket fogade förberedande klasserna skulle successivt indragas, den 2:dra förberedande klassen från och med höstterminen 1930 och den 3:dje förberedande från och med höstterminen 1931.

Se Serien A. N:o 4, sid. 1.

§ 58.

På därom av styrelsen för Karlstads Högre elementarläroverk för flickor gjord framställning och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige för sin del antaga följande reglemente för läroverket:

Se Serien A. N:o 4, sid. 4.

§ 59.

Hos stadsfullmäktige hade Herr Clarholm väckt en så lydande motion angående ökning av antalet ledamöter i skönhetsrådet:

Se Serien A. N:o 4, sid. 8.

Efter antecknande att fullmäktige förut denna dag godkänt av trädgårdsdirektören Gunnar Granqvist gjord avsägelse såsom ledamot i skönhetsrådet, funno stadsfullmäktige förevarande motion icke till annan åtgärd föranleda, än att stadsfullmäktige beslöto att till ledamot i skönhetsrådet efter direktören Granqvist för tiden till den 1 januari 1931 utse professorn Helge Kjellin.

§ 60.

På därom av Herr Clarholm väckt motion och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt en kommitté, bestående av folkskolläraren E. Strandman, sammankallande, järnhandlaren Robert Österberg, plåtslagaren O. W. Karlsson, verkstadsingenjören Gustaf Hellberg och byggmästaren Johan Wästlund att verkställa utredning, huruvida stadens skolor för yrkesundervisning med sin nuvarande organisa-

tion kunde hava en så betydelsefull uppgift att fylla, att densamma motsvarades av de kostnader, som på skolorna offrades, samt att med protokoll och utlåtande i ärendet till stadsfullmäktige inkomma.

Se Serien A. N:o 4, sid. 9.

§ 61.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, vilken av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige för sin del godkänna av stadsingenjören den 17 januari 1930 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan; och skulle å stadsfullmäktiges beslut härom sökas Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Se Serien A. N:o 4, sid. 10.

§ 62.

På därom av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och materiel för nämnda skolor under tiden från och med den 1 juli 1930 till och med den 30 juni 1931; och skulle härför erforderligt belopp, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 4, sid. 12.

§ 63.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla gjort en så lydande framställning angående anslag såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll:

Se Serien A. N:o 4, sid. 14.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Eliæson bifall till framställningen, dels ock av Herr Vendel att, enär av styrelsen ingiven utredning icke varit vid frågans behandling i beredningsutskottet tillgänglig, ärendet måtte återvisas till utskottet för förnyat utlåtande; och blev vad Herr Vendel sålunda föreslagit av stadsfullmäktige bifallet.

§ 64.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkam-

maren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige för sin del godkänna av stadsingenjören den 10 mars 1930 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för södra delen av kvarteret Glasberget inom stadsdelen Herrhagen; och skulle å stadsfullmäktiges beslut härom sökas Konungens Befalningshavandes fastställelse.

Se Serien A. N:o 4, sid. 15.

§ 65.

Hos stadsfullmäktige hade Gunnar W. Andersson med flere subventionsbyggare gjort en så lydande av Herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagen framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m.:

Se Serien A. N:o 4, sid. 17.

Häröver hade infordrat utlåtande avgivits dels av drätselkammaren så lydande:

Se Serien A. N:o 4, sid. 19,

dels ock av beredningsutskottet, som på anförda grunder hemställt om återremiss av ärendet.

Under överläggningen hos fullmäktige yrkades dels av Herr Hammarberg bifall till drätselkammarens förslag, dels av Herr Vendel bifall till utskottets återremissyrkande, dels ock av Herr Sjöstedt att stadsfullmäktige måtte medgiva subventionsbyggarna att betala erhållna lån under loppet av tio år utan skyldighet att erlægga ränta.

Efter framställda särskilda propositioner å sålunda gjorda yrkanden beslöto stadsfullmäktige återremittera ärendet till drätselkammaren för verkställande av sådan utredning som av beredningsutskottet föreslagits.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, på yrkande av Herr Sjöstedt, berättiga subventionsbyggarna att för sin del utse ett ombud för deltagande i den blivande utredningen.

§ 66.

På framställning av hamnstyrelsen och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige för sin del godkänna ett av hamnkamreraren den 14 mars 1930 upprättat och av hamnstyrelsen den 18 i samma månad antaget förslag till taxa å hamnavgifter för åren 1931—1935; och skulle å den sålunda godkända hamntaxan sökas vederbörlig fastställelse.

Se Serien A. N:o 4, sid. 24.

§ 67.

Efter framställning i ämnet från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, att arvode åt rektor vid nämnda skolor skulle för år 1930 utgå beräknat efter 1,500 kronor för år utan dyrtidstillägg.

Se Serien A. N:o 4, sid. 27.

§ 68.

Hos stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående rätt för retorteldaren Viktor Emanuel Nilsson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst:

Se Serien A. N:o 4, sid. 32.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits dels av lönenämnden, som hemställt om bifall till framställningen, dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka avstyrkt densamma.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels bifall till utskottets förslag, dels ock av Herr Karlsson, att stadsfullmäktige måtte bifalla lönenämndens hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning med tjugo röster mot sju, avgivna för Herr Karlssons yrkande, att i enlighet med beredningsutskottets hemställan avslå framställningen.

Tillika beslöto fullmäktige, på förslag av beredningsutskottet, uttala önskvärdheten av att i de fall, då fråga kan uppkomma om rätt för anställd person att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder, vederbörande delegation till fullmäktige inkommer med framställning i saken senast ett halvt år före den ordinarie tjänstetidens utgång.

Se Serien A. N:o 4, sid. 32.

§ 69.

Hos stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående rätt för retorteldaren Karl Otto Andersson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst:

Se Serien A. N:o 4, sid. 35.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits dels av lönenämnden, som tillstyrkt framställningen, dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka hemställt om avslag därå.

Under överläggningen yrkades, förutom bifall till utskottets hemställan, av Herr Karlsson att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden föreslagit.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med utskottets utlåtande avslå ifrågasvarande framställning.

§ 70.

Hos stadsfullmäktige hade belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående rätt för maskinisten Albin Nylén att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst:

Se Serien A. N:o 4, sid. 37.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits dels av lönenämnden, som tillstyrkt framställningen, dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka hemställt om avslag därå.

Under överläggningen yrkades, förutom bifall till utskottets hemställan, av Herr Karlsson att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden föreslagit.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med utskottets utlåtande avslå ifrågasvarande framställning.

§ 71.

På därom av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige, att kontanta löneförmånerna för sköterskan å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg skulle från och med år 1930 utgå med 1,100 kronor jämte tre ålderstillägg å vart och ett 110 kronor efter resp. tre, sex och tio års väl vitsordad tjänstgöring ävensom dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder.

Se Serien A. N:o 4, sid. 40.

§ 72.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige ett tilläggsanslag för tillbyggnads- och reparationsarbeten å lägenheten Karlsvik av 3,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill förefunnos, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 4, sid. 42.

§ 73.

Sedan stadsfullmäktige å föregående sammanträde erhållit del av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 15 mars 1930 på besvär över stadsfullmäktiges beslut den 17 oktober 1929 i fråga om tecknande av aktier

i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glasbruket i Karlstad, så beslöto nu stadsfullmäktige, i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, att utan vidare åtgärd lägga ifrågavarande utslag till handlingarna.

Se Serien A. N:o 4, sid. 44.

§ 74.

Det antecknades att Herr Borgmästaren E. Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

Justerat den 22 April 1930.

PER CLARHOLM.

ANDERS LÖFBERG. EFRAIM ELLÆSON.

Offentligen uppläst den 22 april 1930; betygar

In fidem:
ELIAS STENIUS.

I tjänsten:
ELIAS STENIUS.

Karlstads-Tidningens Aktiefolags tryckeri 1980.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 15 Maj

N:o 5.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i idrottsplatskommittén;
- 4:o) Beredningsutskottets utlåtande över fattigvårdsstyrelsens förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1930;
- 5:o) Beredningsutskottets förslag angående val av skiftesgodman;
- 6:o) Beredningsutskottets utlåtande i återremitterade ärendet angående anslag till underhåll av idrottsplatsen Tingvalla;
- 7:o) Beredningsutskottets förslag till val av ombud för staden vid Svenska Stadsförbundets kongress innevarande år;
- 8:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden;
- 9:o) Beredningsutskottets utlåtande över magistratens skrivelse angående förrättande på samma dag av årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval i Karlstad;
- 10:o) D:o d:o över Karlstads slumstations av Herr Olof Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om inköp av vissa jordområden inom stadsdelen Kvarnberget;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för reparationer å landeriet Sjövik;
- 13:o) D:o d:o i anledning av begärt yttrande över Systemaktiebolagets oktrojansökan för åren 1931—1933;
- 14:o) D:o d:o över fru Emma Perssons ansökan om rätt att å Cen-

trallhotellet utskänka pilsner-
driicka;

15:o) D:o d:o i återremitterade ären-
det angående anslag till nytt
brandtelegraf- och signalsystem
här i staden:

16:o) D:o d:o över drätselkammarens

framställning angående inköp
av vissa jordområden inom kvar-
teret Ryttaren;

17:o) D:o d:o över lärarekollegiets vid
seminariet framställning angä-
ende tandvård för övningssko-
lans elever.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 Maj 1930.

§ 75.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Norsell, Toll, Thorngren och Anderén samt Fröken Peterson, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 76.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 19 innevarande maj kl. halv sex e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Nygren och Andreas Johansson.

§ 77.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Översten A. Klingenstiernas av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till av Värmlands Regementes Musikkår hållna friluftskonserter;

Värmlands Turisttrafikförenings av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till föreningens verksamhet;

B. *Till beredningsutskottet:*

Herr Clarholms motion angående utredning om äganderätten till Stora Våxnäs;

C. *Till hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution angående yttrande över Harry Hallins ansökan angående rätt till försäljning av vissa begagnade föremål m. m.

§ 78.

Föredrogs av Herr Björkman till stadsfullmäktige ingiven avsägelse av uppdraget att vara ordförande i stadsrevisionen; och beslöts att med godkännande av avsägelsen remittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 79.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter i idrottsplatskommittén för tiden till den 1 januari 1934 utse tandläkaren H. Hultman, löjtnanten E. Björnlund, e. länsjägmästaren E. Darle och vaktmästaren Andreas Johansson.

Se Serien A. N:o 5, sid. 1.

§ 80.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige godkänna av vederbörande kronombud uppgjort och av fattigvårdsstyrelsen framlagt förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1930.

Se Serien A. N:o 5, sid. 2.

§ 81.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att till skiftesgodman för tiden till den 1 januari 1936 utse länsnotarien E. Stridsberg.

Se Serien A. N:o 5, sid. 2.

§ 82.

Sedan stadsfullmäktige vid föregående sammanträde till beredningsutskottet återremitterat ärendet angående av styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla gjord framställning om anslag såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll, hade beredningsutskottet vid förnyad behandling av ärendet tillstyrkt framställningen under framhållande emellertid, att enligt utskottets mening ifrågavarande anslag finge betraktas såsom ett fristående anslag från stadens sida och icke som en återbetalning av inlevererade nöjesskattemedel.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Hultman bifall till framställningen utan det av beredningsutskottet därtill gjorda uttalandet, dels ock av Herr Vendel, att utskottets förslag måtte antagas; och beslöto stadsfullmäktige, med bifall till sistnämnda yrkande, att bevilja styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla ett anslag å 1,500 kronor, att, i den mån tillgängliga medel därtill ej lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 3.

§ 83.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress den 27 och 28 augusti innevarande år stadsfullmäktiges vice ordförande speditören J. A. Håkansson, be-

redningsutskottets ordförande lektorn V. Vendel och drätselkammarens ordförande landsfiskalen J. Noréus, med plåtslagaren O. W. Karlsson och grosshandlaren Anders Löfberg som suppleanter att inträda i nu nämnd ordning.

Se Serien A. N:o 5, sid. 3.

§ 84.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige, att tillgängliga räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden, uppgående till 500 kronor, skulle med lika belopp till var och en fördelas mellan filosofie magistern Nils Larsson och studerandena Solveig Stjerne och Karl-Gösta Wennergren.

Se Serien A. N:o 5, sid. 4.

§ 85.

På framställning av magistraten och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige, att årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval i Karlstad skulle förrättas en och samma dag eller tredje söndagen i september.

Se Serien A. N:o 5, sid. 4.

§ 86.

På därom av Karlstads Slumstation gjord framställning, vilken upptagits som motion av Herr Olof Wästlund och i infortrade utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige bevilja slummens barnkoloni ett anslag för innevarande år av 500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 6.

§ 87.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna av drätselkammaren den 14 april 1930 upprättat köpekontrakt mellan kammaren å ena sidan samt J. Nilssons sterhusdelägare å andra sidan angående förvärv av följande inom staden belägna fastigheter, nämligen 4,382 43/100 kvadratmeter av ägofiguren N:o 502 samt 109 38/100 kvadratmeter av tomten 187 och 912 65/100 kvadratmeter av tomten N:o 188, båda inom kvarteret Sjötullen, allt i stadsdelen Berget, jämte det delvis å försålda jorden och delvis å förut av staden förvärvad gatumark belägna boningshus med uthus, som varit betecknad med N:o 22 D Västra Kvarnberget.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att till köpeskillingens gäldande anvisa ett anslag av 14,300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 9.

§ 88.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att i och för reparationer av byggnaderna å landeriet Sjövik i enlighet med ett av t. f. stadsarkitekten den 12 april 1930 uppgjort förslag bevilja ett anslag av 3,200 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 12.

§ 89.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1931—1933, hade nykterhetsnämnden, uppå remiss från fullmäktige, den 25 april 1930 avgivit yttrande i ärendet samt därvid på vissa i protokollet närmare angivna villkor hemställt, att stadsfullmäktige måtte förorda ifrågavarande oktrojansökan.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande förorda bifall till ifrågavarande framställning under de villkor, som av nykterhetsnämnden föreslagits.

Se Serien A. N:o 5, sid. 13.

§ 90.

Efter återremiss från stadsfullmäktige på av brandstyrelsen gjord framställning om anslag för anläggande av nytt brandtelegraf- och signalsystem här i staden hade förnyade yttranden i ärendet avgivits dels av magistraten, dels ock av brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Stadsfullmäktige beslöto, i enlighet med sålunda avgivna yttranden, dels bemyndiga brandstyrelsen att låta utföra ifrågavarande anläggning, dels ock för ändamålet bevilja ett anslag av 25,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 19.

§ 91.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna ett av drätselkammaren

den 22 april 1930 mellan kammaren å ena sidan samt sterbhusdelägarna efter handlanden Johan Qvarnström å andra sidan upprättat köpekontrakt angående förvärv för stadens räkning av följande inom stadsdelen Viken belägna fastigheter, nämligen dels stadsägan n:o 391, innehållande i areal 670,28 kvadratmeter med åbyggnader och ingående i tomten N:o 5 inom kvarteret Ryttaren (gammal beteckning 670,28 kvadratmeter av tomten N:o 66), dels ock stadsägan N:o 1636, innehållande i areal 282 kvadratmeter, varav 217 kvadratmeter ingå i tomten N:o 14 inom kvarteret Ryttaren och 65 kvadratmeter i tomten N:o 15 inom samma kvarter.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att för köpeskillings gäldande anvisa ett anslag av 22,000 kronor, att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, bestridas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 5, sid. 22.

§ 92.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av Emma Persson gjord ansökan om rätt att under en tid av tre år, räknat från den 1 nästkommande oktober, idka utskänkning av pilsnerdricka å Centralhotellet i Karlstad, beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, tillstyrka det begärda tillståndets meddelande under en tid av ett år från och med den 1 oktober 1930 på förut gällande villkor.

Se Serien A. N:o 5, sid. 17.

§ 93.

Efter framställning i ämnet från lärarekollegiet vid Folkskoleseminariet och i enlighet med av hälsovårdsnämnden, folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige, att tandvård vid Karlstads folkskolors tandklinik skall från och med år 1930 beredas samtliga i klass 1—8 undervisade, inom Karlstads stad mantalsskrivna lärjungar vid folkskoleseminariets övningsskola mot en avgift av tre kronor för varje fyllning, men att övrig behandling skall vara kostnadsfri, att första året (förutom behandling av akuta fall) fullständig tandvård beredes åt första klassen i småskolan, och att sedan årligen en ny klass tillkommer, så att efter sju år samtliga ifrågavarande lärjungar erhålla tandvård, att för år 1930 till kostnadernas bestridande anvisa ett anslag av 295 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill förefinnas, anskaffas genom uttaxering, samt att

det skall åligga folkskolestyrelsen att i sin stat för kommande år upptaga anslag för nu angivna ändamål.

Se Serien A. N:o 5, sid. 25.

§ 94.

Det antecknades att Herr Borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

Justerat den 19 maj 1930.

PER CLARHOLM.

C. E. NYGREN. ANDR. JOHANSSON.

Offentligen uppläst den 19 maj 1930; betygar

In fidem:

ELIAS STENIUS.

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 5 Juni

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över hamnstyrelsens förslag angående ordnande av yttre hamnplanet och anskaffning av kranar för hamnens behov; 4:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående uppförande av en småskolebyggnad inom stadsdelen Norrstrand; 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående godkän-	nande av förslag till överenskommelse med Värmlands läns hushållningssällskap om ersättning för vissa av sällskapet utförda arbeten å förutvarande utställningsområdet vid Våxnäs; 6:o) Vederbörande revisorers berättelse angående Karlstads systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1929; 7:o) Beredningsutskottets förslag angående val av ordförande och vice ordförande i stadsrevisionen.

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 5 Juni 1930.

§ 95.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Ordföranden och Hammarberg, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 96.

Att jämte Herr vice Ordföranden tisdagen den 10 innevarande juni å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herr Toll och Fröken Peterson.

§ 97.

För yttrandes avgivande remitterades till drätselkammaren och beredningsutskottet styrelsens för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten framställning angående lönestat vid centralbiblioteket m. m.

§ 98.

På av hamnstyrelsen gjord framställning och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige, till ordnande av yttre hamnplanet och anskaffande av kranar för hamnens behov, *dels* att bevilja hamnstyrelsen ett anslag å 440,000 kronor för utförande av de i styrelsens förslag under alternativ I, första utbyggnadsstadiet, upptagna arbeten och anordningar, *dels* att ifrågavarande anslag skulle anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån, *dels* att underställa beslutet i vad det avser lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, *dels ock* att bemyndiga kammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Se Serien A. N:o 6, sid. 1.

§ 99.

På därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att till uppförande av en ny skolbyggnad inom Norrstrandsområdet bevilja ett anslag av

127,850 kronor att anskaffas genom upptagande av ett på 30 års amortering ställt lån.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, dels att beslutet i vad det avsåge upplåning, skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, dels ock att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, upptaga ifrågavarande lån.

Se Serien A. N:o 6, sid. 12.

§ 100.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse med Värmlands läns hushållningssällskap om ersättning för vissa av sällskapet utförda arbeten å förutvarande utställningsområdet vid Våxnäs:

Se Serien A, N:o 6, sid. 15.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Dalgren avslag å framställningen, *dels* av Herr Vendel bifall till utskottets förslag, *dels* av Herr Eliæson bifall till samma förslag, dock med den ändringen, att ersättningsbeloppet skulle bestämmas till 15,000 kronor, *dels ock* av Herr Norsell, att ärendet måtte återremitteras till drätselkammaren för närmare utredning av värdet å de arbeten, som av staden borde betalas, eller, om detta icke bifölles, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med utskottets hemställan, dock med nedsättning av ersättningsbeloppet till 10,000 kronor.

De framställda yrkandena behandlades, efter godkännande av stadsfullmäktige, på så sätt att, därvid yrkandet om återremiss avsloges, avslagsyrkandet sattes som proposition mot gemensam proposition å Herrar Vendels och Eliæsons yrkanden samt Herr Norsells eventuella yrkande om bifall på visst sätt till utskottets förslag, varefter, och i händelse avslagsyrkandet icke antoges, de tre sistnämnda yrkandena komme att ställas mot varandra.

Vid ärendets behandling på sålunda angivet sätt avlogo stadsfullmäktige till en början återremissyrkandet och, genom votering med 19 röster mot 15, även avslagsyrkandet. Sedan Herr vice Ordföranden därefter, på framställda särskilda propositioner jämlikt Herrar Vendels och Eliæsons yrkanden samt Herr Norsells eventuella yrkande funnit propositionen om bifall till det förstnämnda av dessa vara med övervägande ja besvarad, men votering begärts, bestämdes först, likaledes genom votering, med 17 röster, däribland Herr vice Ordförandens utslagsröst, mot 17, att till kontraposition i huvudvoteringen

skulle antagas Herr Eliæsons yrkande; och beslöto stadsfullmäktige därefter, med 24 röster mot 10, att bifalla Herr Eliæsons yrkande.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat att för sin del godkänna följande överenskommelse med hushållningssällskapet angående stadens övertagande av vissa av 1929 års Värmlandsutställning å utställningsområdet utförda byggnader och arbeten samt ersättning därför ävensom i fråga om återställandet av vissa byggnader m. m., nämligen:

1. Staden utbetalar till hushållningssällskapet för i förslaget angivna, å utställningsområdet nedlagda arbeten ävensom för gjorda utlägg ett belopp av 15,000 kronor.

2. Hushållningssällskapet befrias från skyldighet att återställa utställningsområdet i det skick, det hade före användningen till utställningen, dock med det undantag, att från den del, å vilken nöjesfältet och lantbruksmötet varit förlagda och som förut brukats som åker, bortföres sågspån och dylikt enligt överenskommelse med arrendatorn av området.

3. Hushållningssällskapet borttager de i samband med ridhusets omändring till restaurant uppförda tillbyggnaderna invid och omkring ridhuset samt överlämnar till staden, utan annan ersättning än den ovan nämnda, i ridhusets inre utförda golv, väggar och annan dylik inredning ävensom de i taket upphängda draperierna.

4. Hushållningssällskapet befrias från skyldighet att återställa ridhuset till förutvarande skick in- och utvändigt.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att till gäldande av ersättningsbeloppet bevilja ett anslag av 15,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 101.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige förklara sig icke hava något att erinra mot att ansvarsfrihet beviljas Karlstads Systemaktiebolags styrelse för 1929 års räkenskaper och förvaltning.

Se Serien A. N:o 6, sid. 22.

§ 102.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige i stadsrevisionen dels till ordförande för tiden till den 1 januari 1932 bankdirektören E. Nilsson, dels ock till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1931 folkskolläraren E. Strandman.

§ 103.

Föredrogs av Herr Hanes ingiven avsägelse av uppdraget att vara ledamot i stadsrevisionen; och beslöts att, med godkännande av avsägelsen, uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ny ledamot.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 10 juni 1930.

J. A. HÅKANSSON.

AXEL TOLL. HANNA PETERSON.

Offentligen uppläst den 10 juni 1930; betygar

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 26 Juni

N:o 7.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot och suppleant i stadsrevisionen;
- 4:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens och byggnadsnämndens framställning angående omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna;
- 5:o) D:o d:o över Herr Clarholms motion angående utredning rörande äganderätten till egendomen Stora Våxnäs;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens redogörelse ifråga om användningen av ordinarie automobilskattemedel år 1929;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående upptagande av lån;
- 8:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till ny stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettområdet;
- 9:o) D:o d:o över Värmlands Turisttrafikförenings av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om anslag för år 1930 till föreningens verksamhet;
- 10:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående anställande av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor;
- 11:o) D:o d:o över chefens för Värmlands Regemente av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden;
- 12:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek- och Föreläsninganstalt förslag till

- ny stat för verksamheten under år 1930 m. m.;
- 13:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning av landeriet Rosenborg;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ändringar i kontrakt mellan staden och Uddeholms Aktiebolag rörande överlåtelse av aktierna i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag;
- 15:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag avseende konsolidering av bolaget;
- 16:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden;
- 17:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 26 Juni 1930.

§ 104.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar v. ordföranden; Severin, Strandman, Hult, Toll, Dalgren och Elinder, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 105.

Att jämte Herr ordföranden måndagen den 30 innevarande juni kl. 6 e. m. å drätselkammarens lokal justera dagens protokoll utsågos Herrar Andersson och Sjöstedt.

§ 106.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Stadsrevisorernas berättelse angående granskning av stadens delegationers förvaltning under år 1929.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Folkskolestyrelsens framställning angående anslag till inköp av materiel för metallslöjden å Herrhagsskolan.

C. *Till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Pastorsämbetets skrivelse angående reserverande av område i stadsdelen Berget för komministersgård m. m.

§ 107.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren och byggnadsnämnden gjort en så lydande framställning angående omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna:

Se Serien A. n:o 7, sid. 1.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. n:o 7, sid. 10.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Noréus bifall till beredningsutskottets förslag med följande ändringar nämligen:

att § 3 i instruktionen för stadsarkitekten skulle erhålla denna lydelse:

“Stadsarkitekten, som är skyldig att vara bosatt i staden samt där mantals- och skattskriften, skall å tre i förväg bestämda hälgfria dagar i veckan vara att träffa på sitt tjänsterum å tid, som av byggnadsnämnden bestämmes och på lämpligt sätt för allmänheten kungöres“;

samt att § 4 i instruktionen för fastighetsförvaltaren skulle erhålla följande lydelse:

“Fastighetsförvaltaren äger icke rätt att utan drätselkammarens medgivande i varje särskilt fall åtaga sig enskilda uppdrag. Han skall vara bosatt i staden samt där mantals- och skattskriften“.

Stadsfullmäktige biträdde Herr Noréus' yrkande; och hade fullmäktige alltså beslutat,

att, med godkännande av ifrågavarande förslag till omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltarejänsterna, fastställa därvid fogade instruktioner för stadsarkitekten i Karlstad och för Karlstads stads fastighetsförvaltare med de ändringar i dessa instruktioner, som av beredningsutskottet och Herr Noréus föreslagits;

att bestämma löneförmånerna för stadsarkitekten och fastighetsförvaltaren på sätt delegerade föreslagit;

samt att uppdraga åt drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga på respektive delegationer ankommande åtgärder för de sålunda omreglerade befattningarnas tillsättande.

§ 108.

Efter motion i ämnet av Herr Clarholm och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående äganderätten till egendomen Stora Våxnäs; och utsågo stadsfullmäktige till ledamöter i denna kommitté lasaretsöverläkaren Per Clarholm, sammankallande, landsfiskalen J. Noréus och majoren C. E. Nygren med rätt för kommittén att, om så ansåges erforderligt, med sig adjungera lämpliga personer.

Se Serien A. N:o 7, sid. 11.

§ 109.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av berednings-

utskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna användningen av ordinarie automobilskattemedel år 1929 i enlighet med av kammaren den 12 maj 1930 avgiven redovisning.

Se Serien A. N:o 7, sid. 12.

§ 110.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att, i enlighet med kammarens protokoll den 12 maj 1930, § 320, upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 381,945 kronor.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse samt att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa den ifrågavarande upplåningen.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 14.

§ 111.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för sin del godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 16 maj 1930, § 114, avgivet förslag till ny stadsplan jämte byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettområdet; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig stadfästelse.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 16.

§ 112.

Hos stadsfullmäktige hade Värmlands Turisttrafikförening gjort en så lydande av Herr Clarholm som motion upptagen framställning angående anslag för år 1930 till föreningens verksamhet:

Se Ser. A. N:o 7, sid. 30.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits dels av drätselkammaren, som avstyrkt framställningen, dels ock av beredningsutskottet, som tillstyrkt densamma.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Eliäson bifall till drätselkammarens hemställan och av Herr Vendel, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Med bifall till Herr Vendels yrkande beslöto stadsfullmäktige att till Värmlands Turisttrafikföreningens verksamhet för år 1930 anslå ett belopp av

500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

§ 113.

Hos stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående anställande av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor:

Se Ser. A. N:o 7, sid. 31.

I häröver avgivna yttranden hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avstyrkt framställningen.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Olof Wästlund bifall till utskottets förslag, dels ock av Herr Ohlsson, att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för vidare utredning angående omfattningen av det arbete, som skulle åligga den nye befattningshavaren.

Stadsfullmäktige beslöto, med bifall till Herr Wästlunds yrkande, att avslå fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande framställning.

§ 114.

På därom av chefen för Värml. Regemente gjord framställning, vilken upptagits såsom motion av Herr Clarholm och i avgivna yttranden under vissa villkor tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige ställa till regementschefens förfogande ett anslag å 500 kronor för av regementets musikkår anordnade minst 6 friluftskonserter inom staden; och bestämdes härvid tillika, att frågan angående tid och plats för konserternas hållande skulle avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att ifrågavarande anslag skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 33.

§ 115.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads stadsbibliotek inkommit med följande förslag till ny stat för verksamheten under år 1930 m. m.:

Se Ser. A. N:o 7, sid. 35.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed,

att bevilja centralbibliotekarien årlig lön med 5,500 kronor jämte tre ålderstillägg å 500 kronor efter resp. 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

att nuvarande bibliotekarien skall från och med den 1 juli 1930 äga rätt till ett första ålderstillägg;

att medgiva biblioteksstyrelsen rätt att från och med den 1 juli 1930 anställa dels ett första biblioteksbiträde mot en årlig lön av 2,800 kronor jämte tre ålderstillägg å 280 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring, dels ock ett andra biblioteksbiträde mot en årlig lön av 2,400 kronor;

att centralbibliotekarien och första biblioteksbiträdet skola äga rätt till dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att godkänna biblioteksstyrelsens ifrågavarande förslag till stat för år 1930; samt

att medgiva styrelsen rätt, att med iakttagande av att stadens anslag icke överskridas, vidtaga de förskjutningar i staten olika poster emellan, som omständigheterna kunna göra nödvändiga.

§ 116.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna ett mellan drätselkammaren såsom köpare och Sophie Varenius m. fl. såsom säljare den 4 juni 1930 upprättat kontrakt angående förvärv för stadens räkning av ägofiguerna n:ris 559 och 562 å landeriet Rosenborg ävensom 3,141 kvadratmeter av ägofiguren n:o 561 å samma landeri; och skulle till köpeskillingens gäldande utgå ett auslag av 45,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att underställa beslutet i vad det avsåge upplåning Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse samt att bemyndiga drätselkammaren att, på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, upptaga berörda lån.

§ 117.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av belysningsstyrelsen och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige dels godkänna av kammaren jämlikt dess protokoll den 16 juni 1930; § 383, avgivet förslag angående ändringar i kontrakten mellan staden och Uddeholms Aktiebolag angående överlåtande av stadens aktier i Kohlsäters Kraftaktiebolag, dels ock till täckande av de genom berörda ändringar uppkommande mer-

kostnader bevilja ett anslag å 110,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 48.

§ 118.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, avseende ekonomiskt stöd åt bolaget:

Se Ser. A. N:o 7, sid. 58.

Häröver hade belyningsstyrelsen och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden.

Efter överläggning i ärendet, därunder av Herr Thorngren framhållits önskvärdheten av att vid avtalets slutliga redigering ett förtydligande måtte ske av det i § 1 mom. b intagna uttrycket "att de hos banken lämnade säkerheterna ej försämras", beslöto stadsfullmäktige med bifall till framställningen,

att, under villkor att skriftlig överenskommelse på sätt av belyningsingenjören föreslagits träffas med Uddeholms Aktiebolag angående omvandling av i förslaget berörda frikraftsbelopp, godkänna det ifrågasatta avtalet mellan staden, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag;

samt att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna ifrågavarande avtal och i övrigt vidtaga alla därav betingade åtgärder.

§ 119.

Hos stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående anslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden:

Se Ser. A. N:o 7, sid. 66.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Efter överläggning i ärendet, därunder Herr Karlsson med instämmande av Herr Norsell uttalat såsom ett önskemål, att stadsfullmäktige framdeles måtte visa förståelse för de krav på bättre belysning, som från de yttre delarna av staden komme att göras gällande, beslöto stadsfullmäktige att godkänna ifrågavarande förslag till förbättrad gatubelysning samt att för anläggningarnas utförande bevilja ett anslag av 56,077 kronor att bestridas genom upptagande av ett tillfälligt lån att amorteras under högst 10 år.

§ 120.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige, att tillgängliga röntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor, skulle, med hälften till vardera, fördelas mellan folkskollärarna Petrus Lindberg och Harald Mossberg, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 71.

§ 121.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att i stadsrevisionen för år 1930 utse till ledamot nuvarande suppleanten bankkamreraren Erik Dahlberg samt till suppleant i stället för honom löjtnanten Georg Westerland.

Se Ser. A. N:o 7, sid. 72.

§ 122.

Det antecknades, att Herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 30 juni 1930.

PER CLARHOLM.

FREDRIK ANDERSSON. J. W. SJÖSTEDT.

Offentligen uppläst den 30 juni 1930; betygar

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 18 Sept.

N:o 8.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över stadsrevisionens berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1929;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder, påförda avlidne stationskarlen Efraim Bergstam;
- 5:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads barnkrubba framställning angående anslag för år 1931;
- 6:o) D:o d:o över handelsbiträdet Harry Hallins ansökan om tillstånd att idka handel med beagnade föremål m. m.;

- 7:o) D:o d:o över handlanden Olof Manners ansökan om tillstånd att idka handel med skrot m. m.;
- 8:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads orkesterförening av Herr Vendel som motion upptagna framställning om anslag för verksamhetsåret 1930—1931;
- 9:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag angående användning av från landstinget erhållet anslagsbelopp till bekämpande av oförvållad arbetslöshet;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till underhåll och reparation av asfaltbelägningen å gården till köttbesiktningsbyråns fastighet;
- 11:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om godkännande å av styrelsen fattat beslut om kamreraren Th. Byttners kvarstående i tjänst.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 Sept. 1930.

§ 123.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter.

§ 124.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 22 innevarande september kl. halv sex e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Arvid Johansson och Björkman.

§ 125.

Herr Ordföranden erinrade om den förlust, som stadsfullmäktige lidit genom dess ledamots, landsfiskalen J. Noréus' bortgång och lyste frid över hans minne.

§ 126.

Föredrogs från Herr Hammarberg inkommen avsägelse av uppdraget att vara suppleant i belysningsstyrelsen; och beslöts att med godkännande av avsägelsen remittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 127.

Föredrogs magistratens remiss angående yttrande från fullmäktige över fattigvårdsstyrelsens underdåniga framställning om uppskov med ordnandet i sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad; och remitterades ärendet till beredningsutskottet för yttrande.

§ 128.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av arbetsförmedlingsanstaltens räkenskaper för år 1929;

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Karlstads Gymnastikförenings av Herr Severin som motion upptagna framställning angående anslag för år 1931;

Karlstads Skollovskoloniförenings framställning angående anslag för år 1931

C. *Till lokalstyrelsen för Högre allmänna läroverket, flickskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution angående yttrande från stadsfullmäktige över nådigt cirkulär till samtliga länsstyrelser m. fl. angående vissa anslag till de allmänna läroverken m. m.;

D. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Ada Jörnmarks ansökan angående rätt till försäljning av pilsnerdricka i fastigheten Kvarnbergsgatan 18;

E. *Till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Centralförbundets för nykterhetsundervisning framställning om anslag till den för år 1931 planerade allmänna upplysningskursen i Sunne.

§ 129.

Föredrags från Svenska Stadsförbundet inkommet meddelande angående stadens avgift till förbundet för år 1931; och beslöts att meddelandet skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom och iakttagande.

§ 130.

Till stadsfullmäktige hade magistraten överlämnat en så lydande berättelse över verkställd granskning av stadens delegationers förvaltning och räkenskaper för år 1929;

Se Serien A. N:o 9, sid. 1.

Härjämte hade magistraten överlämnat från hamnstyrelsen inkommen förklaring i anledning av gjord revisionsanmärkning, så lydande:

Se Serien A. N:o 9, sid. 3.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit detta utlåtande:

Se Serien A. N:o 9, sid. 4.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Björkman bifall till utskottets förslag med följande tillägg: "Vad angår hamnstyrelsens hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 11 december 1871 finna fullmäktige densamma ej i detta fall tillämplig", samt av Herr Håkansson bifall till utskottets förslag oförändrat.

Stadsfullmäktige biföllo Herr Björkmans yrkande.

§ 131.

På förslag av drätselkammaren, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige efterskänka avlidne stationskarlen Efraim Bergstam för år 1928 påförda stadsutskylder till ett belopp av 191 kronor 39 öre, vilket belopp, som guldits under år 1929, alltså skulle till stärbhuset återbetalas.

Se Serien A. N:o 9, sid. 4.

§ 132.

Efter framställning från styrelsen för Karlstads Barnkrubba och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse anslag för år 1931 å tillhopa 2,800 kronor att användas, 2,080 kronor för verksamhetens uppehållande och 720 kronor för utförande av reparationsarbeten å barnkrubbans fastighet; och skulle ifrågavarande anslag, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 9, sid. 6.

§ 133.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infortrat stadsfullmäktiges yttrande över handelsbitrådet Harry Hallins ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål m. m.

Över ansökningen hade infortrade utlåtanden avgivits dels av hälsovårdsnämnden, som förklarar sig icke hava något att i ärendet andraga, dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka hemställt att ansökningen måtte avstyrkas.

Under överläggningen i ärendet yrkades, förutom bifall till utskottets hemställan, av Herr Ohlsson, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka framställningen.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning med 25 röster mot 10, avgivna för Herr Ohlssons yrkande, att avstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Se Serien A. N:o 9, sid. 17.

§ 134.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande infortrat yttrande över av handlanden Olof Manner gjord ansökan om tillstånd att inom staden idka handel med skrot m. m.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med av drätselkammaren och bered-

ningsutskottet avgivna utlåtanden förklara sig intet hava att erinra mot bifall till ifrågavarande ansökning.

Se Serien A. N:o 9, sid. 19.

§ 135.

Efter framställning från styrelsen för Karlstads Orkesterförening och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige att till uppehållande av Karlstads Orkesterförenings verksamhet under arbetsåret 1930—1931 anslå 3,500 kronor ävensom 200 kr. för inköp av noter; och skulle ifrågavarande anslag, tillhopa 3,700 kronor, i den mån tillgängliga medel ej därtill förefunnos, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 9, sid. 21.

§ 136.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige, att från landstinget erhållet anslagsbelopp till bekämpande av oförvållad arbetslöshet, 7,000 kronor, skulle användas i enlighet med ett av byggnadschefen i augusti innevarande år avgivet förslag.

Se Serien A. N:o 9, sid. 25.

§ 137.

På av drätselkammaren avgivet förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att till underhåll och reparation av asfaltbeläggningen å gården till köttbesiktningsbyråns fastighet anvisa ett anslag å 3,200 kronor att, i den mån medel ej därtill funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 9, sid. 27.

§ 138.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna av styrelsen fattat beslut, att kamreraren Th. Byttner, vilken sistlidne månad ingått i pensionsåldern, skulle tills vidare intill årets slut kvarstå i sin tjänst hos styrelsen.

Se Serien A. N:o 9, sid. 28.

§ 139.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infor-
drat stadsfullmäktiges yttrande över förslag angående kommunalförvaltning-

gens ordnande inom städerna efter processreformens genomförande, beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté för uppgörande av förslag till utlåtande; och utsågos, i enlighet med hemställan från beredningsutskottet, till ledamöter i denna kommitté lasaretsöverläkaren P. Clarholm, sammankallande, speditören J. A. Håkansson, lektorn V. Vendel, plåtslagaren O. W. Karlsson och bankombudsmannen Thure Pettersson.

§ 140.

Till ledamot i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första ordinarie sammanträde år 1931 efter framlidne landsfiskalen J. Noréus utsågo stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet bankombudsmannen Thure Pettersson.

§ 141.

Beslöto stadsfullmäktige att hos magistraten göra anmälan angående landsfiskalen J. Noréus' avgång ur fullmäktige med anhållan, att magistraten ville företaga sammanräkning för utseende av ledamot i fullmäktige i den avgångnes ställe.

§ 142.

Herr Ordföranden framförde fullmäktiges tack till undertecknad sekreterare, som vid utgången av innevarande månad avginge från denna sin befattning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 22 september 1930.

PER CLARHOLM.

NILS BJÖRKMAN. ARVID JOHANSSON!

Offentligen uppläst den 22 september 1930; betygar

I tjänsten:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 16 Okt.

N:o 9.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i belysningsstyrelsen; 4:o) D:o d:o angående val av ledamot i budgetsberedningen; 5:o) Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning under år 1929; 6:o) D:o d:o över lönenämndens förslag till värdering av naturaförmåner och sportler för vissa befattningshavare under innevarande år; 7:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens underdåniga framställning om uppskov med ordnande i	sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator inom stadens planlagda område under år 1931; 9:o) D:o d:o över herr Strandmans motion om iordningställande av Vasalunden; 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1931; 11:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag angående återbesättande av stadsarkitektbefattningen; 12:o) D:o d:o över Karlstads skollovs-koloniförenings framställning om anslag för år 1931;

- 13:o) D:o d:o över Karlstads gymnastikförenings av herr Severin som motion upptagna framställning angående anslag till föreningens verksamhet under år 1931;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1931;
- 15:o) D:o d:o över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslagna medel;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående överlåtelse av dispositionsrätten till ett område i kvarteret Udden till Karlstads domkyrka;
- 17:o) D:o d:o över handelsbiträdet Harry Hallins ansökan om tillstånd att inom staden idka yrkesmässig handel med begagnade klädespersedlar och begagnade skodon;
- 18:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning om principuttalande angående ett av stadsingenjören uppgjort förslag till stadsplan för Norra stadsområdet.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Okt. 1930.

§ 142.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Toll och Hanes, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 143.

Att jämte herr ordföranden måndagen den 20 oktober 1930 kl. 5,30 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Dalgren och Hammarberg.

§ 144.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommet utdrag av magistratens protokoll den 10 oktober 1930, enligt vilket vid då företagen röstsammanräkning kassören R. Skoglund blivit utsedd till ledamot av stadsfullmäktige efter framlidne landsfiskalen J. Noréus; och blev herr Skoglund i samband härmed av herr ordföranden hälsad välkommen i stadsfullmäktige.

§ 145.

Anmälde herr ordföranden, att till sekreterare hos stadsfullmäktige och stadsfullmäktiges beredningsutskott efter landssekreteraren Elias Stenius, vilken avflyttat från staden, blivit för tiden till den 1 januari 1931 utsedd stadsombudsmannen Sven Heimer Svensson mot ett arvode av 100 kronor i månaden.

§ 146.

Föredrogs en från landssekreteraren Elias Stenius inkommen avsägelse att vara examensvittne vid realskoleexamen och ledamot av skönhetsrådet; och beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av avsägelsen remittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 147.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet remiss angående stadsfullmäktiges yttrande i ärende avseende under Karlstads stads vård ställda, staten tillhöriga eller under statsmyndighets eller statsinstitutions omedelbara

inseende stående byggnadsverk; och remitterades ärendet till beredningsutskottet för yttrande.

§ 148.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Styrelsens för Karlstads Orkesterförenings berättelse över föreningens verksamhet under dess tionde arbetsår oktober 1929—april 1930.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Herrar Karlssons och Edéns motion angående gångbanor å östra bron; Hembygdsgillels Ungdomslags av herrar Severin, Nygren och Norsell som motion upptagna framställning angående anslag för år 1931;

Herr Sjöstedts motion angående iordningställande av plantering mellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen;

Överste A. Klingenstiernas av herr ordföranden som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden;

Herr ordförandens motion om anslag å 300 kronor till Andréefonden;

Lärarkollegiets vid seminariet framställning angående anslag till skolresor för lärjungar vid seminariets övningsskola;

Särskilda framställningar från belysningsstyrelsen angående anslag till *dels* förbättrad gatubelysning m. m., *dels* å extra stat för elektricitetsverket för år 1931 upptagna utgifter, *dels ock* å extra stat för gasverket för år 1931 upptagna utgifter.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Folkskolestyrelsens framställning angående ersättning åt folkskolans personal för i lag föreskrivna naturaförmåner;

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning att arvodet för skolans ombudsman måtte från och med år 1931 höjas till 600 kronor;

Magistratens framställning att stadsfullmäktige ville anslå medel för anställande från 1931 års början av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen.

§ 149.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till suppleant

i belysningsstyrelsen för tiden intill 1930 års utgång efter rektor Viktor Hammarberg, vilken avsågt sig uppdraget, järnhandlanden Robert Österberg.

Se serien A. N:o 10, sid. 1.

§ 150.

Beredningsutskottet hade hemställt, att stadsfullmäktige måtte till ledamot av budgetsberedningen efter framlidne landsfiskalen J. Noréus utse byggmästaren Olof Wästlund.

Se Serien A. N:o 10, sid. 1.

Efter yrkande av herr Björkman beslöto stadsfullmäktige emellertid vid med slutna sedlar företaget val med 17 röster mot 15, vilka tillfölo herr Wästlund, att till ledamot av ifrågavarande beredning utse drätselkammarens ordförande, sparbanksdirektören Ragnar Tjerneld.

§ 151.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige bevilja styrelsen för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt ansvarsfrihet för 1929 års räkenskaper och förvaltning.

Se Serien A. N:r 10, sid. 2.

§ 152.

Angående värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år hade lönenämnden uppgjort förslag, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, därvid drätselkammaren tillstyrkt förslaget oförändrat under det beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma med vissa ändringar.

Se Serien A. N:r 10, sid. 2.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 153.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över fattigvårdsstyrelsens hos Kungl. Maj:t gjorda framställning om uppskov intill den 1 januari 1934 med ordnandet i sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad.

Se Serien A. N:r 10, sid. 5.

I häröver avgivet utlåtande hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande underdåniga framställning.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 154.

För ny- och omläggning av gator, torg och allmänna platser inom stadens planlagda område under år 1931 beviljade stadsfullmäktige, i enlighet med av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, ett belopp av 61,700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:r 10, sid. 8.

§ 155.

Företogo stadsfullmäktige till behandling herr Strandmans motion angående iordningställande av Vasalunden och anordnande inom densamma av en lekvall, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se Serien A. N:r 10, sid. 11.

Då motionärens önskemål i nu förevarande hänseende syntes hava blivit tillgodosedda genom stadsfullmäktiges beslut under nästföregående paragraf angående anslag för bland annat Vasalundens iordningställande, beslöto stadsfullmäktige förklara, att motionen icke skulle till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 156.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1931 i enlighet med av byggnadschefen däröver upprättat förslag av den 20 september 1930, anslag å tillhopa 72,000 kronor, vilket belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:r 10, sid. 13.

§ 157.

Till stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden med överlämnande av handlingarna i ärendet inkommit med ett så lydande förslag angående tillsättande av ledigförklarade stadsarkitektbefattningen i Karlstad:

Se Serien A. N:r 10, sid. 15.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:r 10, sid. 16.

Då valet nu skulle företagas yrkades dels av herr borgmästaren bifall till byggnadsnämndens förslag, dels av herr Vendel bifall till beredningsutskottets.

Vid med slutna sedlar företaget val blev till innehavare av befattningen utsedd arkitekten Olle Lagergren i Stockholm med 28 röster.

Sex röster tillfölla arkitekten Arvid Ahnell i Göteborg.

§ 158.

På därom av styrelsen för Karlstads skollovskoloniförening gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige föreningen för dess verksamhet under år 1931 ett anslag av 3,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:r 10, sid. 16.

§ 159.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Karlstads Gymnastikförenings av herr Severin som motion upptagna framställning om anslag å 1,200 kronor till föreningens verksamhet under år 1931, över vilken framställning utlåtanden avgivits *dels* av drätselkammaren, som tillstyrkt ett anslag å 500 kronor, *dels ock* av beredningsutskottet, som hemställt om bifall till framställningen.

Se Serien A. N:r 10, sid. 23.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens förslag *dels* av herrar Severin, Strandman och Norsell bifall till beredningsutskottets hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets hemställan bevilja Karlstads Gymnastikförening anslag för dess verksamhet under år 1931 av 1,200 kronor med bestämmelse, att ifrågavarande anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 160.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1931 i enlighet med ett av särskilda kommitterade den 25 september 1930 uppgjort förslag ett anslag å 50,800 kronor, varjämte bestämdes, att berörda anslag skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:r 10, sid. 26.

§ 161.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna ut-

låtanden beslöto stadsfullmäktige godkänna ett av nykterhetsnämnden den 26 september 1930 upprättat förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens befrämjande anslagna medel.

Se Serien A. N:r 10, sid. 28.

§ 162.

Angående kostnadsfri överlåtelse av dispositionsrätten till ett område inom kvarteret Udden till Karlstads domkyrka hade drätselkammaren jämlikt sitt beslut den 29 september 1930, § 552 i protokollet, till stadsfullmäktige inkommit med ett så lydande förslag:

Se Serien A. N:r 10, sid. 36.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna drätselkammarens ifrågavarande förslag.

§ 163.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige förklara sig intet hava att erinra mot bifall till en av handelsbiträdet Harry Hallin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att inom staden idka yrkesmässig handel med begagnade beklädnads-persedlar och begagnade skodon.

Se Serien A. N:r 10, sid. 38.

§ 164.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av byggnadsnämnden gjord hemställan angående stadsfullmäktiges principuttalande i fråga om förslag till stadsplan för Norra stadsområdet, över vilken hemställan drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se Serien A. N:r 10, sid. 39.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 165.

Det antecknades att Herr Borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 20 oktober 1930.

PER CLARHOLM.

VIKTOR HAMMARBERG. LARS DALGREN.

Offentligen uppläst den 20 oktober 1930; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 20 Nov.

N:o 10.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av examensvittne och suppleant härför vid realskoleexamen; 4:o) D:o d:o angående val av ledamot och suppleant i Skönhetsrådet; 5:o) D:o d:o angående val av ledamot av inkorporeringsdelegerade; 6:o) Beredningsutskottets utlåtande över Kungl. Byggnadsstyrelsens förslag angående vilka byggnadsverk inom staden, som skola åtnjuta den omvårdnad, som anges i § 20 av Kungl. Kungörelsen den 26 november 1920 med föreskrifter rörande det offentliga byggnadsväsendet; 7:o) D:o d:o över återremitterade ärendet rörande drätselkammarens framställning angående an-	slag för uppförande av byggnad avsedd att användas till fiskförsäljning; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till Karlstads Simsällskap för anställande av simlärare; 9:o) D:o d:o över Hembygdsgillet Ungdomslags av Herr Severin m. fl. som motion upptagen framställning om anslag för Ungdomslagets verksamhet under år 1931; 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående tilläggsanslag för uppförande av två chaufförskiosker å stora torget; 11:o) D:o d:o över Lärarekollegiets vid seminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid seminariets övningsskola; 12:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om anslag

- för ordnande av bättre gatubelysning;
- 13:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens av magistraten överlämnade förslag angående allmänna lyshållningen under år 1931;
- 14:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om anslag å elektricitetsverkets extra stat för år 1931;
- 15:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om anslag å gasverkets extra stat för år 1931;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till anordnande av nödhjälpsarbeten samt Herr Sjöstedts motion angående iordningsställande av planteringen mellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen;
- 17:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag å Centralförrådets extra stat för år 1931;
- 18:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag å vatten- och avloppsverkets extra stat för år 1931;
- 19:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till reparationsarbeten i fastigheten Östbro;
- 20:o) D:o d:o över chefens för Värmlands regemente av Herr Clarholm såsom motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden under år 1931;
- 21:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående förvärv för stadens räkning av stadsägan N:r 129 å Herrhagen;
- 22:o) D:o d:o över herr Clarholms motion angående anslag till Andréefonden;
- 23:o) D:o d:o över Länsstyrelsens resolution angående yttrande från stadsfullmäktige i fråga om av 1928 års förvaltningssakkunnige avgivet betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande;
- 24:o) D:o d:o över magistratens resolution angående yttrande över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 18 få till avhämtning försälja pilsnerdricka;
- 25:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens förslag angående ersättning under år 1931 åt folkskolans lärarepersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner;
- 26:o) D:o d:o över magistratens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle taga under förnyat övervägande frågan om tillägg till Kungl. resolutionen av den 24 maj 1877 angående kommunalutskylder i Karlstad;

27:o) D:o d:o över styrelsens för
Karlstads högre elementarläro-
verk för flickor framställning
angående antagande av regle-
mente för läroverket;

28:o) D:o d:o över samma styrelses
framställning angående arvudet
till läroverkets ombudsman.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Nov. 1930.

§ 166.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Norsell och Toll, vilka emellertid för utvaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 167.

Att jämte herr ordföranden måndagen den 24 innevarande november kl. 5,30 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Klintberg och Liljeberg.

§ 168.

Föredrogs en från riksbanksdirektören Julius Ahlberg inkommen avsägelse från uppdraget att vara ledamot och ordförande i fattigvårdsstyrelsen; och beslöts att, med godkännande av avsägelsen, överlämna densamma till valnämnden.

§ 169.

Föredrogs från byggmästaren C. A. Swärd inkommen avsägelse från uppdraget att vara suppleant i fattigvårdsstyrelsen; och beslöts att, med godkännande av avsägelsen, överlämna densamma till valnämnden.

§ 170.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

Magistratens skrivelse med förslag till smärre förändringar i Ordningsstadgan för Karlstad;

Folkskolestyrelsens framställning angående godkännande av timplan för stadens fortsättningsskolor.

B. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Folkskolestyrelsens förslag till provisorisk löneförbättring för vid stadens folkskolor anställda handarbets- och skolkökslärarinnor.

§ 171.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till examensvittne vid realskoleexamen efter landssekreteraren Elias Stenius, vilken avflyttat från staden, för tiden till och med 1930 års utgång riksdagsmannen Anders Norsell samt till suppleant efter denne för samma tid folkskolläraren Ernst Strandman.

Se Serien A. N:o 11, sid. 1.

§ 172.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till ledamot i Skönhetsrådet efter landssekreteraren Elias Stenius, vilken avflyttat från staden, för tiden till den 1 januari 1933 ingenjören Bror Håkansson samt till suppleant efter denne för samma tid trädgårdskonsulenten Edv. Jacobsson.

Se Serien A. N:o 11, sid. 1.

§ 173.

På förslag av beredningsutskottet utsågo stadsfullmäktige till ledamot av inkorporeringsdelegerade efter avlidne landsfiskalen J. Noréus folkskolläraren Ernst Strandman.

Se Serien A. N:o 11, sid. 2.

§ 174.

Stadsfullmäktige, som hade att avgiva yttrande över Kungl. Byggnadsstyrelsens förslag angående vilka byggnadsverk inom staden, som skola åtnjuta den omvårdnad, som angives i § 20 av Kungl. kungörelsen den 26 november 1920 med föreskrifter rörande det offentliga byggnadsväsendet, beslöto, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, förklara sig intet hava att erinra mot ifrågavarande förslag.

Se Serien A. N:o 11, sid. 2.

§ 175.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 16 januari 1930 till drätselkammaren återremitterat ärende angående anordnande av lokaler för fiskförsäljningen inom staden, hade drätselkammaren, sedan delegerade för drätselkammaren och saluhallsstyrelsen inkommit med utredning och förslag i ärendet, avgivit förnyat utlåtande, vilket av beredningsutskottet tillstyrkts.

Se Serien A. N:o 11, sid. 3.

Under överläggning i ärendet yrkades, förutom bifall till beredningsut-

skottets förslag, av Herr Severin bifall till delegerades förslag att inköpa fastigheten N:o 2 inom kvarteret Enhörningen.

Med avslag å detta yrkande beslöto stadsfullmäktige bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet och hade sålunda beslutat:

att låta med inrättande av en särskild fiskhall tillsvidare anstå;

att bemyndiga drätselkammaren att å det s. k. Vedtorget låta iordningställa en plats för förstahandsförsäljningen av fisk;

att för nyssnämnda ändamål bevilja ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering; samt

att bestämmelserna i reglementet för saluhallen om upplåtande av fria försäljningsplatser för första handsförsäljare av fisk icke längre skola äga giltighet.

§ 176.

På framställning av drätselkammaren och i enlighet med tillstyrkan från beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att för år 1931 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare under villkor, att sällskapet under samma års badsäsong lämnade stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan kl. 10 f. m. och kl. 1 e. m., och bestämdes tillika, att sålunda beviljade anslagsbelopp skulle, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 9.

§ 177.

På av Hembygdsgilletts ungdomslag gjord framställning, vilken upptagits som motion av Herr Severin m. fl. samt i avgivna utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beviljade stadsfullmäktige Hembygdsgilletts Ungdomslag för år 1931 ett anslag å 300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill förefunnes, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 10.

§ 178.

I enlighet med från drätselkammaren inkommen framställning, vilken av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige för uppförande av två chaufförskiosker å stora torget ett tilläggsanslag å 1,739 kronor 33 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 14.

§ 179.

I enlighet med framställning från lärarekollegiet vid seminariet och på därom av drätselkammaren och beredningsutskottet gjorda tillstyrkanden, beviljade stadsfullmäktige ett anslag av 100 kronor för år 1931 till skolresor för barn vid seminariets övningsskola; och bestämdes, att detta anslagsbelopp skulle, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 15.

§ 180.

Efter framställning i ärendet från belysningsstyrelsen och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige att för nyanläggningar i och för åstadkommande av bättre utebelysning under år 1931 anvisa ett anslag av 2,355 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 17.

§ 181.

Till stadsfullmäktige hade magistraten överlämnat belysningsstyrelsens förslag angående allmänna lyshållningen under år 1931, så lydande:

Se Serien A. N:o 11, sid. 21.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige godkänna ifrågavarande förslag samt till kostnadernas täckande anvisa ett anslag å 28,693 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 182.

Belysningsstyrelsen hade hos stadsfullmäktige begärt anslag å 33,000 kronor till bestridande av å elektricitetsverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter med hemställen tillika, att av förenämnda belopp 9,000 kronor skulle täckas genom upplåning att sedermera fonderas.

Se Serien A. N:o 11, sid. 23.

Häröver hade drätselkammaren avgivit utlåtande samt tillstyrkt framställningen med förslag tillika, att samtliga utgiftsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 24.

Beredningsutskottet, som i avgivet utlåtande likaledes tillstyrkt framställningen, ansåg i likhet med belysningsstyrelsen, att av berörda anslagsbelopp 9,000 kronor skulle anskaffas genom upplåning att sedermera fonderas.

Sedan Herr vice ordföranden upplyst, att Kungl. Maj:t tidigare avslagit ansökningar om lån för sådana ändamål som nu ifrågasattes, samt yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige att till täckande av å elektricitetsverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter bevilja ett anslag å 33,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 183.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till täckande av de i gasverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter ett anslag å 18,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 25.

§ 184.

Angående iordningställande i enlighet med Herr Sjöstedts motion av planteringen emellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen samt om anordnande i övrigt enligt byggnadschefens förslag av nödhjälpsarbeten å det upp-
muddrade området vid Marieberg hade drätselkammaren inkommit med förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts.

Se Serien A. N:o 11, sid. 27.

Stadsfullmäktige beslöto med bifall till Herr Sjöstedts motion och byggnadschefens förslag i ärendet:

att bemyndiga drätselkammaren att låta utföra ifrågavarande arbeten; samt
att för ändamålet anvisa ett anslag å sammanlagt 13,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 185.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till å centralförrådets extra stat för år 1931 upptagna utgifter ett anslagsbelopp av tillhoppa 8,600 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 29.

§ 186.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av berednings-

utskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till bestridande av å vatten- och avloppsverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter ett belopp av 16,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 30.

§ 187.

På därom av drätselkammaren gjord framställning och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige att till reparationsarbeten i fastigheten Östbro anvisa ett anslag å 2,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 31.

§ 188.

På därom av chefen för Värmlands regemente gjord framställning, vilken upptagits som motion av Herr Clarholm och i avgivna yttranden under vissa villkor tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige ställa till regementschefens förfogande ett anslag å 500 kronor under år 1931 för av regementets musikkår planerade minst 6 friluftskonserter; och bestämdes härvid tillika, att frågan angående tid och plats för konserternas hållande skulle avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att ifrågavarande anslag skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11, sid. 33.

§ 189.

På framställning av drätselkammaren och i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige godkänna ett mellan ingenjören A. Svanbom, å ena sidan, samt drätselkammaren å andra sidan, den 27 oktober 1930 upprättat kontrakt angående inköp för stadens räkning av stadsägan N:o 129, innehållande i areal 836 kvadratmeter av ägofiguren N:o 208 å Herrhagen jämte åbyggnader.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att till gäldande av köpeskillingen för ifrågavarande fastighetsköp anvisa ett belopp av 6,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas ävensom att å beslutet om upplåning söka vederbörlig stadfästelse.

Se Serien A. N:o 11, sid. 35.

§ 190.

I anledning av motion i ämnet av Herr Clarholm och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige att till den för gagnande av den geografiska forskningen grundade Andréefärdens minnesfond bevilja ett anslag å 300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering. Se Serien A. N:o 11, sid. 37.

§ 191.

Sedan stadsfullmäktige genom skrivelse från Konungens Befallningshavande i länet anmodats inkomma med yttrande i fråga om av 1928 års förvaltningssakkunniga avgivet betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande, hade av fullmäktige för utredning och förslag tillsatts särskilda kommitterade, vilka den 5 november 1930 avgivit utlåtande i ärendet.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna yttranden beslöto stadsfullmäktige att såsom sitt yttrande i ärendet åberopa vad kommitterade härutinnan anfört.

Se Serien A. N:o 11, sid. 38.

§ 192.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 18 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, tillstyrka bifall till framställningen att gälla för tiden till den 1 oktober 1931.

Se Serien A. N:o 11, sid. 45.

§ 193.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige godkänna av folkskolestyrelsen den 16 september 1930 avgivet förslag angående ersättning under år 1931 åt folkskolans lärarepersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Se Serien A. N:o 11, sid. 46.

§ 194.

Företogo stadsfullmäktige till behandling magistratens skrivelse med tillhörande handlingar i ärende rörande tillägg till Kungl. Resolutionen av den

24 maj 1877 angående kommunalutskylder i Karlstad, i vilket ärende drätselkammaren avgivit av beredningsutskottet tillstyrkt förslag.

Se Serien A. N:o 11, sid. 49.

Under överläggning i ärendet yrkades *dels* bifall till drätselkammarens och beredningsutskottets förslag, *dels* återremiss för ytterligare utredning, *dels ock* bordläggning till nästa sammanträde på det stadsfullmäktiges ledamöter måtte få ytterligare tillfälle att taga del av ett av landskamreraren G. V. Eiserman författat sakkunnigeutlåtande angående grundskattefrågan i staden.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 13 röster mot 20, som vore för bifall till framställt yrkande om ärendets omedelbara avgörande, att bordlägga detsamma till fullmäktiges nästa sammanträde den 18 december 1930.

§ 195.

Sedan stadsfullmäktige den 17 april 1930, § 58 i protokollet, för sin del antagit ett då framlagt reglemente för Karlstads högre elementarläroverk för flickor men Kungl. Skolöverstyrelsen efter granskning av ifrågavarande reglemente funnit önskvärt att vissa tillägg till och ändringar i detsamma måtte vidtagas, så beslöto nu stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet att antaga ett så lydande förslag till reglemente för läroverket:

Se Serien A. N:o 11, sid. 56.

§ 196.

Företogo stadsfullmäktige till behandling styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning, att arvodet till läroverkets ombudsman måtte från och med år 1931 höjas till 600 kronor om året, över vilken framställning lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden samt på anförda skäl hemställt, att arvodet måtte bestämmas till 500 kronor utan dyrtidstillägg, under det beredningsutskottet föreslagit bifall till läroverksstyrelsens framställning.

Se Serien A. N:o 11, sid. 61.

Under överläggningen yrkades bifall *dels* till drätselkammarens förslag *dels ock* till beredningsutskottets.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens förslag *att* från och med år 1931 årliga arvodet till flickskolans ombudsman skall utgå med 500 kronor utan dyrtidstillägg; samt *att* underställa beslutet härom länsstyrelsens prövning.

§ 197.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 24 november 1930.

PER CLARHOLM.

GUST. LILJEBERG. JOHN KLINTBERG.

Offentligen uppläst den 24 november 1930; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 18 Dec.

N:o 11.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Bordlagda ärendet angående tillägg till Kungl. resolutionen av den 24 maj 1877 angående kommunalutskylder i Karlstads stad. (Frågan om grundskatternas avskrivning); 4:o) Herr Eliæsons motion angående fondering av nöjesskatten; 5:o) Beredningsutskottets förnyade yttrande i återremitterade ärendet angående Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m. samt drätselkammarens förslag angående ändring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån; 6:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens fram-	ställning angående försäljning till Kungl. Maj:t och Kronan av tomt för Värmlands läns lantmäterikontor; 7:o) D:o d:o över magistratens framställning angående anslag för anställande av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ordnande av avloppsledningar samt utvidgning av vattenledningsnätet å norra stadsområdet ävensom anslag för ifrågavarande ändamål; 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till ordnande av vård å framlidne landsfiskalen J. Noréus' grav; 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående dels övertagande av belysningsver-

- kens bokföring och kassarörelse dels i anledning därav föranledda förändringar i rådhusets lokaler;
- 11:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående anslag för anlitage av sakkunnigt biträde för uppgörande av förslag till installation av ljus-, vatten- och värmeledning samt sanitär-anläggning m. m. vid föreslagna om- och tillbyggnad av Gamla skolan;
- 12:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning om anslag till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg;
- 13:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående godkännande av timplan för stadens fortsättningsskolor;
- 14:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående provisorisk avlösningsförbättring för handarbets- och skolkökslära-rinnorna vid folkskolan;
- 15:o) D:o d:o över magistratens framställning angående förbättrade löneförmåner för poliskåren;
- 16:o) D:o d:o över magistratens framställning angående ålderstillägg och semester för kronokassören Gust. Johansson;
- 17:o) D:o d:o i anledning av magistratens skrivelse med överlämnande av generalförslag över stadens utgifter och inkomster för år 1931;
- 18:o) Val till kommunala befattningar och uppdrag, som vid innevarande års utgång bliva lediga;
- 19:o) Beredningsutskottets förslag angående utseende av sakkunniga biträden vid sjöförklaringar under år 1931;
- 20:o) Beredningsutskottets förslag angående annonsering av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1931;
- 21:o) Beredningsutskottets förslag angående utövande av ordförandeskapet i stadsfullmäktige för tiden intill dess ordförande för år 1931 blivit vald.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 Dec. 1930.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herr Toll, vilken emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 198.

Att jämte herr Ordföranden måndagen den 22 innevarande december klockan 5,30 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herr Edén och fru Lilius.

§ 199.

Föredrogs en från lektorn Valdemar Vendel, direktören L. Thorngren och bankdirektören T. Osterman inkommen skrivelse med avsägelse att vara ledamöter i budgetsberedningen och beslöto stadsfullmäktige med godkännande av avsägelserna att överlämna skrivelsen till beredningsutskottet.

§ 200.

Föredrogs och lades till handlingarna från folkskolestyrelsen inkommet meddelande enligt dess protokoll den 9 december 1930, § 138, angående användningen av årets ränta å "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn"

§ 201.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Motion av herr Clarholm angående ordnande av stadens arkiv.

B. *Till byggnadsnämnden och beredningsutskottet:*

Brandstyrelsens framställning enligt dess protokoll den 26 november 1930, § 42, angående ändringar och tillägg till för staden gällande brandordning.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Hälsovårdsnämndens framställning enligt dess protokoll den 10 december 1930, § 207, angående lönereglering för personalen vid epidemisjukhuset.

§ 202.

Företogo fullmäktige till behandling magistratens vid nästföregående sammanträde under § 194 i protokollet bordlagda skrivelse med tillhörande handlingar i ärende rörande tillägg till Kungl. Resolutionen av den 24 maj 1877 angående kommunalutskylder i Karlstad.

Se Serien A. N:o 11, sid. 49.

Under överläggningen yrkade herr Hult avslag å beredningsutskottets förslag i ärendet i vad det avsåge samtliga avgifter och skatter med undantag beträffande skatten av bevillningspliktig jordbruksfastighet samt föreslog sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta följande tillägg till ifrågavarande resolution, nämligen:

“Skatten av bevillningspliktig jordbruksfastighet skall med början vid första uttaxering från det detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t fastställt nedsättas till hälften av sitt nuvarande belopp“.

Herrar Vendel och Wästlund med flera yrkade bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Fullmäktige hade sålunda antagit så lydande tillägg till den genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 maj 1877 fastställda överenskommelsen angående kommunalutskylder i Karlstad:

“De i § 2 mom. 1, 2, 3, 4 och 5 bestämda personliga avgifter ävensom skatter av bevillningsfri fast egendom, av bevillningspliktig jordbruksfastighet och av dylik annan fast egendom skola med början vid första uttaxering efter det att detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t fastställt avskrivnas i följande ordning:

Skatten av bevillningspliktig jordbruksfastighet skall till en början vid nämnda första uttaxering nedsättas till hälften av sitt belopp.

Samtliga avgifter och skatter — skatten för bevillningspliktig jordbruksfastighet vad beträffar sitt efter ovan stadgade nedsättning kvarstående belopp — skola från och med merberörda uttaxering undergå minskning med en tiondedel årligen tills avgifterna och skatterna äro helt och hållet avskrivna“;

ävensom förklara detta tilläggsförslag vilande med uppdrag till beredningsutskottet att å tidpunkt, som utskottet ägde att jämlikt bestämmelserna i ovanberörda överenskommelse avgöra, underställa förslaget stadsfullmäktiges slutliga prövning.

§ 203.

Företogo stadsfullmäktige till behandling herr Eliæsons motion angående fondering av den inom staden inflytande nöjesskatten, över vilken motion drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid kammaren tillstyrkt fullmäktige att bifalla motionen i enlighet med av kammaren framlagt förslag men beredningsutskottet hemställt att fullmäktige måtte avslå motionen.

Se Serien A. N:o 12, sid. 133.

Under överläggningen yrkades bifall dels till kammarens förslag dels ock till beredningsutskottets hemställan.

Efter framställda särskilda propositioner å de sålunda gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med tjugo röster mot femton, vilka voro för bifall till beredningsutskottets hemställan, att, på sätt drätselkammaren föreslagit, bifalla motionen.

Mot beslutet reserverade sig herr Clarholm med uttalande att, enligt hans uppfattning, fullmäktiges nu fattade beslut saknade tillräckligt stöd i gällande lag.

§ 204.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 17 april 1930, under § 65 i protokollet, beslutit återremittera en av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagen framställning från ett antal subventionsbyggare om nedskrivning av från staden erhållna lån ävensom kammarens förslag angående ändring i betalningsvilkoren för ifrågavarande lån, hade förnyade utlåtanden i ärendet inkommit från drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se Serien A. N:o 12, sid. 137.

Under överläggningen yrkades dels bifall till drätselkammarens och beredningsutskottets förslag dels ock avslag å detsamma.

Efter framställda särskilda propositioner å de olika yrkandena beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 24 röster mot 11, vilka voro för avslag, att bifalla vad drätselkammaren och beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Fullmäktige hade sålunda beslutit,

att de personer, som i första hand hos staden erhållit under tio år ränte- och amorteringsfria tomtlån att betalas under tiden från och med elfte till och med femtonde året efter resp. låns utbekommande skola medgivas den

lindring i betalningsskyldigheten, att lånen må med ränteberäkning efter 2 1/2 procent för år och med årlig annuitet av 11,425877 procent gäldas under tiden från och med elfte till och med tjugonde året från lånens erhållande; samt att den av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löffberg och A. Norsell såsom motion upptagna framställningen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 205.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige *dels* att för sin del godkänna i kammarens protokoll för den 7 november 1930, § 672, intaget köpeavtal mellan Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län för Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, samt drätselkammaren i Karlstad för Karlstads stad, å andra sidan, angående försäljning till Kronan av ett jordområde, innehållande i areal 2,000 kvadratmeter å det s. k. Malmtorget mot en köpeskilling av 36,000 kronor och villkor i övrigt *dels ock* att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Se Serien A. N:o 12, sid. 149.

§ 206.

Företogo stadsfullmäktige till behandling magistratens framställning angående anslag för anställande av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtande, därvid såväl drätselkammaren som beredningsutskottet tillstyrkt avslag å framställningen.

Se Serien A. N:o 12, sid. 152.

Med bifall till därom av herr borgmästaren framställt yrkande beslöto stadsfullmäktige att återremittera ifrågakvarande framställning till magistraten, drätselkammaren och beredningsutskottet för ytterligare utredning.

§ 207.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort framställning angående ordnande av avloppsledningar samt utvidgning av vattenledningsnätet å norra stadsområdet ävensom om anslag för ändamålet, över vilken framställning beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se Serien A. N:o 12, sid. 159.

Med bifall till drätselkammarens förevarande framställning beslöto stadsfullmäktige

att bemyndiga kammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med ifrågasvarande förslag låta inom norra stadsområdet utföra avloppsledningar och utvidgning av vattenledningsnätet med rätt för kammaren att däri vidtaga de ändringar och jämkningar, som kunna befinnas påkallade;

att för ändamålet anvisa anslag å för avloppsledningarna 550,000 kronor och för vattenledningen 30,000 kronor samt för ovanberörda ersättningar 15,000 kronor;

att av ifrågasvarande anslagsbelopp 580,000 kronor, avseende avlopps- och vattenledningarna, skola anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån samt återstoden 15,000 kronor genom uttaxering i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång;

att bemyndiga kammaren att upptaga föreslagna lånet på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt; samt

att underställa beslutet, i vad det avsåge upplåning, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

§ 208.

Med bifall till av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottets tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan meningsskiljaktighet att bemyndiga kammaren att å framlidne landsfiskalen J. Noréus grav låta anordna en vård samt att till bestridande av kostnaderna härför anvisa ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 12, sid. 179.

§ 209.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort framställning angående *dels* övertagande av belysningsverkens bokföring och kassarörelse *dels* i anledning därav föranledda förändringar i rådhusets lokaler ävensom anslag för ändamålet, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se Serien A. N:o 12, sid. 180.

I enlighet med drätselkammarens ifrågasvarande förslag och under däri angivna förutsättningar beslöto stadsfullmäktige

att drätselkammaren skall från och med år 1931 övertaga belysningsverkens bokföring och kassarörelse;

att bemyndiga kammaren och belysningsstyrelsen att besluta i fråga om de bestämmelser eller avtal, som kunna betingas av nyssnämnda anordning;

att bemyndiga kammaren att låta i överensstämmelse med t. f. stadsar-

kitektens därom uppgjorda ritningar och förslag vidtagna ändringsarbeten i rådhuset; samt

att för ändamålet anvisa anslag å tillhopa 40,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

§ 210.

Folkskolestyrelsen hade hos drätselkammaren gjort framställning om att ett anslag å cirka 3,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande för att med anlitande av sakkunnigt biträde erhålla förslag till installation av ljus-, vatten- och värmeledning ävensom till sanitäranläggning samt vissa betongkonstruktioner vid den av styrelsen föreslagna om- och tillbyggnaden av Gamla skolan, i anledning varav drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte för ändamålet bevilja folkskolestyrelsen ett anslag å 3,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Över denna framställning hade beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se Serien A. N:o 12, sid. 188.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 211.

Beslöto stadsfullmäktige att, med bifall till därom gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, till arbetslöshetskommitténs förfogande för bistånd av behövande arbetslösa vid instundande julhelg ställa ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 12, sid. 190.

§ 212.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna ett från folkskolestyrelsen inkommet av beredningsutskottet tillstyrkt förslag till timplan vid stadens fortsättningskolor.

Se Serien A. N:o 12, sid. 192.

§ 213.

Hos stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen gjort framställning om tillämpande av provisorisk avlöningsförbättring för handarbets- och skolkökslä-

rarinnorna vid folkskolan, över vilken framställning lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se Serien A. N:o 12, sid. 194.

Fullmäktige beslöto emellertid med bifall till av herr Löfberg framställt förslag därom, återremittera ärendet till folkskolestyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 214.

Till stadsfullmäktige hade magistraten med eget yttrande överlämnat framställningar angående förbättrade löneförmåner för poliskåren inom staden, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se Serien A. N:o 12, sid. 199.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 215.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten gjort framställning angående ålderstillägg och semester för kronokassören Gust. Johansson, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se Serien A. N:o 12, sid. 217.

Stadsfullmäktige beslöto att bifalla vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 216.

Till stadsfullmäktige hade magistraten med skrivelse den 4 innevarande december överlämnat av drätselkammaren upprättat generalförslag över stadens utgifter och inkomster år 1931 jämte av kammaren och övriga delegationer upprättade statavräkningar för år 1930 samt inkomst- och utgiftsförslag för år 1931; och hade magistraten därvid på sätt av ovannämnda skrivelse framginge föreslagit stadsfullmäktige att godkänna ifrågavarande statförslag.

Se Serien A. N:o 12, sid. 1.

Häröver hade budgetsberedningen och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden och förslag.

Se Serien A. N:o 12, sid. 129.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige i enlighet med vad beredningsutskottet enligt dess protokoll den 11 december 1930, § 158, föreslagit beträffande ifrågavarande statförslag och i sammanhang därmed stående frågor.

§ 217.

Efter av valnämnden förut avgivna förslag och med godkännande av inkomna avsägelser beslöto stadsfullmäktige utse:

1) i fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1935 till ordförande redaktören J. Sandén, till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1933 v. auditören Harry Almquist, till ledamöter för tiden till den 1 januari 1935 målarmästaren K. F. Sundelius, sparbankskamreraren Gust. Liljeberg, hallmästaren Reinh. Ohlsson och handlanden Petrus Lindkvist samt till suppleanter dispensärsköterskan Anna Jonsson och trafikbiträdet J. W. Sjöstedt ävensom för tiden till den 1 januari 1933 till suppleanter direktören Eskil Melcher och köpmannen Axel Gröndahl;

2) i hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1934 till ledamöter vice konsuln Herman Geijer och borgmästaren Erik Lundblad samt till ledamot för tiden till den 1 januari 1933 ingenjören Simon Wennberg ävensom till suppleanter för år 1931, att tjänstgöra i här nämnd ordning, trafikbiträdet J. W. Sjöstedt, direktören G. Hemmingson och lagerchefen G. J. Blomqvist;

3) i belysningsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1935 till ledamöter speditören J. A. Håkansson och överingenjören G. Hellberg samt till suppleanter för år 1931, att tjänstgöra i här nämnd ordning folkskolläraren Karl-Ivar Asplund, järnhandlanden Robert Österberg, journalisten Karl Lantz och ingenjören K. Nystedt;

4) i byggnadsnämnden för tiden till den 1 januari 1935 till ledamöter byggnadschefen Erik Björkman, f. fastighetsförvaltaren N. Fr. Lindh och häradshövdingen Torsten Nilsson samt till suppleanter för samma tid ingenjören Simon Wennberg, majoren Claes Tisell och faktorn Axel Edén;

5) i brandstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1934 fabrikören Reinh. Ternqvist samt till suppleanter för år 1931, att i här nämnd ordning tjänstgöra, förmannen W. E. Wiktorin och ritaren J. A. Andersson;

6) i brandstodskommittén för år 1931 till ledamöter handlanden Ludvig Martin och sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld samt till suppleanter gårdägaren C. J. Magnusson och bankombudsmannen Otto Ågren, att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring;

7) i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning till ledamöter för tiden till den 1 januari 1934 direktören E. Ander och fabrikören Axel Svensson;

8) i flickskolestyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1934

rektorn V. Hammarberg och landshövdingen Sandra Unger samt till suppleanter för år 1931, att tjänstgöra i här nämnd ordning, fru Anna Elisabeth Högström och folkskoleinspektören Axel Rydberg;

9) i styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningssanstalten till suppleant för tiden till den 1 januari 1935 lektorn L. Dalgren;

10) i badhusstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1934 borgmästaren Erik Lundblad samt till suppleanter för år 1931, att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring, byggnadschefen Erik Björkman och järnsvarvaren Robert Dahlén;

11) i saluhallsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1934 till ledamöter stadsveterinären Hugo Berg, direktören Ernst Forsgren och handelsföreståndaren Alb. Svensson samt till suppleanter för samma tid slaktaren Axel Andersson och stadskamreraren H. Westlin;

12) till vittnen vid realskoleexamen under år 1931 folkskoleinspektören Bror Larson, tandläkaren H. Hultman, bokhandlaren A. Åström och skolkasören A. Norsell samt till suppleanter för samma år, att tjänstgöra i här nämnd ordning, telegrafkommissarien E. E. Hallgren, lektorn Per Stolpe, folkskolläraren Ernst Strandman och kontorschefen Uno Kjellström;

13) i arbetsförmedlingsanstalten till revisor för år 1931 sparbankskamreraren Gust. Liljeberg samt till revisorssuppleant för samma år materialförvaltaren G. V. Forsberg;

14) i stadens taxeringsnämnder:

inom första distriktet: direktören Ernst Forsgren med byggmästaren Joh. Wästlund som suppleant, majoren C. E. Nygren med konduktören Fredrik Lindström som suppleant, vaktmästaren Andreas Johansson med exekutionsvaktmästaren G. Wallentin som suppleant, samt sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med vice konsuln Herman Geijer som suppleant;

inom andra distriktet: speditören J. A. Håkansson med plåtslagaren O. W. Karlsson som suppleant, handlanden Fritz Johanson med gjutaren Karl Nordström som suppleant, byggmästaren Olof Wästlund med byggmästaren C. A. Swärd som suppleant samt bokhållaren P. A. Palm med tillskäraren K. E. Linderholm som suppleant;

inom tredje distriktet: fabrikören Reinh. Ternqvist med handlanden David Forssén som suppleant, maskinisten Nils O. Hult med sågverksarbetaren J. A. Eklund som suppleant, ingenjören Simon Wennberg med konduktören Johan

Lundvall som suppleant, samt kaptenen Nils Björkman med fanjunkaren M. Skoglund som suppleant;

inom fjärde distriktet: snickaren Adolf Karlsson med snickaren Arvid Johansson som suppleant, handlanden Petrus Lindkvist med löjtnanten C. A. Andersson som suppleant, trädgårdsmästaren N. Lindqvist med ekonomichefen Efr. Eliäson som suppleant, samt verkmästaren S. P. Florell med jägmästaren Erik Jansson som suppleant;

15) i stadsrevisionen till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1933 folkskolläraren Ernst Strandman;

16) i sakrevisionen för år 1931 till ledamöter bankkamreraren V. Andersson, bankkamreraren Erik Dahlberg och stationsskrivaren E. Kjellenberg med civilingenjören Sven Malm, kaptenen Georg Westerlund och kassören Th. Aldén som suppleanter, att tjänstgöra i här nämnd ordning;

17) till inventerings- och besiktningsmän för år 1931 ingenjören Ernst Hj. Rydahl, järnhandlaren Robert Österberg, lagerchefen Oscar Starck, byggmästaren C. A. Swärd, muraren Fredrik Andersson och handlanden Karl Martin samt till suppleanter för dem att tjänstgöra i här nämnd ordning ingenjören H. Tomtlund, ingenjören A. F. Nilsson, ingenjören Erik Nylander och materialförvaltaren G. V. Forsberg;

18) till revisor för läroverkets byggnadsfond för år 1931 riksbanksdirektören J. Ahlberg med bankdirektören K. Östman som suppleant;

19) till stadsfullmäktiges ledamot i styrelsen för Karlstads systemaktiebolag för år 1931 lektorn V. Vendel med fabrikören Axel Svensson som suppleant;

20) till stadsfullmäktiges ombud vid mantalsskrivningarna under år 1931 poliskonstapeln H. Janzén;

21) till ledamöter i nämnden för utdelning av Mæchels gåva under år 1931 fru Ida Hedström, fröken Gertrud Mæchel, v. auditören Harry Almquist, fru Helfrid Severin och fru Esther Löfgren;

22) i nykterhetsnämnden för tiden till den 1 januari 1935 till ledamöter rådmannen Gustaf E. Berg och lektorn L. Dalgren samt till suppleanter länsjägmästaren G. Fries och maskinisten Nils O. Hult;

23) i arbetslöshetskommittén till ledamot plåtslagaren Olof Eriksson samt till suppleant svarvaren Axel Pettersson;

24) i kommunikationskommittén till ledamot direktören L. Thorngren samt till suppleant ekonomichefen Efr. Eliäson;

25) i lönenämnden till ledamöter för tiden till den 1 januari 1933 byggmästaren Olof Wästlund, speditören J. A. Håkansson, kaptenen Nils Björkman, fabrikören Reinh. Ternqvist, ingenjören Simon Wennberg, direktören E. Ander och snickaren Arvid Johansson samt till suppleanter för samma tid, att tjänstgöra i nu nämnd ordning, vice konsuln Herman Geijer, målarmästaren K. F. Sundelius, plåtslagaren O. W. Karlsson, kamreraren Gunnar Hanson och snickaren Rickard Löfgren;

26) till ledamöter i nämnden för utdelning av räntan å "Emma Dyrssens minnesfond" fru Karin Samuelson, fru Gerda Hellberg och fru Helfrid Severin;

27) i skönhetsrådet för tiden till den 1 januari 1934 till ledamöter majoren C. E. Nygren, häradshövdingen Torsten Nilsson och professorn Helge Kjellin;

28) till huvudmän i Karlstads sparbank för tiden till årssammanträdet år 1935 handelsföreståndaren Alb. Svensson, vice konsuln Herman Geijer och direktören L. Thorngren;

29) till fullmäktige i Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa för tiden till 1933 års fullmäktigesammanträde sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med byggmästaren Olof Wästlund som suppleant.

Det antecknades, att samtliga dessa val företagits med acklamation med undantag av valet av suppleanter i lönenämnden därvid vid sluten omröstning herrar Geijer, Karlsson och Hanson erhållit vardera 35 röster, herr Sundelius 33 röster och herr Löfgren 24 röster, vadan dessa personer förklarats valda, under det att hälsovårdstillsyningsmannen K. G. Berg erhållit 11 röster.

§ 218.

Stadsfullmäktige, som jämlikt bestämmelserna i § 314 sjölagen, sådan denna lyder enligt lagen den 16 oktober 1917, hade att avgiva förslag på personer att såsom sakkunniga biträda Karlstads rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m. under år 1931, beslöto, efter av beredningsutskottet avgivet utlåtande dels att detta förslag skulle upptaga sex personer dels ock att såsom sådana sakkunniga föreslå hamnkaptenen J. Österberg, ingenjören Simon Wennberg, sjökaptenen Bernt Zachrisson, direktören Axel F. Olsson, verkmästaren A. V. Andersson och sjökaptenen Wedel Wennerholm.

Se Serien A. N:o 12, sid. 218.

§ 219.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att fullmäk-

tiges kungörelser skulle under år 1931 intagas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Se Serien A. N:o 12, sid. 219.

§ 220.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att utse den av ledamöterna, vilken tjänstgjort längsta tiden, nämligen förste stadsläkaren Hugo Severin att under år 1931 utöva ordförandeskapet i fullmäktige intill dess ordförande för nämnda år blivit vald.

Se Serien A. N:o 12, sid. 219.

§ 221.

Stadsfullmäktiges ordförande, lasaretsöverläkaren Per Clarholm, vilken med utgången av innevarande år på grund av avflyttning från staden lämnade fullmäktige, höll härefter följande anförande:

“Då föredragningslistan nu är genomgången och ingen velat antaga min sista inbjudan att taga till orda ber jag själv få göra det för att enligt hävdvunnen sed på stadsfullmäktiges sista sammanträde för året bringa Eder alla ledamöter av fullmäktige och dess många delegationer stadens varma tacksamhet och erkännande för det intresse och den samvetsgrannhet, som präglat det kommunala arbete, som varit envar anförtrött och som helt visst på många håll varit rätt så betungande.

Hur de enskilda individerna i samhället ställa sig gentemot den tacksamhetskänsla, som jag nu givit uttryck för från staden såsom kollektivperson, är ej lätt att säga men jag föreställer mig, att de, som genom stadsfullmäktiges beslut fått något sitt önskemål om ett anslag eller dylikt förverkligat, anse, att fullmäktige väl fyllt sin uppgift, under det att andra, vilkas krav eller önsknningar fullmäktige ej kunnat biträda, ha en annan åsikt.

I en fråga om fullmäktiges sätt att sköta sig torde inga olika meningar vara rådande och det är vad det gäller den skattesänkning, som glädjande nog även i år kunnat komma till stånd om också ej i den utsträckning, som av de skattedragande säkerligen pretenderats; därvid är önskemålet icke ören utan kronor.

Ett alldeles särskilt tack vill jag bringa de många goda krafter, som nu frånträda sina mandat med årets utgång. Ni komma att lämna svårersättliga tomrum efter Er men vi hoppas att Ni även i fortsättningen skola behålla Edert intresse för stadens angelägenheter och beredvilligt även utanför stadsfullmäktige deltaga i stadens angelägenheter.

Herr vice ordförande. Jag tackar Eder hjärtligt både å stadsfullmäktiges och egna vägnar. Det är under många år vi varit grannar vid ordförandebordet. Grannsämjan har städse varit den bästa och jag kommer alltid att stanna i stor tacksamhetsskuld till Eder för både vänskap, välvilja och Eder goda värdefulla hjälp vid så många tillfällen.

Då jag riktar min tacksamhet till sekreteriatet gå mina tankar helt naturligt först hän mot Uppsala, till vår mångårige sekreterare, men jag misstänker de ej hinna fram utan på vägen mötas av en vänlig hälsning från honom. Så ber jag att få framföra fullmäktiges tack till stadsombudsmannen, som under årets sista månader så välvilligt uppehållit sekreterarebefattningen.

Herr Borgmästare. Mottag vårt tack för det intresse Ni visat fullmäktige och för Edra värdefulla inlägg i diskussionen. Det är min förhoppning, att det goda samarbete mellan stadsfullmäktige och magistrat, som hittills rätt, även skall finnas i fortsättningen. Framför även mitt tack till magistratens övriga ledamöter.

Och nu några ord för egen del. Det är med stor saknad jag lämnar mitt arbete som stadsfullmäktig. Min arbetslust är oförminskad och jag anser mig hava mycket ogjort som det intresserat mig att få fullfölja. Jag har trivts väl med arbetet här och jag vill inte förneka det, jag har också känt en viss stolthet över den goda och värdiga anda, som varit rådande inom stadsfullmäktige; detta naturligtvis utan att jag på något sätt vill tillräkna mig förtjänsten därav, utan därför att det gällt stadsfullmäktige i mitt kära Karlstad. Denna min stolthet har ökats ju oftare jag läst i tidningarna om allt rabalder och alla otrevligheter av olika slag, som så ofta förekomma på andra håll. Jag vill inte tala om storstäderna, där det snart sagt hör till seden för dagen, utan också om fullmäktige i städer, som äro långt mindre än Karlstad.

En särskild känsla av vemod fogar sig till saknaden, då jag tänker på, att en avslutning på min stadsfullmäktigebana också innebär en avslutning på den insats, som medlemmar av en gammal värmländsk släkt under flera hundra år gjort i stadens kommunala liv.

Till sist tackar jag Eder alla varmt och värdsamt för all välvilja, vänskap och överseende. Jag tillönskar Er all lycka för framtiden både för Eder själva och Edra hem. Jag slutar med den varma önskan: Gud bevare vår kära stad och må den allt framgent få gå till mötes samma lugna och sunda utveckling som hittills.

Med denna önskan förklarar jag fullmäktiges arbete för året avslutat“.

Å stadsfullmäktiges vägnar besvarades detta anförande av herr vice ordföranden, som yttrade:

“Herr Ordförande.

Stadsfullmäktiges i Karlstad första sammanträde hölls den 10 januar 1863. Folkmängden var då 4,828 personer.

Jämt 40 år senare eller 1903 inträdde Ni i denna församling. Ni har således tillhört stadsfullmäktige i 28 år. Vid Edert inträde i fullmäktige var innevånareantalet 12,807 personer. År 1915 blev Ni vice ordförande för att år 1919 övertaga ordförandeskapet. Ni har således under Edert 28-åriga ledamotskap av fullmäktige tjänstgjort 16 år här vid ordförandebordet, varav 12 som ordförande. Folkmängden i staden har, den tid Ni tillhört fullmäktige, ökats med cirka 40 proc. till 20,605 personer.

Alla veta vi, att under denna tid har utvecklingen på alla områden varit avsevärd större än vad som kunde betingas endast av folkmängdens ökning. Större krav hava ställts på skolväsendet, hälsovården, samfärdseln, fattigvården, bostadsförhållanden m. m. För att erhålla tillräckligt med utrymme och bekvämlighet för stadens innebyggare hava nyanläggningar av alla slag måst utföras, vilket bidragit till att staden bland annat blivit en stor arbetsgivare. Allt detta har krävt större omtanke från representationens sida och naturligtvis har ett stort ansvar vilat på ordföranden, som varit den sammanhållande kraften inom stadsfullmäktige. Ni, herr ordförande, har omhändertagit detta ansvarsfulla uppdrag på ett för Eder själv hedrande sätt och till allas belåtenhet och samhällets gagn.

Under de 68 år, som vår stadsfullmäktigekår haft hand om stadens angelägenheter, så hava fullmäktige haft 10 ordförande före Eder. Ni är sålunda den elfte i ordningen och har lett våra förhandlingar en ovanligt lång tidsperiod i förhållande till vad tidigare varit fallet.

Herr Ordförande. Jag har velat erinra om dessa förhållanden för att därmed bevisa, vilket stort och berättigat förtroende, som Ni åtnjutit hos vår stads befolkning och hos samma befolknings representanter.

Eder lysande bana som ordförande i och ledamot av stadsfullmäktige här i Karlstad är så väl känd, att därom behöver jag ej orda.

Det vore mycket, som vi vid en avskedsstund som denna ville säga Eder men jag måste inskränka mig till att till Eder framföra Karlstads stads befolknings djupt kända tack för det intresserade och gagnande arbete, Ni nedlagt i stadens tjänst, med förhoppning, att alla de otaliga beslut, Ni här klubbfast, må lända vårt samhälle och dess befolkning till gagn.

Å stadsfullmäktiges vägnar tackar jag Eder för ett gott kamratskap inom fullmäktige, för oväld vid behandling av ärendena och för visad förståelse även för åskådningar och uppfattningar, som icke varit överensstämmande med Edra. Edert goda omdöme och Eder snabba uppfattning om föreliggande spörsmål har väl kommit till pass vid ärendenas avgörande.

Vi skola minnas Eder som en god och rättrådig ordförande och beklaga, att Ni lämnar oss, men önska Eder all lycka och trevnad i Edert vackra hem på Alsters herrgård.

Stadsfullmäktiges samtliga ledamöter vilja vid avskedet överbringa till sin mångårige, högt värderade ordförande doktor Clarholm detta lilla album som ett minne från Edert ordförandeskap i denna församling.

Å egna vägnar frambär jag mitt hjärtliga tack för alltid visad välvilja och för angenämt samarbete och gott kamratskap“.

Herr vice ordföranden överlämnade i samband med sitt anförande till herr ordföranden ett album, innehållande fotografier av fullmäktiges samtliga ledamöter.

För denna minnesgåva framförde herr ordföranden sin tacksamhet.

§ 222.

Det antecknades, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justeras:

PER CLARHOLM.

AXEL EDÉN. RUTH LILIUS.

Offentligen uppläst måndagen den 22 december 1930; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 16 Januari	N:o 1.
-------	----------------	--------

Kohlsäters Kraft Aktiebolags framställning angående överlåtande på Uddeholms Aktiebolag av Kraft Aktiebolagets aktier.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 januari 1930.

§ 11.

Angående överlåtelse under vissa villkor på Uddeholms Aktiebolag av samtliga aktier i Kohlsäters Kraft Aktiebolag hade från sistnämnda bolag inkommit så lydande handlingar:

Till Karlstads Drätselkammare!

Åberopande tidigare meddelande rörande förhandlingar med Uddeholms Aktiebolag om överlåtande på detta bolag av Kohlsäters Kraftaktiebolags anläggningar mot *vederlag i kraft för all framtid*, får styrelsen för Kohlsäters Kraftaktiebolag härmed efter slutförda underhandlingar överlämna fullständiga kontrakt och anhålla, att dessa genom drätselkammarens försorg överlämnas till stadsfullmäktige.

Styrelsen vill göra drätselkammaren uppmärksam på, att kontrakten undertecknats av Uddeholm med förbehåll om stadsfullmäktiges besked senast den 21 januari 1930.

Den föreslagna överenskommelsen innebär i huvudsak följande:

- 1) att staden överlåter aktierna i Kohlsäters Kraftaktiebolag på Uddeholms Aktiebolag;
- 2) att staden övertager Kraftbolagets *främmande* skulder vid överlåtelse-dagen och slutamorterar dessa till år 1956;

3) att Uddeholms Aktiebolag såsom vederlag för stadens förpliktelser enl. punkterna 1 och 2 här ovan förbinder sig att *för all framtid* tillhandahålla staden elektrisk kraft om fem millioner kilowatt-timmar under en maximal-effekt av 1,500 kilowatt (2,000 hästkrafter). Denna energi benämnes i kontrakten "*frikraft*", och den effekt, under vilken samma uttages, med "*A-effekt*". Frikraften får uttagas med vissa maximala belopp per månad enl. särskild specifikation, exempelvis 650,000 kWh. under november och december. — Denna fördelning per månad följer ungefär elektricitetsverkets nuvarande uttagning.

Skulle staden inom A-effekten (1,500 kW) uttaga mer energi per månad än den för månaden maximalt som frikraft tillåtna, erlägges särskild avgift, varierande mellan 1 och 3 öre per kWh. Denna meruttagning per månad betecknas i kontrakten med "*utfyllnadskraft n:o 1*".

Uttages kraft under A-effekt beloppet till större mängd än fem millioner kWh per år, erlägges 2 öre per kWh för detta överskott. Denna meruttagning benämnes i kontrakten med "*utfyllnadskraft n:o 2*";

4) att Uddeholm utöver frikraftbeloppet 1,500 kW tillhandahåller staden toppkraft intill 1,500 kW., som betalas dels med fast avgift dels med kilowattimmepris. Den fasta avgiften utgår med 2:50 kronor per kW och månad för uttagning intill 1 000 kW och med 5:— kronor per kW och månad för övrig kraft. Per uttagen kilowatt-timme erlägges ett pris, som varierar med Klarälvens vattenföring och kommer att utgöra 1 till 3 öre per kWh;

5) att Uddeholm på stadens anfordran tillhandahåller staden ytterligare kraft s. k. årskraft såsom fast abonnemang under kontrakttiden intill 750 kW. Denna kraft, som är avsedd för framtida behov, betalas efter Vattenfallsstyrelsens pris för liknande abonnemang;

6) att Uddeholm mot viss ersättning skall tillhandahålla *reservkraft* vid de tillfällen, då Dejeforskraften mankerar;

7) att *outtagen* frikraft enl. punkt 3 samt 90 % av den till Uddeholmsnätet eventuellt inmatade Dejeforsenergien skall anses vara levererad till Kohlsäters Aktiebolag och av Uddeholm till staden likvideras med samma pris per kWh, som Uddeholm debiterar för energien till Kohlsäters Aktiebolag;

8) att Uddeholms Aktiebolag övertager Kohlsäters Kraftaktiebolags förpliktelser gentemot Kohlsäters Aktiebolag samt träffar överenskommelse med sistnämnda bolag om leverans av elektrisk kraft till år 1956.

Punkterna 1, 2 och 3 innefattas i här bilagt huvudkontrakt kallat *Uddeholms Karlstads kontrakt*.

Punkten 4 avhandlas i tilläggskontrakt n:o 1

” 5 ” ” ” n:o 2

” 6 ” ” ” n:o 3

” 7 ” ” ” n:o 4

Punkten 8 avhandlas i Uddeholms *Kohlsäterskontrakt*.

Anledningen till denna uppdelning i huvudkontrakt och tilläggskontrakt är den, att huvudkontraktet gäller för *all framtid*, då däremot tilläggskontrakten gälla på viss tid (25 och 50 år).

Som säkerhet för kontraktens fullgörande erhåller staden inteckning till 2 millioner kronor i Kohlsäters Kraftaktiebolags samtliga fastigheter och anläggningar med undantag för kraftledningen Blixbol—Karlstad. Ledningen Blixbol—Snarkil skall registreras på Blixbols fastighet och blir därmed inteckningsbar. Vidare har Kohlsäters Kraftaktiebolag förpliktigats att borga för Uddeholms åtaganden gentemot staden. Då inteckningarnas värde är beroende på hur Uddeholm underhåller anläggningarna, har Uddeholm ålagts skyldighet att väl vårda dessa anläggningar. Denna underhållsskyldighet gäller i perioder om 25 år. Om Uddeholm försummar underhållet är Uddeholm skyldigt att antingen återställa anläggningarna i förutvarande skick eller ock ställa den penningesäkerhet, som motsvarar underhållskostnaden. Om Uddeholm vid varje 25-års periods slut icke önskar underhålla anläggningarna för nästa 25-års period och ej heller vill ställa säkerhet för fortsatt underhåll, är Uddeholm på följande villkor skyldigt överlåta anläggningarna på staden:

- 1) *att* lämna staden transiteringsrätt å kraftledningen Blixbol—Karlstad eller, därest synemän förklara denna ledning vara olämplig för sådan transitering, lämna staden ersättning till ledningens ursprungliga värde;
- 2) *att* Uddeholm skall bliva fri från skyldighet att leverera staden kraft enl. detta kontrakt;
- 3) *att* Uddeholm resp. staden skall gälda den värdeminskning resp. värdeökning, som synemän fastställa;
- 4) *att* fastigheterna och anläggningarna vid överlåtelsen skola vara fria från andra inteckningar än de, som av staden innehavas som säkerhet;
- 5) *att* staden icke skall vara skyldig att gälda någon vidare ersättning för överlåtelsen.

Om staden icke antager detta anbud om överlåtelse, förfaller anbudet och Uddeholm blir då fri från framtida underhållsskyldighet för anläggningarnas bestånd.

Om Uddeholm åter förnyar sitt åtagande om underhåll eller ställer förnyad godtagbar säkerhet därför, löper kontraktet vidare under 25 år, varefter samma procedur, som ovan anföres, inträder vid periodens slut.

Den ekonomiska sidan av överlåtelsen har utretts av den konsulterande firman Bergman & C:o genom Charles Hässler och hänvisas i denna sak i övrigt till närslutna utredning.

Det har tidigare sagts beträffande denna försäljning, att staden därmed avhänder sig en egen kraftkälla. Såsom överlåtelsen nu är uppgjord kan man knappast kalla den för ett avhändande av egna krafttillgångar, då staden ju som ersättning erhåller kraft för *all framtid* och ersättningskraften praktiskt taget motsvarar de egna stationernas energi-innehåll.

Vidare har framhållits, att staden med denna överlåtelse kommer i händerna på privata företagare med risk att framdeles få betala högre priser för kraften.

För 10 år sedan var en sådan förmodan måhända befogad. Nu har dock kraftföretagen utvecklats därhän, att praktiskt taget samtliga större företag, enskilda och statens, arbeta tillsammans å ett gemensamt nät, varför en sådan farhåga ej nu har samma betydelse som förr. Frågan om sammanknytning av Uddeholms företag med Trollhättekraftverken är nu aktuell, och sannolikt torde detta samarbete vara ett faktum om 1 å 2 år. Varhelst staten går in som medleverantör, skyddas allmänheten mot uppskörtning genom Vattenfallsstyrelsens kontraktsvillkor för samarbetet.

Styrelsen för Kohlsäters Kraftaktiebolag är absolut övertygad om, att denna överlåtelse och uppgörelse med Uddeholms Aktiebolag är och kommer att bli ekonomiskt fördelaktig för staden och vill på det bestämdaste förorda densamma.

Karlstad den 12 dec. 1929.

För Kohlsäters Kraft-Aktiebolag:

CARL WILH. NYSTRÖM.

(Uddeholms Karlstadskontrakt).

Förslag N:o 5.

Kontrakt.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad "Staden", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm", å andra sidan, är detta kontrakt, här nedan kallat "*Uddeholms Karlstadskontrakt*", träffat angående leverans av elektrisk energi — dels s. k. frikraft, dels betald kraft eller utfyllnadskraft — avsedd att tillhandahållas *för all framtid*.

§ 1.

Mom. 1. På i detta kontrakt angivna villkor förbinder sig Uddeholm att för all framtid tillhandahålla och Staden att emottaga elektrisk trefasenergi med en spänning av c:a 50,000 volt, 50 perioder per sekund.

Kraften *tillhandahålles* vid en å bifogade karta med A betecknad punkt, vilken punkt är leveranspunkten och till vilken Uddeholm framdrager erforderlig ledning. Kraften *uppmätes* i Stadens transformatorstation vid regementsområdet på sekundärsidan av därstädes installerade transformatorer. Staden bekostar och underhåller erforderlig ledning mellan leveranspunkten och mätpunkten.

Staden upplåter i sin transformatorstation kostnadsfritt åt Uddeholm lämplig plats för de i § 4 omnämnda mätapparaterna och framdrager likaledes kostnadsfritt erforderliga ledningar för deras inkoppling före Stadens kraftförbrukande apparater.

Mom. 2. Om det i framtiden skulle vara tekniskt-ekonomiskt berättigat att ändra här ovan fastställd leveransspänning, leveranspunkt eller mätpunkt, skall dylik ändring göras. Fråga om dylik ändring samt om fördelning av kostnaderna härför och eventuell ersättningsskyldighet kontrahenterna emellan skall i brist på åsämjande avgöras av skiljemän, utsedda av Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut eller, om detta upphör, enligt lag om skiljemän, varvid hänsyn skall tagas till den fördel, olägenhet och skada, som ändringen kan medföra för båda kontrahenterna.

Kostnaderna för dylikt skiljemannaförfarande betalas av kontrahenterna till hälften vardera; en var av dem vidkännes sina egna kostnader för förfarandet.

§ 2.

Mom. 1. Uddeholm tillhandahåller Staden ett effektbelopp av femtonhundra (1,500) kilowatt (förkortas kW), här nedan kallat "A-effektbeloppet", vilket effektbelopp Staden har rätt att ständigt uttaga, dels såsom *frikraft*,

dels såsom betald kraft, uppdelad i *utfyllnadskraft n:r 1* och *utfyllnadskraft n:r 2* på sätt här nedan angives.

Frikraften utgöres av en årlig energimängd å fem millioner (5,000,000) kilowattimmar (förkortas kWh) inom A-effektbeloppet, vilken energimängd Staden är berättigad att uttaga med för årets olika månader nedan angivna maximienenergimängder, nämligen:

Under januari månad.....	600,000 kWh
” februari månad.....	600,000 ”
” mars månad.....	500,000 ”
” april månad.....	500,000 ”
” maj månad.....	325,000 ”
” juni månad.....	325,000 ”
” juli månad.....	325,000 ”
” augusti månad.....	325,000 ”
” september månad.....	600,000 ”
” oktober månad.....	600,000 ”
” november månad.....	650,000 ”
” december månad.....	650,000 ”

Summa 6,000,000 kWh;

dock att när av dessa sex millioner uttagits fem millioner kWh, upphör Stadens rätt att uttaga vidare kraft för året såsom frikraft.

Utfyllnadskraften n:r 1 utgöres av det antal kilowattimmar, som Staden inom A-effektbeloppet per kalendermånad uttager utöver ovan för de olika månaderna angivna maximienenergimängder.

Utfyllnadskraften n:r 2 utgöres av det antal kilowattimmar, som Staden inom A-effektbeloppet uttager per år mellan fem millioner och sex millioner kWh inom ovan för de olika månaderna angivna maximienenergimängder.

Det effektbelopp, som Staden enligt detta moment äger rätt att uttaga uppgår således maximalt till 1,500 kW.

Mom. 2. Kraften tillhandahålles av Uddeholm såsom primakraft året och dygnet runt utan annan inskränkning än som angives i detta kontrakt.

§ 3.

Under den tid detta kontrakt gäller, förbinder sig Staden att å fastighet, som av Staden eventuellt äges, kostnadsfritt upplåta mark för framdragandet och bibehållandet av Uddeholms kraftledning till den i § 1 omnämnda leveranspunkten. Om staden anser det önskvärt, att ledningens sträckning

ändras över fastighet, som äges av Staden, är Uddeholm förpliktat att inom ett år efter därom av Staden skriftligt gjord tillsägelse utföra sådan ändring, men skola alla kostnader för ändringen gäldas av Staden.

§ 4.

För uppmätning av Stadens kraftuttagning från Uddeholm uppsätter och underhåller Uddeholm på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda transformatorstationen på sekundärsidan av därstädes befintliga transformatorer före Stadens alla energiförbrukande apparater en kilowattmemätare för olik-sidig belastning med subtraktionsinrättning och så beskaffad, att den anger dels det totala antalet av Staden förbrukade kilowattimmar, här nedan kallade totalförbrukningen, dels av Staden ovanför subtraktionsgränsen uttagna kilowattimmar, här nedan kallade överförbrukningen, samt försedd med effektvisare, som anger den största efter senaste avläsning under någon kvartstimme uttagna aktiva medeleffekten i kilowatt.

Subtraktionsgränsen skall alltid vara inställd på det i § 2 angivna A-effektbeloppet.

Staden är skyldig att på sin bekostnad uppsätta och underhålla en kilowattmemätare, avsedd att å Stadens vägnar göra samma mätningar som rörande Uddeholms mätare i denna paragraf angivits.

För ovanstående mätare uppsätter och underhåller Uddeholm på egen bekostnad 3 st. enfas ström- och spänningstransformatorer. Staden betalar till Uddeholm halva anskaffningskostnaden för dessa mättransformatorer, med rätt för Staden att utan ytterligare ersättning till Uddeholm använda desamma.

Mätapparaterna skola vara av den typ, som ömsesidigt godkännes av kontrahenterna eller som fastställs av skiljemän enligt bestämmelserna i § 6.

§ 5.

De i § 4 omförmälda mätarna skola en (1) gång i månaden omkring månadsskiftet på dag, varom Uddeholm skriftligen underrättar Staden, av Uddeholm avläsas, och skola samtidigt effektvisarna av Uddeholm återföras till nolläget, och äger Staden att vid avläsningarna närvara.

Vardera kontrahenten äger att plombera båda kontrahenternas mätare.

Kommer icke Staden tillstådes på sådan Uddeholms kallelse, som nyss nämnts, resp. vid sådan kontrollering av mätare, som i § 6 här nedan omförmäles, äger Uddeholm likväl rätt att ensamt bryta samtliga plomber å båda kontrahenternas mätare.

§ 6.

A. Om Uddeholms och Stadens i § 4 omförmälda kilowattimmemätare, trots iakttagande av deras uppmätta konstanter, sinsemellan angiva olika totalförbrukning eller överförbrukning, förfares på följande sätt:

Mom. 1. Om Stadens mätare angiver ett värde å totalförbrukningen, som icke avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, lägges medelvärdet av de av de båda mätarna angivna totalförbrukningarna respektive överförbrukningarna till grund för beräkning av avgiften, för såvitt ej av avläsningarna eller annorledes framgår, att båda mätarna äro felaktiga, i vilket fall förfares, som nedan under moment 2 c) angives.

Mom. 2. Om Stadens mätare angiver ett värde å totalförbrukningen, som avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, kontrolleras båda mätarna och bestämmas deras konstanter och subtraktionsgränser vid första lämpliga tillfälle av Uddeholm, varvid Staden äger rätt att närvara, skolande totalförbrukningen och överförbrukningen beräknas med tillämpning av de nya konstanter, som sålunda erhållas. Om vid kontrollering befinnes, att en mätares subtraktionsgräns avviker från det rätta värdet med mer än 5 %, anses mätare obrukbar för uppmätning av överförbrukningen.

a) Skulle vid kontrolleringen endast den ena mätaren visa sig brukbar, beräknas totalförbrukningen och överförbrukningen efter denna mätare utan hänsyn till eventuellt fel å subtraktionsgränsen, varjämte den obrukbara mätaren, eller, om så av Uddeholm anses nödigt, båda mätarna justeras.

b) Skulle båda mätarna visa sig obrukbara, beräknas totalförbrukningen efter den mätare, vars konstant ändrats minst, men överförbrukningen efter den mätare, vars subtraktionsgräns minst avviker från det rätta värdet, ehuru utan hänsyn till eventuellt fel å subtraktionsgränsen, varjämte den mätare, vars subtraktionsgräns mest avviker från det rätta värdet justeras. Om så av Uddeholm anses nödigt, justeras båda mätarna.

c) Skulle båda mätarna visa sig obrukbara för beräkning av totalförbrukningen respektive överförbrukningen, anses respektive förbrukning hava uppgått till medelvärdet mellan totalförbrukningen respektive överförbrukningen under föregående och efterföljande månader, därest totalförbrukningen respektive överförbrukningen icke kan bestämmas efter andra iakttagelser för den tid, mätarna varit obrukbara. Båda mätarna justeras.

B. Om Uddeholms och Stadens i § 4 omförmälda maximimätare, trots iakttagande av deras uppmätta konstanter, sinsemellan angiva olika maximeffekt, förfares på följande sätt:

Mom. 1. Om Stadens mätare angiver ett värde, som icke avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, lägges medelvärdet av båda värdena till grund för beräkning av maximieffekten, för såvitt ej av avläsningarna eller annorledes tydligt framgår, att båda mätarna äro felaktiga, i vilket fall förfares, som nedan under mom. 2 c) anges.

Mom. 2. Om Stadens mätare angiver ett värde, som avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, kontrolleras båda mätarna och bestämmas deras konstanter vid första lämpliga tillfälle av Uddeholm, varvid Staden äger rätt att närvara.

a) Skulle därvid den ena mätaren visa sig defekt men den andra brukbar, beräknas maximieffekten, efter den brukbara mätaren med tillämpning av den nya konstanten.

b) Skulle båda mätarna visa sig brukbara men med förändrade konstanter, beräknas maximieffekten efter den mätare, vars konstant ändrats minst, med tillämpning av den nya konstanten.

c) Skulle båda mätarna visa sig obrukbara för beräkning av maximieffekten, anses denna hava uppgått till medelvärdet av de till ordningen motsvarande avläsningarna under föregående och efterföljande månader, därest kontrahenterna icke enas om att uppskatta maximieffekten efter andra iakttagelser, för den tid, då mätarna varit defekta.

C. Skulle meningsskiljaktigheter mellan Uddeholm och Staden uppstå om mätarna eller avläsningarna, hänskjutes saken till avgörande av opartisk, sakkunnig person eller institution, varom kontrahenterna enas, eller som, om detta ej sker, utses av länsstyrelsen i Värmlands län.

Kostnaderna för dylikt förfarande betalas av kontrahenterna till hälften vardera; en var av dem vidkännes sina egna kostnader för förfarandet.

Både Uddeholm och Staden äro skyldiga att hålla sina mätapparater i fullt brukbart skick.

§ 7.

Mom. 1. För *frikraften* erlägger Staden icke någon avgift, utan anses vederlaget härför vara fullgjort genom Stadens åtaganden enligt § 14.

För *utfyllnadskraften n:r 1* erlägger Staden en avgift, som utgår med 120/Q öre per uttagen kWh, där Q är = genomsnittsvärdet per månad av vattenföringen i Klarälven vid Forshults kraftstation, uttryckt i kubikmeter (förkortas m³) per sekund, varvid dock alla värden överstigande 120 m³ pr sekund räknas till 120.

För *utfyllnadskraften n:r 2* erlägger Staden en avgift av två (2) öre per uttagen kWh.

Mom. 2. Likvid för uttagen utfyllnadskraft n:r 1 erlägges månadsvis i efterskott senast 14 dagar efter erhållen räkning; likvid för utfyllnadskraften n:r 2 fullgöres efter varje kalenderårs slut i samband med januari-likviden.

§ 8.

Mom. 1. Staden förbinder sig:

a) att icke utan Uddeholms skriftliga medgivande uttaga större effekt än som Staden har rätt att maximalt uttaga,

b) att icke på sådant sätt mekaniskt eller elektriskt sammankoppla det från Uddeholm matade trefas-distributionssystemet med annan kraftkälla, att olägenheter för Uddeholms anläggningar därigenom uppstå,

c) att hålla sin elektriska högspänningsanläggning i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnad, att den icke återverkar störande på driften av Uddeholms anläggningar,

d) att hålla trefassystemets olika faser i möjligaste mån lika belastade,

e) att tillse, att effektfaktorn vid uttagning av den maximalt tillåtna effekten uppgår till minst 0,8 och att vid uttagning av lägre effekt den därvid uttagna reaktiva effekten uppgår till högst samma värde som ovan garanterats vid uttagning av den maximalt tillåtna effekten,

f) att på lämpliga tider hålla mätarrummet tillgängligt för Uddeholms ombud,

g) att årligen i januari månad efter anmodan av Uddeholm lämna meddelande om antal och storlek av anslutna 50,000 volts förbrukningsapparater.

Mom. 2. Uddeholm garanterar en driftsäker och förstklassig energileverans samt förbinder sig att på ett tidsenligt och förstklassigt sätt utföra och underhålla samt driva och sköta för energileveransen erforderliga anläggningar och anordningar.

§ 9.

Uddeholm förbehåller sig rätt att besiktiga och avprova Stadens 50,000 volts anläggningar innan desamma anslutas till Uddeholms distributionsnät, och åligger det Staden att, innan anläggningarna få tillkopplas, vidtaga de ändringar, som kunna vara erforderliga för att erhålla betryggande driftförhållanden. För utvidgningar och förändringar av Stadens 50,000 volts anläggningar gälla enahanda bestämmelser.

Genom denna besiktning befrias varken Staden eller den, som utfört an-

läggningarna från dem enligt gällande lag och förordning om elektriska anläggningar åliggande skyldigheter.

§ 10.

Skulle Uddeholm till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda eller olyckshändelse, eller till följd av andra händelser, vilka varken vållats av Uddeholm eller kunnat med skäligen medel av detsamma förhindras eller äro att hänföra till hinder av ekonomisk art för drivande av Uddeholms rörelse, bliva urståndsatt att tillhandahålla staden elektrisk kraft, upphör Uddeholms åtagande för den tid avbrottet varar.

Uddeholm är berättigat att för verkställande av reparationer, rengöring av spänningsförande delar och isolatorer, provningar, undersökningar, ändringar eller utvidgningar av sina ledningar, maskiner, apparater och dylikt tillfälligtvis avbryta kraftleveransen, om förhållandena oundgängligen så kräva, men är Uddeholm skyldigt att om möjligt förlägga sådana avbrott till ljusa delen av sön- och helgdagar, och skall Uddeholm, om avbrottet kan förutses, i god tid underrätta Staden därom.

Om avbrott uppstår på grund av fel i eller bristande skötsel av Stadens egna ledningar och apparater eller ledningsnät och apparater, som matas från Stadens ledningar, förbinder sig Staden att ofördröjligen undanröja orsaken till sådant avbrott.

Uddeholm förbinder sig, att ofördröjligen avhjälpa sådana fel i sina anläggningar, genom vilka kraftleveransen till Staden inskränkes eller avbrytes.

Skulle Uddeholms anläggningar tillfogas skada, beroende på sådana brister i Stadens egna anläggningar eller från dem matade anläggningar, som trots föreskrifter lämnade av Uddeholm i enlighet med §§ 8 och 9, ej inom skälig tid efter Uddeholms skriftliga, till Staden ställda tillsägelse avhjälpes, är Staden skyldig ersätta Uddeholm sådan skada. Å andra sidan är Uddeholm ersättningskyldigt till Staden i händelse Stadens anläggningar tillfogas skada genom brister i Uddeholms anläggningar.

§ 11.

Staden skall själv bära det ansvar för skada, förorsakad av elektrisk ström från Stadens egna anläggningar, som enligt lagen den 27 juni 1902 skulle drabba Uddeholm såsom ägare till kraft- och transformatorstationer, för såvitt ej Uddeholm varit vållande till skadan.

§ 12.

Mom. 1. Skulle det effektbelopp, som Staden har rätt att maximalt ut-

taga, överskridas, äger Uddeholm rätt att, om så är nödvändigt för kraftverks eller ledningsnäts drift eller säkerhet, omedelbart avbryta energileveransen, intill dess Staden hunnit fränkoppla tillräckligt antal energiförbrukande apparater, dock skall om möjligt, innan avbrott sker, tillsägelse därom per telefon göras.

Mom. 2. Uddeholm äger jämväl rätt att omedelbart avbryta energileveransen till undvikandet av allmän eller enskild fara, intill dess anledning till sådant avbrott upphört.

Mom. 3. Brister Staden i annat fall än i mom. 1 av denna paragraf avses, i fullgörandet av något, som enligt detta kontrakt åligger Staden, äger Uddeholm, därest rättelse är av brådskande natur, men densamma ej inom av Uddeholm förelagd skälig tid av Staden vidtages, rätt att omedelbart avbryta energileveransen, till dess rättelse skett. Är av Uddeholm påfordrad rättelse icke av brådskande natur, må med rättelse anstå tills efter sådan prövning som i § 17 säges.

§ 13.

Staden är berättigad att antingen vid tidpunkt, då kraftleveransen från Dejefors Kraft- och Fabriks Aktiebolag till Staden upphör eller vid tidpunkt, då till detta kontrakt hörande tilläggskontrakt n:r 1 eller n:r 2 upphör, eller slutligen vid tidpunkt, då Staden tillhörig vattenkraftanläggning eller ny del därav sättes igång, få frikraften (5,000,000 kWh) förändrad till kraft med annan utnyttjningstid per månad eller pr år, exempelvis årskraft med lång utnyttjningstid, under förutsättning, att Staden gjort skriftlig framställning därom senast två (2) år i förväg. Förändringen av kraften skall ske på sådant sätt, att den kraft, som Staden efter förändringen erhåller, får samma marknadsvärde som frikraften, tillhandahållen enligt i detta kontrakt angivna leveransvillkor, äger vid förändringen. Marknadsvärdet skall därvid bestämmas med ledning av det pris, som av Vattenfallsstyrelsen under liknande villkor tillhandahållen kraft då betingar.

Skulle kontrahenterna ej enas om pris, villkor eller övriga kontraktsbestämmelser för sålunda förändrad kraft, skall tvisten slitas av skiljemän, utsedda av Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut, eller om detta upphör, enligt lag om skiljemän. Kostnaderna för dylikt skiljemannaförfarande betalas av kontrahenterna till hälften vardera; en var av dem vidkännes sina egna kostnader för förfarandet.

Senast sex (6) månader efter det att skiljemännens beslut delgivits Staden, skall Staden lämna Uddeholm skriftligt meddelande om Staden önskar få

frikraften förändrad eller ej. Leveransen av förändrad kraft påbörjas vid i första stycket i denna paragraf angiven tidpunkt, tidigast dock tolv (12) månader efter Staden lämnat Uddeholm det här ovan i detta stycke omnämnda meddelandet.

§ 14.

Mom. 1. Staden överlåter och överlämnar den 1 januari 1931 till Uddeholm samtliga aktier i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag, vederbörligen transporterade.

Mom. 2. Staden skall övertaga betalningsskyldigheten för samtliga Kohlsäters Kraft-Aktiebolag den 31 december 1930 åvilande främmande skulder med ränta och ansvarar för att de bliva slutamorterade senast till den 1 januari 1956. Å andra sidan skola den 31 december 1930 Kohlsäters Kraft-Aktiebolags samtliga dåvarande fordringar och kassa överlåtas på staden.

Mom. 3. Staden förbinder sig att för varje stolpe å kraftledningen Blixhol—Karlstad, som den 1 jan. 1931 icke är utbytt mot en impregnerad stolpe, erlægga ett belopp av sjuttio (70) kr. till Uddeholm, vilken summa likvideras och avräknas samma dag.

Mom. 4. Staden ansvarar för att Kohlsäters Kraft-Aktiebolags anläggningar ägnas nödig och sakkunnig vård och underhåll intill den 1 jan. 1931, ävensom för att icke några viktigare förändringar vidtagas i nu gällande kraftavtal och att icke heller nya överenskommelser om kraftleveranser med längre giltighetstid än till den 1 jan. 1931 träffas utan Uddeholms skriftliga medgivande. Staden förbinder sig slutligen att tillse, att alla överenskommelser, som träffats av Kohlsäters Kraft-Aktiebolag och som hava giltighet efter den 1 jan. 1931, i original överlämnas till Uddeholm.

§ 15.

Därest Staden under längre eller kortare tid icke utbekommer avtalad elektrisk energi, skall Uddeholm, såvida avbrottet icke varit tillåtet enligt detta kontrakt, ersätta den skada Staden lider, vilken skada skall anses uppgå till minst 150 % av kraftens marknadsvärde under den tid, avbrottet varar.

§ 16.

Kohlsäters Kraft-Aktiebolag skall ikläda sig ansvar för att Uddeholm fullgör sina åtaganden enligt detta kontrakt, och förbinda sig att, om så icke skulle ske, fullgöra dem i Uddeholms ställe genom att till Karlstads stad leverera elektrisk kraft från Kraftaktiebolagets kraftanläggningar och även i övrigt fullgöra kontraktets bestämmelser. Ifrågavarande kraftanläggningar äro belägna å följande Kraftaktiebolaget tillhöriga fastigheter, nämligen:

1:o) *I Långseruds socken av Gillbergs härad:*

a) Kålsäteruds såg, hälften av den s. k. Sågbacka kvarn samt 83 $\frac{1}{2}$ öre skatt litt. Ab Kålsäter Övre 1³;

b) 2 öre 16 penningar skatt Essbjörbyn 1⁶⁹ (eller ett område om 1,4557 har av 13 öre 8 penningar skatt Essbjörbyn 1²⁴);

c) Den från 40 öre skatt litt. B Södra Björkekärn avsöndrade lägenheten Södra Björkekärn 1⁶ om 18 ar 70 kvadratmeter.

2:o) *I Gillberga socken av Gillbergs härad:*

a) Den från $\frac{1}{3}$ mantal Lofterud avsöndrade lägenheten Lofterud 1² om 2,54 hektar;

b) Den från $\frac{1}{3}$ mantal Kättebacka avsöndrade lägenheten Kättebacka 1² om 1,7620 hektar;

c) Den från 1 mantal Blixbol avsöndrade lägenheten Blixbol 1² om 1,6825 hektar:

d) Den från $\frac{1}{24}$ mantal Mølnerud avsöndrade lägenheten Mølnerud 1⁴ om 1,8150 hektar.

3:o) *I Silleruds socken av Nordmarks härad:*

a) 504 öre skatt litt. Ab Forsbyn 1⁵;

b) Snarkils bruk med kvarn och såg, betecknat med Snarkil 1¹⁴;

c) 58 öre 15,52 penningar skatt Snarkil n:o 1 litt. Ab (av 1²) med vattenrätt och andra tillhörigheter;

d) 2 öre 20,51 penningar skatt Snarkil n:o 1 litt. Ab (av 1⁴⁰);

e) Den vid 1834 års laga skifte för hemmanet Snarkils gemensamma behov utstakade och å kartan med litt. a betecknade samfälligheten vid Snarkilsälven med vad därtill hörer och tillvinnas kan;

f) Ett från Aron Andersson av Kraftaktiebolaget inköpt område, i köpekontrakt den 11 oktober 1925 betecknat med cirka 20 ar 20 kvadratmeter av 68 öre 19 $\frac{1}{3}$ penningar skatt Snarkil n:o 1 (med allt vad därtill hörer såsom rätt till dammfäste därå, flodvatten samt strand- och vattenrätt i övrigt vid och utanför ifrågavarande område).

Till säkerhet för beståndet av den rätt till elektrisk kraft, som sålunda upplåtas från Kohlsäters Kraft Aktiebolags nämnda fastigheter må inteckning meddelas i dem med rätt framför alla andra fastigheterna besvärande inteckningar. Till säkerhet för samma åtagande och den betalningsskyldighet, som kan komma att på grund av detta kontrakt och Kraftaktiebolagets förbindelse åvila Uddeholm och Kraftaktiebolaget, pantsättas även hos Karlstads stad penningeinteckningar i Kraftaktiebolagets ovannämnda fastigheter till ett sam-

manlagt belopp av två millioner (2,000,000) kronor och med förmånsrätt närmast efter nämnda kraftinteckning. Staden innehar nu inteckningar i Kraftaktiebolaget tillhöriga fastigheter till ett belopp av sjuhundratusen (700,000) kronor till säkerhet för fordringar hos bolaget, vilka inteckningar få av staden behållas på grund av ovannämnda pantförskrivning. Inteckningar å resterande belopp, en million trehundratusen (1,300,000) kronor, skola omedelbart uttagas av Kraftaktiebolaget och överlämnas till staden.

Kohlsäters Kraftaktiebolag tillhörig ledning mellan Snarkil och Blixbol skall registreras på någon av Kohlsäters Kraftaktiebolags kraftstationer och således bli belastad av förenämnda kraft- och penningeinteckningar. Övriga Kraftbolaget tillhöriga ledningar skola bli Uddeholms egendom.

Uddeholm ikläder sig ansvar för, att Kohlsäters Kraft-Aktiebolags intecknade kraftanläggningar med ledningen mellan Snarkil och Blixbol skola under en period av 25 år intill utgången av år 1955 underhållas och förnyas på sätt, som bör ske i fråga om en väl skött anläggning. Denna skyldighet skall ock vila på Kohlsäters Kraft-Aktiebolag. För utrönande av kraftanläggningarnas och ledningarnas skick å tillträdesdagen den 1 jan. 1931, skall tillträdessyn hållas å dem av tre personer, utsedda, därest kontrahenterna ej enas om synemän, av Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut eller, om detta upphör, enligt lag om skiljemän. Synemännen skola åsätta anläggningarna visst värde, beräknat på basis av skäligen kostnader för utredningar, syner och skadeersättningar, skäligen byggnadskostnader (inklusive kostnader för maskiner och ränta under byggnadstiden) samt skäligen avdrag för inträffat slitage. Därvid skola de ledningar, som skola bli Uddeholms egendom, åsättas särskilt värde. Staden medges rätt att under 25-årsperioden låta å de tider, Staden själv finner lämpligt, inspektera anläggningarna för att övervaka, att bolagens åtaganden angående underhåll och förnyelse fullgöres. Därest Staden påkallar åtgärder, som Uddeholm icke vill fullgöra, skall tvisten hän-skjutas till skiljemän tillsatta på sätt ovan angives rörande tillträdessyn. Skiljemännen äga, om prövningen därtill föranleder, ålägga bolagen solidarisk skyldighet att inom viss tid bota befintlig brist eller till Staden utgiva visst penningebelopp, utgörande intill 25-årsperiodens utgång gällande säkerhet för det bristande underhållet. Skulle kontrahenterna på grund av ändrade förhållanden finna ändring av säkerheten vara motiverad, skall det vara dem obetingat att hos skiljemän påkalla ökning respektive minskning av säkerheten.

Under det tredje året före 25-årsperiodens slut skall på initiativ av någon av kontrahenterna i den ordning, som ovan stadgas om tillträdessyn, hållas

syn å de på Kraftaktiebolagets nämnda fastigheter befintliga anläggningarna jämte ledningen Blixbol—Snarkil, vilken syn är avsedd att tjäna till grundval för en eventuell överlåtelse av kraftanläggningarna från Uddeholm till Staden. Synemännen skola beräkna anläggningarnas värde vid synetillfället efter samma grunder som vid tillträdessynen samt omräkna det vid tillträdessynen beräknade värdet å de vid 25-årsperiodens början befintliga anläggningarna med hänsyn till under mellantiden inträffade prisförändringar i fråga om kostnader av sådant slag, till vilka vid värderingen skall tagas hänsyn. Vid omräkningen skall särskilt värde beräknas för ledningen emellan Blixbols kraftstation och Karlstad, vilken enligt ovanstående skulle tillhöra Uddeholm. Med ledning av dessa beräkningar skola synemännen beräkna anläggningarnas eventuella värdeminskning respektive värdeökning, såvitt denna är baserad på arbeten och åtgärder, av vilka Staden kan hava nytta i händelse av anläggningarnas återtagande. I sistnämnda beräkning skall icke ingå värdet av ledningar mellan Blixbols kraftstation och Karlstad.

Synemännen skola i sammanhang härmed, efter kontrahenternas hörande, för det fall, att fastigheterna överlåtas till Staden, föreskriva antingen att Uddeholm skall enligt närmare av synemännen givna föreskrifter på betryggande sätt tillförsäkra Staden transiteringsrätt för all framtid över Uddeholms anordningar för överföring av elektrisk kraft från Blixbol till Karlstad, så att Staden kan överföra en kraftmängd av den storlek, som kan med förståndigt utnyttjande av vattenkraften alstras å de ifrågavarande fastigheterna eller, om transitering icke kan lämpligen och med betryggande säkerhet ordnas, att Uddeholm skall ersätta Staden värdet av den förra ledningen mellan Blixbol och Karlstad enligt synemännens ovan omtalade omräkning.

Inom sex (6) månader efter det att synemännens utlåtande meddelats, skall Uddeholm, så framt Uddeholm vill undgå att bliva bundet att under ytterligare en 25-årsperiod fullgöra ovanstående åtagande angående anläggningarnas underhåll och förnyelse, antingen ställa säkerhet, som jämte den säkerhet Staden förut har, för Staden medför trygghet för kontraktets fullgörande för all framtid, eller ock lämna Staden anbud på överlåtelse till Staden på nedan angivna villkor av fastigheterna med här avsedda anläggningar och ledningen Blixbol—Snarkil. Fullgöres icke något av dessa två alternativ, äro Uddeholm och anläggningarnas ägare alltså bundna att fullgöra underhållet och förnyelsen under ytterligare en 25-årsperiod, och skola för varje sålunda tillkommande 25-årsperiod även i övrigt gälla bestämmelserna i denna paragraf.

Om Uddeholm i rätt tid lämnat Staden skriftligt anbud om överlåtelse,

skall Staden inom sex (6) månader antaga eller avslå anbudet. Om Staden avslår anbudet eller underlåter att svara inom föreskriven tid, förfaller anbudet, och bliva Uddeholm och kraftanläggningarnas ägare vid 25-årsperiodens utgång för framtiden fria från sina åtaganden angående underhåll och förnyelse. Om Staden antager anbudet, skall överlåtelse ske den 1 januari, som infaller närmast efter utgången av sex (6) månader efter anbudets antagande.

Överlåtelse skall ske på följande villkor, nämligen *att* Uddeholm och kraftanläggningarnes ägare skola bliva fria från skyldighet att leverera kraft enligt detta kontrakt, *att* fastigheterna och anläggningarna skola vid överlåtelse vara fria från andra gravationer än de ovan omtalade, som av Staden innehaves som säkerhet, *att* synemännens bestämmelser om transitering av Stadens kraft eller ersättning för ledningen Blixbol—Karlstad skola gälla, *att* Uddeholm respektive Staden skall gälda den värdeminskning respektive värdeökning, som synemännen fastställt, *att* Uddeholm skall till överlåtelsedagen underhålla anläggningarna på sätt här ovan föreskrives, samt *att* Staden icke skall vara skyldig att gälda någon vidare ersättning för överlåtelsen.

Därest av Staden antaget anbud om överlåtelse icke i vederbörlig ordning fullgöres, skall detta kontrakt och däri stadgad leveransskyldighet fortfarande äga bestånd och, så framt Uddeholm icke ställer annan fullt betryggande säkerhet för kraftleveranserna, tiden för underhållsskyldigheten vara utsträckt för ytterligare en 25-årsperiod.

Vad sålunda stadgats skall på nytt gälla varje gång en 25-årsperiod för Uddeholms skyldighet angående underhåll och förnyelse av anläggningarna utgår.

Kostnaderna för syne- och skiljedomsförfarandet enligt denna § betalas av kontrahenterna till hälften vardera. En var av dem vidkännes sina egna kostnader för dylikt förfarande.

§ 17.

Twister i anledning av detta kontrakt samt rörande däri bestämda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola, såvida icke annat här ovan stadgats, slitas genom skiljemän enligt svensk lag om skiljemän. Skiljemännen skola tillsättas av styrelsen för Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut så länge detta existerar. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmas under samma tid i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamhet. Skulle kontrahent icke åtnöjas med

skiljemännens avgörande, är han berättigad att inom två månader efter därav erhållen del, draga frågan under domstols prövning. Har icke någondera kontrahenten inom nämnda tid instämt saken till domstol, är skiljemännens beslut ovillkorligen bindande för kontrahenterna. Skulle det oaktat endera kontrahenten vägra att ställa sig beslutet till efterrättelse och skulle detsamma visa sig icke exigibelt, är dock den andra kontrahenten berättigad att instämma saken till domstol.

Vad ovan föreskrivits angående kostnaden för skiljedomsförfarande och tvistefrågas dragande under domstols prövning skall ej gälla i de fall, för vilka särskilda bestämmelser äro i föregående paragrafer givna om skilje- och synemannaförfarande.

§ 18.

I anslutning till detta Uddeholms Karlstadskontrakt äro samtidigt upprättade tilläggskontrakt N:o 1 till och med 4, och skola samtliga dessa betraktas såsom en enhet, vadan ändring i något av kontrakten skall medföra de ändringar i övriga kontrakt, som därav betingas.

§ 19.

Detta kontrakt och tillhörande tilläggskontrakt bliva gällande under förutsättning att stadsfullmäktige i Karlstad före den 21 januari 1930 beslutat att godkänna samtliga kontrakt. Skulle godkännande beslut bliva överklagat, äger Uddeholm rätt att uppskjuta kontraktens ikraftträdande intill elva månader efter det att stadsfullmäktiges beslut fastställts.

Med detta kontrakt, varav tvenne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 december 1929.

För Karlstads stad:
CARL WILH. NYSTRÖM.
Ordf. i Kohlsäters Kraft Aktiebolag.

Uddeholms Aktiebolag:
E. U. TROILI.
Filip Fredén.

Tilläggskontrakt n:r 1.

Förslag n:r 6.

Tilläggskontrakt n:r 1
till Uddeholms Karlstadskontrakt.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad "Staden", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm", å andra sidan, är i anslutning till det mellan dessa kontrahenter träffade avtalet av denna dag om leverans av elektrisk energi, dels s. k. frikraft, dels betald kraft, benämnt "Uddeholms Karlstadskontrakt", detta tilläggskontrakt n:r 1 träffat angående leverans av s. k. *toppkraft*.

§ 1.

På i detta kontrakt angivna villkor förbinder sig Uddeholm att tillhandahålla och Staden att emottaga elektrisk trefasenergi med en spänning av c:a 50,000 volt, 50 perioder, intill ett effektbelopp av femtonhundra (1,500) kilowatt (förkortas kW), vilket effektbelopp i detta kontrakt kallas toppkraft och vilket ligger omedelbart över det i Uddeholms Karlstadskontrakt omnämnda A-effektbeloppet (1,500 kW).

Det effektbelopp, som staden är berättigad att enligt Uddeholms Karlstadskontrakt och detta tilläggskontrakt n:r 1 sammanlagt uttaga, uppgår maximalt till tretusen (3,000) kW.

§ 2.

För toppkraften betalar staden dels en förbrukningsavgift per uttagen kilowattimme, som utgår efter bestämmelserna i § 7 i Uddeholms Karlstadskontrakt rörande avgift för utfyllnadskraften n:r 1 (¹²⁰/_q öre för varje uttagen kilowattimme), dels en effektagift av två kronor och femtio öre (2:50) per kW och månad, vilken effektagift erlägges för av staden under varje kalendermånad enligt kvartstimmemätarna maximalt uttagen effekt, för intill ett tusen (1,000) kW samt fem (5) kronor pr kW och månad för därutöver maximalt uttagen effekt.

I händelse av avbrott, till vilka staden icke varit skuld, minskas den totala effektagift, som staden enligt ovanstående månatligen skolat erlägga, med kr. ²⁵⁰/₃₀ resp. kr. ⁵/₃₀ för varje helt eller påbörjat dygn, som avbrottet varat.

Likvid för uttagen toppkraft erlägges månadsvis i efterskott senast 14 dagar efter erhållen räkning.

§ 3.

För toppkraftleveransen skola, där ej annorlunda bestämmes i detta tilläggskontrakt n:r 1, gälla bestämmelserna i Uddeholms Karlstadskontrakt i alla tillämpliga delar.

§ 4.

Kontrahenterna enas om att inom det å bifogade karta med svartstreckning markerade området Staden skall äga ensamdistributionsrätt för elektrisk energi och att utanför detta, men inom heldragen svart linje, båda kontrahenterna skola äga distributionsrätt för elektrisk energi, allt på sätt nedan närmare angives, och gäller denna överenskommelse den tid detta kontrakt varar.

Uddeholm förbinder sig att icke utan Stadens skriftliga medgivande inom det svartstreckade området vare sig direkt eller indirekt leverera elektrisk energi till annan än Staden, med rätt dock för Uddeholm att utan Stadens skriftliga medgivande leverera elektrisk energi inom nämnda område, dels till sådana järnvägar eller kommunikationsleder, som i större omfattning drivas utanför nämnda område, dels till Uddeholms och dess dotterbolags industriella anläggningar och kommunikationsleder. Denna åt Uddeholm inrymda rätt innebär dock icke något avstående av Stadens bestämmanderätt rörande framdragande av elektriska ledningar enligt gällande lagar och förordningar.

Staden förbinder sig att icke utan Uddeholms skriftliga medgivande vare sig direkt eller indirekt leverera elektrisk energi utanför det med heldragen svart linje markerade området, dock med rätt för Staden att utan Uddeholms skriftliga medgivande leverera elektrisk energi utom nämnda område, dels till sådana järnvägar eller kommunikationsleder, som i större omfattning drivas inom detta område, dels till anläggningar eller företag, som Staden nu eller framdeles äger.

§ 5.

Detta tilläggskontrakt n:r 1 träder i kraft samtidigt som Uddeholms Karlstadskontrakt och upphör att gälla den 1 jan. 1956. Kontraktet förlänges dock till den 1 jan. 1981, för såvitt staden icke lämnar Uddeholm skriftlig uppsägning senast den 1 jan. 1955.

Med detta kontrakt, varav tvänne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 December 1929.

För Karlstads stad:
CARL WILH. NYSTRÖM.
Ordförande i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

Uddeholms Aktiebolag:
E. U. TROILI.
Filip Fredén.

Tilläggskontrakt n:r 2.

Förslag n:r 5.

Tilläggskontrakt n:r 2 till Uddeholms Karlstadskontrakt.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad "Staden", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm", å andra sidan, är i anslutning till mellan dessa kontrahenter träffade avtal av denna dag om leverans av elektrisk energi, dels s. k. frikraft, dels betald kraft, benämnt Uddeholms Karlstadskontrakt med därtill hörande tilläggskontrakt n:r 1, detta tilläggskontrakt n:r 2 träffat rörande *framtida* leverans av elektrisk energi.

§ 1.

Mom. 1. Staden förbinder sig att under tiden den 1 jan. 1931 till den 1 jan. 1956, här nedan kallad kontraktstiden, uttaga hela sitt behov av elektrisk energi från Uddeholm till pris, villkor etc., som angivas här nedan i mom. 4, dock med rätt för Staden att under kontraktstiden även använda elektrisk energi från bränslekraftcentraler inom Stadens leveransområde enligt tilläggskontrakt n:r 1 eller från Dejefors Kraft- och Fabriks-Aktiebolag enligt nu träffade avtal mellan detta bolag och Staden, eller slutligen från vattenkraftanläggningar, som Staden eventuellt kommer att förvärva.

Mom. 2. Uddeholm förbinder sig att, utöver den kraft som levereras enligt Uddeholms Karlstadskontrakt och tilläggskontrakt n:r 1, efter skriftlig framställning av Staden, tillhandahålla Staden ett effektbelopp av sjuhundra-femtio (750) kW till pris, villkor etc., som angivas här nedan i mom. 4. Dylik energileverans skall, då framställningen ej avser större effektbelopp än tvåhundra (200) kW, påbörjas sex (6) månader efter det framställningen gjorts, och om framställningen avser större effektbelopp, inom ett år, oavsett huruvida pris, villkor etc. vid dessa tidpunkter blivit enligt mom. 4 här nedan fastställda. Sedan framställning gjorts om erhållande av visst effektbelopp, må ny framställning om ytterligare kraft ej göras förrän ett år därefter.

Mom. 3. Om Staden önskar uttaga kraft utöver vad Uddeholm är skyldigt att tillhandahålla och Uddeholm icke inom fyra (4) månader efter av Staden härom gjord skriftlig framställning skriftligen förklarat sig villigt att på i detta kontrakt angivna villkor tillhandahålla Staden det önskade kraftbeloppet, är Staden för återstående del av kontraktstiden löst från sin förpliktelse enligt mom. 1 här ovan.

Åtager sig Uddeholm att tillhandahålla Staden det kraftbelopp, Staden önskar uttaga, skall Staden, om skiljemannaförfarande enligt mom. 4 här

nedan erfordras, senast sex (6) månader efter det att skiljemännens beslut delgivits Staden, lämna Uddeholm skriftligt meddelande, om Staden önskar uttaga kraft på sålunda fastställda villkor eller ej. Om staden meddelar, att Staden icke önskar uttaga kraft enligt på dylikt sätt bestämda villkor etc., gälla dock fortfarande bestämmelserna i detta tilläggskontrakt.

Mom. 4. För kraftleverans, som avses i denna paragraf, skall särskilt avtal träffas mellan kontrahenterna med tillämpning av de pris och dem påverkande villkor, som, då kraftleveransen av Staden påfordras, gälla för av Vattenfallsstyrelsen under liknande förhållanden fullgjorda kraftleveranser samt i övrigt enligt bestämmelserna i Uddeholms Karlstadskontrakt. Skulle härvid ej enighet uppnås rörande pris, villkor eller övriga kontraktsbestämmelser, skola bestämmelserna om kraftleveransen fastställas av skiljemän, som utses av Sveriges Tekniskt-Industriella Skiljedomsinstitut.

§ 2.

Om Staden jämlikt bestämmelserna i § 1 härovan skulle förvärva vattenfall, beläget utanför Stadens leveransområde, såsom detta är bestämt i § 4 i tilläggskontrakt N:o 1, berättigas Staden att oavsett bestämmelserna om Stadens leveransområde fullgöra sådana kraftleveranser, som lagligen betingas av förvärvet av vattenfallet.

§ 3.

Detta tilläggskontrakt n:r 2 skall gälla till den 1 jan. 1956 och förlängas, såvida skriftlig uppsägning ej göres av någon av kontrahenterna senast den 1 jan. 1955, på oförändrade villkor till den 1 jan. 1966.

§ 4.

Twister i anledning av detta kontrakt samt rörande däri bestämda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola slitas genom skiljemän enligt svensk lag om skiljemän. Skiljemännen skola tillsättas av styrelsen för Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut så länge detta existerar. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmas under samma tid i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamhet.

Med detta kontrakt, varav tvenne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 December 1929.

För Karlstads stad:

CARL WILH. NYSTRÖM.

Ordförande i Kohlsäters Kraft Aktiebolag.

Uddeholms Aktiebolag:

E. U. TROILI.

Filip Fredén.

Tilläggskontrakt n:r 3.

Förslag n:r 5.

Tilläggskontrakt n:r 3
till Uddeholms Karlstadskontrakt.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad "Staden", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm" å andra sidan, är i anslutning till mellan dessa kontrahenter träffade avtal av denna dag om leverans av elektrisk energi, dels s. k. frikraft, dels betald kraft, benämnt Uddeholms Karlstadskontrakt med därtill hörande tilläggskontrakt n:r 1 och n:r 2; detta tilläggskontrakt n:r 3 träffat rörande leverans av elektrisk *driftsreservsenergi*.

§ 1.

På i detta tilläggskontrakt n:r 3 angivna villkor förbinder sig Uddeholm att tillhandahålla och Staden att emottaga elektrisk trefasenergi, här nedan kallad driftsreservsenergi.

Driftsenergien tillhandahålles vid avbrott eller inskränkningar i energileveransen från Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag enligt nu träffade avtal eller i energileveransen från bränslekraftanläggningar inom Stadens leveransområde enligt tilläggskontrakt n:r 1 eller i energileveransen från Staden tillhöriga vattenkraftanläggningar, med rätt för Staden att därvid från Uddeholm uttaga ett effektbelopp av intill ett tusen (1,000) kW utöver det effektbelopp, som Staden på grund av övriga avtal med Uddeholm är vid varje tillfälle berättigad att uttaga från Uddeholm.

§ 2.

Driftsreservenergien levereras och uppmättes vid i Uddeholms Karlstadskontrakt angivna leverans- och mätpunkter. I samma kontrakts paragraf 4 omnämnda mätare avläsas vid början och slutet av varje tidsperiod, under vilken driftsreservenergien uttages. Staden är skyldig att fortast möjlig anmäla till Uddeholm, när uttagning av driftsreservenergi börjat och upphört.

§ 3.

Mom. 1. För driftsreservenergien betalar Staden till Uddeholm dels en fast årlig avgift av åttatusen (8,000) kronor, oberoende av om driftsreservenergi uttagits eller ej, dels under den tid reservenergien uttages en förbrukningsavgift av fem (5) öre för varje kilowattimme, som uttages utöver det i Uddeholms Karlstadskontrakt angivna A-effektbeloppet.

Någon förbrukningsavgift enligt § 2 i tilläggskontraktet n:r 1 erlägges icke under den tid, reservenergi uttages, ej heller någon effektagift utöver ovan angivna 8,000 kronor. Den totala effektagift, som enligt § 2 i tilläggskon-

trakt n:r 1 skall månatligen erläggas, minskas med kr. $\frac{2:50}{30}$ resp. kr. $\frac{5:-}{30}$ för varje helt eller påbörjat dygn, under vilket driftsreservenergien uttagits.

Mom. 2. Stadens rätt att uttaga driftsreservenergi inträder tre (3) månader efter skriftligt meddelande till Uddeholm, dock tidigast den 1 jan. 1931, med skyldighet för Staden att erlægga den fasta årliga avgiften åttatusen (8,000) kronor från och med den dag, rätten inträder. Staden förbinder sig emellertid att erlægga sagda 8,000 kr. från och med den dag, då Stadens ackumulatorbatteri på grund av förslitning sättes ur funktion, dock senast från och med den 1 jan. 1936.

För del av år reduceras den fasta årliga avgiften i proportion till tiden.

Mom. 3. Likvid för driftsreservenergi erlägges årsvis i efterskott i samband med den i paragraf 7 i Uddeholms Karlstadskontrakt omnämnda januari-likviden.

§ 4.

Detta kontrakt gäller till den 1 jan. 1956, dock med rätt för Staden att uppsäga detsamma till omedelbart upphörande, om kraftleveransen från Dejeffors Kraft- och Fabriksaktiebolag skulle upphöra tidigare än den 1 jan. 1956.

§ 5.

För leveransen av driftsreservenergi skola, där ej annorlunda bestämmes i detta tilläggskontrakt n:r 3, gälla bestämmelserna i Uddeholms Karlstadskontrakt i tillämpliga delar.

§ 6.

Twister i anledning av detta kontrakt samt rörande däri bestämda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola slitas genom skiljemän enligt svensk lag om skiljemän. Skiljemännen skola tillsättas av styrelsen för Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut så länge detta existerar. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmas under samma tid i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamhet.

Med detta kontrakt, varav tvenne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 december 1929.

För Karlstads stad:

CARL WILH. NYSTRÖM.

Ordförande i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

Uddeholms Aktiebolag:

E. U. TROILL.

Filip Fredén.

Tilläggskontrakt n:r 4.

Förslag n:r 5.

Tilläggskontrakt n:r 4
till Uddeholms Karlstadskontrakt.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad "Staden", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm", å andra sidan, är i anslutning dels till det mellan dessa kontrahenter träffade avtalet av denna dag om leverans av elektrisk energi, benämnt Uddeholms Karlstadskontrakt, med därtill hörande tilläggskontrakt n:r 1, n:r 2 och n:r 3, dels till det mellan Kohlsäters Aktiebolag, här nedan kallat Kohlsäter, och Uddeholm träffade avtalet av denna dag om leverans av elektrisk energi, benämnt Uddeholms Kohlsäterskontrakt, detta tilläggskontrakt n:r 4 träffat rörande leverans av elektrisk energi från Staden till Kohlsäter.

§ 1.

Mom. 1. Av den kraft, som Uddeholm enligt Uddeholms Kohlsäterskontrakt levererar till Kohlsäter eller till annan innehavare av Kohlsäters fabriksanläggningar under den tid, Uddeholms Kohlsäterskontrakt gäller, skall Staden anses hava levererat nedan under sommartid resp. under vintertid (se § 6 mom. 1 i Karlstads Kohlsäterskontrakt) angivna energimängder, nämligen:

a) under sommartid dels skillnaden mellan två millioner femhundrausen (2,500,000) kilowattimmar och av Staden från Uddeholm under sommartid inom A-effektbeloppet såsom frikraft pr månad uttagen energimängd (se § 2 mom. 1 i Uddeholms Karlstadskontrakt) — här nedan kallad "under sommartid icke utnyttjad frikraft" —, dels 90 proc. av den energimängd, som Staden eventuellt under sommartid inmatat på Uddeholms kraftnät, och

b) under vintertid dels skillnaden mellan två millioner femhundrausen (2,500,000) kilowattimmar och av Staden från Uddeholm under vintertid inom A-effektbeloppet såsom frikraft pr månad uttagen energimängd — här nedan kallad "under vintertid icke utnyttjad frikraft" —, dels 90 proc. av den energimängd, som Staden eventuellt under vintertid inmatat på Uddeholms kraftnät.

Mom. 2. För uppmätning och kontroll av i mom. 1 omnämnda del av icke utnyttjad frikraft användes de i § 4 i Uddeholms Karlstadskontrakt omnämnda mätarna, och för uppmätning och kontroll av den till Uddeholms kraftnät inmatade kraften användes en av Staden uppsatt och underhållen backspärrad kilowattmätare, som uppmäter alla av Staden till Uddeholm levererade kilowattimmar, vilken mätare uppsattes på samma plats som de i Uddeholms Karlstadskontrakt omnämnda mätarna. Uddeholm är berättigad att uppsätta och underhålla en liknande mätare.

Rörande anskaffning och användning av mättransformatorer, avläsningar, fel å mätare etc. gälla i tillämpliga delar bestämmelserna i Uddeholms Karlstadskontrakt.

§ 2.

För den elektriska energi, som enligt bestämmelserna i § 1 här ovan skall anses vara levererad av Staden, betalar Uddeholm till Staden samma pris, som angivas i § 6 mom. 1 i Uddeholms Kohlsätterskontrakt, nämligen ett och tvåtiondels (1,2) öre pr kilowattimme för energi, som anses vara levererad under sommartid, och två fyratiofemhundredels (2,45) öre per kilowattimme för energi, som anses vara levererad under vintertid.

Likvid fullgöres efter sommartidens resp. efter vintertidens slut senast 14 dagar efter av Staden utfärdad räkning. Uddeholm är dock icke skyldigt att till Staden betala mera än Uddeholm erhållit i likvid för till Kohlsäter under sommartid resp. vintertid levererad energi.

§ 3.

Detta tilläggskontrakt n:r 4 träder i kraft samtidigt som Uddeholms Kohlsätterskontrakt och upphör att gälla den 1 januari, som följer omedelbart efter det år, under vilket Staden uttagit hela frikraften (5,000,000 kWh) från Uddeholm (jämför § 2 mom. 1 i Uddeholms Karlstadskontrakt), dock senast den 1 januari 1956.

§ 4.

Twister i anledning av detta kontrakt samt rörande däri bestämda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola slitas genom skiljemän enligt svensk lag om skiljemän. Skiljemännen skola tillsättas av Styrelsen för Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut, så länge detta existerar. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmas under samma tid i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamhet.

Med detta kontrakt, varav tvänne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 december 1929.

För Karlstads stad:

CARL WILH. NYSTRÖM.

Ordförande i Kohlsätters Kraft Aktiebolag.

Uddeholms Aktiebolag:

E. U. TROILI.

Filip Fredén.

Sedan avtal denna dag blivit träffat mellan Karlstads stad och Uddeholms A.-B. om överlåtelse på vissa villkor av samtliga aktier i Kohlsäters Kraft A.-B. på Uddeholms A.-B. samt detta bolag förbundit sig att lämna staden in-teckningar intill ett belopp av två millioner kronor i kraftaktiebolagets fastig-heter och anläggningar till säkerhet för uti ifrågavarande kontrakt överens-kommen leverans till staden av elektrisk kraft, medges staden härigenom rätt att efter eget gottfinnande inom ramen av överenskomna beloppet två millioner kronor, bestämma förmånsrätten för servituts- och andra in-teckningar.

Karlstad den 11 december 1929.

Uddeholms Aktiebolag:

E. U. TROILI.

Filip Fredén.

Uddeholms *Kohlsäterskontrakt.*

Förslag n:r 5.

Kontrakt.

Mellan Kohlsäters Aktiebolag, här nedan kallat "Kohlsäter", å ena sidan, och Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat "Uddeholm", å andra sidan, är detta kontrakt, här nedan kallat Uddeholms "*Kohlsäterskontrakt*", träffat.

§ 1.

På i detta kontrakt angivna villkor förbinder sig Uddeholm att tillhanda-hålla och Kohlsäter att emottaga ett effektbelopp av fjortonhundra (1,400) kilowatt (förkortas kW) prima kraft, här nedan kallad *abonnerad årskraft*. Dessutom förbinder sig Uddeholm att såsom *sommarkraft*, tillgänglig under de tidsperioder, som enligt § 6 mom. 1 räknas såsom sommartid, utöver den abonnerade årskraften tillhandahålla Kohlsäter åttahundra (800) kW, vilket effektbelopp Kohlsäter är berättigat att uttaga efter minst sex (6) månader i förväg gjord skriftlig anmälan, avseende ett effektbelopp å fyrahundra (400) kW å t gången.

Summan av de effektbelopp, som Kohlsäter enligt detta kontrakt är vid varje tidpunkt berättigat att uttaga såsom årskraft och såsom sommarkraft, kallas det maximalt tillåtna effektbeloppet.

Kraften, som tillhandahålles i form av trefasig energi med en spänning av c:a 6,000 resp. 3,000 volt, 50 perioder per sekund, skall vara tillgänglig året och dygnet runt utan annan inskränkning än som i detta kontrakt an-gives.

Kraften tillhandahålles dels vid 6,000-voltsställverket i Blixbols kraftstation i utgående ledningen till Kohlsäters fabriks fastighet vid Kohlsäter, dels vid 3,000-volts samlingskenorna i Kohlsäters transformatorstation; kraften uppmätes i Kohlsäters transformatorstation i Kohlsäters fabriksfastighet vid en spänning av 6,000 resp. 3,000 volt. Ledningen mellan Blixbols kraftstation och mätpunkten, vilken ledning äges av Kohlsäter, skall underhållas av Kohlsäter.

Kohlsäter upplåter i transformatorrummet kostnadsfritt åt Uddeholm lämplig plats för de i § 3 omförmälda mätapparaterna och framdrager likaledes kostnadsfritt erforderliga ledningar för deras inkoppling före Kohlsäters kraftförbrukande apparater.

§ 2.

Kohlsäter förbinder sig att å fastighet, som Kohlsäter äger, under den tid detta kontrakt gäller, kostnadsfritt upplåta mark för framdragande och bibehållande av den eller de kraftledning, som erfordras för fullgörandet av kraftleveransen enligt detta kontrakt.

§ 3.

Uddeholm uppsätter och underhåller på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda transformatorstationen en kilowattmemätare, som uppmäter av Kohlsäter från Uddeholm vid 6,000 och 3,000 volt uttagen energi, utförd för oliksidig belastning samt försedd med effektvisare, som anger den största efter senaste avläsningen under någon kvartstimme uttagna aktiva medel-effekten i kilowatt.

Kohlsäter är skyldigt att på sin bekostnad uppsätta och underhålla en kilowattmemätare, avsedd att å Kohlsäters vägnar göra samma mätningar som rörande Uddeholms mätare i denna paragraf angivits.

För ovanstående mätare uppsätter och underhåller Uddeholm på egen bekostnad 3 st. enfas ström- och 3 st. enfas spänningstransformatorer för 6,000 volt och samma uppsättning (3 st. av vardera) för 3,000 volt. Kohlsäter betalar till Uddeholm halva anskaffningskostnaden för dessa mättransformatorer, med rätt för Kohlsäter att utan ytterligare ersättning till Uddeholm använda desamma.

Mätapparaterna skola vara av typ, som ömsesidigt godkännes av kontrahenterna, eller som fastställes av skiljemän enligt bestämmelserna i paragraf 5.

§ 4.

De i § 3 omförmälda mätarna skola en (1) gång i månaden omkring

månadsskiftet på dag, varom Uddeholm skriftligen underrättar Kohlsäter, av Uddeholm avläsas, och skola samtidigt effektvisarna av Uddeholm återföras till nolläget, och äger Kohlsäter att vid avläsningarna närvara. Dessutom avläsas mätarna vid sommartidens början och slut, om denna jämlikt bestämmelserna i § 6 mom. 1 förskjutes.

Vardera kontrahenten äger att plombera båda kontrahenternas mätare.

Kommer icke Kohlsäter tillstådes på sådan Uddeholms kallelse, som nyss nämnts, resp. vid sådan kontrollering av mätare, som i § 5 här nedan omförmäles, äger Uddeholm likväl rätt att ensamt bryta samtliga plomber å båda kontrahenternas mätare.

§ 5.

A. Om Uddeholms och Kohlsäters i § 3 omförmälda mätare, trots iakttagande av deras uppmätta konstanter, sinsemellan angiva olika kraftuttagning, förfares på följande sätt:

Mom. 1. Om Kohlsäters mätare angiver ett värde, som icke avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, lägges medelvärdet av båda värdena till grund för beräkningen av uttagningen, för såvitt ej av avläsningarna eller annorledes tydligt framgår, att båda mätarna äro felaktiga, i vilket fall förfares som nedan under mom. 2 c angives.

Mom. 2. Om Kohlsäters mätare angiver ett värde, som avviker från det av Uddeholms mätare angivna med mer än 5 % av detta, kontrolleras båda mätarna och bestämmes deras konstanter vid första lämpliga tillfälle av Uddeholm, varvid Kohlsäter äger rätt att närvara.

a) Skulle därvid den ena mätaren visa sig defekt men den andra brukbar, beräknas uttagningen efter den brukbara mätaren med tillämpning av den nya konstanten.

b) Skulle båda mätarna visa sig brukbara men med förändrade konstanter, beräknas uttagningen efter den mätare, vars konstant ändrats minst, med tillämpning av den nya konstanten.

c) Skulle båda mätarna visa sig obrukbara för beräkning av uttagningen, anses denna hava uppgått till medelvärdet av de till ordningen motsvarande avläsningarna under föregående och efterföljande månader, därest kontrahenterna icke enas om att uppskatta uttagningen efter andra iakttagelser för den tid, då mätarna varit defekta.

B. Skulle meningsskiljaktigheter mellan Uddeholm och Kohlsäter uppstå om mätarna eller avläsningarna, hänskjutes saken till avgörande av en opartisk, sakkunnig person eller institution, varom kontrahenterna enas, eller som, om detta ej sker, utses av länsstyrelsen i Värmlands län.

Kostnaderna för dylikt förfarande betalas av kontrahenterna till hälften vardera; en var av dem vidkännes sina egna kostnader för förfarandet.

Både Uddeholm och Kohlsäter äro skyldiga att hålla sina mätapparater i fullt brukbart skick.

§ 6.

Mom. 1. För *årskraften* betalar Kohlsäter till Uddeholm en förbrukningsavgift som:

a) under sommartid utgår med ett och två tiondels (1,2) öre per uttagen kilowattimme (förkortas kWh) och

b) under vintertid utgår med två och fyrtiofem hundradels (2,45) öre pr uttagen kWh.

Sommartid räknas från och med 1 april till och med 31 oktober varje år och vintertid övrig tid av kalenderåret, dock med rätt för Uddeholm att efter skriftligt meddelande senast den 15 mars till Kohlsäter för det kalenderår, under vilket dylikt meddelande lämnas, förskjuta sommartiden så, att densamma räknas från och med den 15 april till och med 14 november, med häremot svarande ändring av vintertiden.

För *sommarkraften* betalar Kohlsäter till Uddeholm en förbrukningsavgift av ett och två tiondels (1,2) öre pr uttagen kWh.

Oavsett antalet uttagna kWh garanterar Kohlsäter för varje kalenderår i förbrukningsavgift ett belopp, som för årskraften uppgår till minst femtio (50) kronor pr abonnerad kW och som för sommarkraften uppgår till minst tjugo (20) kronor per anmäld kW. De häremot svarande totala, årliga beloppen benämnas *garantiavgift för årskraften* resp. *garantiavgift för sommarkraften*. Anmälan om uttagning av sommarkraft och om ökning av abonnerad årskraft (se § 12) medför skyldighet att erlægga däremot svarande garantiavgift, så länge detta kontrakt gäller.

Mom. 2. Likvid för av Kohlsäter uttagen kraft erlägges månadsvis i efterskott, senast 14 dagar efter erhållen räkning. Garantiavgifterna avräknas i samband med januarilikviden.

§ 7.

Mom. 1. Kohlsäter förbinder sig:

a) att icke utan Uddeholms skriftliga medgivande uttaga större effekt än som är maximalt tillåtet;

b) att så länge Uddeholm på de villkor, som i detta kontrakt bestämts, åtager sig att leverera den kraft, Kohlsäter har behov av, icke utan Udde-

holms skriftliga medgivande använda elektrisk kraft från annan kraftkälla än Uddeholm samt Kohlsäters egna vattenkraftverk eller bränslekraftverk. Skulle Uddeholm däremot icke på i detta kontrakt angivna villkor åtaga sig att leverera hela det ytterligare kraftbelopp, Kohlsäter önskar uttaga, är Kohlsäter oförhindrat att från annat håll förskaffa sig detta nya kraftbelopp;

c) att icke utan Uddeholms skriftliga medgivande använda av Uddeholm tillhandahållen kraft för andra ändamål än för Kohlsäters fabriksdrift, sågverks-, jordbruks- och skogsrörelse, dock med rätt för Kohlsäter att leverera elektrisk energi för borgerliga behov till Kohlsäters tjänstemän och arbetare;

d) att icke på sådant sätt mekaniskt eller elektriskt sammankoppla det från Uddeholm matade trefas-distributionssystemet med annan kraftkälla, att olägenheter för Uddeholms anläggningar därigenom uppstå;

e) att hålla sin elektriska högspänningsanläggning i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnad, att den icke återverkar störande på driften av Uddeholms anläggningar;

f) att hålla trefassystemets olika faser i möjligaste mån lika belastade;

g) att tillse, att effektfaktorn vid uttagning av den maximalt tillåtna effekten uppgår till minst 0,75 och att vid uttagning av lägre effekt den därvid uttagna reaktiva effekten uppgår till högst samma värde som ovan garanterats vid uttagning av den maximalt tillåtna effekten;

h) att på lämpliga tider hålla mätarerummet tillgängligt för Uddeholms ombud;

i) att årligen i januari månad lämna Uddeholm meddelande om antal och storlek av anslutna högspänningsförbrukningsapparater.

Mom. 2. Uddeholm garanterar en driftsäker och förstklassig energileverans samt förbinder sig att på ett tidsenligt och förstklassigt sätt utföra och underhålla samt driva och sköta för energileveransen erforderliga anläggningar och anordningar.

§ 8.

Uddeholm förbehåller sig rätt att besiktiga och avprova Kohlsäters högspänningsanläggningar, innan desamma anslutas till Uddeholms distributionsnät, och åligger det Kohlsäter att, innan anläggningarna få tillkopplas, vidtaga de ändringar, som kunna vara erforderliga för att erhålla betryggande driftförhållanden. För utvidgningar och förändringar av Kohlsäters högspänningsanläggningar gälla enahanda bestämmelser.

Genom denna besiktning befrias varken Kohlsäter eller den, som utfört anläggningarna, från dem enligt gällande lag och förordning om elektriska anläggningar åliggande skyldigheter.

§ 9.

Mom. 1. Skulle Kohlsäter till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda eller olyckshändelse, eller till följd av andra händelser, vilka varken vållats av Kohlsäter eller kunnat med skäligen medel av detsamma förhindras eller äro att hänföra till hinder av ekonomisk art för drivande av Kohlsäters rörelse, bliva urståndsatt att uttaga enligt detta kontrakt tillhandahållen kraft, minskas de i § 6 omnämnda garantiavgifterna med $\frac{1}{730}$ -del för årskraften och med $\frac{1}{430}$ -del för sommarkraften för varje helt dygn, som Kohlsäter sålunda hindrats att uttaga tillhandahållen kraft.

Mom. 2. Skulle Uddeholm till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda eller olyckshändelse, eller till följd av andra händelser, vilka varken vållats av Uddeholm eller kunnat med skäligen medel av detsamma förhindras eller äro att hänföra till hinder av ekonomisk art för drivande av Uddeholms rörelse, bliva urståndsatt att tillhandahålla Kohlsäter elektrisk kraft, upphör Uddeholms åtagande för den tid avbrottet varar.

Uddeholm är berättigat att för verkställande av reparationer, rengöring av spänningsförande delar och isolatorer, provningar, undersökningar, ändringar eller utvidgningar av sina ledningar, maskiner, apparater och dylikt tillfälligtvis avbryta leveransen, om förhållandena oundgängligen så kräva, men är Uddeholm skyldigt att om möjligt förlägga sådana avbrott till ljusa delen av sön- och helgdagar, och skall Uddeholm, om avbrottet kan förutses, i god tid underrätta Kohlsäter därom.

Orsakas avbrott i energileveransen av i första oeh andra stycket här ovan i detta mom. omnämnda förhållanden, minskas de i § 6 omnämnda garantiavgifterna med $\frac{1}{365}$ -del för årskraften och med $\frac{1}{215}$ -del för sommarkraften för varje helt eller påbörjat dygn, som avbrottet varat, och är Uddeholm icke skyldigt att lämna Kohlsäter någon ersättning i annan form för dylika avbrott.

Om avbrott uppstår på grund av fel i eller bristande skötsel av Kohlsäters egna ledningar och apparater eller ledningsnät och apparater, som matas från Kohlsäters ledningar, förbinder sig Kohlsäter att ofördröjligen undanröja orsaken till sådant avbrott.

Uddeholm förbinder sig att ofördröjligen avhjälpa sådana fel i sina anläggningar, genom vilka kraftleveransen till Kohlsäter inskränkes eller avbrytes.

Skulle Uddeholms anläggningar tillfogas skada, beroende på sådana brister i Kohlsäters egna anläggningar eller från dem matade anläggningar, som trots föreskrifter lämnade av Uddeholm i enlighet med §§ 7 och 8 ej

inom skälig tid efter Uddeholms skriftliga, till Kohlsäter ställda tillsägelse hjälpts, är Kohlsäter skyldigt ersätta Uddeholm sådan skada. Å andra sidan är Uddeholm ersättningsskyldig till Kohlsäter i händelse Kohlsäters anläggningar tillfogas skada genom brister i Uddeholms anläggningar.

§ 10.

Kohlsäter skall självt bära det ansvar för skada, förorsakad av elektrisk ström från Kohlsäters egna anläggningar, som enligt lagen den 27 juni 1917 skulle drabba Uddeholm såsom ägare till kraft- och transformatorstationer för såvitt ej Uddeholm varit vållande till skadan.

§ 11.

Mom. 1. Skulle det effektbelopp, som Kohlsäter har rätt att maximalt uttaga, överskridas, äger Uddeholm rätt att, om så är nödvändigt för kraftverkets eller ledningsnätets drift eller säkerhet, omedelbart avbryta energileveransen, intill dess Kohlsäter hunnit fränkoppla tillräckligt antal energiförbrukande apparater; dock skall om möjligt, innan avbrott sker, tillsägelse därom på telefon göras.

Mom. 2. Uddeholm äger jämväl rätt att omedelbart avbryta energileveransen till undvikandet av allmän eller enskild fara, intill dess anledning till sådant avbrott upphört.

Mom. 3. Brister Kohlsäter i annat fall än i mom. 1 av denna paragraf avses, i fullgörandet av något, som enligt detta kontrakt åligger Kohlsäter, äger Uddeholm, därest rättelse är av brådskande natur, men densamma ej inom av Uddeholm förelagd skälig tid av Kohlsäter vidtages, rätt att omedelbart avbryta energileveransen, till dess rättelse skett. Är av Uddeholm påfordrad rättelse icke av brådskande natur, må med rättelser anstå tills efter sådan prövning, som i § 14 säges.

§ 12.

Uddeholm förbinder sig att respektera här nedan anförda

“Avtal.

Emellan Kohlsäters Kraftaktiebolag, här nedan kallat “Kraftbolaget”, och Kohlsäters Aktiebolag, här nedan kallat “Kohlsäter”, träffas härmed följande avtal.

§ 1.

Kraftbolaget, såsom ägare av fastigheterna Lofterud 1² och Övre Kohlsäter 1³, medgiver härmed Kohlsäter som blivande ägare av fastigheterna Lofterud 1 och 0,22 hektar, som inköpts från Lofterud 1² rätt att utan avgift till Kraftbolaget utöva följande rättigheter.

1. Till den 1 januari 1938 är ägaren av Kohlsäters nämnda fastigheter för drivande av sina turbindrivna slipstolar, verkturbin och belysningsturbin berättigad att i den omfattning, som erfordras för dessa anläggningar i deras nuvarande skick, dygnet runt utnyttja vattenkraften i det fall, som för närvarande utnyttjas vid Kohlsäters fabrik. Kraftbolaget skall för möjliggörande av vattnets utnyttjande på nu angivet sätt framläppa vattnet vid Torp möjligast jämnt under hela dygnet, dock med rätt för Kraftbolaget att under tid, då tillrinningen per dygn icke överstiger den nuvarande turbinens vid Torp vattenbehov vid full belastning under två skift (16 timmar per dygn), inskränka tiden för vattenframläppningen till 16 timmar per dygn för två skifts drift.

2. För all framtid må ägaren av Kohlsäters nämnda fastigheter från Kohlsätersdammen uttaga för fabriksdriften för annat ändamål än kraftalstring erforderlig vattenmängd till belopp av högst 7,000 liter per minut,

för den Kohlsäter tillhöriga sågens behov disponera stranden vid sågen och för timmerförvaring använda vattenmagasinet vid samma strand,

framföra virke för bruksrörelsens behov genom befintliga flottleder och disponera därför erforderligt vatten, vilket medgivande dock icke må ådraga Kraftbolaget någon kostnad utöver förlusten av vattnet, samt

bibehålla och använda nu befintlig sumpräna till Kohlsäters fabrik, dock med skyldighet för fabrikens ägare att på egen bekostnad flytta rännan eller på annat sätt framföra här ovan avsedd för fabriksdriften erforderlig vattenmängd, i händelse rännan skulle bli hindrande vid eventuellt utbyggande av Kohlsätersfallet.

Till betryggande av de genom denna § upplåtta servitutsrättigheterna må inteckning beviljas i Kraftbolagets ovan angivna fastigheter med förmånsrätt närmast efter inteckningar enligt särskild förbindelse med Karlstads stad.

§ 2.

Så länge Kohlsäter arrenderar till Kronans egendom Torp hvarande vatten, må Kraftbolaget i den utsträckning, arrendekontrakt tillåter, utan avgift till Kohlsäter begagna vattenkraften vid Torp med undantag dock av det vatten, som erfordras för driften av Kronans av Kohlsäter arrenderade kvarn, såvitt densamma ick blir elektrifierad.

Om Kraftbolaget skulle efter därtill gentemot kvarnens ägare erhållen rätt elektrifiera kvarnen, vilket av Kohlsäter medgives under förutsättning att det sker utan kostnad för Kohlsäter, skall Kraftbolaget intill arrendetidens slut lämna fri elektrisk kraft för kvarnens drift i dess nuvarande omfattning.

Kohlsäter skall vara Kraftbolaget behjälpligt att få övertaga arrendet av vatten och kvarn vid Torp, när Kohlsäter icke självt längre vill fortsätta arrendet.

Vad ovan i § 1 punkt 1 stadgats angående vattenframsläppning skall gälla även med avseende på det vatten, över vilket Kraftbolaget förfogar på grund av denna paragraf.

§ 3.

Den överenskommelse om kraftleverans, som tidigare avslutats mellan Kraftbolaget och Kohlsäter, upphör att gälla den 31 januari 1931.

§ 4.

Detta avtal blir gällande endast under förutsättning att Uddeholms Karlstadskontrakt kommer till stånd.

Karlstad den“

Skulle för tiden efter den 1 januari 1938 överenskommelse icke träffas om fortsatt rätt för Kohlsäter att för kraftalstring förfoga över vattenkraften i Kohlsätersfallet, skall Uddeholm från och med den dag driftsvatten icke tillhandahålles utöver den kraft, som Kohlsäter enligt § 1 i Uddeholms Kohlsäterskontrakt är berättigat att uttaga, tillhandahålla Kohlsäter ett effektbelopp av femhundra (500) kW såsom abonnerad årskraft på i detta kontrakt angivna villkor och pris, vilket effektbelopp Kohlsäter är berättigat att uttaga efter minst tre månader i förväg gjord skriftlig anmälan, avseende ett effektbelopp å tvåhundrafemtio (250) kW åt gången.

§ 13.

Detta kontrakt träder i kraft den 1 jan. 1931 och gäller till den 1 jan. 1938. Kontraktet förlänges dock i två repriser till den 1 jan. 1946 resp. till den 1 jan. 1956, för såvitt Kohlsäter icke lämnar Uddeholm skriftlig uppsägning senast den 1 jan. 1937 resp. den 1 jan. 1945.

§ 14.

Tvister i anledning av detta kontrakt samt rörande däri bestämda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola, såvida icke annat här ovan stadgats, slitas genom skiljemän enligt svensk lag om skiljemän. Skiljemännen skola tillsättas av styrelsen för Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut, så länge detta existerar. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmes under samma tid i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamhet.

§ 15.

Detta kontrakt blir gällande endast under förutsättning, att Uddeholms Karlstadskontrakt kommer till stånd.

Med detta kontrakt, varav tvänne exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 11 december 1929.

Uddeholms Aktiebolag:
E. U. TROILL.

Kohlsäters Aktiebolag:
ERNST LUNDÉN.

Filip Fredén.

Kammaren hade redan under de förberedande underhandlingarna i ärendet av styrelsen för Kraftaktiebolaget anmodats att avgiva yttrande, därvid kammaren efter tagen del av riktlinjerna för överlåtelsen uttalat, att underhandlingarne borde slutföras och formliga avtal upprättas att föreläggas stadsfullmäktige.

Under den nu efter handlingarnas föredragning uppkomna överläggningen framhöll Herr Håkansson, att det syntes oklokt att under angivna förutsättningar avhända staden Kohlsäters Kraft Aktiebolags tillgångar samt yrkade avslag å förslaget, under det att Herr Wästlund med flere ansågo överlåtelsen fördelaktig för staden samt förordade att densamma måtte godkännas.

Kammaren, vars majoritet på de av Kraftaktiebolaget andragna skälen fann att staden genom ifrågavarande överlåtelse vunne avsevärda fördelar, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna samtliga genom ovanintagna kontrakt ingångna överenskommelser; samt

att bemyndiga kammaren dels att beträffande ifrågavarande kontrakt vidtaga de redaktionella ändringar, kompletteringar och jämkningar, som behövas för att finnas nödiga och varom överenskommelser kunna komma att träffas, dels att därefter å stadens vägnar underteckna samtliga kontrakt.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 januari 1930.

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 2 innevarande januari, § 11, avgivet förslag angående överlåtelse mot vederlag i elektrisk energi å Uddeholms Aktiebolag av samtliga aktier i Kohlsäters Kraft Aktiebolag.

I ärendet hade belysningsstyrelsen avgivit följande utlåtande:

Utdrag av protokoll hållet inom belysningsstyrelsen i Karlstad den 8 januari 1930.

§ 2.

Angående överlåtelse under vissa villkor på Uddeholms Aktiebolag av samtliga aktier i Kohlsäters Kraftaktiebolag hade från sistnämnda bolag inkommit så lydande handlingar:

Bil. omfattande Uddeholms Karlstadskontrakt jämte tilläggskontrakt N:ris 1, 2, 3 och 4 till Uddeholms Karlstadskontrakt.

Belysningsstyrelsen hade redan under de förberedande underhandlingarna i ärendet av styrelsen för Kohlsäters Kraftaktiebolag anmodats att avgiva yttrande, därvid belysningsstyrelsen, efter tagen del av riktlinjerna för överlåtelsen, preliminärt tillstyrkt den ifrågasatta uppgifelsen med Uddeholms Aktiebolag. Då överenskommelsen i sitt nu definitiva skick innebär bättre villkor för

staden, vill styrelsen för sin del tillstyrka godkännande av överenskommelsen med Uddeholms Aktiebolag tillika med ovan åberopade bilagor.

Styrelsen ville särskilt framhålla, att staden som för närvarande förbrukar 8,5 millioner kilowattimmar genom avtalet med Uddeholms Aktiebolag erhåller ytterligare c:a 7 millioner kilowattimmar till ett pris, sannolikt förmånligare än som från annat håll skulle kunna erhållas.

Denna § förklarades genast justerad.

Ur protokollet:
J. THALÉN.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herrar Norsell och Johansson sin reservation till förmån för under överläggningen framställt yrkande, att utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att avslå ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag för uppförande av byggnad avsedd att användas till fiskförsäljning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1929.

§ 837.

Angående utvidgade lokaler för fiskförsäljning i staden hade från saluhallsstyrelsen inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

“Utdrag av protokoll, hållet hos saluhallsstyrelsen i Karlstad den 7 juli 1928.

§ 14.

Angående tillbyggnad av saluhallen i och för erhållande av bättre lokalutrymme hade tidigare från Karlstads Kooperativa Handelsförening u. p. a. inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Karlstads Saluhallsstyrelse, Karlstad.

Härmed vilja vi påtala de svårigheter som äro rådande vid vår fiskförsäljning i saluhallen. De utrymmen som stå till vårt förfogande i den lok vi hyra för denna handel äro allt för otillräckliga för att tillfredsställande kunna sköta den färska fisken och för att på ett tillfredsställande sätt tillmötesgå allmänhetens krav. Den renlighet och ordning som vi i eget intresse och på grund av gällande föreskrifter måste tillämpa är svårt att upprätthålla. Den svåraste olägenheten är dock att vi ej ha annan väg för intagning av varor. Alla varor skall transporteras in i butiken från kundsidan, vilket är mycket besvärande, särskilt de dagar då alla gånger äro fyllda av folk. Fiskelådorna äro i allmänhet smutsiga, varför man ofta utsättes för obehagligheter genom att smutsa ned kläder i folksamlingen.

På grund av vår stora omsättning äro vi mest lidande av ovananförda besvärligheter. Vi ha undersökt möjligheterna för att åstadkomma bättre förhållanden. Förslag ha framkommit om anskaffande av andra lokaler, men som vi helst önska behålla de lokaler vi inneha, ha dessa förslag ej antagits. Detta så mycket mer som vi tro att frågan kan lösas på lämpligare sätt genom en mindre tillbyggnad av saluhallen vid Tingvallagatan. Det obegagnade utrymme som ligger mellan saluhallen och läroverkets gymnastik kunde delvis tagas i anspråk, utan att på något sätt inskränka på, eller besvära läroverkets intressen.

Vi överlämna samtidigt härmed ritningar vilka äro upprättade av stadsarkitekten, av dessa framgå huru vi tänkt oss tillbyggnaden. Genom en sådan byggnad bortfalla de olägenheter vi här ovan anförde.

Vi anhålla därför vördsamt, att saluhallsstyrelsen ingår till stadsfullmäktige med anhållan om en tillbyggnad av saluhallen i enlighet med vad här ovan nämnda ritningar utvisa.

Om denna vår anhållan beviljas, förbinda vi oss att förhyra lokalerna för det hyresbelopp som blir erforderligt för att förränta och amortera det kapital som byggnaden kräver.

Karlstad den 14 oktober 1927.

Karlstads Kooperativa Handelsförening u. p. a.
ALB. SVENSSON“.

Genom förfrågan hos drätselkammaren hade inhämtats, att staden disponerade det för tillbyggnaden erforderliga markområdet.

Under uttalande av att den ifrågavarande utvidgningen av saluhallen skulle åstadkomma en avsevärd trafikförbättring, beslöt saluhallsstyrelsen,

som dock icke ansåg sig kunna avgöra, huruvida den nu föreslagna lösningen av frågan vore den lämpligaste, överlämna ärendet till drätselkammaren för den åtgärd, vartill kammaren kunde finna anledning.

Som ovan.

In fidem:
H. WESTLIN“.

I anledning härav hade kammaren uppdragit åt stadsarkitekten att verkställa utredning angående dels kostnaderna för den i ovanintagna protokollsutdrag nämnda tillbyggnaden till saluhallen dels huruvida en fristående fiskhall lämpligen kunde förläggas till det s. k. Vedtorget eller annan plats ävensom kostnaderna härför.

Stadsarkitekten framlade sedermera förslag i nu förevarande hänseenden, därvid det visade sig att en fristående fiskhall med utrymme för all fiskförsäljning inom staden skulle draga så stora kostnader, att frågan härom borde av ekonomiska skäl uppskjutas. Däremot skulle för jämförelsevis begränsade kostnader en byggnad för en del av fiskförsäljningen lämpligen kunna uppföras å området mellan saluhallen och gymnastikhuset närmast Kungsgatan. Då emellertid en sådan byggnad komme att sträcka sig ända fram till gymnastikhuset, ansåg kammaren, att rektorn och kollegiet vid högre allmänna läroverket borde lämnas tillfälle att yttra sig i ärendet samt uppdrog åt särskilda delegerade att underhandla med nämnda vederbörande.

Sedan förslaget närmare utformats, hade kammarens delegerade hållit överläggningar med delegerade från läroverkskollegiet, därvid från kollegiets sida framhållits bland annat, att den ifrågasatta byggnaden bleve till stor olägenhet för läroverket, vars område alltmera kringskures. Läroverket vore i en nära framtid i behov av hela källarutrymmet under gymnastikhuset för utvidgning av lokalerna för slöjdundervisning men skulle den ifrågasatta byggnaden komma till utförande kunde nämnda utrymme icke för ändamålet tagas i anspråk. För övrigt torde en lokal för fiskförsäljning alldeles invid gymnastikhuset komma att innebära sanitära olägenheter för läroverket.

Kammaren lät härefter verkställa utredning angående bland annat huruvida utrymmet under gymnastikhuset i den närmast Kungsgatan belägna delen kunde tänkas lämpligt för utvidgande av läroverkets slöjdlokaler, men utröntes därvid, att utrymmet svårligen och i varje fall icke utan stora kostnader kunde därtill användas, enär berggrunden delvis låge så högt mot gymnastikhusets golv, att omfattande sprängningar måste företagas. Emellertid hade det visat sig, att den för fiskförsäljningen icke avsedda delen av området mellan saluhallen och gymnastikhuset, d. v. s. den närmast Tingvallagatan belägna, vore lämplig för slöjdlokalernas utvidgning.

Genom det nu föreliggande förslaget att uppföra en byggnad emella saluhallen och gymnastikhuset för en del av fiskförsäljningen synes förevarande spørsmål på ett för någon tid framåt tillfredsställande sätt kunna ordnas. Kostnaderna, som äro beräknade till 23,000 kronor, synas rimliga och äro avsedda att på ett fåtal år täckas genom hyresavgifter för lokalerna. Preliminär överenskommelse har träffats om lokalernas uthyrande till Karlstads Kooperativa Handelsförening för en tid av tio år mot en årlig hyra av 3,000 kronor,

Vid förslagets utarbetande har all hänsyn tagits till att sanitära olägenheter för läroverket icke skola uppstå vid byggnadens användning till försäljning av fisk, och håller kammaren före, att läroverket icke i sådant eller annat hänseende kommer att tillskyndas olägenhet. Då byggnaden dessutom, såsom ovan framhållits, för en relativt billig kostnad bereder lämpliga av behovet påkallade lokaler för en del av fiskförsäljningen, finner sig kammaren böra tillstyrka en lösning av frågan på nu föreslagna sättet.

Kammaren ville sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bemyndiga drätselkammaren att å den del av området mellan saluhallen och läroverkets gymnastikhus, som är belägen närmast Kungsgatan, låta i huvudsaklig överensstämmelse med stadsarkitektens ifrågavarande ritningar och förslag uppföra en byggnad, avsedd att tillsvidare användas för en del av fiskförsäljningen inom staden; samt

att för ovannämnda ändamål anvisa ett anslag å 23,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1930.

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 16 december 1929, § 837, gjord framställning angående anslag för uppförande av byggnad, avsedd att användas till fiskförsäljning.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som ansåg att den nu föreslagna åtgärden i varje fall endast kunde bliva ett provisorium och att en rationell lösning av saluhallsfrågan vore av den största betydelse för stadens invånare, att, med hänsyn jämväl till de av lärarekollegiet i ärendet framförda synpunkterna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till drätselkammaren för uppgörande snarast möjligt av förslag till fristående saluhall, avsedd att inrymma fiskhandeln i dess helhet;

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt saluhallsstyrelsen att inkomma med förslag till nödiga moderniseringar av den nuvarande saluhallen, särskilt med hänsyn till behovet av förbättrade förvaringsanordningar för där lagrade matvaror.

Mot detta utskottets beslut reserverade sig Herr Norsell till förmån för drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens anmälan angående nedsättning av hyran för hallmästarens vid köttbesiktningsbyrån lägenhet.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 november 1929.

§ 210.

Den 15 april 1926 hade stadsfullmäktige på hälsovårdsnämndens förslag bestämt hallmästarens vid köttbesiktningsbyrån lön till 2,200 kronor om året med skyldighet för honom att i samma hus som köttbesiktningsbyrån förhyra lägenhet om två rum och kök för en årlig hyra av 1,000 kronor. Hälsovårdsnämnden ansåg emellertid sagda hyra vara allt för hög med hänsyn till hallmästarens inkomster och lägenhetens hyresvärde. I anledning härav beslöt hälsovårdsnämnden, att hallmästaren från och med den 1 oktober 1929 skulle erlägga en hyra för ifrågavarande lägenhet med 600 kronor om året; och skulle stadsfullmäktige härom underrättas.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 januari 1930.

§ 10.

Uppå remiss, från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens anmälan enligt dess protokoll den 13 november 1929 § 210, angående nedsättning av hyran för den lägenhet hallmästaren vid köttbesiktningsbyrån bebodde i fastigheten N:o 4 inom kvarteret Enhörningen.

Då ifrågavarande lägenhet finge anses hava ett hyresvärde av 1,000 kronor för år, men beloppet vore alltför betungande för hallmästaren, vilke på grund av sin tjänst hade skyldighet att förhyra lägenheten, ansåg kammaren att nedsättning av hyresavgiften visserligen icke borde ifrågakomma, men att hallmästaren i stället tillsvidare borde få åtnjuta ett årligt hyresbidrag av 400 kronor.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bestämma, det hyran för ifrågavarande lägenhet skall såsom hittills utgå med 1,000 kronor för år; samt

att fullmäktige ville bevilja hallmästaren vid köttbesiktningsbyrån ett årligt hyresbidrag av 400 kronor att utgå tillsvidare från och med den 1 oktober 1929.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1930.

§ 8.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över hälsovårdsnämndens anmälan angående nedsättning av hyran för hallmästarens vid köttbesiktningsbyrån lägenhet.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan,

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående inrättande av värmeledning i viss del av huvudbyggnaden å Lilla Våxnäs.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 januari 1930.

§ 8.

Bostadsvåningarne i huvudbyggnaden å Lilla Våxnäs hade visat sig synnerligen svåra att uppvärma, varför kammaren haft under övervägande att inrätta centralvärmeledning i hela byggnaden. En sådan anordning skulle emellertid på grund bland annat av att källarvåning saknades draga allt för stora kostnader. Det hade därför synts lämpligare att nu allenast söka avhjälpa de största olägenheterna genom att inmontera en lokal värmeledning, avseende västra och mellersta delarna av bostadsvåningen å undre botten. Enligt uppgjort förslag beräknades kostnaden härför uppgå till cirka 1,400 kronor; och beslöt kammaren nu hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bemyndiga kammaren att i enlighet med ovannämnda förslag låta utföra ifrågavarande värmeledning; samt

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag å 1,400 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1930.

§ 9.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren gjord framställning om anslag för inrättande av värmeledning i viss del av huvudbyggnaden å Lilla Våxnäs, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Flickskolestyrelsens framställning angående bidrag från staden för skolas uppehållande m. m.

Utdrag av protokoll, hållet vid samma träde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 6 januari 1930.

§ 1.

Med anledning av vad i Kungl. Kung. den 13 december 1929 angående ansökningar om statsunderstöd åt privatläroverk (Svensk Författningssamling n:r 392, 1929) stadgas angående kommuns bidrag till skolas underhåll såsom villkor för erhållande av statsunderstöd, beslöt styrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om att stadsfullmäktige ville förbinda sig att under anslagsperioden den 1 juli 1930—den 30 juni 1931 bevilja skolan *dels* ett anslag av femtusentvåhundra (5,200:—) kronor till skolans uppehållande, *dels* ett anslag av åttahundra (800:—) kronor för undervisningen i huslig ekonomi allt för helt år räknat, *dels* bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering enligt stadgade grunder.

Denna § förklarades genast justerad.

Rätt utdraget ur protokollet, betygar

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 januari 1930.

§ 34.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor inkommen framställning om stadsfullmäktiges åtagande av vissa kostnader; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige ville förbinda sig att för anslagsperioden 1 juli 1930—30 juni 1931 bevilja skolan *dels* ett anslag av 5,200 kronor till skolans uppehållande, *dels* ett anslag av 800 kronor för undervisningen i huslig ekonomi, allt för helt år räknat, *dels* bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering enligt stadgade grunder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1930.

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor till fullmäktige inkommen framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande m. m.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val inom utskottet m. fl. delegationer efter framlidne direktören Emil Ankers.

§ 5.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val inom utskottet m. fl. delegationer efter framlidne direktören Emil Ankers, beslöt föreslå, att stadsfullmäktige måtte utse:

inom beredningsutskottet till ledamot för tiden till fullmäktiges första sammanträde år 1931 folkskolläraren Ernst Strandman samt till suppleant efter denne för samma tid grosshandlaren Anders Löfberg;

inom drätselkammaren till ledamot för tiden till fullmäktiges första sammanträde år 1931 byggmästaren Olof Wästlund och till suppleant efter denne landstingskamreraren Aug. Lindh;

inom belysningsstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1932 plåtslagaren Olof Eriksson och till suppleant för år 1930 överingenjören G. E. Hellberg;

inom samlingskommittén till ledamot byggmästaren Olof
Wästlund och till suppleant efter denne lektorn L. Dalgren;

inom budgetsberedningen till ledamot direktören L. Thorngren;

inom inkorporeringsdelegerade till ledamot plåtslagaren O. W.
Karlsson och till suppleant efter denne vaktmästaren Andreas
Johansson;

till huvudman i Karlstads sparbank för tiden till och med ordi-
narie årssammanträdet år 1934 folkskolläraren Ernst Strandman.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 20 Februari

N:o 2.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i brandstodskommittén.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1930.

§ 13.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ledamot i brandstodskommittén efter stadsarkitekten Carl Crispin, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte till ledamot av brandstodskommittén för innevarande år utse sparbanksdirektören R. Tjerneld.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens förslag angående fördelning av räntan å Bergerska fonden.

Till Drätselkammaren.

Med anmälan, att vid årets slut disponibla räntan å "Bergerska fonden" uppgår till 180:— kronor, får jag härmed överlämna från fattigvårdsstyrelsen inkommet förslag*) till fördelning av ifrågavarande räntemedel.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 9 december 1929.

H. WESTLIN.

*) Ej intaget i trycket.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1929.

§ 819.

Ett från fattigvårdsstyrelsen den 5 i denna månad inkommet förslag till utdelning av räntan å Bergerska fonden för år 1929 beslöt kammaren överlämna till stadsfullmäktiges beredningsutskott med tillkännagivande, att ifrågasvarande räntemedel vid årets slut komme att uppgå till ett belopp av 180 kronor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1930.

§ 14.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren överlämnade förslag till utdelning av räntan å Bergerska fonden för år 1929, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Almen inom Tingvallastaden.

Utdrag ur protokoll vid skönhetsrådets i Karlstad sammanträde den 7 december 1922.

§ 9.

På förslag av arkitekten Ahnell beslöt skönhetsrådet uttala önskvärdheten av att den i verkligheten förekommande från äldre stadsplan härstammande kilformiga utvidgningen av Fredsgatan vid dess möte med Älvgatan bleve

upptagen i den gällande stadsplanen. Denna utvidgning bildade en vackert detalj, som icke borde tillåtas försvinna ur gatubilden. Ett önskemål i samband därmed vore, att den del av staden, som bildades av kvarteret Almen och Gäddan möjligen även den västra husraden i kvarteret Björnen såvitt möjligt bibehålles vid dess nuvarande karaktär av ett brottstycke ur den gamla Karlstad. Säkerligen utgjorde detta parti av staden nu ett av dess vackraste och mest karaktäristiska, väl värt att bevaras. Skönhetsrådet beslöt hos byggnadsnämnden hemställa, att byggnadsnämnden ville föranstalta om ovanberörda stadsplaneändring samt om utarbetande av särskilda byggnadsbestämmelser för nämnda kvarter i enlighet med de synpunkter, skönhetsrådet nu i korthet angivit.

På Skönhetsrådets vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Carl W. Hansson.

Beskrivning till ändring av stadsplan för kvarteret Almen.

Med hänvisning till bilagda skönhetsrådets hemställan till byggnadsnämnden den 7 december 1922 får jag anföra följande:

Spörsmålet angående byggnadsbestämmelser för det i skrivelsen åsyftade stadspartiet har funnit en provisorisk lösning genom att byggnadsordningen ändrats, varom stadsfullmäktige beslöt den 19 december 1929. Härigenom har det beretts möjlighet, att även vid en fortsatt bebyggelse utefter Älvgatan och tillstötande tvärgator bevara något av detta stadspartis gamla karaktär. Dock fordras härför även att fastigheten i hörnet av Fredsgatan och Älvgatan bibehålles vid dess gamla avgränsning mot dessa gator och föreliggande förslag innebär detta. Fredsgatans västra linie kan emellertid ej längs hela kvarteret Almen tagas sammanfallande med linien för den äldre bebyggelsen (Skutbyggaregatan), ty gatan bleve då i dess södra del för smal. Från den nämnda fastighetens södra hörn är därför denna gatulinie dragen jämnloppande med motsatta gatulinien. Orsaken varför denna fråga blivit aktuell nu, är att den nuvarande ägaren av meromnämnda hörntomt blivit övertygad om, att en dylik ändring av stadsplanen sammanföller med hans ekonomiska intresse och även satt värde på bevarandet av det gamla huset, vari trenne länets hövdingar lära haft sin bostad.

Karlstad den 13 december 1929.

G. LOVÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 januari 1930.

§ 14.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade av stadsingeniören upprättade handlingar med förslag rörande ändring av stadsplanen för kvarteret Almen inom Tingvallastaden i Karlstad, avseende kvarterets avgränsning mot Fredsgatan, hållits för allmänheten tillgängliga till påseende från och med den 25 november 1929 till och med den 27 december 1929, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen och Karlstads-Tidningen för den 25 november 1929 och i Värmlands Folkblad för den 26 november 1929 samt underrättelse med allmänna posten den 23 november 1929 tillsänts samtliga för nämnden kände, av förslaget berörde rättsägare.

Det antecknades, att intill denna dag ingen erinran mot förslaget till byggnadsnämnden inkommit.

Byggnadsnämnden beslöt nu att för sin del godkänna förslaget och överlämna detsamma till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte besluta godkänna ifrågavarande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Almen samt därå söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1930.

§ 78.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över ett av stadsingeniören Gustaf Lovén år 1929 uppgjort, av byggnadsnämnden till stadsfullmäktige med hemställan om godkännande överlämnat förslag med tillhörande handlingar rörande ändring av stadsplanen för kvarteret Almen inom Tingvallastaden, avseende kvarterets avgränsning mot Fredsgatan; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna tillstyrka:

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 1 februari 1930.

§ 15.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 10 januari 1930, § 14 gjord framställning angående ändring av stadsplanen för kvarteret Almen i Tingvallastaden, vilken framställning av drätselkammaren tillstyrkts.

Beredningsutskottet beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Föreningen för Pauvres Honteux, av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om tillstånd att disponera och inhägnastaden tillhörigt jordområde mellan föreningens tomt och allén i Våxnäsparken.

Till Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Föreningen för Pauvres Honteux får härmed vördsamt anhålla att erhålla tillstånd att disponera och inhägnastaden tillhöriga jordområde, som är beläget mellan Föreningens tomt och diket utefter allén till Våxnäsparken.

Karlstad den 28 Sept. 1929.

På Styrelsens vägnar:
PER CLARHOLM.

Upptages som motion av
PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 11 oktober 1929.

§ 159.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden att avgiva yttrande över en av styrelsen för Föreningen Pauvres Honteux gjord, av herr Clarholm såsom motion upptagen framställning om tillstånd att disponera och inhägnat det staden tillhöriga jordområde, som är beläget mellan föreningens tomt och diket utefter allén till Växnäsparken.

Byggnadsnämnden, som fann sig för närvarande ej hava något att erinra mot bifall till framställningen, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte lämna föreningen det begärda tillståndet tillsvidare.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 januari 1930.

§ 45.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade kammaren att yttra sig över en av styrelsen för Föreningen för Pauvres Honteux gjord framställning om tillstånd att disponera och inhägnat det staden tillhöriga jordområde, som är beläget mellan Föreningens tomt och diket utefter allén till Växnäsparken, över vilken framställning byggnadsnämnden den 11 oktober 1929, § 159 i protokollet, avgivit yttrande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte lämna Föreningen det begärda tillståndet tillsvidare och utan någon avgift.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1930.

§ 16.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över styrelsens för Föreningen för Pauvres Honteux av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om tillstånd att disponera och inhägna staden tillhörigt jordområde mellan föreningens tomt och allén i Växnäsparken.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningsanstalt framställning angående vissa arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1 för beredande av utvidgade bibliotekslokaler samt anslag härför.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

I den framställning, som styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningsanstalten den 23 november 1928 ingav till stadsfullmäktige angående anslag till utökande av arbetskraften vid stadsbiblioteket, framhöll styrelsen bland annat de åtgärder, som från statsmakternas sida väntades för bättre understödande av folkbiblioteksverksamheten, dels genom ökade statsbidrag, dels genom utbyggande av vissa större stadsbibliotek till s. k. centralbibliotek.

En åtgärd i antydde syfte lät inte heller länge vänta på sig. Redan i trontalet till 1929 års riksdag förebådades propositionen angående ändrade grunder för understöd åt folkbiblioteksväsendet, och den 15 februari avlämnades propositionen.

De äskanden Kungl. Maj:t förelade riksdagen, och vilka gingo ut på dels väsentligt förbättrade statsanslag till folk- och studiecirkelbiblioteken, dels in-

rättande av två centralbibliotek, vunno riksdagens enhälliga bifall, och den 24 januari innevarande år har Kungl. kungörelsen angående understödjande av folkbiblioteksväsendet (Sv. Författningssaml. 1930 n:o 15) utfärdats.

I fråga om statsanslag till Karlstads stadsbibliotek innebär den nu sålunda gällande författningen ungefär följande:

Det statsbidrag, som biblioteket hittills åtnjutit, nämligen 400 kronor, blir på grund av stadens anslag och de förbättringar biblioteket undergått efter förflyttningen till de nya lokalerna höjt till omkring 8,000 kronor årligen.

Tillsammans med stadsfullmäktiges Herr ordförande har nu biblioteksstyrelsen dessutom i enlighet med stadsfullmäktiges ovannämnda den 20 december 1928 fattade beslut, "att efter samråd med biblioteksstyrelsen göra ansökan hos vederbörande myndigheter om högsta möjliga bidrag av statsmedel för att stadsbiblioteket måtte kunna utvecklas till centralbibliotek", till Kungl. Skolöverstyrelsen ingivit till Konungen ställd ansökan om att Karlstads stadsbibliotek måtte från och med innevarande år godkännas som centralbibliotek för Värmlands län. Bifaller Kungl. Maj:t denna framställning, äger biblioteket att utöver ovan angivna 8,000 kronor ytterligare erhålla ett årligt anslag på 10,000 kronor för uppgiften att vara centralbibliotek för Värmlands län.

Därjämte har Värmlands läns landsting, under förutsättning att Karlstads stadsbibliotek blir centralbibliotek, beslutat, att för innevarande år anvisa 1,500 kronor.

Det torde knappast behöva framhållas, att stadsbiblioteket efter erhållande av dessa ganska betydande anslag måste och även blir i stånd att åtaga sig vidgade uppgifter.

Bibliotekens ställning i folkbildningsarbetet framgår av följande yttrande, hämtat ur folkbildningssakkunnigas betänkande:

"Böckerna och biblioteken intaga, som redan framhållits, en central plats i allt folkbildningsarbete. Det ligger i sakens natur att så måste vara fallet. Boken är ju det främsta bildningsmedlet och egen läsning en av de viktigaste grundvalarna för all kunskap. Allt bildningsarbete måste därför, om det skall nå bestående resultat, i större eller mindre grad stödja sig på böckerna och biblioteket. Skolans undervisning behöver utfyllas av barnens "fria läsning". Biblioteket är där ett nödvändigt komplement. Det är främst genom böckerna som möjlighet kan beredas till ett fullföljande och fördjupande av de impulser, som erhållas genom åhörande av en föreläsning. Först genom en kombination av föreläsningssamsamhet och bibliotek] kommer därför det bildningsvärde,

som ligger i föreläsningarna, till sin fulla rätt. Studiecirkelarna ha i Sverige från första början byggt på böckerna och egen läsning. Tillgång till bibliotek är i de flesta fall en nödvändig förutsättning för studiecirkelarbete. För de folkliga konststoppfostran kunna biblioteken genom samlande och tillhandahållande av konstilliteratur, planschverk och musikalier stödja och underlätta arbetet. Försök att skapa en förädlad nöjeskultur skulle, om de försummade att använda den hjälp, böckerna i detta avseende kunna lämna, gå miste om ett av de förnämsta medlen att nå sitt mål. Samtidigt som biblioteken sålunda äro det kanske mest effektiva bildningsmedlet, äro de också det mångsidigaste. det finnes intet annat bildningsmedel, som har samma möjligheter som ett välförsett bibliotek att på en gång tillgodose de mest skiftande individuella önskemål och skilda åldersstadier. Liksom biblioteket är ett nödvändigt hjälpmedel för vetenskaplig forskning, måste det därför vara grundvalen för det fria och frivilliga folkbildningsarbetet.“

Och den vikt och betydelse chefen för ecklesiastikdepartementet tillmäter folkbibliotekens verksamhet framgår av följande yttrande, hämtat ur Kungl. Maj:ts ovan nämnda proposition till 1929 års riksdag:

“Det levande bildningsintresse och den starka läslust, som man oförtydligt konstaterar inom vida lager av vårt folk, utgöra värdefulla tillgångar, som på allt sätt bör stödjas.

Skapandet av möjligheter för den vuxnes fortsatta självbildning efter avslutad skolgång måste i själva verket betraktas som en ytterst betydelsefull uppgift för det moderna samhället. Den snabba utvecklingen på den andliga odlingens område, individens allt starkare medansvar för samhällsutvecklingen, den skärpta konkurrensen om utkomst i livet, allt samverkar därhän att den enskildes studier mindre nu än någonsin kunna betraktas avslutade med den unges utträde i livet. Samtidigt gör sig kravet på åtgärder till befrämjande av ett sunt nöjesliv allt kraftigare kännbart. Och i båda dessa avseenden är boken och biblioteket ett av de mest effektiva medlen. Boken har samma betydelse, när det gäller att skapa möjligheter för självstudier, som för sund rekreation och personlig utveckling.

Tillgången till god litteratur genom väl utrustade bibliotek utgör den grundval, varpå de vuxnas självbildningsarbete över huvud måste bygga, och en omorganisation av våra folkliga bibliotek är därför också första förutsättningen för en lösning även av de andra sidorna av folkbildningsfrågan, frågan om föreläsningens verksamhetens och studiecirkelarbetets utvecklande.

Av det sagda framgår också utan vidare att kraven på biblioteken nu måste ställas mycket högre än tidigare. Biblioteksväsendet befinner sig i en övergångsperiod och måste anpassa sig efter de ej blott på grund av utlåningssiffrornas tillväxt utan också kvalitativt skärpta behoven. Men det behövs för en sådan anpassning och utveckling ett kraftigare ekonomiskt stöd från staten, en mera målmedveten organisation, en intim samverkan mellan de splittrade småbiblioteken, en påbyggnad på de lokala biblioteken och slutligen en förstärkning av den centrala ledningen av folkbiblioteksväsendet.“

Men skall nu Karlstads stadsbibliotek kunna påtaga sig de uppgifter, som följa med de förhöjda statsanslagen, är en ytterligare utökning av bibliotekets lokaler, bokbestånd och personal ofrånkomlig. Tack vare de större anslagen krävas inga ökade utgifter från *stadens* sida för bokanskaffning och personal eller för bibliotekets egentliga verksamhet. Men den nödvändiga utökningen av lokalerna och dessas inredning däremot måste påvila kommunen såsom engångskostnad.

Biblioteksstyrelsen vill tacksamt erkänna, vad som från stadens sida redan åtgjorts för stadsbibliotekets lokalbehov. Ehuru styrelsen visserligen redan tidigt anade, att biblioteksväsendet i vårt land stod inför en rask utveckling, kunde längre gående önskemål i fråga om bibliotekets lokaler icke vid denna tidpunkt objektivt motiveras. Men då styrelsen begärde att få disponera hela f. d. rektorsbostaden, hoppades den, att utrymme i undervåningen skulle vinnas för åtminstone några års utveckling. Genom undantagandet av de tre rummen till tandklinik blevo dock lokalerna redan från början mindre, än styrelsen beräknat.

Nu är emellertid genom riksdagens här ovan refererade beslut en betydande utveckling av landets folkbiblioteksväsen att förvänta, och för Karlstads stadsbibliotek synes utvecklingen komma att gå fortare, än man vågat hoppas; även om de lokaler, som nu disponeras av tandkliniken, läggas till den nuvarande bibliotekslokalen, blir det icke möjligt för styrelsen att i dessa lokaler möta och uppehålla den vidgade verksamhet, biblioteket nu synes stå inför.

Kommer stadsbiblioteket, som vi på mycket goda grunder ha skäl att antaga, att av statsmakterna tilldelas centralbiblioteksuppgiften för Värmland och för detta ändamål erhåller det härför avsedda årliga anslaget å 10,000 kronor, måste bibliotekets lokaler ytterligare utvidgas med ett särskilt bokmagasin jämte arbetsrum för personalen.

Möjlighet till en sådan utökning av lokalerna finnes också inom fastigheten. Genom att inreda den ovanpå bibliotekslokalen belägna vinden, genom

vilken anordning tandkliniken ännu så länge kunde vara kvar i fastigheten skulle nämligen dessa nu erforderliga lokaler kunna erhållas, varjämte ett tidigare önskemål om studiecirkelrum för stadsbibliotekets och föreläsningssanstaltens verksamhet därjämte skulle kunna uppfyllas.

Biblioteksstyrelsen har med drätselkammarens tillåtelse i samråd med stadsarkitekten utarbetat ett förslag till vindens inredning. Se bilagda ritning. Därtill är en av ingenjör Gösta Engholm utarbetad beskrivning och preliminär kostnadsberäkning, slutande på 25,000 kronor, fogad.

Genom att på angivet sätt tillvarataga utrymmena inom fastigheten Kungsgatan 1 skulle ganska goda lokaler för Karlstads stadsbibliotek (eventuellt centralbibliotek) komma att erhållas utan allt för stora kostnader för staden.

Styrelsen vill i detta sammanhang nämna, att i ett flertal städer, som bereda sig för en vidgad biblioteksverksamhet, ganska vidlyftiga och dyrbara nybyggnader planeras för att tillgodose respektive biblioteks behov av lokaler,

Karlstads stad skulle genom nu föreslagna utnyttjande av fastigheten Kungsgatan 1 för biblioteksändamål för en i jämförelse med flera andra städer någorlunda rimlig kostnad erhålla lokaler, fullt tillfredsställande för främjandet av de uppgifter, varje välordnat samhälle numera måste påtaga sig i fråga om det fria och frivilliga folkbildningsarbetet.

Den ovan skisserade utvecklingen utgår visserligen i första rummet från den förutsättningen, att Karlstads stadsbibliotek redan från och med innevarande år blir godkänt som centralbibliotek. Men även om detta godkännande skulle komma att ske först från och med nästa år, är biblioteket redan med den utveckling, som måste bli en följd av det underinnevarande år utgående, från 400 kronor till 8,000 kronor förhöjda, statsanslaget i trängande behov av ökat lokalutrymme, särskilt till studiecirkelrum och arbetsrum för personalen.

Det förslag till inredning, som här bifogas, upptager utom de nu sist nämnda rummen, även inredning av ett bokmagasin, tillräckligt för uppställandet av centralbibliotekets boksamling. Visserligen vore det tänkbart att med inredningen av sistnämnda utrymme låta anstå, tills frågan om stadsbibliotekets antagande till centralbibliotek vore avgjord av Kungl. Maj:t. Men då det dels av praktiska skäl torde vara mest ändamålsenligt, att inredningen av hela vindsutrymmet verkställes samtidigt och det dels vore av stort värde vid den prövning av bibliotekslokalernas lämplighet för centralbiblioteksändamål, som under den närmaste tiden kommer att företagas av Kungl. Skolöverstyrelsen, om lokalerna redan vore för ändamålet färdigställda eller åt-

minstone om ett beslut härom föreläge, så vill styrelsen för sin del förorda, att frågan om hela vindens inredande upptages i ett sammanhang.

Sedan vinden apterats för nu nämnda ändamål, måste biblioteket jämväl få tillgång till något utrymme för uppackning och magasinering av lådor och varjehanda skrymmande materiel, som finnes förvarad på vinden.

Sådana utrymmen kunna inom fastigheten erhållas endast i källarvåningen, där ett icke alltför knäppt tilltaget utrymme i samband med ändringsarbetena borde reserveras åt biblioteket.

I samband härmed vill styrelsen framhålla, att källarvåningen, som sträcker sig under större delen av fastigheten, synnerligen väl lämpar sig för att i framtiden tagas i bruk för bibliotekets eventuella behov, t. ex. till barnavdelning, bokbindareverkstad eller dylikt.

Vid överläggningar med bibliotekskonsulenterna om Karlstads stadsbiblioteks förutsättningar för att antagas till centralbibliotek ha konsulenterna med anledning av lokalernas fördelning på flera våningar med styrka framhållit betydelsen av att hissförbindelse inrättas mellan källaren och vinden. Bibliotekskonsulenterna ha härvid även pekat på den betydelse för inbesparande av arbetskraft, som en hiss bör kunna få.

Styrelsen har, icke minst med hänsyn härtill, ansett sig böra i förslaget upptaga även inrymmandet av en dylik hiss.

Kostnaden för genomförande av förslaget, omfattande byggnadsarbetena, inredning, linoleummattor, värme- och sanitäranläggning samt inmontering av en hiss, skulle enligt ovan nämnda beräkning belöpa sig till 25,000 kronor.

Härvid är dock att märka, att den f. n. till 3,000 kronor beräknade och i bibliotekets stat upptagna hyran för de nuvarande lokalerna, efter utvidgningen på vinden skulle kunna höjas med t. ex. 1,000 kronor, vilka sistnämnda medel i så fall komme att tagas av det till biblioteket utgående förhöjda statsanslaget och sålunda i det närmaste förränta det i fastigheten genom nyinredningen nedlagda kapitalet.

Med anledning av vad sålunda anförts, får styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt härmed vördsamt hemställa:

att stadsfullmäktige behagade uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med biblioteksstyrelsen och i huvudsaklig överensstämmelse med i stadsarkitektkontoret uppgjord ritning verkställa inredning av vinden i fastigheten

Kungsgatan 1 samt att till drätselkammarens förfogande för ändamålet ställa ett förslagsanslag å högst 25,000 kronor.

Karlstad den 1 februari 1930.

Å styrelsens vägnar:
AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 februari 1930.

§ 85.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över av styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt gjord framställning angående vissa arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1 för beredande av utvidgade bibliotekslokaler.

På de av biblioteksstyrelsen andragna tungt vägande skälen, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bemyndiga kammaren att låta utföra de av styrelsen föreslagna arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1; samt

att för ändamålet bevilja ett anslag å 25,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång bestridas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1930.

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt framställning angående vidtagande av vissa arbeten och anordningar i fastigheten Kungsgatan N:o 1 för beredande av utvidgade bibliotekslokaler i och för bibliotekets omändring till centralbibliotek.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Tillika beslöt utskottet, under uttalande av önskvärdheten av ett samarbete mellan stadens bibliotek och stiftsbiblioteket såväl i fråga om verkställande av bokinköp som ock med hänsyn till möjligen uppkommande fråga om inrättande här i staden av ett landsbibliotek, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten att utarbета och till fullmäktige inkomma med förslag angående ordnande av ett samarbete med stiftsbiblioteket i de hänseenden, som av utskottet avgivits.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 februari 1930.

§ 113.

Angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke, hade från stadskamreraren inkommit en så lydande skrivelse:

“Till Drätselkammaren.

Jämlikt bestämmelserna i lag om skogsaccis den 28 september 1928 skola stadsfullmäktige fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke.

Ifrågavarande skattesats skall för etthundra kronor taxerat rotvärde å den avverkade skogen utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skatte-krona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom staden, skolande skattesatsen jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen pr skatte-krona här i staden har för de senaste fem åren utgjort:

för år 1925	Kr. 8: 50
” ” 1926	” 8: 80
” ” 1927	” 8: 80
” ” 1928	” 8: 80
” ” 1929	” 8: 40

På grund av det anförda, tillåter jag mig föreslå, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige för år 1930 fastställer ifrågavarande skattesats till kronor 20 öre.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 8 februari 1930.

H. WESTLIN“.

Efter föredragning härav beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa *att* fullmäktige måtte för år 1930 fastställa ifrågavarande skattesats till 2 kronor 20 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1930.

§ 18.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, för vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avvärkat skattepliktigt virke, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 20 Mars	N:o 3.
-------	-------------	--------

Drätselkammarens förslag i anledning av 1924 års uppbördssakkunniges betänkande angående rationell skatteuppbörd.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 mars 1930.

§ 159.

Uppå remiss hade kammaren att yttra sig över 1924 års uppbördssakkunniges betänkande angående rationell skatteuppbörd.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 17 oktober 1929 utsett sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med stadskamreraren H. Westlin såsom suppleant, att jämte ombud från andra kommuner deltaga i utredning inför länsstyrelsen angående ifrågavarande ärende samt att ombuden tillsatt ett särskilt arbetsutskott, som den 18 februari 1930 avgivit yttrande, vilket blivit stadsfullmäktige och drätselkammaren tillställt.

På kamnarens uppdrag hade stadskamreraren verkställt utredning i ärendet samt inkommit med ett så lydande förslag:

Till Drätselkammaren.

Över det betänkande angående rationell skatteuppbörd, som avgivits av 1924 års uppbördssakkunniga, får undertecknad, på uppdrag, värdsamt avgiva följande

Yttrande:

På därom gjord framställning bemyndigade i maj år 1924 Kungl. Maj:t dåvarande Finansministern K. J. Beskow att tillkalla högst 5 sakkunniga för att inom finansdepartementet verkställa utredning angående åtgärder till avväga-

bringande av en rationell skatteuppbörd, varefter som sakkunniga tillkallades Byråchefen i postsparbanken Joh. Döss, Länsassessorn i Örebro län A. Lundevall samt Mantalskommisarien i Göteborg O. E. Graffman. För utredningen bindande direktiv meddelades av Finansministern, som därvid särskilt framhöll, att utredningen icke omedelbart borde utmynna i några utarbetade lagförslag utan närmast borde hava till ändamål att uppdraga riktlinjer för en allmän revision av uppbörds- och indrivningsväsendet, vilka direktiv uppbörds-sakkunniga vid fullgörandet av uppdraget, så långt jag har kunnat bedöma, hava följt.

Då förslagets innehåll i allt väsentligt redan är känt, samt då vidare en auktoritativ redogörelse för detsamma återfinnes i Stadsförbundets Tidskrift har jag ansett mig kunna i mitt yttrande utelämna ett mera ingående referat av förslaget.

Betänkandets första del innefattar en redogörelse för "gällande uppbördsförfarande och resultatet av skatteuppbörden" och får jag beträffande förhållandena härstädes anföra följande:

Mantalskrivning, debitering och uppbörd av kronoutskylder, debitering och uppbörd av kommunalutskylder samt indrivning av restförda belopp verkställas här i Karlstad av

Kronouppbördskontoret,
Stadskamrerarekontoret,
Exekutionsverket,

av vilka stadskamrerarekontoret lyder under drätselkammaren och de övriga under magistraten.

Uti förordningen om kommunalstyrelse i stad föreskrives i § 63, att magistraten skall låta upprätta vederbörlig debiterings- och uppbördslängd å kommunalutskylder, vilket här i staden verkställts å kronouppbördskontoret mot särskild ersättning till kronokassören, samt i § 69, att drätselkammaren skall låta utfärda debetsedlar och verkställa uppbörden av dylika utskylder.

Följande längdföring och uppbördsarbete utföres av de olika kontoren.

Kronouppbördskontoret.

Mantalslängd.

Förteckning enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

Taxeringslängder.

Röstlängder.

Kronouppbördsbok.

Kronodebetsedlar.

Verkställande av kronouppbörd.

Restlängd.

Redovisningslängder.

Indrivning av kronoutskylder påförda till annan ort avflyttade personer.

Stadskamrerarekontoret.

Kommunaluppbördsbok.

Kommunaldebetsedlar.

Verkställandet av kommunaluppbörd.

Restlängder.

Redovisningslängder.

Indrivning av kommunalutskylder påförda till annan ort avflyttade personer.

Exekutionsverket

handhaver restindrivning av obetalda krono- och kommunalutskylder.

Dessutom har Stadsombudsmannen genom hot om verkställande av exekutiva åtgärder lyckats indriva icke obetydliga restbelopp.

De olika kontoren hava härutöver hand om ett flertal arbeten av olika natur. I detta sammanhang bör erinras om den framställning magistraten till stadsfullmäktige ingivit om inrättande av ett taxeringskontor för staden. Kommer ett dylikt till stånd komma ett antal tjänstemän från förenämnda kontor att i stor utsträckning få biträda med arbeten, som hava samband med taxeringarna.

Följande uppbördsstämmor för krono- och kommunalutskylder hållas härstädes:

i mars kommunalutskylder,

i juni d:o

i september d:o

i november—december kronoutskylder.

Avgifter till den kyrkliga kommunen debiteras å kommunaldebetsedeln och uttagas sålunda gemensamt med kommunalutskylderna. Skogsaccisen är här av synnerligen obetydlig omfattning, varför särskild uppbörd av densamma ej hålles, utan inkasseras den genom utskrivande av räkningar direkt från stadskamrerarekontoret.

Grundavgifter enligt lagen om allmän pensionsförsäkring upptages i samband med kronoutskylderna.

Försummar skattskyldig att å uppbördsstämman erlægga då förfallet belopp, restföres *hela* det då återstående utskyldsbeloppet.

Fr. o. m. år 1929 medverka de i staden arbetande affärsbankerna i upp-
börden av kommunalutskylder, varjämte allmänheten jämväl kan använda sig
av drätselkammarens postgiroräkning vid inbetalning av kommunalutskylder.
Under pågående uppborädsstämman kan således allmänheten välja emellan nio
på olika ställen i staden spridda uppborädslokaler.

Att utöka antalet uppborädssterminer för kommunalutskylderna anser jag
icke skulle medföra någon verklig fördel vare sig för de skattskyldiga eller
kommunen. Däremot skulle införandet av två uppborädssterminer ifråga om
kronoutskylderna hava fog för sig, och, så vitt jag kan se, endast medföra
en obetydlig förändring av tiden för första eventuellt andra kommunalupp-
borädsstämman, som föranledes av att tiden emellan sista kronouppborädsstäm-
man och första kommunaluppborädsstämman ej får bliva för knappt tilltagen.

Resultatet av uppboräden av

Kommunalutskylder

under år 1929 har varit följande:

inlutna vid uppborädena	84,08 %
restförda	15,92 %

De inlutna beloppen hava inbetalts sålunda:

1:sta stämman:

vid uppboräds-kassan	56,99 %
hos affärsbankerna	43,01 %

2:dra stämman:

vid uppboräds-kassan	47,45 %
hos affärsbankerna	52,55 %

3:dje stämman:

vid uppboräds-kassan	42,44 %
hos affärsbankerna	57,56 %

Resultatet av uppboräden av

Kronoutskylder

under år 1929 har varit följande:

inlutna vid uppboräden	84,95 %
restförda	15,05 %

Medeltalet av de årliga förlusterna under de senaste tre åren beräknas
bliva:

för kronoutskylder	4,8 %	av debiterat belopp
för kommunalutskylder	4 %	d:o d:o

motsvarande

för kronoutskylder Kr. 61,000: —
 för kommunalutskylder „ 75,000: —

(Uppgifterna beträffande kronoutskylder hava lämnats av kronokassören)

Antalet förlorade skattebelopp kan icke angivas, bl. a. i anledning av att avbetalningar i stor utsträckning verkställts, och således det förlorade beloppet i vissa fall utgöres av *delar* av debetsedelssummor. Det rör sig dock om en betydligt större antalsprocent, enär det är övervägande smärre utskyldsbelopp, som måste avskrivas.

Efter denna redogörelse för nuvarande uppbördssystem här i staden får jag lämna följande uppgifter om ungefärliga kostnaderna för detsamma, hämtade ur 1930 års budget:

Kronokassörskontoret:

för avlöning Kr. 6,000: —
 för skrivmateriel, trycksaker, telefon m. m. „ 1,000: —

Stadskamrerarekontoret:

för avlöning till med kommunaluppbörden huvudsakligen
 sysselsatt personal Kr. 7,000: —
 för skrivmaterial, trycksaker, telefon m. m. „ 2,000: —
 Summa Kronor 16,000: —

Exekutionsverket:

för avlöningar Kr. 25,000: —
 för skrivmaterial, trycksaker, telefon m. m. „ 1,500: —
 Summa Kronor 26,500: —

I förestående belopp ingå icke kostnader för expeditiionslokaler och ej heller stadens andel i kostnaden för personalens pensionering.

Huvudanmärkningarna mot det nuvarande uppbördssystemet hava sammanfattats sålunda:

- 1) En avsevärd tid förflyter mellan inkomstens förvärvande och uppbörden av därpå belöpande skatter.
- 2) Kronoutskyldernas erläggande å endast en uppbördstermin.
- 3) Det är beträffande kommunaluppbörden icke väl sörjt för skattebetalarnes bekvämlighet.

4) Det är beroende på den skattskyldiges egen fria vilja, om han vill i rätt tid betala sina utskylder eller om han föredrager att komma på restlängd.

5) Indrivningsförfarandets maktlöshet i vissa fall t. ex. genom den skattskyldiges avflyttande till utrikes- eller okänd ort.

För uppnående av bättre förhållanden hava uppbördssakkunniga, under åberopande av vad i betänkandet blivit anfört, förordat, att förfarandet vid skatteuppbörden omläggas efter följande huvudsakliga grunder:

1) Statliga och kommunala utskylder skola debiteras och uppbäras i ett sammanhang, därvid utskyldernas leverering från de betalningsskyldiga till uppbördsmyndigheten skall över hela riket äga rum över postgiro.

2) Uppbördsmyndighet, vilken jämväl skall ombesörja debiteringen, skall vara i Stockholm överståthållarämbetet för uppbördsärenden, i Göteborg och Malmö magistraten genom en under magistraten lydande uppbördsförvaltning samt i länen i övrigt länsstyrelsen genom en inom landskontoret inrättad uppbördsavdelning.

3) För skattskyldiga, anställda i allmän eller enskild tjänst, skall det i regel åligga vederbörande redogörare eller arbetsgivare (långivare) att i enlighet med närmare föreskrift från uppbördsmyndigheten förmedla skattemedels innehållande ur den anställdes avlöning och insändande å föreskrivna tider till uppbördsmyndigheten. Skattskyldiga, för vilka skatt icke erlägges på nyss angivet sätt (egna företagare), skola själva insända sina utskylder till uppbördsmyndigheten.

4) Utskylderna skola erläggas dels i förskott under tiden 25 februari—24 november, för anställda månadsvis och för egna företagare kvartalsvis, i regel med lika belopp under varje uppbördstermin dels i efterskott under tiden 25 januari—24 februari, sedan debitering ägt rum på grundval av prövningsnämnds beslut, med vad som utöver förskottsbeloppen erfordras för utskyldernas fulla gäldande.

5) Förskottsavsättningarna skola i regel uppgå: för anställda för varje månad till en tiondel av nästföregående års sammanlagda utskyldsbelopp och för egna företagare för varje kvartal till tre tiondelar av utskylderna för nästföregående år, därvid iakttages, att förskottsavsättningarna skola avjämnas till helt kronotal. Har skattskyldig under nästföregående år icke haft att erlägga utskylder, beräknas förskottsavsättningarna på grundval av en preliminär uppskattning av de blivande utskyldernas belopp, vilken uppskattning skall verkställas av uppbördsmyndigheten med ledning av upplysningar från den skattskyldige eller i förekommande fall hans långivare. För anställd,

rörande vilken arbetsgivaren icke från uppbördsmyndigheten mottagit meddelande om förskottsavsättningens belopp, skall för skatteändamål preliminärt, till dess sådant meddelande ingår, innehållas tio procent av förfallet avlöningsbelopp.

6) Förskottsavsättningar av skattemedel för skattskyldiga, som vid förfarandets första tillämpning redan fått utskylder sig påförda, skola avse de utskylder, som påföras under samma år avsättningar göras. För dem, som efter det nya systemets införande inträda i skattskyldighet, skola förskottsavsättningarna avse de utskylder, som under nästföljande år påföras de skattskyldiga.

7) Löngivare skall vara skyldig till uppbördsmyndigheten lämna uppgift om anställd personal, dels en gång årligen rörande samtliga hos honom anställda personer, dels däremellan rörande inträffade förändringar i anställningsförhållandena.

8) Erläggas icke utskylder å föreskriven tid, skall den skattskyldige eller, om försummelsen ligger löngivare till last och medlen icke levereras omedelbart efter erhållen påminnelse, löngivaren vara skyldig erlægga indrivningsavgift efter de för underlåten betalning av kronoutskylder för det närvarande gällande regler. Indrivning av utskylder, som restförts för anställd personal, skall i regel verkställas hos löngivare, som genom försummelse föranlett utskyldernas förande på rest.

9) Budgetåret för kommuner, församlingar, skoldistrikt, fattigvårdssamhällen, som avses i 6 § lagen om fattigvård, municipalsamhällen och tingslag skall omfatta tiden 1 juli—30 juni. För vinnande av tidigare debitering av landstingsmedel och vägskatt föreskrives, dels att landsting skall sammanträda till ordinarie möte sista måndagen i augusti, dels att ordinarie vägstämma skall hållas senast den 15 augusti.

10) Civil bokföring skall äga rum hos uppbördsmyndigheten under samverkan med pastorsämbetena inom myndighetens verksamhetsområde.

11) Uppbördsmyndigheterna organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som i betänkandet framlagts.

12) Kommuner och andra menigheter skola till kostnaderna för uppbördsförvaltningen lämna skäligt bidrag. Stockholm, Göteborg och Malmö skola själva bekosta sina uppbördsförvaltningar.

13) Försäkringsavgifter och liknande enskilda medel skola icke vidare uppbaras i samband med kronouppbörden.

14) För vissa avgifter i statens verksamhet, såsom arrendeavgifter, avbe-

alningar å odlings- och vattenavtappningslån m. m., hålles särskild uppbörd under mars månad varje år.

15) I görligaste mån genomföres beskattning vid källan av inkomster, som tillfalla i utlandet sig uppehållande skattskyldiga och som anses böra beskattas här i riket.

Genomförandet av uppbördssakkunnigas grundsatser skulle alltså i huvudsak komma att medföra följande förändringar i den allmänna förvaltningen:

1) Statliga och kommunala utskylder skulle komma att debiteras och uppbäras i *ett sammanhang*, alltså å *en* debetsedel.

Utskyldernas inbetalning komme över hela riket att äga rum över *postgiro*.

2) De lokala uppbördsmyndigheterna skulle, förutom i Stockholm, Göteborg och Malmö, *indragas*. Mantalsskrivning och olika slag av uppbördsarbeten skulle komma att *centraliseras till respektive länsstyrelser*.

3) Löngivarna (redogörare och arbetsgivare) skulle komma att förmedla skattemedels innehållande ur de anställdas avlöning. Den del av avlöningen, som erfordras till betalning av skatt, skulle alltså aldrig komma att utbetalas till den anställda.

4) Utskylderna skulle erläggas i förskott, för anställda under 9 månader och av egna företagare kvartalsvis. Under tiden den 25 januari—24 februari skulle dessutom slutlikvid ske.

5) Det kommunala budgetåret skulle omläggas till tiden 1 juli—30 juni.

6) Civil folkbokföring skulle äga rum hos uppbördsmyndigheten.

7) Kommunerna skulle lämna skäligt bidrag till kostnaderna för uppbördsförvaltningen. Stockholm, Göteborg och Malmö skulle själva bekosta dessa förvaltningar.

Den viktigaste punkten uti uppbördssakkunnigas betänkande är förslaget därom, att löngivarna (d. v. s. arbetsgivare och redogörare) skola förmedla utskyldernas innehållande och betalande för alla löntagare, dock med undantag för vissa tillfälligt anställda.

Enligt de sakkunniga böra såsom löngivare betraktas, förutom statliga och kommunala myndigheter, allmänna verk och inrättningar samt med dem likställda, envar, som gentemot annan intager ställningen som egen företagare. Till löngivare skola alltså bl. a. hänföras redogörare vid statliga och kommunala verk, affärs- och industriföretagare — såväl aktiebolag som andra —, hantverkare, lantbrukare samt privatpersoner för hos dem anställd tjänstepersonal.

Sakkunniga hava tänkt sig, att löngivarna skola vara skyldiga förmed skattebetalningen för alla anställda med undantag av sådan personal, va anställningstid icke uppgår, beträffande hushåll till 14 dagar och i övriga för tag en vecka.

Förslaget innebär att av löntagarens inkomst skall i förskott uttagas o skatter, som komma att honom påföras, och härigenom åläggas löngivarn stort arbete och ansvar.

Ehuru stadens åligganden i dess egenskap av löngivare ej torde bli särski betungande eller kostsamma, måste dock övervägas, huruvida icke det oakta ställning bör tagas till frågan om löngivarnas medverkan vid uppbörd.

De arbetsgivare, som hava ett större antal anställda, äga tvivelsutan störr förutsättning och förmåga att fullgöra skyldigheten som uppbördsmän ä mindre företagare och löngivande privatpersoner, och äga de dessutom i många fall möjlighet att framföra sin åsikt om och eventuella betänkligheter em förslaget i denna del, till skillnad mot de mindre företagarne, som ej ens kunna bli härom åtsporda. De svårigheter och riskmoment som föreligga beträffande särskilt smärre löngivare, torde törhända fördenskull böra påpekas från kommunens sida.

Det finnes här i landet ett stort antal mindre arbetsgivare (enligt sakkunnigas egen uppgift 319,650 st.), av vilka det förvisso för många blir en omöjlighet att själva kunna sköta all anmälningsskyldighet angående sina anställda och dessutom fungera som uppbördsmän för dessa. I ett flertal fall förekommer säkerligen veckoavlöning, och måste arbetsgivaren då veckovis uppsamla de anställdas löneavdrag för att en gång per månad inleverera desamma till länsstyrelsen. Befinner han sig därtill i ekonomiska svårigheter, är det fara värt, att han vid avlöningstillfället utöver utbetalningarna icke ens disponerar över så stort belopp, som svarar mot de föreskrivna skatteavdragen.

För samtliga arbetsgivare komma säkerligen så stora olägenheter, kostnader och besvär att förorsakas dem genom förslagets antagande, icke minst genom den otrevliga mellanställning de komma att intaga emellan uppbördsmyndigheten och löntagaren, att desamma icke tillnärmelsevis uppvägas av den förespeglade sänkning i skattebördan, som skulle följa av den effektivare uppbörden i dess helhet.

Att utskyldernas uttagande genom löngivarna skulle föranleda de anställda att framkomma med krav på löneökning kan ej heller anses osannolikt.

Det anföres att det för löntagarna skulle vara förmånligt att erlægga

skatt genom förskottsavdrag, då detta skulle minska risken för dem att komma på restlängd. Häremot bör genmälas, att flertalet skattskyldiga dock fullgöra sin betalningsskyldighet oklanderligt. Stora avkortningar måste göras på grund av bristande överensstämmelser mellan taxeringsförordningen och utskökningslagen. Den förra förordningen bestämmer, att så och så mycket skall den skattskyldige påföras i skatt i förhållande till sin inkomst. Den senare framhåller, att skattskyldig icke får berövas vad han oundgängligen behöver för sitt och sin familjs uppehälle. Den skattskyldige *kan* ej i varje fall erlægga sin skatt.

Förbättringen i uppbördsresultatet på grund av förskottsbetalning genom *långivarna* kommer med all säkerhet i stor utsträckning att vinnas därigenom, att utskylderna komma att uttagas utan hänsyn till den skattskyldiges allmänna betalningsförmåga. Det kan med säkerhet antagas, att det bland löntagarna kommer att bli de fattigaste skattebetalarna, som tvingas att åstadkomma förbättringen i uppbördsresultatet. Denna tvångsbetalning kommer att medföra ett ökat behov av understöd från fattigvården. Även om ett sådant förfaringssätt måste anses rätt, blir vinsten av detsamma i sådant fall ingen eller ringa.

Förskottsbetalningen skall bestämmas med hänsyn till nästföregående års sammanlagda utskyldsbelopp. Då omständigheterna tala för att utskylderna under löpande år komma att avvika från nästföregående års utskylder, skola, om avvikelsen anses bli av någon betydelse, ändringar i förskottsbetalningarnas belopp kunna ske. Sådana ändringar komplicera i hög grad hela arbetet med bokföring och redovisning. Det blir säkerligen förenat med svårighet att få ändringar vidtagna. Många komma att få erlægga för höga förskottsavsättningar, andra för låga.

Utskylderna uttagas som känt f. n. hos ett stort antal skattskyldiga genom införsel. Att ordna övergången till det nya systemet kommer att bli förenat med mycket stora svårigheter och jämväl förluster för kommunen, därigenom att införsel för äldre skatter i stor grad måste eftersättas till förmån för förskottsavdragen.

Det är vidare icke tilltalande att allt uppsamlade av skattebeloppen, cirka 550 millioner kronor per år, skall ske hos postgirokontoret till förfång för de lokala bankinrättningarna.

Starka skäl hava ostridigt anförts för förslaget om långivarnas medverkan vid skatteuppbörden. Undertecknad anser dock, att övervägande skäl tala *emot* en sådan anordning. Jag anser därför att förslaget *icke bör vinna bifall*.

De sakkunniga hava föreslagit, att egna företagare och skattskyldiga med viss kortare anställning skola vara skyldiga att *själva* över postgiro till upp-
bördsmyndigheten verkställa förskottsbetalningar å sina utskylder. Inbetal-
ningen skall ske kvartalsvis, och slutbetalning skall även i detta fall ske i
efterskott under tiden 25 januari—24 februari.

För sådana skattskyldiga, som vid förfarandets första tillämpning redan
fått utskylder sig påförda, innebär systemet i stort sett endast att utskylderna
komma att betalas ett år tidigare än vid nuvarande system. För nytillkom-
mande skattskyldiga skall ju "beskattning vid källan" tillämpas. Här synes
uppstå en betydande svårighet att — innan något resultat av verksamheten
blivit känt — någorlunda rätt beräkna avsättningarnas storlek.

Man får säkerligen räkna med att ett betydande antal skattskyldiga av
denna kategori komma att uppföras i restlängd, i all synnerhet som bekväm-
ligheten ifråga om inbetalningarnas verkställande så avsevärt kommer att för-
sämras.

De sakkunniga föreslå sådan ändring av det kommunala budgetåret, att
det skulle sammanfalla med det statliga och således omfatta tiden 1 juli—30
juni, varemot för landsting och väghållningsdistrikt ingen omläggning föreslås.
En omläggning av budgetsåret är icke önskvärd, bl. a. ur den synpunkten,
att det årliga budgetarbetet komme att förläggas till huvudsakligen månaderna
april—juni i stället för som för närvarande till oktober—december, en förän-
dring som de kommunala förtroendemännen knappast torde önska. De skäl,
som de sakkunniga anföra mot omläggning av landstingens och väghållnings-
distriktens budgetsår, gälla även kommunerna i allmänhet.

Ett sammanförande av krono- och kommunalutskylder å *en* debetsedel
skulle sannolikt medföra en förändring av restföringsförfarandet i flertalet
kommuner. Nu restföres i nästan alla kommuner *hela* återstående beloppet
kommunalutskylder, därest betalning uteblivit för vid uppborädsstämma förfallet
belopp. Enligt tidigare här i staden vunnen erfarenhet skulle en övergång
till systemet att restföra *endast vid uppborädsstämma förfallet belopp* sakna
all praktisk betydelse för den restskyldige. Det har visat sig, att den, som
kommit på restlängd efter första uppborädssterminen, nästan undantagslöst kommer
på restlängd även efter de följande terminerna.

Sammanföras nu krono- och kommunalutskylder på en debetsedel, så
måste antalet uppborädsstämmor bestämmas till minst fyra. Samtidigt kommer
med all säkerhet föreskrift att lämnas, att endast vid uppborädsstämma förfallet
belopp skall restföras. Härigenom kommer en högst avsevärd arbetsökning

att inträda å uppbördskontoret och vid exekutionsverket. Av denna anledning anser jag, att krono- och kommunalutskylder — därest uppbördssakunnigas förslag avvisas — icke böra uppföras å *en* debetsedel.

Beträffande kostnaderna för det nya uppbördssystemet förmena de sakkunniga, att de ej komma att överstiga nuvarande uppbördskostnader, men de hava då icke tagit någon som helst hänsyn varken till de betydande årliga kostnader, som komma att drabba löngivarne genom dem ålagda arbeten enligt förslaget, eller till kommunernas kostnader för hållande av dubletter till mantalslängder m. m. Vid bedömande av de sakkunnigas förslag måste således bemärkas, att det nya systemet kommer att för landet i dess helhet draga större kostnader än det nuvarande.

Det är vanskligt att göra några som helst beräkningar, i vilken utsträckning det skulle bliva en förbättring i uppbördsresultatet genom införande av föreslaget uppbördssystem, men gentemot de sakkunnigas förhoppning om 15 miljoner pr år, eller hälften av den av dem till 30 miljoner kronor beräknade förlusten å skatter för år 1923, vill jag invända, att de under åren efter kriget rådande abnorma ekonomiska förhållandena, gjorde att de årliga skatteförlusterna blevo ofantligt mycket större än under normala tider. Här i staden t. ex. utgjorde avskrivningen av kommunalutskylder för år 1922 nära 6 % av det debiterade beloppet, under det att några år senare förlusten stannar vid och understiger 4 %. Någon förbättring i uppbördsresultatet måste det nya systemet givetvis komma att medföra, men kommer denna förbättring icke att motsvara härmed förenade kostnader och obehag.

Påpekas bör, att det ansefliga restbeloppet av 30 millioner kronor dock endast utgör cirka 5 % av hela det debiterade beloppet.

I detta sammanhang torde böra erinras om den stora betydelse de i landet arbetande intressekontoren hava på en ordentlig skatteinbetalning. Här i staden har för varje år nya dylika sammanslutningar tillkommit och medlemsantalet inom de redan förefintliga hava år för år ökats. Endast inom *en* sådan kassa har antalet medlemmar i år ökat med 65 till 475 stycken. Bidrag till kostnaderna för dessa kassors administration anser jag skulle vara av stor betydelse och skulle helt visst medföra ett förbättrat uppbördsresultat.

Enligt de sakkunnigas förslag skola respektive kommuner bidraga till kostnaderna för den nya uppbördsorganisationen, och skulle dessa kostnader för Karlstads vidkommande belöpa sig på cirka 25,000: — kronor efter beräkningen Kr. 1:25 per mantalsskriven inneväanare (1: — kr. för mantalsskrivning och kronouppbörd samt 25 öre för kommunaluppbörd). Karlstads stads

kostnader för nuvarande uppborädsorganisation äro som förut angivits för i nevarande år beräknade till 16,000: — kronor.

Exekutionsverket skulle fortfarande bibehållas, men säkerligen kunna småningom något minskas i omfattning, och kostnaderna för detsamma således nedgå, dock endast jämförelsevis obetydligt.

Det bör även uppmärksammas, att de städernas tjänstemän, som vid eventuellt genomförande av uppborädsreformen äro anställda vid de lokala uppborädsförvaltningarna, icke utan vidare äro avsedda att överflyttas till den nya statliga uppborädsförvaltningen. Städerna kunna alltså ställas inför antingen avskeda dessa tjänstemän, bereda dem annan sysselsättning eller förtidspensionera dem. Dock synas uppborädsakkunniga anse, att hänsyn skall tagas till de utgifter, städerna nödgas vidkännas för överflödig personal vid bestämmandet av städernas bidrag till den statliga uppborädsförvaltningen. Uppborädsakkunniga utgå även ifrån att det skall undersökas, i vilken utsträckning sådan överflödig personal lämpligen kan överflyttas till den statliga uppborädsförvaltningen.

Jag vill härefter göra följande sammanfattning över min kritik av uppborädsakkunnigas förslag.

Uppborädsakkunniga hava föreslagit en genomgripande omläggning av hela uppborädsväsendet. Det är enligt min åsikt ej möjligt att med någon större säkerhet beräkna kostnaderna för och vinsterna av denna omläggning för landet i dess helhet. Vid en sådan beräkning bör emellertid även bland kostnaderna hänsyn tagas till de arbeten, som äro avsedda att åläggas löngivarna, och löngivarnas direkta utgifter för dessa arbeten.

För Karlstads stads vidkommande skulle vinsterna av reformen komma att bestå i någon förbättring av uppborädsresultatet samt — antagligen — framdeles i någon minskning av utgifterna för exekutionsverket.

Mot dessa vinster böra ställas i första hand de ökade krav med åtföljande utgifter, som genom omläggaingen skulle komma att ställas på löngivarna. I andra hand bör uppmärksammas, att det förbättrade uppborädsresultatet i stor utsträckning skulle komma att vinnas genom en hårdare skatteuttagning hos de fattigaste medborgarna.

Någon förbättring av själva uppborädsanordningarna för de grupper medborgare, som fortfarande själva skola ombesörja betalningen av utskylderna, kan förslaget för Karlstads stads vidkommande icke anses innebära, utan snarare tvärtom.

Vid förslagets genomförande skulle det kommunala uppborädsväsendet

från att vara en kommunal angelägenhet, omhänderhavd av kommunala förtroende- och tjänstemän, bliva en statlig angelägenhet.

Det föreligger icke något behov av att omlägga det kommunala budgetåret.

De i Karlstad föreliggande förlustprocenterna kunna i och för sig icke anses utgöra tillräcklig anledning till hela uppbördsväsendets nygestaltning på föreslaget sätt. Förluster å utskylder kunna icke helt undvikas.

Efter det anförda får jag vördsamt tillstyrka drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige besluta att i underdånigt yttrande över det föreliggande betänkandet hos Kungl. Maj:t hemställa

att uppbördssakkunnigas i betänkandets 17:de kapitel intagna hemställan icke måtte läggas till grund för utarbetande av förslag till omläggning av förfarandet vid skatteuppbörden.

Karlstad i Stadskamrererekontoret den 21 februari 1930.

H. WESTLIN.

Efter granskning av samtliga handlingar och hållen överläggning beslöt kammaren, som i huvudsak ville ansluta sig till de av stadskamreraren andragna synpunkterna, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte avstyrka att ifrågavarande betänkande lägges till grund för en ny lagstiftning i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1930.

§ 21.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av 1924 års uppbördssakkunniga avgivet betänkande angående rationell skatteuppbörd.

Häröver hade drätselkammaren, på sätt närmare framginge av kammarens protokoll den 6 mars 1930, § 159, avgivit infordrat utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av utskylder, påförda avlidne läroverksadjunkten Alb. Zachrison.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 februari 1930.

§ 123.

Avlidne läroverksadjunkten Alb. Zachrisons efterlämnade maka, Ellen Zachrison, och lektorn Lars Dalgren, den senare i egenskap av god man för makarnas omyndiga barn, hade anhållit, att den avlidne för år 1928 påförda stadsutskylder, uppgående till ett belopp av 839 kronor 98 öre, måtte efterskännas.

Till stöd för ansökningen hade åberopats *dels* bouppteckning efter den avlidne, utvisande, att han efterlämnat tre minderåriga barn samt en behållning i boet av 6,481 kronor 42 öre, *dels* vederbörande taxeringsnämnds beslut att befria sterbhuset från skattskyldighet för den inkomst, som eljest skolat tagas till beskattning under år 1929.

Kammaren, som ansåg ömmande omständigheter föreligga, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte avskriva ifrågavarande oguldna utskylder, 839 kronor 98 öre.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1930.

§ 22.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att

yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av utskylder, påförda avlidne läroverksadjunkten A. Zachrison, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Arbetslöshetskommitténs framställning angående sökande av bidrag ur landstingets anslag till bekämpande av oförvållad arbetslöshet.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshets- och hjälpkommittén i Karlstad den 24 febr. 1930.

§ 1.

Hos kommittén vore för närvarande anmälda 117 arbetslösa, därav 98 familjeförsörjare, vilka hade 264 personer att försörja.

Av de sålunda anmälda hade genom kommitténs försorg nödhjälpsarbete beretts 65 familjeförsörjare vid av staden anordnade, nu pågående nödhjälpsarbeten, bestående i schaktningsarbeten och pålning.

Härav framginge, att arbetslösheten i staden hade stor omfattning. Stadens uppoffringar för nödhjälpsarbeten voro också avsevärda. Det föreläge alltså enligt kommitténs mening fullgiltiga skäl för staden att söka bli delaktig av de utav länets landsting anslagna medel för understöd åt hårt betungade kommuner till bekämpande av oförvållad arbetslöshet.

På grund härav beslöt kommittén, som inhämtat, att villkoren för bidrags erhållande fortfarande vore desamma som under tidigare år varit stipulerade, att ingå till stadsfullmäktige med hemställan, det stadsfullmäktige ville besluta,

att hos landstingets förvaltningsutskott begära ett bidrag av 10,000 kronor från det av 1929 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvållad arbetslöshet, därav 5,000 kronor utan återbetalningsskyldighet och 5,000 kronor såsom lån;

att återbetala detta lån på sju år på sätt och villkor som landstinget föreskrivit;

att å lånemedlen erlægga 5 procents årlig ränta;

att uppdraga åt drätselkammarens ordförande att å stadens vägnar under-teckna nödiga handlingar och jämte stadskamreraren utkvittera beviljat bidrag; samt

att det bidrag, som kan komma att beviljas, skall användas till arbetslöshetens bekämpande i enlighet med de närmare föreskrifter, som i sådant hänseende kunna bliva av stadsfullmäktige meddelade.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
PER ZANDÉN.

Rätt avskrivet, betygar
PER ZANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 februari 1930.

§ 153.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över arbetslöshetskommitténs framställning enligt dess protokoll den 24 februari 1930 angående sökande av bidrag å 10,000 kronor, varav 5,000 kronor såsom lån, ur det av 1929 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet; och beslöt kammaren, som för det ifrågakomna lånet fann stadens fria upplåningsrätt kunna tagas i anspråk, efter överläggning hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med den av arbetslöshetskommittén gjorda framställningen.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1930.

§ 23.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs av drätselkammaren tillstyrkta framställning enligt protokoll den 24 februari 1930, § 153, angående sökande av bidrag ur

landstingets anslag till bekämpande av oförvållad arbetslöshet, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående inköp av stadsägan n:o 1070, benämnd byggnadsplatsen Sundby N:o 1, å Norra stadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 6 mars 1930.

§ 160.

Kammaren hade fört underhandlingar angående förvärv för stadens räkning av stadsägan N:o 1070 även benämnd byggnadsplatsen Sundby N:o 1 å Norra stadsområdet, vilken fastighet borde vara i stadens ägo vid genomförande av blivande stadsplan, och hade överenskommelse med vederbörande ägare träffats, varefter angående inköpet blivit upprättat ett så lydande kontrakt:

“Köpekontrakt.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade Johan M. Helin och Johanna Lovisa Helin stadsägan N:o 1070, benämnd byggnadsplatsen Sundby N:o 1, innehållande i areal 489,25 kvadratmeter, med därå uppförda byggnader, mot en köpeskilling av Sextusenfemhundra (6,500: —) kronor och i övrigt under följande villkor:

1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

2:o) Tillträde av fastigheten, som försäljes gravationsfri och i det skick den nu befinner sig, får ske den 1 oktober 1930.

3:o) Köpeskillingen erlägges kontant å tillträdesdagen mot det säljarna överlämna behöriga åtkomsthändingar samt gravationsbevis, utvisande att fastigheten är fri från inteckningar.

4:o) Säljarna berättigas att under sin livstid utan vederlag nyttja den lägenhet om två rum och kök, som är belägen i östra delen av boningshusets bottenvåning jämte del i hemlighus och vedbod ävensom plats för ett planteringsland.

5:o) Staden berättigas att uppbära den skadeersättning och de rättgångskostnader, som i målet angående Vänerns reglering kunna komma att utdömas beträffande den försålda egendomen men svarar i sin ordning för alla efter tillträdesdagen på grund av samma rättegång uppkommande kostnader i vad de kunna belöpa sig å ifrågavarande egendom.

6:o) Å försålda fastigheten före tillträdesdagen belöpande skatter och onera betalas av säljarna och för tiden därefter av staden.

7:o) Kostnaderna för lagfart å detta fång betalas av staden ensam.

8:o) Detta köpekontrakt med åtecknat kvitto om köpeskillingens erläggande skall gälla såsom fångeshandling, varå staden äger erhålla lagfart.

Karlstad den 6 februari 1930.

JOHAN MAGNUS HELIN.

JOHANNA LOVISA HELIN.

Säljare.

Godkännes:

För Karlstads drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

På en gång närvarande köpevitnen:

OSCAR NILSSON.

AGNES HOLM“.

Då ifrågavarande stadsäga vore avsedd att till största delen ingå i staden tillhöriga fastigheten Sundby N:o 2, vars värde därigenom avsevärt komme att ökas, samt återstoden i en framtid behövde tagas i anspråk för gatas utläggande, beslöt kammaren, som ansåg köpevillkoren vara rimliga, hemställa, att stadsfullmäktige måtte godkänna inköpet av ifrågavarande fastighet, vilken vore med bostadshus bebyggd, samt till köpeskillingens gäldande bevilja anslag, vilket med hänsyn till fastighetens användning i regleringssyfte borde anskaffas genom uttaxering.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ovanintagna köpekontrakt;

att till köpeskillingens gäldande anvisa ett anslag av 6,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna, tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1930.

§ 24.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 6 mars 1930, § 160, gjord framställning angående inköp av stadsägan N:o 1070, benämnd Byggnadsplatsen Sundby N:o 1, å norra stadsområdet, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag för framdragande av gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utmed kvarteret Axet Nedre.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 mars 1930.

§ 161.

Sedan numera samtliga stadens tomter inom kvarteret Axet Nedre å Herrhagen blivit försålda med bestämmelse, att desamma före den 1 oktober 1930 skola vara med bostadshus bebyggda, vore det av behovet påkallat att framdraga gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utmed ifrågavarande kvarter, och hade byggnadschefen beträffande nämnda arbeten inkommit med ett så lydande kostnadsförslag:

“Kostnadsberäkning

för gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utanför kv. Axet.

140 lm. 2" gasledning å 8:—	1,120:—
140 lm. 2" vattenledning å 13:—	1,820:—
Diverse	60:—
	<hr/>
	Kronor 3,000:—

Karlstad den 24 februari 1930.

ERIK BJÖRKMAN“.

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige för framdragande av gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utanför kvarteret Axet Nedre måtte bevilja ett anslag å 3,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1930.

§ 25.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 6 mars 1930, § 161, hos fullmäktige gjord framställning om anslag för framdragande av gas- och vattenledningar i Lambergsgatan utmed kvarteret Axet Nedre, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 17 April

N:o 4.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående successiv indragning av till läroverket fogade förberedande klasser.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

I enlighet med beslut av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 8 april 1930, varå protokollsutdrag närslutes, får jag härmed föreslå, att fullmäktige måtte besluta de till läroverket fogade förberedande klassernas indragning successivt, den andra förberedande klassen från höstterminen 1930 och den tredje förberedande från höstterminen 1931.

Karlstad den 10 april 1930.

För Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor:

VIKTOR HAMMARBERG.

Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 8 april 1930.

§ 9.

Då styrelsen vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor hyste den uppfattningen, att ett förststatligande av flickundervisningen i Karlstad var nära förestående, och allt tycktes tyda på att den nuvarande flickskolan skulle komma att utbytas mot ett statsläroverk, byggt på folkskolan som bottenskola,

hade styrelsen ansett en successiv avveckling av skolan i dess nuvarande form vara påkallad och därför på eget bevåg från och med läsåret 1928—1929 indragit den lägsta förberedande klassen.

Då emellertid frågan om läroverkets omorganisation icke kom till avgörande vid 1929 års riksdag, beslöt styrelsen att icke omedelbart fortsätta med klassernas reducering utan under läsåret 1929—1930 bibehålla de återstående klasserna i oförändrat skick.

Då frågan om flickundervisningens ordnande här i Karlstad alltjämt icke vunnit sin lösning men en Kungl. kung. av den 5 juli 1929 (Sv. Författnings-saml. 1929, n:r 232) föreskriver, att det vid varje statsunderstödd enskild läroanstalt skall finnas ett reglemente och i ett sådant väl också klassernas antal bör preciseras, beslöt styrelsen nu att hänskjuta avgörandet om de förberedande klassernas öde till stadsfullmäktige, varjämte styrelsen med tre röster mot två beslöt att föreslå, att klasserna successivt skulle indragas, den andra förberedande klassen från höstterminen 1930 och den tredje förberedande från höstterminen 1931. Minoriteten röstade för klassernas bibehållande, då de på grund av de rätt höga terminsavgifterna icke orsakade staden någon kostnad utan tvärtom kunde medföra en smula vinst och onekligen voro till gagn.

Denna § förklarades genast justerad.

Rätt utdraget ur protokollet, betygar:

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 29.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning angående successiv indragning av de till läroverket fogade förberedande klasserna, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående antagande av reglemente för läroverket.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Får härmed till fullmäktiges prövning och eventuella antagande översända ett av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor avgivet förslag till reglemente för läroverket, uppgjort i överensstämmelse med Kungl. kung. den 5 juli 1929 (Sv. Förf:ssaml. 1929, n:r 232), jämte protokollsutdrag från styrelsens sammanträde den 8 april 1930 rörande reglementsförslagens behandling därstädes.

Karlstad den 10 april 1930.

För Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor:

VIKTOR HAMMARBERG.

Styrelsens ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 8 april 1930.

§ 10.

Enligt Kungl. kung. den 5 juli 1929 angående lärarepersonalens vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställning m. m. (Sv. Författningssaml. 1929, n:r 232) skall för bl. a. varje högre flickskola finnas en av minst fem personer bestående styrelse, om vilken närmare bestämmelser skola meddelas i ett reglemente för läroanstalten, vilket efter förslag av läroanstaltens styrelse fastställs av skolöverstyrelsen.

Ett förslag till sådant reglemente förelåg nu, vilket styrelsen för sin del godkände, varjämte den beslöt att underställa detsamma stadsfullmäktiges prövning för att därefter, om det av fullmäktige antoges, översända det till skolöverstyrelsen i och för fastställelse.

Denna § förklarades genast justerad.

Rätt utdraget ur protokollet, betygar:

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Reglemente för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

§ 1.

Karlstads högre elementarläroverk för flickor äges av Karlstads stad, som ansvarar för läroverkets bestånd och beslutar om dess ekonomiska förhållanden.

§ 2.

Läroverket har till ändamål att bibringa sina lärjungar sådana kunskaper och färdigheter, att de erhålla allmän medborgerlig bildning i för flickor lämpad omfattning och art.

§ 3.

Läroverket omfattar sju klasser. För inträde i lägsta klassen fordras kunskaper, motsvarande dem, som inhämtas i de fyra lägsta klasserna i någon av den sexklassiga folkskolans huvudformer.

Övergångsstadgande:

Under tiden till och med läsåret 1930—31 omfattar läroverket åtta klasser och fordras för inträde i lägsta klassen kunskaper, motsvarande dem, som inhämtas i de tre lägsta klasserna i folkskola av ovan angiven form.

§ 4.

Lsåret omfattar trettiosex veckor, fördelade på två terminer.

§ 5.

Karlstads stadsfullmäktige besluta i frågor rörande läroverkets organisation, reglemente och stadgar, inträdes- och terminsavgifters storlek, fast anställda lärarinnors och andra funktionärers avlöning samt årlig inkomst- och utgiftsstat.

Hurusom i vissa avseenden stadsfullmäktiges beslut för erhållande av giltighet skola stå i överensstämmelse med bestämmelser, givna av Kungl. Maj:t, eller underställas statlig myndighet är särskilt stadgat.

§ 6.

För läroverket skall finnas en styrelse, bestående av sex ledamöter, av vilka fem jämte två suppleanter utses av stadsfullmäktige och den sjätte är läroverkets föreståndarinna. De valda ledamöterna utses för en tid av tre år, suppleanterna för ett år. Härvid iakttages, att ledamöterna väljas gruppvis, ett år en och de tvenne därpå följande åren två vardera gången. Av-

gående styrelseledamot och suppleant kunna omväljas. Avgår ledamot eller suppleant under tjänstgöringstiden, anställs fyllnadsval, och skall den sålunda valde tjänstgöra under den tid, som återstått för den avgående.

§ 7.

Styrelsen utser för varje år inom sig ordförande och vice ordförande.

§ 8.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden, då denne finner sådant nödigt eller då läroverkets föreståndarinna därom anhåller eller då minst två andra ledamöter därom göra framställning.

§ 9.

Styrelsen är beslutmässig, då minst fyra ledamöter äro tillstädes, så ock om tre ledamöter äro närvarande och om beslutet ense. Antagande eller entledigande av fast anställd lärarinna eller disciplinär åtgärd mot lärarinna må dock icke företagas, såvida icke styrelsen är fulltalig. Bliva i något fall inom styrelsen rösterna lika fördelade, avgöras val genom lottning, men äger i andra frågor ordförande utslagsröst.

§ 10.

Styrelsen skall låta sig angeläget vara att främja läroverkets verksamhet och tillvarataga dess intressen, följa dess arbete och bidra till skapandet av erforderliga yttre förutsättningar för dettas framgångsrika bedrivande.

§ 11.

Styrelsen äger att antaga och entlediga föreståndarinna och övrig lärarpersonal ävensom andra erforderliga funktionärer, besluta om tjänstledighet och vikariatförordnanden, med iakttagande av de rörande minimilöner och annat utav Kungl. Maj:t givna föreskrifter bestämma om tillfälligt antagna lärarinnors arvoden samt handhava de medel, som ställas till läroverkets förfogande.

I fråga om fast anställda lärarinnors antagande och entledigande har styrelsen att ställa sig till efterrättelse av Kungl. Maj:t givna bestämmelser.

§ 12.

Det åligger styrelsen att årligen upprätta förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästföljande räkenskapsår, att låta föra fullständiga räkenskaper

över läroverkets inkomster och utgifter samt att för granskning avlämna dessa räkenskaper till de för läroverket utsedda revisorerna.

Styrelsen har ock att i den ordning, Kungl. Maj:t bestämt eller må bestämma, tillhandahålla av statsverket utsedda revisorer eller andra myndigheter läroverkets räkenskaper.

§ 13.

Det åligger styrelsen att fullgöra alla av Kungl. Maj:t för åtnjutande av statsunderstöd eller av annan anledning uppställda villkor eller eljest givna föreskrifter.

§ 14.

Föreståndarinnan har, förutom sin lärarbefattning, närmaste ledningen av läroverket sig anförtrott. Hon skall vaka över, att undervisningen bedrives på ändamålsenligt sätt, giva lärarinnorna den ledning och hjälp de behöva, tillse att bland lärjungarna ett gott förhållande råder, befordra ett gott och fruktbarande samarbete mellan skolans lärarinnor sinsemellan och mellan skolan och hemmen samt i övrigt leda och ordna arbetet så, att det länder till lärjungarnas fostran och undervisning. Föreståndarinnan skall hava noggrann tillsyn över lärjungarnas fysiska fostran och sundhetsförhållandena vid skolan samt vaka över, att lärjungarna icke genom skolarbetet överansträngas.

§ 15.

Lärarinnorna hava att ställa sig till efterrättelse vad som enligt fastställd arbetsordning och andra vederbörligen givna föreskrifter ålägges dem ävensom vad eljest föreskrives dem i tjänsten. Med föreståndarinna och medlärarinnor böra de eftersträva ett gott samarbete. De böra vinnlägga sig om att i sitt arbete vinna sina lärjungars intresse och förtroende, lära känna deras anlag och utveckling, leda, stödja och fostra dem efter bästa förmåga samt i övrigt genom sin personlighet och sitt uppträdande giva dem ett föredöme, som kan gagna dem i deras andliga och sedliga utveckling.

§ 16.

Klassföreståndarinnorna åligga:

att under samarbete med föreståndarinnan utöva närmare uppsikt över lärjungarna i sin klass samt att därvid söka genom en mera personlig beröring med dem och om möjligt under samverkan med hemmen vinna en när-

mare kännedom om deras individuella läggning, deras enskilda förhållanden, deras framsteg i studier, deras flit och uppförande;

att utöva uppsikt över ordningen inom sin klass samt därvid särskilt tillse, att lärorummet med skolans tillhörigheter hålles i vederbörligt skick;

att vid behov lämna meddelanden till målsman; samt

att upprätta betygskatalog och utskriva terminsbetyg.

§ 17.

Lärarinnor, som undervisa i samma klass eller klassavdelning, skola minst en gång varje termin på tid, som bestämmes av föreståndarinnan, sammanträda till klasskonferens för att utbyta erfarenheter om lärjungarnas individuella läggning och enskilda förhållanden, överlägga om deras framsteg i studier, flit och uppförande och, där så erfordras, besluta om anmärkningar i dessa hänseenden samt att i övrigt rådslå och yttra sig i frågor, som avse klassens lärjungar.

Vid klasskonferens skall vederbörande klassföreståndarinna eller läroverkets föreståndarinna, om hon så önskar, leda förhandlingarna. Över sammanträdet föres ett kort protokoll.

§ 18.

Lärarinnor, som undervisa i samma ämne eller med varandra besläktade eller samhöriga ämnen, skola på kallelse av föreståndarinnan inom de tre första veckorna av varje läsår samt i övrigt, då så erfordras, sammanträda till ämneskonferens för att överlägga om undervisningen i det eller de ämnen, som äro i fråga, pröva behovet av nya läroböcker och därom avgiva förslag, som efter yttrande av föreståndarinnan prövas av läroverkets styrelse, samt i övrigt rådgöra om för ämnets behandling viktigare frågor.

Ämneskonferenser ledas av föreståndarinnan eller den lärarinna hon därom anmodar. Över sammanträdet föres kortfattat protokoll.

§ 19.

Om fråga uppkommer, som påkallar behandling vid sammanträde av läroverkets hela lärarpersonal, må för ändamålet hållas kollegium under föreståndarinnans ledning. Därvid skall protokoll föras.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 30.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning angående godkännande av reglemente för läroverket, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga det upprättade reglementsförslaget.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Clarholms motion angående ökning av antalet ledamöter i skönhetsrådet.

Till Stadsfullmäktige.

Härmed får jag vördsamt föreslå att fullmäktige ville besluta att skönhetsrådet utökas med en ledamot och att härtill utses professor Helge Kjeilin.
PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 31.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Herr Clarholms motion angående utökning av antalet ledamöter i skönhetsrådet, beslöt att, med tillstyrkande av motionen, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att skönhetsrådet skall utökas med en ledamot samt att därtill måtte utses professorn Helge Kjellin.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Clarholms motion angående viss utredning rörande stadens skolor för yrkesundervisning.

Till Stadsfullmäktige.

Då tid efter annan från skilda håll tvivelsmål uttalats om, huruvida stadens skolor för yrkesundervisning med sin nuvarande organisation kunna hava en så betydelsefull uppgift att fylla, att densamma motsvaras av de kostnader som på desamma offras, får jag vördsamt föreslå stadsfullmäktige besluta att genom en kommitté på 5 personer erhålla utredning härom.

PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 32.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Herr Clarholms motion angående utredning rörande stadens skolor för yrkesundervisning.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt en kommitté på fem personer att verkställa den i motionen avsedda utredningen ävensom till ledamöter i kommittén utse folkskolläraren E. Strandman, samnankallande, järnhandlaren Robert Österberg, plåtslagaren O. W. Karlsson, verkstadsingenjören Gustaf Hellberg och byggmästaren Johan Wästlund.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens framställning angående ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 mars 1930.

§ 41.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan hållits för allmänheten tillgängliga till påseende å stadsingeniörskontoret från och med den 23 januari till och med den 24 februari 1930, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad förstnämnda dag samt underrättelse samma dag med allmänna posten tillsänts samtliga för nämnden kände, av förslaget berörde rättsägare.

I protokollet skulle intagas följande av stadsingeniören upprättade beskrivning över förslaget:

“Beskrivning till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga berörande kvarteren Snigeln och Uttern.

År 1924 utställdes förslag till Åttkantsgatans breddning med 4 meter, endels på norra sidan, endels på södra sidan, men detta förslag ogillades av beredningsutskottet, som i skrivelse till byggnadsnämnden den 7/12 1927 hemställde om ytterligare utredning. Sedermera företeddes i drätselkammaren ungefärlig kostnadsberäkning för en 4 meters breddning enbart på södra sidan, men drätselkammaren fann denna så hög att frågan om breddning fick anstå, och endast hörnet av tomten N:o 12 i kvarteret Snigeln avsneddades, vilken ändring fastställdes av Länsstyrelsen den 29/12 1928. Som ägaren av tomten N:o 40 i kvarteret Uttern nu önskar reglera denna tomt för försäljning och bebyggelse, har frågan åter blivit aktuel, och då vissa förbättringar i trafikleder, som delvis kunna ersätta Åttkantsgatan äro påtänkta, föreslås nu att breddningen av Åttkantsgatan inskränkes till en och en halv meter (1:50 meter) att uttagas på dess södra sida. Denna breddning skulle innebära en välbehörlig förbättring för gångtrafiken till och från Östra stationen, som ju huvudsakligen framgår å södra gångbanan. Endast en byggnad, tillhörig enskild, står i vägen för breddningen, nämligen ena boningshuset å tomten N:o 14 i kvarteret Snigeln och detta liksom det staden tillhöriga boningshuset å tomten N:o 38 i kvarteret Uttern kan utan större olägenhet

kvarstå tills dess nybyggnad skall ske. I övrigt kan stadsplaneändringen genomföras omedelbart efter fastställelsen och för vissa tomtägare torde det vara ett önskemål, att breddningen verkställdes förbi deras tomter snarast möjligt. Oberäknat värdet av delen i stadens tomt N:o 38 och delen i N:o 40, som skall regleras genom byte, utgör värdet av mark, behöflig för breddningen, enligt senaste taxeringsvärdena 2,200 kronor.

Karlstad den 17 januari 1930.

G. LOVÉN.

Det antecknades, att hitintills ingen anmärkning mot förslaget till nämnden inkommit, och lät ej heller nu någon rättsägare sig avhöra.

Byggnadsnämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande förslag och därå söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 195.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över från byggnadsnämnden till fullmäktige överlämnat, av stadsingenjören Gustaf Lovén år 1930 upprättat förslag till ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 33.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning angående

ändring av stadsplanen beträffande Åttkantsgatan i dess sträckning öster om Nygatan; och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt kungörelsen n:r 491/1922 angående statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning skall ansökning om statsunderstöd till dylika anstalter avse tiden från och med 1 juli till och med 30 juni nästföljande kalenderår. Till ansökningen skall fogas handling, som styrker, att kommunen åtagit sig kostnaderna för dessa anstalters verksamhet för den tid, ansökningen omfattar.

Jämlikt denna kungörelse får styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning härmed hos stadsfullmäktige anhålla, att stadsfullmäktige måtte "åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och materiell under tiden från och med den 1 juli 1930 till och med den 30 juni 1931". Enligt från skolöverstyrelsen givna direktiv fordras för understödets beviljande, att i formuleringen av stadsfullmäktiges beslut ovan citerade lydelse finnes ordagrant intagen.

För höstterminen 1930 överensstämmer skolornas av styrelsen planerade omfattning med den av stadsfullmäktige fastställda staten för år 1930. Beträffande vårterminen 1931 beräknas kostnaden för skolorna till motsvarande belopp som under höstterminen 1930.

Karlstad den 8 mars 1930.

För Karlstads skolors för yrkesundervisning styrelse:

ERNST LUNDHOLM.

Ordförande.}

HJ. BYSTEDT.
Skolornas rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 193.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning inkommen framställning, att fullmäktige måtte åtaga sig vissa kostnader för skolorna under tiden från och med den 1 juli 1930 till och med den 30 juni 1931.

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt lokaler och materiel under tiden från och med den 1 juli 1930 till och med den 30 juni 1931; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 34.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Styrelsens för idrottsplatsen Tingvalla framställning angående anslag
såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla här i staden får härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av nöjesskattemedel med Kronor 1,500:— såsom bidrag till underhåll av idrottsplatsen.

Av inkomsterna å idrottsplatsen har under nästförflutna sommarsäsong till Stadskassan inlevererats i nöjesskatt ett belopp av Kronor 1,557:24.

Karlstad den 17 Mars 1930.

Å styrelsens vägnar:

ERIK BJÖRNLUND.

Ordförande.

G. NORBÄCK.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättskammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 192.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över framställning från styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla om anslag å 1,500 kronor såsom bidrag till underhåll av idrottsplatsen.

Enligt uppgift från stadskamreraren hade under år 1929 till stadskassan inlevererats nöjesskatt för tillställningar å idrottsplatsen med det av styrelsen uppgivna beloppet 1,557 kronor 24 öre, och beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för angivna ändamålet bevilja styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla ett anslag å 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, bestridas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 35.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla gjord framställning angående anslag såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Beredningsutskottet, som ansåg att erforderlig utredning saknades såväl angående de underhållsarbeten som vore avsedda att utföras som ock angående kostnaderna för desamma, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens framställning angående jämkning av stadsplanen för kvarteret Glasberget å stadsdelen Herrhagen.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 mars 1930.

§ 39.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Glasberget inom stadsdelen Herrhagen här i staden hållits för allmänheten tillgängliga till påseende å stadsingeniörskontoret från och med den 13 januari till och med den 15 februari 1930, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen och Karlstads-Tidningen för förstnämnda dag samt i Värmlands Folkblad den 14 januari 1930 samt underrättelse med allmänna posten tillsänts samtliga för nämnden kände, av förslaget berörde rättsägare den 11 januari 1930.

I protokollet skulle intagas följande av stadsingeniören upprättade beskrivning över förslaget:

“Beskrivning till jämkning av stadsplanen för södra delen av kvarteret Glasberget inom stadsdelen Herrhagen.

Förslaget innebär en mindre utökning av kvarteret ifråga, så att dess södra begränsningslinje i stället för att som nu löpa genom ett befintligt bostadshus kommer att sammanfalla med ägogränsen cirka 4 meter söder därom. Områdets dåvarande ägare konsul O. Ziegler begärde år 1929 dylik ändring och för stadens del är den ekonomiskt fördelaktig, emedan eventuella anspråk på lösen av huset ifråga bortfalla och gatuuppgörelserna med markägaren även i övrigt underlättas.

Karlstad den 10 mars 1930.

G. LOVÉN.

Stadsingeniör.

Det antecknades, att hittills ingen anmärkning mot förslaget till nämnden inkommit, och lät ej heller nu någon rättsägare sig avhöra.

Byggnadsnämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande förslag till stadsplanejämkning och därå söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 194.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över från byggnadsnämnden till fullmäktige överlämnat, av stadsingeniören Gustaf Lovén år 1930 uppgjort förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Glasberget å stadsdelen Herrhagen här i staden.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt kammaren, som intet hade att mot förslaget erinra, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 36.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av byggnadsnämnden gjord framställning angående jämkning av stadsplanen för kvarteret Glasberget å stadsdelen Herrhagen.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet att, med instämmande däri, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av Herrar Alb. Zachrisson, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m. samt drätselkammarens förslag angående ändring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

När Karlstads stadsfullmäktige under åren 1919 och 1920 lämnade subventionslån för uppförande av mindre bostadshus, troddes allmänt, att den rådande ekonomiska högkonjunkturen skulle bli bestående under många år, och de som byggde, till största delen arbetare och tjänstemän, räknade med de genom dyrtiden höjda arbetsinkomsterna och lönerna. Enär ända till hösten 1920 byggnadsmateriell och arbetskostnader oupphörligt stego i pris, blevo byggnaderna för de flesta betydligt dyrare, än vad vid deras påbörjande beräknats, varför redan under dåvarande ekonomiska förhållanden situationen för mången började bli bekymmersam. I åtskilliga fall har en del byggnadsmateriell varit av mindre god beskaffenhet, varigenom oberäknat höga underhållskostnader (t. ex. för ommålning och elektrisk inledning) blivit följden.

Under sådana förhållanden är det givet, att den i vårt land sedan slutet av 1920 rådande ekonomiska depressionen varit i hög grad kännbar för subventionsbyggarna. Medan de minskade inkomsterna eljest i viss mån kom-

penserats genom sänkta priser på livsförnödenheter, ha utgifterna för de ifrågavarande byggnaderna endast oväsentligt gått ned.

Innevarande års riksdag har funnit det nödvändigt att lämna ytterligare understöd åt statens subventionsbyggare, och trots statsfinansiella svårigheter ha medel anvisats härför. Genom sin uppmuntran till bostadsproduktion har staten känt sig i viss mån ansvarig för sina subventionsbyggares iråkade svårigheter och så långt möjligt velat hjälpa dem att ej behöva förlora sina under arbete och bekymmer uppförda hus.

De skäl, som talat för ytterligare ekonomiskt stöd åt statens subventionsbyggare, gälla i minst lika hög grad för ytterligare stöd åt Karlstads stads subventionsbyggare. De flesta av de med subventionslån från staten uppförda husen byggdes under en period av fallande priser, varför de torde ha blivit förhållandevis billigare än de med subventionslån från Karlstads stad uppförda.

Då subventionslånen beviljades, var ökad bostadsproduktion ett trängande samhällsbehov, som på ett eller annat sätt måste fyllas. Om staden då själv uppfört alla behövlige bostäder, hade de genom prisfallen uppkomna förlusterna i sin helhet drabbat hela samhället. Ur den synpunkten kan det ej anses mer än billigt, att samhället påtager sig en del av subventionsbyggarnas förluster, enär dessa dock genom att bygga gjort samhället en tjänst. Om ytterligare understöd ej lämnas, kan det dessutom befaras, att många måste gå ifrån sina hus, vilket torde komma att dels orsaka staden betydande förluster, dels avskräcka från fortsatt byggande av mindre bostadshus.

Undertecknade, som uppfört bostadshus med subvention från Karlstads stad, få därför anhålla, att i huvudsak samma förmåner, som enligt K. K. n:r 225/1923 beviljats statens subventionsbyggare, komma oss till del.

Vi anhålla därför, att de av Karlstads stad erhållna lånen nedskrivs med tio procent av resp. byggnadskostnader och med högst tre tusen kronor för lägenhet.

Vi anhålla dessutom, att stadsfullmäktige ville åstadkomma ett nedbringande av räntan å de mot första in-teckning i våra fastigheter erhållna lånen samt en sänkning av räntefoten för dessa lån till subventionsbyggare utom stadens planlagda område till samma belopp, som subventionsbyggare inom stadens planlagda område komma att erlægga.

Karlstad den 27 juli 1923.

GUNNAR V. ANDERSON.

Upptages som motion:

ALBIN ZACHRISON.

JOS. LÖFBERG.

B. ASPLIND.

A. NORSELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 februari 1930.

§ 112.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av Herrar Albin Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagen framställning från ett antal subventionsbyggare om nedskrivning av från staden erhållna lån.

Sedan kammaren vid flera tillfällen behandlat denna motion men därvid icke funnit sig kunna tillstyrka densamma, hade inkommit en så lydande skrivelse:

“Till Karlstads Drätselkammare.

I skrivelse till stadsfullmäktige i Karlstad den 27 juli 1923 — upptagen som motion i stadsfullmäktige av Herrar Albin Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell — anhöllo de personer, vilka senare sammanslutit sig till Föreningen Karlstads stads subventionsbyggare, att komma i åtnjutande av i huvudsak samma förmåner, som enligt Kungl. kungörelsen n:r 225 den ¹⁵/₆ 1923 beviljades statens subventionsbyggare. I denna skrivelse redogjordes för det bekymmersamma läge, vari subventionsbyggarna efter byggnadsföretagens avslutande råkat.

Enligt den av drätselkammaren 1919 uppgjorda finansieringsplanen för subventionsbyggnaderna skulle annuiteterna å lånen under de tio första åren vara jämförelsevis låga, under de fem följande åren skulle tomterna betalas, och efter det femtonde året skulle stadens subvention helt och hållet upphöra. Då emellertid subventionsbyggnadernas uppförande på grund av då rådande konjunkturer inom byggnadsbranschen ställt sig osedvanligt dyrt och deras innehavande allt hittills visat sig ekonomiskt ofördelaktigt, kunna de icke nu belastas med en så stor ökad utgift årligen, som en amortering med en femtedel av tomtskulden jämte ränta på återstoden av densamma skulle innebära. Ett fullföljande av den ursprungliga finansieringsplanen för subventionsbyggnaderna, vilken plan förutsatte helt andra ekonomiska konjunkturer än de nu rådande, skulle leda till, att många av subventionsbyggarna, vilka hittills genom sparsamhet och flit lyckats fullgöra sina genom byggandet åtagna ekonomiska förpliktelser, skulle nödgas lämna ifrån sig sina fastigheter, varigenom inte blott de själva skulle förlora insatt kapital och arbete, utan helt säkert jämväl staden åsamkas förluster.

Vid ett sammanträde den 6 april innevarande år beslöt därför Förening-

gen Karlstads stads subventionsbyggare att genom sin styrelse ingå till Karlstads drätselkammare med en anhållan, att de av föreningens medlemmar, som stå i skuld till staden för sina tomter, måtte få betalningsvillkoren för tomterna ändrade sålunda, att en tiondedel av skulden erlägges årligen under tio år samt att under denna tid ränta icke erlägges för sådan del av tomtskulden, som enligt denna betalningsplan ännu icke är förfallen till betalning.

Styrelsen för Föreningen Karlstad stads subventionsbyggare får härmed vördsamt anhålla, att Karlstads drätselkammare benäget måtte upptaga den här gjorda framställningen och utverka stadsfullmäktiges bifall till den sålunda av föreningen begärda ändringen av betalningsvillkoren för tomterna.

Karlstad den 12 juni 1929.

AXEL DAHLMAN.

B. ASPLIND.

J. HARALD MEURLING.

J. W. SJÖSTEDT.

ALB. SVENSSON.

AXEL SÖDERSTRÖM.

PER ZANDÉN“.

Kammaren hade sedermera uppdragit åt Herrar Wästlund och Eliäson samt stadskamreraren att i ärendet verkställa utredning, varefter nämnda delegerade avgivit följande yttrande och förslag:

“Till Drätselkammaren.

Sedan undertecknade den 27 nästlidne januari av kammaren anmodats inkomma med förslag till yttrande över dels Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares den 27 juli 1923 hos stadsfullmäktige gjorda, av Herrar Albin Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagna framställning angående nedskrivning av från staden bekomna lån, dels föreningen Karlstads stads subventionsbyggares framställning till drätselkammaren den 12 juni 1929 angående ändring av betalningsvillkoren för till föreningens medlemmar utlämnade tomtlån, få vi härmed anföra följande:

Beträffande den första framställningen vilja vi endast erinra om, att drätselkammaren vid flera tillfällen, då detta ärende varit under föredragning, alltid enhälligt funnit den ifrågasatta avskrivningens storlek lägga absolut hinder i vägen för framställningens beviljande, varför vidare ordande om densamma nu synes vara obehövligen.

I detta sammanhang anse vi oss emellertid böra meddela några belysande siffror rörande de utgifter staden redan måst vidkännas för den kommunala subventionsverksamheten.

1) Vid tomternas försäljning tillämpades den principen, att tomtpriset

fastställdes till 30 % *under* 1914 års tomtpriser. Sammanlagda prisreduktionen å dessa tomter torde uppgå till minst 40,000 kronor.

2) All gatumark lämnades fri, vilket torde motsvara ett tillskott av cirka 10,000 kronor.

3) Tomtlånen lämnades ränte- och amorteringsfria i 10 år, vilket motsvarar en sammanlagd ränteförlust för staden av cirka 65,000 kronor.

4) I samband med utlämnandet av byggnadslån förband sig staden att betala halv ränta och halv amortering under femton års tid och utgör stadens kostnader härför t. o. m. år 1929 kr. 198,565:05. Med hänsyn till den tid, som återstår innan stadens förpliktelser i denna del upphöra, torde kostnaderna för detta stadens åtagande kunna beräknas till i runt tal 300,000 kronor.

5) Till och med 1929 års utgång har staden på subventionsfastigheter, som måst övertagas, gjort en förlust av kr. 78,728:55, vilken summa dock ökas genom en ofrånkomlig förlust på fastigheterna Sundby n:r 2 och Karlsholm n:r 4. Förlusten tills dato torde uppgå till minst 90,000 kronor.

De hittills gjorda uppoffringarna från stadens sida överstiga som synes 500,000 kronor, och kan man med all säkerhet räkna med, att denna summa kommer att avsevärt ökas.

Föreningen Karlstads stads subventionsbyggares framställning går som nämnt ut på en ändring av betalningsvillkoren för till föreningens medlemmar utlämnade *tomtlån*.

Enligt mellanvarande köpekontrakt skall den oguldna köpeskillingen vara ränte- och amorteringsfri under 10 år för att därefter inbetalas med 20 % per år fr. o. m. 11:te t. o. m. 15:de året. Fr. o. m. 11:te året skall ränta å ogulden köpeskillning erläggas efter den räntesats, som av Karlstads Sparbank vid varje tillfälle tillämpas för lån mot 1:sta inteckning.

Sökandena anhålla nu om den ändringen, att tomterna skulle få betalas med en tiondedel under vardera 11:te t. o. m. 20:de året, samt att under denna tid ränta icke skall erläggas för den del av tomtskulden, som enligt denna betalningsplan icke är till betalning förfallen.

Framställningens beviljande på det sålunda begärda sättet komme emellertid att innebära en allt för stor olikformighet och orättvisa vid jämförelse med de personer, som år 1923 och senare köpt tomter av staden, varför vi icke kunna tillstyrka den i föreliggande skick, men anse dock någon lättnad vara ofrånkomlig.

Vi hava här nedan utarbetat fyra alternativa förslag till frågans lösning

och vilja tillstyrka alternativ I, vilket synes oss vara det lämpligaste. Vid kostnadsberäkningen hava vi utgått ifrån att ändring av betalningsvillkoren endast skall ske då nuvarande ägaren till fastigheten är ursprunglig låntagare.

Alt. I.

Lånet amorteras under loppet av tio år med $2\frac{1}{2}$ % ränta och lika årlig annuitet = $11,425877$ % å ursprungliga lånebeloppet.

Stadens ränteförlust enligt detta alternativ kr. 13,188: 29.

Alt. II.

Lånet amorteras under loppet av åtta år och erlägges härvid ingen ränta å oguldet belopp.

Stadens ränteförlust enligt detta alternativ kr. 19,448: 58.

Alt. III.

Lånet amorteras under loppet av tjugo år med 5 % ränta och lika årlig annuitet = $8,024259$ % å ursprungliga lånebeloppet.

Stadens ränteförlust enligt detta alternativ ingen.

Alt. IV.

Lånet amorteras i enlighet med framställningen under loppet av tio år och erlägges härvid ingen ränta å oguldet belopp.

Stadens ränteförlust enligt detta alternativ kr. 23,770: 30.

På grund av det anförda tillåta vi oss föreslå drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa

att de subventionslåntagare, som i första hand hos staden erhållit under tio år ränte- och amorteringsfria tomtlån att betalas under 11:te t. o. m. 15:de året, må erhålla den lindring i betalningsskyldigheten, att lånen må med ränteberäkning efter $2\frac{1}{2}$ % för år och med årlig annuitet efter $11,425877$ % gäldas under tiden 11:te t. o. m. 20:de åren från lånets upptagande; samt

att Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares framställning av den 27 juli 1923, upptagen som motion av Herrar Albin Zachrisson, Jos. Löfberg och A. Norsell, icke måtte till någon vidare åtgärd föranleda.

Karlstad den 3 februari 1930.

OLOF WÄSTLUND.

EFR. ELIÆSON.

H. WESTLIN^a.

Ehuru, såsom av den verkställda utredningen framginge, staden redan förut lämnat subventionslåntagarne ekonomiskt stöd av betydande storlek, ville kammaren likväl, då ytterligare lättnad finge anses skäligen, biträda den av delegerade föreslagna lindringen i betalningsvillkoren för ifrågavarande

lån, och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att de personer, som i första hand hos staden erhållit under tio år ränte- och amorteringsfria tomtlån att betalas under tiden från och med elfte till och med femtonde året efter resp. låns utbekommande, skola medgivas den lindring i betalningsskyldigheten, att lånen må med ränteberäkning efter 2 1/2 procent för år och med årlig annuitet av 11,425877 procent gäldas under tiden från och med elfte till och med tjugonde året från lånens erhållande; samt

att den av Herrar Albin Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagna framställningen i ärendet icke måtte till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Denna § justerades gerast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 37.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av Herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m.

Häröver hade drätselkammaren, efter verkställd särskild kommittéutredning, avgivit infortrat utlåtande.

Beredningsutskottet, som för sin del icke vore övertygat om, att den av drätselkammaren föreslagna hjälpen åt subventionsbyggarna vore tillräcklig för att det därmed avsedda ändamålet, nämligen tryggandet och bevarandet i särskilda fall av äganderätten till bostäderna, skulle kunna ernås, och som för övrigt ville ifrågasätta, huruvida icke den hjälp, som av stadsfullmäktige kunde komma att i förevarande hänseende lämnas, rätteligen borde utgå efter behovsprincipen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till drätselkammaren för närmare utredning i av beredningsutskottet angivna hänseenden.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens förslag till taxa å hamnavgifter för åren 1931—1935.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 18 mars 1930.

§ 32.

I fråga om förnyelse av hamntaxan för åren 1931—1935 hade kamreren inkommit med förslag till vissa smärre ändringar i den nu gällande och ett i anslutning därtill uppgjort taxeförslag, som är detta protokoll bilagt, och sedan förslaget genomgått och godkänts, så beslöts att detsamma skulle överlämnas till stadsfullmäktige för dess vidare åtgärd.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Till Hamnstyrelsen.

Enligt Kungl. Förordningen den 31 december 1907 angående taxor å hamnavgifter skall förslag till förnyad hamntaxa vara till Konungens Befallningshavande i länet avlämnat före den 1 maj det år, med vars utgång en taxa upphör att gälla. Då detta inträffar i år har jag utarbetat och bifogar föreskrivna räkenskapsutdrag för de fem sistförflutna åren nämligen: utgifter och inkomster, tillgångar och skulder, förteckning på de viktigaste omsättningsartiklarna samt uppgift på fast anställd personal och dess löneförmåner.

Av räkenskapsammandragen inhämtas att under femårsperioden tillgångarna minskats, huvudsakligast genom avskrivningar med kr. 215,588: 04 att skulderna minskats genom amorteringar med ” 60,699: 05 att utbetalningarna belöpt sig på ” 1,193,683: 17 att inbetalningarna uppgått till..... ” 1,075,797: 26 att utav den uppkomna bristen ” 117,885: 91 täckts genom lån från stadskassan ” 38,380: 32 och genom uttaxeringsmedel..... ” 79,505: 59

Enligt Kungl. Maj:ts skrivelse den 24 februari 1927 skall den enligt Kungl. Brevet den 15 januari 1875 staden tillkommande rätten till andel av hamnuppbörderna upphöra, sedan de efter den 21 oktober 1926 av hamnen till stadskassan inbetalda stadsandelsmedlen uppgått till sammanlagt kr. 116,037: 46. Härå har intill den 1 januari 1930 inbetalts kr. 90,346: 31 och då återstående kr. 25,691: 15 sannolikt komma att betalas vid detta års slut, så torde

hamnen under kommande taxeperiod icke att i någon nämnvärd grad behöva använda sig av uttaxeringsmedel för fyllande av brist i staten.

Någon anledning att rubba taxesatserna för hamnens viktigaste omsättningsartiklar anser jag ej föreligga, men vill föreslå några kompletteringar och smärre jämkningar i följande avseenden.

Under rubriken »II. Särskilda bestämmelser»:

Bogserings- och fraktfartyg. I enlighet med därom tidigare fattade beslut sänkes den årliga avgiften från 45 kr. till 15 och texten efter ordet "Pråm" erhåller följande lydelse: "För pråm av mera än tre tons dräktighet erlägges en årlig avgift av 10 kronor". Sista punkten bibehålles oförändrad.

Under rubriken "Från hamnavgift för fartyg äro befriade" tillsättes ett nytt moment 3 e med följande lydelse: "fartyg, som frakta flishack till ort, belägen inom åtta km. från hamnområdets gräns".

Under rubriken »B. För varor».

Efter ordet frukt insättes artikeln "Fruktsaft" med en avgift av 30 öre pr 100 kg. på fat och 60 öre på buteljer. Hittills har artikeln i fråga sammanförts med vin och dragit en mot den här föreslagna dubbelt så stor avgift, vilket från saftfabrikanthåll föranlett klagomål. I anslutning härtill uteslutes orden "och fruktsaft" efter ordet vin. Mellan orden "garvsyra" och "gelatin" insättes "Gatubeläggningsämnen såsom tjärad sand och sten o. d." med en avgift av 3 öre pr 100 kg. Mellan orden "Järn, se metaller" och "Järnvägs- och spårvägsmateriel" insättes "Järnsvamp" med en avgift av 3 öre pr 100 kg. Under rubriken "Metaller" insättes efter orden "tråd, dragen" "ävensom resårer, stängselnät, taggtråd o. d." och efter "gjutgoods och smide, annat" "ävensom ketting, söm, spik, skruv, bult o. d." Artiklarna acetongas, syrgas och kolsyra insätts på respektive ställen och taxeras efter 10 öre pr 100 kg. Efter "Papper finare" insättes "crepe-" med en avgift av 30 öre pr 100 kg. För svarvare- och snickararbeten, som nu draga 30 öre, föreslås en sänkning till samma avgift som för möbler eller 24 öre. Artikeln trävaror andra slag kompletteras med "såsom fanér, plywood o. d." Texten under "*B. För varor II*" föreslås att erhålla följande förtydligande avfattning: "Hamnavgift erlägges för varor som i hamnen *lastas* med enahanda belopp som för *lossade* med undantag för följande artiklar, i det fall att de föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga", samt att orden "För övriga lastade lossade" utgå.

Efter orden "Järn skruv" tillsättes "även av metall, ketting, harv- och räfspinnar".

Under rubriken »Särskilda bestämmelser» mom. 9.

Minsta avgift för varupost torde böra höjas från 10 till 15 öre, så att hamnen, i fall då en räkning på minimibeloppet postas, har ersättning i portoutlägget.

Under rubriken »*Från hamnavgift för varor äro befriade*» insättes ett nytt mom. 9 med följande lydelse: "Flishack, som exporteras till ort belägen inom åtta km. från hamnområdets gräns".

De sålunda föreslagna ändringarna av taxesatserna äro icke av den betydendet, att de i någon nämnvärd grad inverka på uppbörden.

Karlstad i hamnens kassakontor den 14 mars 1930.

IWAR OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 196.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens förslag till taxa å hamnavgifter i Karlstad att gälla under åren 1931—1935.

Drätselkammaren, som ej fann anledning till anmärkning mot förslaget, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna den föreslagna hamntaxan samt därå söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 38.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över hamnstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till taxa å hamnavgifter i Karlstad, att gälla under åren 1931—1935, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna den föreslagna hamntaxan samt därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående fastställandet av arvode till skolornas rektor.

Utdrag ur protokollet vid sammanträde i Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning den 16 oktober 1929.

Närvarande: E. Lundholm, ordf., M. P. Bandelin, Axel Svensson, K. Fr. Rabe, C. A. Westlund och Hj. Bystedt, sekr. Bystedt deltog ej i förhandlingar och beslut av ärende under § 3.

§ 3.

Till styrelsen hade från skolans rektor inkommit en skrivelse av den 11 oktober 1929 med begäran om löneförhöjning. Efter att ha tagit del av sagda skrivelse, infordrade uppgifter från andra skolor för yrkesundervisning samt en upprättad promemoria angående rektors åliggande beslöt styrelsen, att till stadsfullmäktige ingå med hemställan om att rektor Bystedt för år 1930 måtte tillerkännas ett rektorsarvode av 2,250: — kronor.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Karlstad som ovan.

ERNST LUNDHOLM.

Ordf.

Rätt avskrivet betygar:

ERNST LUNDHOLM.

Till Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning.

Sedan arvodet för rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning för år 1923 fastställdes till 1,500 kronor, har arvodet enligt av stadsfullmäktige för varje år fattat beslut utgått med detta belopp årligen. Ehuru arvodet,

redan då det fastställdes för år 1923, var lägre än för flertalet andra skolor av samma storlek, och fastän skolan sedan nämnda år utökats med 7 à 8 undervisningsavdelningar, har jag ej velat ifrågasätta en höjning av arvodet, förrän förhållandena stadgats särskilt med avseende på elevfrekvensen.

För jämförelse visas å närslutna bilaga n:r 1 rektorsarvodets storlek i förhållande till elevantalet i 18 andra städer. Ur ett därur beräknat genomsnittsarvode uträknas motsvarande arvode för Karlstad innevarande arbetsår och därjämte det belopp, arvodet skulle uppgått till under vartdera av de två sist förflutna åren, om genomsnittsarvodet då tillämpats. Till ytterligare jämförelse beräknas procenttalet av i förtid avgångna elever för Karlstad jämfört med övriga städer.

Då arten och omfånget av de med rektorstjänsten förenade göromålen särskilt på grund av den relativt korta tid, som förflutit, sedan yrkesskolorna började sin verksamhet, ej torde vara allmänt kända, har å bilagan n:r 2 gjorts en sammanställning av de viktigaste åligganden, som äro förknippade med rektorstjänsten.

På grund av vad här anförts och under hänvisning till den utredning, som visas av nämnda bilagor, varav torde framgå, att antalet i skolan anmälda och där intagna elever befinner sig i stadigt stigande, och att antalet i förtid avgångna elever är procentuellt lägre än genomsnittstalet för övriga skolor, utredningen omfattar, får undertecknad, som från och med höstterminen 1920 oavbrutet tjänstgjort som rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning, vördsamt anhålla, att styrelsen ville hos stadsfullmäktige föreslå, att arvodet för rektor för Karlstads skolor för yrkesundervisning för år 1930 bestämmes till 2,250:— kronor utan dyrtidstillägg. Den höjning av arvodet, som härmed ifrågasättes, måste i förhållande till arvodets förutvarande storlek anses hög, men den omständigheten, att löneförhöjning i flera år fått anstå, har ju endast varit till ekonomisk fördel för staden.

Karlstad den 11 oktober 1929.

HJ. BYSTEDT.

Översikt av de med rektorstjänsten vid Karlstads skolor för yrkesundervisning förenade göromålen och åliggandena.

Rektor åligger:

1. Utgivandet av årsberättelsen. (Denna skall senast tre månader efter arbetsårets utgång insändas till Skolöverstyrelsen).

2. Utarbetandet av schema för arbetsåret. (Skall insändas till Skolöverstyrelsen).

3. Att fungera som styrelsens sekreterare. (Är föreskrivet i yrkesskolstadgan).

4. Utarbetandet av förslag till nya undervisningsplaner.

5. Uppsättandet av två statavräkningar och två stafförslag pr år (det ena före 1 april till Skolöverstyrelsen).

6. Attestering av samtliga räkningar.

7. Uträkning av arvoden för samtliga c:a 20 lärare.

8. Utskrivning av löneuppgifter för taxeringen av samtliga vid skolan anställda.

9. Att tjänstgöra som skolans bibliotekarie, vartill hör bland annat att utvälja c:a 35 bokverk pr år, varöver förteckning skall insändas till Skolöverstyrelsen för godkännande. I början av varje år skall berättelse över bibliotekets verksamhet, nyförvärv samt inkomster och utgifter under det senast gångna året insändas till Skolöverstyrelsen. (Vid många skolor avlönas särskild bibliotekarie med c:a 100: — kronor per år).

10. Uppsättandet av ansökan till Skolöverstyrelsen och rekvisition hos Länsstyrelsen av statsbidrag till lärarearvoden, undervisnings- och förbrukningsmateriell samt biblioteket.

11. Ansökan hos Skolöverstyrelsen om godkännande av all undervisningsmateriell för vars anskaffning statsbidrag sökes.

12. Uppsättande och renskrivning av samtliga skrivelser (44 stycken under arbetsåret 1928—29).

13. Utskrivning av betyg för samtliga elever, därvid timantalet uträknas för varje elev och fördelas på de olika ämnena. (Under arbetsåret 1928—29 155 betyg efter 9 olika formulär).

14. För övervakande av ordning och disciplin fordras, särskilt på grund av att lärarna, som samtliga avlönas med timarvode, ej kunna åläggas klassföreståndarskap, rektors närvaro i skolan varje skoldag (= fem eftermiddagar i veckan).

15. Rektor åligger att föra följande böcker:

I. Liggare över lärare.

II. Lärjungematrikel.

III. Utskrivning av dagjournaler för samtliga 18 undervisningsavdelningar. Enligt yrkesskolstadgan skall rektor minst en gång i veckan granska samtliga dagjournaler.

- IV. Diarium över samtliga inkomna och avsända skrivelser.
- V. Diarium över attesterade räkningar.
- VI. Betygskataloger för samtliga lärjungeavdelningar.
- VII. Lånebok för biblioteket.
- VIII. Förteckning över inventarier.
- IX. " " förbrukningsartiklar.

16. Med rektorstjänsten äro förenade vissa direkta utgifter, varav de väsentligaste i samband med att alla rektorer i genomsnitt något mer än vartannat år under sommarferierna av Skolöverstyrelsen kallas till rektors- eller yrkesskolmöten, som med resdagarna taga ungefär en vecka. (Under sommaren 1920 upptogo dylika möten inklusive resdagarna 11 dagar). Endast c:a hälften av utgifterna för resa och traktamente under dessa möten täckas av statsbidrag, den andra hälften måste tagas från rektorsarvodet.

Vidare användes utan kostnad för stat och kommun rektors privattelefon för skolans behov.

Karlstad den 11 oktober 1929.

HJ. BYSTEDT.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 14.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nämnden att yttra sig över en från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning inkommen framställning att rektor vid skolorna måtte för år 1930 tillerkännas ett arvode av 2,250 kronor.

Med hänsyn därtill att utredning angående ifrågavarande skolors framtida verksamhet vore ifrågasatt, fann nämnden, att någon ändring för närvarande icke borde företagas beträffande rektors arvode, vilket under nästföregående år utgått med 1,500 kronor utan dyrtidstillägg, och beslöt förty hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att under år 1930 arvode åt rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning skall utgå beräknat efter 1,500 kronor för år utan dyrtidstillägg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 235.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning inkommen framställning, att arvodet för rektor vid skolorna måtte för kalenderåret 1930 fastställas att utgå med 2,250 kronor, i vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren, som i likhet med lönenämnden fann, att någon ändring för närvarande icke borde företagas beträffande rektors arvode, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Mot beslutet anförde herr Svensson sin reservation till förmån för den av skolornas styrelse gjorda framställningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 39.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning angående fastställande av arvode till skolornas rektor.

I ärendet hade lönenämnden avgivit av drätselkammaren sedermera tillstyrkt utlåtande; och beslöt utskottet, med instämmande häri, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst.

Utdrag av protokoll, hållet inom belysningsstyrelsen i Karlstad den 19 mars 1930.

§ 32.

Angående rätt att oaktat uppnådd pensionsålder kvarstå i stadens tjänst hade från retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson inkommit en ansökan med åtecknat tillstyrkande så lydande:

“Karlstad den 13 febr. 1930.

Till Styrelsen för Karlstads Gasverk, Karlstad.

Undertecknad som den 21 d:s uppnått den för retorteldare bestämda pensionsåldern, får härmed vördsamt anhålla att få kvarstå i min tjänst tillsvidare. Som stöd för min ansökan bifogas läkareutlåtande om mitt hälsotillstånd.

Högaktningsfullt
W. E. NILSSON.

Tillstyrkes för tillsvidare ett år räknat fr. o. m. 21 februari 1930 t. o. m. 20 februari 1931.

Karlstad den 24 februari 1930.

Karlstads Gasverk:
ERIK BJÖRKMAN.

Vid ansökningen fanns fogat detta läkareintyg:

Att Herr Wiktor Emanuel Nilsson vid denna dag företagen undersökning befunnits frisk, varför han fortfarande anses kunna sköta sin tjänst hos Karlstads Gasverk, intygas.

Karlstad den 13 februari 1930.

KARL L. ERIKSSON,
leg. läkare.“

Efter överläggning i ärendet beslöt styrelsen ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte berättiga retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att trots uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst tillsvidare till och med den 20 februari 1931.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över framställning från belysningsstyrelsen angående rätt för retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att oaktat uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden.

Nämnden, som icke fann skäl till erinran mot framställningen, beslöt hemställa,

att fullmäktige måtte berättiga retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att trots uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden tillsvidare till och med den 20 februari 1931.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 237.

Uppå remiss hade kammaren att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning angående rätt för retorteldaren Wiktor Emanuel Nilsson att oaktat uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden, uti vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Det antecknades, att pensionsåldern för retorteldarna vid gasverket, som gå i skift, vore bestämd till 57 år.

Kammaren, som hyste den uppfattningen att befattningshavare i regel bör avgå från sin tjänst vid uppnådd pensionsålder, beslöt, med uttalande att den visserligen intet hade att erinra mot att Nilsson hittills kvarstått i sin befattning trots uppnådd pensionsålder men att inga särskilda skäl blivit förebrakta för hans ytterligare kvarstående, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte avslå belysningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 40.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över belyningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Viktor Emanuel Nilsson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst tills vidare till och med den 20 februari 1931.

I häröver infortrade utlåtanden hade lönenämnden tillstyrkt framställningen, varemot drätselkammaren på anförda grunder hemställt om avslag å densamma.

Utskottet beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå belyningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Mot detta beredningsutskottets beslut anförde Herrar Karlsson, Severin och Strandman sin reservation till förmån för ett av den förstnämnde under överläggningen framställt yrkande, att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen, för vilket yrkande åberopats såsom skäl, såväl att Nilsson icke kunde påräkna full pension, som ock att han finge anses ha haft anledning antaga, att han skulle få stå kvar i tjänst och inrättat sig därefter.

Tillika beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala önskvärdheten av att i de fall, då fråga kan uppkomma om rätt för anställd person att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder, vederbörande delegation till fullmäktige inkommer med framställning i saken senast ett hälft år före den ordinarie tjänstetidens utgång.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Carl Otto Andersson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen den 22 november 1929.

§ 118.

Från retorteldare C. O. Andersson hade inkommit en så lydande skrivelse:

“Till Karlstads Belysningsstyrelse, Karlstad.

Undertecknad, som den 29 oktober 1929 uppnått i pensionsreglementet bestämd pensionsålder, får härmed vördsamt anhålla, att med stöd av bifogat läkarebetyg, få kvarstå i tjänst ytterligare ett år.

Högaktningsfullt

C. O. ANDERSSON.

Retorteldare Carl Otto Andersson, född den 29 oktober 1872, Berget 11, Här, har vid undersökning befunnits fri från sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig eller oförmögen att i stadens tjänst fortfarande fullgöra sitt arbete, som härmed för Karlstads belysningsstyrelse intygas.

Karlstad den 2 november 1929.

A. HÖGSTRÖM.

Leg. läk.“

med anhållan att få kvarstå i verkets tjänst trots uppnådd pensionsålder. Gasverkets föreståndare tillstyrkte Anderssons framställning och ävenledes belysningsstyrelsen.

Ärendet skulle med tillstyrkan överlämnas till stadsfullmäktige.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 11.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nämnden att avgiva yttrande över framställning från belysningsstyrelsen om rätt för retorteldaren C. O.

Andersson att oaktat han uppnått stadgad pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst.

Efter tagen del av handlingarna beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte berättiga retorteldaren Carl Otto Andersson att trots uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden tillsvidare till den 29 oktober 1930.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 238.

Uppå remiss hade kammaren att yttra sig över belyningsstyrelsens framställning angående rätt för retorteldaren Carl Otto Andersson att oaktat uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst, uti vilket ärende lönenämnden avgivit yttrande.

Det antecknades, att pensionsåldern för retorteldare, som gå i skift, vore bestämd till 57 år.

Kammaren, som vid behandlingen förut denna dag av liknande ärende förklarar sig vara av den uppfattningen, att befattningshavare i regel bör frånträda sin tjänst vid uppnådd pensionsålder, beslöt, med framhållande av att den ingen erinran hade mot att Andersson hittills trots uppnådd pensionsålder kvarstått i tjänsten men att några särskilda skäl icke syntes föreligga för hans ytterligare kvarstående, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte avslå belyningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 41.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av belysningsstyrelsen gjord framställning angående rätt för retorteldaren Karl Otto Andersson att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst till den 29 oktober 1930.

I häröver avgivna utlåtanden hade lönenämnden tillstyrkt framställningen, varemot drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte avslå densamma.

Beredningsutskottet beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anförde hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå belysningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Mot detta utskottets beslut anfördes reservation av Herrar Karlsson, Severin och Strandman till förmån för lönenämndens förslag och under samma motivering, som av dem åberopats i ett liknande ärende angående retorteldaren W. E. Nilsson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående rätt för maskinisten Albin Nylén att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst.

Utdrag av protokoll, hållet inom belysningsstyrelsen i Karlstad den 23 januari 1930.

§ 21.

Angående rätt att oaktat uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst hade från maskinisten Albin Nylén inkommit en så lydande framställning:

“Till Belysningsstyrelsen i Karlstad.

Undertecknad, som den 17 maj 1930 uppnår stadgad pensionsålder 62 år, men

fortfarande är fullt arbetsduglig, får härmed vördsamt anhålla, att belyningsstyrelsen må utverka tillstånd för mig att tillsvidare få kvarstå i tjänsten.

Karlstad den 17 jan. 1930.

ALB. NYLÉN,
Maskinist.“

Efter överläggning i ärendet beslöt styrelsen ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte berättiga maskinisten Albin Nylén att trots uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst tillsvidare till den 1 juni 1931.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Maskinist Albin Severin Nylén, född 17 maj 1868, har vid undersökning i dag befunnits frisk och utan lyte, som härmed för kvarstående i stadens tjänst under ytterligare ett år intygas.

Karlstad den 20 februari 1930.

A. HÖGSTRÖM,
leg. läk.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 12.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nämnden att avgiva yttrande över en av belyningsstyrelsen gjord framställning angående rätt för maskinisten Albin Nylén att trots uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden.

Efter tagen del av belyningsstyrelsens framställning jämte därvid fogat läkarintyg fann nämnden skäligt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte berättiga maskinisten vid elektricitetsverket Albin Nylén, att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst tillsvidare till den 1 juni 1931.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 239.

Uppå remiss hade kammaren att yttra sig över en från belysningsstyrelsen inkommen framställning angående rätt för maskinisten vid elektricitetsverket Albin Nylén att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst hos staden, över vilken framställning lönenämnden avgivit utlåtande.

Det antecknades, att pensionsåldern för maskinister vid belysningsverken vore bestämd till 62 år.

Kammaren, som icke ansåg skäl föreligga att frångå sin uppfattning, att befattningshavare i regel bör frånträda sin tjänst vid uppnådd pensionsålder, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avslå belysningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 42.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av belysningsstyrelsen gjord framställning angående rätt för maskinisten Albin Nylén att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst till den 1 juni 1931.

I häröver avgivna utlåtanden hade lönenämnden tillstyrkt framställningen, varemot drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte avslå densamma.

Beredningsutskottet beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anförde hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå belysningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Mot detta utskottets beslut anfördes reservation av Herrar Karlsson, Se-

verin och Strandman till förmån för lönenämndens förslag och under samma motivering, som av dem åberopats i ett liknande ärende angående retorteldaren W. E. Nilsson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående förbättrade löneförmåner för sköterskan å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hos fattigvårdsstyrelsen har sköterskan å sinnessjukavdelningen Gerda Wahlström gjort ansökning om att till henne utgående grundlön måtte höjas från 900 kronor till 1,200 kronor.

I anledning härav får fattigvårdsstyrelsen, med översändande i avskrift av Wahlströms ansökan samt en i ärendet uppgjord lönetabla anföra följande.

Genom inredning av vinden å sinnessjukavdelningen har vunnits 6 vårdplatser, varigenom hela antalet vårdplatser, som tidigare var 18, numera är 24. Antalet å avdelningen intagna har dock städse varit högre än antalet vårdplatser och uppgår för närvarande till 30, ett belopp, som med sannolikhet icke torde komma att nedgå. Då motsvarande antal före utvidgningen icke överskred 24, har följaktligen sköterskans arbete utvidgats. Enär arbetet å en fattigvårdsanstalts sinnessjukavdelning i allmänhet torde vara tyngre och svårare än arbetet å andra sinnessjukanstalter, innebär denna utvidgning en ingalunda oväsentlig ökning i arbetsbördan.

Med hänsyn härtill och då, såsom av bifogade tabla framgår, löneförhållandena vid sinnessjukvården i andra orter är förmånligare, får fattigvårdsstyrelsen, som finner att grundlönen till sinnessjuksköterskan bör höjas till ett såsom skäligt ansett belopp av 1,100 kronor, hemställa

att sinnessjuksköterskan tillkommande grundlön må från och med år 1930 utgå med 1,100 kronor,

att därutöver må utgå 3 ålderstillägg vardera å 110 kronor efter respektive 3, 6 och 9 år

samt att å nämnda löneandel dyrtidstillägg må utgå efter nu gällande grunder.

Karlstad den 6 mars 1930.

För Fattigvårdsstyrelsen:
JULIUS AHLBERG.

Harald Lindell.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 13.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nämnden att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning angående förbättrade löneförmåner för sköterskan å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg.

Med åberopande av de av fattigvårdsstyrelsen i ärendet andragna skäl beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bestämma sköterskans å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg kontanta löneförmåner från och med år 1930 till 1,100 kronor med tre ålderstillägg å vardera 110 kronor att utgå efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring jämte dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 236.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att yttra sig över en från fattigvårdsstyrelsen inkommen framställning angående förbättrade löneförmåner för sköterskan å sinnessjukavdelningen å Klaraborg, i vilket ärende lönenämnden avgivit yttrande.

Kammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 43.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva

ytrande över av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning angående förbättrade löneförmåner för sköterskan å sinnessjukavdelningen vid Klaraborg.

Häröver hade lönenämnden avgivit infortrat utlåtande, vilket sedermera av drätselkammaren tillstyrkts.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående tilläggsanslag för tillbyggnads- och reparationsarbeten i lägenheten Karlsvik.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 mars 1930.

§ 230.

Angående kostnaderna för reparation av lägenheten Karlsvik ingav t. f. stadsarkitekten en så lydande skrivelse:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

På grund av att reparationsarbetena i fastigheten Karlsvik kommit att taga större omfattning än vad som från början kunnat förutses och beräknas, får jag härmed anmäla, att de anslag å tillhopa 5,800 kronor, som anvisats av drätselkammaren den 5 september 1929 och av stadsfullmäktige den 17 oktober 1929, visat sig bliva otillräckliga för slutförandet av de vid ovan nämnda tillfällen beslutade arbetena, samt att för detta ändamål erfordras ytterligare cirka 3,500 kronor.

Merkostnaderna hava bl. a. sin orsak i att det under arbetets gång blev nödvändigt att reparera åtskilliga delar av såväl ytter- och innerväggar som bjälklag och syllar, vilka voro starkt angripna av röta och ej kunde i befintligt skick bibehållas. Därjämte befunnos de förutvarande vatten- och avloppsledningarna vara av så dålig beskaffenhet, att inmontering av nya stamledningar var ofrånkomligt.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 13 mars 1930.

GÖSTA ENGHOLM.“

Det antecknades, att kammaren den 5 september 1929 beviljat anslag å 400 kronor för smärre reparationer å ifrågavarande fastighet samt att stadsfullmäktige den 17 därpå följande oktober månad beviljat anslag å 5,400 kronor för fastighetens tillbyggnad med ett trapphus, anordnande av källare och inledande av gas samt utförande av ytterligare reparationsarbeten.

Då det vore av vikt, att ifrågavarande tillbyggnads- och reparationsarbeten snarast bleve slutförda, så att skälig höjning av hyrorna i fastigheten kunde vidtagas, beslöt kammaren, med åberopande av vad t. f. stadsarkitekten i ovanintagna skrivelse anfört, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige för ifrågavarande arbetens slutförande måtte bevilja ett tilläggsanslag av 3,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 44.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren gjord framställning angående tilläggsanslag för tillbyggnads- och reparationsarbeten å lägenheten Karlsvik, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens yttrande i anledning av Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag den 15 mars 1930 på besvär över beslut av stadsfullmäktige i Karlstad den 17 oktober 1929 i fråga om tecknande av aktier i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glasbruket i Karlstad.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 7 april 1930.

§ 240.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 15 mars 1930 på besvär över beslut av fullmäktige den 17 oktober 1929 ifråga om tecknande av aktier i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glasbruket i Karlstad.

Ehuru kammaren var av den uppfattningen att till grund för fullmäktiges ifrågavarande beslut sådana särskilda omständigheter förelegat, att fullmäktige därigenom icke kan anses hava överskridit sin befogenhet, så ville kammaren likväl, med hänsyn till att utredning angående möjligheten för glasbruksdriftens återupptagande enligt andra linjer än de förut avsedda för närvarande påginge, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte utan vidare åtgärd lägga Konungens Befallningshavandes ifrågavarande utslag till handlingarna.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1930.

§ 45.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drättselkammarens utlåtande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 15 mars 1930 på besvär över fullmäktiges beslut den 17 oktober

1929 i fråga om tecknande av aktier i ett planerat bolag för återupptagande av driften vid glasbruket i Karlstad, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 15 Maj

N:o 5.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i idrottsplatskommittén.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 48.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ledamöter i idrottsplatskommittén, beslöt, efter tagen del av en av Herr Eliäson ingiven framställning att icke ifrågakomma till återval, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte till ledamöter i idrottsplatskommittén för tiden till den 1 januari 1934 utse tandläkaren H. Hultman, löjtnanten E. Björnlund, e. länsjägmästaren E. Darle och vaktmästaren Andreas Johansson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1930.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 49.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över vederbörande kronombud av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1930, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande förslag sådant detsamma av fattigvårdsstyrelsen framlagts.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av skiftesgodman.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 50.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av skiftesgodman efter framlidne häradshövdingen H. Christenson, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte till skiftesgodman för tiden till den 1 januari 1936 utse länsnotarien E. Stridsberg.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Återremitterade ärendet angående anslag till underhåll av idrottsplatsen Tingvalla.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 51.

Sedan stadsfullmäktige vid föregående sammanträde till beredningsutskottet återremitterat ärendet angående av styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla gjord framställning om anslag såsom bidrag till idrottsplatsens underhåll, beslöt utskottet, efter tagen del av i ärendet ingivna handlingar, att med hänsyn till de stora kostnader, som under föregående år nedlagts å idrottsplatsen, hemställa, att stadsfullmäktige måtte, på sätt av drätselkammaren den 31 mars 1930 föreslagits, bevilja styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla ett anslag å 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, bestridas genom uttaxering.

I samband härmed ville utskottet emellertid framhålla, att enligt utskottets åsikt det sålunda föreslagna anslaget finge betraktas såsom ett fristående anslag från stadens sida och icke som en återbetalning av inlevererade nöjesskatte-medel.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av ombud för staden vid svenska stadsförbundets kongress innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 52.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ombud för staden vid svenska stadsförbundets kongress den 27 och 28 augusti innevarande år, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte till stadens ombud vid ifrågavarande kongress utse stadsfullmäktiges vice ordförande, speditören J. A. Håkansson, beredningsutskottets ordförande, lektorn V. Vendel, och drätselkammarens ordförande, landsfiskalen J. Noréus, med plåtslagaren O. W. Karlsson och grosshandlaren Anders Ljöfberg såsom suppleanter att inträda i nu nämnd ordning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 53.

Sedan ansökningar till Mellqvistska studiestipendiet inom behörig tid inkommit från studeranden Solveig Stjerne, filosofie magistern Nils Larsson, medicine studeranden Isac Johansson och studeranden Karl-Gösta Wennergren, hade nu beredningsutskottet att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Utskottet, som fann att sökanden Johansson, vilken icke vore född i Karlstad, icke borde vid fördelningen ifrågakomma, beslöt föreslå,

att nu tillgängliga räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden, uppgående till 500 kronor, måtte med lika belopp till var och en fördelas mellan sökandena Stjerne, Larsson och Wennergren.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens skrivelse angående förrättande på en och samma dag av årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige.

På sätt framgår av bilagda skrivelse har stadsfullmäktigeledamoten Efraim Eliæson hos Magistraten gjort framställning, att Magistraten skulle hos stads-

fullmäktige väcka förslag därom, att årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval i Karlstad måtte få förrättas en och samma dag eller tredje söndagen i september.

Då det nödvändiga valarbetet för valförrättarna blir mindre utan att, såvitt Magistraten kunnat inhämta, medföra några olägenheter ifråga om valförrättningens behöriga gång, och då väljarnas besvär för rösträttens utövande jämväl inskränkes till hälften, får Magistraten härmed föreslå stadsfullmäktige att besluta i överensstämmelse med ovanberörda hit gjorda framställning.

Magistraten erinrar därom, att beslut av sådan beskaffenhet, som nu föreslås, skall för att bli va gällande vara fattat före den 15 juli 1930.

Karlstad den 16 april 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistraten, Karlstad.

Enligt gällande lag medgives att stadsfullmäktige- och landstingsmannavalen förrättas samma dag eller tredje söndagen i september månad. I 42 städer förrättades vid föregående val dylika samtidigt och föranledde inga nämnvärda misstag eller något som helst trassel. I så gott som samtliga officiella yttranden som från länsstyrelserna efter de hållna valen ingingo vitsordades fördelarna av valens sammanförande till samma förrättning.

Då otvivelaktigt valens förrättande samtidigt förbilligar valproceduren och är till den väljande allmänhetens bekvämlighet samt stimulerar livligare deltagande i valen vågar jag, enligt uppdrag, värdsamt anhålla det Magistraten ville hos stadsfullmäktige hemställa att

stadsfullmäktige- och landstingsmannavalen innevarande år förrättas samma dag eller tredje söndagen i september.

Karlstad den 5 april 1930.

Vördsamt

EFRAIM ELLÆSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 54.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över magistratens skrivelse angående förrättande på en och samma dag av årets stadsfullmäktige- och landstingsmannaval i Karlstad, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med magistratens förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Karlstads slumstations av Herr O. Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Alldenstund vi även i år under sommarmånaderna ämna taga 35 st. barn ut till Slummens barnkoloni vid Lindås i Östra Fågelvik, våga vi med tacksam lågkomst av det anslag av Kr. 500:—, som Herrar stadsfullmäktige förra året beviljade till denna vår verksamhet, härmed vördsant anhålla om ett anslag även för år 1930.

Barnen äro alla från fattiga hem i Karlstad, samt under skolåldern och tillhöra således dem, som ingen annan koloni tar hand om, varför vi våga hoppas att denna vår ansökan beviljas.

Karlstad den 20 mars 1930.

Med utmärkt högaktning
SIGNE LÖFLING.

Slumsyster.

Upptages som motion:
OLOF WÄSTLUND.

Undertecknad som sedan 1911, då slummen började sin barnkoloniverksamhet, med intresse följt dess utveckling besökte den 11 augusti 1929 slummens barnkoloni vid Lindås i Ö:a Fågelvik. Med största tillfredsställelse kunde

även nu konstateras att byggnaderna voro väl underhållna samt att överallt rådde mönstergill ordning, renlighet och snygghet. Sedan förra besöket hade en ovanligt rymlig stenkällare uppförts till ovanligt billigt pris. Barnen voro krya, glada och snyggt hållna samt syntes trivas väl. Några sjukdomsfall av svårare art ha ej förekommit. Kolonien, som omfattat 35 barn mellan 2 och 8 år, har varit samlad från den 6 juni—23 aug., c:a 78 dagar. Viktökningen var högst 3,7 kg. och i medeltal 1,6 kg. Omkostnaderna, kr. 1,06 pr barn och dag äro små och detta beror sannolikt på den goda organisationsförmågan samt den oegennyttiga och uppoffring, som slumsysstrarna nedlagt på sin barnkoloni-verksamhet.

Karlstad den 21 mars 1930.

A. HÖGSTRÖM.

2:dre stadsläkare.

Redovisning för Slummens Barnkoloni år 1929.

Inkomster:

An Venströmska fonden	1,000: —
» 1:sta Majblomman	500: —
» Anslag från staden	500: —
» Vermlandsbanken	250: —
» Direktör Odén	140: —
» Karlstads Bryggeri	100: —
» Färjestads Bryggeri	100: —
» Tobaksmonopolet	100: —
» Vermlandstidningen	70: —
» Ahlmarks Eftr.	50: —
» Sandbergs fond	25: —
» Konsul Jensen	30: —
» Insaml. genom lista	100: —
	<hr/>
	2,965: —
Kassab. fr. föreg. år	228: 48
	<hr/>
	Kronor 3,193: 48

Utgifter:

Per Hushållet	1,292: 04
» Lön	602: —
» Brandförsäkring	38: —
» Ved	95: —
» Frakt o. resp.	54: 35
» Medicin	8: 60
» Tvätt o. kemikalier	37: 87
» Inv. och husgeråd	73: 25
» Barnens kläder	691: 39
» Diverse ..	7: 26
» Spis o. reparation	250: 42
	<hr/>
	3,150: 18
Kassabeh.	43: 30
	<hr/>
	Kronor 3,193: 48

Karlstad d. 20 Mars 1930.

SIGNE LÖFLING.

Slumsyster.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 april 1930.

§ 267.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Frälsningsarméns Slumstation gjord av Herr Olof Wästlund som motion upptagen framställning om anslag av 500 kronor till slummens barnkoloni.

Efter antecknande av att anslag till ifrågavarande barnkoloni under de senaste åren av stadsfullmäktige beviljats med nu begärt belopp, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte med bifall till framställningen för innevarande år bevilja slummens barnkoloni ett anslag av 500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, utgå genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 55.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstad slumstations av Herr Olof Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren förut i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående inköp av vissa jordområden och byggnader inom stadsdelen Kvarnberget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 april 1930.

§ 264.

Sedan långvariga underhandlingar blivit förda mellan kammaren och J. Nilssons sterbhusdelägare angående förvärv för stadens räkning av sterbhuset tillhöriga jordområden och byggnader inom stadsdelen Kvarnberget, hade preliminär överenskommelse träffats, varefter upprättats en så lydande köpehandling:

“Köpekontrakt.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade härigenom följande inom nämnda stad belägna fastigheter, nämligen 4,382 43/100 kvadratmeter av ägofiguren N:o 502 samt 109 38/100 kvadratmeter av tomten N:o 187 och 912 65/100 kvadratmeter av tomten N:o 188, båda inom kvarteret Sjtullen, allt i stadsdelen Berget, jämte det delvis å försålda jorden och delvis å förut av staden förvärvad gatumark belägna boningshus med uthus, som varit betecknat med N:o 22 D Västra Kvarnberget; och gälla för detta köp efternämnda villkor:

1:o Fastigheterna, vilka säljas i det skick vari de nu befinnas, få av staden tillträdas den 1 juli 1930.

2:o Köpeskillingen, som utgör Fjortontusentrehundra (14,300: —) kronor, varav fyratusen (4,000) kronor för byggnaderna och tiotusentrehundra (10,300: —) kronor för jorden, erlägges kontant den 1 juli 1930, om staden då erhållit lagfart och om säljarna kunna visa, att fastigheterna äro gravationsfria, men eljest

så snart säljarna styrkt sig hava undanröjt alla hinder i berörda hänsenden.

3:o) Vid köpeskillingens erläggande skall köparen äga bekomma kvitterat köpebrev.

4:o) Lagfartskostnaderna för detta köp betalas av köparen ensam, var-
emot skatter och onera, som avse de försålda fastigheterna, utgöras av säljarna
för tiden före tillträdesdagen och av köparen för tiden därefter.

5:o) Säljarna äro skyldiga att intill tillträdesdagen hava de i köpet ingå-
ende byggnaderna brandförsäkrade till lägst köpeskillingens belopp, och skall,
därest byggnaderna före tillträdesdagen helt eller delvis avbrinna, brandskade-
ersättningen tillfalla säljarna i avräkning å köpeskillingen.

6:o) Köparen berättigas att uppbära den skadeersättning och de rättegångskostnader, som i målet angående Vänerns reglering kunna komma att utdömas beträffande den försålda egendomen men svara i sin ordning för alla efter tillträdesdagen på grund av samma rättegång uppkommande kostnader i vad de belöpa sig å ifrågavarande egendom.

7:o) Köparen övertager å tillträdesdagen ett i juni månad 1922 mellan J. Nilssons sterbhus, å ena, och K. G. Kamph, å andra sidan, upprättat hyreskontrakt angående byggnaderna.

8:o) Den i överlåtelsekontrakt den 22 juni 1911 mellan J. och Britta Nilssons sterbhusdelägare, å ena, och drätselkammaren i Karlstad för staden, å andra sidan, förekommande bestämmelsen om skyldighet för staden att betala flyttningkostnad för boningshuset med beteckning 22 D Västra Kvarnberget är i och med detta köp upphävd.

9:o) Detta kontrakt förutsätter för sin giltighet godkännande av stadsfullmäktige i Karlstad.

Härav äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 14 april 1930.

För Karlstads Drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

Köpare.

T. OSTERMAN.

För Milda Wetterstrand och hennes man H. W. Wetterstrand.

För Carolina Rudén.

För Gerda Rudin.

För Gösta Rudin.

För Astrid Rudin såsom förmyndare för Albert Rudins omyndiga barn och för Gunnel Nyström.

Enl. fullmakter.

Säljare».

Då ifrågavarande områden enligt blivande stadsplan för Kvarnberget vore avsedda att ingå dels i gator, dels ock i tomter, vari staden förut ägde delar, vore det ur regleringssynpunkt lämpligt att staden förvärvade desamma. Köpeskillingen för berörda fasta egendom, som vore taxeringsvärderad till sammanlagt 17,000 kronor, finge anses synnerligen rimlig särskilt som staden efter köpets avslutande befriades från erläggande av den i punkt 8:o av ovanintagna kontrakt nämnda flyttningskostnad, 2,000 kronor.

Kammaren ville sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att godkänna ovanintagna köpekontrakt; samt

att till köpeskillingens gäldande anvisa ett anslag å 14,300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, bestridas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 56.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt beslut den 14 april 1930 gjord framställning angående inköp av vissa jordområden och byggnader inom stadsdelen Kvarnberget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag för reparationer av byggnaderna å landeriet Sjövik.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 april 1930.

§ 262.

Sedan staden den 14 mars 1930 tillträtt de genom stadsfullmäktiges beslut den 17 oktober 1929 av fröken Hulda Lundgren inköpta landerierna Sjövik och Heddenäs samt ifrågavarande egendomar blivit från förstnämnda dag utarrenderade med bestämmelse, att staden skulle nöjaktigt iordningställa byggnaderna, hade på kammarens uppdrag t. f. stadsarkitekten beträffande behövlige reparationer inkommit med ett så lydande förslag:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed överlämnas kostnadsförslag till reparationer och underhåll av byggnaderna på landeriet Sjövik:

Huvudbyggnaden:

Diverse smärre reparationer och justeringar samt målning i köket .. 200: —

Ladugård, stall m. m.:

Rivningsarbeten	150: —	
Nytt golv av betong	950: —	
Ombyggnad av foderbord	250: —	
Förstärkning av takbjälkar och nya innertak i stall och ladugård	350: —	
Reparation av fönster och dörrar.....	75: —	
Spiltgolv av plank i stallet ..	150: —	
Plankbeklädning av vägg i hönshuset.....	60: —	
Utvändiga reparationer: Yttertak mednock- och vindskivor, yttre brädfodring m. m.	165: —	2,150: —

Övriga uthusbyggnader:

Reparationer av yttertak mednock- och vindskivor, yttre brädfodring och dörrar, nytt avträdeshus m. m.	600: —
Oförutsedda utgifter	250: —

Kronor 3,200: —

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 12 april 1930.

GÖSTA ENGHOLM.»

Då de föreslagna reparationerna voro nödvändiga för ifrågavarande byggnaders bibehållande och nyttjande, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga kammaren att utföra ifrågavarande arbeten i enlighet med t. f. stadsarkitektens förslag; samt

att för ändamålet anvisa ett anslag å 3,200 kronor *att*, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 58.

Beredningsutskottet, som hade *att* yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för reparationer av byggnaderna å landeriet Sjövik, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1931—1933.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges här i staden hörande i ärendet avgiva yttrande samt därmed jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 8 april 1930.

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstad den 9 april 1930.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Karlstads Systemaktiebolag, som är bildat i och för övertagande av alla rättigheter till detaljhandel med rusdrycker i Karlstad, får härmed, jämlikt § 17 i Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari 1931, få i staden Karlstad idka handel med alla slag av rusdrycker enligt ovan angivna Kungl. Förordning.

Bolaget hemställer, att antalet försäljningsställen fastställas till fjorton (14) stycken nämligen:

2 st. för utminuterings av spritdrycker och vin,

6 st. för utskänkning av spritdrycker och vin samt

6 st. för utskänkning av vin.

Angående grunderna för försäljningsställen förläggning får bolaget anföra:

De två utminuteringsställena för försäljning av spritdrycker och vin anser bolaget böra, såsom hittills, förläggas det ena till av bolaget förhyrda fastigheten vid Västra Torggatan, med ingång till utminuteringslokalen från såväl nämnda gata som Hamngatan, och det andra till bolagets fastighet Östra Haga 20 i hörnet av Ny- och Åttkantsgatorna.

Av de föreslagna sex försäljningsställena för utskänkning av spritdrycker och vin, finner bolaget, att såsom hittills, ett bör förläggas till Stadshotellet, ett till Grand Hotell, ett under sommarmånaderna till Stadsträdgården, ett till Frimurarelogen och ett till bolagets egen restaurant, Stadskällaren. Den sjätte rättigheten för utskänkning av spritdrycker och vin är avsedd att reserveras för framtida behov. Sistnämnda rättighet kommer icke att av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter Stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande, och skall i så fall utskänkingsstället förläggas till lämplig del av staden.

Bolaget har för avsikt att å annan överlåta de fyra första i föregående stycke omnämnda rättigheterna; och skall beträffande samtliga försäljningsställen utskänkningen äga rum även annorledes än vid måltid åt spisande gäster i den omfattning gällande rusdrycksförsäljningsförordning medgiver, så-

vida ej Konungens Befallningshavande eller Kungl. Kontrollstyrelsen finner nödigt härutinnan föreskriva inskränkningar, i vilket fall bolaget är villigt underkasta sig desamma.

Bolaget får vidare hemställa, att utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stadsträdgården, Frimurarelogen och restauranten en trappa upp å Stadskällaren ävensom för den reserverade rättigheten för utskänkning av spritdrycker och vin måtte utsträckas till kl. 11 e. m. och teateraftnar till kl. 11,³⁰ e. m.; samt att utskänkningen å dessa ställen måtte sön- och helgdagar få äga rum efter kl. 7 e. m. jämväl utan samband med servering av mat.

Bolaget får slutligen anhålla, att förtäring av rusdrycker vid måltid å de i föregående stycke omförmälda utskänkingsställena måtte få fortgå till kl. 12 midnatt, under villkor, att gäst icke lämnas tillträde till lokalerna efter kl. 11 e. m. (teateraftnar kl. 11,³⁰ e. m.) samt att rusdrycker icke till gäst utlämnas efter sistnämnda tider.

Rätten till utskänkning å Frimurarelogen avser endast Logens egna medlemmar vid logesammanträden å Frimurareordens lokaler. Styrelsen hemställer dock, att rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte, såsom under innevarande oktroyperiod, vid de tillfällen, då, efter Logedirektoriums medgivande, stora festsalen och angränsande sällskapsrum i våningen en trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, få utsträckas till de i festligheterna deltagande personer, dock endast efter i varje särskilt fall av länsstyrelsen lämnat medgivande.

De sex försäljningsställena för utskänkning av vin anser bolaget böra förläggas till lämpliga delar av staden, och är utskänkningen avsedd att äga rum endast i samband med servering av mat. Samtliga dessa rättigheter, av vilka två äro avsedda att reserveras, skola av bolaget å annan överlåtas.

Uppgift å delägare och nu gällande bolagsordning bifogas.

Karlstad den 7 januari 1930.

Styrelsen för Karlstads Systemaktiebolag:

GUSTAF STRÖMBERG.

VALDEMAR VENDEL.
SVEN af GEIJERSSTAM.

O. W. KARLSSON.
KLAS RHODIN.

Y. Thulin.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 25 april 1930.

§ 242.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Karlstads Systemaktiebolag hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari 1931, få i staden Karlstad idka handel med rusdrycker i enlighet med i ansökningen närmare angiven plan.

Efter tagen del av handlingarna beslöt nykterhetsnämnden, som i huvudsak ej hade något att erinra mot bifall till bolagets ansökan, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte förorda bifall till systemaktiebolagets ifrågavarande framställning under villkor, *att* den nya rättigheten till utskänkning av spritdrycker och vin icke får av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande, *att* samtliga utskänkningsställen för vin skola förläggas till Tingvalla-staden, *att* å sistnämnda utskänkningsställen utskänkningens får försiggå endast i samband med servering av mat till spisande gäster, *att* utminuteringsrum icke må äga rum till den, som för något av de tre senaste åren resterat för obetalda kommunalutskylder eller pensionsavgifter, dock att den, som för endast ett år häftar för dylika utskylder eller avgifter, icke skall, därest han styrker, att införelse för desamma pågår, vara avstängd från rätten till inköp, *att* utminuteringsrum ej heller må ske till den, som för sig, hustru eller minderårigt barn åtnjuter fattigunderstöd, eller den, som brister i honom åliggande försörjningsplikt, samt icke heller till militärpersoner av manskaps grad, som bo i logement, dit rusdrycker icke få medföras, *att* åldersgränsen för inköpsrätt fastställs till tjugofem år, *att* utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stadsträdgården, Frimurarlogen och 2:a klassens servering i bolagets egen utskänkningslokal i staden N:o 137 måtte utsträckas till kl. 11 e. m. och teateraftnar till kl. 1/2 12 e. m. samt att utskänkningens å dessa ställen måtte sön- och helgdagar få äga rum efter klockan 7 e. m. jämväl utan sammanhang med servering av mat, *att* förtäring av rusdrycker vid måltid å nyssnämnda utskänkningsställen får fortgå till kl. 12 midnatt, under villkor, att gäst icke lämnas tillträde till lokalerna efter i nästföregående punkt angivna tider samt att rusdrycker icke till gäst utlämnas efter samma tider, *att* rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte, vid de tillfällen, då, efter Logedirektionens medgivande, stora festsalen och angränsande rum i våningen 1 trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, få utsträckas till de i fästligheterna deltagande per-

soner, dock endast efter i varje särskilt fall av länsstyrelsen lämnat medgivande, samt *att* Konungens Befallningshavande måtte, på sätt för närvarande öger rum, efter infordrande av magistratens yttrande, utöva stadsfullmäktiges befo-genhet i fråga om utsträckande på grund av särskilda omständigheter av tiden för utskänkningens avslutande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Justerat:
RAGN. TJERNELD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 59.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över Karlstads systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1931—1933.

Häröver hade nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förorda bifall till ifrågavarande framställning under de villkor, som av nykterhetsnämnden föreslagits.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Emma Perssons ansökan om rätt att å Centralhotellet få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av (3) tre år räknat från den 1 nästkommande oktober, i staden N:o 1, Järnvägsgatan N:o 2 å Centralhotellet i Karlstad idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 14 Mars 1930.

EMMA PERSSON.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges hörande i ärendet avgiva yttrande samt därmed jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 19 mars 1930.

På tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

Överlämnas till stadsfullmäktige för yttrande.

Karlstad den 20 mars 1930.

På Magistratens vägnar:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 28 mars 1930.

§ 160.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Emma Persson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1930, i fastigheten N:o 2 vid Järnvägsgatan här i staden å Centralhotellet idka utskänkning av pilsnerdricka.

Sedan antecknats, att sökanden för närvarande innehade tillstånd i berörda avseende, beviljat för ett år, beslöt nykterhetsnämnden, som ansåge tillståndet icke böra ännu förlängas för längre tid, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att tillstyrka det begärda tillståndets meddelande under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1930, på förut gällande villkor.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Justerat den 25 April 1930.

RAGN. TJERNELD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 maj 1930.

§ 60.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av Emma Persson gjord ansökan om rätt att å Centralhotellet utskänka pilsnerdricka.

Häröver hade nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet att, med instämmande däri, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka det begärda tillståndets meddelande under en tid av ett år från och med den 1 oktober 1930 på förut gällande villkor.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens återremitterade framställning angående anslag för anläggande av nytt brandtelegraf- och signalsystem här i staden.

(Se ock stadsfullmäktiges tryckta handlingar år 1929, Ser. A. N:o 11, sid. 145).

Till Stadsfullmäktige.

Den 19 december 1929, § 209, beslöto stadsfullmäktige till magistraten för yttrande överlämna brandstyrelsens framställning angående anslag för anläggning av nytt brandtelegraf- och signalsystem här i staden.

De tryckta handlingarna i ärendet, sådana de förelågo den 19 december 1929 gävo icke någon antydning om, huruvida förslaget till nytt brand- och signalsystem jämväl tillgodosåg polisens behov. Detta lär varit anledning till ärendets överlämnande till magistraten.

Bland de otryckta handlingarna förvarad »Kostnadsberäkning för modernisering av Karlstads stads brandtelegraf med därtill hörande lokala signalanordningar m. m.» den 9 oktober 1929 utvisar emellertid att — såsom ock vid det förberedande samarbetet mellan brandchefen och polisen varit avsett — jämväl polisens behov av signalanordningar tillgodosetts. Kostnadsförslaget upptager linieväljare med kopplingsanordning för telefonförbindelse mellan brandskåpen och polisstationens telefonväxel. Enligt förslaget bliva 37 brand-

skåp i olika delar av staden även tillgängliga för polisens behov av telefonförbindelse i tjänsten, oberoende av telegrafverkets telefonlinier. Brandskåpens tilltänkta placering har uppgjorts i samråd med polisen och samarbete i sådant avseende har även planerats för framtiden.

Under hänvisning i övrigt till bilagda yttrande av poliskommissarien Per Zandén får magistraten hemställa, att brandstyrelsens ifrågavarande framställning måtte av stadsfullmäktige bifallas.

Karlstad den 6 mars 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistraten i Karlstad.

Anmodad att inkomma med yttrande över ett hos stadsfullmäktige väckt förslag att den nya brandtelegraf- och signalanordning för brandkåren, som brandstyrelsen begärt få anordnad, skulle kombineras med signalanordning att användas även för polisväsendets behov, får jag vördsamt anföra följande:

En omfattande erfarenhet av huru en sådan anordning som den här ifrågasatta, fungerar, har ju redan vunnits i ett flertal städer, och har det även visat sig vara till stor fördel för polisen att genom brandtelefonen kunna komma i förbindelse med brandstationen och polisstationen, i förra fallet för att rekvirera ambulansvagn och i det andra för rekquisition av polisförstärkning eller dylikt. Det system för signalanordning, som enligt brandstyrelsens framställning skulle komma till användning här i staden, torde enligt sakkunniges utlåtande vara ett av de bästa som kunna erhållas. Under hand har överenskommelse träffats mellan brandchefen i Karlstad och undertecknad, att, därest sådan anordning, varom nu är fråga, kommer till stånd, vi gemensamt skulle överlägga om de blivande brand- och signalskåpens placering, så att de kunde erhålla en även från polisväsendets synpunkt lämplig placering.

På grund av förestående och då det nu synes vara ett tillfälle att få ifrågasatta anordning införd för avsevärt lägre kostnad, än det skulle kräva att eventuellt framdeles få brandkårens alarm- och signalsystem utbyggt och ändrat för bruk även för polisväsendets ändamål, finner jag mig böra tillstyrka bifall till förslaget.

Remisshandlingarna återställas.

Karlstad den 4 mars 1930.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde
med brandstyrelsen i Karlstad den 14 mars 1930.*

§ 17.

På remiss från stadsfullmäktige hade brandstyrelsen att yttra sig över sin begäran om anslag för anläggande av nytt brand-, telegraf- och signalsystem för staden jämte magistratens utlåtande däröver.

Styrelsen har intet ytterligare att erinra utöver sin tidigare avlämnade hemställan, och då det även av magistratens skrivelse i ärendet framgår, att nödig hänsyn är tagen till utnyttjande av det föreslagna signalsystemet även för stadens polisväsende, får styrelsen hemställa, att de äskade medlen måtte ställas till styrelsens förfogande.

§ justerades omedelbart.

Som ovan.

In fidem:

A. A. ENGSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätsel-
kammaren i Karlstad den 29 april 1930.*

§ 269.

Uppå återremiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva förnyat yttrande över brandstyrelsens framställning angående anslag för anläggande av nytt brandtelegraf- och signalsystem här i staden, över vilken framställning magistraten numera avgivit utlåtande samt brandstyrelsen ånyo yttrat sig.

Då av handlingarna framginge, att brandstyrelsens ifrågavarande förslag till brandtelegraf- och signalsystem innebure, att detsamma kunde tillfredsställande utnyttjas jämväl för polisväsendets behov, beslöt kammaren allenast hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med kammarens förslag den 3 december 1929, § 786 i protokollet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 61.

Uppå återremiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över brandstyrelsens framställning angående anslag för anläggande av nytt brandtelegraf- och signalsystem här i staden, i vilket ärende magistraten, brandstyrelsen och drätselkammaren efter återremissen yttrat sig.

Under åberopande av vad sålunda i ärendet anförts, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i enlighet med drätselkammarens förut i ärendet avgivna förslag den 3 december 1929, dels bemyndiga brandstyrelsen att låta utföra ifrågavarande anläggning, dels ock för ändamålet bevilja ett anslag av 25,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag till inköp för stadens räkning av vissa jordområden inom kvarteret Ryttaren i stadsdelen Viken.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 april 1930.

§ 268.

Kammaren hade sedan lång tid tillbaka fört underhandlingar med handlanden J. Qvarnströms storbhusdelägare om förvärv av stadsägan N:o 391 i kvarteret Ryttaren inom stadsdelen Viken, vilken fastighet lämpligen i en framtid borde vara i stadens ägo för att tagas i anspråk för framdragande av blivande trafikled. Sedan avsevärda jämkningar i den ursprungligen begärda köpeskillingen blivit vidtagna och överenskommelse träffats att i köpet jämväl

skulle ingå tvenne mindre jordområden inom förutnämnda kvarter med den rätt därtill, sterbhuset kunde äga, hade preliminärt avtal träffats och köpehandling upprättats av denna lydelse:

“Köpekontrakt.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade sterbhusdelägare efter handlanden Johan Qvarnström våra inom stadsdelen Viken belägna fastigheter nämligen *dels* stadsägan n:o 391, innehållande i areal 670,28 kvadratmeter med åbyggnader och ingående i tomten N:o 5 inom kvarteret Ryttaren (gammal beteckning 670,28 kvadratmeter av tomten N:o 66), *dels ock* stadsägan N:o 1636, innehållande i areal 282 kvadratmeter, varav 217 kvadratmeter ingå i tomten N:o 14 inom kvarteret Ryttaren och 65 kvadratmeter i tomten N:o 15 inom samma kvarter, mot en köpeskilling av Tjugotvåtusen (22,000:—) kronor och i övrigt på följande villkor:

1:o Köpet göres beroende av att stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande lämnas inom utgången av maj månad år 1930.

2:o Tillträdet räknas från den 1 april 1930.

3:o Köpeskillingen jämte 5 procent ränta därå från tillträdesdagen gäldas kontant då stadsfullmäktiges beslut vunnit laga kraft, å vilken dag säljarne skola förete åtkomsthändingar beträffande stadsägan N:o 391 samt 65 kvadratmeter av stadsägan N:o 1636 och ikläda sig säljarne hemulsskyldighet beträffande förstnämnda fastighet under det de frånsäga sig sådan skyldighet i vad angår sistnämnda fastighet samt 217 kvadratmeter av stadsägan N:o 1636. Innan köpeskillingen erlägges skola säljarne dessutom till staden överlämna gravationsbevis, utvisande, att av försålda fastigheterna stadsägan N:o 391 och 65 kvadratmeter av stadsägan N:o 1636 äro fria från gravationer. Beträffande 217 kvadratmeter av stadsägan N:o 1636, varå säljarne icke äga lagfart, ikläda de sig icke någon förbindelse rörande gravationsfrihet.

4:o Å försålda fastigheterna före tillträdesdagen belöpande skatter och onera betalas av säljarne och för tiden därefter av staden.

5:o Staden berättigas att uppbära den skadeersättning och de rättegångskostnader, som i målet angående Vänerens reglering kunna komma att utdömas beträffande den försålda egendomen, men svarar i sin ordning för alla efter tillträdesdagen på grund av samma rättegång uppkommande kostnader i vad de belöpa sig å ifrågavarande egendom.

6:o Kostnaderna för lagfart å detta fång gäldas av staden ensam.

7.o) Detta köpekontrakt med åtecknat kvitto om köpeskillingens erläggande skall gälla såsom fångeshandling, varå staden äger söka lagfart.

Härav äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 22 april 1930.

För Karlstads Drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

Köpare.

Augusta Alsterlund, Johannes Helin, D. Helin, Kerstin Helin, Oscar Lax, Karl Oskar Lax, Betty Lokén, Mariana Johansson, Anna Lax, Emma Lax, Judit Törnberg och sistnämndas man Ragnar Törnberg samtliga genom
PONTUS BLOMBERG

enl. fullmakter.

Säljare.

På en gång närvarande köpevittnen:

G. HOLMGREN.

THURE WIDING».

Efter anteckning att stadsägan N:o 391 vore bebyggd med boningshus, som för närvarande lämnade en årlig hyra av 2,360 kronor, beslöt kammaren, som fann ifrågavarande fastighetsförvärv vara för staden fördelaktigt, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ovanintagna köpekontrakt; samt

att till köpeskillingens gäldande anvisa ett anslag å 22,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, bestridas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 62.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag till inköp för stadens räkning av vissa jordområden inom kvarteret Ryttaren i stadsdelen Viken, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning angående tandvård vid folkskolornas tandklinik för övningsskolans elever.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 20 december 1928 ha stadsfullmäktige bl. a. beslutat,

att en skoltandklinik skall från och med år 1929 inrättas vid stadens folkskolor;

att tandvård därvid skall beredas samtliga vid folkskolorna undervisade barn mot en avgift av 3 kronor för varje fyllning, men att övrig behandling skall vara kostnadsfri;

att kliniken, förutom behandling av alla akuta fall, första året skall meddela fullständig tandvård åt första klassen i småskolan för att sedan år efter år utvidga arbetsfältet med en årsklass, tills slutligen detta omfattar små- och folkskolans samtliga lärjungar.

Karlstads folkskoleseminariums övningsskola, som innevarande år har 153 lärjungar förutom en fortsättningsskolavdelning, vars lärjungar här ej medräknats, består helt och hållet av barn, som, om seminariet ej funnes härstädes, skulle undervisas i stadens folkskolor. Det nära sambandet mellan övningsskolan och folkskolorna framgår bl. a. därav, att en del barn på olika åldersstadier övergå från folkskolan till övningsskolan eller tvärtom. Då seminariet ej förfogar över några anslag till tandvård, synes det vara önskvärt, att övningsskolans barn genom stadens försorg finge tandvård å folkskolans tandklinik på samma villkor som folkskolans barn.

Vid en beräkning av de kostnader, som tandvården åt övningsskolans barn skulle medföra för staden, torde man böra utgå från det lärjungeantal, som innevarande läsår undervisas i övningsskolan samt tillämpa de grunder, som använts i den utredning angående kostnaderna för tandvården vid Karlstads folkskolor i det av vederbörande kommitté den 20 april 1928 avgivna förslaget rörande tandvård för Karlstads folkskolor, vilket ligger till grund för stadsfullmäktiges ovannämnda beslut den 20 december 1928. Barnantalet i övningsskolan är innevarande läsår i 1:a klassen 25, i 2:a 26, i 3:e 23, i 4:e 22, i 5:e 20, i 6:e 22, i 7:e 5 och i 8:e 10, summa 153. Kostnaderna kunna då beräknas sålunda:

År	Tim. för tandl.	Tandl.-arvode	Bitr.-arvode	Materiell	Summa	Avgifter	Stadens kostnader
1	33	330	66	49	445	150	295
2	15	150	30	22	202	78	124
3	12	120	24	18	162	69	93
4	11	110	22	16	148	66	82
5	10	100	20	15	135	60	75
6	11	110	22	17	149	66	83
7	2	20	4	3	27	15	12
8	5	50	10	7	67	30	37
1—8	99	990	198	147	1,335	534	801

Enligt kommitténs beräkning skall varje barn betala 3 kronor för varje tandfyllning. Avgifterna bliva då 1:a året 150 kronor och efter 7 år 534 kronor. Avdrag har här ej gjorts för barn, som få fri undervisningsmateriell, enär sådan förmån ej hittills givits övningsskolans barn.

På grund av det anförda får lärarkollegiet vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att tandvård vid Karlstads folkskolors tandklinik skall från och med år 1930 beredas samtliga i klass 1—8 undervisade lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola mot en avgift av 3 kronor för varje fyllning, men att övrig behandling skall vara kostnadsfri;

att första året (förutom behandling av akuta fall) fullständig tandvård beredes åt första klassen i småskolan och att sedan årligen en ny klass tillkommer, så att efter 7 år samtliga lärjungar erhålla tandvård;

att för ändamålet erforderliga anslag beviljas, därav för 1930 295 kronor.
Karlstad den 25 september 1929.

Å Lärarkollegiets vid Karlstads folkskoleseminariums vägnar:
ALBIN OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 23 oktober 1929.

§ 184.

Stadsfullmäktige hade för avgivande av yttrande till hälsovårdsnämnden remitterat en från lärarkollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium till stads-

fullmäktige inkommen skrivelse med anhållan, att stadsfullmäktige ville besluta, att tandvård vid Karlstads folkskolors tandklinik skulle på närmare angivet sätt beredas lärjungarna vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola, samt för ändamålet anslå erforderliga medel.

Hälsovårdsnämnden tog nu förevarande ärende i övervägande och beslöt tillstyrka ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JUHLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 november 1929.

§ 770.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av lärarkollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium gjord framställning, att tandvård vid stadens folkskolors tandklinik måtte på samma villkor som gälla för folkskolans barn, beredas lärjungarne vid seminariets övningsskola, uti vilket ärende hälsovårdsnämnden den 23 oktober 1929 avgivit yttrande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren på de av lärarekollegiet andragna skäl hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bifalla ifrågavarande framställning; samt

att för år 1930 till kostnadernas bestridande anvisa ett anslag av 295 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 3 mars 1930.

§ 22.

För avgivande av yttrande hade Karlstads stadsfullmäktiges beredningsutskott till folkskolestyrelsen remitterat en från Karlstads folkskoleseminariums lärarekollegium hos stadsfullmäktige gjord framställning om att tandvård måtte

vid Karlstads folkskolors tandklinik beredas jämväl lärjungarna vid folkskoleseminariets övningsskola. I anledning härav hade folkskolestyrelsens byggnads- och ekonominämnd, som förberedande behandlat ifrågavarande ärende, beslutat föreslå folkskolestyrelsen att som sitt yttrande anföra, att, därest den gjorda framställningen bifölles, detsamma dock måtte ske på villkor,

att anslaget för tandvård av lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola måtte uppföras på drätselkammarens stat;

att tandläkare och tandsköterska avlönas direkt från seminariet;

att avgifterna för vid tandvården av övningsskolans barn förbrukad materiell inbetalas till skolkassan enligt av skoltandläkaren uppgjord räkning;

att tandvård beredes endast de av vid seminariets övningsskola undervisade barn, som äro kyrkoskrivna inom Karlstads stad;

samt att ifrågavarande tandvård endast må komma till stånd på den tid och i den utsträckning, som förhållandena medgiva, samt efter samråd med stadens folkskolinspektör.

Efter överläggning beslöt folkskolestyrelsen att som sitt yttrande i ärendet anföra vad byggnads- och ekonominämnden föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat:

ANDERS LÖFBERG.

ALB. SVENSSON. REINH. TERNQVIST.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 april 1930.

§ 270.

Uppå återremiss från stadsfullmäktiges beredningsutskott hade kammaren att avgiva förnyat yttrande över en av lärarekollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium gjord framställning, att tandvård vid stadens folkskolors tandklinik måtte på samma villkor, som gälla för folkskolans barn, beredas lärjungarna vid seminariets övningsskola, uti vilket ärende folkskolestyrelsen numera avgivit utlåtande.

Kammaren hyste den uppfattningen, att de lärjungar i övningsskolan, som vore mantalsskrivna inom staden, borde åtnjuta samma förmåner som

övriga folkskolebarn samt att folkskolestyrelsen, som jämlikt stadsfullmäktiges beslut hade inseende över tandkliniken och dess ekonomiska angelägenheter, lämpligast i sin stat torde bära upptaga nödigt anslag för ifrågavarande tandvård ävensom handhava alla utbetalningar och inbetalningar, och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte besluta i enlighet med kammarens förslag den 25 november 1929, § 770 i protokollet, med det tillägg, att tandvården endast skall avse barn, mantalsskrivna inom Karlstads stad samt att det skall tillkomma folkskolestyrelsen att i sin stat för kommande år upptaga anslag för nu angivna ändamål.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 maj 1930.

§ 63.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över lärarekollegiets vid folkskoleseminariet framställning angående tandvård vid folkskolornas tandklinik för övningsskolans elever.

I ärendet hade yttranden avgivits dels av hälsovårdsnämnden och drätselkammaren, dels ock, på framställning av utskottet, av folkskolestyrelsen jämte förnyat yttrande av drätselkammaren.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad kammaren i sitt senast i ärendet avgivna utlåtande föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri 1930.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 5 Juni	N:o 6.
-------	------------	--------

Hamnstyrelsens förslag angående ordnande av yttre hamnplanet och anskaffning av kranar för hamnens behov.

Till Stadsfullmäktige.

Trafiken på Karlstads hamn, speciellt på den yttre, har efter världskrigets slut visat en jämnt fortgående och stadig ökning. Detta framgår av efterföljande uppställning av storleken av den debiterade hamnuppborren från åren närmast före världskriget och fram till nuvarande tid. För att siffrorna skola vara fullt jämförbara, hava de, som avse åren före 1919, ökats med 50 proc., emedan denna taxesats tillämpats hela tiden från och med nämnda år. Någon annan höjning av taxesatserna har under tidsperioden ej förekommit, men väl några smärre jämkningar nedåt. Uppborren för de 20 sistförflutna åren ställer sig i jämna kronor sålunda:

År	Belopp	År	Belopp
1910	103,281	1920	97,921
1911	106,414	1921	74,221
1912	96,805	1922	103,630
1913	103,873	1923	118,509
1914	93,000	1924	126,875
1915	75,525	1925	122,994
1916	85,338	1926	130,280
1917	66,984	1927	147,075
1918	74,482	1928	149,947
1919	84,970	1929	151,474

Medan rörelsen i hamnen sålunda visar en glädjande ökning, så har det å andra sidan visat sig, att hamnen med de resurser av lossningsapparater och upplagsplatser, som för närvarande stå till förfogande, icke kan mottaga någon ökad trafik, då så svåra olägenheter uppstått av den omfattning rörelsen nu fått, att trafikförmedlingen kan anses hava nått bristningsgränsen.

Sålunda hava, då de områden av hamnplanet, som kunnat betjänas av lyftkranarna, varit utarrenderade och nyttjats för fasta upplag, de tillfälliga upplagsplatserna, avsedda att användas för den löpande godstrafiken, sedan åratal måst till största delen tagas i anspråk för permanenta kol- och koks-upplag, från vilka detaljhandel i stor utsträckning bedrivits. Att detta varit till förfång för de tillfälliga trafikanterna och hämmat utvecklingen, torde ligga i öppen dag. Dessutom föreligger ett allvarligt riskmoment i den påfrestning, som kajen utsättes för genom hamnplanets belastning med de stora kolupplagen, varför det ock är angeläget, att de tillfälliga upplagsplatserna med det snaraste bliva frigjorda. Att den kranutrustning, som för 12 år sedan anskaffades och då ansågs tillfyllest, icke kan betjäna på ett tillfredsställande sätt och sedan dess med c:a 80 proc. ökad trafik, torde utan vidare vara uppenbart. Bristen på lossningsanordningar och med lyftkranar tillgängliga upplagsplatser har under stundom medfört stockning i trafiken med därav följande kostnader för överliggedagsersättningar. Detta är för sjöfarten en mycket känslig och för en hamn en allvarlig sak. Sjöfartens män kräva snabbhet, säkerhet och precision. Till en hamn, som visar sig icke kunna lämna snabb expedition, höjes sjöfrakterna, vilket givetvis blir till nackdel för hamnen genom minskad trafik och för dess trafikanter genom ökade fraktkostnader.

I avsikt att få de framhållna missförhållandena avhjälpda har hamnstyrelsen låtit uppgöra förslag med kostnadsberäkning (Bil. 1).

Beträffande tidpunkten för förslaget genomförande har uppgjorts 3:ne alternativ (Bil. 2), nämligen Alt. I samt Alt. II a och II b.

I alla tre alternativen har i första utbyggnadsskedet medtagits hamnplanets ordnande med nya järnvägsspår, vägar o. d. samt förlängning av de kranspår, å vilka nuvarande portalsvängkranen förflyttas utefter kajen. Härutinnan äro alltså alla tre alternativen likvärdiga.

Alt. I och Alt. II a och II b skilja sig åt beträffande tidsordningen för de båda nya brokranarnas anskaffning.

Alt. I avser anskaffning av nya 6,5-tons brokraren jämte kranspår för densamma å 150 m. kajsträcka i första utbyggnadsskedet samt anskaffning

av nya Titan-brokranen jämte ytterligare 120 m. kranspår i andra utbyggnadsskedet.

Alt. II a avser i stället anskaffning av Titan-brokranen jämte 150 m. kranspår i första skedet samt 6,5-tonns kranen jämte 120 m. kranspår först i andra skedet.

Alt. II b är beträffande tidpunkten för kranarnas anskaffning fullt lika med Alt. II a, men skiljer sig däruti att kranspår redan i första skedet utläggas på en kajsträcka av $150+120=270$ m.

Enligt Alt. I får man omedelbart redan i första utbyggnadsskedet en avsevärd förbättring beträffande lossningskapaciteten hos den maskinella utrustningen, under det att man enligt Alt. II a och II b under första skedet i stället skulle få en betänklig försämring och först i andra skedet nå den eftersträfvade förbättringen. Förhållandet är nämligen det, att för närvarande såväl den gamla Titan-kranen som 5-tonns portalkranen kunna betjäna kol- och kokslossningen till nu använda upplagsplatser, under det att enligt Alt. II a och Alt. II b endast *en* kran, nämligen den nya Titan-brokranen skulle stå till förfogande för de fasta upplagsplatserna. Vidare måste det förhållandet inträda, att som den nya förlängda Titan-kranen skulle komma att betjäna ett djupare upplagsplatsområde, skulle den komma att arbeta betydligt långsammare än nu. Portalsvängkranens användning skulle inskränkas till lastning på järnvägsvagnar, men icke vidare kunna tjäna lossningen till de tillfälliga upplagsplatserna, enär dessa med det ändrade spårsystem, som är nödigt, komma att flyttas längre in mot land, än nu är förhållandet. Enbart nu nämnda förhållanden synas göra det omöjligt att reflektera på Alt. II a eller II b. Härtill kommer att om man utför första utbyggnaden enligt Alt. I, så når man omedelbart med kran fram till det numera outnyttjade området bakom nuvarande fasta upplagsplatserna.

Att framlägga någon ekonomisk kalkyl angående förändringen i hamnens ekonomi efter anskaffande av den utbyggnad av maskineriet som här ifrågasatts, torde ej vara möjligt. Men styrelsen måste givetvis räkna med, att utbyggnaden skall öva en allmänt stimulerande verkan på hamnrörelsen. Påpekas bör, att med ett betydligt utvidgat upplagsplatsområde måste avsevärt högre platshyror kunna uttagas med därav följande total högre hyresinkomst. Och om, såsom av belysningsstyrelsen i P. M. till gasverkets stat för 1930 framkastats, att nytt gasverk skulle komma att anläggas bakom de fasta upplagsplatserna, dit direkt lossning av gasverkskolen kan med den nya kranen

verkställas, så vinnes därmed en besparing för staden beträffande koltransportkostnaderna med åtskilliga tusen kronor per år.

Till sist kan nämnas att samtliga i ovanberörda alternativ upptagna kostnadsuppgifter grunda sig, vad själva kranarna angår, på preliminärt från ledande kranfirmor infordrade anbud.

Med bifogande av till förslaget hörande 3:nä ritningar får hamnstyrelsen efter enhälligt fattat beslut hemställa om ett anslag av 440,000 kronor för utförande av första utbyggnaden av förslaget i enlighet med Alt. I.

Karlstad den 5 maj 1930.

För Hamnstyrelsen:
C. O. AHLMARK.

Iwar Olsson.

Förslag till ordnande av nya upplagsplatser jämte spårförbindelser samt anskaffande av nya lossningskranar för yttre hamnen i Karlstad.

På grund av den alltjämt fortskridande ökningen i trafiken på Karlstads yttre hamn ha kraven på ökade maskinella lossningsanordningar och utökning av sådana upplagsplatser, som kunna direkt betjänas med kranar för lossning och lastning blivit allt starkare.

Upprepade framställningar ha under senare år inkommit till hamnstyrelsen från de större export- och importfirmorna om förhyrande av upplagsplatsområden av nämnda slag, särskilt för lagring av kol och koks, vilka framställningar man emellertid icke kunnat tillmötesgå, då de nuvarande områdena, som kunna direkt nås med lossningskranar, varit och äro till den grad upptagna och av kol- och kokshögar blockerade, att man till och med varit nödsakad taga i anspråk järnvägsspåren och vägarna såsom lagerplatser.

Sedan med anledning härav hamnstyrelsen vid flera tillfällen haft frågan om ökade upplagsplatser och nya lossningskranar under behandling och förberedande förslag framlagts och diskuterats, har undertecknad erhållit i uppdrag att på basis av därvid framkomna riktlinjer uppgöra ritningar jämte kostnadsberäkningar, vilka nu härmed överlämnas jämte följande

Utlåtande.

Nuvarande förhållanden.

Yttre hamnplanets nuvarande utseende framgår av bilagda ritning Pl. 1 (Litt. E 43). Kajsträckan, avsedd för djupgående fartyg, har en längd av 330

m. Hamnbassängen utanför är f. n. uppmuddrad till 4,4 m. djup under l.v.y. i Väneren, och alltså avsedd för de största fartyg, som kunna trafikera Trollhätte kanal. På hamnplanet finnas närmast kajen tvenne järnvägsspår n:o 1 och 2. Innanför dessa äro belägna s. k. tillfälliga upplagsplatser, vilka av alla hamnens trafikanter i mån av utrymme kunna få begagnas för uppläggning av transito-, stycke- och massgods. De första fem dagarna får godset här uppläggas utan särskild platshyra, för gods, som därefter kvarliggjer, upptages pr kvadratmeter en avgift efter stigande prisskala, i avsikt att därigenom förmå trafikanterna att så snart som möjligt vidarebefordra godset, i och för ett effektivt utnyttjande av platsutrymmena. Under vintern, när seglationen ligger nere, få de tillfälliga upplagsplatserna disponeras på längre tid till nedsett pris. Dessa tillfälliga upplagsplatser hava en bredd av 17 m. och en sammanlagd areal av 5,250 kvm. Innanför dessa upplagsplatser ligga tvenne järnvägsspår, n:o 3 och 4, åtskillda av en körväg. Samtliga järnvägsspår äro treskeniga och användbara för såväl Statens Järnvägar som Nordmark-Klarälvens vagnar. Omedelbart innanför 4:de spåret äro belägna s. k. fasta upplagsplatser, vilka uthyras för längre eller kortare tid, mot fast årlig avgift, och äro avsedda såsom lagerplatser, å vilka innehavarna kunna uppföra magasins- och andra för varuförmedlingen erforderliga byggnader. Dessa fasta upplagsplatser sträcka sig utefter hamnplanets hela längd och hava en bredd av (resp. djup in mot land) av omkring 45 meter. Innanför dessa upplagsplatser ligger den ännu så gott som outnyttjade, relativt vidsträckta inre delen av det vid yttre hamnens byggande, 1903—1904, genom muddermassors utfyllande skapade markområdet, vilket är avsett användas till fabriks-, magasins- och upplagstomter, och delvis är intaget i fastställd stadsplan.

De fasta upplagsplatsernas sammanlagda areal är c:a 13,300 kvm. Därav äro c:a 9,700 kvm. sedan lång tid tillbaka uthyrda, under det att återstående å hamnplanets östligaste del belägna 3,600 kvm. hittills ännu icke såsom lagerplatser blivit utnyttjade, utan endast då och då tillfälligtvis kommit till användning, beroende på att desamma icke med nuvarande arrangemang beträffande järnvägsspår och kranspår kunna direkt nås med lossningskranar.

På kajen finnas f. n. 4 st. kranar, nämligen:

Kran A: 1 st. på kranspår parallellt med kajen flyttbar brokran av Temperley-system, för 1,5 tons lyftkraft, med verkningsområde utanför kajen = 10,25 meter och från kajen in mot land räknat 50,85 m.

Med denna kran kan gods direkt lossas och lastas mellan fartyg och

järnvägsspåren 1, 2, 3 och 4, från och till de tillfälliga upplagsplatserna samt de närmast kajen belägna sex meterna av de fasta upplagsplatserna.

Kran B: 1 st. på samma spår utefter kajen flyttbar brokran, med kranbrygga av trä och löpvagnsmaskineri av Titans system för gripskopa, lyftkraft 3,5 ton, största gripskoperymd = 20 hl.

Denna kran verkningsområde är utanför kajen 7,6 meter och från kajkanten in mot land 39 meter. Med denna kran kan alltså direkt lossas och lastas mellan fartyg och järnvägsspåren N:o 1, 2 och 3 samt till och från de tillfälliga upplagsplatserna, men icke direkt till spår N:o 4 eller till de fasta upplagsplatserna.

Kran D: 1 st. utefter kajen flyttbar portalsvängkran med 5 tons lyftkraft, användbar för lossning med gripskopa av upptill 25 hl:s rymd, och med verkningsområde utanför kajen = 7,10 m. och från kajkant in mot land = 16,9 m.

Med denna kran kan direkt lossas och lastas från och till fartyg och järnvägsspåren N:o 1 och 2 samt till den närmast kajen belägna delen av de tillfälliga upplagsplatserna.

Kran E: 1 st. fast kran, belägen vid kajens östra ändpunkt, lyftkraft 15 ton och verkningsområde in till 1:sta spåret närmast kajen.

Av dessa kranar äro de tre under mom. A, D och E. nämnda fortfarande i fullgott skick och kunna med normalt underhåll användas många år framåt. Däremot är den stora träbryggan till under mom. B omnämnda Titanbrokranen nu i det närmaste uttjänad och kan icke användas mer än högst 2 à 3 år till. Denna kran beställdes 1918 då järnprisen voro genom kriget så uppdrivna, att en brokran av ifrågavarande typ med brobryggan utförd av järn skulle ha dragit en kostnad av c:a 300,000:— kronor. Hamnstyrelsen fann därför mest fördelaktigt att för en total anläggningskostnad av c:a 180,000:— kronor bygga kranstommen av trä, men till kranen inköpa ett sådant lyft- och åkmaskineri, att detsamma, sedan träbryggan efter en beräknad användningstid av 12 à 15 år vore uttjänt, kunde användas å en ny åkbrygga av järn, som då också kunde beträffande dimensionerna lämpas efter eventuellt förändrade förhållanden beträffande hamnrörelsen. Dessa styrelsens beräkningar hava i verkligheten hållit streck. Träbryggan, som f. n. är 12 år gammal, kan ännu användas ett par år till, men *måste* då utbytas. Lyftmaskineriet är fortfarande i utmärkt skick och kan användas många år framåt och järnet är nu åter i det närmaste lika billigt som före kriget, var-

för en ny fullt modern kranbrygga av järn, med betydligt större dimensioner än den gamla träbryggans, kan anskaffas för mindre än hälften av kostnaden 1918.

Å pl. 1 hava de upplagsplatsområden, som f. n. kunna direkt betjänas med ovanstående lossningskranar, markerats med mörk färg, och utgör sammanlagda arealen dylika upplagsplatser ungefär 5,800 kvm.

Förslag till utökning av lossningskranar och upplagsplatser.

Under det att, såsom ovan nämnts, alla de upplagsplatser, som kunna *direkt* betjänas med lossningskranar sedan lång tid tillbaka varit uthyrda, och särskilt de delar av upplagsplatserna, till och från vilka lossning och lastning kan direkt ske medels de med gripskopsmaskineri försedda kranarna, äro till trängsel blockerade med massgods, så hava de relativt stora östligaste områdena av de fasta upplagsplatserna samt området därinnanför, trots att avståndet från kajen är relativt litet och trots låg platshyra, icke kunnat komma till användning.

Härav har tydligt framgått att man nu måste inrikta sig på anskaffande av lossningskranar med större verkningsradie in mot land samt vidtaga sådana anordningar beträffande järnvägs- och kranspåren, att dessa kranar bliva flyttbara utefter så stor del av kajen som möjligt, särskilt kajplanet östligaste del. Härtill kommer nödvändigheten att ordna sammanhängande stora upplagsplatser för kol- och koksimporten.

I överensstämmelse härmed har bilagda förändrings- och utvidgningsförslag enligt ritning pl. 2 (Litt. E 44) uppgjorts.

För att möjliggöra kranspårens förlängning å kajplanet östra del måste de i ingångskurvan mellan rangérbangården vid Lambergsgatan och yttre hamnen liggande spåren flyttas utåt sjön genom bankens breddning och utfyllning, varöver baningeniören vid Statens Järnvägar H. Laurell uppgjort ett särskilt förslag, vilket inritats å härmed bilagda pl. 2. Beträffande järnvägsspåren, skulle vidare vidtagas den förändringen, att befintliga spår n:o 3 och n:o 4 flyttas från sina nuvarande lägen, på det sätt att spår n:o 3 förlägges å kajen omedelbart bakom där befintliga spår n:o 2, under det att spår n:o 4 flyttas bakom de fasta upplagsplatserna, varest även en ny körväg iordningställes. Härigenom uppnås dels den fördelen att flera vagnar kunna disponeras å kajen för direkta in- och utlastningar mellan fartyg och järnvägsvagnar, dels att ett mera sammanhängande område för kol- och koksupplag kan erhållas å hamnplanet östra del med en bredd vinkelrätt mot kajen av

70 meter, längd parallellt med kajen av i det närmaste 150 meter och sammanhängande areal alltså något över 10,000 kvm. Å hamnplanets västra del skulle s. k. tillfälliga upplagsplatser fortfarande bibehållas för korttidsuppläggning av särskilt styckegods. För att kunna med lastbilar och hästfordon köra till dessa tillfälliga upplagsplatser bibehållas där fortfarande en väg mellan de tillfälliga och fasta upplagsplatserna, men göres denna väg så smal som möjligt för att icke onödigt inskränka på upplagsmöjligheterna. I denna väg skulle dessutom kvarligga den innersta kranskenan, på vilken kran A (Temperleykranen) flyttas utefter kajen.

De nya brokranarna skulle utföras enligt å bilagda ritning pl. 3 (Litt. K 71) visade schema, och skulle bestå av:

1:o. 1 st. helt ny brokran med 6,5 tons lyftkraft, bestående av dels en på tvenne bockben uppbyggd, parallellt med kajen flyttbar fackverksbrygga av järn, dels en därovanpå placerad utefter hela bryggans längd löpande svängkran. Den fasta kranbryggans effektiva längd skulle bli 102 meter och svängkranens aktionsradie 13,5 meter. Kranens räckvidd från kajkanten utöver vid kajen liggande fartyg blir 10 meter och från kajkanten in mot land 119 meter. Alternativt har ifrågasatts 16 meters aktionsradie för svängkranen, med i stället något minskad längd å fasta bryggan.

2:o. 1 st., med användning av den äldre träbrokranens fullt användbara och fortfarande moderna löpvagnsmaskineri av Titans system om- och nybyggd brokran, med ny brygga av järn med samma längd och flyttbar å samma kranspår som ovannämnda nya 6,5 tons kranen samt med höj- och sänkbar utliggare över sjön till minst samma räckvidd. Den längst in mot land liggande delen av kranbryggan skulle så konstrueras att även där, när och om så framdeles erfordras, kan anbringas en höj- och sänkbar utliggare sträckande sig in över områdena innanför nuvarande fasta upplagsplatserna.

Dessa nya kranar skulle parallellt med kajen vara flyttbara å tvenne nya kranspår, av vilka det närmast sjön belägna förlägges 18 meter innanför kajkanten och det inre spåret omedelbart bakom nuvarande magasinen å fasta upplagsplatserna, 91 meter innanför kajkanten. Spårvidden mellan dessa kranspår blir alltså 73 meter. Platsen för närmast kajen belägna kranspåret är vald med hänsyn till, dels läget av nya järnvägsspåret n:o 3, dels möjligheten att med befintliga och eventuellt framdeles tillkommande portalsvängkranar kunna passera under och förbi de å kajen stående nya brokranarna.

De nya brokranarna bliva så tunga, att för kranspåren, till följd av grundens lösa beskaffenhet, omfattande och kostbara grundförstärkningar måste ske. För kranspåret närmast sjön är med hänsyn till den närliggande kajens stabilitet beräknat pålning med betongpålar under det att spåret innanför magasinsplatserna grundlägges på järnarmerad betongplatta, å frostfritt djup.

Av pl. 2 framgår att man med de nya kranarna kan direkt betjäna ett upplagsplatsområde av omkring 21,000 kvm., och att man dessutom med kranarna kan nå det stora, ännu outnyttjade markområdet å hamnplanets inre del.

Anläggningskostnader.

Kostnaderna för hamnplanets ordnande enligt pl. 2 och anskaffning av de båda nya brokranarna hava enligt bilagda kostnadsförslag vid fullständig utbyggnad beräknats bliva:

A. Hamnplanets ordnande med järnvägsspår, vägar, avloppsledningar o. d.....	102,000: —
B. Nya brokranar med kranspår och elektriska ledningar:	
1) Ny 6,5 tons brokran	270,000: —
2) Ny 3,5 tons brokran med användning av nuvarande Titankranens maskineri.....	130,000: —
3) Kranspår	118,000: —
4) Elektriska ledningar	10,000: —
	<u>528,000: —</u>
	Summa Kronor 630,000: —

Karlstad den 30 april 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Bil. II.

Arbetet uppdelat i utbyggnadsskeden enligt följande alternativ.

Alternativ I.

1:sta utbyggnadsskede.

- Ordnande av hamnplanet med järnvägsspår, vägar m. m. enligt pl. 2 (Litt. E 44) samt förlängning av nuvarande kranspår..... 102,000: —
- Anskaffning av 6,5 tons brokran jämte kranspår å 150 m. kajsträcka samt elektriska ledningar:

6,5 tons kranen	270,000: —		
Kranspår, 150 m.	58,000: —		
Elektriska ledningar.....	10,000: —	338,000: —	440,000: —

2:dra utbyggnadsskede.

Anskaffning av ny brokran med användning av gamla Titanmaskineriet samt kranspår å 120 m. kajsträcka å hamplanets västra del:

Titankranen ..	130,000: —		
Kranspår.....	50,000: —	190,000: —	
		<u>Summa Kronor</u>	<u>630,000: —</u>

Alternativ II a.*1:sta utbyggnadsskede.*

a) Ordnande av hamnplanet enligt pl. 2 med järnvägsspår, vägar och förlängning av kranspåren för portalsvängkranen ..	102,000: —		
b) Anskaffning av ny brokran med användning av gamla Titan-maskineriet jämte anläggning av nya kranspår för densamma å 150 m. kajsträcka:			
Titankranen	130,000: —		
Kranspår.....	58,000: —		
Elektriska ledningar	10,000: —	198,000: —	300,000: —

2:dra utbyggnadsskede.

Anskaffning av 6,5 tons brokran jämte kranspår å ytterligare 120 m. kajsträcka:

6,5 tons kranen.....	270,000: —		
Kranspår	60,000: —	330,000: —	
		<u>Summa Kronor</u>	<u>630,000: —</u>

Alternativ II b.*1:sta utbyggnadsskede.*

a) Ordnande av hamnplanet med järnvägsspår, vägar m. m. enligt pl. 2.....	102,000: —		
b) Anskaffning av ny brokran med användning av			

gamla Titan-maskineriet samt kranspår å 270 m.
kajsträcka jämte elektr. ledningar:

Titan-kranen	130,000: —		
Kranspår.....	118,000: —		
Elektriska ledningar	10,000: —	258,000: —	360,000: —

2:dra utbyggnadsskede.

Anskaffning av ny 6,5 tons brokran	270,000: —	
		Summa Kronor 630,000: —

Karlstad 30 april 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 maj 1930.

§ 318.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av hamnstyrelsen gjord framställning angående ordnande av yttre hamnplanet samt anskaffande av hamnkranar m. m.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren på de i framställningen andragna skäl hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta

att bevilja hamnstyrelsen ett anslag å 440,000 kronor för utförande av de i styrelsens förslag under alternativ I, första utbyggnadsstadiet, upptagna arbeten och anordningar;

att ifrågavarande anslag skall anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån;

att underställa beslutet, i vad det avser lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 juni 1930.

§ 66.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av hamnstyrelsen i skrivelse den 5 maj 1930 gjord framställning angående ordnande av yttre hamnplanet och anskaffning av kranar för hamnens behov.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående uppförande av en småskolebyggnad inom stadsdelen Norrstrand.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag jämte därvid fogade handlingar får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att stadsfullmäktige ville bifalla folkskolestyrelsens däri gjorda förslag till ny skolbyggnad inom Norrstrandsområdet i Karlstad samt för detta ändamål bevilja erforderliga medel.

Karlstad den 9 maj 1930.

Å Karlstads folkskolestyrelsens vägnar:

ANDERS LÖFBERG.

Ordförande.

Axel Rydborg.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde hos Karlstads folkskolestyrelse den 6 maj 1930.

§ 55.

Sedan folkskolestyrelsen vid sammanträde den 3 sistlidne mars beslutat anmoda byggnadsfirman Bröderna Wästlund att uppgöra fullständiga ritningar med arbetsbeskrivning till nytt skolhus å den s. k. Skogströmska tomten inom Norrstrandsområdet i Karlstad ävensom att låta ingenjören O. G. Hammarberg uppgöra förslag till vatten- och avloppsledning och från firman A.-B. L. Lüppert & C:o införskaffa ritningar och kostnadsförslag till elektriska ledningar inom ifrågavarande skolbyggnad hade samtliga dessa handlingar till folkskolestyrelsen nu inkommit. Ritningarna till nämnda skolbyggnad hade av byggnadsnämnden i Karlstad blivit godkända, varjämte länsarkitekten och statens folkskolinspektör granskat desamma utan anmärkning. De föreliggande ritningarna och förslagen hade därefter blivit granskade av för ändamålet särskilt tillsatta kommitterade, som föreslagit folkskolestyrelsen att till stadsfullmäktige ingå med vördsam hemställan att stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande byggnadsarbeten måtte komma till utförande, samt att erforderligt anslag måtte för ändamålet beviljas. Kommitterade hade därjämte ansett, att det borde ankomma på drätselkammaren att avgöra, huruvida de planerade byggnadsarbetena skulle utföras av drätselkammaren eller att folkskolestyrelsen skulle erhålla detta uppdrag, varjämte kommittén beslutat föreslå att framställning bleve gjord om att behövlig mark för kommande utökning av skolbyggnadsverksamheten å nämnda tomtområde måtte reserveras i överensstämmelse med av stadsingenjören upprättat förslag.

Folkskolestyrelsen beslöt nu enhälligt att bifalla vad kommitterade i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 9 maj 1930.

ANDERS LÖFBERG.
JOHAN WÄSTLUND. AXEL EDÉN.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 maj 1930.

§ 328.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över framställning från folkskolestyrelsen angående uppförande av en skolbyggnad inom stadsdelen Norrstrand.

Det antecknades till en början att stadsfullmäktige redan år 1916 för uppförande av ett småskolehus å Norrstrand upplåtit erforderlig del av det staden tillhöriga s. k. Skogströmska området vid Eriksdal samt uppdragit åt folkskolestyrelsen att inkomma med utredning och förslag angående uppförande av en sådan byggnad med iakttagande av att möjlighet skulle beredas för en behövlig framtida utbyggnad att omfatta jämväl folkskola, men att av olika anledningar det planerade skolhuset icke kommit till stånd.

Kammaren hade under innevarande år i anledning av folkskolestyrelsens från stadsfullmäktige remitterade förslag angående om- och tillbyggnad av Gamla skolan jämväl uttalat, att en skolbyggnad å Norrstrand vore av behovet påkallad med hänsyn till det stora antalet skolpliktiga barn därstädes samt att en dylik byggnad snarast måtte komma till utförande för att däri-genom skulle bli klarlagt, i vilken mån en dylik anordning komme att medföra avlastning för skolorna i stadens centralare delar och vilka krav å utvidgade lokaler, som därefter skäligen kunde kvarstå.

Enligt det nu föreliggande förslaget skulle till en början allenast uppföras en småskolebyggnad, innehållande, förutom tvenne rum för undervisning i slöjd och handarbete, sex lärosalar jämte behövliga material- och kapp- rum samt toalettrum och vissa övriga utrymmen. I planen inginge emellertid att framdeles en folkskolebyggnad och ett gymnastikhus skulle komma till utförande såsom skisserats å handlingarne bifogad situationsplan, å vilken jämväl utmärkts det markområde å och invid den s. k. Skogströmska tomten, som för skolanläggningen i sin helhet vore behövt och vilket enligt kammarens förmenande fortfarande borde för ändamålet reserveras.

Kammaren, som med tillfredsställelse tagit del av folkskolestyrelsens nu ifrågavarande förslag, vilket enligt uppgjorda beräkningar skulle draga en kostnad av 127,850 kronor, ville livligt förorda detsamma och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta :

att bemyndiga drätselkammaren eller av kammaren utsedda kommitterade att i huvudsaklig överensstämmelse med folkskolestyrelsens förslag låta utföra ifrågavarande byggnadsarbete;

att för ändamålet bevilja ett anslag å 127,850 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån;

att underställa beslutet, i vad det avser upplåning, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 juni 1930.

§ 67.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av folkskolestyrelsen med skrivelse den 9 maj 1930 överlämnad framställning angående uppförande av en småskolebyggnad inom stadsdelen Norrstrand.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse med Värmlands läns hushållningssällskap om ersättning för vissa av sällskapet utförda arbeten å förutvarande utställningsområdet vid Våxnäs.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 januari 1930.

§ 56.

Angående övertagande för stadens räkning från Värmlandsutställningen 1929 av vissa byggnader och anläggningar å utställningsområdet hade lands-

hövdingen Abr. Unger å utställningsbestyrelsens vägnar inkommit med en så lydande framställning:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Enligt träffade avtal äro vederbörande byggmästare skyldiga att under närmaste tiden från utställningsområdet bortföra vissa av de byggnader, som använts vid sommarens utställning.

Då emellertid från åtskilliga håll såväl i pressen som man och man emellan framförts som ett önskemål, att för framtiden vissa av ifrågavarande byggnader finge kvarstå, och att en del anläggningar i övrigt å utställningsområdet bevarades, har med byggmästarna träffats preliminära avtal om uppskov med nedtagning och bortförande av ovan påtalade byggnader; och får jag under hänvisning till ovan anförda anhålla, att drätselkammaren ville skyndsammast taga frågan under omprövning och, om kammaren finner lämpligt, träda i underhandlingar med Utställningsbestyrelsen rörande övertagande av de byggnader och anläggningar i övrigt, som kunna vara av intresse för staden att bibehålla, och vilka eljest under den allra närmaste tiden bliva spolerade.

Karlstad den 22 augusti 1929.

Å Utställningsbestyrelsens vägnar:
ABR. UNGER.

Bertil Sahlin“.

Kammaren hade i anledning härav uppdragit åt Herrar Svensson och Håkansson att med biträde av vederbörande tjänstemän underhandla med utställningsbestyrelsen samt verkställa i övrigt erforderlig utredning i ärendet.

Värmlands läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott hade å sin sida till underhandlingsdelegerade utsett godsägaren C. Ros, direktören O. Lindgren och ingenjören B. Sahlin.

Sedan utredning angående kostnaderna för ifrågavarande byggnader och anläggningar blivit verkställd samt underhandlingar blivit förda i ärendet hade ytterligare inkommit så lydande handlingar:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Under hänvisning till bilagda vidimerade avskrift av protokoll från sammanträde den 14 november 1929 med delegerade från drätselkammaren och Hushållningssällskapet får jag å sällskapets vägnar härmed anhålla, att drätselkammaren ville för sin del godkänna i berörda protokoll uppgjorda för-

slag till överenskommelse samt hos stadsfullmäktige utverka anslag av 20,000 kronor i enlighet med nämnda överenskommelse.

Karlstad den 19 december 1929.

ABR. UNGER“.

»Avskrift.

Protokoll, fört vid underhandlingar mellan delegerade från Värmlands läns hushållningssällskap och drätselkammaren i Karlstad rörande övertagande av Karlstads stad utav vissa av Värmlandsutställningen 1929 utförda anläggningar m. m. Karlstad den 14 november 1929.

Närvarande: Hushållningssällskapets ordförande, Landshövdingen Abr. Unger, och vice Ordföranden, Godsägare C. Ros, Direktören C. Lindgren och sällskapets sekreterare B. Sahlin såsom hushållningssällskapets delegerade samt vice ordföranden hos stadsfullmäktige i Karlstad, Speditören J. A. Håkansson, Fabrikören Axel Svensson och Byggnadschefen Erik Björkman såsom delegerade för drätselkammaren i Karlstad.

§ 1.

Vid tidigare förda underhandlingar hade drätselkammarens delegerade förklarat, att de vid besök på utställningsområdet funnit, att de särskilt för utställningen uppförda byggnaderna voro av så provisorisk karaktär, att staden icke kunde hava någon nämnvärd nytta av desamma, och att således endast vissa vägarbeten, utfyllningar och dräneringar samt en del i ridhuset utförda arbeten kunde komma i fråga vid stadens övertagande av utställningens anläggningar.

Med anledning härav hade hushållningssällskapets delegerade rörande kostnaderna för å utställningsområdet utförda anläggningar, vilka vore av den beskaffenhet, att de ansågos bliva till nytta för staden, låtit sällskapets skattmästare ur utställningens räkenskaper sammanställa följande tablå (Bilaga).

Sedan denna tablå genomgått och granskats, enades de närvarande om följande

Förslag till överenskommelse mellan staden och hushållningssällskapet:

A. Staden lämnar till hushållningssällskapet ersättning för följande:

I. Anläggningar och arbeten å utställningsområdet:

a) 9" avloppsledning från stora avloppsdiket vid kreatursstallarna till Växnäs huvudbyggnad.....	3,645: 20
b) Fyllningsmaterial, skärv, makadam och grus	10,073: 55

c) Avjämning, terrassering, dränering och plantering	1,800: —	
d) Täckdikning norr om kreatursstallarna	1,364: 93	
e) Arbeten m. m. i ridhuset	2,000: —	18,883: 68

II. Utlägg för:

a) Äreportar å Järnväsgatan vid Prins Eugéns besök och Prins Carls besök	1,069: 76	
b) Målning av taket å Växnäs huvudbyggnad	245: —	1,314: 76
		Kronor 20,198: 44

eller i runt tal 20,000 kronor.

B. Hushållningssällskapet befrias från skyldighet att återställa utställningsområdet i det skick, det hade före användningen till utställningen, dock med det undantag, att från den del, å vilken nöjesfältet och lantbruksmötet varit förlagda och som förut brukats som åker, bortföres sågspån o. d. enligt överenskommelse med arrendatorn av området.

C. Hushållningssällskapet borttager de i samband med ridhusets omändring till restaurant uppförda tillbyggnaderna invid och omkring ridhuset samt överlämnar till staden, utan annan ersättning än den ovan nämnda, i ridhusets inre utförda golv, väggar och annan dylik inredning ävensom de i taket upphängda draperierna (baldakinerna).

D. Hushållningssällskapet befrias från skyldighet att återställa ridhuset till förutvarande skick in- och utvändigt.

In fidem:
BERTIL SAHLIN.

Justeras:
ABR. UNGER.

CARL ROS. OSCAR LINDGREN.
J. A. HÅKANSSON. AXEL SVENSSON. ERIK BJÖRKMAN.

Vidimeras:
M. HEDBERG. A. J. ROTH.

“Tablå

över kostnader för av Värmlandsutställningen utförda arbeten å utställningsområdet, vilka kunna anses vara till nytta för staden.

1. Anläggning av 9" avloppsledning från stora dragdicket vid stallarna fram till Växnäs huvudbyggnad	3,645: 20
2. Terrasserings-, utfyllnads- och vägarbeten a) till området framkörd och levererad fyllning, skärv, makadam, grus m. m. 10,073: 55	

b) Avjämnning, terrassering, dränering och plantering	17,973: 50	
c) Täckdikning av området norr om stallarne och ridhuset.....	1,364: 63	29,411: 68
3. Dammanläggning		<u>6,654: 97</u> 39,711: 85*)
4. Byggnadsarbeten för ridhusets omändring till restaurang (enligt byggnadsfirman Bröderna Wästlunds räkning)		36,313: 03
Anm. Utställningen har haft följande utlägg för äreportar i Järnvägsgatan vid prins Eugéns och prins Carls besök	1,069: 76	
Målning av taket å Våxnäs huvudbyggnad ..	245: —	<u>1,314: 76*</u>
		<u>Kronor 77,339: 64</u>

*) (39,711: 85 + 1,314: 76 = 41,026: 61 enligt bilagda specifikation).

Karlstad den 9 okt. 1929.

M. HEDBERG.

Cl. Wallén.“

“Utöver den specifikation, som upprättades den 9 oktober 1929 över utställningens utgifter för terrasseringar, vägarbeten m. m. tillkomma följande räkningar:

från stadens centralförråd	1,179: 02	för diverse varor, körning med ångvält och bitvarg
” ” ”	658: —	för makadam och skärv
” Stadskassan	297: 62	för plank till broar
” ”	252: 50	för slagg
” Karlstads Mek. Verkstad	345: —	för slagg
” Nya Åkeriet	589: 40	för leverans av grus samt
” ” ”	243: 31	körning för terrassering
” Lundgrens åkeri	79: —	för leverans av grus m. m.
” Karl Olsson	50: 88	för täckdikningsrör
	<u>Kr. 3,694: 73</u>	

Karlstad den 18 december 1929.

M. HEDBERG.

Cl. Wallén.“

Under den nu vid ärendets behandling uppkomna överläggningen anförde Herrar Svensson och Håkansson, att det av särskilda delegerade avgivna förslag till överenskommelse mellan staden och hushållningssällskapet borde antagas, enär de däri berörda anläggningarna och arbetena å förutvarande utställningsområdet vore av varaktigt värde för staden. De vidtagna dränerings- och utfyllningsarbetena vore sålunda nödvändiga för områdets framtida bebyggande, och vad dräneringsarbetena beträffar vore de av sanitära skäl redan dessförinnan påkallade. Vid underhandlingarna hade kammarens delegerade dessutom utgått från att en del av området lämpligen skulle kunna användas till plats för fästtillställningar av olika slag. Behov av en sådan plats här i staden förefunnes, och hade stadsfullmäktige, då fråga härom år 1927 behandlades, uppdragit åt kammaren att inkomma med förslag till dylik plats. Sedan nu området vid och i närheten av ridhuset blivit utfyllt och dränerat samt vägar anlagda, syntes plats där lämpligen kunna beredas för ifrågavarande tillställningar. En sådan lösning av platsfrågan vore ur trafiksynpunkt synnerligen fördelaktig, i det att de besökande kunde fördelas på tvenne olika vägar, nämligen landsvägen och den nyanlagda vägen genom Våxnäsparken samt mellan denna park och ridhuset. Med hänsyn till det relativt stora avståndet från närmast bebyggda områden torde ej heller de kringboende komma att i nämnvärd mån störas av tillställningarna och i övrigt borde i detta sammanhang anmärkas, att en fästplats av olika skäl, bland annat ur ordningssynpunkt, ej kan förläggas allt för långt från bebyggda stadsdelar. Ridhuset i dess nuvarande skick torde synnerligen väl tillgodose behovet av inomhuslokaler för basarer och andra liknande tillställningar, för vilka staden syntes böra bereda rum. I övrigt finge den föreslagna ersättningen, 20,000 kronor, anses skälig, särskilt i betraktande av att utställningens kostnader för ifrågavarande anläggningar uppgått till omkring 80,000 kronor. Vid frågans bedömande torde ej heller den synpunkten böra lämnas obeaktad, att stadens invånare i flera avseenden tillskyndats fördelar genom utställningens anordnande. De arbetslösa, vilkas antal under våren och sommaren varit avsevärt större än vad eljest brukade vara fallet, särskilt på grund av glasbrukets nedläggande, hade därigenom i ganska stor omfattning beretts arbetsförtjänst till icke ringa lättnad för staden. Det ekonomiska stöd, som staden givit utställningen i form av garantisumma å 10,000 kronor och efterskänkande av nöjesskatten, vars belopp utgjorde 52,096 kronor 17 öre, finge ej heller anses utgöra skäl att vägra den nu föreslagna ersättningen.

Häremot framhöll herr Dalgren, att ifrågavarande anläggningar och arbeten icke för staden kunde hava sådant värde, att särskild ersättning därför

borde lämnas utöver vad redan skett genom besluten om garantisumma och nöjesskattens efterskänkande. Det kunde icke anses berättigat att staden, såsom vid bifall till delegerades förslag bleve fallet, skulle ikläda sig ytterligare utgifter för täckande av hushållningssällskapets förlust å utställningen, även om denna förlust finge anses kännbar.

Herr Eriksson ansåg, att någon ersättning i nu förevarande fall väl kunde lämnas, men då densamma skäligen icke borde uppgå till mer än en ringa del av den föreslagna, så ville han åtminstone för närvarande yrka avslag i sådant hänseende.

Herrar Eliäson och Ternqvist funne den föreslagna ersättningen till hushållningssällskapet vara för hög även om de berörda anläggningarna vore för staden värdefulla därigenom, att en fästplats erhöles och området blivit för framtida behov dränerat och utfyllt. Stadens bidrag till utställningen vore för övrigt icke ringa, varförutom vidsträckta markområden, av vilka en del komme att tagas i anspråk en följd av år framåt, blivit vid utställningens anordnande kostnadsfritt till hushållningssällskapet upplåtna. Det föreslagna ersättningsbeloppet borde i anledning härav skäligen jämkas till 15,000 kronor.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt kammaren, utan votering, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ifrågavarande av delegerade för drätselkammaren och Värmlands läns hushållningssällskap framlagda förslag till överenskommelse angående ersättning under däri angivna villkor för vissa av sällskapet utförda och bekostade anläggningar; samt

att för gäldande av ersättningsbeloppet bevilja ett anslag å 20,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Mot beslutet reserverade sig herr Eriksson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 juni 1930.

§ 68.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt beslut den 13 januari 1930 hos fullmäktige gjord framställning angående godkännande av förslag till över-

enskommelse med Värmlands läns hushållningssällskap om ersättning för vissa av sällskapet utförda arbeten å förutvarande utställningsområdet vid Våxnäs, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vederbörande revisorers berättelse angående Karlstads systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1929.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 juni 1930.

§ 69.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över vederbörande revisorers berättelse angående Karlstads Systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1929; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot att ansvarsfrihet beviljas bolagets styrelse för 1929 års förvaltning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående val av ordförande och vice ordförande i stadsrevisionen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 juni 1930.

§ 70.

Sedan stadsfullmäktige vid nästföregående sammanträde godkänt av kaptenen N. Björkman gjord avsägelse av uppdraget att vara ordförande i stadsrevisionen, hade nu beredningsutskottet, efter remiss, att avgiva förslag till val av ordförande i den avgångnes ställe.

Utskottet beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte i stadsrevisionen utse dels till ordförande för tiden till den 1 januari 1932 nuvarande vice ordföranden bankdirektören E. Nilsson, dels ock till vice ordförande efter denne för tiden till den 1 januari 1931 folkskolläraren E. Strandman.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENTUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 26 Juni

N:o 7.

Drätselkammarens och byggnadsnämndens framställning angående omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I det beslut, stadsfullmäktige den 17 januari 1918 fattade angående ordnandet av stadens tekniska ledning, ingick bl. a. inrättande av en stadsarkitektbefattning, sorterande under byggnadsnämnden, samt en stadsbyggmästare och en fastighetsförvaltarebefattning, båda sorterande under drätselkammaren. Fullmäktige beslöto, att med besättandet av de nya stadsarkitekt- och stadsbyggmästarebefattningarna skulle dröja, till dess dåvarande stadsarkitekten Carl Crispin avginge.

Sedan stadsarkitekten Crispin i december månad 1929 avlidit, hava drätselkammaren och byggnadsnämnden genom särskilda delegerade haft under utredning frågan om lämpligaste sättet att ordna de efter honom lediga befattningarna, och hava delegerade i sådant avseende inkommit med förslag, som här bifogas (Bil. A, B, C).

Delegationerna hava på gemensamt sammanträde denna dag behandlat delegerades förslag och hava delegationerna därvid beslutat överlämna förslaget till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att, med godkännande av ifrågavarande förslag till omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna, fastställa därvid fogade instruktioner dels för stadsarkitekten i Karlstad, dels för Karlstads stads fastighetsförvaltare;

att bestämma löneförmånerna för stadsarkitekten och fastighetsförvaltaren på sätt delegerade föreslagit; samt

att uppdraga åt drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga på resp. delegationer ankommande åtgärder för de sålunda omreglerade befattningarnas tillsättande.

Karlstad den 29 april 1930.

För Drätselkammaren:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

För Byggnadsnämnden:

ERIK LUNDBLAD.

Gustaf E. Berg.

Bil. A.

P. M.

rörande omorganisation av stadsarkitekts-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna.

I samband med stadsfullmäktiges beslut av den 17 jan. 1918 rörande ordnandet av stadens tekniska ledning bestämdes att det slutgiltiga ordnandet av stadsarkitekts- och stadsbyggmästaretjänsterna skulle anstå, till dess att, efter dåvarande stadsarkitektens avgång, nämnda tjänst bleve ledig; samt att de instruktioner, som då fastställdes för de förenade stadsarkitekts- och stadsbyggmästaretjänsterna, skulle gälla endast för närmaste tiden och för dåvarande innehavaren, med avsikt att vid hans avgång omarbetas och ändras i samband med omorganisation (se stadsfullmäktiges tryck ser. A. N:o 1 1918, sid. 7 och 9.)

Med ändring av de bestämmelser rörande stadsarkitekts-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna, som innefattas i stadsfullmäktiges beslut rörande tekniska ledningens ordnande av 17 jan. 1918, föreslås nu följande

Omorganisation.

1. Förutvarande kombinationen av stadsarkitekts- och stadsbyggmästaretjänsterna upphäves.
2. Stadsarkitekten, som i likhet med stadsingenjören lyder under byggnadsnämnden, befrias från tillsynen över underhållsarbetena å de under drätselkammarens förvaltning ställda fastigheter, men skall äga skyldighet att, efter vissa i instruktionsförslag närmare angivna grunder, och på uppdrag av vederbörande delegationer, utföra erforderliga ritningar och kostnadsförslag för stadens egna husbyggnadsarbeten samt vara kontrollant över nybyggnads- och ombyggnadsarbeten.
3. Förutvarande stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna sammanslås till *en* självständig tjänst, vars innehavare skall benämnas fastighetsförvaltare och vara direkt lydande under drätselkammaren

(Titeln stadsbyggmästare är för ifrågavarande tjänst missvisande och olämplig, med hänsyn till att med stadsbyggmästare enligt »Byggnadsstadgan för rikets städer» och den för Karlstad särskilt fastställda byggnadsordningen avses den hos byggnadsnämnden anställda tjänsteman, som numera allmänt benämnes stadsarkitekt).

4. Nuvarande husbyggnadsförmanstjänsten indrages och likaså ritbitrådet å stadsarkitektkontoret.

De nya stadsarkitekt- och fastighetsförvaltarejänsterna böra tillsättas omedelbart. Nuvarande fastighetsförvaltaren torde berättigas uppbära sin nu innehavande avlöning till 1930 års slut med skyldighet att tillhandagå innehavaren av den nya fastighetsförvaltarejänsten med upplysningar angående stadens fastighetsväsen.

För de sålunda föreslagna nya stadsarkitekts- och fastighetsförvaltarejänsterna hava upprättats bilagda förslag till instruktioner, av vilka närmare framgå dessa tjänstemäns åligganden.

Instruktionen för stadsarkitekten överensstämmer i princip med bilagda förslag till normalinstruktion för stadsarkitekter.

Instruktionen har i övrigt avfattats med ledning av nyligen omarbetade instruktioner i andra medelstora svenska städer, där förhållandena äro jämförbara med Karlstads, samt beträffande anställningsättet och bestämmelserna om semester, ledighet o. d. till överensstämmelse med f. n. gällande instruktionen för stadsingenjören.

Till jämförelse bilägges gällande instruktioner för stadsarkitektstjänsterna i vissa med Karlstad jämförbara medelstora städer, samt en tablå utvisande dels i dessa städer utgående löner m. m. samt huvudsakliga tjänsteåligganden.

Löneförslag.

För de föreslagna nya stadsarkitekts- och fastighetsförvaltarejänsterna föreslås följande löner:

Stadsarkitekten.

Grundlön.	Ålderstillägg.	Slutlön.	Dyrtidstillägg.
5,000: —	2 st. à 500: — efter 5 à 10 års tjänstgöring.	6,000: —	Enligt för stadens tjänstemän nu gällande grunder.

Av grundlönen utgör en tredjedel tjänstgöringspenningar.

För nytillträdande innehavare skulle avlöningen från staden vid nuvarande index bliva Kronor 6,600: — .

Härtill kommer sportler enligt f. n. gällande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

Fastighetsförvaltaren.

Grundlön.	Ålderstillägg.	Slutlön.	Dyrtidstillägg.
4,000: —	3 st. à 400: — efter 4, 8 och 12 år.	5,200: —	Enligt nu gällande grunder.

Av grundlönen utgör en tredjedel tjänstgöringspenningar.

För nytilträdande innehavare skulle avlöningen vid nuvarande index bliva Kr. 5,300: — pr år.

Till jämförelse meddelas här nedan de avlöningar som enligt nu gällande lönestat utgår till stadsarkitektkontoret och fastighetsförvaltningen, för de tjänster som de nu föreslagna stadsarkitekts- och fastighetsförvaltarejänsterna skulle ersätta:

Stadsarkitekten	5,000: —	
2 ålderstillägg à 500: — efter 5 à 10 år.		
Dyrtidstillägg	<u>1,600: —</u>	6,600: —
Härtill sportler enligt taxa.		
Stadsarkitektens ritbiträde		3,600: —
Fastighetsförvaltaren: Lön	2,000: —	
Dyrtidstillägg	<u>640: —</u>	2,640: —
Husbyggnadsförmannen		<u>2,900: —</u>
	Summa Kronor	15,740: —

Karlstad den 21 april 1930.

ERIK LUNDBLAD.

RAGN. TJERNELD.

OLOF WÄSTLUND.

ERIK BJÖRKMAN.

Bil. B.

Instruktion för stadsarkitekten i Karlstad.

§ 1.

Med stadsarkitekt förstås i denna instruktion samma tjänsteman, som i byggnadsstadgan för rikets städer och i stadens byggnadsordning kallas stadsbyggmästare.

Stadsarkitekten som lyder under byggnadsnämnden, tillsättes av stadsfullmäktige och åtnjuter av stadsfullmäktige bestämd avlöning, varav viss del utgör tjänstgöringspenningar.

Då stadsarkitekt skall tillsättas åligger det byggnadsnämnden att härom utfärda kungörelse med utsättande av viss tid, inom vilken sökande må till byggnadsnämnden ingiva till stadsfullmäktige ställd ansökan.

Sedan ansökningstiden utgått upprättar byggnadsnämnden förslag, upptagande tre personer, därest så många sökande anmält sig, med förord för den som nämnden anser mest lämplig och skicklig. Inom detta förslag välja stadsfullmäktige stadsarkitekt.

Stadsarkitekten antages på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt.

Då stadsarkitekt till- eller avträder tjänsten föranstaltar byggnadsnämnden om inventering av de under hans vård varande handlingar.

§ 2.

För att kunna antagas till stadsarkitekt fordras att sökanden styrker sig äga såväl högre, teknisk och estetisk bildning som ock under väl vitsordad tjänstgöring vunnit praktisk erfarenhet inom området för hans blivande verksamhet.

§ 3.

Stadsarkitekten skall å tre i förväg bestämda helgfria dagar i veckan vara att träffa på sitt tjänsterum å tid, som av byggnadsnämnden bestämmes och på lämpligt sätt för allmänheten kungöres.

§ 4.

Stadsarkitekten åligger:

1) att närvara vid byggnadsnämndens sammanträden med rättighet att i överläggningarna men ej i beslutet delta samt att, där han det äskar, få sin mening till protokollet antecknad;

2) att mottaga ansökningar om byggnadsföretag och granska dem åtföljande ritningar samt att inför byggnadsnämnden föredraga dessa ärenden och, då så erfordras, avgiva skriftligt yttrande;

3) att hos byggnadsnämnden föredraga övriga till hans tjänst hörande och till behandling förekommande frågor samt att, när yttrande eller förklaring infor dras från byggnadsnämnden, härtill upprätta förslag;

4) att över alla de ärenden, med vilka stadsarkitekten har att taga befattning, föra diarium med särskilt register samt i övrigt för ärendenas handläggning erforderliga journaler efter av Byggnadsnämnden godkända formulär;

5) det åligger stadsarkitekten att under sin vård och på sitt ansvar å av byggnadsnämnden anvisat ställe förvara alla staden tillhöriga byggnadsritningar med tillhörande handlingar ävensom de kopior av enskildas byggnadsritningar m. m., som jämlikt byggnadsordningen skola ingivas till byggnadsnämnden,

ävensom att enligt av byggnadsnämnden lämnad föreskrift föra förteckning med register över samtliga dessa ritningar;

6) att noggrannt övervaka att tillåtna byggnadsföretag med allt därtill hörande byggnadsarbete utföres på ett fullt betryggande sätt samt i överensstämmelse med fastställda ritningar, stadens byggnadsordning och övriga gällande författningar eller av byggnadsnämnden särskilt lämnade föreskrifter;

7) att då byggnadsföretag utföres i strid mot fastställda ritningar eller gällande föreskrifter eller arbetet eljest icke utföres på fullt betryggande sätt eller då byggnadsarbete, vartill byggnadsnämnden ej lämnat tillstånd, förekommer, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse samt, om sådan icke finnes, till byggnadsnämnden göra anmälan om förhållandet;

8) att mot ersättning enligt fastställd taxa verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen för Karlstad stad eller av byggnadsnämnden föreskrives;

9) att årligen före februari månads utgång till byggnadsnämnden inkomma med skriftlig berättelse om byggnadsverksamheten i staden under näst föregående år enligt de föreskrifter, som nämnden kan finna lämpligt meddela, samt att upprätta alla av byggnadsnämnden begärda statistiska uppgifter;

10) att följa byggnadsteknikens framsteg i allmänhet och byggnadsverksamhetens utveckling i staden samt till byggnadsnämnden inkomma med framställningar och förslag, som han finner påkallade, särskilt beträffande stadens byggnadsordning, planläggning och bebyggande;

11) att biträda vid granskningen av förslag till förändringar eller utvidgning av stadsplanen, ävensom kvarters indelning i tomter;

12) att öva tillsyn över sådant underhåll av stadens byggnader, som berör arkitektoniska frågor, och skriftligen delgiva vederbörande anmärkningar, som därvid kunna framkomma;

13) att på anmodan av drätselkammaren eller annan stadens myndighet verkställa besiktningar samt deltaga i de sammanträden, vartill han av någon av stadens myndigheter eller av dem tillsatta kommittéer varder kallad, samt avgiva utlåtande i de frågor, som till hans yttrande varda hänskjutna;

14) att vid semesterledighet för stadsingenjören under högst en månads tid utan särskild ersättning vikariera för honom.

§ 5.

Stadsarkitekten åligger därjämte att på anmodan av drätselkammaren eller annan stadens myndighet *dels* uppgöra erforderliga ritningar och kostnadsförslag till reparationer och till nybyggnad ej hänförliga ändringar å Karlstad stad

tillhöriga byggnader, *dels* biträda vid utredningar av byggnadsfrågor genom att uppgöra härför erforderliga skissförslag jämte ungefärliga kostnadsberäkningar till nybyggnader samt om-, på- och tillbyggnader för Karlstads stads räkning och *dels* såsom kontrollant övervaka sådana byggnadsarbeten.

För ritningar till stadens nybyggnadsföretag samt till nybyggnader hänförliga ombyggnader, utöver vad härovan är stadgat, såsom huvudritningar, arbets- och detaljritningar och arbetsbeskrivningar, vilka han av vederbörande myndighet anmodats utföra, äger, med nedan nämnda undantag, stadsarkitekten uppbära särskild ersättning efter överenskommelse eller, om sådan ej förut träffats, med 50 proc. av den nu gällande av Svenska Teknologföreningen antagna arkitekttaxan, dock utan någon särskild förhöjning beträffande om-, på- och tillbyggnader.

Beträffande byggnadskostnaden, varefter arvodet beräknas, iakttages, att denna är baserad på i Karlstad gängse priser och att kostnaderna för värme-, vatten- och ventilationsanordningar, hissar, elektriska ledningar och dylikt liksom utgifter för administration och arkitektens eget arvode icke inräknas.

Ritningar till sådana stadens byggnadsföretag, för vilka den byggnadskostnad, varefter arvode eljest beräknas, ej uppgår till 5,000 kronor, är stadsarkitekten skyldig utföra utan någon ersättning.

§ 6.

Stadsarkitekten äger att i den mån hans tjänst det medgiver, tillhandagå stadens innevånare med uppgörandet av ritningar till byggnadsföretag mot ersättning enligt överenskommelse.

Stadsarkitekten är därjämte skyldig att mot ersättning enligt fastställd taxa verkställa besiktningar, som av enskild person påkallas, samt utfärda intyg, som i sammanhang med sådan besiktning eller eljest begäres.

För råd och upplysningar i byggnadsfrågor, som utan vidare utredning kunna och böra lämnas under expeditionstiden, är stadsarkitekten icke berättigad att av stadens innevånare fordra särskild ersättning.

Stadsarkitekten äger icke själv eller genom annan utöva verksamhet som byggmästare eller byggnadsentreprenör.

§ 7.

Stadsarkitekten är berättigad till sammanlagt en månads semester varje år på tid som byggnadsnämnden bestämmer. Tillfällig ledighet till och med tre söckendagar beviljas av byggnadsnämndens ordförande.

Då vikarie för längre eller kortare tid anses erforderlig, betalas denne av stadsarkitekten med undantag av vid semester samt vid ledighet på grund av sjukdom, i vilket senare fall stadsarkitekten har att för vikariens avlöning avstå tjänstgöringspenningarna.

§ 8.

Om stadsarkitekten åsidosätter sina skyldigheter eller om eljest giltig anledning därtill förekommer, äger byggnadsnämnden att omedelbart försätta honom ur tjänstgöring, till dess stadsfullmäktige efter inkommen anmälan fattat beslut i saken. Stadsfullmäktige äga i sådant fall att genast skilja honom från tjänsten och därmed förenade förmåner, men skall detta liksom ock den föregående anmälan beslutas med minst två tredjedels majoritet.

§ 9.

Stadsarkitekten är skyldig underkasta sig de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

Bil. C.

Instruktion för Karlstads stads fastighetsförvaltare.

§ 1.

Fastighetsförvaltaren, som är biträde åt drätselkammaren, anställs av drätselkammaren på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt, och åtnjuter av stadsfullmäktige bestämd avlöning, varav viss del utgör tjänstgöringspenningar.

§ 2.

För att kunna antagas till fastighetsförvaltare fordras, att sökanden styrker sig äga såväl lägre byggnadsteknisk utbildning som ock under väl vitsordad tjänstgöring vunnen praktisk erfarenhet inom området för hans blivande verksamhet.

§ 3.

Fastighetsförvaltaren åligger:

- a) att på kallelse närvara vid drätselkammarens sammanträden, väcka förslag i de ärenden, som tillhöra hans tjänstebefattning och därvid tillhandahålla de utredningar och upplysningar, som ärendenas behandling kräva;
- b) att *i egenskap av vice värd* utöva närmaste tillsynen över staden tillhöriga, under drätselkammarens förvaltning ställda byggnader, tomter, jord-

egendomar och stadsägor, i den mån dylik tillsyn icke är till annan överlåten; *att* väcka förslag rörande uthyrning, utarrendering eller annat lämpligt utnyttjande av nämnda fastigheter, i den mån de icke äro till stadigvarande offentligt eller annat ändamål upplåtna, samt ombesörja alla med tillsynen, uthyrning och utarrendering sammanhängande expeditionsgöromål, annonseringar, visningar, kontraktsutskrivningar o. d.; *att* registrera och hava vård om alla rörande fastigheterna upprättade hyres- och arrendekontrakt eller andra liknande avtal, samt noga följa och övervaka att enligt dessa kontrakt och avtal träffade överenskommelser och givna föreskrifter bliva behörigen uppfyllda; *att* tillse och övervaka renhållningen av gård, gata och bekvämlighetsinrättningar, i de fall där detta icke åligger någon annan;

c) att *i egenskap av husbyggnadsförman* utöva närmaste tillsynen över underhållet av respektive byggnader, tomter, stängsel och allmänna bekvämlighetsinrättningar, samt till drätselkammaren anmäla och föreslå sättet för avhjälpande av därå befintliga brister;

att årligen före den 1 september till drätselkammaren inkomma med förslag till de underhållsarbeten, som under näst påföljande år skola verkställas och,

att enligt av drätselkammaren meddelade direktiv tillse, att i statförslag upptagna eller på annat sätt beslutade underhållsarbeten bliva under iakttagande av största sparsamhet, på lämpligt och ordentligt sätt utförda;

d) att efter drätselkammarens bestämmelser biträda vid förekommande inventeringar, syner och besiktningar;

e) att upprätta och föra förteckning över den lösa egendom, som av honom omhänderhaves;

f) att på tid, som drätselkammaren bestämmer, vara å tjänstelokalen tillgänglig för allmänheten i tjänsteärenden;

g) att i övrigt ställa sig drätselkammarens föreskrifter till efterrättelse.

§ 4.

Fastighetsförvaltaren äger icke rätt att utan drätselkammarens medgivande i varje särskilt fall åtaga sig enskilda uppdrag.

§ 5.

Fastighetsförvaltaren är berättigad till sammanlagt tre veckors årlig semester, på tid som drätselkammaren bestämmer.

Tillfällig ledighet, t. o. m. tre söckendagar, beviljas av drätselkammarens ordförande.

Då vikarie för längre eller kortare tid anses erforderlig, betalas denne av fastighetsförvaltaren med undantag av vid semester samt vid ledighet på grund av sjukdom, i vilket senare fall fastighetsförvaltaren har att för vikariens avlöning avstå tjänstgöringspenningarne.

§ 6.

Om fastighetsförvaltaren åsidosätter sina skyldigheter eller om eljest giltig anledning därtill förekommer, äger drätselkammaren att omedelbart skilja honom från tjänsten och därmed förenade förmåner, men skall detta beslutas med minst två tredjedelars majoritet.

§ 7.

Fastighetsförvaltaren är skyldig att underkasta sig de förändringar i denna instruktion som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 73.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av drätselkammaren och byggnadsnämnden avgivet förslag angående omorganisation av stadsarkitekt-, stadsbyggmästare- och fastighetsförvaltaretjänsterna.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som ansåg, dels att tillsättandet av fastighetsförvaltare borde ske allenast tillsvidare på förordnande, för att erfarenhet måtte vinnas angående lämpligheten av det föreslagna förbandet av fastighetsförvaltaretjänsten och befattningerna såsom stadsbyggmästare, dels ock att ett förtydligande borde göras ifråga om stadsarkitektens rätt till särskild ersättning för arbeten i stadens tjänst, men som i övrigt icke fann anledning till erinran mot förslaget, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla vad drätselkammaren och byggnadsnämnden i ärendet föreslagit, dock med följande ändringar och tillägg, nämligen:

dels att fastighetsförvaltaretjänsten skall tillsättas till en början endast tillsvidare på förordnande,

dels ock att i instruktionen för stadsarkitekten skall i § 5 mellan andra och tredje styckena insättas ett nytt stycke av denna

lydelse: »De delar av arkitektarbetet, för vilka stadsarkitekten enligt föregående stycke skall vara berättigad att erhålla särskild ersättning, beräknas till 70 % av arkitektarbetet i dess helhet».

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Clarholms motion angående utredning rörande äganderätten till egendomen Stora Wåxnäs.

Till Stadsfullmäktige.

Då jag har anledning antaga att det för staden skulle vara av stort intresse och vikt att erhålla en utredning om äganderätten till egendomen Stora Wåxnäs får jag vördsamt hemställa att fullmäktige ville besluta att åt en kommitté på tre personer uppdraga att verkställa en sådan utredning.

PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 74.

Beredningsutskottet, som på remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över Herr Clarholms motion angående utredning rörande äganderätten till egendomen Stora Wåxnäs, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté med det i motionen angivna uppdraget samt till ledamöter i kommittén utse lasarettsöverläkaren Per Clarholm, sammankallande, landsfiskalen J. Noréus och majoren C. E. Nygren, med rätt för kommittén att, om så anses erforderligt, med sig adjungera lämpliga personer.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens redogörelse över användningen av ordinarie automobilskattemedel år 1929.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 maj 1930.

§ 319.

Rörande användningen av under år 1929 tillgängliga ordinarie automobilskattemedel hade inkommit så lydande handlingar:

“Till Drätselkammaren.

Härmed överlämnas redovisning för användningen av ordinarie automobilskattemedel under år 1929 och får jag vördsamt hemställa, att kammaren ville hos stadsfullmäktige begära godkännande av densamma.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 10 maj 1930.

H. WESTLIN“.

Redovisning

av ordinarie automobilskattemedel år 1929.

Kvarvarande $\frac{1}{1}$ 1929 av 1927—1928 års medel	23,538: 22	
Influtet av 1928—1929 års medel	65,640: 39	
		Kronor 89,178: 61
Använt år 1929:		
1925 års lån å kr. 157,000: —		
Ränta	6,955: 75	
Amortering	8,297: 59	15,253: 34
1926 års lån å kr. 66,800: —		
Ränta	3,022: 70	
Amortering	3,412: 96	6,435: 66
1928 års lån å kr. 225,000: —		
Ränta	10,557: 37	
Amortering	11,088: 79	21,646: 16
Breddning och rätning av vägen genom Rosenborgsgatan från Elvgatan till Jakobsbergsvägen (Stadsfullmäktiges anslag den $\frac{17}{10}$ 1929, § 142, Kr. 12,000: —).		
I verkligheten av automobilskattemedel använt	14,876: 53	
Under år 1929 överskridna anslag avseende underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator, vägar och körbanor å broar (Stadsfullmäktiges anslag den $\frac{21}{11}$ 1929, § 182, kr. 14,200: —).		

I verkligheten av automobilskattemedel använt.....	23,873: 70
Ökad kostnad för iordningställande av den asfalterade omnibuss- parkeringsplatsen å Norra Strandgatan utöver år 1928, § 197, anvisade 10,000:— kr. (Stadsfullmäktiges anslag den ^{21/11} 1929, § 182, kr. 1,400:—).	
I verkligheten av automilskattemedel använt.....	1,961: 88
	Kronor 84,047: 27
Resterande.....	5,131: 34
	Kronor 89,178: 61

reserveras jämlikt stadsfullmäktiges beslut den ^{21/11} 1929, § 182, för påbörjande av arbetet med asfaltindränkning av omnibuslinjen Vikengatan—Kvarnbergsgatan.

Jämlikt meromnämnda stadsfullmäktiges beslut av den ^{21/11} 1929, § 182, skulle visst belopp av 1928—1929 års ordinarie automobilskattemedel användas till täckande av den del av beräknade ökade kostnaden för nya Jakobsbergsvägen, vartill sökt fyllnadsanslag av utjämningsandel av automobilskattemedel icke erhöles. Då emellertid enligt nu meddelade bestämmelser från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen ordinarie automobilskattemedel icke få användas ifråga om företag, vartill utjämningsmedel erhållits, har stadsfullmäktiges beslut i denna del icke kunnat komma till utförande.

Karlstad den 10 maj 1930.

H. WESTLIN.

ERIK BJÖRKMAN“.

Efter föredragning härav och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att i enlighet med ovanintagna redovisning godkänna användningen av ifrågavarande automobilskattemedel.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 75.

Beredningsutskottet, som på remiss hade att yttra sig över drätselkam-

marens redogörelse över användningen av ordinarie automobilskattemedel år 1929, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i enlighet med den avgivna redovisningen godkänna användningen av ifrågavarande automobilskattemedel.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående upptagande av lån å sammanlagt 381,945: — kronor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 maj 1930.

§ 320.

Rörande av stadsfullmäktige beslutad men ännu icke verkställd upplåning ingav stadskamreraren så lydande handlingar:

“Till Drätselkammaren.

Med bifogande av specifikation å dels av Kungl. Maj:t medgiven tillfällig upplåning, avsedd att sedermera fonderas, och dels av stadsfullmäktige beslutad upplåning, som ännu icke blivit underställd Kungl. Maj:ts prövning, får jag härmed vördsamt hemställa, att kammaren måtte ingå till stadsfullmäktige med framställning, att fullmäktige ville besluta att för i förteckningen angivna ändamål upptaga ett 25-årigt amorteringslån å Kr. 381,945: — samt att därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd, varjämte drätselkammaren torde erhålla i uppdrag att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa den ifrågavarande upplåningen på tid och sätt kammaren kunde finna för staden fördelaktigast.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 12 maj 1930.

H. WESTLIN“.

Av Kungl. Maj:ts medgiven upplåning.

	Beslut		Handl. Ser. A.		Ä n d a m å l	Belopp	Kungl. Maj:ts beslut den
	år	§	n:r	sid.			
1	1927	230	14	59	Utsträckning av stadens gasledningsnät till Klaravik, Karlsgrund och Karlsholm . .	20,000:—	7/3 1930
2	1928	74	5	1	Vägportarna i Älvgatan och vid Strand . .	114,800:—	>
3	>	76	5	27	Lokaler för hamnen i tullhusets övre våning	26,845:—	>
4	>	133	10	1	Bro över Suttersälven vid Jakobsberg . .	45,300:—	>
5	>	200	12	164	Muddring av rundvirkeshamnen vid Kanikenäsholmen	25,000:—	>
6	1929	109	6	9	Till inköp av fastigheten Karlsvik	29,000:—	>
7		115	6	20	Utdragande av vattenledning till Lamberget	23,000:—	>

Av Stadsfullmäktige beslutad upplåning, som ännu icke blivit underställd Kungl. Maj:ts.

	Beslut		Handl. Ser. A.		Ä n d a m å l	Belopp
	år	§	n:r	sid.		
8	1929	155	9	41	Inköp för stadens räkning av landerierna Bjäfsen, Sjövik och Heddenäs	55,000:—
9	>	192	10	66	Såsom nödhjälpsarbeten utförda gas-, vatten- och avloppsledningar i Tegnérsgatan mellan Karla- och Herrhagsgatorna	13,000:—
10	>	214	11	155	Inköp av stadsägoområdet n:o 1,034 å Norra stadsområdet	30,000:—

I anledning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa:
att stadsfullmäktige måtte besluta upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 381,945 kronor;

att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse;
 samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, verkställa den ifrågavarande upplåningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 76.

Beredningsutskottet, som efter remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående upptagande av lån å sammanlagt 381,945 kronor, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens förslag till ny stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 16 maj 1930.

§ 114.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ny stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettsområdet här i staden hållits för allmänheten tillgängliga till påseende från och med den 15 mars till och med den 19 april 1930, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad för förstnämnda dag samt skriftliga underrättelser den 26 mars 1930 tillsänts samtliga för nämnden kände, av förslaget berörde rättsägare.

Under utställningstiden hade till byggnadsnämnden inkommit följande skriftliga anmärkningar mot förslaget:

“Till Byggnadsnämnden, Karlstad.

Undertecknad har tagit del av förslag till ändring av stadsplanen och funnit, att tomten 86, n:o 23 gamla numreringen, kv. Timmermannen i Karlstad, i förslaget fått ett mycket annorlunda utseende än vad den nu har.

Enligt förslaget kommer Kvarnbergsgatan att breddas och en ny trafikled upptagas, vilken, utgående från Kvarnbergsgatan, skär av tomten 10–15 meter med påföljd att ett av de båda boningshusen genomskäres.

Tomten är jämförelsevis liten och detta snitt berövar densamma en avsevärd del av dess bredd. På grund härav finnes icke utrymme för en eventuell nybyggnad med mindre än det andra boningshuset nedrives.

Blir förslaget av vederbörande myndighet godkänt, betyder detta, att sterbhusets egendom så gott som fullständigt spolieras.

Gården byggdes av min far, byggmästaren Erik Eriksson, för åtskilliga decennier tillbaka. Hans avsikt var, att hans barn där skulle ha en fristad. Vid hans död inköptes gården av min man, folkskolläraren B. Nyström, och av mig. Vår önskan var densamma, att våra efterlevande där skulle få kvarbo. Därför är det ju tydligt att jag icke har någon önskan att avhända mig gården. Om så likväl måste ske, ställer jag som villkor, att nya hus bygges såsom ersättning.

Jag förbehåller mig rätt att framdeles få yttra mig i den händelse så skulle påfordras.

För B. Nyströms sterbhus:

ANNA NYSTRÖM“.

“Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan jag tagit del av det stadsplaneförslag för Kvarnberget och Lasarettssområdet här i staden, som uppgjorts av stadsingenjören G. Lovén, får jag härmed vördsamt göra följande erinringar mot detsamma.

Enligt ifrågavarande stadsplaneförslag skall från min tomt N:o 98 i kvarteret Violen tagas cirka 190 kvadratmeter, utgörande norra delen av tomten, samt till densamma läggas cirka 60 kvadratmeter, ingående i den söder om tomten liggande Fryksdalsgatan.

Då jag emellertid utfört omfattande och dyrbara sprängningsarbeten å det område, som enligt föreliggande stadsplaneförslag skall tagas från tomten och tomten i övrigt genom den föreslagna jämkningen kommer att få ett betydligt minskat värde, tillskyndas jag en ekonomisk förlust.

Jag får därför vördsamt anhålla att mot ett pris av t. ex. 1 krona 50 öre per kvadratmeter få inköpa området mellan min nuvarande tomt och blivande Elvdalsgatan och att detta område vid en blivande tomtindelning sammanföres med min nuvarande tomt, så att det hela kommer att bilda en tomt. Under andra förhållanden kommer jag icke att godkänna föreliggande stadsplaneförslag.

Karlstad den 16 april 1930.

DAVID GUNNAR BLOM“.

”Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan jag blivit satt i tillfälle att taga del av det stadsplaneförslag för Kvarnberget och Lasarettområdet här i staden, som uppgjorts av stadsingeniören G. Lovén, får jag härmed vördsamt göra följande erinringar mot detsamma.

Enligt ifrågavarande förslag skall från min tomt N:o 97 i kvarteret Violen tagas cirka 165 kvadratmeter, utgörande norra delen av tomten, samt till densamma läggas cirka 60 kvadratmeter, ingående i den söder om tomten ligande Fryksdalsgatan.

Då jag emellertid utfört omfattande och dyrbara sprängningsarbeten å det område, som enligt föreliggande stadsplaneförslag skall tagas från tomten och tomten i övrigt genom den föreslagna jämkningen kommer att få ett betydligt minskat värde, tillskyndas jag en ekonomisk förlust.

Jag får därför vördsamt anhålla, att mot ett pris av t. ex. 1 krona 50 öre per kvadratmeter få inköpa området mellan min nuvarande tomt och blivande Elvdalsgatan och att detta område vid en blivande tomtindelning sammanföres med min nuvarande tomt, så att det hela kommer att bilda en tomt. Under andra förhållanden kommer jag icke att godkänna föreliggande stadsplaneförslag.

Karlstad den 16 april 1930.

MARIA EURÉN“.

Den av stadsingeniören upprättade beskrivningen över förslaget ävensom det uppgjorda förslaget till byggnadsbestämmelser, vilka handlingar skulle i protokollet intagas, lydde sålunda:

Beskrivning till förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettområdet i Karlstad.

År 1901 fastställdes en av dåvarande stadsbyggmästaren J. B. Carlsson i enlighet med stadsfullmäktiges beslut upprättad stadsplan för stadsdelarna Viken och Kvarnberget, Sjötullägorna och Domprostjorden samt delar av landerierna Kristinedal och Marieberg. Denna stadsplan ändrades, särskilt vad beträffar norra delen av Kvarnberget enligt stadsarkitekt C. Crispins förslag, och den förändrade stadsplanen fastställdes år 1915 för de stadsdelar, som äro belägna öster om Rosenborgsgatan, men ej för delen väster därom, för vilken del den ursprungliga stadsplanen ännu är gällande, oaktat fråga om ändring med hänsyn till huru dessa områden i verkligheten tagits i bruk, flera gånger varit dryftad i stadsfullmäktige.

Undertecknad upprättade under år 1920 ett utkast till förändrad stadsplan med byggnadsplan för Kvarnbergsområdet och Sjötullsägorna och detta förslag godkändes i princip av stadsfullmäktige den 17/2 1921, dock med utslutande av delen väster om Rosenborgsgatan, för vilket område separat förslag på begäran utarbetats och av stadsfullmäktige godkändes nyssnämnda dag.

Beskrivningen till det år 1921 utarbetade förslaget var av följande lydelse:

“Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan jag vid flera tillfällen påpekat de väsentliga brister, som vidlåda den nu gällande stadsplanen för stadsdelen Berget, har byggnadsnämnden givit mig i uppdrag att omarbeta densamma, med hänsyn särskilt tagen till skapandet av goda förbindelser med stadens centrum samt med större anpassning efter terrängen än vad som förut är gjort.

Det nu föreliggande förslaget är att betrakta såsom ett preliminärt förslag, i sina grunddrag så genomarbetat, att det skulle i princip kunna antagas, om det finner vederbörandes gillande.

Innan jag ingår på beskrivningen av detta förslag, ber jag att få påpeka en del brister i den gällande stadsplanen. Ingen fullt genomförd trafikled finnes. Härtill skulle visserligen Rosenborgsgatan med sin nuvarande sträckning kunna användas, dock ej utan breddning, men ytterligare en trafikled, direkt förande till centrala delar av staden, behöves. Varken Elfdals-, Fryksdals- eller Hööksgatan kunna med de nuvarande sträckningarna lämpa sig härför, då de två förstnämnda bitvis erbjuda alltför starka lutningar och den sistnämnda endast berör stadsdelens ytterkanter samt dessutom bildar för skarp vinkel med Kvarnbergsgatan. Alla gator med undantag av Rosenborgsgatan äro lika breda nämligen 12 meter, och utläggande av så breda gator skulle mångenstädes förorsaka staden onödigt dryga kostnader, utan att man härigenom tillgodosåg något trafikbehov. I synnerhet gäller detta de till bergsplatån ledande branta vägarna, vilka på flera ställen ej skulle kunna utföras annat än såsom trappgator. Kvarteren äro i allmänhet alltför breda för att utan mindre tilltalande gårdsbyggnader kunna rationellt utnyttjas. Stadsplanen och i synnerhet tomtindelningen är uppgjord utan hänsyn till ett visst byggnadssätt, och det skulle möta oöverstigliga hinder att vid stadsplanens utbyggande åvägabringa någon arkitektonisk samverkan mellan de olika byggnadskomplexen eller de fristående husen.

De positiva riktlinjer jag haft för ögonen utom de av byggnadsnämnden givna direktiven äro att uppdelat området i grupper, lämpade för olika byggnadstyper, och såvitt möjligt samordna de härvid uppkommande enheterna, så

att arkitektonisk samverkan kan åstadkommas vid utbyggandet. Härvid har bergig terräng i allmänhet avsetts för 2—3 våningars sammanbyggda hus. De områden däremot, som kunna bebyggas utan större kostnad och hava matjordsbetäckning, äro avsatta till fristående hus.

Redan befintliga byggnader i synnerhet sådana, vilka på grund av den nu gällande stadsplanen äro flyttade i gatugräns, hava i största möjliga mån inpassats i förslaget. Härvid får jag framhålla att, om kvarteret Kvarnen skulle utläggas enligt nuvarande stadsplan, bleve en hel del markägare i saknad av utfartsväg, emedan de blivande tomterna äro mycket stora och omfatta flera ägor vardera. Genom att uppdelade detta kvarter i flera medelst smala gator kan lämpligare storlek å dessa med småhus bebyggda tomter åstadkommas, och knappast någon av de nuvarande markägarna blir avstängd från gata. Ett undantag från nyssnämnda regel, att visa största möjliga hänsyn till befintliga byggnader, är den föreslagna huslängan längs Kvarnbergsgatan, och har motivet härför varit, att genom den i en framtid nödvändiga breddningen av Kvarnbergsgatan de flesta av de nuvarande husen längs dess västra sida måste rivras och att läget i en framtid blir tämligen centralt.

De tilltänkta trafiklederna äro dels Älvgatan och den till 18 meter breddade Rosenborgsgatan, dels den breddade Kvarnbergsgatan och dess fortsättning åt sydväst, motsvarande närmast den s. k. Älvdalsgatan. Denna sistnämnda trafikled utgör så att säga grundtanken i förslaget. Genom överenskommelse med S. J. har staden förbundit sig att omändra stadsplanen bl. a. i kvarteret Ryttaren, och deltagar S. J. i kostnaden härför. En järnvägsundergång anordnas i Kvarnbergsgatans fortsättning, och härigenom möjliggöres en gen och bekväm förbindelseled med stadsdelarna söder om järnvägen. Det är denna förbindelseled, som enligt det nu föreliggande förslaget skulle fortsättas i den breddade Kvarnbergsgatan och den nya sträckningen av Älvdalsgatan, som i trakten mellan lasarettet och blivande seminariet skulle förena sig med Rosenborgsgatan vid en trafikplats. En blivande spårvägslinje synes med fördel i denna trafikled kunna anordnas, t. v. enkelspårig och från nyssnämnda trafikplats fortsättande i norr åt Rosenborgsgatan och där efter i öster åt Älvgatan samt slutligen genom Klaraborgsgatan utmynnande i Drottninggatan. Vid Drottninggatans västra ändpunkt skulle givetvis enligt denna plan uppstå en trafikknut, och vore härför skäligt att vidga Drottninggatan något på denna punkt, så att en trafikplats här uppstode. Likaledes förutsätter planens realiserande ytterligare breddning av den redan förut från 6 till 15 meter breddade Klaraborgsgatan.

För att i detalj kunna bestämma gatornas med hänsyn till såväl gatuarbeten som arbete med planering av tomterna mest ekonomiska sträckning erfordras givetvis noggrann nivåkarta och uppförande av profiler. Härför hava arbeten påbörjats, men ej hunnit slutföras. Då det är av stor vikt att vederbörande redan nu fatta principiell ståndpunkt till frågan om ny stadsplan för stadsdelen Berget, har detta förslag ansetts fortast möjligt böra företes. Karlstad den 13 oktober 1920.

G. LOVÉN“.

Vad beträffar området väster om Rosenborgsgatan skiljer sig det nu föreliggande förslaget väsentligt från 1921 års förslag; detta av huvudsakligen tvenne skäl. Det ena är att, enligt vad som upplysts vid förfrågan hos Kungl. Byggnadsstyrelsen, sådant uteslutande ur stadsplanen av det landstinget tillhöriga området, som stadsfullmäktiges beslut innebar, med största sannolikhet ej kommer att stadfästas av Kungl. Maj:t. I följd härav har hela lasaretsområdet medtagits i stadsplaneförslaget och detta med den utformning, som det genom upprepade överenskommelser mellan Landstinget och Drätselkammaren erhållit. Det andra skälet är, att under förra året överenskommelse i den segslitna frågan angående avgränsningen av "Mattfabrikens" område mot lasaretsområdet blivit träffad, och att i samband därmed mattfabriken förklarar sig nöjd med att gatorna söder och öster om dess område bortfalla, vilket för landstinget framstått som ett önskemål och för staden innebär besparing. Emellertid har för att förhindra överbyggande av stadens ledningar och för att, därest man framdeles skulle vilja disponera områdena på annat sätt, möjliggöra framdragandet av nyssnämnda gator, i stadsplanen upptagit markremsor, som ej få bebyggas. Dessa markremsor skola samtidigt bilda en hygienisk skyddszon mellan lasarets- och fabriksområdet.

Vad beträffar den del, som omfattar området öster om Rosenborgsgatan äro grundtankarna till 1921 års förslag bibehållna, men en del förändringar hava vidtagits, dels berörande trafiken, dels rörande bebyggelsen.

Förändringar berörande trafiken.

Huvudinfartsleden från Skoghall och södra stadsområdet till stadens centrum var i 1921 års förslag tänkt förlagd i Rosenborgsgatan, Älvdalsgatan, Kvarnbergsgatan. Denna tanke är bibehållen men med hänsyn till ekonomin hava vissa inskränkningar i gatubredderna gjorts. I en framtid behöflig breddning av Rosenborgsgatan förbi seminariet hade redan i 1920 års bytesavtal mellan staden och staten angående seminariet säkerställts. Med denna

breddning har ansetts kunnat tillsvidare anstå. Den kan vid behov upptagas som en jämkning i stadsplanen. Rosenborgsgatan mellan Hööksgatan och den trafikplats varifrån Älvgatan utgår, är bibehållen vid 18 meters bredd, men Rosenborgsgatan norr om trafikplatsen har givits allenast 15 meters bredd, emedan dess fortsättning in till staden, Älvgatan, ej med rimliga kostnader kan göras bredare än 12 meter och såsom varande stadens förnämsta strandpromenad, ej i onödan bör belastas med körtrafik. Även för Älvdalsgatan har 15 meter ansetts tills vidare kunna räcka, i synnerhet som den i 1921 års beskrivning omtalade spårvägslinjen helt säkert ej kommer till stånd. En breddning av den del av Kvarnbergsgatan, som ingår i trafikleden, skulle ej vara till någon väsentlig nytta innan den omtalade vägporten under järnvägen kommer till stånd, men när detta skall ske, beror ej endast på staden utan även på Statens Järnvägar, som enligt 1918 års överenskommelse ej är skyldig anordna viadukten förrän plankorsningen vid Grevgatan avstänges. I 1928 års tilläggsöverenskommelse har detta ej ändrats. Kvarnbergsgatan har för den skull upptagits i stadsplaneförslaget med sin nuvarande bredd, men för att ej nytillkommande hus skola hindra en breddning har inlagts en 7 meter bred förgård, som med hänsyn till det bakomliggande branta berget bör förläggas på markens nuvarande ungefärliga höjd i blivande huslinjen. Då tiden är mogen härför skulle gatubreddningen åstadkommas genom att halva förgårdsbredden anordnas som gångbana å detta höjdplan. Fordon med ärende till vidliggande hus skulle dock kunna få framsläppas på denna gångbana. Nuvarande västra gångbanan skulle bortfalla. De närmare anordningarna framgår av särskild ritning.

För att man skall kunna åstadkomma en behaglig och av genomgående körtrafik ostörd väg för gångtrafiken till Mariebergsskogen har upptagits en sammanhängande gata från "Sjötullen" i norr till Mariebergsvägen i söder. Av Byggnadskontoret utförda jämförande kostnadsberäkningar mellan detta förslag och andra där i synnerhet denna gångtrafikled var annorlunda dragen, hava givit vid handen att föreliggande förslag är det billigaste att realisera.

Gatan längs östra sidan av kvarteret Alen, som för närvarande användes till trädgårdar i samband med vidliggande tomter, har ersatts med den smala nu utlagda vägen genom samma kvarter.

Förändringar rörande bebyggelsen och närmare beskrivning över denna.

Kransbebyggelsen omkring vattentornet är slopad och detta område har tillagts den planteringsmark, som även enligt gällande stadsplan är reserve-

rad. Härigenom och genom en del andra ändringar hava de flesta gatorna i den bergiga terrängen vid vattentornet och gasklockan kunnat bortfalla.

Det sammanträngda byggnadssättet längs kvarteret Timmermannens västra och södra sidor är enligt byggnadsnämndens och drätselkammarens uttalade önskan ersatt med öppet byggnadssätt. Som ett av motiven till nyssnämnda ändring var, att den fria utsikten från Muraregatan över vattnen mot Hammarön skulle bevaras har föreslagits ett speciellt byggnadssätt längs Kvarnbergsgatan innebärande, att mellan husen skola lämnas luckor endast motsvarande en portbredd och att hustaken skola luta häråt eller göras plana. Hushöjden har begränsats till en höjd motsvarande 3 våningar utan källare åt gatan och 2 våningar samt källare åt bergssidan. På grund av den starka marklutningen bör nämligen den nedersta våningen i den inåt berget belägna hushalvan övergå till källare och en sådan anordning blir säkerligen framtvingad av enbart ekonomiska skäl, varför bestämmelse härom av hygieniska skäl ej ansetts behöva fastställas. Emellertid har detta, som det kan tyckas, onödigt egenomliga byggnadssätt även andra motiv än det förutnämnda. De flesta byggnadsplatser här äro mycket smala. En omreglering av de nuvarande fastigheterna till tomter med större bredd skulle kunna åsamka staden avsevärda utgifter för inlösen av mark och byggnader, och dessutom skulle dess genomförande taga allt för lång tid. Man måste sålunda utgå ifrån att tomterna bliva lika smala som byggnadsplatserna och i följd därav är fristående byggnadssätt med byggnadsstadgans vanliga mått uteslutet. Men sammanbyggda hus med genomgående taknock vore också olämpliga, ty då skulle ju utsikten från Muraregatan stängas även om hustaken gjordes mycket låga, och att tvinga till byggande av plana tak har ej ansetts lämpligt. Vidare skulle under den mycket långa utbyggnadstid som man här måste räkna med fristående brandmurar på vanligt sätt uppdragna över taken bliva i hög grad störande. Det föreslagna byggnadssättet bör kunna lämna ett ganska tillfredsställande ekonomiskt resultat oaktat väggarna mot granntomterna måste fasadbehandlas, ty man slipper att anordna portgångar och slipper att upptaga den korta fasaden med trappuppgångar.

En annan fördel med det föreslagna systemet är att husen komma i nägorlunda räta vinklar, vilket skulle stöta på svårigheter, om de sammanbyggdes. Troligen vore det mest rationellt att bygga gavelhus å de smala tomterna, men byggnadsbestämmelserna lämna här fritt val. Givetvis vore det synnerligen önskvärt att dessa hus vid Kvarnbergsgatan ritades av en och samma arkitekt. I samband med redogörelse för trafiken är antytt, huru åt-

komst för körtrafiken till husen ifråga skulle beredas. För åtkomst till bakomliggande gårdsutrymmen är en från Älvdalsgatan utgående ekonomiväg framdragen så långt detta utan större sprängningar låter sig göra. En avloppsledning i denna väg skulle kunna mottaga vattenflödet från ovanför liggande tomter. Jag vill emellertid här påpeka, att det vid byggande i bergig terräng ingalunda är ovanligt, att man ej kan köra in på tomterna.

Byggnadsbestämmelserna för övriga områden avsedda för sammanträngt byggnads sätt äro avfattade så att uppdelning i byggnadsgrupper i stor utsträckning kan äga rum; detta dels med hänsyn till belysningen för närmast norr därom belägna hus, dels med hänsyn till att utbyggnadstiden för hela kvarter säkerligen blir mycket lång. Med hänsyn till belysning och utsikt skola även hustaken göras låga och som takkupor och dylikt ej utan byggnadsnämndens särskilda medgivande få anordnas blir en följd härav, att vindsvåningar i allmänhet ej kunna förekomma. Intet hindrar att om utvecklingen skulle gå i en sådan riktning, hustaken göras plana. Å områden för friliggande byggnader få husen ej byggas i mer än 1 våning, där redan enbart envåningshus förekomme, likaså för vissa andra närliggande kvartersdelar. Beträffande övriga områden för friliggande hus har för byggnadsnämnden inrymts rätt, att medgiva uppförande av hus i två våningar. Speciella bestämmelser för underlättande av uthusplacering i likhet med vad som redan fastställts för Marieberg äro föreslagna. Här hava dessa bestämmelser större betydelse än för nyssnämnda stadsplan, emedan en hel del av nuvarande småhus säkerligen komma att moderniseras, men härvid skulle i denna bergiga terräng inredande av källare under husen bliva ett alltför dyrbart företag.

Några särskilda områden för offentliga byggnader, utom för dem, som redan finnas (vattentorn och gasklocka), hava ej avsatts. För de byggnader av offentlig karaktär, som här kunna tänkas ifrågakomma (för samlingshus, folkbad m. m.) kunna lämpliga tomter åstadkommas och de kunna byggas inom ramen av de byggnadsbestämmelser som föreslagits, särskilt som byggnadsnämnden ju i viss utsträckning skall kunna medgiva undantag från dessa.

Allmänna uppgifter för Kvarnbergsområdet.

För det område, som inneslutes av Rosenborgs-, Kvarnbergs- och Hööks-gatornas mittellinjer samt järnvägsområde och älven lämnas följande uppgifter. Total areal 21:55 hektar, varav gatuareal 4:45 hektar eller 20:7 % och areal planteringsmark, å laga kartan upptagen såsom sådan, 1:8 hektar eller 8:3 %. Byggnadsmarken upptager sålunda 15:3 hektar eller 71 %, varav dock 0:95 hektar äro avsatta för industri, så att till bostadsändamål

återstår 14:35 hektar eller 66:6 %. För närvarande äro 963 personer här mantalsskrivna och nuvarande rumsantal har beräknats till 720 (kök inberäknade). I fullt utbyggt stadium skulle rumsantalet bliva cirka 3,100. Å staden tillhörig mark bliva i enlighet med illustrationsplanens tomtindelning 68 hela tomter belägna, varav 22 för friliggande hus. Ytterligare 12 stycken tomter kunna genom byten fullbildas. Kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar samt för utläggande av gator hava av byggnadskontoret beräknats till 635,000 kronor. Samma anordningar enligt gällande stadsplan skulle kosta 700,000 kronor.

Karlstad den 3 juni 1930.

GUSTAF LOVÉN.

Förslag till byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettområdet i Karlstad.

§ 1.

Kvartersdelar betecknade med punktering få ej bebyggas.

§ 2.

Inom kvartersmark betecknad med 0 få endast uppföras byggnader för offentliga ändamål.

§ 3.

Kvartersmark betecknad med I är avsedd för industriella anläggningar. Inom dylik kvartersmark få ej andra hostadshus uppföras än sådana, som tillhöra respektive industrier och erfordras för den för byggnadernas eller den industriella driftens bevakning och skötsel nödiga personalen. Inom stadsdelens ifråga övriga kvartersmark vare uppförande av industribyggnader eller inrymmande av industrilokaler i byggnaderna ej tillåtet, vilket förbud dock ej skall omfatta byggnader eller lokaler för hantverk.

§ 4.

Inom kvartersdelar markerade med S III skola uppföras sammanbyggda hus i tre våningar till högst 11,5 meters fasadhöjd och högst 14,5 meters taknockhöjd.

§ 5.

Inom kvartersdel markerad med S II—III skall uppföras byggnad i högst tre våningar och till högst 13 meters fasadhöjd. Uppföres byggnaden i enbart två våningar av trä, skall den utvändigt rappas.

§ 6.

Inom kvartersdelar markerade med B III skola uppföras byggnader i 3 våningar till högst 11,5 meters fasadhöjd och högst 14,5 meters taknockhöjd. Husen skola antingen med varandra sammanbyggas eller uppdelas i grupper, varom byggnadsnämnden äger närmare bestämma.

§ 7.

Inom kvartersdelar markerade med S II skola uppföras sammanbyggda bostadshus i två våningar till högst 7,8 meters fasadhöjd och högst 10,8 meters taknockhöjd. Rum å vinden må ej inredas. Byggnadsnämnden må där särskilda skäl föreligga, kunna medgiva undantag från bestämmelserna om taknockhöjd och inredning av vind.

§ 8.

Inom kvartersdelar markerade med B II skola uppföras bostadshus i två våningar till högst 7,8 meters fasadhöjd och högst 10,8 meters taknockhöjd. Rum å vinden må ej inredas. Husen skola antingen med varandra sammanbyggas eller uppdelas i grupper, varom byggnadsnämnden äger närmare bestämma. Byggnadsnämnden må, där särskilda skäl föreligga, kunna medgiva undantag från bestämmelserna om taknockhöjd och inredning av vind.

§ 9.

För de med S II R och B II R markerade kvartersdelar skola gälla samma bestämmelser, som för de med S II och B II markerade, med det tillägg, att husen härinom skola, om de uppföras av trä, utvändigt rappas.

§ 10.

Inom med F I och F II betecknad kvartersmark, avsedd för öppet byggnadssätt, skola följande bestämmelser gälla:

Huvudbyggnad får icke uppföras på mindre avstånd från grannes tomtgräns än sex (6) meter, om byggnadshöjden överstiger sex (6) meter och fyra och en halv ($4\frac{1}{2}$) meter om byggnaden är lägre, och får sådan på detta avstånd placerad byggnad hava fönster till boningsrum mot grannens tomt.

Varje tomt är avsedd att bebyggas med ett bostadshus, som ej får uppföras till större höjd än fem (5) meter och icke innehålla mer än en (1) våning ämte inredd vindsvåning. Dock må byggnadsnämnden, där den finner så ara lämpligt med hänsyn till kvarterens enhetliga bebyggande, inom de med

F II betecknade kvartersdelarna jämväl kunna medgiva, att byggnad må uppföras till högst 7,8 meters höjd och innehålla två våningar. Vinden får i detta sistnämnda fall icke inredas med rum.

Av tomt må högst en fjärdedel ($\frac{1}{4}$) bebyggas.

Boningsrum må kunna givas en höjd av allenast 2,5 meter.

Byggnadsnämnden äger att bestämma huru byggnad skall förläggas med hänsyn till dess längdutsträckning.

Uthus får icke upptaga större areal än tjugo (20) kvadratmeter och icke uppföras till större höjd än 2,5 meter till takfoten och 4 meter till taknocken.

Uthusen skola i varje särskilt fall placeras å tomten enligt byggnadsnämndens anvisningar.

Uthus, som icke sammanbyggas med dylikt hus å granntomten, må icke förläggas närmare gräns mot grannes tomt än tre (3) meter, ägande byggnadsnämnden likväl, om den finner så vara lämpligt med hänsyn till kvarterets bebyggande i övrigt, kunna medgiva, att uthus få uppföras på mindre, dock lägst en meters avstånd från granntomt, och med takfall ditåt, under förutsättning att alltid avståndet mellan uthus, belägna å olika tomter, blir sex (6) meter samt mellan uthus och boningshus å olika tomter minst nio (9) meter.

Uthus, som icke uppföres i grannes tomtgräns behöver icke förses med brandmur.

§ 11.

Inom kvartersdelar markerade med W skola uppföras bostads- eller affärs- hus av sten till högst 9,5 meters fasadhöjd enligt följande bestämmelser. Husen skola indragas från södra tomtgränsen minst 2,7 meter, och i sålunda från granntomten indragen vägg må anordnas fönster mot förgård samt ingångsdörr och fönster för nödig belysning av ingång och trappa men ej andra fönster. Tak skall luta mot granntomt eller göras plant. Det skall beläggas med eldfast materiel, varjämte betryggande anordningar skola vidtagas, så att granne ej lider men av vattenflöde därifrån.

I varje hus skall endast en genomgående trappa erfordras, om byggnadsnämnden med hänsyn till brandfara finner detta tillräckligt. Boningsrum må kunna givas en höjd av allenast 2,5 meter.

Å tomter, som hava mindre fasadlängder än 17 meter, få husen byggas med gavel mot gatan och den motsatta sidan. Vinden må härvid inredas med två golvplan, varvid dock å det övre boningsrum ej må inredas.

Hus, vilka ej uppföras som gavelhus, få ej hava högre taknockhöjd än 11,5 meter.

Samtliga husväggar skola fasadbehandlas.

§ 12.

Inom kvartersdelar, markerade med kors, få ej bostadshus uppföras. Endast med byggnadsnämndens särskilda medgivande, och då belysningsförhållandena i närliggande bostadshus ej röna menlig inverkan därav, få hus inom dessa områden uppföras. Dessa hus få ej givas mer än 2,5 meters höjd till takfoten och 4 meters höjd till taknocken eller upptaga större yta än 20 kvm.

§ 13.

Endast med byggnadsnämndens särskilda medgivande må takkupor och andra uppbyggnader ovanför taklisten tillåtas.

§ 14.

Därest byggnader med varandra sammankopplas två och två, skola de uppföras så att deras sektioner i tomtgränsen täcka varandra. De skola givas ett samstämmande yttre, och brandmuren dem emellan skall ej uppdragas över takfallet. Sammanbyggda hus få ej i tomtgräns avvika från varandras sektioner med mer än 1 meter, därest de ligga vid horisontel gata och med motsvarande större mått, därest de ligga vid lutande gata.

§ 15.

Hushöjd skall räknas över gata, såvida ej byggnadsnämnden prövar skäligt medgiva, att den räknas över markens medelhöjd i byggnadslinje mot förgård. Dessa bestämmelser skola dock ej gälla sådana hus, som åsyftas i följande § 16. Vid beräkning av våningsantal skall källaren räknas som våning, därest golvytan närmast däröver blir belägen mer än 1,5 meter över omgivande marks medelhöjd.

§ 16.

Där siffra inom rektangel påteknats förgårdsmark, skall denna utläggas å den höjd över stadens nollplan, som siffran anger, och höjden av vidliggande hus skall räknas över den å förgården angivna siffran, varjämte byggnadsnämnden äger föreskriva på vad sätt tomt skall inhägnas och förgård anordnas.

§ 17.

Gårdsrum må hava mindre bredd och yta än vad som anges i byggnadsstadgan och byggnadsordningen för Karlstad.

Karlstad den 14 mars 1930.

G. LOVÉN.

Sedan antecknats, att stadsfullmäktige tidigare i princip godkänt förslaget till stadsplan, vilket emellertid efter detta godkännande åtskilligt jämkats, beslöt byggnadsnämnden, med anhållan om skyndsam behandling av ärendet, överlämna handlingarna till stadsfullmäktige med hemställen:

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser och därå söka vederbörlig stadfästelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 juni 1930.

§ 350.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över från byggnadsnämnden till fullmäktige överlämnat, av stadsingeniören Gustaf Lovén år 1930 uppgjort förslag till ny stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och Lasarettsområdet här i staden.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt kammaren, som intet hade att mot förslaget erinra, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 77.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av byggnadsnämnden enligt beslut den 16 maj 1930 framlagt förslag till ny stadsplan och byggnadsbestämmelser för Kvarnberget och lasarettsområdet.

I ärendet hade tillstyrkande utlåtande avgivits av drätselkammaren; och beslöt utskottet efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Värmlands Turisttrafikförenings av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om anslag för år 1930 till föreningens verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Värmlands turisttrafikförening, som har till uppgift att verka för turisttrafikens ökning i Värmland, vilket arbete utföres bl. a. genom att utgiva och sprida broschyrer, kartor och affischer m. m., och att intressera allmänheten inom Värmland för de ekonomiska fördelar en dylik turisttrafik kan medföra, får härmed benäget anhålla, att stadsfullmäktige i Karlstad måtte anslå för 1930 ett belopp av 500 kr. till föreningens verksamhet.

Alltsedan turisttrafikföreningens bildande år 1924 har strömmen av turister till Värmland ökats för varje år. 1925 var sålunda turisternas antal i Värmland 6,084, 1926 13,870 och 1928 17,091 samt 1929, för vilket år någon exakt siffra ännu ej föreligger, helt visst betydligt större, särskilt på grund av Värmlandsutställningen detta år. Vid sina besök på de olika platserna i landskapet, där turisterna gjort kortare eller längre uppehåll, hava ganska stora penningssummor omsatts. Hotell, handverkare, affärsmän och olika trafikmedel hava givetvis dragit väsentlig nytta härav och indirekt har detta kommit de olika kommunerna till godo genom ökade skattekrönor. Arbetet för att draga turister till landskapet måste emellertid bedrivas på ett mera effektivt sätt än hittills. Detta arbete medför rätt stora kostnader, vilka föreningen ej själv är i stånd att bestrida med de medel, som erhållas enbart genom medlemmarnas avgifter. Ett flertal lokala turistorganisationer, såsom Skånes och Göteborgs turisttrafikföreningar, hava sålunda erhållit betydande anslag för sin verksamhet.

Värmlands turisttrafikförening, som samtidigt har tillskrivit ett flertal kommuner och städer i länet med begäran om anslag till föreningens verksamhet, får därför med stöd av ovanstående uttala den förhoppningen, att denna föreningens framställning benäget måtte bifallas.

Å Värmlands turisttrafikförenings vägnar:

ABR. UNGER.

E. Kjellenberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 maj 1930.

§ 347.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande

över en av Värmlands Turisttrafikförening gjord av Herr Clarholm såsom motion upptagen framställning om anslag för år 1930 med 500 kronor till föreningens verksamhet.

Kammaren, som visserligen ansåg föreningens verksamhet gagnande och betydelsefull, ville emellertid ifrågasätta, huruvida kommunala anslag för dylikt ändamål borde lämnas, samt beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avslå ifrågavarande framställning.

Mot beslutet reserverade sig Herr Geijer.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 78.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Värmlands Turisttrafikförenings av Herr Clarholm som motion upptagna framställning om anslag för år 1930 till föreningens verksamhet.

I häröver avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl avstyrkt framställningen.

Beredningsutskottet, som fann ifrågavarande framställning avse ett ändamål, som borde av staden understödjas, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till Värmlands Turisttrafikförenings verksamhet för år 1930 anslå ett belopp av 500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående anställande av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan åtskilliga år hava å fattigvårdsanstaltens kontor tjänstgjort två extra befattningshavare, vilkas sammanlagda lön uppgått till 3,000 kronor

Den ene av dessa har bland annat anförtrotts uppläggandet av det s. k. centralregistret, vilket arbete nu är slutfört. Handhavandet av detta register bör jämväl i fortsättningen ankomma på viss person. Till följd härav och med hänsyn till den utvidgning av kontorsarbetet, som under de senare åren inträtt, finner fattigvårdsstyrelsen av omständigheterna påkallat, att den ena av de å kontoret sålunda förefintliga tjänsterna från och med innevarande år uppföres såsom ordinarie, varför fattigvårdsstyrelsen hemställer

att å fattigvårdsanstaltens kontor må från och med år 1930 anställas en ordinarie kontorsskrivare tillika registerförare.

Styrelsen hemställer jämväl,

att till denne befattningshavare må utgå grundlön av 1,800 kronor jämte tre ålderstillägg, vardera å 180 kronor efter respektive 3, 6 och 9 år,

samt att härutöver må utgå dyrtidstillägg efter nu gällande grunder.

Karlstad den 6 mars 1930.

För Fattigvårdsstyrelsen:

JULIUS AHLBERG.

Harald Lindell.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 april 1930.

§ 16.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nämnden att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning att å fattigvårdsanstaltens kontor må anställas en ordinarie kontorsskrivare.

Med framhållande av att stadsfullmäktige den 21 juni 1928 fattat beslut om samarbete emellan fattigvårdsstyrelsen och barnvårdsnämnden i syfte att därigenom expeditjonsarbetet skulle förenklas och centraliseras, beslöt lönenämnden, som icke fann sig övertygad om behovet av ytterligare ordinarie arbetskraft å fattigvårdsanstaltens kontor, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte avslå fattigvårdsstyrelsens nu ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 juni 1930.

§ 351.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att yttra sig över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning rörande anställandet av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor, i vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Med instämmande i vad lönenämnden anfört beslöt kammaren hemställa: *att* stadsfullmäktige måtte avslå fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 79.

Beredningsutskottet, som efter remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning angående anställande av en ordinarie kontorsskrivare å fattigvårdsanstaltens kontor, beslöt att, med instämmande i vad lönenämnden och drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa, *att* stadsfullmäktige måtte avslå fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Chefens för Värmlands regemente av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Min avsikt är, att innevarande år under sommarmånaderna låta regementets musikkår utföra ett antal friluftskonserter å allmänna platser i staden.

Det synes mig önskvärt, att musikkåren erhåller ekonomisk ersättning härför i någon form. Med anledning härav har jag äran hemställa, att stadsfullmäktige ville ställa ett belopp av 500:— kr. till förfogande för ovannämnda ändamål, under förutsättning att minst sex friluftskonserter anordnas. Ifrågavarande belopp kommer att tillföras musikkårens enskilda pensionskassa.

Närmare överenskommelser om tider och platser träffas av mig i samråd med magistraten.

Karlstad den 5 maj 1930.

A. KLINGENSTIERNA.

Regementschef.

Curt Rune.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 maj 1930.

§ 348.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av chefen för Värmlands regemente gjord av Herr Clarholm såsom motion upptagen framställning om anslag å 500 kronor för anordnande av friluftskonserter inom staden.

Då de planerade konserterna torde komma att bereda stadens innevärnare synnerlig trevnad, beslöt kammaren, med uttalande av det önskemålet, att någon av ifrågavarande sex konserter måtte hållas i Mariebergsskogen, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att för ifrågavarande ändamål till regementschefens förfogande ställa ett anslag av 500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, bestridas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 80.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över chefens för Värmlands regemente av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden.

I ärendet hade tillstyrkande utlåtande avgivits av drätselkammaren.

Beredningsutskottet, som ansåg att frågan om tid och plats för konserternas avhållande borde avgöras i samråd med stadsfullmäktiges ordförande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja det ifrågasatta anslaget på sätt drätselkammaren föreslagit ävensom bestämma, att frågan angående tid och plats för konserternas hållande skall avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt förslag till ny stat för verksamheten under år 1930 m. m.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Då styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt i oktober förra året ingav förslag till stat för stadsbibliotekets verksamhet under 1930 kunde styrelsen, på grund av att k. kungörelsen angående de av 1929 års riksdag beslutade ändrade grunderna för understödjande av folkbiblioteksväsendet ännu icke utfärdats, icke i staten upptaga det väntade väsentligt förhöjda statsanslaget till biblioteket. Under hand hade styrelsen emellertid inhämtat, att det högre statsanslaget kunde påräknas utan ytterligare anslag från stadens sida, än det i staten upptagna. När den nya författningen blivit utfärdad, skulle styrelsen till stadsfullmäktige inkomma med de framställningar, som därav kunde föranledas.

Sedan nu ovannämnda k. kungörelse utfärdats den 24 januari innevarande år, har styrelsen den 12 sistlidne mars ingått till Kungl. Skolöverstyrelsen med ansökan om ett statsanslag för stadsbibliotekets verksamhet under innevarande år på 9,750 kr.

Därjämte har Kungl. Maj:t den 30 sistlidne maj beslutat antaga stadsbiblioteket till centralbibliotek för Värmland, för vilket ändamål ett ytterligare anslag å 10,000 kronor om året kommer att utgå till stadsbiblioteket. (För innevarande år kommer centralbiblioteksanslaget likväl att utgå först från och med den 1 april, eller med 7,500 kronor).

Under hänvisning till nu utgående ökade statsanslag och därav betingade väsentligt utvidgade arbetsuppgifter för stadsbiblioteket har styrelsen i enlighet med tidigare fattat beslut ansett sig böra till stadsfullmäktige ingiva förslag till ny stat för bibliotekets verksamhet under innevarande år. Styrelsen vill redan här framhålla, att stadens anslag till biblioteket icke upptages till högre belopp än det, som redan blivit till bibliotekets verksamhet beviljat.

Som av det nu föreliggande nya statförslaget framgår, äro utgifterna under samtliga litt. väsentligt ökade. Statförslaget är uppgjort med hänsyn dels till de för erhållande av de förhöjda statsanslagen utfärdade bestämmelserna, dels efter samråd med bibliotekskonsulenten i Kungl. Skolöverstyrelsen, som på Överstyrelsens uppdrag besökt stadsbiblioteket för att överlägga med biblioteksstyrelsen, särskilt rörande centralbibliotekets verksamhet.

Statförslaget är, oaktat att centralbiblioteksanslaget utgår först från den 1 april, uppgjort för helt år. Härigenom har styrelsen ansett, att bättre överskådlighet över verksamheten vinnes. Det för året med 2,500 kronor minskade centralbiblioteksanslaget uppväges mer än väl av de mindre utgifter för personalkostnader, som blir en följd av att den ökning av bibliotekspersonalen, som i och med omorganisationen förutsättes, icke kommer att ske, förrän tidigast den 1 juli i år.

Då det givetvis icke är möjligt att nu exakt beräkna, hur utgifterna för det första året kunna komma att fördela sig på de olika litt., anhåller styrelsen, att, med iakttagande av att stadens anslag icke överskrides, få vidtaga de förskjutningar de olika litt. emellan, som omständigheterna kunna göra nödvändiga.

Vad beträffar litt. 403, personalkostnader, har centralbibliotekariens lön i enlighet med bibliotekskonsulentens förslag satts till 5,500 kronor, vartill skulle komma tre ålderstillägg å 500 kronor efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring, vilket med hänsyn till de stora krav, som komma att ställas på innehavaren av denna tjänst, torde vara det minsta, som kan komma i fråga. Då emellertid den nuvarande bibliotekarien, som nu måste lämna sin överlärarebefattning och tills vidare med tjänstledighet sin folkskolläraretjänst, om hans begynnelselön sattes till 5,500 jämte dyrtidstillägg, skulle få sina löneinkomster minskade med minst 700 kronor, och då han därjämte nu i 16 år skött stadsbiblioteket, anser styrelsen, att han redan från början bör få tillgodoräkna sig ett ålderstillägg.

Beträffande den i staten upptagna nya arbetskraften vill styrelsen framhålla, att ett av villkoren för erhållande av det högre statsbidraget är an-

ställandet av två nya biblioteksbiträden, som genomgått Skolöverstyrelsens bibliotekskurs. Lönerna för dessa ha likaledes upptagits till de belopp, som föreslagits av bibliotekskonsulenten. Första biblioteksbiträdet, som har till uppgift att närmast under centralbibliotekarien handlägga centralbiblioteks-uppgifter, torde böra ges en något fastare anställning. På den beräknade lönen, 2,800 kronor, bör alltså kunna komma tre ålderstillägg å 280 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring jämte därå utgående dyrtidstillägg. Å det andra bitrådets lön har icke beräknats några ålderstillägg eller dyrtidstillägg.

I fråga om litt. 404, underhåll, har styrelsen avsett, att större delen av det upptagna beloppet skulle användas till nyanskaffning. Å litt. 407, allmänna utgifter, har styrelsen upptagit hyran till ett med 1,000 kronor förhöjt belopp. I övrigt äro de större utbetalningarna i nu lämnade statförslag motiverade av verksamhetens ändrade art och omfattning.

Med anledning av vad som sålunda anförts, får styrelsen härmed vörd- samt hemställa, att stadsfullmäktige behagade besluta:

att centralbibliotekariens lön bestämmes till 5,500 kronor med tre ålders- tillägg å 500 kronor efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

att nuvarande bibliotekarien måtte från den 1 juli 1930 få tillgodoräkna sig ett ålderstillägg;

att medgiva styrelsen, att från den 1 juli 1930 få anställa ett första bib- lioteksbiträde med en lön å 2,800 kronor med tre ålderstillägg å 280 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

att medgiva styrelsen, att från den 1 juli 1930 anställa ett andra biblio- teksbiträde med en lön å 2,400 kronor;

att till centralbibliotekarien och första biblioteksbiträdet måtte utgå dyr- tidstillägg enligt samma grunder som gälla för stadens övriga befattnings- havande samt

att medgiva biblioteksstyrelsen rätt, att, med iakttagande av att stadens anslag icke överskrides, vidtaga de förskjutningar de olika littera emellan, som omständigheterna kunna göra nödvändiga under det första verksamhets- året som centralbibliotek.

Karlstad den 5 juni 1930.

Å styrelsens vägnar:
AUGUST ISAACSSON.

Förslag till stat för Karlstads stads- och centralbibliotek för år 1930.

Litt. *Utbetalningar:*

403.	Personalkostnader	13,120: —
404.	Underhåll	1,000: —
407.	Allmänna utgifter	6,859: —
408.	Renhållning	800: —
417.	Dyrtidstillägg	2,816: —
601.	Bokinköp och inbindning	11,636: —
		<hr/>
		Kronor 36,231: —

Litt. *Inbetalningar:*

107.	Statsanslag	19,750: —
	Landstingsanslag	1,500: —
119.	Stadskassan	14,181: —
120.	Diverse inkomster	800: —
		<hr/>
		Kronor 36,231: —

Specifikation:

Litt. *Utbetalningar:*

403. a Löner:

1	Bibliotekarien	6,000: —
2	1:a Biblioteksbiträdet	2,800: —
3	2:a "	2,400: —
4	3:e "	1,320: —
5	Extra hjälp	600: —
		<hr/>
		13,120: —

404. Underhåll:

	Inventarier	1,000: —
--	-------------------	----------

407. Allmänna utgifter:

b	Försäkringar	109: —
c	Hyra och uppvärmning	4,000: —
h	Lyse och materiel härför	700: —
j	Kontorsutensilier	150: —
k	Trycksaker	500: —
l	Annonser	200: —
m	Telefon	200: —
n	Porto och frakt	700: —
p	Resekostnader	200: —
ö	Övriga	100: —
		<hr/>
		6,859: —

408.	Renhållning:		
	Städning och skurning:		
	Materiel härför	80: —	
	Arbetskostnad	720: —	800: —
417.	Dyrtidstillägg		2,816: —
601.	Bokinköp och inbindning		11,636: —
			<u>Kronor 36,231: —</u>
Litt.	<i>Inbetalningar:</i>		
107.	Statsanslag:		
	Stadsbiblioteket	9,750: —	
	Centralbiblioteket	<u>10,000: —</u>	19,750: —
	Landstingsanslag		1,500: —
119.	Stadskassan		14,181: —
120.	Diverse inkomster		800: —
			<u>Kronor 36,231: —</u>

Karlstad den 2 juni 1930.

AUGUST ISAACSSON.

Avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev till statskontoret.

GUSTAF o. s. v. Vår ynnest o. s. v.

Hos Kungl. Maj:t hava stadsfullmäktige i Karlstad och styrelsen för Karlstads stadsbibliotek, styrelsen för Eskilstuna stadsbibliotek jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige i Eskilstuna, folkbiblioteket i Luleå samt Malmö stads biblioteksstyrelse jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige i Malmö anhållit, att Karlstads stadsbibliotek respektive Eskilstuna stadsbibliotek, folkbiblioteket i Luleå och Malmö stadsbibliotek måtte godkännas såsom centralbibliotek, Karlstads stadsbibliotek för Värmlands län, Eskilstuna stadsbibliotek för Södermanlands län, folkbiblioteket i Luleå för Norrbottens län samt stadsbiblioteket i Malmö för Malmöhus län.

I ärendet hava yttranden avgivits den 4 april 1930 av skolöverstyrelsen och den 3 maj 1930 av statskontoret.

Kungl. Maj:t, som finner de av styrelsen för Eskilstuna stadsbibliotek och folkbiblioteket i Luleå gjorda ansökningarna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, godkänner på grund av bestämmelserna i kap. IV av kungö-

relsen den 24 januari 1930 angående understödjande av folkbiblioteksväsendet (n:r 15) Malmö stadsbibliotek som centralbibliotek för Malmöhus län och Karlstads stadsbibliotek som centralbibliotek för Värmlands län.

Tillika medgiver Kungl. Maj:t, att den omständigheten, att dessa bibliotek först nu godkänts som centralbibliotek, ej må utgöra hinder för skolöverstyrelsen att inom ramen av härför tillgängliga medel bevilja nämnda två bibliotek centralbiblioteksanslag, beräknat från och med den 1 april 1930.

Härjämte medgiver Kungl. Maj:t, att av förslagsanslaget till understöd åt folkbiblioteksväsendet (1929—1930: VIII K. 1) må för budgetåret 1929—1930 till resekostnads- och traktamentsersättningar vid biblioteksinspektion från centralbiblioteken i Malmö och Karlstad samt stifts- och landsbiblioteket i Linköping utgå ett belopp av högst ettusentvåhundra kronor, samt föreskriver, att beträffande användningen av nämnda belopp skall gälla,

att skolöverstyrelsen äger att bestämma, huru stor del av beloppet skall tillkomma vart och ett av centralbiblioteken i Malmö och Karlstad samt stifts- och landsbiblioteket i Linköping;

att skolöverstyrelsen må lämna erforderliga närmare föreskrifter angående biblioteksinspektion från nämnda centralbibliotek; skolande i fråga om sådan inspektion från stifts- och landsbiblioteket i Linköping de härutinnan i nådigt brev den 22 juni 1928 givna bestämmelserna lända till efterrättelse;

att den inspekterande äger åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning enligt traktamentsklass II C i allmänna resereglementet,

samt att, sedan skolöverstyrelsen granskat avgiven reseräkning med avseende å resans berättigande och omfattning samt verkställt påteckning om attest, länsstyrelsen skall efter räkningens granskande i övrigt till vederbörande inspektionsförrättare utbetala denne tillkommande resekostnads- och traktamentsersättning.

Detta meddelas statskontoret för kännedom.

Stockholms slott den 30 maj 1930.

GUSTAF.

Cl. Lindskog.

Sedan Kungl. Maj:t i kungörelse den 24 januari 1930 (n:r 15) angående understödjande av folkbiblioteksväsendet (§ 25) bemyndigat skolöverstyrelsen att utfärda vissa närmare föreskrifter angående de uppgifter, som skola åligga centralbibliotek, har skolöverstyrelsen fastställt följande bestämmelser.

I. Utlåning av arbeten, som behövas i studiesyfte.

§ 1.

Centralbibliotek skall efter rekvisition kostnadsfritt utlåna böcker, som behövas i studiesyfte till personer boende inom det av Kungl. Maj:t fastställda centralbiblioteksområdet. Därvid skola låntagare från alla delar av centralbiblioteksområdet äga lika rätt som personer boende inom kommunen att ifrågakomma i den ordning, vari de anmäla sig till erhållande av boklån. Centralbiblioteket bekostar frakt (resp. porto) till låntagaren (resp. det lokala bibliotek, genom vilket denne gjort sin rekvisition), men har rätt att fordra att denne betalar returfrakt.

Här lämnade föreskrifter angående utlåning av böcker, som behövas i studiesyfte, gälla i fråga om all facklitteratur, skönlitterära arbeten på främmande språk, samt, i de fall, då en person idkar litteraturhistoriska studier, upplagor av de författares arbeten, som hans studier avse. Undantagna från dylik utlåning äro skönlitteratur på svenska språket i andra fall än ovan sagts samt, om ej särskilda skäl tala för medgivande av lån på mycket kort tid, handböcker och annan litteratur, som i regel är undantagen från utlåning även inom kommunen.

Därest centralbibliotek tillåter utlåning av skönlitteratur på svenska språket i andra fall än ovan sagts, äger biblioteket att härför kräva ersättning för sina fraktkostnader samt en mindre låneavgift efter grunder, som av skolöverstyrelsen fastställas.

§ 2.

Finnes en i studiesyfte rekvirerad bok ej i centralbiblioteket skall detta om möjligt söka erhålla den till låns från annat bibliotek. Centralbiblioteket har rätt att kräva ersättning för de med anledning av ett sådant lån tillkommande särskilda fraktavgifterna.

II. Vandringsbiblioteksverksamhet.

§ 3.

Centralbibliotek skall efter rekvisition utsända vandringsbibliotek till statsunderstödda bibliotek som komplement till dessas bokförråd samt till föreningar och enskilda personer. I de fall, då vandringsbibliotek utsändes till annan rekvirent än statsunderstött bibliotek, äger centralbiblioteket rätt att kräva dels att garanti lämnas för att biblioteket omsorgsfullt vårdas, dels, om så anses lämpligt, att ett visst minimiantal personer på förhand anteckna sig som låntagare.

Vandringsbiblioteken skola, där ej särskilda skäl tala för annan ordning, sammansättas för varje särskild utsändning under hänsynstagande till av rekvisrenten framställda önskemål. Centralbiblioteket bekostar frakt till rekvisrenten, denne betalar returfrakt.

Därjämte äger centralbiblioteket rätt att kräva en låneavgift för vandringsbibliotek så avvägd, att centralbibliotekets sammanlagda årliga frakt-kostnader för utsända vandringsbibliotek bliva fullt täckta. Grunderna för ersättningens belopp skola godkännas av skolöverstyrelsen.

§ 4.

Centralbiblioteket äger att utfärda närmare föreskrifter angående vandringsbibliotekens storlek och sammansättning, skolande dessa föreskrifter på förhand underställas skolöverstyrelsen för godkännande.

§ 5.

För centralbibliotekets vandringsbiblioteksverksamhet skall finnas ett särskilt bokbestånd (nedan kallat vandringsbiblioteksförrådet) innehållande facklitteratur och skönlitteratur i lämplig proportion.

Ur vandringsbiblioteksförrådet må även utlåning ske till enskilda låntagare i den mån så ske kan utan olägenhet för vandringsbiblioteksverksamhetens bedrivande.

Efter styrelsens beslut och med förste bibliotekskonsulentens medgivande kan överflyttning ske mellan vandringsbiblioteksförrådet och centralbibliotekets huvudsamling.

§ 6.

Till inköp och inbindning av böcker för vandringsbiblioteksförrådet skall årligen användas utöver eventuella avgifter vid utlåning av skönlitteratur på svenska språket, ett belopp om minst 3,000 kronor, om ej skolöverstyrelsen efter framställning av centralbibliotekets styrelse godkänner ett annat belopp.

III. Biblioteksteknisk vägledning.

§ 7.

Centralbibliotek är skyldigt att inom centralbiblioteksområdet utan ersättning lämna statsunderstödda folkbibliotek (kommunala och med dem likställda folkbibliotek samt bibliotek anslutna till riksförbund för biblioteks- och studiecirkelverksamhet) med ett statsunderstöd om mindre än 2,000 kronor

samt statsunderstödda bibliotek vid sjukvårdsinrättningar från det lokala bibliotekets sida påfordrad vägledning av följande slag:

a) Genomgång av bokinköpslistor (då så ske kan uppgörande av inköpsförslag).

b) Anvisningar för och granskning av bokbeståndets klassificering, därest det system användes, som tillämpas i den av bibliotekskonsulenterna utgivna grundtatalogen. ("Klassifikationssystem för svenska bibliotek", utgivet av Sveriges allmänna biblioteksforening).

c) Anvisningar för och granskning av bokbeståndets katalogisering (såväl kortkataloger som i bokform tryckta kataloger).

d) Råd och upplysningar i övrigt rörande biblioteksarbete.

§ 8.

Centralbibliotek bör därjämte i mån av arbetskraft lämna råd och upplysningar av ej alltför tidsödande karaktär åt statsunderstödda folkbibliotek med minst 2,000 kronors statsunderstöd, åt enligt kungl. kungörelsen den 24 januari 1930 statsunderstödda bibliotek, som ej äro underkastade inspektion av centralbibliotekarien.

§ 9.

Framställer ett bibliotek önskan om hjälp av annan natur än ovan angivits, bör centralbiblioteket om möjligt åtaga sig att antingen själv lämna sådan eller anvisa lämplig person härför. I förra fallet äger centralbiblioteket rätt att kräva ersättning, dock högst svarande mot centralbibliotekets egna kostnader.

§ 10.

Om från det lokala bibliotekets sida enligt §§ 7—9 påfordrat arbete måste utföras i detta bibliotek och ej kan ske under inspektionsresa har centralbiblioteket rätt att, utöver enligt § 9 eventuellt utgående ersättning, kräva ersättning motsvarande högst den faktiska kostnaden för resa och vivre för den person, som utfört arbetet.

§ 11.

Vid ersättning enligt §§ 9 och 10 skall centralbiblioteket på förhand uppgöra ungefärlig beräkning av kostnaden och delge vederbörande lokala bibliotek densamma.

§ 12.

Centralbibliotekarien skall inom vederbörande centralbiblioteksområde anordna årliga möten med bibliotekarien vid statsunderstödda bibliotek (för

genomgång av nyutkommen litteratur, diskussioner i biblioteksfrågor o. d.) samt även i övrigt på allt sätt verka för främjandet av biblioteksväsendets utveckling. Han skall därjämte vidtaga åtgärder för befordrande av ett samarbete mellan biblioteken och andra sidor av folkbildningsarbetet.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 16 juni 1930.

§ 20.

Uppå remiss hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt gjord framställning, att stadsfullmäktige i anledning av att biblioteket numera blivit godkänt såsom centralbibliotek måtte bestämma löner för bibliotekarien och tvenne biblioteksbiträden.

Efter tagen del av handlingarne och hållen överläggning beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bestämma löneförmånerna för nämnda befattningshavare i enlighet med styrelsens ifrågavarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 juni 1930.

§ 385.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt i anledning av att biblioteket numera blivit godkänt såsom centralbibliotek gjord framställning angående godkännande av statförslag för biblioteket under innevarande år ävensom bestämmande av löneförmåner för bibliotekarien och två biblioteksbiträden.

Efter anteckning, att den från staden erforderliga anslagssumman vore upptagen i stadsbibliotekets statförslag för innevarande år, varför beslut om medelsanskaffning icke nu erfordrades, beslöt kammaren med åberopande av vad biblioteksstyrelsen anfört hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bevilja centralbibliotekarien årlig lön med 5,500 kronor jämte tre ålderstillägg å 500 kronor efter resp. 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

att nuvarande bibliotekarien skall från och med den 1 juli 1930 äga rätt till ett första ålderstillägg;

att medgiva biblioteksstyrelsen rätt, att från och med den 1 juli 1930 anställa *dels* ett första biblioteksbiträde mot en årlig lön av 2,800 kronor jämte tre ålderstillägg å 280 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring, *dels ock* ett andra biblioteksbiträde mot en årlig lön av 2,400 kronor;

att centralbibliotekarien och första biblioteksbiträdet skola äga rätt till dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att godkänna biblioteksstyrelsens ifrågavarande förslag till stat för år 1930; samt

att medgiva styrelsen rätt, att med iakttagande av att stadens anslag icke överskridas, vidtaga de förskjutningar i staten olika poster emellan, som omständigheterna kunna göra nödvändiga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 81.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt den 5 juni 1930 avgivna förslag angående befattningshavare vid Karlstads stads- och centralbibliotek samt stat för biblioteket för år 1930.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av lönenämnden och drätselkammaren.

Efter tagen del av handlingarna beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning av landeriet Rosenberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 11 juni 1930.

§ 353.

Sedan ägarne till landeriet Rosenberg å stadens område utbjudit ifrågasvarande egendom till försäljning, hade för stadens räkning underhandlingar i ärendet blivit förda och preliminär överenskommelse träffad enligt en så lydande köpehandling:

“Köpekontrakt.

Till Karlstads stad försälja undertecknade Sophie Varenius, Lisa Parker, född Varenius, Maja Varenius och Stina Lindblad, född Varenius, å stadens område belägna ägofigurerna n:r 559 och 562 å landeriet Rosenberg ävensom 3,141 kvadratmeter av ägofiguren n:r 561 å samma landeri för en köpeskilling av Fyrtiofemtusen (45,000: —) kronor och i övrigt på följande villkor:

- 1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktige i Karlstad godkännande.
- 2:o) Egendomen tillträdes den 1 oktober 1930.
- 3:o) Köpeskillingen erlägges kontant å tillträdesdagen mot det att säljarna överlämna köpebrev och för lagfart nödiga åtkomsthandlingar.
- 4:o) Å försålda egendomen för tiden före den 1 oktober 1930 belöpande skatter och onera betalas av säljarna och för tiden därefter av staden.
- 5:o) Staden förbinder sig att respektera nu gällande hyreskontrakt med Betlehems kyrkans församling och Betlehems kyrkans ungdomsförening med till kontraktet gjorda tillägg, vilka handlingar skola överlämnas till staden innan köpeskillingen gäldas. Hyresavgifter, som belöpa å tiden efter den 30 september 1930, tillkomma staden.
- 6:o) Staden berättigas att uppbära den skadeersättning och de rättegångskostnader, som i målet angående Vänerns reglering kunna komma att utdömas beträffande den försålda egendomen men svarar i sin ordning för alla efter tillträdesdagen på grund av samma rättegång uppkommande kostnader i vad de kunna belöpa sig å ifrågasvarande egendom.
- 7:o) Kostnaden för lagfart å detta fång betalas av staden ensam.
- 8:o) Den försålda egendomen lämnas fri från in-teckningar.
- 9:o) Säljarna fritagas från hemulsskyldighet.

10:o) Säljarna äro icke ansvariga för skada, som efter denna dag drabbar fastigheten, men överlåta på staden sin rätt till ersättning för dylik skada mot såväl försäkringsgivare som arrendator eller annan ersättningskyldig. Byggnaderna äro brandförsäkrade för 20,600 kronor.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 4 juni 1930.

SOPHIE VARENIUS.

MAJA VARENIUS.

för egen del samt för

LISA VARENIUS-PARKER

enl. fullmakt.

STINA LINDBLAD

säljare.

Karlstads Drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

Köpare.

Fröknarne Sophie Varenius' och Maja Varenius' samt fru Stina Lindblads egenhändiga namnteckningar bevittnas av oss på en gång närvarande:

H. FEYHTING.

BERTIL UNGER.

Bankdirektören Ragn. Tjernelds och stadsombudsmannen Sven Heimer Svenssons egenhändiga namnteckningar bevittna:

MAGNUS BENGZON.

THURE WIDING.“

Ifrågavarande fasta egendom innehölle i areal 22,621 kvadratmeter och byggnaderna därå utgjordes av en huvudbyggnad och en flygelbyggnad, båda av trä under tak av tegel, den förra innehållande nio rum och kök och den senare fyra rum och kök. Dessutom finnes rymliga uthusbyggnader. Egendomen vore taxerad till sammanlagt 35,000 kronor.

Det i punkt 5:o av ovanintagna köpehandling omnämnda hyreskontrakt med tillägg innefattade egendomens upplåtande för tiden till den 1 oktober 1934 mot en årlig hyresersättning av 1,400 kronor.

Då den till inköp ifrågasatta egendomen nästan helt och hållet omgäves av staden tillhörig mark, syntes det kammaren vara av synnerlig vikt för staden att förvärva densamma. Egendomen vore vackert belägen och syntes lämpligen kunna användas för något stadens ändamål, exempelvis barnhem.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ovanintagna köpekontrakt;

att till köpeskillingens gäldande bevilja anslag å 45,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån;

att underställa beslutet i vad det avser upplåning Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 82.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt beslut den 11 juni 1930 gjord framställning angående inköp för stadens räkning av landeriet Rosenborg, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ändringar i kontrakt mellan staden och Uddeholms Aktiebolag rörande överlåtande av aktierna i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 juni 1930.

§ 383.

Sedan stadsfullmäktige den 16 januari 1930 beslutit godkänna genom preliminära kontrakt ingångna överenskommelser rörande försäljning till Uddeholms Aktiebolag av staden tillhöriga aktier i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag mot vedelag i leverans av elektrisk energi samt därvid bemyndigat drätselkammaren att beträffande nämnda kontrakt vidtaga de ändringar, kompletteringar och

jämknings, som kunde befinnas nödiga och varom överenskommelser kunde komma att träffas, hade i sådant hänseende underhandlingar blivit förda mellan de avtalsslutande parterna, därvid staden biträts av advokaten Otto R. Alrutz och ingenjören Charles Hässler, vilka tidigare under ärendets gång för stadens räkning verkställt utredningar och avgivit förslag.

Vid nu ifrågavarande underhandlingar hade preliminära överenskommelser blivit träffade, varefter angående dessa från advokaten Alrutz inkommit en med tillhörande bilagor så lydande promemoria:

P. M.

angående föreslagna ändringar i kontrakten emellan Karlstads stad och Uddeholms Aktiebolag rörande leverans av elektrisk kraft, kontraktens slutliga under-tecknande m. m.

Uddeholms Karlstads-kontrakt.

§ 1.

Förslag är väckt om ändring av andra stycket till den lydelse, som innehålles i bil. A. Syftet med och fördelarna av denna ändring torde bäst kunna framhållas av ingenjör Thalén.

§ 14.

Ett nytt mom. 5 är föreslaget av lydelse enligt bil. B. Detta moment innebär ett medgivande från stadens sida, att Kohlsäters Kraftaktiebolag skulle få utföra en del arbeten och ikläda sig en del kostnader för Järnsjöns reglering, vilka icke komma bolaget till godo under det innevarande året utan först framdeles. Vid bedömande av, huru stort tillmötesgående staden kan anses härigenom visa, måste beaktas, att vid underhandlingarna om kontrakten bägge kontrahenternas underhandlare gingo ut ifrån, att Kohlsäters Kraftaktiebolag skulle komma att fortsätta sin verksamhet och sina företag på samma sätt, som bolaget skulle hava gjort, om någon ändring av äganderätten till aktierna icke ägt rum. Underhandlarne voro för den skull fullkomligt överens om, att Kraftbolaget skulle komma att under år 1930 göra en del utgifter för överenskommelsen med Nordmarksälvarnas flottningsförening och Järnsjöns reglering.

Emellertid har på grund av vissa förhållanden Kohlsäters Kraftaktiebolag icke drivit målet angående Järnsjöns reglering med den fart, som var avsett. För den skull torde det nu vara lämpligt, att Uddeholm i stället själv tager på sig kostnaderna för Järnsjöns reglering mot det att Kraftbolaget till Uddeholm utbetalar ett fixt bidrag till samma kostnader.

Det tillmötesgående, staden otvivelaktigt skulle visa genom införande av det nya momentet, motsvaras av ett tillmötesgående från Uddeholms Aktiebolags sida, vilket torde vara av stor betydelse för staden och vilket omtalas här nedan under tilläggskontrakt n:r 4.

§ 19.

Enär kontrakten skola på nytt utskrivras med ny datum och undertecknas å drätselkammarens vägnar, bör § 19 i kontraktet lämpligen utgå.

Tilläggskontrakt n:r 4.

I detta kontrakt föreslås ett inskjutande av en ny § 3 enligt bilagda lydelse, bil. C. Denna nya paragraf har tillkommit av följande skäl:

§ 1, mom. 1 i kontraktet föreskriver rätt för staden att erhålla en viss fördel av den kraft, som Uddeholm enligt "Uddeholms Kohlsäters-kontrakt levererar till Kohlsäter eller till annan innehavare av Kohlsäters fabriksanläggningar under den tid Uddeholms Kohlsäters-kontrakt gäller". När detta skrevs, utgick man ifrån, att Karlstads stad skulle komma att bibehålla Kohlsäters Aktiebolag och att det således låg i stadens hand att tillse, att Uddeholms Kohlsäters-kontrakt komme att fortfarande gälla. Då situationen emellertid sedermera blev förändrad, och möjlighet hotade, att Kohlsäters-anläggningarna skulle kunna komma i andra händer, måste man räkna med den möjligheten, att Uddeholms Kohlsäters-kontrakt bleve upphävt. Om så skedde, skulle staden kunna komma att gå miste om den avtalade fördelen av kraftleveransen från Uddeholm till Kohlsäters-fabrikerna. Visserligen skulle man ju kunna resonera som så, att en ny ägare av Kohlsätersanläggningarna fortfarande skulle behöva köpa kraft från Uddeholm för anläggningarnas drift, och att det då skulle vara självklart, att Uddeholm borde tillgodoräkna staden ersättning för den kraft, som sålunda levererades, ehuru detta skedde på grund av ett annat kontrakt än "Uddeholms Kohlsäters-kontrakt". Uddeholm förklarade sig också genast fullt lojalt utan villkor berett att medverka till, att samma kontrakt komme att hållas vid makt ävensom att tillse, att, om någon ändring skedde av detsamma, staden ändock skulle få sin fördel av den kraft, som levererades till Kohlsäters-anläggningarna.

Den nya § 3 är avsedd att i möjligaste mån säkerställa staden mot sagda eventualitet, och att således giva staden en starkare ställning i tvisten med Värmlandsbanken, som eljest kunde tänkas söka en uppgörelse med Uddeholms Aktiebolag angående nytt kraftkontrakt i stället för Uddeholms Kohlsäters-kontrakt, varigenom således staden skulle gå miste om de beräknade avsevärda fördelarna av tilläggskontrakt n:r 4.

Numren på efterföljande paragrafer skulle ändras.

Underhandlingsdelegerade hava, då de förklarat sig villiga att tillstyrka drätselkammaren att godkänna de ifrågasatta ändringarna, gått ut ifrån, att dessa måste vara att betrakta såsom kompletteringar och jämkningar, vilka kunna finnas nödiga. Vid bedömande av, huruvida ordet "jämkning" här är tillämpligt torde böra jämföras affärens storlek, å ena sidan, och storleken av de rubbningar, som äro ifrågasatta, å andra sidan. Rubbningarna torde då finnas så obetydliga, att de väl kunna rubriceras som "jämkningar".

Stockholm den 21 maj 1930.

OTTO ALRUTZ.

Bil. A.

Uddeholms Karlstads-kontrakt.

§ 1. Andra stycket.

Kraften tillhandahålles vid isolatorer å yttersidan av Uddeholms fördelningsstation på Anholmen. Staden framdrager på egen bekostnad erforderlig ledning från leveranspunkten till staden. Staden betalar till Uddeholm den 1 jan. 1931 kr. 5,000:— såsom bidrag till Uddeholms kostnad för erforderligt ställverk med oljeströmbrytare och övriga tillbehör. Uddeholm medgiver Staden rätt att å Uddeholm tillhörig mark kostnadsfritt uppsätta stolpar för ledningen Anholmen—Staden och hava denna ledning framdragen för all framtid.

Kraften uppmätes i den transformatorstation, som Staden kommer att uppföra inom stadsområdet. Uppmätningen sker enligt Stadens val antingen å transformatorernas primärsida, varvid skäligen hänsyn tages till förluster i transformatorerna, eller å sekundärsidan vid såväl c:a 3,000 som c:a 6,000 volts spänning.

Bil. B.

Uddeholms Karlstads-kontrakt.

§ 14.

Mom. 5. Staden skall tillse, att Kohlsäters Kraftaktiebolag snarast möjligt ansöker om tillstånd till reglering av vattenavrinningen från Järnsjön och driver såväl detta mål som de nu anhängiga målen angående kraftanläggningarna vid Karlsfors och Snarkil allt enligt Uddeholms anvisningar. Uddeholm svarar för de efter den 13 maj 1930 uppkommande kostnaderna för såväl målens skötande som ock för de enligt förslag till avtal med Nordmarksälvarnas flottningsförening överenskomna åtgärder samt åtgärder och skadeersättningar för Järnsjöns reglering, allt mot det, att staden medgiver, att Kohlsäters Kraftaktiebolag före 1930

års utgång till Uddeholm kontant utbetalar 40,000 kronor jämte eventuellt före 1930 års utgång till Kraftaktiebolaget inflytande bidrag till byggande av landsvägsbron vid Karlsfors.

Bil. C.

Tilläggskontrakt n:o 4.**§ 3.**

Uddeholm förbinder sig att icke utan stadens skriftliga medgivande frigiva Kohlsäter eller dess rättsinnehavare från dess skyldigheter på grund av Uddeholms Kohlsäterskontrakt eller medgiva ändring av samma kontrakt på sådant sätt, att stadens rätt enligt detta tilläggskontrakt ofördelaktigt påverkas.

Skulle Uddeholms Kohlsäterskontrakt upphöra att gälla eller någon kraft icke vidare utgå på grund av samma kontrakt, skall, om ändock kraft av Uddeholm levereras till Kohlsäter eller annan innehavare av Kohlsäters fabriksanläggningar för det ändamål, som avses i Uddeholms Kohlsäterskontrakt, detta tilläggskontrakt gälla i fråga om sålunda levererad kraft så framt icke annan överenskommelse träffas emellan kontrahenterna.

Beträffande ändringsförslaget i vad det avsåge leveranspunkt och mätpunkt för Uddeholmskraften enligt § 1 av Uddeholms Karlstadskontrakt ävensom de ekonomiska konsekvenserna av ändringarnes vidtagande, hade från be-lysningsingenjören J. Thalén införskaffats så lydande handlingar:

Förslag till ändring av leveranspunkt och mätpunkt för Uddeholmskraften.

Föreliggande förslag avser den förändringen i det tidigare träffade avtalet med Uddeholm, att kraften tillföres staden genom en 50,000 volts-ledning *direkt från Skoghall* till transformatorstationen vid Eneströmsgatan. Ledningen skulle gå över Suttern och Orrholmen till stadsträdgården som blank luftledning å järnstolpar. Från stadsträdgårdens västra gräns förlägges ledningen som jordkabel med 50,000 volts spänning. Transformerung från 50,000 volt till 3,000 volt sker alltså vid omformarestationen, där också uppmätning äger rum.

I det preliminära avtalet av den ¹¹/₁₂ 1929 utgick man från den förutsättningen, att Uddeholmskraften skulle levereras vid Regementsområdet och där transformeras såsom förhållandet hittills varit beträffande Kohlsäterskraften. Även fastslog man, att den för 10 år sedan uppgjorda planen för sekundärspänningens höjande vid framtida ökade kraftbehov skulle följas. Denna plan innebar den förändringen, att sekundärspänningen för möjliggörandet av kraft-

överföring med högre effekt skulle höjas till 6,000 alternativt 12,000 volt, nya kablar nedläggas till omformarestationen och transformatorer där insättas för nedtransformering till 3,000 volt.

Denna förändring vid ökat kraftbehov är således helt oberoende av Uddeholmsavtalet och kvarstår som en ofrånkomlighet även för Kohlsäterskraften.

Givetvis finnes det andra möjligheter för det ökade kraftbehovets överförande från Regementsområdet till omformarestationen. Sålunda har jag tidigare kalkylerat med att förlägga en jordkabel med 50,000 volts spänning, men dåvarande kabelpriser omöjliggjorde förslaget ekonomiska utförande. Med nuvarande kabelpriser är förslaget dock ekonomiskt realiserbart, men på grund av det avsevärda kapitalutlägget ansåg jag mig ej kunna förorda detsamma.

Med hänsyn till framtida perspektiv och framtida fordringar på en driftsäker energileverans har jag dock ånyo återkommit till spørsmålet om lämpligaste sättet för Uddeholmskraftens inledande till staden. Tidens lösen beträffande val av strömart, likström eller växelström, är den att likströmmen är stadd på avskrivning. Så t. ex. anslutas många nya hus i Stockholms centrum till växelströmsnätet. Visserligen äro betingelserna särdeles gynsamma därigenom att husens storlek motivera inledandet av högspänning, varmed man undgår sekundärledning; men början är gjord och fortsättning följer.

Genom övergång till växelström blir strömpriset lägre, och sker en sådan övergång allmänt, tvingas även vi att ur konkurrenssynpunkt följa med.

Den första betingelsen för en övergång till växelström är den, att vattenkraftkällan är så driftsäker, att man utan risk kan slopa batteriet. För oss blir denna fråga aktuell om fem år, då ackumulatorbatteriet är förbrukat.

Har man en säker kraftkälla, kan man möjligen taga risken av att slopa batteriet och därmed inbespara en utgift på c:a 100,000 kronor. Även den fördelen vinnes, att man med större tillförsikt kan planera nya anläggningar för växelström och avgöra behovet av kraftreserv med större grad av tillförlitlighet.

Dessa spørsmål ha givit mig anledning betrakta Uddeholmskraftens driftsäkerhet från andra synpunkter. Visserligen har jag ej anledning förmoda, att Uddeholm skall eftersätta sina åtaganden enligt kontraktet om *en förstklassig anläggning och en driftsäker leverans*, men alltid kan man komma i dispyt om det, som under för handen rådande förhållanden skall anses vara förstklassigt och driftsäkert. Force-majeure-klausulen gäller dock, och den är ju ganska tånjbar.

En leverans från den 5-mil långa ledningen till Kohlsäter kan giva an-

ledning till många försvarbara driftavbrott och kravet på driftsäkerhet kan bedömas efter anläggningens art och storlek, m. a. o. efter vad som är allmän praxis. Nu är väl allmän praxis den, att varje leveransstorlek och spänning har sin standard för utförande och driftsäkerhet. För en 20 kv:s ledning och några hundra kilowatts leverans är standarden lägre än för högre spänning och större leverans.

Genom en direkt anslutning till Skoghall torde man undgå diskussion om driftsäkerhet, då leveransen därifrån sannolikt blir så säker, man kan begära. De stora ekonomiska förlusterna för Uddeholm vid stopp i fabriksdriften vid Skoghall torde vara tillräcklig borgen för, att Uddeholm gör allt för att säkerställa driften.

Uddeholmsbolaget har åtagit sig att bygga en järnstolpleddning till staden för 5,000 kr. pr km. Då avståndet från Skoghall till stadsträdgården är 7 km. kostar alltså ledningen c:a 35,000 kronor. Därtill kommer en utgift på 5,000 kronor för instrumentering i Skoghall. Från stadsträdgården skall staden nedlägga kabel till omformarestationen för en kostnad av c:a 30,000 kronor. Å andra sidan blir transformatorstationen å den nya platsen 10,000 kronor billigare än vid regementsområdet, men om vi inräkna denna summa som oförutsedd utgift, skulle *totala tilläggskostnaden för detta förslag uppgå till 70,000 kronor.*

Förslaget medför visserligen ett avsevärt kapitalutlägg men vi kunna dock påräkna ekonomiska vinster förutom fördelen av den ökade driftsäkerheten. Ledningsförlusten i kabeln till regementsområdet upphör och tillsyningskostnaden för transformatorn likaså, och dessa besparingar uppgå till 3,500 kronor pr år. Tager man så i betraktande, att vi även i det föregående förslaget om fem år skulle få nedlägga kapital för sekundärspänningens höjande, för nya kablar till omformarestationen, nya transformatorer för nedtransformering till 3,000 volt samt slutligen till ökade förluster i dessa nya transformatorer på 4,000 kronor pr år, så torde detta nya förslag med direkt ledning till Skoghall ingalunda innebära någon ekonomisk årlig merutgift utan snarare tvärtom.

Som vinst kvarstår dessutom den avsevärt ökade driftsäkerheten.

Karlstad den 20 maj 1930.

J. THALÉN.

**Kostnadsförslag å elektrisk kraftledning Skoghall—Stadsträdgården samt jordkabel
Stadsträdgården—omformarestationen.**

(spänning 50,000 watt)

(längd 7,000 mtr.)

Kraftledning Skoghall—Karlstad.

46 st. parstolpar, helimpregnerade	6,440: —
4 » fackverkskonstruktioner för älvkorsningar, fundament	8,800: —
150 » isolatorer	2,250: —
7 ton kopparlina, 35 m/m ² , upplagd	11,200: —
Fundament för 5 stolpar över sank mark	2,500: —
Marklösen	2,500: —
Diverse utgifter	1,310: —
	Kronor 35,000: —

Jordkabel Stadsträdgården—omformarestationen.

670 m. jordkabel, bestående av 4 enkelledare, därav 1 reserv	25,000: —
Förlängning samt kabelskydd	5,000: —
	Kronor 30,000: —

Karlstad den 10 juni 1930.

J. THALÉN.

P. M.

angående kostnader på grund av föreslagna ändringar i de s. k. Uddeholmskontrakten.

1:o) På grund av ändring i leverans- och mätpunkten enligt § 1 i Uddeholms Karlstadskontrakt:	
a) För ledning Anholmen—Stadsträdgården	35,000: —
b) Jordkabel Stadsträdgården—omformarestationen	30,000: —
c) Ersättning till Uddeholm för instrumentering vid Anholmen	5,000: —
2:o) Ersättning till Uddeholm för Järnsjöns reglering enl. § 14 mom.	
5 i Uddeholms Karlstadskontrakt	40,000: —
	Kronor 110,000: —

Anm. Av beloppet 40,000 kronor under mom. 2:o härovan skulle Kohlsätters Kraftaktiebolag oavsett uppgörelsen med Uddeholm vara skyldigt att gälta c:a 18,000 kronor för redan upplupna kostnader, vilka nu övertagits av Uddeholm, varför stadens effektiva utlägg inskränker sig till c:a 22,000 kronor.

Karlstad den 10 juni 1930.

J. THALÉN.

Över ändringsförslagen hade belysningsstyrelsen avgivit yttrande enligt ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 juni 1930.

§ 62.

Från drätselkammaren hade genom stadsombudsmannen inkommit en skrivelse med begäran om styrelsens yttrande rörande vissa ändringar i de s. k. Uddeholmskontrakten, varjämte stadsombudsmannen överlämnat samtliga handlingar i ärendet.

Styrelsen inhämtade, att ändringarna i huvudsak utgjorde dels en för staden fördelaktigare formulering av paragrafen om stadens rätt till leverans av överskottsenergi till Kohlsäters Aktiebolag dels ock sådan förflyttning av leverans- och mätningpunkterna, att energileveransen därigenom bleve säkrare och för framtida ökade kraftbehov ekonomiskt fördelaktigare.

Sedan styrelsen tagit del av ett av belysningsingeniören denna dag upprättat kostnadsförslag å tillänkta kraftledningen Skoghall—Karlstad jämte jordkabel till omformarestationen, vilket förslag bilades protokollet, beslöt styrelsen med instämmande i de i belysningsingeniörens P. M. framhållna synpunkter göra det uttalandet, att styrelsen för sin del ej hade något att erinra mot de sålunda föreslagna ändringarna i Uddeholmskontrakten.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

På av belysningsingeniören andragna skäl funne kammaren, att ändringen beträffande leveranspunkten och mätpunkten för Uddeholmskraften vore för staden synnerligen fördelaktig, enär större driftsäkerhet och anpassningsmöjligheter därigenom vunnes och de ökade kostnaderna enligt utredningen motsvarades av åtskilliga besparingar.

Beträffande stadens bidrag till kostnaderna för Järnsjöns reglering enligt det föreslagna mom. 5:o av § 14 i Uddeholms Karlstadskontrakt vore att anmärka, att staden, även om tillägget icke komme till stånd, vore skyldig att gälda de kostnader, som för regleringen belöpa sig å tiden till och med den 31 december 1930 och vilka beräknas uppgå till cirka 18,000 kronor, varför kostnadsökningen i realiteten inskränker sig till cirka 22,000 kronor. Då Uddeholms Aktiebolag åtagit sig kostnaderna för byggande av landsvägsbro vid

Karlsfors enligt avtal med Nordmarksälvarnes flottningsförening bör bolaget jämväl vara berättigat att bekomma under år 1930 eventuellt inflytande bidrag till samma bro. I övrigt hänvisas angående ifrågavarande punkt till advokaten Alrutz' promemoria.

Genom ändringen av § 3 tilläggskontrakt N:o 4 bliver stadens rätt att leverera kraft till Kohlsätersanläggningarna ytterligare säkrad och torde detta innebära en avsevärd ekonomisk fördel, särskilt med hänsyn till nuvarande ägarens, Kohlsäters Aktiebolag, svaga ekonomiska ställning. Ändringen har bland annat skapat ett nytt och för staden förmånligt utgångsläge vid förhandlingar angående ekonomiskt stöd åt nysnämnda bolag. Jämväl beträffande denna punkt hänvisas i övrigt till vad advokaten Alrutz anført.

Kammaren, som visserligen hade bemyndigande att låta vidtaga ändringar uti ifrågavarande av stadsfullmäktige godkända överenskommelser, ansåg sig likväl böra hänskjuta frågan därom till fullmäktiges avgörande samt beslöt i betraktande av de fördelar, staden syntes hava vunnit och övriga förekomna omständigheter, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:
att godkänna ifrågavarande ändringar i kontrakten mellan staden och Uddeholms Aktiebolag angående överlåtande av stadens aktier i Kohlsäters Kraft Aktiebolag;

att bevilja anslag å 110,000 kronor till täckande av de genom berörda ändringar uppkommande merkostnader; samt

att nämnda anslag skall, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 83.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren jämlikt beslut den 16 juni 1930 hos fullmäktige gjord framställning angående ändringar i kontraktet mellan staden och Uddeholms Aktiebolag rörande överlåtelse av aktierna i Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

I ärendet hade infordrat utlåtande avgivits av belysningsstyrelsen.

Beredningsutskottet beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ären-
det föreslagit.

Som ovan.

In fidem :
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag avseende ekonomiskt stöd åt bolaget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 juni 1930.

§ 384.

På framställning av Wermlands Enskilda Bank i egenskap av kreditgivare till Kohlsäters Aktiebolag hade förhandlingar upptagits angående ekonomiskt stöd åt bolaget, därvid kammaren representerats av Herrar Håkansson, Eliäson och Wästlund. Då det bland annat ifrågasatts, att staden efter viss avskrivning av bankens fordringar hos bolaget skulle ikläda sig ansvarighet för övriga skulder och räntor men kammarens representanter förklarat sig icke kunna biträda detta förslag hade förhandlingarna blivit avbrutna. Sedermera hade emellertid belysningsingenjören J. Thalén inkommit med ett så lydande förslag i ärendet:

Till Drätselkammarens delegerade för underhandlingar med Wermlands Enskilda Bank angående Kohlsäters A.-Bol.

Förslag till uppgörelse med Wermlands Enskilda Bank angående Kohlsäters Aktiebolag.

Då den nu pågående dragkampen mellan fordringsägarna i Kohlsäters Aktiebolag med all sannolikhet kommer att inom kort leda till obehagliga konsekvenser för såväl banken som staden, anser jag, att en överenskommelse snarast bör träffas mellan staden och banken före Uddeholmskontraktens definitiva undertecknande.

Att vid eventuella underhandlingar med banken bygga på det förslag, som hittills framlagts, torde vara olämpligt, då detta endast kommer att resultera i en meningslös diskussion om redan kända och uttalade olägenheter och principer.

I föreliggande förslag till uppgörelse har jag byggt på de fördelar, en omvandling av frikraftbeloppet till lägre effekt men högre energimängd giver. En sådan omvandling av frikraften med utgångspunkt från frikraftens marknadsvärde är tillåten i Uddeholmsavtalet vid vissa tidpunkter och under givna förutsättningar. Någon kontraktsevenlig förutsättning för kraftens omvandling är visserligen icke *nu* förhanden, men det förhållandet, att sådan omvandling principiellt är tillåten och Uddeholmsbolaget har intresse av en uppgörelse, som kan leda till fortsatt drift vid Kohlsäter, gav mig anledning förmoda, att Uddeholm skulle komma att gå med på denna principiella tillämpning redan *nu* och för en tid av 8 år framåt. Fortsatta förhandlingar ha också bekräftat, att Uddeholm biträder denna omvandling av frikraftbeloppet för tiden 1931 t. o. m. 1938.

Utgår man från ett marknadsvärde av 65 kronor pr kW och dessutom en förbrukningsavgift av 1,8 öre pr kWh, ett pris, som troligen understiger nu gällande medelpris för liknande abonnemang, erhåller man ett årligt pris av 162,500 kronor. Sänkes nu effekten till 1,000 kW, erhålles efter samma prissättning en kilowattimmemängd av 7,5 millioner. Genom denna sänkning av effekten erhålles en ökad energimängd av 2,5 millioner kWh pr år, som prissatt efter fabriken's energipriser, ger en *ökad inkomst av c:a 37,500 kronor pr år.*

Den frågan uppstår nu, huruvida den föreslagna sänkningen av effekten med 500 kW är möjlig med hänsyn till stadens kraftbehov? För närvarande har från Kohlsäter uttagits 1,000 kW, men väntad ökning av kraftbehovet torde kräva en ökad effekt år från år. För att säkerställa detta kraftbehov har med Uddeholm även förberedelsevis underhandlats om en tillämpning av kontraktets prisbestämmelser om topp effekt, och torde sådant medgivande kunna erhållas. För en årlig kostnad av 7,500 kronor skulle då det ökade effektbehovet kunna fyllas.

Med denna omvandling av frikraften till 7,5 millioner kWh kommer staden att fylla större delen av fabriken's elektriska energibehov och Uddeholm första året endast leverera c:a 1,2 millioner kWh. Man kan därför knappast begära, att Uddeholm nu — såsom tidigare överenskommits — skall rabattera något å sin del av energiabonnemanget till fabriken. Den ökade inkomsten enl. ovan å 37,500 kronor reduceras därför med, dels 7,500 kronor topp effekt, dels 12,000 kronor, som förut utgjorde Uddeholms rabatt å Kohlsätersabonnemanget, vadan *nettobehållningen av frikraftbeloppets omvandling stannar vid 18,000 kronor pr år.*

I föreliggande förslag har jag använt denna ökade inkomst å 18,000 kronor pr år till parternas bästa.

Bilaga 1 utvisar stadens överskottsenergi av Uddeholmskraft och Dejeforskraft för åren 1931 t. o. m. 1938 sedan årligen undantagits den energi, som antages motsvara stadens ökade kraftbehov år från år samt bruttoinkomsten därav. — Pos. 4 angiver den rabatt, som enligt Bil. 1 skall lämnas å energi till Kohlsäters Aktiebolag, och Pos. 5 utgör stadens nettoinkomst av frikraft. — Pos. 6 angiver nettoinkomsten å den överskottsenergi, varmed man ursprungligen räknat och till stadsfullmäktige rapporterat vid Uddeholmsavtalets framlämnande. Pos. 7 utgör Kohlsäters A.-Bolags avskrivningar å växelskuld mot Kraftbolagets borgen. Den rabatt, Kohlsäters A.-Bol. erhåller enl. Pos. 4, är avsedd att användas till nämnda avskrivningar i den utsträckning, bolagets nettoöverskott så medgiver.

Såväl banken som staden ha fördel av den högre energirabatten till Kohlsäter under periodens början genom därav uppkomna lättnader för fabriken. Med dessa stora rabatter torde fabriken åtminstone de första åren kunna betala kraft och räntor. Staden har då fått inkomst av överskottskraften och banken full ränta å sin kredit.

Övriga punkter i bilagda förslag till överenskommelse med banken äro i huvudsak lika dem, delegerade tidigare förhandlat med banken om och varom enighet varit rådande emellan parterna.

Jag föreslår, att delegerade fortsätta underhandlingarna med banken på basis av föreliggande förslag.

Karlstad den 20 maj 1930.

J. THALÉN.

År	Överskottskraft		Pos. 1	Pos. 2	Pos. 3	Pos. 4	Pos. 5	Pos. 6	Pos. 7
	efter omvandling av frikraftbeloppet till 1,000 kW och 7,5 millioner kWh därav max. 3,3 millioner kWh under 5 månader								
	5 mån. å 2,45 öre kWh	7 mån. å 1,20 öre kWh							
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1981	2,087,000	49,906	95,698	7,500	88,198	50,000	88,198	45,600	11,000
1982	1,911,000	46,819	91,963	7,500	84,463	47,000	87,463	41,950	11,000
1983	1,785,000	43,732	88,228	7,500	80,728	44,000	86,228	36,300	11,000
1984	1,659,000	40,645	84,493	7,500	76,993	41,000	85,993	34,650	11,000
1985	1,530,000	37,558	80,758	7,500	73,258	38,000	85,258	31,000	11,000
1986	1,407,000	34,471	77,023	7,500	69,523	34,000	85,523	27,350	11,000
1987	1,281,000	31,384	74,288	7,500	66,788	32,000	84,788	28,700	11,000
1988	1,055,000	25,847	67,103	7,500	59,603	29,000	85,603	20,050	11,000
							288,554	262,600	88,000

I anledning härav hade förhandlingarna ånyo upptagits och preliminär överenskommelse träffats i huvudsaklig överensstämmelse med belysningsingenjörrens förslag, varande härefter upprättat en så lydande handling:

Avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag.

Avtal.

Mellan Karlstad stad, nedan kallad Staden, Wermlands Enskilda Bank, nedan kallad Banken, och Kohlsäters Aktiebolag, nedan kallat Bolaget, träffas härmed följande avtal.

§ 1.

a) Banken verkställer, räknat per den 1 januari 1930, avskrivning med kronor tvåhundrafemtiotusen (250,000) å bolagets dåvarande skuld till Banken.

b) Under förutsättning att bolaget ordentligt fullgör sina räntelikvidier till Banken samt att de för Bolagets krediter hos Banken lämnade säkerheterna ej försämras, medger Banken, att desamma må utan amortering på annat sätt än nedan sägs omsättas intill utgången av år 1938, samt att under samma tid räntan å krediterna må beräknas efter 5 %.

c) Banken förklarar sig vidare villig att bevilja bolaget oundgängligen nödvändigt nytt rörelsekapital intill ett belopp av kronor sjuttiotusen (70,000).

§ 2.

Staden lämnar följande rabatter å energi till bolaget:

a) Under år 1930 rabatteras 30,000 kronor för energi, debiterad enligt Uddeholmsavtalet.

b) Under åren 1931 t. o. m. 1938 lämnas rabatt enligt följande formel:

Rabatt i kronor = $A + B - C$, där A är förbrukningsavgiften i kronor under 5 månader av året med ett energipris av 2,45 öre pr kWh., och B är samma avgift i kronor under 7 månader med ett energipris av 1,2 öre pr kWh. samt C är ett visst fast belopp i kronor.

Vid förbrukningsavgift, som enligt nämnda priser för respektive A och B-energi överstiger här nedan för olika år angivna belopp, reduceras dessa i formeln till sistnämnda krontal. Understiga A- och B-avgifterna dessa respektive krontal, insätts de i formeln till oförändrade värden.

	A max. Kr.	B max. Kr.	C Kr.
för år 1931	47,000	43,000	39,500
" " 1932	47,000	43,000	43,000
" " 1933	44,000	43,000	43,000
" " 1934	41,000	43,000	43,000
" " 1935	38,000	43,000	43,000
" " 1936	34,000	43,000	42,000
" " 1937	31,000	43,000	42,000
" " 1938	26,000	42,000	39,000

Rabatten för respektive år skall dock ej utgå till högre belopp än här nedan angivna:

för år 1931	max. 50,000 kr.
" " 1932	" 47,000 "
" " 1933	" 44,000 "
" " 1934	" 41,000 "
" " 1935	" 38,000 "
" " 1936	" 35,000 "
" " 1937	" 32,000 "
" " 1938	" 29,000 "

Exempel. Antag förbrukningsavgiften under 5 månader efter 2,45 öre pr kWh. till 55,000 kronor, densamma för 7 månader efter 1,2 öre pr kWh. till 50,000 kronor. Rabatten blir då enligt formeln för år 1931 = 47,000 + 43,000 — 39,500 = 50,500 kronor men skall reduceras till maximibeloppet 50,000 kronor.

Förestående rabatt å abonnemangavgifter för respektive år överlämnas till Bolaget vid tiden för nämnda bolags slutuppgörelse för varje år med Uddeholms Aktiebolag enligt mellan dessa bolag undertecknade kontrakt.

§ 3.

Staden överlämnar till Banken såsom tillägghypotek för Bankens fordringar hos Bolaget dess samtliga aktier, vilka skola kvarligga, till dess bankskulden nedgått till 1,200,000 kronor.

§ 4.

Bolaget förbinder sig att verkställa amortering av sin nuvarande skuld på grund av växlar, utställda av Kohlsäters Kraftaktiebolag, med kr. 11,000:—

under vart och ett av åren 1931 till och med 1938 samt att verkställa avbetalning å sina krediter till Banken med nedanstående belopp:

Under 1931	Kr.	39,000: —
” 1932	”	36,000: —
” 1933	”	33,000: —
” 1934	”	30,000: —
” 1935	”	27,000: —
” 1936	”	24,000: —
” 1937	”	21,000: —
” 1938	”	18,000: —

Dessa amorteringar verkställas efter för varje år upprättat bokslut för nästföregående år i den mån rörelsen visat överskott, sedan ovan omförmälda reducerade räntor inklusive diskonto å växlarna samt kraftavgifter till fulla erlagts.

Skulle överskottet icke förslå till amortering av fulla beloppet å växlarna och bankkrediterna, sker avbetalningen i proportion till ovanstående amorteringsplan.

§ 5.

Bolagets styrelse skall bestå av tre representanter för Staden och två för Banken.

§ 6.

Förestående avtal godkännes av Wermlands Enskilda Bank under förutsättning att stadsfullmäktige i Karlstad och styrelsen för Kohlsäters Aktiebolag före den 1 juli 1930 beslutat godkänna kontraktet samt att dessa beslut vinna laga kraft.

Häröver hade belysningsstyrelsen yttrat sig enligt detta protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 juni 1930.

§ 63.

Från drätselkammaren hade genom stadsombudsmannen inkommit en skrivelse med begäran om styrelsens yttrande rörande ett upprättat förslag till avtal mellan staden, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, varjämte stadsombudsmannen överlämnat samtliga handlingar i ärendet.

Styrelsen framhöll, att denna faktiska konsolidering av Kohlsäters Aktiebolags ekonomiska ställning enligt avtalet, vilken konsolidering möjliggjorts genom separat träffad överenskommelse med Uddeholms Aktiebolag enligt

skriftligt medgivande rörande frikraftbeloppets omvandling, i avsevärt högre grad än tidigare tryggade stadens möjligheter att avyttra överskottsenergien.

På ovan anförda skäl och med hänsyn tagen till de betydliga ekonomiska risker, staden skulle utsättas för, därest Kohlsäters Aktiebolag av någon anledning skulle upphöra, finner sig styrelsen bära tillstyrka avtalet.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Med hänsyn till de för staden fördelaktiga leveranserna till Kohlsätersanläggningarna av överskottsenergi, vilka möjliggjordes genom med Uddeholms Aktiebolag träffade överenskommelser, syntes det kammaren vara av vikt för staden att Kohlsäters Aktiebolags verksamhet komme att uppehållas. Emellertid vore bolagets likviditet mindre god, varför åtgärder för bolagets stödjande oundgängligen vore påkallade. Genom det nu föreslagna avtalet syntes förutsättningar för bolagets likviditet vara åstadkomna och den fortsatta driften för åtminstone den avsedda tiden säkerställd och staden sålunda komma att åtnjuta avsevärda inkomster för kraftleverans. Härförutom skulle bolaget slutbetala de växlar å tillhopa 88,000 kronor, Kohlsäters Kraftaktiebolag utställt och bolaget accepterat för likviderandet av tidigare kraftleveranser och för vilket belopp, staden, som övertagit kraftaktiebolagets skulder, eljest kunde bliva betalningskyldig. De rabatter, som staden skulle bevilja bolaget enligt föreslagna avtalet, torde i betraktande av bankens medgivanden och den vinst å kraftleveranserna, staden komme att åtnjuta under en följd av år, icke kunna betraktas såsom för högt tilltagna. I varje fall synes någon annan överenskommelse angående bolagets ekonomiska stödjande icke nu kunna vinnas och staden sålunda riskera att gå förlustig ifrågavarande kraftleveranser, ävensom nödgas gälda bolagets växelskuld, som förvisso icke kommer att täckas ur bolagets tillgångar.

Efter övervägande av alla förekomna omständigheter beslöt kammaren utan meningsskiljaktighet hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att under villkor att skriftlig överenskommelse på sätt belsningsingenjören föreslagit träffas med Uddeholms Aktiebolag angående omvandling av berörda frikraftsbelopp, godkänna ovanintagna förslag till avtal mellan staden, Wernlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag; samt

att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna ifrågavarande avtal samt i övrigt vidtaga alla därav betingade åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 84.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren enligt beslut den 16 juni 1930 hos fullmäktige gjord framställning angående godkännande av förslag till överenskommelse mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag angående konsolidering av nämnda aktiebolag.

I ärendet hade infordrat utlåtande avgivits av belysningsstyrelsen.

Beredningsutskottet beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens förslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 juni 1930.

§ 64.

Från de av drätselkammaren och belysningsstyrelsen tillsatta delegerade för ordnandet av stadens gatubelysning framlades följande av kartskiss åtföljt förslag till förbättrad belysning inom vissa delar av Tingvallastaden:

Till Drätselkammaren och Belysningsstyrelsen.

Undertecknade kommitterade, som erhållit drätselkammarens och belysningsstyrelsens uppdrag att avgiva förslag å tidsenlig gatubelysning, få härmed på förekommen anledning överlämna sådant förslag för *viss del* av Tingvallastaden.

Anledningen till denna förhandsutredning å endast en del av stadsområdet är den, att flertalet abonnenter å s. k. halvkommunala lyktor, vilka ingå i den allmänna belysningen, uppsagt sina abonnemang. Staden skulle därmed antin-

gen bli utan belysning å stora gatusträckor eller ock nödgas anordna provisorisk belysning. Då det förstnämnda alternativet väl ej kan tillåtas, anse kommitterade, att belysningen å de områden, som beröras av de halvkommunala lyktorna, omedelbart böra ordnas efter tidsenliga grunder. Det detaljförslag, kommitterade här nedan framlägga, skulle alltså komma till utförande innevarande sommar.

Med hänsyn till det förhållandet, att ovan berörda områden här och var utgöra leder för genomgångstrafik, hava kommitterade ansett lämpligt utsträcka utredningen att även omfatta de stora trafiklederna inom Tingvallastaden från öster och väster till stadens centrum samt busstrafikleden till och från Herrgårdsgatan.

Då det kan synas anmärkningsvärt, att nya lampor redan nu förordas utanför de områden, som varken beröras av halvkommunala lyktor eller i någon nämnvärd utsträckning trafikeras, t. ex. norra delen av Östra Torggatan samt östra delen av Drottninggatan, vilja kommitterade framhålla, att i dessa gatudelar skola nedläggas förbindelseledningar, möjliggörande automatisk tändning och släckning av *samtliga* lyktor inom ett visst distrikt. Ekonomiskt sett, är det då fördelaktigt att samtidigt även ordna belysningen därstädes.

Med det detaljförslag, kommitterade här framlägga skulle belysning bliva definitivt ordnad dels å de gator, som beröras av halvkommunala lampor, dels å trafiklederna i Älvgatan från Rosenborgsvägen, i Herrgårdsgatan å Hamngatan och Eneströmsgatan samt Kungsgatan och Tingvallagatan.

Detaljförslag

till ordnandet av belysningen enl. bifogad ritning C2-Eg 4 omfattar följande gator:

- Eneströmsgatan,
- Östra Torggatan,
- Västra Torggatan mellan Hamngatan och Herrgårdsgatan,
- Järnvägsgatan,
- Herrgårdsgatan mellan Älvgatan och Östra Torggatan.
- Kungsgatan.
- Tingvallagatan.
- Drottninggatan mellan Järnvägsgatan och Södra Kyrkogatan.
- Älvgatan från Rosenborgsgatan till Herrgårdsgatan.
- Refugen å Residenstorget.

Den halvkommunala belysningen och gaslyktornas elektrifiering.

De halvkommunala lyktornas saga började under kristiden, då gasbelysningen på grund av kolbrist reducerades till hälften av den normala.

För tio år sedan elektrifierades gaslyktorna, och elektricitetsverket betalade detta arbete jämte ett års belysning för den summa, gasbelysningen skulle ha kostat under ett år. Gaslyktstolparna övertogs av verket till det pris, lyktorna voro bokförda i gasverkets böcker.

De halvkommunala lyktorna bibehölls och ingingo som del i den allmänna belysningen såsom ersättning för en del gaslyktor, vilka *ej* elektrifierades.

Erfarenheten beträffande gatubelysningens intensitet har på grund av den alltmer ökade biltrafiken givit vid handen, att den belysning, man för 10 år sedan ansett vara tillräcklig, nu *ej* förslår långt. Man får därför betrakta den hittillsvarande belysningen som ett provisorium.

De halvkommunala lyktorna torde nu ha spelat ut sin roll, då fordringarna på god skyltfönsterbelysning äro vida större än tillförne. Det dubbelsidiga ändamålet att samtidigt belysa skyltfönster och gata betraktas nu från butiksbelysningens synpunkt som otidsenlig.

Om man nu alltså måste anse såväl den halvkommunala belysningen som den hittillsvarande gatubelysningen vara otidsenliga, bör man dock rättvisligen erkänna, att detta provisorium ändock varit lyckligt ur två synpunkter. Provisoriet har varit billigt, och man har med detta kunnat avvakta 10 års erfarenhet för ordnandet av en permanent anläggning.

Belysningens utförande enligt kommitterades förslag.

Kommitterade ha införskaffat upplysningar från en del städer om belysningens ordnande och ävenså å en del platser studerat densamma. Stockholm torde dock genom oavbrutet pågående elektrifiering sedan många år tillbaka ha samlat den största erfarenheten och så småningom kommit till en bestämd uppfattning om det för olika förhållanden lämpligaste utförandet. Kommitterade ha därför huvudsakligen haft dessa erfarenheter som ledtråd för ifrågavarande förslag.

Man tillämnar i största möjliga utsträckning systemet med fri upphängning av armaturen, vilket åstadkommes genom uppspännandet av galvaniserade järnlinor tvärs över gatan. Å breda gator anbringas å sådan lina 2 lampor (parvis), å smala gator en lampa. För lampor intill 150 watts effekt användes armatur

utan skyddsglas. För större lampor användes djupa benglaskupor liknande dem, som här anbringats vid stadskällaren.

För Karlstad torde högst 150 watts lampor komma ifråga, och för sådan lampa lämplig armatur är på prov uppsatt vid spritbolaget.

Kommitterade föreslå fri upphängning å linor för Torggatorna, Herrgårdsgatan och Drottninggatan samt för sträckorna utefter rådhuset och residenset å Kungsgatan och Tingvallagatan.

Däremot anse delegerade, att å den breda Järnvägsgatan, där träd ej skymma utsikten, skulle fri upphängning med linor verka störande. Dessa linor tvärs över gatan komma att avskära det vackra panoramat mot älven, och utsikten därmed påminna om en sprucken fotografiplåt med en och annan svart plump, utgörande belysningsarmaturens inslag på den ljusa himmeln.

Lyktorna å Älvgatan från Fredsgatan till Västra järnvägsbron bibehålles oförändrade, men belysningen kompletteras med nya lyktor emellan de förutvarande. Å sträckan järnvägsbron till Rosenborgsgatan anbringas armatur mitt över gatan å järnlinor. Ledningarna till dessa utföras med blykabel, upphängd i träden.

Av denna anledning tillrådes för nämnda gata det vanliga belysnings sättet med stolpar i trottoarkanten. Prov å lämplig stolparmatur finnes vid Västra järnvägsbron.

Lampornas tändning och släckning kan med kommitterades förslag ske automatiskt genom ur, uppsatta dels vid Grand Hotell, dels vid Karlstads-Bryggeriet.

Kostnadsförslag.

Anläggningskostnaden enl. här bifogad kostnadsberäkning uppgår till 53,077 kronor, därtill kommer enligt belysningsingenjörens meddelande en summa av 3,000 kronor till förstärkning av mätarekabeln till Grand Hotell. Den totala kostnaden blir alltså 56,077 kronor.

Den årliga kostnaden beräknas till 8,000 kronor med 10 års amorteringstid för den härovan angivna kostnadssumman.

Medelanskaffning.

Kommitterade föreslå ett medel för anläggningens utförande anskaffas genom tillfällig upplåning å 10 år.

Kommitterade fortsätta utredningsarbetet för den övriga delen av staden.

Karlstad den 7 juni 1930.

J. A. HÅKANSSON.

ERIK BJÖRKMAN.

VIKTOR HAMMARBERG.

AXEL SVENSSON.

J. THALÉN.

Efter överläggning beslöt styrelsen godkänna det föreliggande förslaget och ville styrelsen i likhet med delegerade uttala önskvärdheten av att förslaget måtte komma till utförande under innevarande sommar i vad detsamma berörde de gator, där abonnemangen å den s. k. halvkommunala belysningen redan uppsagts från abonnenternas sida.

För den händelse förslaget komme att vinna drätselkammarens bifall, beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om ett anslag av 56,077 kronor att bestridas genom tillfällig upplåning på tio år.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 juni 1930.

§ 386.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över från belysningsstyrelsen överlämnat förslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden.

Det antecknades, att enligt uppgift från belysningsstyrelsen under innevarande år av det begärda anslaget komme att användas allenast ett belopp av omkring 25,000 kronor.

Med uttalande av önskvärdheten att det pågående utredningsarbetet angående förbättrad belysning jämväl inom övriga stadsdelar måtte snarast möjligt slutföras, beslöt kammaren, med hänvisning till vad i ärendet andragits, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ifrågavarande förslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden; samt

att för ifrågavarande anläggningars utförande bevilja anslag å 56,077 kronor att bestridas genom upptagande av ett tillfälligt lån att amorteras under högst tio år.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 85.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens jämlikt beslut den 12 juni 1930 hos stadsfullmäktige gjorda framställning om anslag till förbättrad gatubelysning inom vissa delar av Tingvallastaden.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Mot detta utskottets beslut reserverade sig Herr Karlsson till förmån för ett av honom under överläggningen framställt yrkande om avslag å framställningen.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 87.

Sedan rektor vid härvarande folkskoloseminarium till stadsfullmäktige insänt till honom inom föreskriven tid inkomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet från folkskollärarna Petrus Lindberg och Harald Mossberg jämte eget och vederbörande slöjdlärares yttrande över ansökningarna, så hade nu beredningsutskottet, uppå remiss, att avgiva förslag till stipendiets fördelning; och beslöt utskottet, efter tagen del av ansökningshandlingarna, hemställa,

att den tillgängliga räntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor, måtte, med hälften till vardera, fördelas mellan sökandena Lindberg och Mossberg, med skyldighet för dem

att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot och suppleant i stadsrevisionen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1930.

§ 72.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva förslag till val av ledamot i stadsrevisionen efter grosshandlanden A. Hanes, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte utse i stadsrevisionen för år 1930 till ledamot nuvarande suppleanten bankkamreraren Erik Dahlberg samt till suppleant för honom löjtnanten Georg Westerlund.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 26 Juni	N:o 8.
-------	-------------	--------

Drätselkammarens, Centralförrådet, Polisverkets, Vatten- & Avloppsverkens, Gasverkets, Elektricitetsverkets, Fattigvårdsstyrelsens, Hälsovårdsnämndens, Folkskolestyrelsens, Styrelsens för Elementarläroverket för flickor, Styrelsens för Karlstads lärlings- och yrkesskolor, Brandstyrelsens, Barnvårdsnämndens, Badhusstyrelsens, Saluhallsstyrelsens, Styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek och föreläsninganstalt, Byggnadsnämndens, Hamnens, Kohlsäters Kraftaktiebolags samt Kohlsäters Aktiebolags

Förvaltningsberättelser för år 1929.

Till Stadsfullmäktige.
Karlstads Drätselkammare får härmed avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1929.

Aktier.

Stadens aktieinnehav utgjorde vid årets såväl början som slut:

625 aktier i Karlstads Teater A.-Bol.	Kr.	625: —
370 „ i Aktiebolaget Smålägenheter	„	37,000: —
720 „ i Kohlsäters Aktiebolag	„	720: —
995 „ i Kohlsäters Kraft Aktiebolag	„	995: —
	Kronor	39,340: —

Fastigheter.

Bokförda värdet den 1:ste Januari 1929 utgjorde:

Fastigheter för allmänt behov	Kr.	3,911,820: —
Fastigheter för uthyrning	„	819,995: —
Tomter för allmänna byggnader	„	513,540: 03
Tomter och jordar för utarrendering	„	191,695: 86
	Kronor	5,437,050: 89

Under året hava tillkommit:

Ändrings- och inredningsarbeten i tullhusst.

(Anslag år 1927, § 166, Kr. 51,000: —)
(„ „ 1928, § 76, „ 28,000: —)
(„ „ 1928, § 112, „ —)

Kronor 79,000: —

Arbetena som omfattat dels ändrings- och inredningsarbeten för Tullverkets behov, dels inköp av inventarier som erfordrats i de sålunda iordningsställda lokalerna och dels inredande av kontors- och arkivlokaler för Sjömanshuset och Hamnstyrelsen, påbörjades år 1927 och hava under året avslutats. Kostnaderna hava uppgått till:

År 1927	Kr.	545: —
” 1928	”	73,084: 37
” 1929	”	5,885: 11
		<hr/>
	Kronor	79,514: 48

Årets kostnader hava i bokslutet avskrivits.

Reparations-, ändrings- och inredningsarbeten i gamla gymnasiebyggnaden.

(Anslag år 1928, § 62, Kr. 22,618: —)
(” ” 1928, § 103, ” 5,700: —)
(” ” 1928, § 110, ” 1,497: 25)
(” ” 1929, § 83, ” 870: 03)
(” ” 1929, § 107, ” 3,385: 28)
Kronor 34,070: 28

Arbetet, som påbörjades år 1928, kommer att avslutas först år 1930. Detsamma har förutom reparations-, ändrings- och inredningsarbeten omfattat inköp av inventarier för naturhistoriska muséet och allmänna läroverkets bibliotek. Kostnaderna hava hittills uppgått till:

År 1928	Kr. 22,618: —
” 1929	” 7,982: 28
	<hr/>
	Kronor 30,600: 28

Reparations- och nyinredningsarbeten i högre allmänna läroverket.

(Anslag år 1929, § 87, Kr. 25,000: —)

Arbetena, som omfattat anordnande i läroverket av ett nytt kollegierum med ny möbeluppsättning, referensbibliotek, läsrum för lärjungarna, kapprum samt två nya klassrum, komma att slutföras först under år 1930 och hava under år 1929 dragit en kostnad av Kr. 22,083: 97, vilket belopp i bokslutet avskrivits.

Inköp av lägenheten Karlsvik jämte kålgård samt en å stadens mark belägen uthusbyggnad.

(Anslag år 1929, § 109, Kr. 29,000: —)

Köpeskillingen utgjorde Kr. 29,000: — och har fastighetsförvärvet i bokslutet bokförts sålunda:

Byggnaden Kr. 22,000: —
 503,05 kvm. tomtmark å 15: — pr kvm... „ 7,554: 75 Kr. 29,554: 75
 Uthusbyggnaden har icke upptagits till något värde.

*Inköp av 21,60 kvm. av ägofiguren n:r 208 tillhörande stads-
 ägan 171 å Herrhagen.*

Ifrågavarande tomtmark som är avsedd att ingå i tomten
 n:r 11 i kvarteret Höder har enligt drätselkammarens
 beslut inköpts för Kr. 108: —, men har det förvärvade
 området med hänsyn till bokförda värdet å omkringlig-
 gande mark bokförts med allenast Kr. 86: 40

Inköp av ägofiguren n:r 355 å Lamberget.

Stadsfullmäktiges beslut år 1929, § 29.

Området ifråga, betecknat stadsägan n:r 1346 A. inköptes
 för en summa av Kr. 2,128: — men har i bokslutet åsatts
 ett värde av Kr. 3,146: 95

*Inköp av 852,33 kvm. av ägofiguren n:r 103 och 352,05 kvm.
 av ägofiguren n:r 104 båda i Sundsta.*

Stadsfullmäktiges beslut år 1929, § 68.

Köpeskillingen utgjorde Kr. 1,200: — och har i bokslutet
 bokförts med Kr. 1,204: 83
 Kronor 5,471,043: 82

Under året hava försålts:

4,591,19 kvm. tomtmark i kv. Höder, Jär-
 ven, Sigyn och Lejonet ävensom av ägo-
 figurerna n:ris 217, 218, 293, 1,146,
 1,182 och 1,643 för en sammanlagd kö-
 peskillning av Kr. 23,662: 92, vilken mark
 varit bokförd till ett värde av Kr. 10,337: 28

439,04 kvm. tomtmark av stadsägorna n:ris
 1,612, 1,613 och 1,614 jämte hälften av
 därå belägna byggnader för en köpe-
 skillning av Kr. 1,678: 08. Bokförda vär-
 det av denna fastighet utgjorde Kr. 2,817: 12

Bebyggda fastigheten Arvidslund n:r 6 c med ett bokföringsvärde av.....	Kr.	11,000: —	
har under året försålts för 10,000: — kr. varvid mellanskillnaden, 1,000: — kr., belastats subventionsfastigheters konto.			
Fastigheten Östra Herrhagen n:r 15 som under året rivits, har i bokslutet av- skrivits med	Kr.	2,550: —	
Bokförda värdet av under året försåld do- nationsjord, tillhopa 5,871,46 kvm. har avskrivits med	Kr.	1,960: 02	Kr. 28,664: 42
Summan av under året influten gatemarks- ersättning, Kr. 8,142: 72, har liksom de föregående åren tillförts "Avsatta medel".			
Bokförda värdet å stadens fastigheter utgjor- de vid 1929 års slut:			
Fastigheter för allmänt behov	Kr.	3,911,820: —	
Fastigheter för uthyrning	"	827,945: —	
Tomter för allmänna byggnader	"	513,540: 03	
Tomter och jordar för utarrendering	"	189,074: 37	Kr. 5,442,379: 40

Inventarier.

Bokförda värdet vid årets början utgjorde ..	Kr.	233,622: 96
Under året hava tillkommit:		
Genom inköp	Kr.	10,942: 15
Genom uppskrivning, företrädesvis genom in- ventariepersedlars överflyttning från andra konti	"	2,502: 78
		" 13,444: 93
		Kronor 247,067: 89
Varemot avgår:		
På förslag av resp. besiktningsmän verkställ- da avskrivningar	Kr.	26,219: 24
Genom försäljning	"	613: 90
Bokförda värdet vid årets slut utgjorde	Kronor	220,234: 75

Anläggningar.

Anläggningarnes bokförda värde utgjorde den 1 januari 1929 Kr. 352,186: 70

Av stadsfullmäktige år 1923, § 85, beslutad
*uppmuddring av Mariebergsviken ävensom
 strandens planering* har under året dragit
 en kostnad av Kr. 882: 79

Kostnaderna för ifrågavarande uppmuddrings-
 arbeten hava hittills varit:

År 1923.....	Kr.	32,776: 18
” 1924.....	”	62,238: 87
” 1925.....	”	48,923: 81
” 1926.. ..	”	42,771: 52
” 1927	”	17,833: 08
” 1929.....	”	882: 79

Kronor 205,426: 25

Gas-, vatten- och avloppsledningar i Tegnérsgatan mellan Karla- och Herrhagsgatorna.

(Anslag år 1929, § 192, Kr. 13,000: —)

Ledningarna ifråga, vilka utföres såsom nöd-
 hjälpsarbete hava under året dragit en

kostnad av endast Kr. 7: 10 Kr. 889: 89

Kronor 353,076: 59

Anläggningarnas bokförda värde vid årets slut utgjorde:

Lambergskanalen Kr. 29,279: 08

Pråmkanalen ” 118,364: 16

Mariebergsvikens uppmuddring och stran-
 dens planering ” 205,426: 25

Gas-, vatten- och avloppsledningar i

Tegnérsgatan ” 7: 10 Kr. 353,076: 59

Följande anläggningar, för vilka kostnaderna omedelbart avskrivits, hava
 under året kommit till utförande, nämligen:

Västra Kyrkogatan.

(Anslag år 1927, § 194, Kr. 6,000: —).

Arbetet som omfattat gatans omläggning med asfaltmakadam har dragit
 en kostnad av Kr. 5,950: 05.

Östra Torggatan.

(Anslag år 1928, § 145, Kr. 8,000:—)

(„ „ 1929, § 112, „ 7,000:—)

Kronor 15,000:—

Arbetet, som omfattat omläggning av körbanan från Kungsgatan till Norra Strandgatan med asfaltmateriel, har under året kommit till utförande och därvid dragit en kostnad av Kr. 14,524:52.

Norra Strandgatan.

(Anslag år 1928, § 197, Kr. 10,000:—)

(„ „ 1929, § 182, „ 1,400:—) förslagsanslag

Kronor 11,400:—

Ifrågavarande arbete, iordningsställande av plats för automobiler framför busscentralens tomt, har under året blivit utfört och därvid dragit en sammanlagd summa av Kr. 11,961:88. Av förestående belopp har Kr. 1,961:88 disponerats av årets ordinarie automobilskattemedel.

Herrhagsgatan.

(Anslag år 1928, § 145, Kr. 5,300:—)

Dessa arbeten, som omfattat dels trottoar och rännsten på Herrhagsgatan östra sida utanför tomterna n:ris 170—191 i kv. Heimdalen och Sigyn ävensom färdigställande av körbanan utanför tomterna n:ris 201-203 i kv. Höder har under året påbörjats och därvid dragit en kostnad av Kr. 4,510:33.

Geijersgatan.

(Anslag år 1928, § 145, Kr. 2,000:—)

Ifrågavarande arbeten, som omfattat iordningsställande av grusad trottoar och rännsten ävensom färdigställande av körbanan utanför tomterna n:ris 149-151 i kv. Slepner har under året utförts och därvid dragit en kostnad av Kr. 2,316:97.

Diverse gator å Herrhagen.

(Anslag år 1928, § 145, Kr. 7,500:—) förslagsanslag.

Det år 1928 påbörjade arbetet med reparation och asfaltindränkning av förslitna körbanor och trottoarer å Herrhagen har under året fortsatt och därvid dragit en kostnad av Kr. 8,604:94.

Bro över Suttersälven vid landeriet Jakobsberg ävensom väg till densamma.

(Anslag år 1928, § 133, Kr.	131,000: —)
(" " 1929, § 8, ")	7,500: —)
	<u>Kronor 138,500: —</u>

Medelsanskaffning:

Lånemedel	Kr.	45,300: —
Automobilskattemedel ..	"	93,200: —
		<u>Kronor 138,500: —</u>

Arbetet, som ifråga om bron förvaltats utav en av Karlstads drätselkam-
mare och Karlstads härads vägstyrelse utsedd gemensam byggnadskommitté,
har under året slutförts. Kostnaderna hava uppgått till:

År 1928	Kr.	17: —
" 1929	"	154,870: 04
		<u>Kronor 154,887: 04</u>

Medelsanskaffningen fördelas sålunda:

Lånemedel	Kr.	45,300: —
Automobilskattemedel ...	"	104,820: 61
Uttaxeringsmedel	"	4,766: 43
		<u>Kronor 154,887: 04</u>

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 november 1929 skulle kostnads-
ökningen i den mån den ej motsvarades av bekomna utjämningsmedel utgå
av ordinarie automobilskattemedel. Då emellertid enligt gällande bestämmelser
ordinarie automobilskattemedel ej får användas till företag till vilket utjäm-
ningsmedel erhållits måste det överskridna beloppet Kr. 4,766:43, uttaxeras.

Permanent körbaneanläggningar utförda med bilskattemedel.

(Anslag år 1927, § 211, Kr. 253,000: —)

Arbetet, som omfattar utförandet av permanenta körbaneanläggningar å
Råtorpsvägen, Älvgatan, Karlagatan, Hamngatan, Eneströmsgatan, Omnibuss-
linjen å Herrhagen, Verkstadsgatan och Tingvallagatan, har under år 1929
fortsatts med utförandet av vissa delar av Karla- och Älvgatorna samt färdig-
ställande av Hamngatan, och beräknas bliva färdigt år 1930, då Eneströms-
gatan samt återstående delar av Karla- och Älvgatorna färdigställs.

Arbetet har hittills dragit en kostnad av:

År 1927.....	Kr.	1,221: 62
” 1928	”	166,817: 68
” 1929	”	29,181: 42
		Kronor 197,220: 72

varav Kronor 169,220: 72 täckts genom lånemedel och Kronor 28,000: — genom influtna automobilskattemedel.

Förestående automobilskattemedel fördelas sålunda:

1926 års	Kr.	2,055: 22
1:sta halvåret 1927	”	1,729: 68
Budgetåret 1927—1928 ..	”	24,215: 10
		Kronor 28,000: —

Rosenborgsgatans breddning.

(Anslag år 1929, § 142, Kr. 12,000: —)

Arbetet, som omfattat iståndsättande av den del av vägen till Jakobsberg, som sträcker sig från Älvgatan genom Rosenborgsgatan till anknypningspunkten för tillfartsvägen till den nya bron över Klarälven söder om Jakobsberg har under året kommit till utförande och dragit en kostnad av Kr. 14,876: 53, vilket belopp helt täckts av årets ordinarie automobilskattemedel.

Vägportar i Älvgatan och vid Strand ävensom i samband därmed viss ersättning till Statens Järnvägar.

(Anslag år 1928, § 74, Kr. 114,800: —)

Arbetet har under året påbörjats och beräknas bliva färdigställt år 1930. Ersättningen till Järnvägsstyrelsen har avtalsenligt blivit utbetalt.

Kostnaderna under året hava varit:

Ersättning till Järnvägsstyrelsen	Kr.	54,100: —
Vägport i Älvgatan.....	”	9,404: 94
Vägport vid Strand.....	”	16,881: 48
		Kronor 80,386: —

Renhållningsväsendets omorganisation.

(Anslag år 1925, § 115, Kr. 64,600: —).

Under året har utförts stensättning kring en tippbrunn för en kostnad av Kr. 53: 90. Redan tidigare hade anslagssumman överskridits med Kr. 388: 19.

Trafikfyrrar.

(Anslag år 1928, § 94, Kr. 1,400: —

Under året har för ifrågavarande ändamål utbetalts Kr. 49: 02 vilket belopp tillsammans med år 1928 gjord utbetalning å Kr. 680: 25 utgör Kr. 729: 27.

Nödhjälpsarbeten.

(Anslag år 1929, § 192, Kr. 32,800: —).

Arbetet, som förutom tidigare omnämnda gas-, vatten- och avloppsledningar i Tegnérsgatan omfattar dels anläggande av skyddsvall mot Vänerns översvämningar i stadsdelen Viken utanför kv. Orren; dels terrassering och ordnande av utfyllningen å Garvareådran mellan Östra Torggatans förlängning och Varmbadhuset i och för områdets användande till lek- och sportplats; dels terrassering av den i samband med uppmuddring av virkeshamnen utanför Kanikenäsholmen i år utfyllda banken mellan holmen och kallbadhusplatsen på sådant sätt att den kan bliva lämplig som väg till kallbadhuset och dels utförande av strandskoning mot Klarälven utanför Södra Sundsta och utmed Romstavägen, har under året påbörjats ifråga om terrasseringen å Garvareådran samt vid Kallbadhuset och därvid dragit en sammanlagd kostnad av Kr. 6,320: 36. En del kompletteringsarbeten kvarstå att utföras år 1930.

Medelsanskaffningen härför fördelas sålunda:

Lån av landstinget	Kr.	3,000: —
Anslag av landstinget	”	1,062: 13
Uttaxeringsmedel	”	2,258: 23
		<u>6,320: 36</u>
	Kronor	6,320: 36

Av stadsfullmäktige år 1922, § 171, beslutad plantering av öppna platsen mellan kv. Kornet och Kärven för en beräknad kostnad av Kr. 7,430: — har ännu icke kommit till utförande.

Subventionslåntagare.

Stadens utestående fordringar för subventionslån voro:

Vid årets början:

Kommunala subventionslån (71 låntagare).....	Kr.	615,866: 96
Statliga d:o (107 ”).....	”	678,670: 76
Lån mot 1:sta inteckning.. (17 ”).....	”	199,469: 50
Tomtlån (48 ”).....	”	148,399: 06
Gatumarkslån (21 ”).....	”	8,495: —
Sparbankslån (1 ”).....	”	10,000: —
		<u>1,660,901: 28</u>
	Kronor	1,660,901: 28

Vid årets slut:

Kommunala subventionslån (71 låntagare)	Kr.	611,199: 12
Statliga d:o (107 „)	„	665,755: 27
Lån mot 1:sta inteckning (17 „)	„	196,662: 94
Tomtlån (48 „)	„	146,749: 06
Gatumarkslån (26 „)	„	11,135: —
		<u>Kronor 1,631,501: 39</u>

Dessutom har från "Stadens donationer och fonder" utlämnats följande tomtlån:

Vid årets början 16 lån å tillhopa Kr. 43,005: —

Vid årets slut 21 lån å tillhopa „ 56,895: —

Under året har försålts tidigare övertagna fastigheten Arvidslund n:r 6 C varvid uppstått en ytterligare förlust å Kr. 1,000: —.

Stadens fonderade lån

som den 1:ste januari 1929 uppgingo till Kr. 12,026,918: 98

hava under året ökats med:

lån hos Värmlands läns landsting för åtgär-

der i anledning av oförvållad arbetslöshet Kr. 3,000: —

lån hos Kungl. Generalpoststyrelsen för kon-

vertering av 1919 års lån..... „ 1,078,000: — „ 1,081,000: —

Kr. 13,107,918: 98

varemot under året amorterats Kr. 428,194: 10

varjämte 1919 års lån å „ 1,078,000: — „ 1,506,194: 10

blivit helt inlöst.

Stadens fonderade skuld vid årets slut utgjorde Kr. 11,601,724: 88

Stadens övertagna lån,

som under året amorterats med Kr. 1,381: 88, uppgingo vid årsslutet till Kr. 3,000: 03.

Uppbörd av kommunalutskylder.

Årets debiterade kommunalutskylder utgjorde Kr. 1,976,912: 11, varav för kyrkliga ändamål Kr. 140,410: 90. Vid årets slut voro oguldna Kr. 187,876: 75 motsvarande 9,50 % (f. å. 10,54, år 1927 11,25).

Av vid årets början utestående restantier hava influtit Kr. 122,337: 40 (f. å. Kr. 115,993: 92, år 1927 Kr. 102,970: 93).

Kommunala progressivskattens utjämningsandels debiterade belopp utgjorde Kr. 19,318:02. Vid årets slut voro oguldna Kr. 112:87.

Inkomst-, utgiftsräntor och kapitalavbetalningar.

Överskridandet av dessa konton förklaras med den under året verkställda konverteringen av 1919 års lån.

Anslag:	Underhåll.		
Enligt justerad stat	Kr.	145,500:—	
Extra anslag av stadsfullmäktige:			
År 1929, § 146. Tillbyggnads- och reparationsarbeten å fastigheten Karlsvik	Kr.	5,400:—	
År 1929, § 182. Tilläggsanslag för underhåll av gator och vägar	„	14,200:—	
År 1929, § 207. Värmeledning i källaren uti fastigheten Tingvallagatan 1 C	„	1,685:—	21,285:—
Av drätselkammarens oförutsedda:			
Iordningsställande av folkskolornas tandklinik i fastigheten Kungsgatan n:r 1	Kr.	500:—	
Ommontering av belysningen i stora rådhusalen ..	„	350:—	
Rivning av Västra Haga n:r 12 C	„	360:—	
Reparation av golvet i Jakobsbergs ladugård ...	„	1,000:—	
Tjärstrykning av Simsällskapets läktare	„	100:—	
Reparationsarbeten i Vänershov	„	271:—	
Rödfärgning av järnvågen vid yttre hamn	„	300:—	
Rödfärgning av uthusbyggnader vid Lilla Våxnäs ..	„	500:—	
Inredande av garage i de s. k. Lådbodarna	„	400:—	
Reparationsarbeten i fastigheten Karlsvik	„	400:—	
Omläggning av vattenledning till ladugården å Lilla Våxnäs	„	560:—	
Rivning av Herrhagen n:r 355	„	300:—	
Reparationsarbeten å 1:ste rådmannens och stadsnotariens tjänsterum	„	1,000:—	
Uppförande av urinoar å Malmtorget	„	850:—	
Installation av vattenledning i Stora Annelund ..	„	845:—	
Utvidgning av gas- och vattenledning å Lilla Våxnäs	„	430:—	8,166:—
		<u>430:—</u>	<u>8,166:—</u>
		Kronor	174,951:—

Utgifterna hava uppgått till Kr. 183,620: 95 varför anslaget överskridits med Kr. 8,669: 95.

Vid uppgörandet av 1929 års statavräkningsförslag i september månad 1929 beräknades överskridandet av anslagen för underhåll av gator, vägar, körbanor å broar till Kr. 14,200: — men hade denna summa vid årsskiftet, på grund av den regniga hösten och ända fram till årsskiftet rådande lenvåder, ytterligare ökats och uppgick den 31 december 1929 till Kr. 23,873: 70. Ökningens fördelning framgår av följande uppställning:

	Anslag	Utbetalt under året	över	under
			beräknade	
Gator, torg och öppna platser:				
Tingvallastaden.....	11,000: —	13,947: 24	2,947: 24	—
Klara.....	5,000: —	8,282: 31	3,282: 31	—
Haga.....	3,000: —	3,114: 08	114: 08	—
Herrhagen.....	10,900: —	11,264: 28	364: 28	—
Kvarnberget.....	5,000: —	6,323: 26	1,323: 26	—
Viken.....	2,000: —	6,720: 40	4,720: 40	—
Utom stadsplan.....	4,500: —	4,689: 19	189: 19	—
Broar:				
Östra bron.....	2,000: —	6,307: 46	4,307: 46	—
Västra bron.....	3,000: —	3,728: 65	728: 65	—
Landsvägar:				
Västra landsvägen.....	7,000: —	8,241: 92	1,241: 92	—
Östra landsvägen.....	4,500: —	5,791: 08	1,291: 08	—
Hammarövägen.....	6,000: —	10,303: 29	4,303: 29	—
Rudsvägen.....	3,500: —	3,405: 60	—	94: 40
Råtorpsvägen.....	750: —	237: 15	—	512: 85
Romstadsvägen..	2,000: —	2,547: 47	547: 47	—
Lambergsvägen samt vägen till Djäknafältet.....	2,500: —	1,826: 43	—	673: 57
Orrholmsvägen.....	750: —	543: 89	—	206: 11
Kronor	73,400: —	97,273: 70	25,360: 63	1,486: 93

Renhållning.

Kostnadsökningen, Kr. 5,133: 92, förklaras med dels att kostnaderna för bevattning av gator och vägar på grund av den under sommaren rådande livliga automobiltrafiken måst överskridas och dels att på grund av Vänerns höga vattenstånd kostnaderna för länshållning av dragdikena å Hagaborg blivit betydligt högre än beräknats.

Automobilskattemedel.

Ordinarie medel:

Kvarvarande $\frac{1}{1}$ 1929 av 1927—1928 års medel....	Kr.	23,538: 22
Influtit av 1928—1929 års medel	„	65,640: 39

 Kronor 89,178: 61

Använt år 1929:

1925 års lån å Kr. 157,000: —.

Ränta... Kr. 6,955: 75

Amortering... „ 8,297: 59 Kr. 15,253: 34

1926 års lån Kr. 66,800: —:

Ränta..... Kr. 3,022: 70

Amortering..... „ 3,412: 96 Kr. 6,435: 66

1928 års lån å Kr. 225,000: :

Ränta..... Kr. 10,557: 38

Amortering..... „ 11,088: 79 Kr. 21,646: 16

Breddning och rätning av vägen genom Rosenborgsgatan från Älvgatan till Jakobsbergsvägen (Stadsfullmäktiges anslag den $\frac{17}{10}$ 1929, § 142, Kr. 12,000: —). I verkligheten av automobilskattemedel använt

Kr. 14,876: 53

Under år 1929 överskridna anslag avseende underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator, vägar och körbanor å broar (Stadsfullmäktiges anslag den $\frac{21}{11}$ 1929, § 182, Kr. 14,200: —).

I verkligheten av automobilskattemedel använt..... „ 23,873: 70

Ökad kostnad för iordningsställande av den asfalterade omnibussparkeringsplatsen å Norra Strandgatan utöver år 1928, § 197, anvisade 10,000: —. (Stadsfullmäktiges anslag den $\frac{21}{11}$ 1929, § 182, Kr. 1,400: —). I verkligheten av automobilskattemedel använt

Kr. 1,961: 88

Kr. 84,047: 27

Rästerande..... „ 5,131: 34

Kr. 89,178: 61

reserveras jämlikt stadsfullmäktiges beslut den $\frac{21}{11}$ 1929, § 182, för påbörjande av arbetet med asfaltindränkning av omnibusslinjen Vikengatan—Kvarnbergsgatan.

Jämlikt meromnämnda stadsfullmäktiges beslut av den $\frac{21}{11}$ 1929, § 182, skulle visst belopp av 1928—1929 års ordinarie automobilskattemedel användas till täckande av den del av beräknade ökade kostnaden för nya Jakobsbergsvägen, vartill sökt fyllnadsanslag av utjämningsandelen av automobilskatte-

medel icke erhöles. Då emellertid enligt nu meddelade bestämmelser från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen ordinarie automobilskattemedel icke få användas ifråga om företag vartill utjämningsmedel erhållits, har stadsfullmäktiges beslut i denna del icke kunnat komma till utförande.

Utjämningsmedel.

Kvarvarande $\frac{1}{1}$ 1929.....	Kr.	7,983: —
Influtet under året.....	„	40,000: —
Av Kungl. Maj:t utlovat men ännu icke utanordnat belopp, vilket i bokslutet balanserats.....	„	56,820: 61
		<u>Kronor 104,803: 61</u>

Använt under året:

Till bro över Suttersälven vid Jakobsberg ävensom väg till densamma	Kr.	104,803: 61
---	-----	-------------

Avsatta medel

har under året ökats med inkomstsumman av influten gatumarkersättning, Kr. 8,142: 72 ävensom per $\frac{31}{12}$ 1929 kvarvarande av Värmlands läns landstings anslag för beredande av arbetstillfällen åt oförvällat arbetslösa, Kr. 1,937: 87. Den 31 december 1929 utgjorde "Avsatta medel":

Gatubyggnadslånet	Kr.	235: 37
Hamnens förskottsmedel	„	23,229: 44
Avsatta medel för:		
Jordförvärv.....	„	6,690: 21
Gatumarkslösen.....	„	27,174: 77
Tecknande av aktier i en smalspårig järnväg i Övre Älvdalen	„	350,000: —
Landstingets bidrag till arbetslöshetens bekämpande.....	„	1,937: 87
		<u>409,267: 66</u>
Per $\frac{31}{12}$ 1929 resterande lån för tecknade aktier i Karlstad—Munkfors järnväg ävensom för skoluthus å Norrstrand:		
1903 års lån å urspr. Kr. 600,000: —	Kr.	309,242: 61
1907 års lån å urspr. „ 59,520: 92	„	39,328: 73
1913 års lån å urspr. „ 5,050: —	„	4,065: 98
1916 års lån å urspr. „ 73,000: —	„	56,607: 54
		<u>409,244: 86</u>
		<u>Kronor 818,512: 52</u>

Avskrivningar.

I bokslutet hava följande avskrivningar verkställt:

Affärsverken enligt fastställd plan.

Allmänna skatteuppbörden:

Icke influtna kommunalutskylder Kr. 187,876: 75

Fastigheter:

Bokförda värdet av försåld donationsjord „ 1,960: 02

Subventionslåntagare:

Andel i amortering i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den
20 mars 1929..... Kr. 3,770: 52

Inventarier:

Av- och nedskrivningar i enlighet med resp. be-
siktningmäns förslag Kr. 26,219: 24

Minskad med likaledes på förslag av besiktning-
männen verkställda uppskrivningar, företrä-
desvis genom persedlars överflyttning från
andra konti „ 2,502: 78 Kr. 23,716: 46

Summa avskrivningar Kronor 217,323: 75

Vatten- och avloppsverken.

Utgifter under året:

Vattenverket Kr. 188,625: 60

Avloppsverket..... „ 56,818: 56 Kr. 245,444: 16

Inkomster under året:

Vattenverket Kr. 190,472: 95

Avloppsverket..... „ 21,765: 79 „ 212,238: 74

Brist att uttaxeras Kronor 33,205: 42

Avskrivningar:

Enligt fastställd plan hava följande avskrivningar verkställt:

Fastigheter Kr. 4,311: 26

Driftapparater „ 4,597: 05

Anläggningar..... „ 27,874: 95

Avloppsverket:

Fastigheter	Kr.	539: 37
Driftapparater	„	874: 25
Anläggningar	„	15,030: 17

Därjämte hava i enlighet med inventeringsmännens förslag å Vattenverkets inventarier avskrivits Kr. 3,117: 27.

Avskrivningarna utgöra alltså tillhopa Kr. 56,344: 32.

Karlstads stads Centralförråd.

Räkenskaperna utvisa ett underskott å Kr. 7,556: 63.

I enlighet med inventeringsmannens förslag hava följande avskrivningar å inventarier verkställt:

Å Lastbilen	Kr.	1,000: —
„ övriga inventarier	„	2,649: 89
„ materialier	„	843: 30

Avskrivningar tillhopa Kr. 4,493: 19

Stadens donationer och fonder.*Obligationers konto.*

Under året hava följande obligationer utlottats:

Nom. Kr. 5,000: — Göteborgs stads 5 % obligationer av år 1925 och har under året inköpts nom. Kr. 25,000: — Korsnäs Sågverks A.-Bol. 5 % obligationer av år 1929.

Karlstads stads pensionsfond.

Årets kostnader för pensionering av till kassan ansluten personal har med Kr. 16,083: 95 överskridit fondens ränteavkastning, vilket belopp i enlighet med bestämmelserna i pensionsreglementet tillförts fonden.

Köttbesiktningsbyråns andel i årets kostnader för besiktningsveterinärens pensionering har tillförts fonden med Kr. 959: 23.

Av befattningshavare födda år 1892 och tidigare under året inlevererade avgifter hava uppgått till Kr. 23,187: 81.

Donationsjordsfonden.

Stadens andel i under året upplupen ränta har uppgått till Kr. 6,536: 37.

Under året hava tillkommit:

Carlos Malméns donationsfond och Elin Wendts gymnastikpremiefond.

Drätselkammarens skuld till stadens donationer och fonder utgjorde vid årsskiftet:

Tillfälliga skulden Kr. 21,802: 30

Lån motsvarande kostnaderna för donationsjordstomterna
vid Mariebergsviken..... „ 205,426: 25

eller tillhopa Kr. 227,228: 55

I övrigt hänvisas till närlagda sammandrag av räkenskaperna för under drätselkammarens förvaltning stående donationer och fonder.

Karlstad den 29 april 1930.

Karlstads Drätselkammare:

RAGNAR TJERNELD.

H. Westlin.

Förlust- och vinsträkningen.*Utgifter:*

Karlstads Hamn.....	27,871: 47
Vatten-& Avloppsverken	33,205: 42
Fattigvården	283,077: 26
Hälsovårdsnämnden ...	84,014: 55
Elektricitetsverkets ma- terialförråd	5,000: —
Folkskolan	290,380: 75
Elementarläroverket för flickor	26,092: 89
Lärlings- och Yrkessko- lan	13,813: 40
Brandväsendet	124,409: 12
Polisverket	173,930: 21
Barnavårdsnämnden ...	42,125: 05
Stadsbiblioteket	15,037: 08
Föreläsningssanstalten ..	1,993: 87
Byggnadsnämnden	23,933: 01
Centralförrådet.....	7,556: 63
	<u>1,152,440: 71</u>
Drätselkammaren	586,246: 98
	<u>1,738,687: 69</u>
Kapitalökning.....	289,607: 52
	<u>2,028,295: 21</u>

Inkomster:

Gasverket	25,696: 14
Elektricitetsverket	158,125: 18
Varmbadhuset	4,468: 36
Saluhallsstyrelsen	3,504: 32
Allmänna skatteuppbör- den	1,836,501: 21

 Kronor 2,028,295: 21

Balansräkning år 1929.

	Vid årets början		Vid årets slut		Ökning		Minskning	
<i>Tillgångar:</i>								
Aktiers konto	39,340	—	39,340	—	—	—	—	—
Fastigheter	5,437,050	89	5,442,379	40	5,328	51	—	—
Inventarier	233,622	96	220,234	75	—	—	13,388	21
Anläggningar	352,186	70	353,076	59	889	89	—	—
Kassa	2,982	23	20	72	—	—	2,961	51
Bankräkningar	820,541	72	663,057	14	—	—	157,484	58
Affärsverken	3,772,899	89	3,687,307	51	—	—	85,592	38
Centralförrådet	149,324	87	155,391	66	6,066	79	—	—
Subventionslåntagare	1,660,901	28	1,631,501	39	—	—	29,399	89
Kohlsäters Kraft A.-B.	646,000	—	686,900	—	40,900	—	—	—
Diverse debitorer	264,293	29	356,782	37	92,489	08	—	—
Utlämnade förskott	78,085	53	83,678	58	5,593	05	—	—
Hamnens bokförda skuld	1,719,957	30	1,724,145	11	4,187	81	—	—
Kronor	15,177,186	66	15,043,815	22	155,455	13	288,826	57
<i>Skulder:</i>								
Fonderade lån	12,026,918	98	11,601,724	88	—	—	425,194	10
Övertagna lån	4,381	91	3,000	03	—	—	1,381	88
Stadens donationer och fonder	239,862	62	227,228	55	—	—	12,634	07
Förnyelsefonden	5,427	47	5,427	47	—	—	—	—
Inlevererade medel	2,515	18	2,302	13	—	—	213	05
Diverse kreditorer	118,444	78	151,944	64	33,499	86	—	—
Bankräkningar	7,000	—	—	—	—	—	7,000	—
Kronor	12,404,550	94	11,991,627	70	33,499	86	446,423	10
<i>Kapitalbehållning:</i>								
Avsatta medel	828,568	24	818,512	52	—	—	10,055	72
Tillgångar därutöver	1,944,067	48	2,233,675	—	289,607	52	—	—
Kronor	15,177,186	66	15,043,815	22	323,107	38	456,478	82

Sammandrag

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetalningar
Amicitiafonden	1,742: 31	78: 38
Barnens dags fond 1908	54,956: 36	3,129: 38
Bergerska fonden	3,180: —	180: —
Brandkårens kassa	3,352: 40	155: 18
Lektor Bures minne	112: 96	6: 60
Leontine Clarholms fond ..	10,000: —	600: —
Donationsjordsfonden	329,780: 21	37,952: 96
Emma Dyrssens minnesfond	3,743: 73	192: 13
Ekelundska Asylfonden	52,586: 42	2,469: 76
Ekelundska fonden för sjuksköterskor ..	35,057: 58	2,103: 45
Eneströmska fonden	196,826: 32	8,717: 78
C. A. Fahlgrens donationsfond	30,464: 67	1,577: 03
C. A. Fahlgrens stipendiefond XIII	6,731: 74	253: 40
C. A. Fahlgrens stipendiefond XIV	12,389: 86	657: 24
Flitpremiefonden	2,803: 44	159: 64
Fonden för Västra bron	37,475: 67	1,734: 81
Fonden för Östra bron	5,455: 36	252: 52
Carl Fredr. Göthbergs fond	30,461: 73	1,827: 70
Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond	45,415: 70	9,137: 71
Karlstads stads Pensionsfond	182,258: 05	48,876: —
P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn	10,747: 76	600: —
Konstutställningsfonden	1,475: 80	134: 56
Hj. Lagerlöfs donationsfond	134,333: 07	7,110: 49
Lagerlöfska fonden för sjuksköterskehjälp	9,535: 62	556: 18
Mæchels gåva	2,000: —	120: —
Carlos Malméns donationsfond	—	51,997: 13
Mellqvistska fonden för slöjd	11,612: 29	573: 24
Mellqvistska fonden för studier	10,500: —	500: —
Fabrikör H. Narums Testamente	54,081: 90	3,249: 71
Axel Nermans donationsfond	29,843: 44	1,520: 61
Nykterhetsfonden	13,765: 65	825: 94
Palmgrenska fonden	21,200: —	1,200: —
Sandwalls donationsfond	143,637: 27	8,618: 23
Setterbergiska fonden	10,000: —	600: —
Elin Wendts gymnastikpremiefond	—	1,013: 38
Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård av skrofulösa barn	19,360: 21	1,096: 65
Fonderade räntemedel	41,251: 14	31,934: 64
Kronor	1,558,138: 66	231,712: 43

av fonderna.

Utbetalning	Behållning vid årets slut	Ökning	Minskning	
46: 75	1,773: 94	31: 63	—	
2,800: —	55,285: 74	329: 38	—	
180: —	3,180: —	—	—	
—	3,507: 58	155: 18	—	
—	119: 56	6: 60	—	
600: —	10,000: —	—	—	
17,265: 82	350,467: 35	20,687: 14	—	
177: 25	3,758: 61	14: 88	—	
1,500: —	53,556: 18	969: 76	—	
—	37,161: 03	2,103: 45	—	
30,921: 67	174,622: 43	—	22,203: 89	
3,800: —	28,241: 70	—	2,222: 97	
200: —	6,785: 14	53: 40	—	
135: —	12,912: 10	522: 24	—	
128: —	2,835: 08	31: 64	—	
—	39,210: 48	1,734: 81	—	
—	5,707: 88	252: 52	—	
1,800: —	30,489: 43	27: 70	—	
2,640: 63	51,912: 78	6,497: 08	—	
24,728: 96	206,405: 09	24,147: 04	—	
735: 40	10,612: 36	—	135: 40	
—	1,610: 36	134: 56	—	
—	141,443: 56	7,110: 49	—	
265: 99	9,825: 81	290: 19	—	
120: —	2,000: —	—	—	
—	51,997: 13	51,997: 13	—	
44: —	12,141: 53	529: 24	—	
500: —	10,500: —	—	—	
2,600: —	54,731: 61	649: 71	—	
1,000: —	30,364: 05	520: 61	—	
—	14,591: 59	825: 94	—	
1,200: —	21,200: —	—	—	
—	152,255: 50	8,618: 23	—	
600: —	10,000: —	—	—	
—	1,013: 38	1,013: 38	—	
1,000: —	19,456: 86	96: 65	—	
—	73,185: 78	31,934: 64	—	
94,989: 47	1,694,861: 62	161,285: 22	24,562: 26	

Skatterestantier år 1929.

Skatten avser:	Utestående vid årets början	Uppdebiterade under året	Influtet under året	Utestående vid årets slut
År 1918	47,816: 42	—	—	—
„ 1919	107,110: 97	—	—	107,110: 97
„ 1920	243,743: 10	—	—	243,743: 10
„ 1921	213,952: 13	—	—	213,952: 13
„ 1922	113,680: 30	—	—	113,680: 30
„ 1923	97,912: 38	—	101: —	97,811: 38
„ 1924	110,092: 15	—	507: 54	109,584: 61
„ 1925	116,728: 11	—	6,057: 28	110,670: 83
„ 1926	111,433: 91	—	19,175: 24	92,258: 67
„ 1927	198,126: 94	—	96,024: 34	102,102: 60
„ 1928	—	1,976,912: 11	1,789,035: 20	187,876: 91
Kronor	1,360,596: 41	1,976,912: 11	1,910,900: 60	1,378,791: 50

Drätselkammarens statavräkning 1929.

Drätselkammarens ordinarie stat år 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
Utbetalningar.							
401	Skuldräntor	590,702: 56	—	590,702: 56	610,759: 81	20,057: 25	—
402	Kapitalutbetalningar	411,062: 88	—	411,062: 88	429,575: 98	18,513: 10	—
403	Personalkostnader	186,063: 20	4,950: —	141,013: 20	140,435: 38	—	577: 82
404	Underhåll	145,500: —	21,285: —	166,785: —	183,020: 95	16,865: 95	—
406	Drifts- och tillverkningskostnader	3,650: —	—	3,650: —	3,765: 12	115: 12	—
407	Allmänna utgifter	73,671: 93	1,000: —	74,671: 93	78,130: 89	3,458: 96	—
408	Renhållning	56,000: —	—	56,000: —	61,133: 92	5,133: 92	—
409	Allmänna lyshållningen	45,092: 50	—	45,092: 50	20,014: —	—	25,078: 50
410	Restititioner	5,000: —	—	5,000: —	4,452: 03	—	547: 97
417	Dyrtdstillägg	41,000: —	1,704: —	42,704: —	41,202: 45	—	1,501: 55
419	Arbete mot ersättning	10,000: —	—	10,000: —	42,413: 20	32,413: 20	—
420	Diverse utgifter	13,750: —	—	13,750: —	16,209: 41	2,459: 41	—
421	Skatteindrivningskostnader	5,000: —	—	5,000: —	6,273: 15	1,273: 15	—
422	Kungl. Pensionsstyrelsen	13,000: —	—	13,000: —	12,990: —	—	10: —
423	Omkostnader för folkpensioneringen	17,200: —	—	17,200: —	15,946: 21	—	1,253: 79
425	Fastighetsförvaltningen	3,200: —	—	3,200: —	2,771: 98	—	428: 02
427	Tullbevakningskostnader	1,000: —	—	1,000: —	3,154: 39	2,154: 39	—
428	Tomtregleringskostnader	500: —	—	500: —	—	—	500: —
438	Sjön Vänerns reglering	4,000: —	—	4,000: —	7,389: 95	3,389: 95	—
434	Subventionsfastigheter	20,000: —	—	20,000: —	1,000: —	—	19,000: —
436	Pensionstillskott	15,000: —	—	15,000: —	16,083: 95	1,063: 95	—
448	Anslag för sociala ändamål	16,550: —	13,478: 61	30,028: 61	60,069: 55	30,040: 94	—
449	Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder	7,900: —	—	7,900: —	7,453: 76	—	446: 25
700	Oförutsedda utgifter	13,777: 73	—	13,777: 73	—	—	13,777: 73
Q	Avsättningar	6,664: 84	—	6,664: 84	33,618: 81	26,953: 97	—
		Kronor	42,417: 61	1,697,703: 25	1,798,464: 88	163,883: 26	63,121: 63

Drättselkammarens ordinarie stat år 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	beräknade	
						Över	Under
	Inbetalningar.						
101	Inkomstrentor	394,429: 94	—	394,429: 94	418,288: 16	23,858: 22	—
102	Kapitalinbetalningar	36,354: 35	—	36,354: 35	49,142: 67	12,788: 32	—
103	Arrenden	18,000: —	—	18,000: —	16,032: 09	—	1,967: 91
104	Hushyror	267,000: —	—	267,000: —	258,936: 81	—	8,063: 19
105	Tomt- och platshyror	8,000: —	—	8,000: —	16,206: 81	8,266: 81	—
107	Anslag	148,450: —	—	148,450: —	211,474: 57	68,024: 57	—
111	Inlevererade sportler	12,500: —	—	12,500: —	15,700: 23	1,200: 23	—
120	Diverse inkomster	2,082: 66	—	2,082: 66	2,912: 23	829: 57	—
122	Skatterestantier	85,000: —	—	85,000: —	122,337: 40	37,337: 40	—
124	Brännvinsförsäljningsmedel	24,505: —	—	24,505: —	23,279: 75	—	1,225: 25
125	Tolagsmedel	70,000: —	—	70,000: —	80,718: 52	10,718: 52	—
126	Hundskatt	6,000: —	—	6,000: —	5,220: —	—	780: —
127	Artistskatt	3,000: —	—	3,000: —	3,415: 31	415: 31	—
128	Växelpröster	2,000: —	—	2,000: —	—	—	2,000: —
129	Bötesandelar	500: —	—	500: —	—	—	186: 41
130	Skogsaccis	100: —	—	100: —	—	—	100: —
131	Stadens skogar	1,500: —	—	1,500: —	—	—	645: 17
134	Folkpensioneringsrestantier	6,000: —	—	6,000: —	854: 83	—	—
137	Nöjesskatt	52,000: —	—	52,000: —	6,480: —	480: —	—
138	Andel i hamnavgifter	24,000: —	—	24,000: —	74,588: 56	22,588: 56	—
139	Förlitningsmedel	168,500: —	—	168,500: —	30,686: 46	6,686: 46	—
141	Brandkadergläringsskonto	—	—	—	—	—	168,500: —
419	Arbete mot ersättning	10,000: —	—	10,000: —	8,994: 97	8,994: 97	—
F	Fastigheter: Tomt- o. fastighetsförsäljningar Stämmoböter	5,000: —	—	5,000: —	42,380: 98	32,380: 98	—
	Egna inkomster	1,339,921: 95	—	1,339,921: 95	20,329: 32	15,329: 32	—
	Stadskassans tillskott	315,363: 69	42,417: 61	357,781: 30	6,148: 57	6,148: 57	—
	Kronor	1,655,285: 64	42,417: 61	1,697,703: 25	1,798,464: 88	284,229: 56	183,467: 93

Drätselkammarens

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat
Utbetalningar.		
E	Anläggningar.	
1	Gator, torg och öppna platser:	
a	Tingvallastaden:	
18	Västra Kyrkogatan:	
20	Omläggning av körbanan med asfaltmakadam	6,000: —
	Östra Torggatan:	
	Omläggning av körbanan från Kungsgatan t. o. m. Herrgårdsgatan med asfaltmateriel till 6 meters bredd	8,000: —
21	Plats för parkering av automobiler	10,000: —
d	Haga:	
4	Östra Kanalgatan:	
	Grusad provisorisk gångbana utmed nybyggda husen i kv. Braxen samt provisorisk terrassering och grusning av körbana	514: 67
e	Herrhagen:	
10	Herrhagsgatan:	
	Trottoar och rännsten färdigställes å gatans östra sida vid kv. Heimdal och Sigyn, utanför tomterna n:ris 170—191	3,500: —
11	Körbanan färdigställes utanför tomterna n:ris 201—203 i kv. Höder	1,800: —
12	Geijersgatau:	
	Grusad trottoar och rännsten samt körbanan färdigställes utanför tomterna N:ris 149—151 i kv. Sleipner	2,000: —
13	Makadamiserade gator å Herrhagen:	
	Fortsättning av det i år påbörjade arbetet med reparation och asfaltindränkning av förslitna körbanor och trottoarer	7,500: —
g	Viken:	
1	Asfaltindränkning av Viken-, Kvarnberg- och Hööksgatorna	—
2	Jakobsbergsbron:	
a	Bro över Suttersälven vid Jakobsberg	70,983: —
b	Ävensom väg till densamma	60,000: —
d	Rosenborgsgatans breddning	—
4	Permanenta Körbaneanläggningar utförda med bilskattemedel:	
	Råtorpsvägen—Älvgatan—Karlsgatan—Hamngatan—Eneströmsgatan—Omnibusslinjen å Herrhagen—Verkstadsgatan och Tingvallagatan	84,960: 70
17	Vägportar i Älvgatan och vid Strand	114,800: —
26	Mariebergsvikens uppmuddring och strandens planering	75,456: 54
31	Nödhjälpsarbeten:	
a	Anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tegnér-gatan å Herrhagen mellan Karla- och Herrhagsgatorna	—
b	Anläggande av skyddsvall mot Vänerens översvämning i stadsdelen Viken utanför kvarteret Orren	—
d	Terrassering och ordnande av utfyllningen å Garvareådran mellan Östra Torggatans förlängning och varmbadhuset i och för områdels användande till lek- och sportplats	—

extra stat år 1929.

Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	Under	
			beräknade		
—	6,000: --	5,950: 05	—	49: 95	
7,000: — 1,400: —	15,000: — 11,400: —	14,524: 52 11,961: 88	— 561: 88	475: 48 —	
—	514: 67	—	—	514: 67	
—	3,500: —	2,288: 29	—	1,211: 71	
—	1,800: —	1,662: 04	—	137: 96	
—	2,000: -	2,316: 97	316: 97	—	
—	7,500: —	8,604: 94	1,104: 94	—	
14,410: 12	14,410: 12	—	—	14,410: 12	
7,500: — 3,833: 33 12,000: —	78,483: — 63,833: 33 12,000: —	78,489: 98 76,386: 06 14,876: 53	6: 98 12,546: 73 2,876: 53	— — —	
—	84,960: 70	28,514: 38	—	56,446: 32	
—	114,800: —	80,386: 42	—	34,413: 58	
—	75,456: 54	882: 79	—	74,573: 75	
13,000: —	13,000: —	7: 10	—	12,992: 90	
300: —	300: —	—	—	300: —	
2,500: —	2,500: —	2,258: 23	—	241: 77	

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat
E 31 e	Terrassering av den i samband med uppmuddring av virkeshamnen utanför Kanikenäsholmen i år utfyllda banken mellan holmen och kallbadhusplatsen	—
f	Utförande av strandskoning mot Klarälven utmed stranden utanför Södra Sundsta i fortsättningen av den strandskoning, som tidigare utförts utmed Sundstalandet	—
g	Plantering mellan kvarteren Kärven och Kornet	7,430: —
h	Terrassering av vägbank i Vasagatan	2,163: 29
34	Kostnader i samband med omläggning av renhållningsväsendet	1,960: —
35	Trafikfyrrar	—
F	Fastigheter.	
a 8	Ändrings- och inredningsarbeten i Tullhuset	5,370: 63
9	Reparations-, ändrings- och inredningsarbeten i Gamla Gynnasiebyggnaden	7,197: 25
10	Reparations- och nyinredningsarbeten i högre allm. läroverket	—
	Diverse:	
	Inköp av lägenheten Karlsvik jämte en kålgård samt en å stadens mark belägen uthusbyggnad	—
	Inköp av 1,520 kvm. jord av ägofiguren n:r 355 å Lambertget	—
	Inköp av 21,60 kvm. av ägofiguren n:r 208 av stadsägan n:r 171 å Herrhagen	—
	Inköp av 852,33 kvm. av ägofiguren n:r 103 och 352,50 kvm. av ägofiguren n:r 104, båda i Sundsta	—
	Mellanskillnad å köpeskilling för tomten n:r 11 i kv. Järven och köpeskilling för samma tomt enl. ny mätning	—
I	Inventarier.	
a	Stadskamrerarens längder:	
1	Drätselkammaren	2,500: —
2	Fattigvårdsstyrelsen	3,000: —
3	Hälsovårdsnämnden	2,000: —
5	Folkskolestyrelsen	2,000: —
6	Elementarläroverket för flickor	400: —
7	Lärings- och yrkesskolan	100: —
8	Brandväsendet	1,500: —
9	Polisväsendet	800: —
11	Badhusstyrelsen	100: —
12	Saluhallsstyrelsen	100: —
13	Stadsbiblioteket	—
d	Stadsarkitektens längd	50: —
e	Stadsingenjörens längd	200: —
	Kronor	482,406: 08

Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	Under	
			beräknade		
12,000: —	12,000: —	4,062: 13	—	7,937: 87	
18,000: —	18,000: —	—	—	18,000: —	
—	7,430: —	—	—	7,430: —	
—	2,163: 29	—	—	2,163: 29	
—	1,980: —	53: 90	—	1,926: 10	
—	—	49: 02	49: 02	—	
—	5,370: 63	5,885: 11	514: 48	—	
4,255: 03	11,452: 28	7,982: 28	—	3,470: —	
25,000: —	25,000: —	22,083: 97	—	2,916: 03	
29,000: —	29,000: —	29,000: —	—	—	
2,128: —	2,128: —	2,128: —	—	—	
—	—	108: —	108: —	—	
1,200: —	1,200: —	1,200: —	—	—	
—	—	660: —	660: —	—	
—	2,500: —	1,417: 13	—	1,082: 87	
—	3,000: —	3,563: 41	563: 41	—	
—	2,000: —	1,305: 92	—	694: 08	
—	2,000: —	1,437: 65	—	562: 35	
—	400: —	194: 25	—	205: 75	
—	100: —	55: 68	—	44: 32	
—	1,500: —	1,315: 62	—	184: 38	
—	800: —	485: —	—	315: —	
—	100: —	144: 47	44: 47	—	
—	100: —	—	—	100: —	
—	—	470: 50	470: 50	—	
—	50: —	29: 62	—	20: 38	
—	200: —	199: —	—	1: —	
153,526: 48	635,932: 56	412,934: 84	19,823: 91	212,821: 63	

Centralförrådets statavräkning 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
	Utbetalningar.						
401	Skuldränlor	8,000:—	—	8,000:—	8,523: 76	523: 76	—
403	Personalkostnader	4,400:—	—	4,400:—	4,771: 76	371: 76	—
404	Underhåll	5,000:—	—	5,000:—	5,308: 84	308: 84	—
407	Allmänna utgifter	6,079: 66	—	6,079: 66	6,187: 01	107: 35	—
417	Dyrtdstillägg	850:—	—	850:—	834:—	—	16:—
419	Arbete mot ersättning	10,000:—	—	10,000:—	10,692: 89	692: 89	—
700	Oförutsedda utgifter	170: 34	—	170: 34	—	—	170: 34
H	Varor	150,000:—	—	150,000:—	170,666: 31	20,666: 31	—
	Avskrivningar	—	—	—	4,493: 19	4,493: 19	—
		184,500:—	—	184,500:—	211,477: 76	27,164: 10	186: 34
		3,000:—	—	3,000:—	2,248: 89	—	751: 11
I	Inventarier: Inköp av	187,500:—	—	187,500:—	213,726: 65	27,164: 10	937: 45
	Kronor						
	Inbetalningar.						
104	Hushyror	850:—	—	850:—	850:—	—	—
109	Inventariehyror	6,000:—	—	6,000:—	6,839: 34	839: 34	—
419	Arbete mot ersättning	12,000:—	—	12,000:—	12,308: 07	308: 07	—
H	Varor	165,650:—	—	165,650:—	175,651: 64	10,001: 64	—
	Egna inkomster	184,500:—	—	184,500:—	195,649: 05	11,149: 05	—
	Stadskassans tillskott	3,000:—	—	3,000:—	2,248: 89	8,272: 08	751: 11
		187,500:—	—	187,500:—	197,897: 94	11,149: 05	751: 11
	Lagerökning	—	—	—	8,272: 08	8,272: 08	—
	Förlust	187,500:—	—	187,500:—	206,170: 02	19,421: 13	751: 11
		—	—	—	7,556: 63	7,556: 63	—
	Kronor	187,500:—	—	187,500:—	213,726: 65	26,977: 76	751: 11

Polisverkets statavräkning 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under	
						beräknade		beräknade	
	Utbetalningar.								
403	Personalkostnader	130,579 33	—	130,579 38	129,378 04	—	—	1,201: 29	
404	Underhåll	500: —	—	500: —	517: 50	—	17: 50	—	
405	Driftmateriel	775: —	—	775: —	305: 79	—	—	469: 21	
407	Allmänna utgifter	9,614: —	—	9,614: —	8,703: 13	—	—	910: 87	
408	Renhållning	1,100: —	—	1,100: —	1,155: 84	—	35: 84	—	
417	Dyrctidstillägg	44,336: —	—	44,336: —	44,316: —	—	—	20: —	
420	Diverse utgifter	1,600: —	—	1,600: —	2,347: 38	—	747: 38	—	
700	Oförutsedda utgifter	431: 67	—	431: 67	977: 53	—	545: 86	—	
	Kronor	188,936: —	—	188,936: —	187,681: 21	—	1,346: 58	—	2,601: 37
	Inbetalningar.								
107	Statsanslag	13,500: —	—	13,500: —	19,608: 50	—	6,108: 50	—	
120	Ersättning för polisbevakning vid hamnen	720: —	—	720: —	720: —	—	—	—	
	Egna inkomster	14,220: —	—	14,220: —	20,323: 50	—	6,108: 50	—	
	Stads-kassans tillskott	174,716: —	—	174,716: —	167,352: 71	—	—	—	7,363: 29
	Kronor	188,936: —	—	188,936: —	187,681: 21	—	6,108: 50	—	7,363: 29

Berättelse rörande Karlstads Vattenlednings- och Avloppsverk år 1929.

A. Vattenledningsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar:

Anläggningskostnad och bokfört värde $\frac{1}{1}$ 1929:

	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
<i>Fastigheter:</i>		
Pumpstationsbyggnad, byggnader för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater, vattentorn	244,440: 40	150,383: 89
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater, inklusive ledningar och instrumentering inom verket	148,708: 53	89,479: 79
<i>Anläggningar:</i>		
Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,153: 17	223,625: 10
Huvudrörnätet	856,788: 62	584,988: 07
Servisledningar	99,514: 90	61,070: 15
Reservkabel för elektrisk kraft	834: 22	834: 22
Summa Kronor	1,700,439: 84	1,110,381: 22

Under år 1929 hava tillkommit:

Å fastigheter:

Centralvärmeledning i maskinistbostaden å Sandgrund enligt drätselkammarens beslut av $\frac{5}{9}$ 1929	600: —
--	--------

Huvudledningar:

1. Vattenledning till Västra Sjöstad:

Härtill ha stadsfullmäktige genom beslut av $\frac{16}{6}$ 1927 anslagit Kr. 18,000: — för huvudledning i Sjöstadsvägen samt dessutom $\frac{19}{9}$ 1929 ytterligare Kr. 550: — för denna lednings utsträckande fram till Sjöstads gård. Arbetet påbörjades 1928 och har till huvudsaklig del utförts under 1929. En del smärre kompletteringsarbeten kvarstå till 1930.

Utbetalningar under år 1928	4,441:56	
” ” ” 1929	10,505:04	10,505:04
	Kr. 14,946:60	
Av den slutliga anläggningskostnaden skola nuvarande fastigheter å V. Sjöstad under en tid av 20 år förränta och amortera hälften.		
2. <i>Vattenledning till kv. Passet vid Lambergstjärnet:</i>		
Stadsfullmäktiges beslut av ²⁰ / ₁₂ 1928, anslag Kr. 3,500: —.		
Under 1929 har arbete utförts för		1,949:54
En del kompletteringsarbeten kvarstå till 1930.		
3. <i>Vattenledning till Lamberget:</i>		
Enligt beslut av ²⁰ / ₆ 1929 hava stadsfullmäktige här till anslagit Kr. 23,000: — för permanent huvudledning över Lambergsslätten samt Kr. 12,000: — för provisorisk ledning i huvudvägen för Lambergets bebyggda område, s:ma kr. 35,000: —. Arbetet har i huvudsak utförts under 1929 och har under året utbetalts:		
för permanenta huvudledningen	17,300:07	
” provisoriska ledningen	7,274:79	24,574:86
Å den provisoriska ledningens verkliga kostnad skola Lambergets fastighetsägare under 20 år till stadskassan pr år till förräntning och amortering inbetala 8 %.		
4. <i>Vattenledning i Geijers- och Herrhagsgatorna:</i>		
Enligt stadsfullmäktiges beslut av ¹⁷ / ₁₀ 1929 har till gas-, vatten- och avloppsledningar, från befintliga ledningar i Geijersgatan fram till tomterna 21 och 22 i Herrhagsgatan anslagits Kr. 8,000: —. Härav har för arbete med vattenledningen under året utbetalts		
	2,815:82	39,845:26
<i>Servisledningar:</i>		
I statförslaget för 1929 hade för servisledningar beräknats Kr. 5,000: —. Verkliga kostnaden för under året utförda vattenser-		
viser har varit (3,785:25 — 8: —)		3,777:25
		Kronor 1,154,603:73

Avskrivningar:

å fastigheter, enligt amorteringsplan	4,311: 26	
å driftapparater, enligt amorteringsplan	4,597: 05	
å anläggningar, enligt amorteringsplan	27,874: 95	36,783: 26

Kronor 1,117,820: 47

Anläggningskostnad och bokfört värde ^{31/12} 1929 fördelar sig sålunda:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnad för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater samt vattentorn...	244,440: 40	146,672: 63
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater. inkl. ledningar och instrumentering inom verket .	148,708: 53	84,882: 74
<i>Anläggningar:</i>		
Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,153: 17	217,447: 39
Huvudrörnätet	896,633: 88	607,717: 08
Servisledningar	103,292: 15	60,266: 41
Reservkabel för elektrisk kraft	834: 22	834: 22

Summa Kronor 1,744,062: 35 1,117,820: 47

Huvudrörnätets längd ^{31/12} 1929 = 33,650 lm.

II. Vattenverkets drift och underhåll.

a) *Vattenförbrukningen:*

Från pumpstationen å Sandgrund har under året till staden distribuerats sammanlagt 1,060,220 kbm. vatten, mot 1,056,310 kbm. år 1928, alltså en ökning med 3,910 kbm. motsvarande 0,37 %.

Av förbrukningen hava 589,015 kbm. eller alltså 55,5 % distribuerats genom mätare och återstoden 471,205 kbm. eller alltså 44,5 % utgör omätt vatten.

Maximiförbrukning pr dygn = 4,730 kbm. inträffade ^{20/6}.

Minimiförbrukning " " = 1,110 " " ^{25/12}.

Fördelad pr innevånare (^{31/12} 1929 mantalsskrivna 20,605 personer) ställer sig förbrukningen pr dygn sålunda:

Max. 230 liter, medeltal 141 liter, min. 54 liter.

Sammanställning av vattenförbrukningen 1900– 1929:

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen pr inv.		
		max.	med.	min.
1900	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901	306,648	145	67	34
1902	285,696	114	61	32
1903	312,088	119	63	30
1904	384,038	105	72	26
1905	459,945	163	84	47
1906	454,962	179	80	18
1907	521,466	153	88	44
1908	605,460	144	100	56
1909	681,562	162	112	77
1910	739,187	177	118	66
1911	721,313	183	111	51
1912	702,010	162	107	47
1913	813,230	188	120	42
1914	862,730	207	126	63
1915	833,650	181	122	48
1916	880,590	194	129	54
1917	953,050	215	138	81
1918	1,050,130	232	152	57
1919	1,102,640	222	159	94
1920	1,097,660	223	154	90
1921	1,165,791	229	165	98
1922	1,209,560	267	169	102
1923	1,219,510	246	170	96
1924	1,180,700	246	163	62
1925	1,115,849	242	154	89
1926	986,700	213	135	70
1927	1,023,840	214	138	69
1928	1,056,310	234	142	71
1929	1,060,220	230	141	54

Vattenförbrukningens fördelning till olika ändamål har uppskattats sålunda:

Hushållsförbrukning och liknande ändamål, inkl. till hushåll hämtat vatten från de allmänna vattenkastarna ..

735,702 kbm. = 69,4 %

Industriell och liknande förbrukning, inkl. varmbadhusets och regementets förbrukning 184,313 kbm. = 17,4 %
Allmänna behov, (vattning av gator och planteringar, vattenfontäner, spolning av avloppsledningar o. d.) samt verkets egen förbrukning och läckage 140,205 kbm. = 13,2 %

b) *Reningsverkets drift:*

Det till staden distribuerade vattnet har under hela året renats genom *fällning* med aluminiumsulfat, *avlagring*, *snabbfiltrering* och efterföljande *långsamfiltrering*. Endast vid enstaka tillfällen, såsom vid samtidig ränsning av flera långsamfilter eller vid marmorbrunnens rengöring, har vattnet serverats direkt efter snabbfiltreringen.

Avlagringsbassängen har i sin helhet under året urtappats och rengjorts 2 gånger. Blandningskammaren har urtappats och rengjorts var 14:de dag.

Snabbfilterna ha under året spolats 564 gånger. Gångtiden har varit i medeltal 47 timmar pr filter. De flesta spolningarna hava förekommit i juli månad och det minsta antalet i februari månad. Längsta drifttiden pr filter har varit 186 timmar och kortaste 6 timmar. Filterhastigheten har i medeltal varit 2,6 m. pr timme. Max. filterhastighet 5 m. pr timme.

Långsamfilterna hava varit i drift hela året. Filterränsningarna hava uppgått till 53 st. fördelade sig sålunda: filter I 15 ggr, filter II 11 ggr, filter III 14 ggr och filter IV 13 ggr. Största filterhastigheten = 180 mm., lägsta filterhastigheten 50 mm. pr timme.

Marmorfiltret. Under största delen av året har vattnet efter långsamfiltreringen i och för efterneutralisation marmorfiltrerats genom de i långsamfilternas regleringskammare inlagda filterbäddarna av krossad marmor. Fr. o. m. hösten 1929 har emellertid marmorfiltreringen slopats och sker numera all efterneutralisation med alkalilösning.

Kemikalieåtgång. Åtgång och kostnad för kemikalier under året framgår av följande tablå:

Kemikalier	Förbruknings- kvantitet i kg.	Totalkostnad under året i kronor	Kostnad pr kg. i öre	Kostnad pr kbm. renvatten i öre
Aluminiumsulfat	80,000	8,800: —	11	0,88
Soda	5,900	767: —	13	0,07
Kalk	12,400	806: —	6,5	0,08
Marmor	18,000	1,899: —	10,5	0,18
Diverse kostnader	—	2,568: 23	—	0,24
Kronor	—	14,840: 23	—	1,40

Kontrollen av reningseffekten har skett vid vattenledningsverkets eget laboratorium och avsett erforderlig undersökning av vattnets beskaffenhet i fysikaliskt, kemiskt och hygieniskt avseende. Rörande resultaten av laboratoriets verksamhet hänvisas till laborariejournalen och årssammandraget ur densamma. Därav framgår bl. a. att råvattnets färggrad varierat mellan 40 och 90 mg. Pt./lit. enligt Hazens & Whipples skala, att vattenledningsvattnets (servisvattnets) färggrad motsvarat i medeltal 6 mg. Pt./lit., att ingen lukt av varken humus eller avfallsämnen från sulfat- eller sulfidfabrikernas avloppsvatten under året kunnat observeras i servisvattnet, samt att servisvattnet i bakteriologiskt-hygieniskt avseende vid alla provningstillfällen varit fullt oklanderligt såsom dricks- och hushållsvatten.

III. Årskostnader.

Utbetalningar och inbetalningar, jämförda med i statförslaget för 1929 beräknade, framgå av bifogade statavräkning.

Inkomsterna under året hava varit	190,472: 95
Årskostnaderna enligt förlust- & vinstkontot ställa sig sålunda:	
Räntor.....	52,579: 89
Avskrivningar.....	39,900: 53
Drift- och underhållskostnader.....	96,145: 18
	<u>188,625: 60</u>
Överskott kronor	1,847: 35

Kostnaderna för drift och underhåll voro i statförslaget för 1929 beräknade till sammanlagt Kr. 89,829: 38 och ha alltså i verkligheten blivit överskridna med Kr. 6,315: 80. Såsom framgår av statavräkningen beror detta överskridande huvudsakligen på det förhållandet att årets driftskostnader blivit belastade med det arbete med tvättning av filtersand m. m., vilket under sommaren igångsattes för att bereda arbete åt arbetslösa glasbruksarbetare, och vartill stadsfullmäktige genom beslut av 17 okt. 1929 extra anslagit Kr. 9,700: —.

Årskostnaden pr kbm. distribuerat vatten utgör $\frac{18862560}{1060220} = 17,8$ öre.

Vattenavgifterna hava fr. o. m. $\frac{1}{1}$ 1924 utgått efter 25 öre pr kbm. vid mätning och kr. 5:50 pr rum vid ackordsberäkning.

B. Avloppsverket.**I. Verkets värde och nyanläggningar:**Anläggningskostnad och bokfört värde ¹/₁ 1929.

	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
<i>Fastigheter:</i>		
Pumpstationsbyggnad i Haga	31,311: 71	18,296: 07
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga... ..	32,450: 38	16,580: —
Pumpverket i Tyggårdsviken	3,927: 95	1,728: 20
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet	600,138: 30	396,970: 10
Servisledningar.....	59,754: 71	37,380: 41
Summa Kronor	729,583: 05	470,954: 78

Under året hava tillkommit:

Driftapparater:

För pumpverket i Tyggårdsviken har från centralförrådet inlösts elektr. motor och centrifugalpump 530: —

*Huvudledning:**Avloppsledning i Geijers- och Herrhagsgatorna:*

Enligt stadsfullmäktiges beslut av ¹⁷/₁₀ 1929. (Anslag till gas-, vatten- och avloppsledningar Kr. 8,000: —). För arbeten med avloppsledning har under året utbetalts 1,725: 55
Hela arbetet beräknas bli färdigt i början av år 1930.

Servisledningar:

I statförslaget för 1929 hava till avloppsserviser beräknats Kr. 4,000: —. Verkliga kostnaden för utförda serviser har varit .. 2,248: 32
Kronor 475,458: 65

Avskrivningar enligt amorteringsplan:

å fastigheter	539: 37	
å driftapparater	874: 25	
å anläggningar	15,030: 17	16,443: 79
Bokfört värde ³¹ / ₁₂ 1929 Kronor		459,014: 86

Anläggningskostnad och bokfört värde ^{31/12} 1929 ställer sig sålunda:

	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
<i>Fastigheter:</i>		
Pumpstation i Haga	31,311: 71	17,756: 70
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga	32,450: 38	16,020: —
Pumpverket i Tyggårdsviken	4,457: 95	1,943: 95
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet	603,863: 85	386,453: 56
Servisledningar	62,003: 03	36,840: 65
	Summa Kronor	734,086: 92 459,014: 86
Huvudrörnätets längd ^{31/12} 1929 = 24,200 lm.		

II. Avloppsverkets drift och underhåll:

a) Pumpverkets och ledningarnas skötsel:

I pumpstationen i Haga har under året uppfordrats 1,390,515 kbm. avloppsvatten.

Max. dygnsuppfordring	17,640 kbm.
Min. „	2,160 „

Pumpschaktet har rensats från slam enligt nedanstående:

15 januari	16 kbm.
13 februari	15 „
21 mars	17 „
22 maj	19 „
2 juli	16 „
1 augusti	20 „
26 augusti	17 „
24 september	15 „
24 oktober ..	20 „
27 november	14 „
19 december	15 „

Summa 184 kbm. slam upptagna och bortkörda
(199 kbm. år 1928).

Hela avlopps nätet har spolats med vattenledningsvatten 5 ggr med sammanlagt 35 spolningsdagar (motsvarande under 1928 var 10 ggr och 52 spolningsdagar).

b) *Omkostnader:*

Enligt förlust- och vinstkonto hava utgifter och inkomster under året varit:

Utgifter:

Räntor	21,192: 97	
Avskrivningar	16,443: 79	
Drift- och underhållskostnader	19,181: 80	56,818: 56

Inkomster:

W.-C.-avgifter	21,065: 79	
Övriga inkomster	700: —	21,765: 79
	<u>Brist Kronor</u>	<u>35,052: 77</u>

Utbetalningarna under året jämförda med i statförslaget för 1929 beräknade framgå av bifogade statavräkning.

Karlstad den 1 april 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Vatten- och Avloppsverkens förlust- och vinst konto 1929.

Utgifter:

Vattenverket:

Skuldräntor	52,579: 89
Personalkostnader	8,462: 38
Underhåll	8,653: 86
Driftmateriel	35,547: 20
Driftkostnader	23,497: 57
Allmänna utgifter	10,263: 71
Renhållning	2,210: 09
Restitutioner	39: 61
Distributionskostnader	1,992: 76
Kristidstillägg	5,478: —
Avskrivningar	39,900: 53

188,625: 60

Avloppsverket:

Skuldräntor	21,192: 97
Personalkostnader	1,860: 61
Underhåll	1,595: 10
Driftmateriel	4,766: 11
Driftkostnader	10,121: 88
Allmänna utgifter	295: 74
Renhållning	43: 86
Kristidstillägg	498: 50
Avskrivningar	16,443: 79

Kronor 245,444: 16

Inkomster:

Vattenverket:

Hushyror	1,200: —
Mätarehyror	6,399: 82
Diverse inkomster	1,000: —
Vattenförbrukningen	181,557: 42
Stängningsböter	24: —
Arbete mot ersättning	291: 71

190,472: 95

Avloppsverket:

Div. inkomster	700: —
W.-C.-avgifter	21,065: 79

Drätselverket:

Skillnad i denna räkning	33,205: 42
--------------------------	------------

Kronor 245,444: 16

Vatten- och Avloppsverkens ordinarie stat år 1929.

Litt.	B e t e k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Utbetalningar.							
	<i>Vattenverket:</i>							
401	Skuldräntor	50,000:—	—	50,000:—	52,579:89	2,579:89	—	—
403	Personalkostnader	6,812:38	—	6,812:38	8,462:38	1,650:—	—	—
404	Underhåll	11,000:—	—	11,000:—	8,653:86	—	—	2,346:14
405	Driftsmateriel och förbruknings- artiklar	36,325:—	—	36,325:—	35,547:20	—	—	777:80
406	Drifts- och tillverkningskost- nader	13,540:—	9,700:—	23,240:—	23,497:57	257:57	—	—
407	Allmänna utgifter	11,926:—	—	11,926:—	10,263:71	—	—	1,661:29
408	Renhållning	1,930:—	—	1,930:—	2,210:09	280:09	—	—
410	Restitutioner	300:—	—	800:—	39:61	—	—	760:39
412	Distributionskostnader	1,780:—	—	1,780:—	1,992:76	212:76	—	—
417	Dyrtdstillägg	4,800:—	—	4,800:—	5,478:—	678:—	—	—
418	Avskrivningar	36,000:—	—	36,000:—	39,900:53	3,900:53	—	—
419	Arbete mot ersättning	800:—	—	800:—	2,811:94	2,011:94	—	—
700	Oförutsedda utgifter	617:01	—	617:01	600:—	—	—	17:01
	<i>Avloppsverket:</i>							
401	Skuldräntor	19,500:—	—	19,500:—	21,192:97	1,692:97	—	—
403	Personalkostnader	1,660:61	—	1,660:61	1,660:61	200:—	—	—
404	Underhåll	2,350:—	—	2,350:—	1,395:10	—	—	754:90
405	Driftsmateriel och förbruknings- artiklar	7,376:—	—	7,376:—	4,766:11	—	—	2,608:89
406	Drifts- och tillverkningskost- nader	8,400:—	—	8,400:—	10,121:88	1,721:88	—	—
407	Allmänna utgifter	2,085:—	—	2,085:—	295:74	—	—	1,789:26
408	Renhållning	100:—	—	100:—	48:86	—	—	56:14
417	Dyrtdstillägg	450:—	—	450:—	498:50	48:50	—	—
418	Avskrivningar	16,000:—	—	16,000:—	16,443:79	443:79	—	—
700	Oförutsedda utgifter	250:—	—	250:—	—	—	—	250:—
	Kronor	284,000:—	9,700:—	293,700:—	248,856:10	16,677:92	—	10,521:82

Vatten- och Avloppsverkens ordinarie stat år 1929.

Litt.	B e t e k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Inbetalningar.							
	<i>Vattenverket:</i>							
104	Hushyror	1,200:—	—	1,200:—	1,200:—	—	—	—
106	Mätarehyror	2,000:—	—	2,000:—	6,399:82	4,899:82	—	—
120	Diverse inkomster	1,000:—	—	1,000:—	1,000:—	—	—	—
201	Vattenförbrukningen	180,000:—	—	180,000:—	181,557:42	1,557:42	—	—
208	Stängningsböter	100:—	—	100:—	24:—	—	—	76:—
419	Arbete mot ersättning	1,000:—	—	1,000:—	8,108:65	2,108:65	—	—
	<i>Avloppsverket:</i>							
120	Diverse inkomster	700:—	—	700:—	700:—	—	—	—
205	W.C.-avgifter	18,000:—	—	18,000:—	21,065:79	3,065:79	—	—
	Egna inkomster	204,000:—	—	204,000:—	215,050:68	11,126:68	—	76:—
	Stadskassans tillskott	80,000:—	9,700:—	89,700:—	88,805:42	—	—	5,894:58
	Kronor	284,000:—	9,700:—	248,700:—	246,856:10	11,126:68	5,970:58	

Vatten- och Avloppsverkens extra stat 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat.	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						Över	Under
						beräknade	
Utbetalningar.							
<i>Vattenverket.</i>							
<i>Anläggningar:</i>							
E	Ledningar och rörnät:						
b	Huvudledningar:						
a	Utdragning av vattenledning till Västra Sjöstad	13,559: 44	550: —	14,108: 44	10,505: 04	—	*3,608: 40
6	Vattenledning till kvarteret Passet	3,500: —	—	3,500: —	1,949: 54	—	*1,550: 46
9	Vattenledning till Lamberget:						
10	a) Stadens andel	—	23,000: —	23,000: —	17,300: 07	—	*5,699: 93
	b) Husägarnes andel	—	12,000: —	12,000: —	7,274: 79	—	*4,725: 21
11	Vattenledning till Geijers- och Herrhagsatorna	—	2,750: —	2,750: —	2,815: 82	65: 82	—
b	Servisledningar	5,000: —	—	5,000: —	3,785: 25	—	1,214: 75
<i>Inventarier.</i>							
I	Vattenmätare	5,000: —	—	5,000: —	4,721: 54	—	1,078: 46
a	Övriga	800: —	—	800: —	—	—	—
b							
<i>Avloppsverket.</i>							
<i>Anläggningar:</i>							
E	Ledningar och rörnät:						
b	Huvudledningar:						
a	Vattenledning till Geijers- och Herrhagsatorna	—	2,750: —	2,750: —	1,725: 55	—	*1,024: 45
11	Servisledningar	4,000: —	—	4,000: —	2,248: 32	—	1,751: 68
b	<i>Driftapparater</i>	—	—	—	530: —	530: —	—
G							
						Kronor	
		31,858: 44	41,050: —	72,908: 44	52,855: 92	595: 82	20,648: 34

* Balanseras till 1930.

Utdrag av protokoll, hållet inom belysningsstyrelsen i Karlstad den 4 april 1930.

§ 44.

Över gas- och elektricitetsverkens verksamhet och tekniska skötsel m. m. under år 1929 hade till styrelsen inkommit följande årsberättelse.

Bil. A, B.

Jämlikt det för belysningsstyrelsen gällande reglemente skulle ett exemplar av vardera berättelsen överlämnas till stadsfullmäktige.

Ur protokollet:
HARRY JACOBSON.

Berättelse över Karlstads Gasverks verksamhet år 1929.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 1,144,600 kbm. mot 1,042,960 under år 1928, utvisande alltså en ökning med 101,640 kbm. motsvarande 9,75 %.

Gasbehållning i klockorna från 1928	2,300 kbm.
Gastillverkning 1929	1,144,600 „
	Summa 1,146,900 kbm.

Gasbehållning i klockorna till 1930	2,000 „
	Gasförbrukning 1929 alltså 1,144,900 kbm.

Då gasförbrukningen 1928 utgjorde 1,042,460 kbm. har alltså förbrukningen ökat med 102,440 kbm., eller 9,83 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

Enskild förbrukning	1,073,556 kbm. = 93,77 %.
Gasverkets egen förbrukning	15,000 „ = 1,31 %.
Missvisning och läckage	56,344 „ = 4,92 %.
	Summa 1,144,900 kbm.

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum $^{21/6}$ med 4,260 kbm. motsvarande 0,37 % av årsförbrukningen och minsta förbrukningen pr dygn den $^{25/12}$ med 1940 kbm.

Årsförbrukningen pr innevånare ($^{31/12}$ 1929 mantalsskrivna 20,605 personer) har varit 55,6 kbm.

Kolförbrukning.

Lager $^{1/1}$ 1929.

Silksworth-kol	1,767 ton	
Inköpt under året:		
Silksworth-kol	3,723 „	5,490
Kolförbrukning för gasberedning:		
Silksworth-kol	3,412 ton	
Lager $^{31/12}$ 1929.		
Silksworth-kol	2,078 „	5,490

Gasutbytet pr ton förgasade kol = 335,46 kbm. med gasens kalorimetriska värmevärde i medeltal = 4,943 kal. (mot 4,833 kal. år 1928).

Inköpspriset pr ton (i gasverkets kollador) för under året levererade kol har i medeltal varit kr. 25,76 (mot 24,48 år 1928).

Biprodukter.

Koks:

Lager $^{1/1}$ 1929	13,534 hl.	
Utöver vad som åtgått till underfyrningen av ugnar, pannor jämte annan gasverkets egen förbrukning har tillverkats	44,680 „	58,214 hl.
Under året har försålts och utlämnats	38,157 hl.	
Lager $^{31/12}$ 1929	20,057 „	58,214 hl.

Koksutbyte pr ton förgasade kol = 13,09 hl.

Tjära:

Lager $^{1/1}$ 1929	207 fat	
Tillverkning under året..	444 „	651 fat
Försålt och utlämnat	249 fat	
Lager $^{31/12}$ 1929	402 „	651 „

Tjärutbyte pr ton förgasade kol = 29,98 kg.

Pris å gas och biprodukter m. m.

Gaspriset:

Priset pr kbm. gas har under år 1929 varit följande, fastställt av stadsfullmäktige den 15 november 1928.

Förbrukning t. o. m. 1,000 kbm. pr kvartal 18 öre

” över 1,000 ” ” ” 15 ”

Med förbrukare av över 10,000 kbm. pr år träffas särskild överenskommelse om rabatt.

Gasmätarehyror: vanliga 3-lågs Kr. 2:— pr år.

” 5- ” ” 2: 50 ”

” 10- ” ” 3:— ”

” 20- ” ” 4: 50 ”

automatmätare 3—5 lågs Kr. 3:— pr år.

” 10—20 ” ” 4: 50 ”

Förbrukningens fördelning enligt förestående å-pris har ställt sig sålunda:

966,356 kbm. (= 90,01 %) à 18 öre Kr. 173,944: 08

92,799 ” (= 8,65 %) à 15 ” ” 13,919: 85

14,401 ” (= 1,34 %) à 12 ” ” 1,728: 12

1,073,556 kbm. à medelpris 17,66 öre Kr. 189,592: 05

Mätarehyror ” 8,893: 08

Summa Kronor 198,485: 13

Kokspriset:

	Okross.	Grovkross.	Finkross.
$1/1$ — $12/12$	1: 70	1: 90	2: 20
$13/12$ — $31/12$	1: 70	1: 80	1: 95

Priserna avse koksen fritt hemkörd inom staden. Körningskostnaden har varit 12 öre pr hl.

Vid köp av partier över 500 hl. har beviljats rabatter med 5—15 % beroende på partiernas storlek.

För stadens delegationer gälla från $13/12$ —29, oavsett kvantitet, följande enhetspriser:

för okrossad, fritt hemkörd kr. 1: 50 pr hl.

” grovkrossad fritt hemkörd..... ” 1: 60 ”

” finkrossad fritt hemkörd..... ” 1: 75 ”

Vid avhämtning å gasverket hava prisen minskats med 12 öre pr hl.

Gasmätare:

Vid årsskiftet 1929—1930 funnos följande antal gasmätare:

Lågantal.....	2	3	5	10	20	30	50	60	100	150	200	400
---------------	---	---	---	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----

Uppsatta hos abon-	155	1,623	341	150	203	80	14	5	2	1	—	—
--------------------	-----	-------	-----	-----	-----	----	----	---	---	---	---	---

nenter.....	155	1,623	341	150	203	80	14	5	2	1	—	—
-------------	-----	-------	-----	-----	-----	----	----	---	---	---	---	---

*) (163) (1,631) (309) (146) (173) (62) (13) (5) (2) (1)

*) Siffror inom parentes avse år 1928.

Lågantal:												
I lager	53	28	6	31	30	1	—	—	1	1	2	1
(icke uppsatta)												
Automatmätare:		3	5	—	20	30	låg.					
Uppsatta hos abonnenter	734	197	—	18	6							
	*) (718)	(80)	—	(3)	(3)							
I lager	4	4	—	17	2							
(icke uppsatta)												
Sammanlagda antal uppsatta mätare									3,529	(3,309)		
(ökning från föregående år 220 st. = 6,6 0/0).												
Sammanlagda antal i lager varande ..									181	(164)		
									Summa st.	3,710	(3,473)	

Antal gasapparater anslutna ^{31/12} 1929.

Gaskök		2,636	st.
Bakugnar		571	„
Spisar:			
a) s. k. "kombinerade" gaskök och ugn	386		
b) större spisar	182	568	„
Värmeskåp		60	„
Apparater för vattenvärmning:			
a) Badapparater ..	293		
b) Tvättpannor	19	312	„
Strykjärnsvärmare		132	„
Apparater för industri och hantverk		88	„
			Summa 4,367 st. apparater.

Kostnader för gasens tillverkning och distribution.**I. Tillverkningen.****1. Personalkostnader:**

Ingeniör och gasmästare	8,391: 50	
Pensionsavgifter och pension	3,008: 32	11,399: 82

2. Underhåll:

Fastigheter	1,641: 94	
Driftapparater och ugnar	9,324: 25	
Inventarier	1,168: 76	12,134: 95

3. Driftmateriel:

Gaskol, 3,412 ton à 24,887...	84,916: 80
-------------------------------	------------

Härifrån avgår nettovärdet av erhållna biprodukter.

Koks: 68,223: 45 — 16,974: 13 = 51,249: 32

Tjära m. m.

11,118: 56 — 4,032: 64 = 7,085: 92 58,335: 24

Nettokostnad för gaskol	26,581: 56	
Sprit	145: —	
Myrmalm	1,807: 03	
Elektr. kraft	649: 23	
Vatten	2,233: —	
Maskinförnödenheter	562: 87	
Renhållningsmateriel	257: 66	
Övriga förbrukningsmateriel ..	<u>244: 40</u>	32,480: 75

4. Driftkostnader:

Retorteldare	23,627: 47	
Maskinskötsel	2,631: 61	
Reningskistornas skötsel	<u>3,560: 70</u>	29,819: 78

5. Allmänna utgifter:

Skatter	2,415: 26	
Försäkringsavgifter	1,067: 54	
Lyse	1,404: 85	
Medicin och sjukersättning	1,804: 17	
Renhållning	832: 85	
Arbetaresemester	<u>1,248: 65</u>	8,773: 32

6. Räntor:

Å fastigheter och apparater samt förlagskapital (40 % av 17,793: 08)		7,117: 23
--	--	-----------

7. Avskrivningar:

Enligt fastställd plan å fastigheter och driftapparater (3,482: 12 + 570: 70) ..	4,052: 82	
Å inventarier	<u>125: 50</u>	4,178: 32
		105,904: 17

II. Distributioner.

1: Personalkostnader:

Andel i löner till sekreterare, kamrer, bokhållare m. fl. samt lön till verkmästare och mätareövermontör	13,605: 75
--	------------

2. *Underhåll:*

Huvudrörnätet	3,196: 52	
Servisledningar	734: 70	
Gasmätare.....	349: 08	4,280: 30

3. *Distributionskostnader:*

Mätareuppsättning.....	2,418: 71	
Mätareavläsning	1,599: 26	
Tillsyn av privata inomhusledningar.....	2,653: 45	
Propaganda.....	50: —	
Inkasseringsavgifter	373: 25	7,094: 67

4. *Allmänna utgifter:*

Kontorshyra	775: —	
Uppvärmning	125: —	
Kontorsutensilier.....	492: 39	
Trycksaker	818: 48	
Annonser.....	360: 39	
Telefonavgifter.....	938: 50	
Porton	323: 82	
Föreningsavgifter	300: —	
Förrådskostnader.....	576: 57	
Diverse utgifter (537: — + 41: 25)	578: 25	5,288: 40

5. *Räntor:*

Å rörnät, gasmätare m. m. (60 % av 17,793: 08) .. 10,675: 85

6. *Avskrivningar:*

Enligt fastställd plan å rörnät och gasmätare	12,574: 09	
Restitutioner m. m.	378: 79	12,952: 88
		53,897: 85

Summa Kronor 159,802: 02

Tillverkningskostnaden för gasen Kr. 105,904: 17 fördelad:

$$\text{Pr kbm. tillverkad gas} = \frac{10,590,417}{1,144,600} = 9,25 \text{ öre } (9,35)$$

$$\text{„ „ försåld gas} = \frac{10,590,417}{1,073,556} = 9,87 \text{ öre } (10,83)$$

Distributionskostnaden för gasen Kr. 53,897: 85 fördelad:

$$\text{Pr kbm. försåld gas} = \frac{5,389,785}{1,073,556} = 5,02 \text{ öre } (5,64)$$

Pr abonnent (3,529 mätare) = $\frac{5,389,785}{3,529} = 15,27$ kr. (16,44)

Tillverknings- och distributionskostnad fördelad pr kbm. försåld gas = 14,89 öre.

Anm. Siffror inom parentes avse år 1928.

Nyanläggningar och avskrivningar.

Vid 1928 års slut var gasverkets bokförda värde:

Fastigheter:

Retorthus, kollador, apparatus, verkstads- och för- rådsbyggnader	19,410: 59	
Gasklockorna med byggnader	50,354: 74	69,765: 33

Driftapparater:

Ugnsbatteri och driftapparater å verket		8,104: 05
---	--	-----------

Gasmätare:

Hos abonnenter och i lager		32,816: 07
----------------------------------	--	------------

Anläggningar:

Huvudrörnätet (32,160 lm.)	237,904: 36	
Servisledningar	46,811: 97	284,716: 33
		<u>Kronor 395,401: 78</u>

Under året hava tillkommit:

Gasmätare:

I statförslaget för 1929 till inköp av mätare upptaget Kr. 4,000: —.	
Genom stadsfullmäktigebeslut av ^{21/11} 1929 har anvisats ytterligare Kr. 3,000: —. Verkliga kostnaden för under året inköpta mätare	7,811: 20

Huvudledningar:

För i statförslaget upptagna anslag (Kr. 2,000: —) avsett för utvidgning av ledningar inom områden, som förut ha gasledningar, hava anlagts följande ledningar.	
Ny huvudledning i Norra Klaragatan inom stadsdelen Klara	Kr. 1,364: 43

Ny huvudledning för kv. Alen inom stadsdelen Berget	Kr. <u>553: 13</u>	1,917: 56	
I stadsdelen Herrhagen:			
Huvudledning i Geijers- och Herrhagsgatorna enligt stadsfullmäktiges beslut av ¹⁷ / ₁₀ 1929 (anslag Kr. 2,500: —). Arbetet härmed har under året på- börjats för en kostnad av		632: 22	
Kulvert under Statens järnvägars spår till skydd för gashuvudledningen mellan gasverket och stora gasklockan å Kvarnberget, enligt stadsfullmäktige- beslut av ¹⁹ / ₉ 1929, anslag Kr. 10,000: — har under året fullbordats för en kostnad av		<u>9,398: 85</u>	11,948: 63
<i>Servisledningar:</i>			
Förslagsanslag i staten för 1929 kr. 5,000: —. Verklig kostnad för under året utförda servisledningar		<u>6,164: 96</u>	
		Kronor	421,326: 57
<i>Avskrivningar:</i>			
Å fastigheter: Enligt amorteringsplan	3,482: 12		
Extra avskrivning	<u>6,861: 82</u>	10,343: 94	
Å driftapparater och gasmätare:			
Enligt amorteringsplan . . .	3,500: 85		
Extra avskrivning	<u>11,138: 18</u>	14,639: 03	
Å rörnätet: Enligt amorteringsplan		<u>9,643: 94</u>	34,626: 91
		Bokfört värde ³¹ / ₁₂ 1929	386,699: 66
Fördelande sig sålunda:			
<i>Fastigheter:</i>			
Retorthus, kollador, apparatus, verkstads- och för- rådshus		15,180: 18	
Gasklocka å Kvarnberget		<u>44,241: 21</u>	59,421: 39
(de båda äldre gasklockorna å gasverkstomten nu helt avskrivna).			
<i>Driftapparater:</i>			
Ugnsbatteri och driftapparater nu helt avskrivna.			

<i>Gasmätare</i>		34,092: 29
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet (32,350 lm.)	243,630: —	
Servisledningar.....	49,555: 98	293,185: 98
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	386,699: 66

Karlstad 1 april 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammanställning av tekniska

	1916	1917	1918	1919	1920
Gastillverkning i kbm.	799,645	650,125	626,750	686,995	700,760
Ökning	+6,26 %	—	—	+9,61 %	+2,0 %
Minskning	—	-18,7 %	-3,6 %	—	—
Gasförbrukning i kbm.:					
för gatubelysningen	94,372	84,185	73,054	80,849	85,628
„ enskild lysgas	47,367	27,299	465,142	504,855	544,880
„ „ kok- och kraftgas ...	581,144	432,370			
„ gasverkets eget behov	22,000	20,000	23,898	22,579	19,350
„ läckage och missvisning	54,852	85,031	65,696	78,432	41,432
Summa förbrukning	799,735	648,885	627,790	686,715	701,110
Gasförbrukning pr innev. kbm.	42,5	34,8	33,4	36,3	36,4
Största dygnsförbrukning	3,470	3,140	2,820	2,590	2,710
Minsta dygnsförbrukning	1,115	830	1,025	905	1,000
Gasutbyte pr 1,000 kg. råvara	309	320	317,5	299,4	295,7
Koksutbyte pr ton kol hl. (från ug- narna överbliven)	11,9	12,2	9,3	12,8	11,3
Tjärutbyte pr ton kol hl.	0,29	0,26	0,26	0,27	0,28
Kolpris (inlagda i kolförrådet)	65: 41	—	—	128: 52	196: 36
Gaspris: lysgas	23 öre	23 öre	25 öre	30 öre	40 öre
kok- och kraftgas	15 „	18 „			
Utestående gasmätare	2,057	1,997	2,007	2,041	2,107
Därav automatmätare	622	674	—	—	—
Antal gatulyktor	372	372	374	320	317

resultat under åren 1916—1929.

1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929
713,960 +1,88 % —	581,210 — -18,59 ^{0/0}	637,540 +9,69 % —	717,610 +12,56 % —	778,800 +8,52 % —	882,860 +13,36 % —	948,080 +7,39 % —	1,042,960 +10,01 % —	1,144,600 +9,75 % —
45,936	3,094	3,094	2,432	1,742	1,261	780	—	—
609,448	514,769	576,880	662,061	723,153	814,948	889,903	964,988	1,073,556
20,000	15,000	13,000	14,500	15,000	14,500	15,000	15,000	15,000
38,207	48,487	44,716	38,437	39,545	53,271	41,697	62,472	56,344
713,590	581,210	637,690	717,430	779,440	883,980	947,380	1,042,460	1,144,900
36,9	29,5	32,4	36,2	39,2	44,1	46,5	51,2	55,6
2,400	2,180	2,340	2,660	3,020	3,460	3,540	4,100	4,260
1,100	1,010	1,080	1,250	1,240	1,410	1,620	1,580	1,940
319,9	343,67	307,82	341,6	339,97	379,9	350,8	360,8	335,5
11,8	13,3	11,53	11,9	11,7	13,88	12,21	13,45	13,09
0,25	0,30	0,34	0,33	0,32	0,30	0,25	kg. 33,22	kg. 29,93
46: 81	34: 69	42: 48	33: 15	28: 58	37: 50	26: 77	24: 48	25: 76
40 öre	35 öre ¹⁾ 30 " ²⁾	25 öre ³⁾	25 öre ³⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	18 öre ⁵⁾
2,153	2,173	2,425	2,631	2,851	2,978	3,129	3,309	3,539
—	—	—	—	—	—	740	804	955
317	17	17	8	7	7	7	0	0

1) 1/1—31/9.

2) 1/10—31/12.

3) Förbrukning under 50 m³ pr kvartal 25 öre.

» mellan 50—250 » » » 22 »

» » 250—1000 » » » 18 »

» över 1000 » » » 15 »

4) » under 50 » » » 20 »

» mellan 50—1000 » » » 18 »

» över 1000 » » » 15 »

5) » 0—1000 » » » 18 »

» över 1000 » » » 15 »

» » 10000 » » pr år

enligt särskild uppgörelse.

Karlstads Gasverks kassa-

Litt.	B e t e c k n i n g	Beräknade i staten	Extra anslag	Summa
Utbetalningar.				
a) <i>Räntor, driftkostnader, administration, distribution m. m.</i>				
401	Skuldräntor	19,000: —	—	19,000: —
403	Personalkostnader	18,945: —	—	18,945: —
404	Underhåll	18,000: —	—	18,000: —
405	Driftmateriel och förbrukningsartiklar	89,400: —	—	89,400: —
406	Drifts- och tillverkningskostnader	42,100: —	—	42,100: —
407	Allmänna utgifter	12,575: —	—	12,575: —
408	Renhållning	900: —	—	900: —
410	Restitutioner	100: —	—	100: —
412	Distributionskostnader	6,000: —	—	6,000: —
417	Dyrtidstillägg	6,000: —	—	6,000: —
418	Amortering enligt plan och extra	21,500: —	—	21,500: —
419	Arbeten mot ersättning	10,000: —	—	10,000: —
700	Oförutsedda utgifter	2,480: —	—	2,480: —
Kronor		247,000: —	—	247,000: —
b) <i>Kapitalökning.</i>				
E.	Anläggningar	7,000: —	15,500: —	22,500: —
G.	Driftapparater	4,000: —	3,000: —	7,000: —
I.	Inventarier	500: —	—	500: —
	Diverse Debitorer	—	—	—
	Överskott	25,000: —	—	25,000: —
Summa Kronor		283,500: —	18,500: —	302,000: —
Inbetalningar.				
101	Inkomsträntor	—	—	—
171	Gasförbrukningen	184,500: —	—	184,500: —
172	Biprodukter	75,000: —	—	75,000: —
192	Ledningsamortering	2,500: —	—	2,500: —
419	Arbeten mot ersättning	10,000: —	—	10,000: —
	Anslag på extra stat	11,500: —	18,500: —	30,000: —
Summa Kronor		283,500: —	18,500: —	302,000: —

räkning för år 1929.

Verkliga	Över	Under	A n m ä r k n i n g a r
	beräknade		
17,793: 08	—	1,206: 92	<p>Ökad gasförbrukning och därav såsom följd större kolinköp än beräknat. Krossning och utkörning av koks som återkomma.</p> <p>Beror på den ökade gasförbrukningen.</p> <p>Går i avräkning med stadskassan. Utjämnas av ökade inkomster.</p> <p>1929 § 127, 143 och 192. 1929 § 172 och 177.</p> <p>Lagret har under året ökats med 11,629 kr.</p>
19,045: 07	100: 07	—	
16,271: 27	—	1,728: 73	
101,696: 31	12,296: 31	—	
50,826: 55	8,726: 55	—	
12,609: 28	34: 28	—	
824: 45	—	75: 55	
74: 43	—	25: 57	
7,084: 13	1,084: 13	—	
5,960: 50	—	39: 50	
—	—	21,500: —	
15,145: 57	5,145: 57	—	
41: 25	—	2,438: 75	
217,371: 89	27,386: 91	27,015: 02	
18,113: 59	—	4,386: 41	
6,917: 10	—	52: 90	
684: 50	184: 50	—	
934: 10	934: 10	—	
6,441: 27	—	18,558: 73	
280,492: 45	23,505: 51	50,013: 06	
2: 32	2: 32	—	
194,339: 27	9,839: 27	—	
67,713: 01	—	7,286: 99	
2,593: 75	93: 75	—	
15,844: 10	5,844: 10	—	
—	—	30,000: —	
280,492: 45	15,779: 44	37,286: 99	

Förlust- och Vinst-Räkning.

<i>Utgifter:</i>	Beräknade	Verkliga
Skuldräntor	19,000: —	17,793: 08
Personalkostnader*)	18,945: —	25,005: 57
Underhåll	18,000: —	16,415: 25
Driftmateriel	89,400: —	90,815: 99
Driftkostnader	42,100: —	50,826: 55
Allmänna utgifter	12,575: —	13,187: 62
Renhållning	900: —	832: 85
Restitutioner	100: —	78: 18
Distribution	6,000: —	7,094: 67
Dyrtidstillägg	6,000: —	—
Avskrivningar	21,500: —	35,065: 07
Arbeten mot ersättning	10,000: —	—
Oförutsedda utgifter	2,480: —	41: 25
Överskott	25,000: —	25,696: 14
Kronor	272,000: —	282,852: 22
 <i>Inkomster:</i>		
Inkomsträntor	—	2: 32
Gasförbrukningen	184,500: —	198,485: 13
<i>Biprodukter:</i>		
Koks	68,223: 45	
Tjära	10,832: 96	
Grafit	285: 60	
Ledningsamortering	75,000: —	79,342: 01
Arbeten mot ersättning	2,500: —	2,593: 75
Arbeten mot ersättning	10,000: —	2,429: 01
Kronor	272,000: —	282,852: 22

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Balans-Räkning.

	Vid årets		Ökning	Minskning	
	början	slut			
Tillgångar.					
Anläggningar.....	284,716: 33	293,185: 98	8,469: 65	—	
Fastigheter.....	69,765: 33	59,421: 39	—	10,343: 94	
Driftapparater	40,920: 12	34,092: 29	—	6,827: 83	
Inventarier	2,255: 35	2,814: 35	559: —	—	
Biprodukter	25,846: 32	37,475: 32	11,629: —	—	
Driftmateriel	38,874: —	49,872: —	10,998: —	—	
Fordringar	59,428: 27	67,573: 76	8,145: 49	—	
	Kronor	521,805: 72	544,435: 09	39,801: 14	17,171: 77
Skulder.					
Diverse kreditorer	674: 82	4,049: 32	3,374: 50	—	
Drätselverket.....	521,130: 90	540,385: 77	19,254: 87	—	
	Kronor	521,805: 72	544,435: 09	22,629: 37	—

Karlstad den 31 mars 1930.

THURE BYTTNER.

Berättelse över Karlstads Elektricitetsverks verksamhet för år 1929.

Energidistributionen har ökats med 375,000 kWh. motsvarande en ökning av c:a 16 %.

Förbrukningsavgifterna hava uppgått till 830,752 kronor mot 802,549 kronor föregående år, alltså en ökning av 28,203 kronor. Inkomstökningen, som till större delen faller på belysningsavgifterna, torde huvudsakligen ha berott på ökad propaganda för bättre belysning samt intensivare justering av äldre mätare.

Å värmedistributionen har tillkommit ett större abonnemang, Karlstads Sprisbrödsfabrik.

Utgifterna hava uppgått till 676,999 kronor mot 631,817 kronor föregående år, alltså en ökning av 45,182 kronor.

Om man frånser restitutioner och avskrivningar, vilka för innevarande år uppgå till 73,912 kronor mera än föregående år, skulle driftkostnaderna hava minskats med 28,730 kronor.

Verkets omfattning.

Omformarestation och reservcentral.

Ångreservstation vid Orrholmsviken.

2 st. ångpannor med 440 kvm:s eldyta.

1 st. turbogenerator à 1,500 hkr.

Omformarestation i kv. Bilan.

1 st. Dieselmotorgenerator à 500 hkr. 275 kW.

1 st. Ackumulatorbatteri à 316 kW.

1 st. Omformare à 318 kW.

1 st. d:o à 342 ”

1 st. d:o à 135 ”

1 st. d:o à 350 ”

Mottagnings- och transformatorstationer.**I. Primärstationen vid Ö:a järnvägsstationen.**

1 st. nedtransformator för 31,000/3,100 volt à 1,200 kVA.

II. Primärstationen vid Värml. Regemente.

1 st. nedtransformator för 42,000/3,100 volt à 1,500 kVA.

Sekundära transformatorstationer.

De för distribution av lågspänd växelström avsedda, verket tillhöriga transformatorstationerna voro vid årets slut följande:

N:o	L ä g e	Transformator	
		Antal	S:a kVA
1	Haga.....	1	100
2	Karlstad-Rud.....	1	50
3	Värmlands Rederi A.-B.	1	85
4	Kanikenäset (Hamnen I).....	1	100
5	Yttre hamnen (" II).....	1	200
6	" " (" III).....	1	50
7	Herrhagstorget.....	1	50
8	Omformarestationen.....	1	150
9	Koloniträdgården.....	1	20
10	Djäknefältet.....	1	100
11	Regementets kanslihus.....	1	50
12	Spritbolaget.....	1	50
13	Viken.....	2	100
14	Rosenborg.....	1	80
15	Mattfabriken.....	2	131
16	Romstad.....	1	15
17	Råtorp.....	1	15
18	Lidbacks villa.....	1	5
19	Domkyrkan.....	1	200
20	Sandgrund.....	1	250
21	Glasbruket.....	1	50
22	Fredricelund.....	1	80
23	Sanna.....	1	15
24-31	Ångcentralen.....	3	160
25	Sjötullen.....	2	65
26	Strömsholm.....	1	6
27	Hagaborg.....	1	125
28	Vattenledningsverket.....	1	150

N:o	L ä g e	Transformator	
		Antal	S:a kWA
29	Seminariet.....	1	50
30	Orrholmen.....	1	10
32	Svinbäcken.....	1	80
33	Sinnesslöanstalten.....	1	50
34	Cirkusplatsen.....	2	66
Summa		39	2,708

Nyanläggningar.

Hög- och lågspänningsnätet.

Spisbrödsfabrikens förseende med högspänd ström för nyinstallerad elektrisk bakugn krävde nedläggning av 190 m. 3×10 m/m² 3,000 v. jordkabel som anslöts till kabeln i Herrhagsgatan och genom Svea- och Långgatorna fördes fram till fabriken å tomt N:o 206 i kvarteret Höder. (Anläggningskostnad kr. 1,024: 30; Reg.-n:o Ev. 59).

I samband med gatans iordningsställande nedlades i Karlagatan från Tegnérgatan och söderut utefter kvarteret Mården 292 m. 1×25 m/m² 700 v. jordkabel samt för gatubelysningen å samma sträcka 134 m. 2×4 m/m² 700 v. jordkabel. (Anläggningskostnad kr. 1,086: 71; Reg.-n:o Ev. 59).

I Vasagatan mellan Herrhags- och Långgatorna har nedlagts en likströmsfördelningskabel om 2×57 m. 1×25 m/m² 700 v. och från denna en avgrening om 22 m. 1×6 m/m² 700 v. kabel. Förut befintlig luftledning till fastighet vid Herrhagsgatan har härigenom kunnat slopas. (Anläggningskostnader kr. 425: 94; Reg.-n:o Ev. 59).

Servisledningar.

Under året hava tillkommit 61 st. nya servisledningar, därav 13 st. jordkabel och 41 st. luftledningsserviser.

Härför har å verkets del av servisledningarna åtgått följande ledningsmaterial:

- 165 m. jordkabel,
- 150 kg. koppartråd, och
- 118 m. isolerad tråd.

Gatubelysningen.

Vid 1929 års ingång bestreds den allmänna lyshållningen medelst 345 st. afton- och 518 st. elektriska nattlampor.

Under året hava uppsatts och tillkommit följande elektriska lampor:

4 st. aftonlampor å promenaden runt Sandgrund.

3 st. nattlampor i trafikfyrrar.

1 st. nattlampa utanför Långgatan N:o 1.

1 st. nattlampa mellan tomt 6—10 i första tvärgatan på Karlsgrund.

2 st. nattlampor „ „ 23—29 och 34—36 å Karlsholm.

1 st. nattlampa utanför tomt 32 å Lamberget.

2 st. nattlampor på vägen till gamla Järnvågen.

Däremot har genom omplacering av lamporna å gatan norr om kvarteret Udden bortgått en aftonlampa.

Som hjälp till gatubelysningen finnas utanför affärslokaler å skilda ställen i staden uppsatta s. k. halvkommunala lampor till ett antal av 110 st.

Under året har inom belysningsstyrelsen tillsatts en kommitté med uppdrag att utarbeta förslag till modernare och mera effektiv gatubelysning.

Allmänna gatubelysningens anslutningsvärde är 74,40 kW. och energiförbrukningen under året har uppgått till 193,454 kWh.

Fastigheter.

Den invid Primärstation I uppställda nya 1,500 kVA transformatorn har skyddats med tak och stängsel. (Reg.-n:o Ev. 59).

En provisorisk träkiosk för transformatorn vid cirkusplatsen i Våxnäs har ersatts med ordentlig plåtbeslagen träbyggnad. (Reg.-n:o Ev. 59).

Driftapparater.

Kopplingskåp i Klaraborgsgatan omnämnt i föregående årsberättelse, har under året färdigställts och tagits i bruk. (Reg.-n:o Ev. 58).

Reläer för strömställare å 3,000-voltsnätet, å vars anskaffning och montage arbeten pågått de senare åren, hava kompletterats med strömtransformatorer och reläer, anbragta i primärstation N:o 1. (Reg.-n:o Ev. 43).

Ny transformator och spänningsregulator, ävenledes omnämnd i föregående årsberättelse, har i början av året uppmonterats på sitt fundament vid Primärstation N:o 1 och togs i bruk den ^{20/10} 29. Slutlikvid har efter godkänd leverans utbetalats till Elektriska Aktiebolaget A. E. G. (Reg.-n:o Ev. 54).

Instrumentering för förestående transformator har verkställts men icke helt slutförts under året. (Reg.-n:o Ev. 59).

Huvudströmbrytare för Dejeforskraften, 3 pol. automatisk, med transportstativ etc. har under året inköpts och monterats i Primärstation I. (Reg.-n:o Ev. 13).

Transformator à 75 kVA har inköpts och uppställts i transformatorstation vid lokstallet i Viken (Reg.-n:o Ev. 60) och ytterligare en

Transformator à 175 kVA för reserv.

Mätare.

Under året har inköpts följande mätare:

Likström: amp. och kWh-mätare	338
automater	56
Växelström: enfas	239
D:o automater	45
motormätare	23

samt 1 minusmätare, 3 max. visare och 3 tidur.

Inkopplade vid årets slut:

Växelström		Likström	
Fabrikat	Antal	Fabrikat	Antal
A. E. G:s	929	A. E. G:s	580
Siemens ..	716	Siemens	2,207
Aron	89	Aron	19
Bergman	12	Bergman	50
Körting-Mathiesen	45	Körting-Mathiesen	72
Isaria	167	Isaria	99
Ferranti	42	Ferranti	27
L. M. Eriksson	10	L. M. Eriksson	580
Landis & Gyr	6	Landis & Gyr	58
Mie & Genest	33	Keiser & Smitt	12
Paul Meijer	7		
Continental	33		
Elektraverken	39		
Caseral	3		
Ganz	20		
Summa	2,151	Summa	3,704

Dessa mätare fördela sig på följande olika system:

	Trefasnät	Enfasnät	Likströms- mätare
Enkla kWh-mätare.....	231	1,724	3,509
Dubbeltariff.....	14	28	166
Maximalmätare.....	63	—	3
Subtraktionsmätare.....	1	—	2
Automatmätare.....	—	90	124
Summa	309	1,842	3,704

Strömbegränsare av olika fabrikat inkopplade 1929.

Fabrikat:

Isaria.....	823
Membra.....	78
Paul Meijer.....	105
Hartman & Braun.....	12
Bergman.....	36
A. E. G:s.....	1,455
Aron.....	6
Summa	2,515

Värdeökning och avskrivningar.

Vid årets slut var Elektricitetsverkets bokförda värde:

Anläggningar:

Huvudledningar.....	325,789: 50	
Servisledningar.....	65,382: 86	
Belysningsstolpar och lampor.....	19,888: 94	411,061: 30
<i>Fastigheter</i>		311,012: 46

Driftapparater:

Apparater i stationerna, transformatorer m. m.....	472,963: 74	
Mätare.....	92,496: 62	565,460: 36
Kronor	1,287,534: 12	

	Transport	42,240: 58	
Å fastigheter.....		43,851: 33	
Å driftapparater: apparater m. m.	53,249: 49		
mätare	<u>11,046: 40</u>	64,295: 89	150,387: 80
	Bokfört värde ^{31/12} 1929 Kronor		<u>1,192,904: 51</u>
fördelande sig sålunda:			
Anläggningar: Huvudledningar		285,316: 14	
Servisledningar		66,005: 74	
Belysningsstolpar och lampor		<u>25,847: 72</u>	377,169: 60
Fastigheter			268,088: 32
Driftapparater: Apparater i stationerna, transforma-			
torer m. m.....		449,681: 53	
Mätare		<u>97,965: 06</u>	547,646: 59
			<u>Kronor 1,192,904: 51</u>

Anslagsredo-

Beviljat av stadsfullm. dag §	Reg.-n:r	Ä n d a m å l	Anslags- belopp
18/12-24 240	Ev. 13	Huvudströmbrytare för Dejeforskraften	5,000: --
21/10-26 157	» 43	Reläer för strömställare å 3,000-voltsnätet	12,000: —
21/6- 28 104	» 54	Inköp av reservtransformator och spänningsregulator	18,500: —
21/11-29 179	» 58	Kopplings-skåp i Klaraborgs- och Älvgatorna	2,180: —
15/11-28 171	» 59	Servisledning	5,000: —
		Nya gatulampor	2,190: —
		Diverse kabelledningar	5,000: —
		Fundament och byggnad för reservtransformator	5,000: —
		Ny transformator-kiosk som ersättning för prov. träkiosk	1,200: —
		Instrumentering för ny transformator å 1,500 kVA	2,000: —
		Sotningsapparat för ångpanna	2,100: —
15/11-28 171	} Ev. 59	} Mätare	{ 8,000. —
21/11-29 178			
15/11-28 171	Ev. 59	Stegevagn för gatulampornas skötsel	500: —
		Apparater för mätares justering	2,100: —
		Inventarier	3,200: —
21/11-29 176	Ev. 60	Ny transformator å 75 kVA	1,290: --
	Ev. 61	D:o å 175 kVA	—

visning 1929.

Förbrukat intill 31/12 1929	Anskaffade genom	Litt.	Anmärkningar
4,458: 94	Uttaxering	G. 24 a 2	Balanseras till 1930.
9,536: 70	D:o	G. 55	D:o
18,500: —	D:o	G. 71	Slutfört.
1,728: 84	D:o	G. 28	Slutfört.
3,487: 09	D:o	E. 5 b	Slutfört.
2,324: 84	D:o	E. 27	Slutfört.
2,536: 95	D:o	E. 5 a	Slutfört.
233: 81	D:o	F. 1	Slutfört.
693: 38	D:o	F. 5	Slutfört.
1,690: 68	D:o	G. 24 a 1	Balanseras till 1930.
—	D:o	I	Balanseras till 1930.
} 16,514: 84	D:o	G. 46	{ Slutfört. { Extra anslag.
—	D:o	I	Balanseras till 1930.
—	D:o	I	D:o
3,111: 80	D:o	I	Slutfört.
1,314: 35	D:o	G. 71 b	Slutfört.
1,917: —	D:o		Slutfört.

Anslutning.

Under året har anslutits 285 nya och nedtagits 18 st. anläggningar; total ökning 267 st. anläggningar varav 218 st. för belysning, 27 st. för kraft- och 22 st. för värmeändamål.

Nyanläggningarna fördela sig på de olika taxorna med följande belastningsvärden:

Belysning: Taxa A I 205 anl.	1,634		51,610 kW.
- A 2-5 28 anl.	29	1,663 lampor	0,740 "
Kraft: Taxa B 21 anl.	29		30,400 "
D 1 2 anl.	2		0,736 "
D 3 4 anl.	4	35 motorer	18,030 "
Värme: Taxa C 1 anl.	3		1,500 "
E m. fl. 24 anl.	28	31 apparater	146,600 "
			<u>249,616 kW.</u>
Utökning av äldre belysningsanläggningar 32 lampor	1,750		
" " " kraftanläggningar 5 motorer	7,043		
" " " värmeanläggningar 1 apparat.	4,500		
			<u>13,293</u>
Avgår under året fränkopplade 3 st. värmeanläggningar	6,000		
Avgår minskning av 18 ljusackord	1,765	7,765	5,528 kW.
			<u>Summa ökning 255,144 kW.</u>

Lägges härtill genom gatubelysningens utökning tillkommande 0,915 kW. erhålles totala belastningsökningen utgörande 256,0 kilowatt.

Den 1927 företagna fördyringen av ljusackordstaxorna har sträckt sina verkningar även till 1929, i det att mot 28 nyanslutna ackordsanläggningar 509 st. äldre uppsagts. Av de uppsagda hava 15 st. totalt upphört, 130 st. överkopplats till en abonnent förut innehavd mätare och för 364 st. hava kWh-mätare blivit uppsatta. Till ackordstaxorna ansluten effekt har minskat c:a 34 kW. och energiförbrukningen i runt tal 100,000 kWh.

Vid årets slut uppgick antalet abonnemang till 8,504 st. Av abonnemangen voro 7,824 avsedda för belysning, (5,196 enl. mätare och 2,628 enl. ackord) 413 st. för kraft- och 267 st. för värmeändamål.

Lampornas antal vid årets slut utgjorde c:a 57,400 st. med ett anslutningsvärde av 1,793 kW.

<i>Motorernas</i> antal vid årets slut utgjorde 865 st. med ett anslutningsvärde av	2,982 kW.
<i>Värmeapparaternas</i> anslutningsvärde vid årets slut beräknades till	1,142 kW.
<i>Gatubelysningens</i> anslutningsvärde vid årets slut beräknades till	74 kW.
<i>Egen anslutning</i> vid årets slut beräknades till.....	50 kW.
	Summa anslutning 6,041 kW.

Ökningen i anslutningen utgör 4,42 %.

Energielstringen.

Drifttid.

Turbogeneratoren	794 timmar.
Dieselmotorgeneratoren	149 „

Alstrad energi.

Genom Turbogeneratoren..	355,400	
„ Dieselmotorgeneratoren	27,156	382,556

Mottagen energi.

Från Dejefors Kraft- och Fabriks A.-Bol.	6,746,900	
Från Kohlsäters Kraft A.-Bol.....	2,091,000	8,837,900
		Summa 9,220,456 kWh.

Bränsle.

Under året hava följande kvantiteter bränsle förbrukats inkl. förbrukning för varmhållning och uppeldning i

ångcentralen:

306,440 ton stenkol med c:a 5,500 v. e. pr kg.
7,265 kbm. bland. klyv- och kutterspån med c:a 3,300 v. e. pr kg.
Drages härifrån det bränsle som åtgått för uppeldning och varmhållning
26,220 ton stenkol och
2,305 kbm. spån
har för energielsing åtgått
280,220 ton stenkol och
4,960 kbm. klyv- och kutterspån.

Dieselmotor.

7,525 kg. brännolja med c:a 10,500 v. e. pr kg.

Energiförbrukningen.

	kWh	+	--	Del av års- förbrukn.
		mot föreg. år		
Belysning:				
Privat	1,812,986	4,5 %	—	19,66 %
Gatu- o. annan allm. belysn.	208,019	3,1 %	—	2,26 %
Kraft:				
Motorer och industri	3,442,327	6,7 %	—	37,33 %
Leverans till Kohlsätters Kraft Ak- tiebolag	564,550	—	27,0	6,12 %
Värme:				
Rumsuppvärmning	392,625	—	6,0	4,26 %
Annat ändamål	563,973	21,0 %	—	6,12 %
Egen förbrukning	100,000	—	—	1,08 %
Förluster	2,135,976	5,1 %	—	23,17 %
Summa	9,220,456			

Förlusterna fördela sig på

Batteri	15,967	} motsvarande 23,17 %
Omformare för likström	538,814	
D:o „ Kohlsättersleverans.....	244,320	
Mätare, nät och transformatorer	1,336,875	

Belastningsförhållanden.

Årets högsta belastning inträffade den 12 december kl. 16 och uppgick till 2,845 kW. eller 7,9 % större än föregående år.

Härav lämnade Dejefors Kraft- o. Fabriks A.-B.....	880 kW.
Kohlsätters Kraft Aktiebolag	1,065 „
Ångcentralen	900 „

	Växelström 12/12	Likström 20/12
Max. belastning inträffade den och utgjorde	1,831 kW.	1,060 kW.
Max. per dygn utgående energi inträffade den och uppgick till	24,209 kWh.	12,020 kWh.
Max. belastning i % av anslutna kW. = 47,09.		

Förbrukningsavgifter.

Samtidigt under året debiterade förbrukningsavgifter för ovanstående kWh. belöpa sig till Kronor 830,752: 21, fördelade sig sålunda:

Privatbelysning	432,009: 47	
Gatubelysning	38,156: 44	
Motorer och industri	284,599: 48	
Rumsuppvärmning	8,456: 26	
Värme och annat ändamål	40,750: 16	803,971: 81
Mätarehyror		26,780: 40
	<u>S:ma Kronor</u>	<u>830,752: 21</u>

Av de debiterade avgifterna hava genom styrelsens beslut till stadens verk och myndigheter restituerats följande belopp:

å gatubelysningen	13,805: 36
å kraft- och ljusanläggningar	7,634: 73
	<u>eller tillsammans</u> 21,440: 09

Inkomst pr kWh. (exkl. mätarehyror, egen och Kohlsäters förbrukning = 9,40 öre. Övriga inkomster samt resultatet av årets drift framgå av bifogade statavräkning samt Balans-, Vinst- och Förlustkonto.

Karlstad den 31 mars 1930.

J. THALÉN.

Karlstads Elektricitetsverks

Litt.	B e t e c k n i n g	Beräknade i staten	Extra anslag	Summa
Utbetalningar.				
a) <i>Räntor, driftkostnader, administration, distribution m. m.</i>				
401	Skuldräntor	61,000: —	—	61,000: —
403	Personalkostnader	34,918: —	—	34,918: —
404	Underhåll	42,700: —	—	42,700: —
405	Driftmateriel och förbrukningsartiklar	283,700: —	—	283,700: —
406	Drifts- och tillverkningskostnader	16,500: —	—	16,500: —
407	Allmänna utgifter	27,112: 50	—	27,112: 50
408	Renhållning	1,200: —	—	1,200: —
409	Allmänna lyshållningen	7,500: —	—	7,500: —
410	Restitutioner	1,000: —	—	1,000: —
412	Distributionskostnader	11,600: —	—	11,600: —
417	Dyrtdstillägg	17,000: —	—	17,000: —
418	Avskrivningar	95,000: —	—	95,000: —
419	Arbeten mot ersättning	20,000: —	—	20,000: —
700	Oförutsedda utgifter	769: 50	—	769: 50
Kronor		620,000: —	—	620,000: —
E.	Anläggningar	12,190: —	—	12,190: —
F.	Fastigheter	6,200: —	—	6,200: —
G.	Driftapparater	30,600: —	7,970: —	38,570: —
I.	Inventarier	5,800: —	—	5,800: —
	Diverse debitorer	—	—	—
	Överskott	201,834: 50	—	201,834: 50
Summa Kronor		876,624: 50	7,970: —	884,594: 50
Inbetalningar.				
101	Inkomsträntor	—	—	—
104	Hushyror	1,092: —	—	1,092: —
120	Inkassering av vattenavgifter	500: —	—	500: —
191	Strömförbrukningen	798,242: 50	—	798,242: 50
192	Ledningsamortering	2,000: —	—	2,000: —
419	Arbeten mot ersättning	20,000: —	—	20,000: —
	Extra anslag	54,790: —	7,970: —	62,760: —
Summa Kronor		876,624: 50	7,970: —	884,594: 50

statavräkning för år 1929.

Verkliga	Över	Under	A n m ä r k n i n g a r
	beräknade		
57,939: 03	—	3,060: 97	
34,295: 82	—	622: 18	
40,985: 58	—	1,714: 42	
255,500: 02	—	28,199: 98	
15,031: 34	—	1,468: 66	
26,020: 41	—	1,092: 09	
1,031: 34	—	168: 66	
8,682: 48	1,182: 48	—	
23,821: 96	22,821: 96	—	Återbetalning av stadens belysningsavg. 21,440: 09.
12,476: 44	876: 44	—	
17,059: —	59: —	—	
—	—	95,000: —	Går i avräkning med stadskassan.
21,980: 10	1,980: 10	—	Motsvaras av ökade inkomster.
1,195: 82	426: 32	—	Reparation av kontorslokalerna.
516,019: 34	27,346: 30	131,326: 96	
8,348: 88	—	3,841: 12	
927: 19	—	5,272: 81	
45,476: 03	6,906: 03	—	
3,111: 80	—	2,688: 20	
5,811: 27	5,811: 27	—	
270,742: 59	68,908: 09	—	
850,437: 10	108,971: 69	143,129: 09	
240: —	240: —	—	
1,092: —	—	—	
508: 10	8: 10	—	
816,765: 18	18,522: 68	—	
1,478: 46	—	521: 54	
30,353: 36	10,353: 36	—	
—	—	62,760: —	
850,437: 10	29,124: 14	63,281: 54	

Förlust- och Vinst-Räkning.

<i>Utgifter:</i>	Beräknade	Verkliga
Skuldräntor	61,000: —	57,939: 03
Personalkostnader	34,918: —	44,127: 82*)
Underhåll	42,700: —	41,642: 43*)
Driftmateriel	283,700: —	278,422: 76*)
Driftkostnader	16,500: —	19,781: 67*)
Allmänna utgifter.....	27,112: 50	31,626: 87*)
Renhållning	1,200: —	1,031: 34
Allm. lyshållningen	7,500: —	8,682: 48
Restitutioner	1,000: —	23,889: 38
Distribution	11,600: —	13,508: 89*)
Dyrtidstillägg	17,000: —	—
Amorter. enl. plan	95,000: —	105,151: 44
d:o utom plan	—	50,000: —
Arbete mot ersättn.....	20,000: —	—
Oföruts. utgifter	769: 50	1,195: 82
Överskott	201,834: 50	158,125: 18
	<hr/>	<hr/>
Kronor	821,834: 50	835,125: 11

Inkomster:

Hushyror	1,092: —	1,092: —
Inkass. av vattenavgifter m. m.	500: —	500: —
Strömförbrukningen	798,242: 50	830,752: 21
Ledningsamorter.	2,000: —	1,538: 46
Arbeten mot ersättning	20,000: —	994: 34
Inkomsträntor	—	240: —
Föret avskrivna fordringar ..	—	8: 10
	<hr/>	<hr/>
Kronor	821,834: 50	835,125: 11

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Balans-Räkning.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
<i>Tillgångar:</i>				
Anläggningar	411,061: 30	377,169: 60	—	33,891: 70
Fastigheter	311,012: 46	268,088: 32	—	42,924: 14
Driftapparater	565,460: 36	547,646: 59	—	17,813: 77
Inventarier	25,995: 35	24,955: 06	—	1,040: 29
Driftmateriel	7,975: 30	6,718: —	—	1,257: 30
Diverse debitorer	233,301: 58	238,322: 90	5,021: 32	—
Kronor	1,554,806: 35	1,462,900: 47	5,021: 32	96,927: 20
<i>Skulder:</i>				
Maskinskadereglering	425: 12	425: 12	—	—
Diverse kreditorer	18,654: 09	39,365: 62	20,711: 53	—
Drätselverket	1,535,727: 14	1,423,109: 73	—	92,617: 41
Kronor	1,554,806: 35	1,462,900: 47	20,711: 53	92,617: 41

Karlstad den 31 mars 1930.

THURE BYTTNER.

Berättelse rörande Karlstads stads fattigvård under år 1929.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed avgiva berättelse över fattigvårdens förvaltning under år 1929.

Sammanträden och därvid behandlade ärenden.

Styrelsen har under året hållit tolv ordinarie och ett extra sammanträde. Härvid har bland annat föredragits och behandlats 1,495 (1,665)* framställningar om understöd, varav 148 (227) avslagits. Styrelsen har i två fall förelagt försumlige familjeförsörjare arbete å fattigvårdsanstalten enligt 71 § fattigvårdslagen. Av dessa har den ene infunnit sig godvilligt och den andre inställts genom polismyndighet, men har sedermera avvikit från anstalten.

Inkomst- och utgiftsstat.

Såsom framgår av bifogade statavräkning hava utgifterna för fattigvården under 1929 uppgått till 452,890 kronor 62 öre samt inkomsterna till 160,105 kronor 39 öre, vadan de av drätselkammaren utbetalda medlen utgjort 292,785 kronor 23 öre. Av det utav stadsfullmäktige beviljade anslaget å 358,761 kronor 10 öre hava sålunda 65,975 kronor 87 öre ej behövt tagas i anspråk.

I ovannämnda belopp ingå de av stadsfullmäktige beviljade extra anslagen å 19,000 kronor till inredning av kontorslokalerna m. m. samt 11,900 kronor till inredning av sinnessjukhusets vind.

Till förklaring av skiljaktigheterna mellan årets inkomst- och utgiftsstat och för samma tid upprättad statavräkning meddelas följande.

Utgiftsstaten.

Anslaget "personalkostnader" (Litt. 403) har lämnat ett överskott av 2,575 kronor 64 öre, beroende på *dels* att av anslaget till fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämndens gemensamme sekreterare 700 kronor utbetalts direkt genom barnavårdsnämnden, *dels* att kassörsbefattningen under en del av året

* Siffror inom parentes angiva motsvarande siffror år 1928.

uppehållits på förordnande av ett kontorsbiträde, *dels* ock att anslagna 500 kronor till sjukvård åt personalen ej behövt tagas i anspråk samt att sömmerskebefattningen varit vakant. Anledningen till å andra sidan, att anslaget till sjukvårdsbiträden överskridits är, att ytterligare ett biträde å avdelningen för kroppssjuka måst anställas.

Anslaget "utgifter för underhåll" (Litt. 404) har med 474 kronor 20 öre överskridits, beroende på *dels* att styrelsen ansett lämpligt att i samband med uppsättandet av ny port till anstalten även iordningställa staket, *dels ock* att en del elektriska ledningar måst omläggas samt att åskledarna å kontorsbyggnaden iordningställts.

Anslaget "allmänna utgifter" (Litt. 407) har lämnat ett överskott av 6,260 kronor 71 öre, vilket uppkommit genom nedgång i förbrukning av elektrisk kraft och vatten samt prissänkning på ångkol ävensom därigenom att mindre mängd ved behövt inköpas, enär en del avfall erhållits vid omändring av kontorsbyggnaden.

Däremot har anslaget till förbrukningsartiklar varit otillräckligt, varför detsamma överskridits. Likaså har anslaget "för telefon" överskridits, beroende på utökning av anstaltens telefoner i samband med omorganisationen.

Anslaget "födoämnen" (Litt. 502) har givit ett överskott av 8,783 kronor 78 öre, föranlett av *dels* låg beläggning å tuberkulosavdelningen, *dels ock* att utlämning till yttre vården varit mindre än vad som beräknats.

Anslaget "beklädnaden" (Litt. 504) har överskridits med sammanlagt 2,804 kronor 43 öre, varav på yttre vården komma 2,123 kronor. Orsaken till överskridandet är huvudsakligen att söka däri, att nödhjälpsarbetarnas beklädnadsutrustning, som tidigare bekostats av arbetslöshetskommittén, numera bestridas av fattigvården, samt att antalet beklädnadsutrustningar till pensionsstyrelsens anstalter väsentligt ökats.

Anslaget "sjukvården" (Litt. 505) har liksom föregående år lämnat överskott, delvis beroende på låg beläggning å tuberkulosavdelningen.

Anslaget "understöd" (Litt. 511) lämnar ett överskott på 4,204 kronor 91 öre, vilket tyder på något bättre förhållande på arbetsmarknaden under det gångna året.

Anslaget "ersättning till främmande kommuner" (Litt. 513) har med 3,877 kronor 73 öre överskridits, beroende på att vederbörande myndighet genom utslag i äldre fattigvårdsmål förklarar styrelsen ersättningsskyldig, vilket vid statens uppgörande ej kunnat förutses. Styrelsen är dock i dessa fall berättigad att under år 1930 söka åter nämnda kostnader.

Anslaget "lämnat understöd till hemortsberättigade" (Litt. 514) har med ett belopp av 1,518 kronor 90 öre underskridits, vilket ej kunnat förutses.

Anslaget "bränsle för utdelning" (Litt. 516) lämnar ett överskott av 1,006 kronor 20 öre, beroende på nedgång i vedpriser.

Anslaget "sjukvårdskostnader att utsökas av landstinget" (Litt. 617) har ävenledes lämnat ett överskott. De verkliga kostnaderna beträffande detta med flera anslag äro av den art, att de ej kunna på förhand beräknas.

Anslaget "ombyggnad av kontorslokaler" visar ett överskott av 835 kronor 22 öre. Denna summa skulle varit betydligt större, därest anslaget använts uteslutande enligt upprättat förslag. Av anslaget hava även bestridits kostnaderna för linoleummattor, belysning m. m., vilket ej upptagits i kostnadsberäkningen.

Anslaget till inredning av sinnessjukhusets vind har lämnat 42 kronor 29 öre i överskott. Även här hava kostnaderna för linoleummattor bestridits av anslaget, vilket ej beräknats i kostnadsförslaget.

Inkomster.

Ersättning av andra kommuner (Litt. 221 a). Inkomsterna under denna post överstiga beräknat belopp med 19,631 kronor 51 öre, vilket i huvudsak beror på att vederbörande myndighet genom utslag i äldre fattigvårdsmål tillerkänt styrelsen ersättning, som vid statens upprättande ej kunnat beräknats.

Ersättning av enskilda (Litt. 221 b). Inkomsterna härå hava uppgått till 4,935 kronor 43 öre mer än vad som beräknats, beroende på att enskilda personer i större utsträckning än vad kunnat förutses ersatt lämnad vård.

Pensionsavgifter från Kungl. Pensionsstyrelsen (Litt. 227) hava inbringat 5,027 kronor 83 öre mer än i staten beräknats, vilket till stor del beror på att vårdtagarna numera i betydligt större utsträckning än tidigare redan vid intagning i anstalten uppbära folkpension, som under anstaltsvistelsen uppbäres av fattigvårdsstyrelsen.

Barnvårdsnämnden för å Klaraborg inackorderade barn (Litt. 235). Inkomsterna å denna post har underskridits med 6,990 kronor 67 öre i staten beräknat belopp, förorsakat av att antalet inackorderade barn varit betydligt mindre än föregående år.

Arbeten mot ersättning (Litt. 419). Inkomsterna hava med 4,771 kronor 36 öre översligit vad som beräknats på grund av ovissheten om, i vilken utsträckning produktivt arbete kunnat utföras av vårdtagarna.

Ersättning från landstinget (Litt. 617 a). Å denna post har uppstått ett underskott av 1,309 kronor 72 öre, föranlett av att vårdkostnaderna å kroniska sjukavdelningen ännu ej av landstinget ersatts. Hade så skett, skulle denna inkomstpost betydligt överstigit den beräknade, enär kostnaderna för nämnda vård är oreglerad för åren 1927 och 1928.

Ersättning från statsverket (Litt. 617 b). På grund av senare års svårigheter att få mellanhavandena med staten reglerade, hade vid statförslagets upprättande denna inkomstpost endast beräknats till 5,000 kronor. Sedan slutliga utslag lämnats, hava styrelsens krav i stort sett godkänts, varigenom influtit 18,031 kronor 98 öre över i staten beräknat belopp.

Beträffande barnavårdsnämndens andel i löner hänvisas till förklaring under anslaget "personalkostnader" i utgiftsstaten.

Styrelsen har liksom tidigare år låtit verkställa en approximativ beräkning av fordringar och skulder den 31 december 1929.

Fordringar:

Från främmande kommuner enl. utgående balanskonto	9,329: 94	
Fordringar i pågående mål, som torde kunna anses säkra	8,500: 37	
Fordringar som anses osäkra	8,460: 38	26,290: 69

Från statsverket:

Fordringar som kunna anses säkra	20,506: 49	
Fordringar som anses osäkra	14,030: 60	34,537: 09
		60,827: 78
Frånräknas beloppen osäkra fordringar		22,490: 98
framkommer beloppet		38,336: 80
	Kronor	38,336: 80

Skulder:

Till främmande kommuner enl. utgående balanskonto	1,367: 25	
Skulder i pågående fattigvårdsmål (sjukvårdskostnader som kunna återsökas av landstinget)	14,072: —	
Kontant understöd och andra kostnader i pågående fattigvårdsmål	2,713: 84	
Andra kostnader beräknat att återsökas av statsmedel	2,284: 60	
Osäkra skulder (tvistiga fattigvårdsprocesser)	570: 50	21,008: 19

Sålunda fattigvårdskostnader som styrelsen senare måste vidkännas och ej kunna återsökas.....		4,651: 59
och fattigvårdskostnader som styrelsen måste vidkännas men som senare kan av landstinget och statsmedel återsökas.....	16,356: 60	
Fordringar över skulder.....	17,328: 61	33,685: 21
		<u>Kronor 38,336: 80</u>

Tuberkulosavdelningen:

Beläggningen å denna avdelning har i likhet med föregående år varit låg i förhållande till antalet vårdplatser, varigenom också vårdkostnaden per dag och patient blir ovanligt hög (6 kr. 26 öre). Ligghallen har under året målats.

Kroniska sjukavdelningen:

Personalen har under året utökats från tre till fyra biträden. Patient-sängarna, vilka voro av äldre konstruktion, har under året utbytts mot hälsovårdsnämnden tillhöriga reservsängar av modern typ.

Sinnessjukavdelningen:

På denna avdelning med 18 vårdplatser har i medeltal vårdats 25 patienter, vilket givetvis vållat svårigheter ur vårdsynpunkt. Sedan Kungl. Medicinalstyrelsen godkänt inredningsförslag och ritning, samt stadsfullmäktige beviljat anslag, hava under året på vinden inretts fyra rum, varav ett användes till arbetsrum för kvinnliga patienter, ett till sovrum för kvinnliga patienter, ett för två biträden och slutligen ett för sköterskan. Genom den sålunda genomförda förflyttningen av personalen, som tidigare haft sina rum på avdelningen, har tre vårdplatser utvunnits, och hela antalet vårdplatser utökats med sex. Hela antalet vårdplatser utgör numera 24 (lika fördelat på män och kvinnor). Kostnaden för omändringen belöpte sig till 11,857 kronor 71 öre. Västra trappuppgången och manliga avdelningens dagrum samt förutvarande biträdenas rum hava under året ommålats. Överinspektören för sinnessjukvården har inspekterat omändringen utan anmärkning.

Manliga och kvinnliga ålderdomsavdelningen:

Vårdmöjligheterna å dessa avdelningar äro i brist på smårum och rum för äkta makar ej tillfredsställande. Möjligheten till att skilja de olika kategorierna av vårdtagare är härigenom synnerligen liten, vilket givetvis inverkar menligt på trevnaden inom anstalten. I all synnerhet som i anstalten oftast måste intagas personer, som rätteligen ej höra hemma å ett ålderdomshem.

Barnavdelningen:

På grund av att frågan om upptagningshem och hem för späda barn och deras mödrar ej slutgiltigt lösts, har barnavårdsnämnden även under det gångna året haft barnen inackorderade å Klaraborg. Önskligt är, att nämnda fråga snarast erhåller en tillfredsställande lösning.

Meddelande i övrigt:

Frågan om uppgörandet av en plan för anstaltens modernisering och omändring har väckts och kommer under behandling innevarande år.

Kontorsbyggnaden har, enligt av stadsfullmäktige godkända ritningar och förslag, under året genomgående renoverats och omändrats.

De nya lokalerna omfatta sammanträdesrum för styrelsen, expeditjonsrum för sysslomannen, för kassören samt för tillsyningsmännen och barnavårdsföreståndaren, kontorsbiträdena och centralregistret, ävensom väntrum till fattigvårdsbyrån och barnavårdsbyrån.

Genom denna omändring kan den av stadsfullmäktige beslutade centralisering av stadens sociala hjälpverksamhet från och med 1930 komma att tillämpas.

På grund av uppkommet förslag om ombyggnad av Karlstads sockens ålderdomshem har förhandlingar förts mellan fattigvårdsstyrelserna i Karlstads stad och Karlstads socken angående intagande på Klaraborg av sådana till socknen hörande vårdtagare, vilka äro i behov av anstaltsvård.

Den preliminära uppgörelsen härutinnan mellan fattigvårdsstyrelserna har av stadsfullmäktige godkänts den 19 december 1929 (§ 215) och av Karlstads sockens kommunalfullmäktige den 10 i samma månad. Enligt densamma upplåter Karlstads stad intill tio vårdplatser för socknen tillhörande vårdtagare, dock ej sinnessjuka eller sinnesslöa, för en kostnad 2 kronor 20 öre per vård dag med tillägg av 30 öre pr vård dag å avdelningen för kroppssjuka. Överenskommelsen upphör att gälla två år efter från någondera sidan skedd uppsägning, varvid uppsägning tidigast får äga rum tre år efter det överenskommelsen trätt i kraft.

Kontorsbyggnaden har utvändigt renoverats och avfärgats.

Nya inkörs- och gångportar hava uppsatts med mekanisk öppnings- och stängningsanordning.

Portvaktstugan och mangelbodarna hava målats utvändigt.

Styrelsen har liksom tidigare år låtit verkställa utredningar i fall, då personer blivit mantalsskrivna utan att i behörig ordning hava avlämnat man-

talsuppgift. Efter sålunda gjorda utredningar har styrelsen funnit anledning överklaga mantalsskrivningar i 249 fall.

Bristande tillgång på arbete i öppna marknaden och svårigheten för styrelsen att kunna anvisa tillfälligt arbete omöjliggör mången gång ett objektivt bedömande om framställningar om understöd.

För att *dels* kunna undvika att lämna fattigvårdsunderstöd åt arbetsför person, som är i behov av en tillfällig hjälp, *dels* att kunna undersöka, huruvida vissa understödssökande äro arbetsvilliga, fordras tillgång till arbete, varför styrelsen för att skapa sådan ansett lämpligt anordna vedgård. Styrelsen har därför under året hos drätselkammaren hemställt att för detta ändamål få disponera det s. k. gamla ridhuset med intilliggande tomt. Framställningen har av drätselkammaren avslagits, varför ovanberörda svårighet kvarstår.

Vårdtagarna på anstalten hava i den utsträckning, som handräknings- och renhållningsarbeten tillåtit, sysselsatts med diverse arbeten såsom sömnad, skrädderi, skomakeri, tapetseri, bokbinderi, måleri, renhållningsarbeten, vedhuggning och mangling.

Vårdtagarna hava i likhet med tidigare år erhållit extra förplägnad vid helgerna. Dessutom hava enskilda personer vid flera tillfällen ihågkommit vårdtagarna med särskild bespisning.

Styrelsen har i likhet med föregående år jämte diakonissorna insamlat medel till matvaror, som utdelats bland stadens fattiga vid jultiden. Insamlingen uppgick till 3,600: — kronor.

I övrigt får fattigvårdsstyrelsen hänvisa till härefter intagna särskilda tablåer och statavräkning.

Karlstad den 5 mars 1930.

För Fattigvårdsstyrelsen:
JULIUS AHLBERG.
Ordförande.

Eric Ericson.

Styrelse.

Föreståndare
för distr. n:o*Ordinarie ledamöter:*Styrelseledamot
sedan ärVald till utgån-
gen av år

	Ahlberg J., Riksbanksdirektör, Ordförande.....	1923	1930
	Sandén, J., Redaktör, v. Ordförande.....	1922	1930
5	Hult, Nils, Järnsvarvare	1924	1932
3	Liljeberg, Gustaf, Bankkamrer	1927	1930
7	Olsson, Reinhold, Hallmästare	1927	1930
11	Karlsson, Adolf, Snickare.....	1927	1932
8	Elovsson, Sofia, Sömmerska	1926	1932
1	Sundelius, K. F., Målaremästare.....	1922	1930
2	Almquist, Harry, vice Auditör.....	1923	1932
	Ternqvist, R., Fabrikör	1923	1932

Suppleanter:

3	Lindqvist, Petrus, Skinnhandlare	1925	1932
9	Sjöstedt, J. V., Trafikbiträde	1927	1930
12	Jonsson, Anna, Dispensärsköterska	1927	1930
10	Jonsson, Emil, Fabrikör	1924	1932
6	Swärd, C. A., Byggmästare	1927	1932

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Ericson, Eric, syssloman.

Tegman, Richard, kassör (från den $\frac{1}{7}$ 1929 Laura Fernqvist, [på förordnande]).Hammar, Albert, vaktmästare (från den $\frac{1}{5}$ 1929 Gunnar Johansson).

Lindh, Anders, tillsyningsman.

Löf, J. F., tillsyningsman.

Andersson, Karl, maskinist.

Skarman, R., portvakt.

Persson, Erik, eldare.

Adde, Svea, husmoder.

Eriksson, Paulina, sjuksköterska (från den $\frac{1}{9}$ 1929 sjuksköterskan

Gerda Vahlström).

Andersson, Maria, sjuksköterska.

Rabe, Ruth, sjuksköterska.

Person, Berta, barnavdelningsföreståndarinna, (på förordnande).

Andersson, Ellen, kokerska.

Andersson, Maria, tvättförestånderska.

Dessutom tjänstgjorde på de olika avdelningarna 17 biträden under år 1929, så fördelade: på inrättningen 3, sjukavdelningarna 9, barnavdelningen 2 och i köket 3.

Sekreterare:

Lindell, Harald, länsbokhållare.

Ericson, Eric, syssloman (biträdande).

Tjänsteläkare:

Severin, Hugo, 1:ste stadsläkare.

Högström, A., 2:dre stadsläkare.

Distrikt n:r 1.

Västra stadskretsen eller Tingvallastaden väster om Västra Torggatan.

Distrikt n:r 2.

Östra stadskretsen eller Tingvallastaden öster om Västra Torggatan.

Distrikt n:r 3.

Klarakretsen eller Klara, Rosenlund, Sandbäcken och Regementsområdet.

Distrikt n:r 4.

Hagakretsen eller Östra och Vestra Haga.

Distrikt n:r 5.

Norra Herrhagskretsen eller Herrhagen begränsad av Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatan i söder och Långgatan i öster.

Distrikt n:r 6.

Södra Herrhagskretsen eller Herrhagen begränsad av Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatan i öster ävensom Kanikenäset.

Distrikt n:r 7.

Östra Herrhagskretsen eller Herrhagen öster om Långgatan ävensom Lamberget, Strömsholm m. m.

Distrikt n:r 8.

Vikenkretsen eller Viken med Orrholmen.

Distrikt n:r 9.

Kvarnbergskretsen eller Berget och Mariebergsområdet jämte landerierna öster och söder om västra älvgrenen.

Distrikt n:r 10.

Klaravikskretsen eller Klaravik, Bernstad, Karlsholm och landerierna väster om västra älvgrenen.

Distrikt n:r 11.

Hagaborgskretsen eller Hagaborg, Sundby, Nolby, Rudsberg, Sundstad m.m.

Distrikt n:r 12.

Klarastrandskretsen eller Klarastrand, Hagastrand, Erikstad, Oskarsdal och Sjöstad m. m.

statavräkning år 1929.

Verkliga	Över	Under
	stat	
47,248: 46	—	2,575: 62
11,673: 20	—	326: 80
8,474: 20	474: 20	—
57,689: 29	—	6,260: 71
2,247: 24	—	252: 76
12,360: —	—	140: —
52,216: 22	—	8,783: 78
2,051: —	—	149: —
12,504: 43	2,804: 43	—
6,214: 92	—	1,785: 08
549: 75	—	50: 25
100,795: 09	—	4,204: 91
28,877: 73	3,877: 73	—
28,481: 10	—	1,518: 90
18,993: 80	—	1,006: 20
4,829: 45	—	170: 55
234: 85	—	165: 15
305: 23	155: 23	—
4 681: —	—	19: —
18,221: 33	—	1,778: 67
489: 88	—	1,010: 12
3,734: 96	3,734: 96	—
18,164: 78	—	835: 22
11,857: 71	—	42: 29
452,890: 62	11,046: 55	31,075: 03
175: —	17: —	—
44,631: 51	19,631: 51	—
8,935: 43	4,935: 43	—
303: 51	3: 51	—
15,027: 83	5,027: 83	—
13,009: 33	—	6,990: 67
21,771: 36	4,771: 36	—
1,121: 80	321: 80	—
1,070: 55	—	129: 45
28,690: 28	—	1,309: 72
23,031: 98	18,031: 98	—
2,336: 81	2,336: 81	—
—	—	700: —
292,785: 23	—	65,975: 87
452,890: 62	55,077: 23	75,105: 71

Litt.	Specifikation	Staten 1929	Summa
403 a	<i>Personalkostnader:</i>		
	Löner:		
	Ordföranden	500: —	
	Predikanten	500: —	
	Sekreteraren (arvode)	1,000: —	
	" (bitr.)	1,000: —	
	Syssloman	4,400: —	
	Kassören	3,380: —	
	2 tillsyningsmän å 2,860: —	5,720: —	
	Vaktmästaren	1,980: —	
	Maskinisten	1,950: —	
	Portvakten	1,950: —	
	Eldaren	1,320: —	
	Husmodern (föreståndarinnan)	1,200: —	
	3:ne sjuksköterskor å 1,170: —, 937: 50, 900: —	3,007: 50	
	Barnavdelningsföreståndarinnan	1,200: —	
	Kokerskan	1,100: —	
	Tvättförestånderskan	900: —	
	Sömmerskan	700: —	
	9 st. sjukhusbiträden, 2 st. å försörjningsavdelningen	5,260: —	
	3 köksbiträden	1,368: —	
	2 barnavdelningsbiträden	900: —	39,335: 50
	Semester- och vikariat-arvode	—	2,000: —
e	<i>Pensioner:</i>		
	f. d. vaktmästare A. Vessman	1,727: 40	
	f. d. rättaren L. D. Bomb	1,056: 20	
	f. d. sjuksköterskan Maria Larsson	300: —	3,083: 60
j	Sjukvård för personalen	500: —	
k	Olycksfallsförsäkringar	100: —	
f	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,800: —	
a	Skrivbiträde	3,000: —	5,400: —
		Kronor	49,819: 10
404	<i>Underhåll:</i>		
a	Av fastigheten	7,000: —	
b	Av inventarier	1,000: —	8,000: —
		Kronor	8,000: —
407	<i>Allmänna utgifter:</i>		
a	Utskylder	700: —	
b	Försäkringsavgifter	250: —	
e	Hushyror	21,900: —	
	Jordarrende och fackhyra	—	
	Sommarhyra och transportkostnader för barnkolonien	450: —	
	Expeditionshyror 300: — och 300: —	600: —	23,900: —
	Uppvärmning av anstalten, kök, tvätt och bakning:		
g	1 Ved	2,000: —	
	2 Ångkol	5,000: —	
		Transport	7,000: —
			23,900: —

Verkliga	Summa	Över	Under
		stat	
500: —	—	—	—
500: —	—	—	—
—	—	—	—
1,300: —	—	—	700: —
4,400: —	—	—	—
3,039: 78	—	—	340: 22
5,720: —	—	—	—
1,897: —	—	—	83: —
1,950: —	—	—	—
1,950: —	—	—	—
1,320: —	—	—	—
1,200: —	—	—	—
3,007: 50	—	—	—
1,200: —	—	—	—
1,100: —	—	—	—
900: —	—	—	—
64: 12	—	—	635: 88
5,626: 20	—	366: 20	—
1,312: 50	—	—	55: 50
906: —	37,893: 10	6: —	—
—	2,183: —	183: —	—
1,727: 40	—	—	—
1,056: 20	—	—	—
300: —	3,083: 60	—	—
—	—	—	500: —
83: 16	—	—	16: 84
1,550: 60	—	—	249: 40
2,450: —	4,083: 76	—	550: —
—	47,243: 46	555: 20	3,130: 84
8,474: 20	8,474: 20	474: 20	—
—	8,474: 20	474: 20	—
708: —	—	8: —	—
343: 40	—	93: 40	—
21,900: —	—	—	—
95: —	—	95: —	—
464: 80	—	14: 80	—
600: —	24,111: 20	—	—
391: 09	—	—	1,608: 91
3,862: 80	—	—	1,137: 20
4,253: 89	24,111: 20	211: 20	2,746: 11

Litt.	S p e c i f i k a t i o n		Staten 1929	Summa
		Transport	7,000: —	23,900: —
407	g	3 Koks	10,000: —	
		4 Gas	1,500: —	
		5 Div. utensilier	300: —	18,800: —
	h	Lyse och material härför	5,500: —	
	i	Vattenavgifter	6,000: —	
	j	Kontorsutensilier	100: —	
	k	Trycksaker	800: —	
	l	Annonser	500: —	
	m	Telefonavgifter och radiolicenser	900: —	
	n	Telegram och postporto	350: —	
	p	Resekostnader	400: —	
	ä	Förbrukningsartiklar	5,000: —	
	u	Krollsplint och sänghalm	300: —	
	ö	Is	300: —	
		Tidningar och tidskrifter	200: —	
	5	Tobaksvaror	900: —	21,250: —
408		<i>Renhållning:</i>		63,950: —
	a	Renhållningsmaterial	1,000: —	
	b	Tvätt och material härför	1,500: —	2,500: —
502		<i>Födoämnen:</i>		
	a	Slutna vården	43,000: —	
	b	Öppna vården	18,000: —	61,000: —
503		<i>Begravningskostnader:</i>		
	a	Slutna vården	1,000: —	
	b	Öppna vården	1,200: —	2,200: —
504		<i>Beklädnaden:</i>		
	a	Slutna vården	6,000: —	
	b	Öppna vården	2,500: —	
	1	Öppna vården konfirmationskläder	1,200: —	9,700: —
505		<i>Sjukvården:</i>		
	a	Slutna vården	4,000: —	
	b	Öppna vården	4,000: —	8,000: —
511		<i>Understöd:</i>		
		Kontant	105,000: —	105,000: —

Verkliga	Summa	Över	Under
		stat	
4,253: 89	24,111: 20	211: 20	2,746: 11
9,114: 15		—	885: 85
1,313: 01		—	186: 99
129: 05		—	170: 95
4,324: 05		—	1,175: 95
3,926: 75		—	2,073: 25
266: 24		166: 24	—
763: 07		—	36: 93
505: 29		5: 29	—
1,142: 33		242: 33	—
311: 29		—	38: 71
219: 20		—	180: 80
5,680: 39		680: 39	—
562: 64		262: 64	—
123: 20		—	176: 80
71: —		—	129: —
872: 54	33,578: 09	—	27: 46
	57,689: 29	1,563: 09	7,828: 80
1,496: 14		496: 14	
751: 10	2,247: 24	—	748: 90
	2,247: 24	496 14	748: 90
37,479: 34			5,520: 66
14,736 88	52,216: 22		3,263: 12
	52,216: 22		8,783: 78
959: —			41: —
1,092: —	2,051: —		108: —
	2,051: —		149: —
6,504: 45		504: 45	
4,623: —		2,123: —	
1,376: 98	12,504: 43	176: 98	
	12,504: 43	2,804: 43	
2,243: 48			1,756: 52
3,971: 44	6,214: 92		28: 56
	6,214: 92		1,735: 08
100,795: 09	100,795: 09		4,204: 91

Fördelning av understödstagare och fattigvårdsutgifter

	Försörjningsavdelningen	Sinnessjukavdelningen	Tuberkulosavdelningen	Vanliga sjukavdelningen
Antal vårdade eller understödda	91	33	29	62
Antal vård dagar	24,447	9,174	3,921	9,777
Medeltal vårdade pr dag	67	25	10	26
Fattigvårdens bruttosumma	56,189: 74	33,871: 16	24,550: 99	33,091: 91
Fattigvårdens självkostnadspris sålunda	2: 30	3: 69	6: 26	3: 38
Fattigvårdens inkomster ersatt vård m. m.	23,805: 06	9,932: 35	4,094: 32	9,294: 49
Fattigvårdskostnad sålunda netto	32,384: 68	23,938: 81	20,456: 67	23,797: 42
Influtna medel från landstinget	—	9,899: 63	—	—
Fördelning av uttaxerade medel sålunda	32,384: 68	14,039: 18	20,456: 67	23,797: 42
Vårdkostnad per person och dag sålunda netto	1: 32	1: 52	5: 21	2: 43
Lägges kostnaden för läkarearvode 1,350 till bruttosumman för återsökning av landstinget framkommer beloppen	56,189: 74	34,208: 66	24,888: 49	33,429: 41
Efter avdrag av beräknad hyra 21,900 kr., försäkringsavgifter 343: 40. utskylder 708: — framkomma beloppen	51,251: 44	26,806: 96	21,080: 29	29,564: 71
Vårdkostnad per person och dag sålunda	2: 09	2: 92	5: 37	3: 03

i olika grenar av fattigvårdens verksamhet år 1929.

Barnavdelningen	Vård å annan anstalt	Utackorderade	Uti hemmet understödda	Fattigvårdsk. för ansk. av arbete åt int.	Extra anslag ombyggnad	Brist i staten	Summa
69	144	2	1,699	—	—	—	2,129
6,462	—	—	—	—	—	—	53,781
17	—	—	—	—	—	—	145
19,348: 26	29,350: 78	920:	210,308: 49	15,236: 89	30,022: 40	—	452,890: 62
2: 99	—	—	—	—	—	—	—
13,549: 53	10,501: 92	720: —	44,280: 55	15,236: 89	—	292,785: 23	452,890: 62
5,798: 73	18,848: 86	200: —	166,027: 94	—	30,022: 40	—	321,475: 51
—	18,790: 65	—	—	—	—	—	28,690: 28
5,798: 73	58: 21	200: —	166,027: 94	—	30,022: 40	292,785: 23	—
0: 89	—	—	—	—	—	—	—
19,685: 76	29,350: 78	920: —	210,308: 49	15,236: 89	30,022: 40	—	454,240: 62
16,747: 26	29,350: 78	920: —	210,308: 49	15,236: 89	30,022: 40	—	431,289: 22
2: 59	—	—	—	—	—	—	—

(Uti kostnaden »i hemmet understödda» ingår ersättning till främmande kommuner för lämnad vård med 28,877 kr. 73 öre. De understöddas antal är emellertid enbart de inom kommunen boende.)

Jämförelse mellan fattigvårdsutgifter och antal understödstagare åren 1919—1929.

År	Stadens anslag till fattigvården	Sammanlagda antalet understödstagare				Folk-mängd	Antal skatte-kronor	Antal un-derstöds-tagare i % av folk-mängden	Fattigvårdsutgifter pr			
		Uti hemmen under-stödda	Utack-derade barn o. äldre	Intagna å någon avfattig-vårdsin-rättmin-gens av- deln.	A annan anstalt värdade				Summa	Understöds-tagare	Inne-vånare i staden	Skatte-krona
1919	403,747: 04	1,485	128	424	115	2,102	18,922	11,10	305,187: —	192: 08	21: 34	1: 82
1920	445,746: 50	1,175	149	419	99	1,842	18,934	9,72	394,688: —	241: 99	23: 58	1: 13
1921	413,005: 69	977	115	421	111	1,624	19,313	8,40	310,043: —	254: 31	21: 38	1: 21
1922	245,433: 25	1,220	118	431	180	1,899	19,549	9,71	236,563: —	129: 24	12: 55	1: 03
1923	285,222: —	814	136	415	169	1,534	19,735	7,77	185,664: —	165: 93	14: 45	1: 53
1924	339,756: 90	1,161	120	415	139	1,835	19,792	9,27	185,392: —	185: 15	17: 16	1: 83
1925	309,902: 58	1,493	144	362	165	2,164	19,860	10,88	179,872: —	143: 20	15: 58	1: 72
1926	223,615: 71	1,779	6	371	169	2,325	20,055	11,30	180,548: —	96: 17	11: 15	1: 23
1927	267,796: 67	1,873	2	369	167	2,411	20,005	12,05	188,100: —	111: 07	13: 39	1: 42
1928	273,346: 47	1,714	3	219	152	2,098	20,319	10,27	195,606: —	130: 91	13: 45	1: 39
1929	292,785: 23	1,690	2	215	134	2,050	20,329	10,08	217,780: —	142: 82	14: 40	1: 34

Tablå över skriftväxling i fattigvårdsmål vid Karlstads stads fattigvård
under åren 1928—1929.

	1928				1929			
	Inkomna skrivelser	Avlätna skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande	Inkomna skrivelser	Avlätna skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande
Karlstad sökande	—	110	—	—	—	135	—	—
Svar å dylika med godkännande	90	—	—	—	83	—	—	—
Svar å dylika med bestridande	17	—	—	—	35	—	—	—
Anhängigjort talan hos Konungens Befallningshavande enl. § 54 fattigvårdslagen	—	20	—	—	—	35	—	—
Påminnelser till Konungens Befallningshavande	59	59	—	—	53	53	—	—
Påminnelser till K. Kammarrätten	1	1	—	—	3	3	—	—
Av styrelsen återkallade fattigvårdsmål	—	5	—	—	—	8	—	—
Överklagade utslag meddelade av Konungens Befallningshavande	—	5	—	—	—	4	—	—
Av Kungl. Kammarrätten meddelade utslag	—	—	13	—	—	—	9	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	24	—	—	—	29	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	20	—	—	—	15
Summa	167	200	37	20	174	238	38	15
Främmande kommuner sökande	86	—	—	—	69	—	—	—
Anmaning: godkänts	—	49	—	—	—	27	—	—
bestridits	—	33	—	—	—	28	—	—
Förklaring till Konungens Befallningshavande	70	70	—	—	97	97	—	—
Förklaring till K. Kammarrätten	2	2	—	—	1	1	—	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	20	—	—	—	37	—
Av Kungl. Kammarrätten meddelade utslag	—	—	5	—	—	—	4	—
Av styrelsen hos Kungl. Kammarrätten överklagade utslag meddelade av Konungens Befallningshavande	—	4	—	—	—	5	—	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	8	—	—	—	11
Summa	158	158	25	8	167	158	41	11
Summa skrivelser	325	358	62	28	341	396	79	26

Tablå utvisande fördelning

	Normal portion		Dietportion		Kronor	Extra mjölk	
	st.	Kr.	st.	Kr.		lit.	Kr.
Inrättningen	21,447	13,510: 24	—	—	13,510: 24	—	—
Sjukavdelningen . . .	7,479	4,020: 66	2,298	1,473: 12	5,493: 78	—	—
Tuberkulosavdelningen	3,223	2,681: 56	581	467: 28	3,148: 84	—	—
Sinnessjukavdelningen .	8,818	4,706: 21	356	256: 32	4,962: 53	—	—
Barnavdelningen . . .	2,438	1,039: 31	884	496: 88	1,586: 19	878	175: 60
Personal	8,726	6,482: 40	—	—	—	—	—
Barnavdelningen, som- marvistelse ^{9/6-22/8} . .	2,051	1,214: 19	—	—	—	111	24: 42
Personal	225	166: 50	—	—	—	—	—

av inköpta matvaror.

Extra ägg		Extra grädde		Kronor	Summa	Antal vård- dagar under året	å pris per person och dag
tj.	Kr.	lit.	Kr.				
12,4	39: 80	3,75	7: 50	47: 30	13,557: 54	24,447	0,55
110,6	209: 05	76,46	152: 80	361: 85	5,855: 63	9,777	0,60
84,4	159: 05	42,5	85: —	244: 05	3,392: 89	3,804	0,89 *)
—	—	—	—	—	4,962: 53	9,174	0,54
31,3	61: 45	—	—	237: 05	1,823: 24	3,322	0,54
—	—	—	—	—	6,482: 40	8,726	0,74
—	—	—	—	1,238: 61	1,238: 61	2,051	0,50
—	—	—	—	—	166: 50		0,74
					37,479: 34		

*) Däri ingår extra frukost.

Donatorns namn eller fondens benämning	Behållning 1 januari		Inkomster räntor & hyror	Utgifter		Behållning 31 december	
	Fastigheter	Kapital		Diverse	Understöd	Fastigheter	Kapital
Austrinska, donerad av Anna Austrin	—	750:—	37:50	—	37:50	—	750:—
Ture och Malvina Sandelins understödsfond	—	78,752:55	3,987:62	—	2,625:77	—	80,064:40
Brukspatron M. Clarholms donationsfond	—	10,895:86	544:75	—	860:—	—	11,080:11
Bergmanska, donerad av Carl Bergman	—	1,500:—	75:—	—	75:—	—	1,500:—
Gratifikationsfonden, donerad av grosshandl. O. F. Ahlmark	—	10,000:—	500:—	—	500:—	—	10,000:—
Kjellmanska, donerad av Johanna Cristina Kjellman	—	2,125:—	106:25	—	106:25	—	2,125:—
Lindqvistska, donerad av Johanna Gustava Lindqvist	—	550:—	27:50	—	27:50	—	550:—
Maria Larsdotters Julgåvofond	—	2,000:—	100:—	—	100:—	—	2,000:—
Lisa Larsdotter	—	3,500:—	175:—	—	175:—	—	3,500:—
Sundströmska, donerad av Carl Gustaf Sundström	—	3,000:—	150:—	—	150:—	—	3,000:—
Tinglöfska, donerad av Sara Cristina Tinglöf	—	3,400:—	170:—	—	170:—	—	3,400:—
Vetterstenska, donerad av Cristina Vettersten	—	1,200:—	60:—	—	60:—	—	1,200:—
Sjöstedtska	—	1,500:—	75:—	—	75:—	—	1,500:—
Fahlgrenska, donerad av boktryckare C. A. Fahlgren	—	2,900:—	145:—	—	145:—	—	2,900:—
D. V. Göhles, donerad av bruksförvaltare Daniel V. Göhle	—	1,050:—	52:50	—	52:50	—	1,050:—
Grundströmska, donerad av rådmann Axel F. Grundström	—	6,000:—	300:—	—	300:—	—	6,000:—
Sven O. Pettersons	—	2,300:—	115:—	—	115:—	—	2,300:—
Mellqvistska	—	1,606:98	80:88	—	80:88	—	1,687:26
Wibeliska	—	2,000:—	100:—	—	100:—	—	2,000:—
Zanderska	—	1,500:—	75:—	—	75:—	—	1,500:—
Nöd hjälpsfonden	—	2,513:24	454:25	—	—	—	2,967:49
Rennerfeldtska, donerad av Fröken Charlotta E. Rennerfeldt	—	100:—	5:—	—	5:—	—	100:—
Göthlinska	—	300:—	15:—	—	15:—	—	300:—
Felländerska	—	22,476:58	1,128:83	—	1,128:83	—	22,476:58
Yhnellska, donerad av konditor P. F. Yhnell och Julia Yhnell	—	2,500:—	125:—	—	62:50	—	2,562:50
Sundbergska donationen	—	29,123:14	7,288:90	—	594:76	—	82,628:61
Arv efter understödstagare 5 st. teaterkonsortiets premieobligationer av år 1889	47,600:—	60:—	—	3,188:07	—	47,600:—	60:—
Summa Kronor	47,600:—	193,602:80	15,788:43	3,188:67	7,050:61	47,600:—	199,201:95

Donationsmedlens placering.

F ö r t e c k n i n g	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkingar
<i>Konungariket Sveriges Hypotekskassa:</i>			
175 st. 3½ % obl. av den 15/5 1910	68,000: —	45,421: 79	
6 st. 5 % obl. av den 1/10 1922	6,000: —	6,000: —	
<i>A.-B. Mölnbacka—Trysil:</i>			
10 st. 5½ % obl. av den 1/12 1922	50,000: —	50,000: —	
<i>Ahlafors Nya Spinneri A.-B.:</i>			
3 st. 5½ % obl. av den 1/11 1922	3,000: —	3,000: —	
<i>A.-B. Lindholmen Motallas:</i>			
8 st. 5½ % obl. av den 15/8 1923	3,000: —	3,000: —	Ränteavkastningen har uppgått till 5: 16 % å det bokförda värdet.
<i>Sveriges Allm. Hypoteksbank:</i>			
4 st. 5 % obl. av den 1/6 1924	40,000: —	40,000: —	
<i>A.-B. Stockholms Tomträttskassa:</i>			
4 st. 5 % obl. av den 15/1 1926	20,000: —	20,000: —	
Karlstads sparbank	—	24,224: 89	
Wermlands Ensk. Bank	—	7,495: 27	
Teaterbyggnadskonsortiets premieobl. av år 1889	—	60: —	
Fastigheten Herrhagen 217 (tax.-värde 47,000: —)	—	47,600: —	
Säma Kronor	185,000: —	246,801: 95	

Till Stadsrevisionen i Karlstad.

Härmed får jag överlämna hälsovårdsnämndens ekonomiska berättelse för år 1929 jämte nämndens statavräkning för samma år.

Karlstad den 9 april 1930.

BERTIL JULIN.

Hälsovårdsnämndens sekreterare.

Hälsovårdsnämndens ekonomiska berättelse för år 1929.

Nämnden hänvisar till statavräkningen, enligt vilken de beräknade utgifterna å ett flertal konti underskridits med tillhoppa 8,808 kronor 13 öre.

Sju konti hava uppgått till sammanlagt 7,666 kronor 84 öre mera än vad i stat och extra anslag kalkylerats. Härvid torde märkas följande:

Beträffande allmänna hälsovården:

Överskridandet av anslaget till vaccination har förorsakats därav, att kostnader för annonser förts å detta anslag och ej, såsom förut, å anslaget till allmänna utgifter.

Beträffande epidemisjukhuset:

Överskridandet av anslagen till allmänna utgifter och renhållning har sin grund i den osedvanligt stora beläggningen å sjukhuset under hela året.

Beträffande köttbesiktningsbyrån:

Anslagen till underhåll, allmänna utgifter och oförutsedda utgifter hava överskridits med tillhoppa 4,155 kronor 21 öre. Anledningen härtill är huvudsakligen *dels* den väsentligt ökade omsättningen å byrån, *dels* att nämnden låtit verkställa inköp av en del nödvändiga inventarier för byråns räkning samt utföra förbättringsarbeten i byråns lokaler *dels ock* att hyran för byråns lokaler från och med år 1929 höjts från 9,800 kronor till 11,800 kronor.

Inkomsterna hava uppgått till 20,308 kronor 6 öre mera än som beräknats, därvid särskilt är att iakttaga de avsevärda belopp, som influtit, *dels* genom legosängsavgifter, beroende på den stora beläggningen å epidemisjukhuset, *och dels* genom besiktningsavgifter på grund av den ökade tillförseln till köttbesiktningsbyrån.

I följd därav, att legosängsavgifter influtit till så avsevärt belopp, har ersättningen av landstinget blivit synnerligen liten.

I det hela har stadens bidrag sålunda blivit 21,449 kronor 35 öre mindre än vad i stat och extra anslag kalkylerats.

Karlstad den 9 april 1930.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:
ERIK LUNDBLAD.

Bertil Julin.

Hälsovårdsnämndens statavräkning 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
Utbetalningar.								
<i>Allmänna hälsovården:</i>								
403	Personalkostnader	27,055: 51	—	27,055: 51	26,325: 51	—	—	730: —
407	Allmänna utgifter	3,140: —	—	3,140: —	2,547: 47	—	—	592: 53
408	Renhållning	56,150: —	2,570: —	58,720: —	57,770: 14	—	—	949: 86
417	Dyrtdstillägg	9,500: —	—	9,500: —	9,443: —	—	—	57: —
521	Bostadstillägg	600: —	—	600: —	600: —	—	—	—
522	Yrkesinspektion	300: —	—	300: —	300: —	—	—	—
523	Desinfektion	325: —	—	325: —	219: 60	—	—	—
524	Vaccination	25: —	—	25: —	105: 76	—	—	103: 40
525	Livsmedelsundersökning	200: —	—	200: —	244: 63	—	—	—
526	Tuberkulosjukvård	3,975: —	—	3,975: —	3,925: 28	—	—	—
527	Poliklinik för kostnadsfri undersökning och behandling av könssjuka	—	850: —	850: —	850: —	—	—	—
700	Oförutsedda utgifter	500: —	—	500: —	125: 63	—	—	374: 37
<i>Epidemisjukhuset:</i>								
403	Personalkostnader	12,779: 20	—	12,779: 20	11,625: 48	—	—	1,153: 72
404	Underhåll	3,000: —	—	3,000: —	1,316: 70	—	—	2,683: 30
407	Allmänna utgifter	24,125: —	1,000: —	24,125: —	27,326: 42	—	—	—
408	Renhållning	675: —	—	675: —	859: 82	—	—	—
417	Dyrtdstillägg	1,800: —	—	1,800: —	1,724: 21	—	—	—
523	Desinfektion	200: —	—	200: —	145: 57	—	—	75: 79
700	Oförutsedda utgifter	700: 29	—	700: 29	266: 80	—	—	54: 43
<i>Köttbesiktningbyrån:</i>								
403	Personalkostnader	11,946: 44	—	11,946: 44	10,792: 71	—	—	1,153: 73
404	Underhåll	100: —	—	100: —	1,167: 04	—	—	—
407	Allmänna utgifter	11,200: —	—	11,200: —	13,628: 89	—	—	—
408	Renhållning	900: —	—	900: —	696: 21	—	—	—
417	Dyrtdstillägg	3,050: —	—	3,050: —	2,859: —	—	—	203: 79
700	Oförutsedda utgifter	803: 56	—	803: 56	1,462: 84	—	—	191: —
		Kronor	4,420: —	173,050: —	177,470: —	7,666: 84	8,803: 13	—

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Inbetalningar.							
	<i>Allmänna hälsovården:</i>							
241	Sjuksköterskesättning	2,000:—	—	2,000:—	1,482:—	—	—	518:—
247	Hämtningsavgifter	17,000:—	—	17,000:—	16,698:45	—	—	301:55
	<i>Epidemisjukhuset:</i>							
241	Legosängsavgifter	25,000:—	—	25,000:—	42,218:—	—	17,218:—	—
242	Ersättning för verkställd desinfektion	50:—	—	50:—	—	—	—	50:—
243	Ersättning av landstinget	3,000:—	—	3,000:—	209:81	—	—	2,790:19
	<i>Köttbesiktningebyrån:</i>							
104	Hushyror	3,500:—	—	3,500:—	3,500:—	—	—	—
120	a) Ersättning av drätselkammaren för gaturenhållning och eldning	300:—	—	300:—	300:—	—	—	—
	b) Vägavgifter	200:—	—	200:—	369:—	—	169:—	—
245	Besiktningavgifter	24,000:—	—	24,000:—	30,580:80	—	6,580:80	—
	Egna inkomster	75,050:—	—	75,050:—	95,358:06	—	23,967:80	3,659:74
	Stadskassans tillskott	98,000:—	4,420:—	102,420:—	80,970:65	—	—	21,449:35
	Kronor	173,050:—	4,420:—	177,470:—	176,328:71	23,967:80	25,109:09	

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 22 januari 1930.

H. WESTLIN.

Folkskolestyrelsens ekonomiska berättelse för år 1929.

Enligt bifogade statavräkning har under året *Litt. 403 Personalkostnader* överskridits med kronor 13,864:88, varifrån emellertid bör avgå kronor 7,105:81, som återfinnes å detta kontos inkomstsida. Det verkliga överskridandet utgör således kronor 6,759:07 och har uppkommit dels därigenom att det visat sig nödvändigt att anställa flera e. o. lärare än i staten beräknats och dels därigenom att vikariats- och timarvoden krävt större belopp än de i staten upptagna.

Litt. 404, Underhåll har överskridits med kronor 1,694:30 beroende på att till reparationer och underhåll av fastigheter och inventarier åtgått större belopp, än vad som beräknats.

Litt. 408, Renhållning har överskridits med kronor 284:23 och *Litt. 543, Annan undervisningsmateriell* med 63:20 kronor.

Litt. 546, Skolträdgård har enligt statavräkningen överskridits med kronor 785:36. Härifrån bör emellertid avräknas kronor 97:82, som återfinnes på samma kontos inkomstsida. Det verkliga överskridandet utgör således kronor 687:54 och har uppkommit därigenom att särskilt å Herrhagsskolans skolträdgård utförts omfattande omlägnings- och förbättringsarbeten.

Litt. 548, Skodon och skolagning har överskridits med kronor 105:37. För *Litt. 551, Barnbispisning* visar statavräkningen ett överskridande med kronor 1,490:14. Härifrån bör avgå kronor 1,301:10, som återfinnes på samma kontos inkomstsida, varför överskridandet inskränker sig till kronor 189:04.

Å *Litt. 553, Skolbiblioteket* och *Litt. 554, Fortsättningsskoleunderstöd* har även mindre överskridande ägt rum med å förstnämnda konto kronor 35:16 och å det senare med kronor 121:05.

Slutligen visar statavräkningen för *Litt. 555, Tandkliniken* ett överskridande med kronor 4,746:70, varifrån emellertid bör avräknas vad som å kontots inkomstsida redovisas eller kronor 2,622:40. Det verkliga överskridandet utgör då kronor 2,124:30. Då tandkliniken icke varit i verksamhet förrän

1929 och sålunda någon erfarenhet beträffande medelsåtgången icke varit för handen är det ju lätt förklarligt att beräkningarna här slagit fel.

Besparingarna å övriga konton utgör tillsammans kronor 5,604: 17.

Stadskassans tillskott av uttaxerade medel uppgår till kronor 289,227: 75 mot beräknade kronor 291,856: 37.

Å hela statens slutsumma utgör besparingen under året kronor 2,628: 62.

Karlstad i mars 1930.

ANDERS LÖFBERG.

Folkskolestyrelsens statavräkning för år 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	284,563: 51	850: —	285,413: 51	299,278: 39	13,864: 88	—
404	Underhåll	10,000: —	—	10,000: —	11,694: 30	1,694: 30	—
407	Allmänna utgifter	70,150: —	—	70,150: —	68,996: 53	—	1,153: 47
408	Renhållning	12,400: —	—	12,400: —	12,684: 23	284: 23	—
417	Dyrtdstillägg	73,000: —	—	73,000: —	70,672: 19	—	2,327: 81
420	Diverse utgifter	250: —	—	250: —	6: —	—	244: —
541	Slöjdmateriell	4,000: —	—	4,000: —	3,981: 86	—	18: 14
542	Skolköksmaterieil	3,800: —	—	3,800: —	3,285: —	—	515: —
543	Annan undervisningsmaterieil	2,500: —	—	2,500: —	2,563: 20	63: 20	—
544	Skolbad	900: —	—	900: —	865: 16	—	34: 84
545	Skolresor	1,000: —	—	1,000: —	1,000: —	—	—
546	Skolträdgård	400: —	—	400: —	1,185: 36	785: 36	—
548	Skodon och skolagning	1,000: —	—	1,000: —	1,105: 37	105: 37	—
549	Fri undervisningsmaterieil	3,000: —	—	3,000: —	2,920: 19	—	79: 81
551	Barnbespisning	1,500: —	—	1,500: —	2,990: 14	1,490: 14	—
553	Skolbiblioteket	1,000: —	—	1,000: —	1,035: 16	35: 16	—
554	Fortsättningskoleunderstöd	1,000: —	—	1,000: —	1,121: 05	121: 05	—
555	Tandkliniken	—	5,496: —	5,496: —	10,242: 70	4,746: 70	—
700	Oförutsedda utgifter	2,000: —	—	2,000: —	768: 90	—	1,231: 10
	Kronor	472,463: 51	6,346: —	478,809: 51	496,395: 73	23,190: 39	5,604: 17
Inbetalningar.							
107	Statsanslag	186,833: 14	—	186,833: 14	194,362: 44	7,529: 30	—
120	Diverse inkomster	120: —	—	120: —	447: —	327: —	—
403	Personalkostnader	—	—	—	7,105: 81	7,105: 81	—
407	Allmänna utgifter	—	—	—	814: 64	814: 64	—
541	Slöjdmaterieil	—	—	—	867: 02	867: 02	—
546	Skolträdgård	—	—	—	97: 82	97: 82	—
549	Fri undervisningsmaterieil	—	—	—	49: 75	49: 75	—
551	Barnbespisning	—	—	—	1,301: 10	1,301: 10	—
555	Tandkliniken	—	—	—	2,622: 40	2,622: 40	—
	Egna inkomster	186,953: 14	—	186,953: 14	207,167: 98	20,214: 84	—
	Stadskassans tillskott	285,510: 37	6,346: —	291,856: 37	289,227: 75	—	2,628: 62
	Kronor	472,463: 51	6,346: —	478,809: 51	496,395: 73	20,214: 84	2,628: 62

Karlstad i mars 1930.

Ekonomisk verksamhetsberättelse för år 1929

från

styrelsen för Högre elementarläroverket för flickor i Karlstad.

Karlstads högre elementarläroverk för flickor omfattade under vårterminen 1929 en åttaklassig elementarskola och en förberedande avdelning om två klasser. Såsom omnämndes uti styrelsens ekonomiska verksamhetsberättelse för år 1928, hade av där angivna skäl första förberedande klassen av styrelsen indragits från och med höstterminen 1928.

Den därmed påbörjade avvecklingen icke blott av den förberedande avdelningen utan, såsom det antogs ifrågakomma, även av hela läroverket har styrelsen likväl icke tilltrött sig kunna fullfölja på grund av det ändrade läge, som frågan om inrättande härstädes av ett statligt läroverk för flickor erhållit genom vad som förekommit i riksdagen och, efter frågans uppskjutande, under de nya utredningar som anordnats. Särskilt sedan det uppenbart framgått, att statsverket icke hade för avsikt att giva det ifrågasatta statliga läroverket sådan storlek, att det i de årsklasser av realskolan, som det komme att omfatta, kunde mottaga ett elevantal som den nuvarande flickskolans i motsvarande klasser, har möjligheten av det nuvarande läroverkets totala nedläggande kunnat anses såsom utesluten. Styrelsen har då ansett sig sakna behörighet att vidtaga ytterligare ändring uti anstaltens organisation, utan kommer att, då rätta tidpunkten synes vara inne, hänskjuta organisationsfrågan till stadsfullmäktige.

Läroverkets elevantal utgjorde under vårterminen 1929 i elementarskolan 385 och i förberedande avdelningen 66 samt under höstterminen 1929 i elementarskolan 381 och i förberedande avdelningen 46. Elementarskolans alla årsklasser voro under året uppdelade i två parallellavdelningar vardera; de båda förberedande klasserna voro odelade.

Av läroverkets tjugufyra ordinarie lärarinnetjänster voro under vårterminen fyra ämneslärarinnetjänster samt under höstterminen sex sådana och en småskolelärarinnetjänst vakanta; två av de vakanta ämneslärarinnetjän-

sterna voro under hela året obesatta såsom för närvarande ej erforderliga varemot de övriga vakanta tjänsterna uppehållits av vikarier. Tjänstlediga hava varit under hela året en ämneslärarinna samt under vårterminen ytterligare två ämneslärarinnor och en småskolelärarinna. Kortare tjänstledigheter hava förekommit under båda terminerna.

Extra lärarekrafter hava anlitats: timplärlarinnor under vårterminen för 23 veckotimmar och under höstterminen för 24 samt övningslärarinnor under vårterminen för 49¹/₂ veckotimmar och under höstterminen för 47¹/₂.

Rörande läroverkets utgifter och inkomster under år 1929 åberopas årets statavräkning, som utvisar, att utgifterna överstigit det beräknade beloppet med Kr. 655:62 och inkomsterna sitt beräknade belopp med Kr. 2,692:04, vadan stadens tillskott, uppgående till Kr. 26,589:71, understigit det beräknade beloppet med Kr. 2,036:42.

Av stadens tillskott utgöra Kr. 10,155:02 stadens utfästa årsanslag, som utgör förutsättning för statsunderstöds erhållande, under det att Kr. 16,434:69 utgöra läroverkets underskott för året, dess förlust å verksamheten.

Rörande de särskilda utgifts- och inkomstlittera anföres, att skillnaderna mellan beräknade belopp och verkliga utgöra å specificerade littera resultatet av ett flertal avvikelser, vilka må, liksom avvikelserna å ospecificerade littera, betecknas såsom normalt förekommande, smärre felkalkyleringar. Beträffande inkomsten av terminsavgifter framhålles svårigheten att förutse variationerna i elevantalet, särskilt de olika klasserna emellan.

Karlstad den 15 februari 1930.

Å styrelsens vägnar:

TH. PETTERSSON.

Dess ombudsman.

Elementarläroverkets för flickor statavräkning 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
	Utbetalningar.						
403	Personalkostnader	106,899: 18	—	106,899: 18	107,940: 48	1,041: 35	—
404	Underhåll	3,600: —	—	3,600: —	3,189: 36	—	410: 64
407	Allmänna utgifter	28,205: —	—	28,205: —	28,274: 27	69: 27	—
408	Renhållning	3,870: —	—	3,870: —	3,958: 73	88: 73	—
417	Dyrtidstillägg	12,000: —	—	12,000: —	12,166: 61	166: 61	—
542	Skolköksmateriel	700: —	—	700: —	650: —	—	50: —
543	Annan undervisningsmateriel .	900: —	—	900: —	717: 28	—	182: 72
546	Skolträdgården	100: —	—	100: —	74: 85	—	25: 15
700	Oförutsedda utgifter	500: —	—	500: —	258: 14	—	41: 86
	Kronor	156,574: 18	—	156,574: 18	157,229: 75	1,365: 99	710: 37
	Inbetalningar.						
107	Anslag	61,607: —	—	61,607: —	62,063: 40	456: 40	—
261	Skolavgifter	64,400: —	—	64,400: —	66,466: —	2,066: —	—
270	Övriga	1,941: —	—	1,941: —	2,110: 64	169: 64	—
	Egna inkomster	127,948: —	—	127,948: —	130,640: 04	2,692: 04	—
	Stadskassans tillskott	28,636: 13	—	28,636: 13	26,589: 71	—	2,086: 42
	Kronor	155,574: 13	—	156,574: 13	157,229: 75	2,692: 04	2,086: 42

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 22 januari 1930.

H. WESTLIN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning får härmed avgiva föreskriven

Ekonomisk berättelse för år 1929.

Utgiftsposten personalkostnader, vari ingår pension till en f. d. lärare vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola, till vilken pension även dyrtidstillägget hänför sig, har med 2,331: 50 kronor understigit det beräknade, huvudsakligen beroende på att en planerad kurs för elektriska installatörer ej kommit till stånd. Till följd härav har inkomstposten skolavgifter, varmed kursen delvis skulle ha finansierats, bortfallit och statsanslaget minskats med motsvarande belopp liksom gåvomedel, varunder förts anslag till samma kurs från Värmlands Elektricitetsförening. Ökningen under förbrukningsartiklar orsakas av ökade kostnader för inköp av ritpapper, bokföringsböcker och dylikt som tillhandahållas eleverna men sedan av dem betalas till skolan, och kompenseras följaktligen på inkomstsidan av ökning i avgifter för skriv- och ritmateriell. Ökningen i allmänna utgifter utgöres av till folkskolestyrelsen erlagd hyra för disposition av folkskolans lokaler och innebär således ingen ökning i stadens utgifter för skolväsendet.

Hela omslutningssumman är 19,503: 16 kronor och stadskassans tillskott — inklusive hyra för skolans lokaler — 13,813: 40 kronor, således 884: 60 kronor under det beviljade anslaget.

Skolornas verksamhet för övrigt framgår av sista årsberättelsen, som enligt instruktion från skolöverstyrelsen skall omfatta tiden 1 juli—30 juni nästföljande år.

Karlstad den 20 mars 1930.

Å styrelsens vägnar:

ERNST LUNDHOLM.

Ordförande.

Hj. Bystedt.
Skolans rektor.

Lärlings- och yrkesskolans statavräkning 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
	Utbetalningar.						
403	Personalkostnader	14,060: —	—	14,060: —	11,728: 50	—	2,331: 50
404	Underhåll	100: —	—	100: —	41: 35	—	58: 65
405	Förbrukningsartiklar	700: —	—	700: —	965: 67	265: 67	—
407	Allmänna utgifter	4,004: —	—	4,004: —	4,183: 02	179: 02	—
408	Renhållning	1,114: —	—	1,114: —	1,134: 65	20: 65	—
417	Dyrtidstillägg	700: —	—	700: —	681: —	—	19: —
543	Undervisningsmateriel	500: —	—	500: —	62: 92	—	437: 08
547	Premier och stipendier	330: —	—	330: —	415: —	—	415: —
553	Skolbiblioteket	200: —	—	200: —	206: 25	6: 25	—
700	Oförutsedda utgifter	150: —	—	150: —	84: 80	—	65: 20
	Kronor	22,358: —	—	22,358: —	19,503: 16	471: 59	3,326: 43
	Inbetalningar.						
101	Räntemedel	700: —	—	700: —	285: —	—	415: —
107	Statsanslag	6,220: —	—	6,220: —	4,919: 49	—	1,300: 51
108	Gåvor	280: —	—	280: —	130: —	—	150: —
261	Skolavgifter	360: —	—	360: —	—	—	360: —
270	Avgifter för skriv- o. ritmateriel	100: —	—	100: —	355: 27	255: 27	—
	Egna inkomster	7,660: —	—	7,660: —	5,689: 76	255: 27	2,225: 51
	Stadskassans tillskott	14,698: —	—	14,698: —	13,813: 40	—	884: 60
	Kronor	22,358: —	—	22,358: —	19,503: 16	255: 27	3,110: 11

Karlstad i stadskamrerarekonforet den 22 januari 1930.

H. WESTLIN.

Brandstyrelsens verksamhetsberättelse jämte statavräkning år 1929.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med bifogande av protokollsutdrag får Brandstyrelsen härmed översända brandchefens årsberättelse för år 1929.

Karlstad den 14 mars 1930.

Å Brandstyrelsens vägnar:
OLOF WÄSTLUND.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde
med brandstyrelsen i Karlstad den 14 mars 1930.*

§ 16.

Föredrogs brandchefens berättelse för år 1929, vilken skulle till stadsfullmäktige överlämnas, och skulle hos fullmäktige anhållas, att densamma trycktes i 40 exemplar, i likhet med föregående år, att ställas till brandchefens förfogande.

§ justerades omedelbart.

Som ovan.

In fidem:
A. A. ENGSTRÖM.

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Jämlikt föreskriften i stadens brandordning får jag härmed värdsamt av-
giva följande berättelse vidkommande stadens brandväsende, brandkårens
verksamhet samt med brandväsendet i övrigt sammanhängande förhållanden
under år 1929.

Karlstad i februari 1930.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef.

Brandskadeersättningarnas sammanlagda kända belopp för såväl fast som lös egendom utgör Kr. 23,974: 99.

Hela försäkringssumman för den egendom, som till större eller mindre del blivit skadad av eld, utgör Kr. 2,931,260: —.

Tabellariskt sammandrag, utvisande tiden för eldsvådorna, orsaken till elden eller brandkårens uttryckning m. m. Se bil. 1.

Personal.

Brandkårens personal utgöres av:

I. Yrkesbrandkåren.

- 1 brandchef.
- 1 v. brandchef, tillika brandmästare.
- 1 verkmästare, tillika maskinist.
- 1 förste brandförman.
- 2 andre brandförmän.
- 13 brandmän.

Summa 19 man.

Inom yrkesbrandkåren ha beträffande personalen följande förändringar inträffat:

Verkmästare Wiktor Jansson har på egen begäran från och med den 31 juli d. å. av styrelsen beviljats avsked från sin befattning vid kåren.

Till verkmästare vid brandkåren har brandstyrelsen från den 1 augusti 1929 antagit och förordnat förutvarande bilreparatören Ernst Stålbom från Karlstad.

Hälsotillståndet på brandstationen har varit mindre tillfredsställande: 106 sjukdagar hava förekommit, därav för olycksfall i arbete 82.

Övningar med yrkesbrandkårens personal hava, för såvitt omständigheterna det medgivit, ägt rum varje måndag, onsdag och fredag samt dagligen $\frac{1}{4}$ timmes gymnastik.

En dag i veckan, lördag, har varit anslagen till allmän rengöring inom stationen.

Övningarna hava omfattat enskild utbildning samt tillämpningsövningar med livräddnings- och eldsläckningsredskapen, rökövningar av olika slag, instruktionsläsning, brandposters och brandskåps plats och läge samt undervisning om materielens placering.

Varje dag ha automobilerna provkörts.

Alarmeringen har skett

genom signal från brandskåp	14 gånger.
” telefon	36 ”
” bud.....	2 ”

Eldsvådornas betydenhet hava:

3 gånger krävt	2 slangledning	från	motorsprutor,
2 ”	3 ”	”	brandposter,
2 ”	2 ”	”	”
1 gång	1 slangledning	”	motorspruta.
1 ”	1 ”	”	brandpost.

Övriga eldsvådor hava släckts med tillhjälp av de mindre eldsläckningsredskapen.

Brandredskapen, som medtagas vid vanlig utryckning till eldsvåda, hava utgjorts av:

- 1 st. redskapsautomobil,
- 1 st. redskapsautomobil med bogserbar motorspruta,
- 1 st. redskapsautomobil med motorspruta och en avbröstbar mekanisk stege.

Vid utryckning till soteld, undersökning m. m. 1 st. redskapsautomobil.

För andra utryckning finnes 1 st. ångspruta med slangkärria och 1 st. motorspruta med utskjutstegar.

Slanglängden, som vid eldsvådor under året varit använd, utgör sammanlagt 2,452,5 meter.

Väglängden, som brandkåren vid utryckning till eldställen tillryggalagt, utgör sammanlagt 111,960 m. eller i medeltal pr utryckning 2,195,2 meter.

Tjänstgöringen har bestått i vakthållning, vidmakthållande och putsning av materielen, såsom slanglindning, slangprovning, slanglagning, lokalernas städning, eldning, renhållning av gård och gata, reparationsarbetens utförande m. m. samt betjäning av Värmlands läns landstings epidemiambulansautomobil.

Arbeten av olika slag hava av kårens personal utförts, såsom 1 st. utdragsstege, diverse gårdsstegar, inredning och iordningsställande av 2 st. badrum och 7 st. vattenklosetter inom brandstationen, grävning-, sprängnings- och gjutningsarbeten för grund till 1 st. smedja å brandstationens tomt, grävning- och sprängningsarbeten för framdragande av vattenledning till brandstationens norra flygelbyggnad m. m.

Dessutom diverse läns pumpnings- och spolningsarbeten m. m.

I norra flygelbyggnaden har iordningställt tvättstuga för brandkårens behov.

Vedbod jämte redskapsbod ha uppförts inom brandstationens tomt.

I redskapshallen har slangtvättningsränna uppgjutits av betong, vilken stålslipats.

De gamla avträdena ha under året nedrivits, varigenom ökat gårdsutrymme erhållits.

Målningsarbeten ha utförts i ovannämnda badrum och vattenklosetten samt en del påbättringsarbeten i brandpersonalens kök.

Allt arbete har utförts av kårens personal.

Å skrädderiverkstaden ha under året följande persedlar tillverkats:

16 st. uniformer av kommissstyg,

16 st. arbetsblusar,

16 par arbetsbyxor,

5 st. sommaruniformer, och dessutom ha utförts reparations- och ändringsarbeten, allt till ett värde av Kr. 1,415:—, som inlevererats till stadskassan.

Antalet arbetstimmar för ändrings- och uppmonteringsarbeten uppgår till:

för mek. verkstaden.....	736 tim.
„ smedjan	543 „
„ snickeriverkstaden	955 „
„ målningsarbeten.....	556 „
„ badrum, V. C.	977 „
„ grävnings- och sprängningsarbeten för vatten- och avloppsledningar	1,657 „
„ grävnings- och sprängningsarbeten för smedja.....	619 „
„ inredning av tvättstuga m. m.	484 „
„ diverse arbeten	3,428 „

eller tillsammans antal 9,955 tim.

Vakthållning. På telegrafvakt inom brandstationen äro 2 man kommanderade för varje dygn.

Vid offentliga föreställningar, då särskild eldfara ansetts föreligga, hava erforderligt antal brandmän varit kommanderade såsom brandbevakning.

Under året hava 118 st. dylika vakter förekommit, och har bevakningen i regel bestritts av 2 man per gång.

Vid Värmlandsutställningen under tiden 22 juni—18 augusti var särskild vakthållning från brandkåren anordnad.

Vaktavdelningen bestod av en befälhavare och två man.

Nämnda vaktavdelning var förlagd på utställningsområdet och hade särskild telefonförbindelse med brandstationen.

Vidare var inom utställningsområdet 3 st. brandskåp uppmonterade och anslutna till stadens brandtelegrafnät.

Brandsyn har ägt rum från 15 mars till den 21 juni, varvid 461 st. anmärkningar och förelägganden ha gjorts.

Vid efterbesiktningen, som ägde rum 28 oktober till den 15 december, voro 460 anmärkta brister avhjälpda.

Det föreläggande, som icke var fullgjort, överlämnades till polismyndigheten i enlighet med brandstadgans föreskrift.

Besiktningar hava av brandchefen och brandkårens befäl vid flera tillfällen verkställts å enskilda fabriker, offentliga lokaler tillhöriga brandredskaps- och eldsläckningsanordningar m. m.

Utlåtande hava avgivits angående eldfarliga inrättningar, upplag, samlingslokaler, biografen m. m.

Permittering. Fridygn har av manskapet åtnjutits vart 4:de dygn från kl. 8 f. m. till kl. 8 f. m. följande dag, samt dessutom har undantagsvis beviljats kortare permissioner intill högst 2 timmar.

Diverse. Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands läns Tidning hava i likhet med föregående år haft godheten kostnadsfritt lämna brandkåren sina respektive tidningar, och ber jag i anledning härav få framföra personalens tack.

Besök i och för studerande av stadens brandväsende hava avlagts av brandbefäl, brandstyrelseledamöter, försäkringsinspektörer m. fl. från andra städer och utlandet.

2. Borgarbrandkåren.

(Reservkåren.)

2 förmän.

1 maskinist och

30 reservbrandmän.

Summa 33 man.

Personalen. Under året hava 3 man avgått och 3 man nyanställt.

Avlöning, som utgår pr år, är följande: 1. förman 400: — Kr., 2. förman 200: — Kr. och för reservbrandman 100: — kr. För tjänstgöring vid eldsvåda lämnas ett arvode av 3: — Kr. per timme.

Övningar med borgarbrandkåren ha ägt rum 9 gånger under året, och ha dessa omfattat exercis med stegar, slangutläggning, handhavandet av ång- och motorsprutor samt tillämpningsövningar; vid ett par av dessa ha yrkes- och borgarbrandkåren haft övning tillsammans.

Till eldsvådor har borgarbrandkåren i sin helhet eller delar därav kallats 5 gånger under året.

Brandkårens materiel och inventarier.

Eldsläckningsmaterielen. Under året ha följande eldsläcknings- och livräddningsmateriel anskaffats:

355 met. 63 m/m diam. linnetryckslang.

2 st. tuber till eldsläckningsapparater.

1 st. slang till varmluft för Apimotorsprutan.

5 par gummistövlar samt diverse mindre inventarier.

Verkstadsmaterielen. Under året hava följande inventarier inköpts:

1 sats gängverktyg, 4 satser ställbara brotschar Quick-set, 1 st. spärrstock, 1 st. skiva till såg, 1 st. hyvelbänk, 1 st. sågklinga, filar av olika slag.

Brandtelegrafan har i likhet med föregående år ej fungerat tillfredsställande.

Brandstyrelsen har hos stadsfullmäktige gjort framställan om medel för erhållande av ett tillförlitligt och moderniserat brand- och alarmeringssystem, och har ärendet ännu ej slutbehandlats.

Varje brandskåp avprovas en gång i veckan, serieledning, ringledningar och telefoner dagligen.

Brandposternas antal den 31 dec. var 237 st. Under året ha 6 nya brandposter anlagts.

Sotning.

Skorstensfejaremästaren, som ansvarar för sotningens riktiga utförande, åtnjuter härför ett arvode, vilket finnes upptaget i brandväsendets stat.

Antal soteldar under året fördelar sig på följande eldstäder.

Köksspisar.....	4 st.	
Kakelugnar.....	1 „	
Torkugn.....	1 „	
Brygghuspannor.....	1 „	
Kaminer.....	2 „	samt
Förmodad soteld.....	1 „	

eller tillsammans 10 st.

Ambulansväsendet.

Värmlands läns landstings epidemiambulansautomobil betjänas av brandkåren.

Under året ha 260 st. sjuktransporter utförts.

Brandkåren har åtnjutit en ersättning härav för utfört arbete med Kr. 1,934: — vilka inlevererats till stadskassan.

Tablå över inkomster och utgifter år 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		
						beräknade		Under
	Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	62,195: —	753: —	62,928: —	61,028: 06	—	1,899: 94	
404	Underhåll	7,300: —	8,000: —	15,300: —	15,768: 67	463: 67*	—	
405	Driftsmateriel	1,500: —	—	1,500: —	734: 71	—	765: 29	
406	Driftskostnader	1,500: —	—	1,500: —	1,042: 19	—	457: 81	
407	Allmänna utgifter	18,627: —	—	18,627: —	16,779: 21	—	1,847: 79	
408	Renhållning	300: —	—	300: —	230: 86	—	69: 14	
417	Dyrudstillägg	20,000: —	256: —	20,256: —	19,875: —	—	381: —	
419	Material för arb. mot ersättning	—	—	—	250: 12	250: 12	—	
420	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter	—	—	—	—	—	—	
571	Extra kostn. vid eldsläckning	1,000: —	—	1,000: —	1,000: —	—	—	153: 50
572	Brandsyner	500: —	—	500: —	346: 50	—	—	2: 56
574	Kostnader för sötningväsendet	500: —	—	500: —	497: 44	—	—	155: 50
700	Oförutsedda utgifter	21,800: —	—	21,800: —	21,644: 50	—	—	—
		378: —	—	378: —	386: 47	8: 47	—	—
	Kronor	135,600: —	8,989: —	144,589: —	139,578: 73	722: 26	5,732: 55	
	Inbetalningar.							
104	Hushyror	—	—	—	—	—	—	—
281	Ersättning för eldsläckning	4,575: —	—	4,575: —	6,865: 01	2,290: 01	—	—
284	Ersättning för utförda arbeten	200: —	—	200: —	1,364: 30	1,164: 30	—	—
419	Material för arb. mot ersättning	6,000: —	—	6,000: —	7,392: 76	1,392: 76	—	—
	Egna inkomster	—	—	—	559: 19	559: 19	—	—
	Stadskassans tillskott	10,775: —	—	10,775: —	16,181: 26	5,406: 26	—	—
		124,825: —	8,989: —	133,814: —	123,397: 47	—	10,416: 53	
	Kronor	135,600: —	8,989: —	144,589: —	139,578: 73	5,406: 26	10,416: 53	

* Överskriftdandet av anslaget för litt. 404 hade förorsakats av mycket sprängningsarbete för vatten- och avloppsledningar till norra flygelbyggnaden inom brandstationens tomt.
Kostnaderna för ovannämnda arbete hade ej kunnat exakt beräknas.
Karlstad i februari 1930.

A. A. ENGSTRÖM.

(Bil. 1). Tabellariskt sammandrag

N:o	Tid för brandkårens alarmering			Anledningen till elden eller uttryckningen	Brandstället	
	Mån.	Dag	Tid å dygnet		Egendom eller allmän plats	Lägenhet
1	Januari	11	8,10	Gnistor från en svetsningsapparat	Herrgårdsgatan 16 . . .	Reparationsverkst.
2	Januari	16	23,02	Felaktig rökgång	Herrhagsgatan 29 . . .	Klädesgarderob . n. b.
3	Februari	1	8,45	Obekant	Herrgårdsgatan 16 . . .	Reparationsverkst.
4	Februari	2	12	Ett vattenledningsrör hade sprungit sönder	Åttkantsgatan 20 . . .	Kök n. b.
5	Februari	4	14,45	Överhettning	Malmtorgsgatan 20 . . .	Tambur n. b.
6	Februari	13	9,21	Felaktig rökgång	Drottninggatan 11 . . .	Kök 1 tr.
7	Februari	16	21,25	Slarv med avstängningskranen till gasledningen	Värmlandsgatan 10 . . .	Enkelrum 3 tr.
8	Februari	17	20,15	Obekant	Åttkantsgatan 5	— —
10	Februari	26	19,25	Soteld från kokspis	Åttkantsgatan 9	Kök n. b.
11	Februari	26	20,10	Överhettning	Järnvägsgatan 1	Kök 2 tr.
12	Februari	28	3,40	Obekant	Oskarsdal	Uthusbyggnad
14	April	9	21,20	Soteld från kokspis	Bergslagsgatan 8	Kök n. b.
15	April	16	8,15	Kontakt i brandtelegrafledningarna	Orrholmsgatan 10	— —
16	April	30	20,32	Oförsiktighet med handhavande av eld	Östra Torggatan 7	Damfriser.-salong
17	Maj	8	12,35	Kontakt i brandtelegrafledningarna	Västra Torggatan 14	— —
18	Maj	10	18,49	Lek med tändstickor	Vänersgatan 4	— —

över eldsvådor m. m. år 1929.

Sättet för brandkårens alarmering	Brandskadeersättningsbeloppet	Hela försäkringsbeloppet	A n t e c k n i n g a r
Brandskåp	—	201,000: —	Eld hade uppstått i reparationsverkstaden genom gnistor från en svetsningsapparat, som antänt oljedränkt trassel, varifrån elden spred sig genom en öppen hisstrumma till ett lagerrum en trupp. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Brandskåp	999: —	18,000: —	Genom överhettning i en felaktig rökgång hade eld uppstått i en invidliggande klädesgarderob. Sedan trävirket närmast skorstenstocken nedbrutits, släcktes elden med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon	—	—	Eld hade av obekant anledning uppstått i en personbil. Elden släckt vid brandkårens framkomst.
Telefon	—	—	
Telefon	375: 50	99,000: —	Eld hade uppstått i tamburen genom överhettning från en järnkamin, i vilken det eldats så hårt, att träväggen bakom densamma antänts.
Telefon	596: —	68,700: —	Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta. Genom felaktig rökgång hade eld uppstått i trossbotten. Sedan golvet uppbrutits på 3 kvm. område släcktes elden med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon	75: —	72,000: —	Avstängningskranen till gasledningen hade lämnats öppen; vid tändning av en tändsticka fattade den utströmmande gasen eld och antände trävirket i ett intilliggande skafferi. Elden släckt vid brandkårens framkomst. En person, som sökte släcka den uppkomna elden, erhöll svåra brännskador å händerna och transporterades till härvarande Centrallasarett.
Brandskåp	500: —	10,000: —	Eld hade av obekant anledning uppstått i en trafikbil. Elden släcktes med kemiska eldsläckningsapparater.
Telefon	—	—	
Telefon	—	—	Ingen eldfara.
Brandskåp	6,689: 10	40,500: —	Eld hade av obekant anledning uppstått i en uthusbyggnad av trä, i vilken förvarades möbler m. m. Elden släcktes med vatten från 2 slangledningar från brandpost.
Telefon	—	—	
Telefon	—	—	
Telefon	617: —	335,000: —	I damfriseringsalongen hade brinnande cigaretter eller tändstickor kastats i papperskorgen, i vilken det fattade eld och antände träväggen jämte ett draperi. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Brandskåp	—	—	
Telefon	—	—	Genom barns lek med tändstickor hade eld uppstått i en del ställningsvirke och dyl. Elden släcktes med vatten från 1 brandpost.

N:o	Tid för brandkårens alarmering			Anledningen till elden eller utryckningen	Brandstället	
	Mån.	Dag	Tid å dygnet		Egendom eller allmän plats	Lägenhet
19	Maj	15	13,45	Länspumpning av en pråm	Inre Hamnen	— —
21	Juni	1	2,47	Gasbildning i eldstaden	Orrholmen	Maskin- o. pannrum
22	Juni	7	10,20	Soteld från torkugn	Nygatan 4	Torkugn
23	Juni	11	18,15	Lek med tändstickor	Landeriet Lugnet	— —
24	Juni	17	19,57	Tobaksrökning	Nygatan 17	Pannrum
25	Juni	26	14,47	Obekant	Karlstads Mek. Verkstad	Hyvleri
26	Juli	4	23	Gnistor från fyrverkeripjäser	Utställningsområdet	— —
27	Juli	11	22,45	Soteld från kokspis	Karlsholm 30	Kök n. b.
28	Juli	18	17,15	Obekant	Verkstads-gatan 6	Boningshus
29	Juli	19	12,28	Obekant	Marieberg	— —
30	Juli	21	11,56	Lek med tändstickor	Lilla Sundstatjärn	— —
32	Juli	29	8,56	Obekant	Kanikenäsgatan 10	Vindsvåningen
33	Augusti	14	17,45	Soteld från brygghuspanna	Östra Torggatan 3	Bryggghus
35	Augusti	20	13,15	Kontakt i brandtelegrafledningarna	Östra Torggatan 21	— —
36	Augusti	28	22,15	Sökande efter en sinnessjuk kvinna	Skogen int. Borgmästarholmen	— —
37	Augusti	31	16,02	Förmodad bilolycka	Drottninggatan 3	— —

Sättet för brandkårens alarmering	Brandskadeersättningsbeloppet	Hela försäkringsbeloppet	A n t e c k n i n g a r
Telefon Brandskåp	— 403: 97	— 55,000: —	Eld hade uppkommit i maskin- och pannrummet, därigenom att gas bildats i eldstaden, vilken gas exploderat, varvid lågor slagit upp genom eldstadsöppningen och antände dels en del kutterspån och dels träbjälkarna i cyklonrummet i tr. upp. Elden släcktes med vatten från 2 slangledningar från motorspruta.
Telefon Telefon	— —	— —	Eld hade uppstått i skogen genom barns lek med tändstickor. Ett område av 100 kvm. avbrändes.
Brandskåp	217: —	60,000: —	Eld hade uppstått i pannrummet genom vårdslöshet med tobaksrökning. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pytlsspruta.
Brandskåp	—	—	Eld hade av obekant anledning uppstått i pappersemballaget till en maskin. Elden släckt vid brandkårens framkomst.
Bud	300: —	—	Vid en s. k. eldfest, fyrverkeri, inom utställningsområdets nöjesavdelning hade eld genom gnistor från fyrverkeripjäser uppstått i och antänt en del tälttak. Elden släcktes av den särskilda brandbevakningsavdelningen med tillhjälp av kemiska eldsläckningsapparater. Dels genom branden och dels av skrämsel avledo två stycken apor.
Telefon Brandskåp	— 4,190: —	— 6,500: —	Eld hade av obekant anledning uppstått i en byggnad, vilken innehöll dels bostadslägenheter och dels upplag av materiel till tivoli och fyrverkeripjäser. Elden släcktes med tillhjälp av 3 slangledningar från brandposter.
Telefon	—	—	Eld hade av obekant anledning uppstått i en soplår av trä och antände träden i den intilliggande barrskogen. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pytlsspruta.
Telefon	—	—	Eld hade uppstått i gräset genom barns lek med tändstickor. Ett område av 25 kvm. avbrändes.
Brandskåp	3,994: 97	5,000: —	Eld hade av obekant anledning uppstått i ett vindsrum. Huset var uppfört i en våning med gavelrum och vindskontor. Vid brandkårens ankomst till brandplatsen var vindsvåningen jämte trappan till densamma övertänd och lågorna slog ut genom de båda gavelrummens fönster. Elden släcktes med 3 slangledningar från brandpost. En gammal, lytt kvinna, som bebodde det ena gavelrummet innebrändes.
Telefon	—	—	
Brandskåp	—	—	
Telefon	—	—	
Telefon	—	—	Från poliskontoret begärdes hjälp med sökande efter en hemlös och sinnessjuk kvinna, som höll sig dold i skogen mellan Borgmästareholmen och landsvägen.

N:o	Tid för brandkårens alarmering			Anledningen till elden eller uttryckningen	Brandstället	
	Mån.	Dag	Tid å dygnet		Egendom eller allmän plats	Lägenhet
38	Sept.	3	20,15	Ovarsamhet med bensin . . .	Östra Kanalgatan 4 . .	Kök 1 tr.
39	Sept.	8	8,45	Soteld från järnkamin	Rådhuset	Kabinettrum n. b.
40	Sept.	25	8,52	Överbettning	Herrgårdsgatan 20 . .	Verkstad
41	Oktober	2	15,42	Soteld	Mellqvistgatan 3 . . .	Klosettrum n. b.
42	Oktober	4	11	Obekant	Kungsgatan 22	— —
43	Oktober	14	14,35	Felaktig rökgång	Kungl. Värml. regemente	Kök 1 tr.
44	Oktober	21	14,30	Soteld från kakelugn	Våxnäs-gatan 1	Rum n. b.
45	Oktober	26	6,40	Självantändning	Karlstads Spinneri- & Väveri-Aktiebolag . .	Plyschhus n. b. .
46	Oktober	31	18,30	Gnistor från koksgrytor . . .	Karlstads Mek. Verkstad	Kontorsbyggnad .
47	Novemb.	20	14,45	Trängrök	Kvarnbergsgatan 16 . .	Kök n. b.
48	Novemb.	25	8,15	Överhettning	Mariedalsgatan 7 . . .	Verkstad n. b. .
49	Dec.	8	23,10	Soteld från kokspis	Åttkantsgatan 9	Kök n. b.
50	Dec.	15	9,45	Förmodad soteld	Östra Torggatan 7 . . .	— —
51	Dec.	17	18,06	Falsk alarm	Östra Torggatan 4 . . .	— —
52	Dec.	30	16,32	Soteld från järnkamin	Malmtorgsgatan 16 . .	Tambur

Sättet för brandkårens alarmering	Brandskadeersättningsbeloppet	Hela försäkringsbeloppet	A n t e c k n i n g a r
Bud	—	—	I ett kök ägde handsktvättning med bensin rum i närheten av en brinnande gaslåga varvid bensinen antändes. Elden släckt vid brandkårens framkomst.
Telefon Brandskåp	2,436: —	75,000: —	Under arbete med hopsvetsning av en järnbalk i en verkstadsbyggnad som var under uppförande, blev järnbalken överhettad och antände träkonstruktionen i taket. Elden släcktes med tillhjälp av 2 slangledningarna från brandposter.
Telefon	75: —	95,000: —	Från en klosett var ett ventilationsrör instucket i en skorstensstock. Genom gnistor från nämnda skorstensstock hade en del sot i ventilationsröret antänts och hade elden spritt sig till intilliggande tak. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon	—	—	Eld hade av obekant anledning uppstått i en omnibuss. Elden släckt vid brandkårens framkomst.
Telefon	—	—	Genom en bristfällig rökgång hade eld uppstått i trägolvet under kokspisen i underofficersmässens kök. Sedan golvet uppbrutits på 2 kvm. område släcktes elden med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon	—	—	
Brandskåp	485: —	1,300,000: —	En i plyschuset förvarad jutematta vilken var under behandling för impregnering med linolja hade genom självantändning fattad eld. Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon	—	—	Genom gnistor från koksgrytor hade eld uppstått i ställningsvirke i den under uppförande varande kontorsbyggnaden.
Telefon	—	—	Elden släcktes med tillhjälp av vatten från pyttsspruta.
Telefon Telefon	1,461: —	470,000: —	Vid uppvärmning av hartsolja på en gasugn i verkstaden kokade oljan över och fattade eld, varifrån den spred sig till diskbänken och ett verktygsfack. Elden släcktes med en kemisk eldsläckningsapparat.
Telefon	—	—	
Telefon	—	—	
Brandskåp	—	—	
Telefon	—	—	

N:o	Tid för brandkårens alarmering			Anledningen till elden eller utryckningen	Brandstället	
	Mån.	Dag	Tid å dygnet		Egendom eller allmän plats	Lägenhet
9	Februari	17	22	Felaktig rökgång	Stora Kils kyrka . . .	Kyrka
13	Mars	17	19,40	Obekant	Hynboholms gård . . .	Svinhus
20	Maj	24	14,25	Gnistor från en avskrädeshög	Solfagra, Råtorp . . .	Uthusbyggnad .
31	Juli	22	9,30	Gnistor från ett lokomotiv . .	Slottsbron	Sulfitfabrik . . .
34	Augusti	19	4,35	Obekant	Villa Skårelund, Skåre	Böningshus . . .

U t o m s t a -

Sättet för brandkårens alarmering	Brandskadeersättningsbeloppet	Hela försäkringsbeloppet	A n t e c k n i n g a r
-----------------------------------	-------------------------------	--------------------------	-------------------------

d e n s o m r å d e .

Telefon	85,580: 96	100,000: —	(Avståndet till brandplatsen var 25 km.) Genom en felaktig rökgång hade eld uppstått i kyrkan. Vid brandkårens framkomst till brandplatsen var kyrksalen fullständigt övertänd och hade elden genombrutit vattentaket och spritt sig till tornbyggnaden. Brandkårens arbete inriktades på att rädda den ännu ej antända delen av kyrkan, sakristian och arkivet, samt skydda intilliggande byggnader. Elden släcktes och begränsades med tillhjälp av vatten från 2 slangledningar från motorspruta (Api). Närmaste vattentillgången var sjön Fryken, som ligger nära 500 meter från brandstället. Kyrkan ligger på 60 meters höjd över sjön.
Telefon	—	—	(Brandkårens utryckningsväg var 145 km.) Vid brandkårens framkomst till brandplatsen var svinhuset nästan nedbrunnet och då brandchefen ansåg, att någon fara för intilliggande byggnader ej förelåg, återvände brandkåren omedelbart hem.
Telefon	560: —	500: —	En å gården liggande skräphög hade antänts, varifrån elden spritt sig till uthusbyggnaden. Elden släcktes med vatten från en slangledning från motorspruta.
Telefon	—	—	(Avståndet till brandplatsen var 30 km.). Genom gnistor från ett lokomotiv hade eld uppstått i en större sågspånshög, vilken låg i omedelbar närhet av fabriken. Vid brandkårens framkomst till brandplatsen var elden i det närmaste släckt och då någon fara för intilliggande byggnader ej förelåg återvände brandkåren omedelbart hem.
Telefon	—	—	Eld hade av obekant anledning uppstått i ett boningshus. Brandkårens utryckningsväg var 7 km. och vid kårens framkomst till brandplatsen var byggnaden fullständigt övertänd. Brandkårens arbete inriktades på att rädda intilliggande byggnader. Elden släcktes med vatten från 2 slangledningar från motorspruta.

Berättelse rörande Karlstads stads barnavårdsnämnds verksamhet under år 1929.

Barnavårdsnämnden får härmed avgiva berättelse över barnavårdsnämndens verksamhet under år 1929.

Nämnden har under året haft nio ordinarie sammanträden. Härvid har behandlats elva ärenden, vilka föranlett nämnden vidtaga åtgärder enligt 23—25 §§ i lagen om samhällets barnavård, och har nämnden funnit sådan anledning föreligga, att i sex fall föräldrar och barn tilldelats varning enligt 23 § nyssnämnda lag. I fem fall hava barnen omhändertagits för skyddsuffostran, varav tre barn utackorderats i enskilt hem och två intagits på skyddshem.

Föräldrarna hava i tre fall samtyckt till omhändertagandet och i två bestritt, varför ärendena underställts länsstyrelsens prövning.

Vid årets början funnos inom staden 368 barn, födda utom äktenskapet, för vilka barnavårdsmän voro förordnade. Under året anmälda barn, födda utom äktenskapet, för vilka nämnden förordnat barnavårdsmän, hava utgjort 73. Från detta antal frångår numera två på grund av föräldrarnas ingående av äktenskap och femtiotre genom överflyttning till andra kommuner, vadan hela antalet barn, för vilka barnavårdsmän äro förordnade, utgör 386.

Antalet förordnade barnavårdsmän utgjorde vid årets slut 71, varav 61 endast hade ett förordnande. Övriga förordnanden voro uppdelade på tio personer med olika antal fall (huvudparten på barnavårdsföreståndaren). De barnavårdsmän, som hava ett flertal förordnanden erhålla ett arvode av 15 kronor för varje upprättat avtal och 10 kronor per år för varje barnavårdsuppdrag.

Arbetsförläggande enligt 72 § ovannämnda lag hava delgivits sex försumliga fäder. I ett fall har vederbörande inställts till arbete på Västergårdens arbetshem, i fyra fall har ekonomisk uppgörelse träffats av nämnden och slutligen har nämnden i ett fall för ytterligare åtgärder låtit på framtiden bero. Dessutom hava försumliga fäder sökts med föreläggande enligt nyssnämnda paragraf, men ej kunnat anträffas.

Nämnden har liksom tidigare år haft barn, som tillfälligt måst omhändertagas, inackorderade på Klaraborg. Antalet där vårdade barn har varit 46 med ett sammanlagt antal vård dagar av 5,173, vilket i medeltal utgör 124 vård dagar per barn. Högsta beläggningen har varit tjugo barn, lägsta fem barn.

Lantvistelse har i likhet med vad tidigare varit fallet beretts barn, som

varit omhändertagna och vistats på Klaraborg, ävenså ett flertal andra barn, företrädesvis klena barn från barnrika familjer.

Antalet inom staden anmälda fosterbarn uppgå till 31. Hela antalet under året omhändertagna barn hava uppgått till 187, varav 149 vid årets slut voro utackorderade i enskilda hem. Utackorderingskostnaderna per barn variera mellan 15—30 kronor för månad.

Nämnden har genom ett anslag av 150 kronor samt genom frivillig insamling åstadkommit julklappar till samtliga av nämnden utackorderade barn. Ävenså hava barnen på Klaraborg genom enskilda personer erhållit julklappar och gotter.

Barnavårdsnämndens anteckningar och räkenskaper hava under året granskats av ordföranden och barnavårdsföreståndaren.

Den för nämnden sedan flera år tillbaka aktuella frågan om anskaffandet av upptagnings- och spädbarnshem har under året behandlats. Nämnden har upprättat tre olika förslag för frågans lösning. Två av förslagen gälla inköp och omändring av äldre fastighet. Det tredje förslaget avser helt nybyggnad.

Samtliga förslag hava inlämnats till drätselkammaren med begäran om utarbetande av fullständiga ritningar och kostnadsförslag.

Bristen av ett förlossningshem inom staden gör sig oupphörligt påmind, i synnerhet där trots trångboddhet och barnrikedom förlossning måste ske i hemmet.

Det gångna året utvisar ej att några egentliga missförhållanden på barnavårdens område förefinnas i större omfattning inom staden.

De fall nämnden haft att behandla har endast varit sporadiska yttringar av föräldrars bristande tillsyn över sina barn eller oförmåga att kunna fostra dem. I något fall har fara för vanvård förelegat.

Det torde dock med fog kunna sägas att föräldrar i allmänhet visa slapphet gent emot barnen och till följd härav utöva allt för liten tillsyn.

Det är mycket vanligt, att barn i 12—16 årsåldern, den ålder då barn lättast påverkas av sin omgivning, ses ute bland mera försigkomna ungdomar på tider och platser, som för dem ej äro lämpliga.

Viktigt för barnens fostran är, att hemmet och skolan stå i förtrolig kontakt med varandra.

Karlstad den 19 mars 1930.

För Barnavårdsnämnden:
GUSTAF BRAUNERHJELM.
Ordförande.

Eric Ericson.

Barnavårdsnämndens ekonomiska berättelse för år 1929.

Inkomst- och utgiftsstat.

Enligt bifogad statavräkning hava utgifterna för barnavården under år 1929 uppgått till 78,933 kr. 12 öre samt inkomsterna till 26,385 kr. 47 öre, vadan stadskassans tillskott utgjort 52,547 kr. 65 öre. Av det av stadsfullmäktige beviljade anslaget 63,500 kr. hava således 10,952 kr. 35 öre ej tagits i anspråk.

Till förklaring av skiljaktigheterna mellan årets inkomst- och utgiftsstat och för samma tid upprättad statavräkning meddelas följande:

Utgiftsstaten:

Anslaget till allmänna utgifter (litt. 407) har överskridits med 1,381:— kr., beroende på dels att utgifterna för beklädnad och sjukvård blivit avsevärt större än vad som kunde förutses vid statens upprättande, dels ock att nämnden med anledning av det förestående anskaffandet av ett upptagningshem uppdrog åt tre personer att på andra orter studera dyl. hem, varför utgifterna för resekostnader ävenledes överskridits.

Anslaget till främmande kommuner och inrättningar (litt. 562) har överskridits med 4,642 kr. 65 öre, vilket varit omöjligt att förutse vid statens upprättande. Detta belopp återbetalas av landstinget, varför inkomsterna även ökats i motsvarande grad genom inbetalning från landstinget.

Anslaget till utackorderingskostnader (litt. 561), vari ingår inackorderingsavgifter för barnens vård å Klaraborg, har underskridits med ett belopp av 4,138 kr. 50 öre, beroende därpå att utgifterna för nyssnämnda inackordering varit avsevärt mindre än tidigare på grund av minskad beläggning.

Inkomststaten:

Ersättning av staten (litt. 107). Inkomsterna överstiga med 1,026 det beräknade, beroende på att staten i ett par fall, blivit ersättningsskyldig enligt 63 § i lagen om samhällets barnavård jämfört med 60 § fl. vilket vid statsförslagets upprättande ej var känt.

Ersättning från främmande kommuner. Inkomsterna hava överstigit vad som beräknats med 7,186 kr. 22 öre, beroende på dels att en del mellanha-

vanden med andra kommuner under år 1928 ej reglerades förrän 1929, dels ock alt en del utslag meddelats i äldre fattigvårdsmål, vilkas slutliga avgörande inverkat på nämndens fordringar.

Karlstad den 19 februari 1930.

Å Barnavårdsnämndens vägnar:

GUSTAF BRAUNERHIELM.

Ordförande.

Eric Ericson.

Barnavårdsnämndens statavräkning 1929.

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	5,800: —	—	5,800: —	5,720: —	—	—	80: —
407	Allmänna utgifter	6,460: —	—	6,460: —	7,841: —	—	—	—
417	Dyrtidstillägg	850: —	—	850: —	894: —	—	—	—
420	Diverse utgifter	100: —	—	100: —	32: 40	—	—	67: 60
561	Utackorderingskostnader	36,000: —	—	36,000: —	31,861: 50	—	—	4,138: 50
562	Anslag till främmande kommuner och inrättningar	27,700: —	—	27,700: —	32,342: 65	—	—	—
700	Oförutsedda utgifter	190: —	—	190: —	241: 57	—	—	—
	Kronor	77,100: —	—	77,100: —	78,938: 12	—	—	4,286: 10
	Inbetalningar.							
107	Statsanslag	600 —	—	600: —	1,626: —	—	—	—
120	Ersättning från: Främmande kommuner	5,500: —	—	5,500: —	12,686: 22	—	—	—
	Landsting	6,000: —	—	6,000: —	10,720: 48	—	—	—
	Enskilda	1,500: —	—	1,500: —	1,352: 77	—	—	147: 23
	Egna inkomster	13,600: —	—	13,600: —	26,385: 47	—	—	147: 23
	Stadskassans tillskott	63,500: —	—	63,500: —	52,547: 65	—	—	10,952: 35
	Kronor	77,100: —	—	77,100: —	78,938: 12	—	—	11,099: 58

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 Januari 1930.

H. WESTLIN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige!

Badhusstyrelsen får härmed avgiva sin föreskrivna

Förvaltningsberättelse för 1929.

Under året har serverats 42,584 bad, därav 26,238 för män och 16,346 för kvinnor. Enskilda badrum, vilka 1922 utgjorde 187 st. hade 1926 ökats till 336 och voro 31 dec. 1928 454 st. 1929 31 dec. var antalet 530 st., då numera i de aldra flesta nybyggnader dylika inredas även i smålägenheter av 2 å 3 rum och kök. Av billighetsbaden 14,217 st. kommo 7,490 på män och 6,727 på kvinnor.

Av utbetalningarne ha personalkostnader *överskridits* med kr. 287:66 mot beräknade, beroende på sjukdom bland personalen, som föranlett ökade vikariatskostnader; underhåll har dragit kr. 5:79 mera än beräknats, dyrtidstillägget har *överskridits* med kr. 174:—. Övriga poster ha *underskridits* med sammanlagt kr. 3,576:21.

Badhusets egna *inkomster* hava uppgått till kr. 51,309:60 och dess samtliga utgifter till kr. 46,841:24, vadan badhusets drift lämnat ett *överskott* av kr. 4,468:36. I statförslaget för 1929 hade varken överskott eller brist beräknats.

Den av stadskamrerarekontoret uppgjorda statavräkningen lämnar övriga upplysningar.

Karlstads Varmbadhus har under året fyllt 20 år. Detsamma öppnades nämligen 4 mars 1909. Med anledning härav hade styrelsen gjort framställning hos Kungl. sällskapet Pro Patria om erhållande av utmärkelsetecken åt de tvenne av personalen, kassörskan fröken Amelie Vendel och 1:e badmästaren C. J. Hellqvist, vilka varit i badhusets tjänst allt sedan dess öppnande. Denna framställning hade också beviljats och vid en enkel högtighet å badhuset överlämnade stadens borgmästare E. Lundblad till de båda jubilarerna de undfångna guldmedaljerna.

Karlstad den 20 februari 1930.

För Karlstads Varmbadhus:

ALBIN FORSELL.

Ordf.

Badhusstyrelsens statavräkning 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över	
						beräknade	Under
	Utbetalningar.						
403	Personalkostnader	16,980: —	—	16,980: —	17,217: 66	287: 66	—
404	Underhåll	1,950: —	750: —	2,700: —	2,705: 79	5: 79	—
405	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar	18,500: —	—	18,500: —	15,039: 68	—	3,460: 32
407	Allmänna utgifter	6,475: —	—	6,475: —	6,460: 28	—	14: 72
408	Renhållning	500: —	—	500: —	451: 88	—	48: 17
417	Dyrktidstillägg	4,550: —	—	4,550: —	4,724: —	174: —	—
700	Ofrutsedda utgifter	295: —	—	295: —	242: —	—	53: —
	Överskott	49,200: —	750: —	49,950: —	46,841: 24	467: 45	3,576: 21
	Kronor	49,200: —	750: —	49,950: —	51,309: 60	4,935: 81	3,576: 21
	Inbetalningar.						
104	Hushyror	800: —	—	800: —	800: —	—	—
120	Badavgifter	48,000: —	—	48,000: —	49,824: 95	1,824: 95	—
	Vägavgifter	400: —	—	400: —	684: 65	284: 65	—
	Egna Inkomster	49,200: —	—	49,200: —	51,309: 60	2,109: 60	—
	Stadskassans tillskott	—	750: —	750: —	—	—	750: —
	Kronor	49,200: —	750: —	49,950: —	51,309: 60	2,109: 60	750: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 Januari 1930.

H. WESTLIN.

Till Stadsfullmäktige.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får saluhallsstyrelsen härmed avlämna föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1929.

Styrelsens inkomster och utgifter under året utgöra:

Inkomster.....	Kr. 32,262: 28
Utgifter.....	„ 28,757: 96
	<u>Överskott Kr. 3,504: 32</u>

Enligt justerad stat beräknades samma överskott till Kr. 4,000: —.

Några avvikelser från fastställda staten, av storlek att behöva omnämnas, förefinnas ej.

Vid årsskiftet voro 3 källareutrymmen outhyrda.

Karlstad i februari 1930.

För Saluhallsstyrelsen:

HUGO BERG.

Saluhallsstyrelsens statavräkning 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Utbetalningar.							
408	Personalkostnader	2,786: 67	—	2,786: 67	2,790: 17	3: 50	—	—
404	Underhåll	3,000: —	—	3,000: —	3,438: 11	438: 11	—	—
407	Allmänna utgifter	19,765: —	—	19,765: —	20,420: 48	655: 48	—	—
408	Renhållning	1,300: —	—	1,300: —	1,115: 90	—	184: 10	—
417	Dyräktstillägg	950: —	—	950: —	927: —	—	23: —	—
700	Oöfrutsedda utgifter	198: 83	—	198: 83	66: 80	—	132: 03	—
	Överskott	28,000: —	—	28,000: —	28,757: 96	1,097: 09	339: 13	—
		4,000: —	—	4,000: —	3,504: 82	—	495: 68	—
	Kronor	32,000: —	—	32,000: —	32,262: 28	1,097: 09	834: 81	—
	Inbetalningar.							
104	Hushyror	31,000: —	—	31,000: —	31,251: 94	251: 94	—	—
120	Vägavgifter	1,000: —	—	1,000: —	1,010: 84	10: 84	—	—
	Kronor	32,000: —	—	32,000: —	32,262: 28	262: 28	—	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 Januari 1930.

H. WESTLIN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt får härmed avlämna föreskriven

Ekonomisk berättelse för år 1929.

I fråga om stadsbiblioteket har styrelsen överskridit staten med 914: 03 kronor, nämligen å litt. 403, 601 och 602.

Styrelsen, som under hösten förutsåg, att ett överskridande skulle bli nödvändigt, hade då planer på att ingå till stadsfullmäktige med anhållan om ett tilläggsanslag för att göra det möjligt att inköpa den referenslitteratur, som styrelsen under hand inhämtat vore en förutsättning för att biblioteket skulle erhålla det årliga tilläggsanslaget å omkring 2,000: — kronor, som enligt riksdagens beslut komme att utgå från och med 1930. En sådan anhållan kunde dock icke lämpligen göras, förrän den nya biblioteks författningen vore tillgänglig. Då författningen emellertid först i början av februari blev tillgänglig här, ansåg styrelsen med hänsyn till de starka skäl, styrelsen haft för sin åtgärd, icke nödvändigt att vid denna tidpunkt göra framställning om tilläggsanslag.

Dessutom vill styrelsen framhålla, att statsbidraget för 1929 å 400: — kronor tilldelades biblioteket i slutet av december och fortfarande inestår, vadan det egentliga överskridandet uppgår till 514: 03 kronor.

Beträffande föreläsninganstalten har staten överskridits med 61: 87 kronor.
Karlstad den 28 februari 1930.

AUGUST ISAACSSON.

Karlstads stadsbiblioteks statavräkning för år 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	3,150: —	2,300: —	5,450: —	5,666: 25	216: 25	—	29: —
404	Underhåll	200: —	—	200: —	171: —	—	—	181: 51
407	Allmänna utgifter	4,263: 06	—	4,263: 06	4,081: 55	—	—	137: 65
408	Renhållning	650: —	—	650: —	512: 36	—	—	17: —
417	Dyrktidstillägg	618: —	—	618: —	601: —	—	—	22: 30
420	Diverse utgifter	100: —	—	100: —	77: 70	—	—	—
601	Bokinköp	2,500: —	—	2,500: —	3,507: 41	1,007: 41	—	—
602	Bokinbindning	1,400: —	—	1,400: —	1,619: 13	219: 13	—	—
	Kronor	12,881: 06	2,300: —	15,181: 06	16,236: 39	1,442: 79	—	387: 46
	Inbetalningar.							
107	Statsanslag	400: —	—	400: —	400: —	—	—	—
120	Diverse inkomster: Övertidsavgifter på boklån m. m.	600: —	—	600: —	741: 30	141: 30	—	—
	Styrelsens egna inkomster Stadskassans tillskott	1,000: — 11,881: 06	— 2,300: —	1,000: — 14,181: 06	1,141: 30 15,095: 09	141: 30 914: 03	— —	— —
	Kronor	12,881: 06	2,300: —	15,181: 06	16,236: 39	1,055: 33	—	—

Karlstad den 28 februari 1930.

AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.

Karlstads föreläsningsanstalts statavräkning för år 1929.

Litt.	B e t e k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under	
						beräknade		beräknade	
	Utbetalningar.								
403	Personalkostnader	3,550: —	—	3,550: —	3,884: —	284: —	—	—	—
404	Underhåll	50: —	—	50: —	26: 50	—	—	23: 50	—
407	Allmänna utgifter	1,750: —	—	1,750: —	1,586: 77	—	—	163: 23	—
408	Renhållning	250: —	—	250: —	133: —	—	—	117: —	—
417	Dyrätstillägg	132: —	—	132: —	129: 50	—	—	2: 50	—
601	Bokinköp	50: —	—	50: —	4: —	—	—	46: —	—
	Kronor	5,782: —	—	5,782: —	5,713: 77	284: —	—	352: 23	—
	Inbetalningar.								
107	Statsanslag	1,100: —	—	1,100: —	1,250: —	150: —	—	—	—
120	Diverse inkomster: Årskort och inträdesbiljetter	2,750: —	—	2,750: —	2,469: 90	—	—	280: 10	—
	Styrelsens egna inkomster	3,850: —	—	3,850: —	3,719: 90	150: —	—	280: 10	—
	Stadskassans tillskott . . .	1,932: —	—	1,932: —	1,993: 87	61: 87	—	—	—
	Kronor	5,782: —	—	5,782: —	5,713: 77	211: 87	—	280: 10	—

Karlstad den 28 februari 1930.

AUGUST ISAACSSON.

Byggnadsnämndens förvaltningsberättelse för år 1929.

Personalkostnader hava med 257:58 kr. överstigit de beräknade, beroende på att de å stadsingenjörskontoret anställda medhjälparena Axel Tränk och Arne Andersson under 1929 års lopp beviljades rättighet att från och med årets början ingå i pensionskassan.

Angående kontot arbete mot ersättning är att märka att redovisning för under året influtna hantlangningsersättningar på grund av stadsingenjörens bortovaro ej gjordes i stadskassan förrän den 2 januari 1930, men att de under året influtna medlen 367:50 kr. redan under år 1929 debiterats kontot ifråga (419) och att vid upprättande av bokslutet detta belopp medtogs såsom inlevererat. Inkomsterna å konto 419 överstego sålunda i verkligheten de beräknade med 86:50 kronor.

Karlstad den 14 maj 1930.

För Byggnadsnämnden:

ERIK LUNDBLAD.

Gustaf E. Berg.

Byggnadsnämndens statavräkning 1929.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under
						beräknade		
	Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	12,688: 86	—	12,688: 86	12,946: 44	257: 58	—	—
404	Underhåll	100: —	—	100: —	130: 15	30: 15	—	—
417	Allmänna utgifter	4,220: —	—	4,220: —	4,103: 77	—	116: 23	—
419	Dyrtidstillägg	3,950: —	—	3,950: —	3,840: —	—	110: —	—
424	Arbete mot ersättning	300: —	—	300: —	367: 50	67: 50	—	170: 05
429	Stadens planmätning	2,960: —	—	2,960: —	2,789: 95	—	—	170: 05
700	Registerkarta	80: —	—	80: —	135: 70	55: 70	—	—
	Oförutsedda utgifter	201: 14	—	201: 14	6: —	—	—	195: 14
	Kronor	24,500: —	—	24,500: —	24,319: 51	410: 93	—	591: 42
	Inbetalningar.							
419	Arbete mot ersättning	300: —	—	300: —	19: —	—	—	281: —
	Egna inkomster	300: —	—	300: —	19: —	—	—	281: —
	Stadskassans tillskott	24,200: —	—	24,200: —	24,300: 51	100: 51	—	—
	Kronor	24,500: —	—	24,500: —	24,319: 51	100: 51	—	281: —

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 23 januari 1930.

H. WESTLIN.

Jämlikt 2 § 3 mom. av för hamnstyrelsen gällande reglemente och i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får hamnstyrelsen härmed avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse

för år 1929.

Styrelseledamöter, suppleanter och tjänstemän hava varit följande:

Ledamöter:

	Invald:
Ahlmark, C. O., Överste, ordförande	15/6 1910
Löfberg, Josef, Köpman, v. ordförande	1/1 1910
Geijer, Herman, Köpman, v. konsul	1/1 1907
Forssell, Albin, Boktryckare	1/1 1913
Håkansson, J. A., Speditör	1/1 1918

Suppleanter:

Lundbohm, Hj., Kontorschef	1/1 1921
Lundblad, Erik, Borgmästare	20/10 1927
Sjöstedt, J. W., Trafikbiträde	1/1 1929

Sedan Josef Löfberg avlidit den 2 april inträdde som ordinarie ledamot den 16 maj borgmästare Lundblad och som andre suppleant i hans ställe valdes ingenjören S. Wennberg. Den 16 juni avled Hj. Lundbohm, men utsågs ej ersättare för honom förr än i december, då direktören Gustaf Hemmingson valdes.

Tjänstemän:

	Anställd:
Sekreterare: Olsson, Iwar	1/1 1907
Kamrer: d:o	1/4 1888
Hamningeniör: Björkman, Erik, Byggnadschef	1/4 1910
Hamnkapt:n: Österberg, J.	1/4 1906

Sammanträden.

Styrelsen har sammanträtt 19 (14) gånger och upptager protokollet 144 (123) §§.

Seglationstid.

Seglationen öppnades med isbrytare den 19 april (²⁰/₄) och pågick till den 9 februari 1930 (9 januari 1929) alltså under 290 (259) dygn.

Efter stängningen av Trollhätte slussar den 15 februari pågick sjöfarten obehindrat mellan Skoghall och några andra Vänershamnar denna dag.

Fartygstrafiken.

Antalet fartygsresor utgjorde 3,344 (3,073), varav 1,559 (1,532) kommo på ång- och motorfartyg, 675 (633) på segelfartyg och 1,110 (908) på pråmar.

	inrikes orter		utrikes orter		Summa	
Utan last ankommo från.....	457	(403)	—	(2)	457	(405)
„ „ avgingo till.....	285	(320)	7	(8)	292	(328)
Summa	742	(723)	7	(10)	749	(733)

Trollhätte kanal passerande fartyg.

Med ett tontal av t. o. m. 160 netto reg.-tons.

Ankommo från				Avgingo till			
Göteborg		Orter utanför Göteborg		Göteborg		Orter utanför Göteborg	
sty.	ton	sty.	ton	sty.	ton	sty.	ton
531	53,896	125	10,848	628	66,099	78	6,249
(492)	52,312	118	10,199	568	62,123	67	5,836
Med ett tontal av mer än 160 netto reg.-tons.							
14	4,292	101	44,120	12	3,194	110	51,683
(29)	8,807	74	31,060	15	4,426	109	45,832

Siffror inom () angiva motsvarande föregående år.

Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde för:

	Inrikesfarten.		Utrikesfarten.		Summa.	
Ång- och motorfartyg ..	228,733	(222,376)	62,857	(49,274)	291,590	(271,650)
Segelfartyg	34,408	(29,451)	3,561	(3,584)	37,969	(33,035)
Pråmar	70,099	(54,078)	—	(1,522)	70,099	(55,600)
Summa	333,240	(305,905)	66,418	(54,380)	399,658	(360,285)
Härav utan last:						
Ång- och motorfartyg ..	62,630	(61,548)	5,050	(4,143)	67,680	(65,691)
Segelfartyg	13,819	(10,894)	—	(316)	13,819	(11,210)
Pråmar	7,866	(4,918)	—	(761)	7,866	(5,679)
Summa	84,315	(77,360)	5,050	(5,220)	89,365	(82,580)

Godstrafiken.

Totala importerade godsmängden utgjorde 120,755 (116,093) ton. Huvudartiklar voro i ton med debiterad avgift: Bensin 5,204 (4,415) kr. 7,805: 27, Cement 7,299 (6,640) kr. 4,381: 30, Foderämnen 3,125 (4,558) kr. 2,499: 77, Fisk 495 (520) kr. 578: 52. Fotogen 1,200 (1,369) kr. 1,439: 66, Frukt 1,087 (882) kr. 2,096: 15, Kaffe 1,009 (928) kr. 1,815: 41, Kemikalier 4,619 (2,631) kr. 3,001: 24, Kol, koks och briketter 55,107 (50,225) kr. 10,622: 80, Metaller 5,618 (4,802) kr. 5,486: 40, Mjöl 7,233 (7,433) kr. 6,477: 86, Oljor 676 (759) kr. 1,082: 53, Papper och papp 1,232 (895) kr. 1,326: 93, Socker 4,752 (3,929) kr. 6,652: 64, Svavel 2,752 (1,864) kr. 1,104: 62, Vin och Spirituosa 516 (537) kr. 4,063: 78.

Totala exporterade godsmängden utgjorde 407,876 (443,530) ton. Huvudartiklar voro i ton med debiterad avgift: Metaller 10,917 (13,003) kr. 4,932: 34, Papper och papp 11,965 (13,336) kr. 8,083: 27, Trävaror 351,957 (381,025) kr. 23,679: 70, Trämassa 22,507 (21,963) kr. 5,261: 35

Hamnuppbörden.

Debiterade hamnavgifter uppgingo till:

	för inrikesfarten.		utrikesfarten.		Summa.	
Fartyg ..	25,689: —	(25,548: 62)	6,946: 10	(5,682: —)	32,635: 10	(31,230: 62)
Import ..	52,581: 72	(53,533: 71)	21,059: 71	(16,187: 67)	73,641: 43	(69,721: 38)
Export ..	36,242: 25	(38,594: 66)	8,955: 40	(10,427: 71)	45,197: 65	(49,022: 37)
S:a	114,512: 97	(117,676: 99)	36,961: 21	(32,297: 38)	151,474: 18	(149,974: 37)

Årets uppbörd visar en ökning mot föregående år av nära 3 %. Vid årets slut utestodo oguldna hamnavgifter kr. 12,427: 38 (14,400: 31). Utav im-

porten utgjorde kr. 38,522: 54 (37,035: 16) avgifter för styckegods, varav från tillfälliga trafikanter kr. 4,632: 64 (3,172: 95) fördelade på 4,758 (4,434) poster. Antalet styckegodsfraktsedlar var 20,829 (20,376). Av debiterade hamnavgifter kommo på utom staden boende trafikanter c:a 70 (66) % av fartygsavgifterna, 18,5 (16,5) % av importavgifterna och 77,5 (83,5) % av exportavgifterna samt av hela uppbördens i genomsnitt 47 (48,5) %.

Uppbördens för de sex sistförflutna åren ställer sig sålunda:

	Fartyg.	Import.	Export	Summa.	Procentuel skilnad
1924	29,837: 38	59,920: —	37,117: 25	126,875: 25	+ 7,05
1925	27,633: 59	56,404: 86	38,955: 88	122,994: 33	— 3,06
1926	29,294: 76	56,830: 51	44,155: 01	130,280: 28	+ 5,92
1927	32,961: 55	56,901: 85	48,212: 13	147,075: 53	+ 12,89
1928	31,230: 62	69,721: 38	49,022: 37	149,974: 37	+ 1,89
1929	32,635: 10	73,641: 43	45,197: 65	151,474: 18	+ 2,99

Arrenden och tomthyror.

	Areal kvm.	Hyror
Magasinstomter	26,660 (27,410)	14,401: 15 (14,993: 65)
Upplagsplatser, fasta	17,081 (13,127)	7,704: — (7,725: 55)
d:o tillfälliga	— —	9,847: 29 (6,629: 56)
Markarrenden	46,571 (42,894)	13,631: 28 (11,254: 78)
Övrigt	— —	1,515: — (1,522: 50)
Summa	90,312 (83,431)	47,098: 72 (42,126: 04)

Lyftkranar.

	Driffstimmar.	Hyror.
A-kranen	808,5 (900,5)	5,708: 07 (5,748: 48)
B- „	1,393 (1,145,5)	12,777: 06 (10,062: 73)
D- „	1,170,5 (1,097)	7,926: 07 (7,942: 75)
E- „	125,5 (111)	1,043: 11 (823: 72)
F- „	17 (15)	149: 07 (96: 56)
G- „	61 (58)	215: — (218: 75)
H- „	14 (10)	27: 50 (17: 50)
Summa	3,589,5 (3,337)	27,845: 88 (24,910: 49)

Gripskopor användes under sammanlagt 1,560 (1,360) timmar.
Vid årets slut utestodo oguldna kr. 536: 39 (520: 14).

Driftkostnader:

	A-kran.	B-kran.	D-kran.	Övriga.	Summa.
Arbetskostnad.....	1,072: 16 (1,664: 60)	1,985: 18 (1,574: 50)	1,572: 09 (2,022: 03)	162: 81 (110: 94)	4,792: 241 (5,372: 07)
Driftmaterial	979: 20 (817: 98)	2,771: — (2,438: 38)	1,865: 30 (1,495: 97)	28: 60 (11: 47)	5,644: 80 (4,763: 80)
Försäkringar.....	774: 85 (719: 05)	1,150: 35 (1,187: 15)	603: 02 (559: 62)	121: 60 (121: 60)	2,649: 82 (2,587: 42)
Summa	2,826: 21 (3,201: 63)	5,906: 53 (5,200: 03)	4,040: 41 (4,077: 62)	313: 01 (244: 01)	13,086: 16 (12,723: 29)
Underhåll.....	998: 37 (1,138: 01)	1,710: 41 (2,750: 71)	1,671: 46 (499: 47)	196: 38 (15: 83)	4,576: 62 (4,404: 02)
Summa	3,824: 58 (4,339: 64)	7,616: 94 (7,950: 74)	5,711: 87 (4,577: 09)	509: 39 (259: 84)	17,662: 78 (17,127: 3)

Kostnad pr driftstimme.

	A-kran.	B-kran.	D-kran.	Genomsnitt.
Utom underhåll	3: 50 (3: 55)	4: 24 (4: 54)	3: 45 (3: 72)	3: 79 (3: 97)
Med underhåll	4: 73 (4: 82)	5: 47 (6: 94)	4: 88 (4: 17)	5: 09 (5: 35)
Inkomst per timme	7: 06 (6: 38)	9: 17 (8: 78)	6: 77 (7: 24)	7: 83 (7: 55)

Under året har liksom under det föregående tillämpats 25 % förhöjning på grundtaxan.

Anläggningar.

Anläggningen av lastbryggor vid Tyggården, vartill av lånemedel anvisats kr. 5,176: 18, har slutförts för en kostnad av kr. 4,998: 25.

Den nya rundvirkeshamnen vid Kanikenäsholmen har dragit en kostnad av kr. 35,362: 90. För ändamålet hade anvisats kr. 25,000 av lånemedel och kr. 10,000 av uttaxeringsmedel.

Utav anslaget till det nya varuskjulet, kr. 11,000, har förbrukats kr. 9,474: 45.

För anläggande av en körväg till oljekompaniets tomt på yttre hamnplanet beviljades ett extra anslag av kr. 3,200, varav förbrukats kr. 2,471: 41.

Underhåll.

	Anslag.	Förbrukning.
Byggnader.....	2,750: —	5,213: 91
Lyftkranar, skopor och kranspår	7,100: —	6,454: 14
Gator, vägar och planteringar	3,100: —	2,780: 40
Mudderverk, elevator och prämar.....	6,600: —	7,843: 49

Kanalbron och slussen	3,700:—	3,079:—
Muddringsarbeten	3,000:—	—
Kajer, bryggor och upplagsplatser	7,075:—	6,776:88
Dykdalber, pålarmar och strandskoningar	3,400:—	1,859:85
Järnvägsspår och övergångar	2,000:—	525:41
Övrigt	2,350:—	725:41
	<u>Kronor 41,075:—</u>	<u>35,258:49</u>

Att anslaget till byggnaders underhåll så väsentligt överskridits beror huvudsakligast därpå, att brandsynen utdömde en del kakelugnar, varför styrelsen, i st. för att om- eller nysätta kakelugnar, ansåg det bliva i längden billigare att anlägga centralvärmeanordning, vilket ock utförts i såväl hamnkaptens- som förmansboställena.

Isbrytningen.

Isbrytning pågick i fortsättning från år 1928 till den 10 januari. Sedermera anlätades isbrytare för sjöfartens öppnande på våren under 17 dygn från den 18 april. På hösten pågick sjöfarten obehindrat till årets slut och därutöver till den 3 februari, då isbrytare engagerades för tiden till den 15, då Trollhätte slussar skulle stängas, men inställdes brytningen redan den 8, då sjöfarten upphörde, icke på grund av ishinder i Karlstad men väl till följe svårigheter vid Vänersborg.

Fordonsvägen

anlätades för 250 (231) vägningar, som inbrakte kr. 412:— (387:32). Efter avdrag av 10 %, som hamnen tillgodogjort sig för vägens skötsel, har överskottet levererats till stadskassan.

Järnvägstrafiken på yttre hamnplanet.

Ankomna		Avgångna		Summa	
lastade	tomma	lastade	tomma	lastade	tomma
Antal Statens järnvägsvagnar					
405	1,412	1,505	237	1,910	1,649
(672)	1,175	1,443	295	2,115	1,470)
Antal Karlstad—Munkfors järnvägsvagnar					
2,621	1,501	2,520	1,207	5,141	2,708
(3,589)	1,017	2,787	1,808	6,376	2,825)

Avskrivningar.

Driftapparater	10,150: —	(55,850: —)
Inventarier	—	(707: 60)
Anläggningar	12,834: 31	(595: —)
Div. debitorer	—	(51: 93)
	<hr/>	
	Kronor 22,984: 31	(57,204: 53)

Stadsandelen.

Enligt Kungl. Maj:ts skrivelse av den 24 februari 1927 skall den enligt Kungl. Brevet den 15 januari 1875 staden tillkommande rätt till andel av hamnuppbörderna upphöra, sedan de efter den 21 oktober 1926 av hamnen till stadskassan inbetalda stadsandelsmedlen uppgått till kr. 116,037: 46, utgörande skillnaden mellan erhållna uttaxeringsmedel och inbetalda stadsandelsmedel. Till och med år 1929 har hamnen härå avbetalt kr. 90,346: 31. Återstår alltså att betala kr. 25,691: 15.

Kassarörelsen.

Den justerade utgiftsstaten slutade på Kr. 294,508: 39
som beräknades att täckas genom

	Egna inkomster	Lån	Uttaxering	Summa
	180,760: —	25,000: —	88,748: 39	294,508: 39
Motsvarande verkliga ..	237,769: 16	25,285: 46	27,871: 47	290,926: 09
	<hr/>			
	+ 57,009: 16	+ 285: 46	— 60,876: 92	— 3,582: 30

Lånemedlens överskridande är endast skenbar i det att återstoden av anslaget till bryggor vid Tyggården beräknades bliva förbrukad år 1928, vilket emellertid ej blev fallet.

Vänerns medelvattenstånd

vid Sjötorps slusströskel i centimeter.

Januari	477 (502)	Juli	451 (462)
Februari	459 (490)	Augusti	440 (457)
Mars	445 (474)	September	431 (468)
April	434 (466)	Oktober	418 (459)
Maj	443 (470)	November	439 (469)
Juni	456 (468)	December ..	471 (490)

Högsta vattenståndet inträffade i januari med 484 (januari 512) och lägsta 423 i november (augusti 450). Medelvattenståndet för året var 447 (473).

Balansräkningen.

	Vid årets				Ökning		Minskning		
	början		slut						
Tillgångar.									
Byggnader	53,800	—	63,274	45	9,474	45	—	—	
Anläggningar	1,530,399	47	1,579,684	93	49,285	46	—	—	
Driftapparater	312,675	—	277,525	—	—	—	35,150	—	
Inventarier	3,411	44	5,304	15	1,892	71	—	—	
Div. debitorer	16,063	36	20,001	67	3,938	31	—	—	
	Kronor	1,916,349	27	1,945,790	20	64,590	93	35,150	—
Skulder.									
Stadskassan	1,719,957	30	1,724,145	11	4,187	81	—	—	
Div. kreditorer	543	47	431	91	—	—	111	56	
		1,720,500	77	1,724,577	02	—	—	—	—
Kapital		195,848	50	221,213	18	25,314	68	—	—
	Kronor	1,916,349	27	1,945,790	20	29,502	49	111	56

Vinst- och förlusträkningen.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Räntor	69,394: 84	Arrenden	15,146: 28
Personalkostnader	22,817: 85	Hushyror	2,744: 33
Underhåll	35,308: 32	Platshyror	31,952: 44
Driftkostnader	10,436: 34	Kranhyror	27,845: 88
Allm. utgifter	11,929: 72	Hamnavgifter	151,474: 18
Renhållning	1,515: 16	Lustbåtsavgifter	1,680: —
Lyshållning	2,911: 15	Inventariehyror	205: —
Isbråkning	10,301: 18	Varuskjulshyror	169: —
Dyrtidstillägg	7,442: —	Div. inkomster	111: 59
Div. utgifter	3,421: 92		231,328: 70
	175,478: 48	Uttaxerade medel	27,871: 47
Stadsandelen	30,686: 46		
Avskrivningar	27,670: 55		
Kapitalkonto	25,364: 68		
	Kronor 259,200: 17		Kronor 259,200: 17

Statavräkningen.

	Beräknade		Fol.	Verkliga		Över		Under	
						beräknade			
Utbetalningar.									
Räntor	69,817	61	32	69,394	84	—		422	77
Amortering	21,097	65	32	21,097	65	—		—	
Personalkostnad	22,970	—	21	22,817	85	—		152	15
Underhåll	41,075	—	21	35,258	49	—		5,816	51
Driftkostnader	12,200	—	23	10,436	34	—		1,763	66
Allmänna utgifter	11,680	—	23/24	11,920	42	240	42	—	
Renhållning	2,755	—	23	1,515	16	—		1,239	84
Lyshållning	3,400	—	26	2,911	15	—		488	85
Dyrtdistillägg	7,000	—	26	7,442	—	442	—	—	
Restitution	—	—	37	390	—	390	—	—	
Div. utgifter	2,210	—	26	1,893	31	—		316	69
Stadsandelen	24,000	—	31	30,686	46	6,686	46	—	
Isbräkning	10,000	—	28	10,301	18	301	18	—	
Anläggningar	49,663	39	4/6	38,119	77	—		11,543	62
Inventarier	600	—	9/10	857	71	257	71	—	
Div. kreditorer	—	—	9	313	64	313	64	—	
Div. debitorer	—	—	11/12	9,679	54	9,679	54	—	
Postgiro	—	—	29/30	363	27	363	27	—	
Fastigheter	11,000	—	3	9,474	45	—		1,525	55
Införsel	—	—	30	133	88	133	88	—	
Oförutsedda	5,039	74	35	5,918	98	879	24	—	
Kronor	294,508	39		290,926	09	19,687	34	23,269	64
Inbetalningar.									
Arrenden	12,500	—	16	15,146	28	2,646	28	—	
Hushyror	2,600	—	16	2,744	33	144	33	—	
Platshyror	25,000	—	16	31,779	64	6,779	64	—	
Hamnavgifter	120,000	—	19/20	139,046	80	19,046	80	—	
Kranhyror	19,000	—	20	27,330	12	8,330	12	—	
Lustbåtsavgifter	1,500	—	20	1,680	—	180	—	—	
Div. inkomster	30	—	18	35	55	5	55	—	
Varuskjulsavgifter	30	—	22	169	—	139	—	—	
Div. personer	—	—	12	19,420	44	19,420	44	—	
Fordonsvägen	100	—	34	412	—	312	—	—	
Inventariehyror	—	—	18	5	—	5	—	—	
Egna inkomster	180,760	—		237,769	16	57,009	16	—	—
Brüst	113,748	39	17/18	53,156	93	—	—	60,591	46
Kronor	294,508	39		290,926	09	57,009	16	60,591	46

Karlstad den 25 februari 1930.

C. O. AHLMARK.

Iwar Olsson.

KOHLSÄTERS KRAFTAKTIEBOLAG.

ÅRSBERÄTTELSE
1929

Berättelse över Kohlsäters Kraftaktiebolags verksamhet år 1929.

Kraftanläggningarna vid Snarkil och Karlsfors samt kraftledningen Blixbol—Snarkil.

Dessa anläggningar hava fullbordats under året och tagits i reguljär drift från den 1 augusti.

Om beräknat bidrag å 4,000: — kronor från flottningsföreningen samt ett krav å 3,200: — kronor på borgesmännen för Karlsforsentreprenaden inflyta, har anläggningskostnaden för nämnda arbeten uppgått till 268,557: 98 kronor, fördelad sålunda:

Arbeten enligt programmet:

för Karlsfors	75,547: 55	
„ Snarkil	83,613: 31	
„ kraftledning	91,984: 12	251,144: 98

Extra arbeten:

för Karlsfors: turbin	1,965: —	
kuggväxel	1,100: —	
avloppskanal	2,535: —	
dränering	813: —	6,413: —
för Snarkil: tunnel	4,000: —	
avloppskanal	2,000: —	
transformatorbyggnad	3,000: —	
dränering	2,000: —	11,000: —

S:ma Kronor 268,557: 98

Anläggningarna enligt programmet ha således överskridits med 8,7 % och anledning därtill har utförligt motiverats i förra årets berättelse, där även redogjorts för här ovan angivna extra arbeten.

Lokalt distributionsnät vid Snarkil, Karlsfors och Fältakan.

För distribution av energi inom Silleruds socken har för en kostnad av 9,503: — kronor anlagts transformatorstationer och ledningar vid Snarkil, Karlsfors och Fältakan.

Anordningar för halv-automatisk drift av Snarkils- och Karlsforsstationerna.

I Snarkil har insatts en spänningsregulator samt i Karlsfors avstängningsanordningar för turbinen vid event. mankemang i driften. Genom dessa anordningar har maskineriet kunnat hållas i gång hela dygnet under tillsyn av endast en man på varje station. Anordningarna ha betingat en utgift av 5,000: — kronor.

Domstolsförfarandet för anläggningarna vid Snarkil och Karlsfors.

I anledning av bolagets framställning om vattendomstolens godkännande av utbyggnaderna höll domstolen syn å respektive platser under hösten 1929.

Bolagets framställning att genom den nya Snarkilsdammen få tillgodogöra sig hela fallhöjden mellan Järnsjön och nedanför liggande Snarkilstjärnet utan att begära domstolens prövning av Järnsjöns uppdamning kunde ej utan vidare bifallas.

För att fatta ställning till den frågan, huruvida bolaget skall utsträcka sin framställning att även omfatta Järnsjöns reglerande eller om bolaget skall begränsa fallhöjdens utnyttjande till bottenstocknivå vid Järnsjöns hålldamm, har uppskov med förhandlingarna begärts och erhållits.

Distributionen.

Med Nysäters Elektriska förening har avtal träffats om leverans av energi till södra delen av Gillberga socken. Energin tillhandahålles vid Blixbols kraftstation i 6,000 volts spänning och uppmättes därstädes.

Utvidgningar vid Blixbol.

För den enligt ovan kontrakterade leveransen till södra Gillberga har insatts strömbrytare, mätare och övriga behövliga instrument och apparater.

Underhåll.

Förutom sedvanligt underhåll för anläggningarnas hållande i gott skick har under året uppsatts ett större antal nya helimpregnerade stolpar å linjen Karlstad—Blixbol.

Energitillgång, energileverans och ekonomisk ställning.

Vattentillgången var under årets första hälft ganska knapp men den under senare delen av året inträffade rikliga nederbörden utjämnade förhållandet, så att genomsnittresultatet ändock blev relativt gott.

Beträffande energitillgång, energileveranser samt bolagets ekonomiska ställning hänvisar styrelsen i övrigt till bifogade driftrappporter samt utdrag av bolagets böcker.

Försäljning av Karlstads stads aktier i bolaget mot vederlag i kraft för all framtid.

Då tillfälle yppat sig att på för staden förmånliga villkor avyttra aktierna i bolaget till Uddeholms Aktiebolag mot vederlag i kraft, har styrelsen förhandlat därom med representanter för Uddeholms Aktiebolag.

Sedan frågan underställts belysningsstyrelsens och drätselkammarens i Karlstad prövning har styrelsen på anmodan av drätselkammaren fullföljt underhandlingarna och upprättat fullständiga kontraktsförslag att underställas stadsfullmäktige. För dessa underhandlingar har styrelsen haft åtskilliga sammanträden med ombud för Uddeholms Aktiebolag, och styrelsens ordförande har för ändamålet företagit resor till Stockholm, där genom tidigare engagerade experter utretts den ekonomiska sidan av överlåtelsen. Kostnaderna härför hava bestritts till större delen av bolaget och påförts bolagets omkostnadskonto.

Styrelsen har under året hållit 15 protokollförda sammanträden.

Karlstad i maj 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

KARL AD. FALK.

E. ANDER.

JOHAN WÄSTLUND.

Utdrag ur Kohlsäters Kraftaktiebolags räkenskaper för år 1929.

		<i>Ingående Balans</i>		
Aktiekapitalet	100,000:—	Vattenfall med markområden	463,462: 76	
Löpande räkning	7,500:—	Kraftstation i Blixbol	1,071,158: 22	
Amorteringslån	1,106,067: 94	" i Karlsfors	84,014: 56	
D:o	193,691: 26	" i Snarkil	57,546: 24	
Drätselverket	772,391: 67	Kraftledn. Karlstad-Kohlsäter	369,057: 72	
Växel Konto	101,000:—	" Blixbol-Snarkil...	94,508: 86	
Diverse kreditorer	34,134: 68	Invent.-mätare o. förbr.-art...	14,660: 81	
		Diverse debitorer	159,893: 10	
		Kassa	483: 28	
	Kronor 2,314,785: 55		Kronor 2,314,785: 55	

		<i>Vinst och Förlust</i>		
Räntor	107,941: 43	Kraftförsäljning	312,787: 11	
Kraftberedn. o. inköp av kraft	103,485: 85	Räntor	405:—	
Skatter	6,518: 77	Arrenden och avgifter	129: 90	
Försäkringspremier	4,294: 78			
Underhåll	28,523: 83			
Omkostnader o. distribution.	15,547: 77			
	266,312: 43			
Avskrivningar	47,009: 58			
	Kronor 313,322: 01		Kronor 313,322: 01	

		<i>Utgående balans.</i>		
<i>Tillgångar:</i>			<i>Skulder:</i>	
Vattenfall med markområden	463,783: 39	Aktiekapitalet	100,000:—	
Kraftstation i Blixbol	1,060,000:—	Löpande räkning	48,400:—	
" i Karlsfors	80,000:—	Amorteringslån	1,052,556: 60	
" i Snarkil	102,000:—	D:o	187,092: 32	
Kraftledn. Karlstad-Kohlsäter	350,000:—	Drätselverket	817,465: 11	
" Blixbol-Snarkil...	101,487: 16	Växel Konto	95,565: 26	
Invent.-mätare o. förbr.-art...	11,600: 21	Diverse Kreditorer	15,406: 33	
Diverse debitorer	147,434: 03			
Kassan	180: 83			
	Kronor 2,316,485: 62		Kronor 2,316,485: 62	

Karlstad den 8 april 1930.

THURE BYTTNER.

Kohlsäters Kraftaktiebolag

	Elektrisk energi från egna stationer			
	¹⁾ Snarkil Karlsfors kWh	Torp kWh	Blixbol kWh	Totalt kWh
Januari	—	101,600	194,890	296,490
Februari	—	108,600	175,830	284,430
Mars	—	98,560	197,430	295,990
April	—	114,520	228,080	342,600
Maj	8,600	105,440	379,420	493,460
Juni	35,000	81,000	178,670	294,670
Juli	4,240	73,145	135,850	213,235
Augusti	167,590	95,370	158,790	421,750
September	100,730	39,660	85,760	226,150
Oktober	57,050	116,800	260,560	434,410
November	226,120	113,100	331,300	670,520
December	230,460	94,450	382,500	707,410
S:ina	829,790	1,142,245	2,709,080	4,681,115

¹⁾ Uppmätt i Blixbol i linjespänning (20,000 volt).

²⁾ » i Karlstad i » (50,000 »)

³⁾ » i Karlstad i » (50,000 »)

⁴⁾ » i Blixbol i » (20,000 »)

Driftrapport för år 1929.

Energi från Trollhättan kWh	²⁾ Energi från Karlstad kWh	³⁾ Energi till Karlstad kWh	Energi till Kohlsätters A.-B. kWh	⁴⁾ Energi till Sillerud kWh	
530,340	21,000	225,000	593,500	—	
666,980	12,000	346,000	553,100	—	
566,700	19,500	279,000	558,460	—	
338,600	44,500	160,000	577,930	—	
96,820	38,000	125,000	449,540	1,400	
213,500	61,500	88,000	435,500	21,100	
520,700	93,700	40,000	708,745	24,210	
390,470	70,700	126,500	691,480	2,830	
535,380	71,700	85,000	649,690	1,510	
378,900	52,600	165,500	614,400	—	
101,560	28,500	194,000	517,200	—	
56,300	25,000	257,000	402,500	—	
4,396,250	538,700	2,091,000	6,752,045	51,050	

Undertecknade, som granskat KOHLSÄTERS KRAFTAKTIEBOLAGS räkenskaper och förvaltning för år 1929, få häröver avgiva följande

Revisionsberättelse.

Vi hava tagit del av protokoll och styrelseberättelse, granskat brandförsäkringspoliser, inventerat kassan och den lösa egendomen samt genomgått och siffergranskat räkenskaper och verifikationer, vilka sistnämnda genom påteckning försetts med bevis om granskningen.

På grund härav kunna vi vitsorda

att räkenskaperna äro noggrannt och väl förda samt fullständigt verifierade,

att protokollförda beslut hava iakttagits, samt

att brandförsäkringshandlingarna befunnits i god ordning.

I fråga om bolagets verksamhet och ställning hänvisa vi till styrelsens förvaltningsberättelse, vars uppgifter befunnits vara med räkenskaperna överensstämmande.

Vi tillstyrka fastställande av den upprättade balansräkningen och, då revisionen ej givit anledning till framställande av anmärkning, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 23 maj 1930.

IWAR OLSSON.

NILS BJÖRKMAN.

Kohlsäters Aktiebolags styrelseberättelse för år 1929.

Styrelsen för ovanstående bolag har härmed äran avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1929.

Pappfabriken och träsliperiet:

Papp, prima och sekunda.....	ton	5,496,083
„ xKx.....	„	624,052
	Summa ton	6,120,135

Sågen:

Virkesfångsten, som försågats, har under året uppgått till:

42,193 st. timmer, furu och gran

15,416 „ tallprops

1,870 „ al- och björktimmer.

Skogarna:

Huvudpartiet av virkesfångsten har inköpts å rot. Skogsrörelsen har sålunda omfattat *dels* drivning å avverkningsrätter och *dels* å egna skogar.

Under året ha bolagets skogar omtaxerats. Den taxerade kubikmassan utgjorde 166,790 kbm. på bark. Tillväxten sedan förra taxeringen 1917 har varit cirka 13,000 kbm. på bark mera än som beräknats.

Lantbruket:

Skörden från vallar och höstsädesfält har under året varit något över medelskörd. Försäljningspriserna å jordbrukets produkter hava varit låga, vilket omöjliggjort en lönande drift.

Reparationer och underhåll av inventarier hava utförts för en kostnad av kronor 22,571: 80. Motsvarande kostnad för byggnader och kraftledningar uppgår till kronor 16,041: 32.

Avskrivningar:

Genom ett omsorgsfullt underhåll hava såväl byggnader som inventarier förbättrats. Styrelsen har därför ej ansett nödigt göra större avskrivningar än kronor 6,000: —.

Styrelsen tillåter sig föreslå, att årets vinst *kronor 3,905: 09* användes på följande sätt:

Till reservfonden överföres	Kr. 390: 51
och resterande.....	„ 3,514: 58

balanseras i ny räkning.

Beträffande bolagets ställning, hänvisas till bifogade Vinst- och Förlust-Konto samt Balansräkningen.

Karlstad i mars 1930.

Styrelsen.

VALDEMAR VENDEL.

GUNNAR FRIES.

RAGNAR TJERNELD.

J. A. HÅKANSSON.

EFRAIM ELIÆSON.

**Bolagets ställning vid årets början och dess slut framgår av
följande uppställning.**

<i>Tillgångar:</i>	1/1 1929.	31/12 1929.
Fastigheter	Kr. 1,400,574: 64	1,413,736: 41
Kraftledningarna	" 12,632: 11	12,754: 56
Nyanläggningar, under byggnad	" 4,184: 05	609: 73
Maskiner och inventarier	" 549,971: 48	568,364: 57
Förlag	" 631,486: 18	613,793: 77
Kassabehållning	" 1,069: 42	229: 09
Utestående fordringar	" 38,942: 93	62,894: 71
Avverkningsrätter	" 35,948: 73	45,370: 93
Summa Kronor	2,674,809: 54	2,717,753: 77

Skulder:

Upptagna lån i bank	Kr. 1,462,750: —	1,462,750: —
Upplupen ränta å d:o	" —	23,753: 96
Checkräkningen	" 438,746: 99	440,828: 98
Skulder till diverse personer	" 245,790: 82	272,471: 74
Accepter	" 143,676: 50	128,448: 76
Olikviderade avlöningar	" 16,336: 41	18,086: 42
Aktiekapitalet	" 360,000: —	360,000: —
Reservfonden	" 2,112: 49	2,452: 12
Balanserad vinst	" 2,000: —	5,056: 70
Vinst under året	" 3,396: 33	3,905: 09
Summa Kronor	2,674,809: 54	2,717,753: 77

Karlstad i mars 1930.

Styrelsen.

VALDEMAR VENDEL.

GUNNAR FRIES.

RAGNAR TJERNELD.

J. A. HÅKANSSON.

EFRAIM ELLÆSON.

Vinst- och Förlust-Konto år 1929.*Inkomster:*

Överförd vinst	Kr.	5,056: 70
Fabriken	”	32,416: 31
Skogarna... ..	”	7,118: 60
Trävaror	”	15,794: 52
Lantbruket	”	40: 20
Arrenden och hyror	”	4,418: 45
		<u>Kronor 64,844: 78</u>

Utgifter:

Skatter och försäkringar	Kr.	49,714: 24
Avskrivningar å fordringar	Kr.	168: 75
” ” inventarier	”	<u>6,000: —</u> 6,168: 75
Balanserad vinst	Kr.	5,056: 70
Vinst under året	”	<u>3,905: 09</u> 8,961: 79
		<u>Kronor 64,844: 78</u>

Undertecknade, som granskat KOHLSÄTERS AKTIEBOLAGS räkenskaper och förvaltning för år 1929, få häröver avgiva följande

Revisionsberättelse.

Vi hava tagit del av protokoll och styrelseberättelse, granskat brandförsäkringspoliser, vid årsskiftet verkställt inventering av tillgångarna i Kohlsäter och Göteborg samt genomgått räkenskaper och verifikationer, vilka sistnämnda genom påstämplig försetts med bevis om granskningen. Siffergranskningen har verkställts av särskild sifferrevisor, som jämväl vid olika tillfällen utan anmärkning inventerat kassan och granskat bankräkningen.

Räkenskaperna hava befunnits noggrant och väl förda samt fullständigt verifierade.

Protokollförda beslut hava iakttagits.

Brandförsäkringshandlingarna hava befunnits i god ordning.

I fråga om bolagets ställning och resultatet av dess verksamhet hänvisa vi till styrelsens berättelse, vars uppgifter äro med räkenskaperna överensstämmande.

Vi tillstyrka fastställande av den upprättade balansräkningen och biträda styrelsens förslag till användande av årsvinsten, och då revisionen ej givit anledning till framställande av anmärkning, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Kohlsäter i maj 1930.

E. BONNEVIER.

E. NILSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 18 September.

N:o 9.

Stadsrevisorernas berättelse över verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1929.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, utsedde sakrevisorer för granskning av Karlstads stads förvaltning och räkenskaper under år 1929, få härmed avgiva följande

Revisionsberättelse.

Revisionen har enligt gällande instruktion utförts *dels* av undertecknade, som emellan sig uppdelat arbetet under iakttagande av att revisor, som under året varit ledamot av en delegation icke deltagit i granskningen av dennas förvaltning, *dels* av de sifferrevisorer, som utav oss utsetts, samt *dels* av fullmäktige valda inventerings- och besiktningsmän.

Dessa senares ävensom sifferrevisorernas erinringar tillställas vederbörande delegationer för rättelsers verkställande i den mån anmärkningarna befinnas vara befogade.

Under revisionsarbetet gjorda iakttagelser äro till huvudsaklig del icke av sådan betydelse, att vi ansett dem böra inflyta uti berättelsen. Vi hava i stället — i likhet med vad fallet varit föregående år — delgivit delegationerna desamma uti särskilda P. M. (protokollsutdrag) i förvissning om att de gjorda erinringarna likafullt skola av vederbörande beaktas.

I denna berättelse hava vi endast funnit nödigt framställa följande erinran mot *hamnstyrelsens* förvaltning.

Den stora mudderelevatorn hade vid ett tillfälle under året råkat komma i drift och anställde härvid en del skador på M/s "Irene" samt på en av Wermlands rederi A.-B:s vid varvet förtöjda prämar och på ducdalber utanför

varvet. Att icke större skador anställdes kan endast tillskrivas en lycklig tillfällighet. Sjöförklaring upptogs icke, ej heller hölls förhör för utrönande av vem, som bar ansvaret för att förtöjningarna sletos och elevatoren kom i drift samt huru ersättningskravet skulle regleras. Enligt vår uppfattning borde en så betydelsefull fråga ej ordnats blott och bart genom att hamnstyrelsen ersatte skadorna.

Revisionen anser sig böra uti berättelsen omnämna

att den hos drätselkammaren ifrågasatt lämpligheten av att vissa av stadens fastigheter (exempelvis den s. k. Herrhagsbaracken), vilka befinna sig i ett mycket dåligt och för omgivningen föga tilltalande skick, borttagas och om behov föreligger uppföra motsvarande bostadsutrymmen å annan plats,

att den gjort drätselkammaren uppmärksam på att en gallring (försäljning) lämpligen bör ske bland alla gamla inventarier och materiel m. m., som under årens lopp samlats på olika platser såsom rådhusvinden, stadens förråd samt gamla ridhuset. Åtskilliga av dessa inventarier ävensom en del materiel torde näppeligen mera finna användning och belamra nu för annat ändamål nyttiga utrymmen samt förorsaka en hel del arbete med bokföring, inventering m. m. Samma förhållande gäller givetvis andra delegationer, som eventuellt förvaltar materiel och inventarier av föga värde, samt

att den hos belysningsstyrelsen framhållit önskvärdheten av att kraftigare avskrivning göres å materialförrådets lager. Detta inrymmer en del materiel av olika slag, som äro åsatta höga värden, vadan antingen erfordras en större engångsavskrivning eller ock en betydligt högre avskrivning under vart och ett av de närmaste åren.

Övriga avskrivningar, som av vederbörande delegationer gjorts i boksluten, föreslås till godkännande.

Vi tillstyrka full ansvarsfrihet för 1929 års förvaltning.

Karlstad den 21 maj 1930.

NILS BJÖRKMAN.

E. NILSSON.

ALFR. HANES.

P. LINDKVIST.

V. ANDERSSON.

Överlämnas jämte från hamnstyrelsen infordrad förklaring till stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstad den 13 juni 1930.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

Protokoll hållet vid Karlstads stadsrevisions sammanträde den 21 maj 1930.

§ 2.

Upprättades berättelse över den nu fullgjorda granskningen av stadens förvaltning och räkenskaper under år 1929 och skulle densamma med utdrag av detta protokoll överlämnas till magistraten (bil. 1).

In fidem:
NILS BJÖRKMAN.

Justerat:

ALFR. HANES. SVEN MALM.

Rätt utdraget intygas:
NILS BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 6 juni 1930.

§ 67.

Med anmodan att före den 15 dennes inkomma med förklaring hade magistraten med skrivelse av den 27 sistlidne maj översänt stadsrevisionens berättelse för förlidet år, däri framstälts erinran mot hamnstyrelsens förvaltning i fråga om utbetald ersättning för skador, som åsamkats främmande egendom därigenom att mudderelevatoren på grund av inträffad storm slitit sina förtöjningar och kommit i drift.

Styrelsen ville i anledning härav meddela, att det vid elevatorns uppläggning och förtöjning vidtagits de säkerhetsanordningar, som under normala förhållanden bort vara fullt betryggande. Att hård storm inträffat och orsakat förtöjningarnas slitning får därför anses vara ren olyckshändelse och då ansvarigheten för det skedda icke med fog kunde läggas viss person till last, så hade styrelsen ej annat att göra än att betala skadorna. Någon sjöförklaring kunde givetvis ej komma i fråga, enär sådan enligt 40 § sjölagen avser fartyg, som "till sjöfart nyttjas", vilket ej torde kunna tillämpas på en mudderelevator.

På grund av den framställda anmärkningen fann styrelsen anledning erinra om följande av stadsfullmäktige den 11 december 1871 fattade och, så vitt styrelsen hade sig bekant, ännu gällande beslut:

“På förekommen anledning skulle revisorerna erinras om stadsfullmäktiges förut denna dag lämnade föreskrift därom, att sedan revisorerna uppsatt konceptprotokoll för anmärkningarna, desamma borde kommuniceras med vederbörande redogörare, så att icke andra anmärkningar än sådana, som revisorerna finna icke vara nöjaktigt förklarade, till stadsfullmäktige inkomma“.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 90.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över stadsrevisionens berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers förvaltning under år 1929; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadens samtliga delegationer full ansvarsfrihet för 1929 års förvaltning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens-framställning angående efterskänkande av stadsutskylder, påförda avlidne stationskarlen Efraim Bergstam.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 augusti 1930.

§ 486.

Angående restitution av stadsutskylder hade från avlidne stationskarlen Efraim Bergstams änka, Hanna Bergstam, inkommit så lydande handlingar:

“Till Drätselkammaren.

På grund av särskilda prövningsnämndens beslut under § 33 den 17 juni 1930, vilken i avskrift bifogas, får jag vördsamt anhålla att återbekomma för år 1928 inbetalda kommunalutskylder.

Karlstad den 1 augusti 1930.

HANNA BERGSTAM.“

“Utdrag av protokoll, hållet hos Värmlands läns särskilda prövningsnämnd vid sammanträde å länsstyrelsens sessionsrum i Karlstad den 17 juni 1930.

§ 33.

Karlstads IV:de tax.-distr.

Sedan stationskarlen Efraim Bergstam, Lilla Kartåsen 25, som år 1928 taxerats till bevillning för 3,030 kronors taxerad inkomst med 1,080 kronors beskattningsbar inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt för taxerat belopp av 2,860 kronor med beskattningsbart belopp av 130 kronor, avlidit den 17 december 1928, hade hans efterlämnade maka gjort framställning om befrielse från skattskyldigheten på grund av ifrågavarande taxering.

Det skulle antecknas, att Bergstam efterlämnat hustru och fyra minderåriga barn, som varit för sitt uppehälle av hans inkomst beroende, att behållningen i boet uppginge till 7,289 kronor samt att framställning om befrielse från skattskyldighet gjorts till beskattningsnämnden år 1929.

Prövningsnämnden beslöt att befria sterbhuset från skattskyldighet på grund av den avlidne år 1928 påförd taxering till bevillning samt till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Den härmed missnöjde äger att häröver anföra besvär, vilka ställda till Kungl. Maj:ts och Rikets kammarrätt, skola inom sextio dagar efter den, då klagande av beslutet erhållit del, till Konungens Befallningshavande i Värmlands län ingivas eller på klagandes eget äventyr i betalt brev med allmänna posten insändas; vid påföljd, om något av vad sålunda är föreskrivet försummas, att besvären icke varda till prövning upptagna.

In fidem:
HARALD LINDELL.“

Det antecknades, att de utskylder, ansökningen avsåge, uppginge till 191 kronor 39 öre, som guldits å uppbörsstämorna under år 1929.

Kammaren ansåg skäligt, att sterbhuset i avseende å stadsutskylder finge åtnjuta samma förmån som beträffande kronoutskylderna och beslöt för den skull ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte efterskänka ifrågavarande stadsutskylder och sålunda till sterbhuset låta återbetala erlagda 191 kronor 39 öre.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 91.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över av drätselkammaren gjord framställning angående efterskänkande av stadsutskylder, påförda avlidne stationskarlen Efraim Bergstam, beslöt hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads barnkrubba framställning angående anslag för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

När styrelsen för föreningen Karlstads barnkrubba i år inlämnar sin vördsamma anhållan om anslag till hjälp vid bestridande av utgifterna till krubbans drift, så sker det först efter att till en kommitté ha överlämnat utredningen av frågan om krubbans vara eller icke vara och från densamma ha mottagit nedanstående utlåtande:

“Kommitterade ha först upptagit till övervägande frågan, om barnkrubbverksamhet är en sådan form av social-filantropiskt arbete, som ett kultur-samhälle bör uppmuntra.

Vi vilja besvara den frågan med obetingat ja. Om man mot vissa former av samhällelig omvårdnad skulle kunna uppställa den invändningen, att de representera ett något för långt gående officiellt förmynderskap över dels sådant, som skulle må bättre av att läras självständigt liv, dels sådant, som är osunt och mindervärdigt, så kan i varje fall aldrig detta sägas med någon grund om barnkrubbverksamheten. Det är ju där tvärtom så, att föräldrarna behålla förmynderskapet över sina barn, även när dessa komma i åtnjutande av krubbans förmåner. Vidare är det här frågan om ett material, barnen, som icke spelat ut sin roll i livet utan tvärtom stundar till detsamma, och som är mycket dyrbart för ett folk med vår ringa nativitet. Varje samhälle inom vårt folk, som uppfattar sin plikt att motverka denna såsom ingenting

mindre än ett nationellt livsvillkor, måste vilja göra allt, som göras kan, för barnen i allmänhet och framförallt för dessa små, som eljest få växa upp under förhållanden, vilka tangerade det rent hälsovådliga. Genom att möjliggöra för den ensamma modern att själv behålla och vårda sitt barn, är krubban också ägnad att motverka en osund tendens inom vårt samhälleliga barnvårdsarbete, nämligen att mången gång i oträngt mål skilja moder och barn åt. Under spädbarnsåret kan ju tillgången till modersmjölken stundom bliva ett livsvillkor för barnet, och nyligen har från framstående barnläkarhåll uttalats, att frånvaron av moderskärlek i ett barns liv *alltid* kommer att sätta djupa spår i dess framtida själsliga utveckling. För modern blir samhörigheten med och omvårdnaden om barnet ofta det band, som räddar henne till ett nyttigt liv. Till barnkrubbans stora fördelar hör också, att den för föräldrarna saknar prägeln av fattigvård på grund av den (ytterst ringa) penning, som de själva betala för att bereda sina barn sunda och lyckliga dagar, vilka endast kunna jämföras med barnens i ekonomiskt och moraliskt goda hem. Genom att under dagarna taga hand om barnen och så frigöra mödrarna för förvärvsarbete, kommer barnkrubban även att väsentligt höja mångt hems egen standard.

Att således en barnkrubba är en nyttig institution för ett samhälle, kan icke betvivlas. Att den är behövlig, är lika klart. Först när ett samhälle kan svära sig fri från sådana sociala företeelser som ensamstående mödrar, arbetslöshet, fattigdom och sjukdom, upphör detta behov. Denna sanning har allmänt insetts i våra svenska städer, vilket framgår av följande axplockning bland dem, som hava barnkrubba, en förteckning, som naturligtvis icke gör anspråk på att vara fullständig. (Tabell I).

Det är kanske ägnat att förvåna, att icke en så nyttig och behövlig institution som en barnkrubba alltså är, i vår stad flitigare utnyttjas. En ringa eftertanke skall emellertid klargöra, att den med en del sociala och hygieniska välfärdsinrättningar delar den olägenheten att icke kunna till sin fulla förtjänst uppskattas av just dem, som skulle draga nytta av den och detta på den grund, att vederbörande sakna förutsättningar att förstå denna nytta. Men lika litet som ett samhälle bör sluta med att tillhandahålla badmöjligheter, därför att det finns en hel del gott folk, som icke förstå nyttan av bad, lika litet bör en krubba stängas, därför att den icke anlitas efter förtjänst. I båda fallen bör det blott leda till ökad upplysning och propaganda. Det bör i detta sammanhang påpekas, att barnfrekvensen vid *en* krubba i en stad av Karlstads stora ytutbredning icke kan tagas som uttryck för behovet i hela

staden under några förhållanden, ty stora delar av denna ligga så långt från krubban, att densamma icke därifrån kan utnyttjas.

Att förstäelsen för barnkrubbans nytta emellertid är stadd i tillväxt, framgår av följande förteckning över antalet vårddagar vid Karlstads barnkrubba under tiden 1922—1929. Dessa ha nämligen för varje år långsamt men säkert stigit utom år 1925, då krubban var stängd 5 veckor för reparation. 1926 uppnådde visserligen icke fullt siffran för 1924, vilket dock berodde på influensa och mässling bland barnen. (Tabell 2).

Därnäst har kommittén upptagit frågan, om barnkrubban här skulle kunna skötas på ett mera ekonomiskt sätt. För att få jämförelsematerial ha vi införskaffat räkenskaperna för ett antal krubbor å andra orter i vårt land. Resultatet har sammanställts i bifogade Tabell III och Tabell IV. Det synes därav framgå, att Karlstad ingalunda tycks ha gjort sig skyldigt till något slöseri. Där vårdkostnaden per barn och dag ställt sig billigare, kan detta lätt förklaras genom det avsevärt större barnantalet, som naturligtvis kan möjliggöra en relativt mindre kostsam drift.

Vidare har kommittén upplagit frågan, om verksamheten skulle vinna på att omvandlas till helkommunal drift. Vi tro oss på goda grunder kunna bestrida detta. Allt det arbete, som nu nedlägges av frivilliga krafter inom styrelsen, och en hel del av det arbete, som utan ersättning utföres vid det direkta dagliga arbetet inom krubban, skulle väl icke i tillnärmelsevis samma grad kunna påräknas av en helkommunal anstalt. Fara skulle nog också föreligga, att det hela finge en viss prägel av fattigvård, och därigenom skulle idén vara förfuskad. Om krubban kunde inordnas i en stor kommunal barnavårdscentral i stil med dem, som finnas i ex. Göteborg, omfattande alla former av barnavårdsverksamhet såsom spädbarnshem, spädbarnskrubba, barnhem, barnkrubba, mjölkdroppe, fria, resp. billiga läkarkonsultationer för barn, så skulle visserligen genom denna centralisering ett visst förbilligande av driftkostnaderna för varje enskild vårdform ernås, men i sin helhet bleve denna barnavårdscentral en tämligen dyr anstalt, naturligtvis vida dyrare än en även ganska utvidgad barnkrubbrörelse av nuvarande s. a. s. halvkommunala form.

Behåller den sin nuvarande halft privata typ, finnes också grundad förhoppning, att fonderna genom ytterligare donationer komma att ökas och krubban således i allt mindre grad tynga det allmänna. Att på annat sätt t. ex. genom insamlingar, basarer, fester o. d. öka de enskilda bidragen utöver det, som inflyter genom medlemsavgifter i föreningen och räntor å do-

nationsmedel, har kommittén funnit mindre lämpligt för ett ändamål, som dock icke är alldeles tillfälligt och där de på så vis erhållna medlen icke kunde fonderas till en långsamt men säkert sig förökande summa utan genast skulle uppslukas av de direkta driftkostnaderna. Vägen är f. ö. så starkt anlita för andra ändamål, som icke med samma rätt kunna påräkna hjälp av allmänna medel. Som synes av tabell 3, har icke heller på andra orter "basarvägen" anlåtats.

Kommittén har också tagit i övervägande, huruvida krubban skulle genom några förändringar kunna bättre tjäna sitt ändamål. Ovan är redan framhållet, huru den *enda* barnkrubban icke kan fylla sin uppgift beträffande vissa mera avlägsna stadsdelar. Ännu en krubblokal skulle sannolikt tillmötesgå ett behov. En spädbarnskrubba vore ett synnerligen viktigt komplement till rörelsen, varförutan den icke kan fylla viktiga delar av sin uppgift. Samarbete med barnavårdsnämnden skulle säkert kunna bli till nytta. Barn från dåliga hem borde av nämnden och på dess bekostnad kunna hänvisas till krubban. Stadens läkare och diakonissor borde i liknande fall ha barnkrubban i minne. Det kan vidare ifrågasättas, huruvida icke tillämpandet av en flytande skala för dagavgifterna, avpassad efter hemmens olika förmåga, skulle vara lämplig. Centralföreningen för barnkrubborna i Stockholm tillämpa en sådan, växlande mellan 0:20 — 1:50 kr. Detta uppgives ha en stor förmåga att förta det hela varje skymt av fattigvårdsprägel och göra krubborna till nyttiga institutioner även för andra än de allra fattigaste, ett helt säkert mycket klokt psykologiskt schackdrag för barnkrubbornas popularisering. Till det mesta av dessa ifrågasatta förbättringar skulle emellertid erfordras ökade anslag, som kommittén under nuvarande förhållanden icke velat ifrågasätta.

Kommittén får slutligen sammanfatta sin utredning med det utlåtandet: att Karlstad väl behöver den utomordentligt samhällsnyttiga institution, som en barnkrubba är;

att allmänhetens förståelse för krubbans betydelse icke varit så stor, som den förtjänat, men är stadd i långsam och säker tillväxt alltsedan 1922;

att krubbans ekonomi skötes på ett sätt, som väl försvarar sin plats i jämförelse med andra orters motsvarande anstalter;

att en helkommunal drift sannolikt skulle ställa sig dyrare och lättare få prägel av fattigvård;

att en del påtänkta förbättringar av verksamheten, såsom ännu en krubblokal och en spädbarnskrubba f. n. icke böra ifrågasättas, då de skulle erfordra ökade anslagskrav.

Av bifogade förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1931 framgår, huru stort anslag krubban behöver för att icke tära på sina fonder, och denna summa få härmed kommitterade föreslå styrelsen att av stadsfullmäktige begära i anslag för år 1931.

Karlstad den 26 aug. 1931.

LISA PETTERSSON.

HILDA ÅSTRÖM.

G. LUNDBERG.

E. GEDDA“.

I anslutning härtill får styrelsen för Föreningen Karlstads barnkrubba härmed vördsamt anhålla om kr. 2,080:— som anslag till rörelsens bedrivande under år 1931 och dessutom kr. 720:— såsom engångsutgift till oundgängliga reparationer.

ERIK GEDDA.

Ordförande.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedda att granska Föreningen Karlstads Barnkrubbas räkenskaper och förvaltning för år 1929, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse:

Ingående balans konto.

Kapitalkonto	31,185: 19	Werml. Ensk. Bank.....	1,690: 35
		Obligationskonto.....	9,189: 50
		Barnkrubbans fastighet ..	19,648: 67
		Inventarietkonto.....	645: —
		Kontant i kassan	11: 67
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 31,185: 19		Kronor 31,185: 19

Vinst- och förlust konto.

Lönekonto	1,260: —	Hyreskonto	1,172: 04
Hushållskonto	1,657: 23	Dagavgifters konto	621: 40
Omkostnadskonto....	1,524: 67	Medlemsavgifters konto ..	230: —
Inventarietkonto.....	64: 50	Allmänna kassan, don....	50: —
Laura Dylén	300: —	Stadens anslag	1,000: —
Julfästen	77: 20	Intressekonto.....	499: 52
		Kapitalkonto.....	1,240: 64
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 4,813: 60		Kronor 4,813: 60

Utgående balans konto.

Werml. Ensk. Bank.....	1,368: 62	Lånekonto: W. E. B.....	1,000: —
Obligationskonto	9,189: 50	Kapitalkonto	29,944: 55
Barnkrubbans fastighet...	19,648: 67		
Inventariekonto.....	580: 50		
Kontant i kassan....	157: 26		
	<u>Kronor 30,944: 55</u>		<u>Kronor 30,944: 55</u>

Föreningens räkenskaper och styrelsens protokoll äro av oss genomgångna utan anmärkning.

Avskrivning å inventarier är gjord med kronor 64: 50.

Vi hava undersökt, att såväl banktillgodohavanden som föreningens obligationer, vilka senare äro deponerade hos Wermlands Enskilda Banks notariat-avdelning, äro i överensstämmelse med räkenskaperna.

Fastigheten är brandförsäkrad för kronor 35,000: — och inventarierna för kronor 4,500: —, vilka värden vi anse betryggande.

Då räkenskaperna äro förda med omsorg, och utgifterna äro fullständigt verifierade, samt revisionen i övrigt ej givit anledning till anmärkning, få vi hemställa, att full och tacksam ansvarsfrihet beviljas styrelsen och kassaförvaltaren, för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 14 april 1930.

E. DAHLBERG.

G. NORDSTRÖM.

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för Föreningen Karlstads Barnkrubba för år 1931.

<i>Inkomster:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Räntor	450: —	Löner	1,260: —
Medlemsavgifter	200: —	Mat	1,700: —
Barnens avgifter	600: —	Omkostnader:	
Hyror	1,170: —	För rörelsen	740: —
	<u>Kronor 2,420: —</u>	„ fastigheten	800: —
Stadens anslag	2,800: —	Oundgängliga reparationer (Engångskostnader):	
		Omläggning av yt- tertrappan	370: —
		Spisen	150: —
		Avloppsledning	25: —
		Diverse andra rep.	175: — 720: —
	<u>Summa kr. 5,220: —</u>		<u>Summa kr. 5,220: —</u>

Tabell I.

Förekomsten av Barnkrubbor i Sverige.

Uppställningen grundad på uppgifter från Kommunala Centralbyrån och Svenska Fattigvårdsförbundets kalender av år 1919. (Senare kalender har, enligt uppgift, ej utkommit).

Stockholms stad. (Inv. antal 453,332 st.)

Storkyrka barnkrubba.

Katarina barnkrubba, norra.

” ” västra.

” barnavärn ”

” ” norra.

Centralföreningens sommarbarnkrubba.

Sofia barnkrubba.

” småbarnsskola.

” barnavärn.

Högalids barnkrubba.

Maria barnkrubba.

” husmodersskolas barnkrubba.

” ” barnavärn.

Årstalundens barnkrubba.

Brännkyrka barnkrubbor.

Bromma västra barnkrubba.

” östra ”

Matteus barnkrubba.

Birkagårdens barnkrubba.

” sommarbarnkrubba.

Johannes nya barnkrubba.

Engelbrekts barnkrubba.

Kungsholms barnkrubba, östra.

” barnavärn.

Adolf Fredriks barnkrubba.

Barnkrubban Barnavårdsskolan.

Johannes barnkrubba n:o 1.

Katarina västra spädbarnskrubba.

Nachmanska stiftelsens barnkrubba.

Oskars barnkrubba.

Stockholms småbarnsskolor.

Östermalms äldre barnkrubba.

Frälsningsarméns barnkrubba.

Stockholms län.

Södertälje barnkrubba. (14,510 inv.)

Sundbybergs barnkrubba. (6,750 inv.)

Lidingö barnkrubba. (10,683 inv.)

Hagalunds barnkrubba, Blomgatan. (4,951 inv.)

” ” Granliden.

Upsala län.

Upsala barnkrubba. (30,588 inv.)

Karlsborgs barnkrubba. (2,416 inv.)

Fackskolans barnhem, Upsala stad.

Södermanlands län.

Eskilstuna barnkrubba. (32,430 inv.)

Föreningen Nyköpings barnkrubba. (12,142 inv.)

Östergötlands län.

Linköpings barnkrubba. (29,137 inv.)

Norrköpings barnkrubba. (60,391 inv.)

Fröbelinstitutets Barnavårdsavdelning, Norrköping.

” Barnkammare ”

Jönköpings län.

Föreningen Jönköpings barnkrubba.

Västra skyddskolans, Jönköping.

Östra ” ” Jönköping. (30,054 inv.)

Kronobergs län.

Barnkrubban, Växjö. (9,632 inv.)

Kalmar län.

Kalmar stads barnkrubba. (19,409 inv.)

Gottlands län.

Barnkrubban, Visby. (10,103 inv.)

Blekinge län.

Karlskrona Barnkrubba. (27,716 inv.)

Ronneby ” (5,806 inv.)

Kristianstads län.

Föreningen Barnavård, Kristianstad. (13,257 inv.)

Ängelholms Barnkrubba.

Malmöhus län.

- Eslöv Barnkrubba. (6,208 inv.)
- Friherrinnan Eva Tornérhjelm's Barnasyl, Hälsingborg. (52,472 inv.)
- Landskrona Husmoderskola. (18,815 inv.)
- Lunds Barnkrubba. (25,086 inv.)
- Sällskapet Barnavård, Ystad. (11,454 inv.)
- Betaniaföreningens Barnkrubba, Trälleborg. (12,804 inv.)

Malmö stad. (116,827 inv.)

- Östra Barnkrubban.
- Södra ”
- Östra Småbarnsskolan.
- Skolhemmet på Söder.
- Gamla Barnasylen.
- Frälsningsarméns Slumstation- och Barnhärbärke.

Hallands län.

- Halmstads barnkrubba. (23,765 inv.)

Göteborgs och Bohus län. Göteborg. (231,624 inv.)

- Annedals Barnabo.
- Barnavärn II.
- Barnavärn III.
- Vasa Barnhem.
- Majornas skolbarnshem.
- Lundens skolbarnshem och Barnkrubba.
- Krokslätt's skolbarnshem och Barnkrubba.
- Lundby Barnkrubba.
- Praktiska Hushållsskolans Barnkrubba.
- Spädbarnskrubban I.
- Spädbarnskrubban II.
- Lilla Barnkrubban.
- S:t Pauli Barnhem.
- Sällskapet för inrättande av Småbarnsskolor:
 - Landala.
 - Majorna.
 - Masthugget.
 - Redbergslid.
 - Annedal.

Gårda skolbarnshem, Örgryte.
Örgryte Spädbarnskrubba.

Älvsborgs län.

Borås Barnkrubba. (37,066 inv.)
Vänersborgs barnhem. (9,025 inv.)

Skaraborgs län.

Lidköpings Barnkrubba. (9,063 inv.)
Skara barnavård. (6,621 inv.)

Värmlands län.

Arvika Barnkrubba. (7,641 inv.)
Karlstads Barnkrubba. (20,552 inv.)

Örebro län.

Örebro spädbarnskrubba. (36,463 inv.)

Västmanlands län.

Västerås Barnkrubba. (29,969 inv.)

Kopparbergs län.

Barnkrubban, Falun. (13,274 inv.)

Gävleborgs län.

Föreningen Gävle Barnkrubba. (39,502 inv.)
Frejahemmet, Forssa. (4,671 inv.)
Föreningen för Sandvikens Barnkrubba. (11,185 inv.)

Västernorrlands län.

Sundsvalls Barnkrubba. (17,286 inv.)
Vita Bandets Barnkrubba, Härnösand. (11,635 inv.)

Jämtlands län.

Barnkrubban Emanuel, Östersund. (14,617 inv.)

Norrbottnens län.

Kiruna Barnkrubba. (9,070 inv.)

Tabell II.

Antalet vård dagar vid barnkrubban i Karlstad 1922—1929.

1922	2012	st.
1923	2133	"
1924	2215	"
1925	1711	" (stängt 5 veckor för reparation).

Tabell III.

Jämförelse mellan Karlstads barnkrubba och barnkrubbor i en del andra medelstora svenska städer.

År	P l a t s	Inv. antal	Kostnad pr barn och dag	I n k o m s t e r						Behållning eller underskott*)	U t g i f t e r				
				Anslag från staden	Dag-avgifter	Medlems-avgifter	Räntor	Gåvor o. d.	Summa inkomster		Hyra	Mat	Löner	Övriga omkostn.	Summa utgifter
1929	Karlstad 3,107 vårddagar	20,552	1: 30	1,000: —	621: 40	230: —	499: 52	50: —	2,400: 92	1,922: 34	—	1,657: 23	1,260: —	1,106: 03	}4,323: 26
												L. Dyhléns pens.	300: —		
1929	Eskilstuna 2,495 vårddagar	32,430	1: 59	2,000: —	249: 50	1,002: —	773: 15	400: —	4,424: 65	454: 78	650: —	1,012: 20	1,350: —	957: 67	3,969: 87
1929	Kalmar 3,895 vårddagar	19,409	0: 82	1,200: —	580: 25	624: 50	36: 45	511: 81	2,953: 01	244: 30	—	1,546: 71	1,140: —	510: 60	3,197: 31
1929	Södertälje Uppgift saknas å antal vårddagar.	14,510	—	2,000: —	1,122: 85	104: —	4,352: 89	5,010: —	12,589: 74	6,173: 48	—	2,149: 27	2,911: 68	1,355: 31	6,416: 26
1929	Västerås Uppgift saknas å antal vårddagar.	29,969	—	2,500: —	631: 75	705: —	—	230: 80	4,117: 55	456: 42	—	1,529: 25	1,560: —	673: 28	}4,573: 97
												Edvard 4	811: 44		
1929	Linköping Uppgift saknas å antal vårddagar.	29,137	—	1,000: —	421: 75	478: —	1,302: 27	46: 25	3,248: 27	323: 44	utg. ej spec. i rev. ber.				3,572: 71
1929	Borås Barnkrubban 9,396 vårddagar Spädbarnskrubban 2,759 vårddagar	37,066	0: 74 2: 56	}6,000: —	Div. ink. 4,698: 50	—	574: 10	—	}13,351: 10	730: 59	—	3,162: 42	2,610: —	1,251: 28	7,023: 70
					2,078: 50	—	—	—						1,916: 14	1,888: —
1927	Bromma västra 3,805 vårddagar Fr. förs.	—	2: 01	1,500: — 2,000: —	}754: 05	Församl fattigv.-styr 1,477: 60	57: 22	—	9,181: 68	1,504: 15	600: —	2,966: 53	2,372: —	1,739: —	7,677: 53
1929	Årstalunden 2,878 vårddagar Förs.	—	2: 39	3,000: — 1,500: —		}991: 60	fattigv.-styr. 1,144: 40	22: 84	220: 57	6,879: 41	—	500: —	2,074: 42	1,804: 51	2,500: 48

*) De understrukna siffrorna beteckna underskott.

Med hänsyn till vad som blivit anfört angående barnkrubbans verksamhet och dess ekonomiska ställning ävensom utredningen i övrigt, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bevilja styrelsen för Karlstads barnkrubba anslag för år 1931 å tillhoppa 2,800 kronor att användas, 2,080 kronor för verksamhetens uppehållande under ifrågavarande år och 720 kronor för utförande av reparationsarbeten å barnkrubbans fastighet; samt

att ovanberörda anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 92.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads barnkrubba hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag för verksamhetens uppehållande under år 1931 samt för verkställande av vissa reparationer å barnkrubbans fastighet.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Handelsbiträdet Harry Hallins ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål m. m.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad Gustaf Harry Hallin, som under de tre senaste åren och allt fortfarande är anställd som biträde och uppköpare hos handlanden E. Fors, vilken i Örebro stad sedan flera år tillbaka idkar handel med begagnade

nade föremål o. d., får härmed i enlighet med gällande förordning angående handel med vissa begagnade föremål m. m. vördsamt anhålla om Kungl. Maj:ts Befallningshavandes tillstånd, att i Karlstad från öppen affär få idka yrkesmässig handel med begagnade kläder, skodon, metallvaror, skrot och lump samt med artiklar med här ej jämförliga begagnade föremål.

Såväl inköp som utförsäljning för affären kommer att ske genom kontant betalning.

Sedan denna min ansökan bifallits kommer jag att för min tillärnade rörelse förhyra lämplig lokal samt därom underrätta polismyndigheterna i Karlstad jämte bevis om verkställd anmälan till handelsregistret.

Intyg om redbarhet och lämplighet, åldersbetyg, konkurs- och myndighetsbevis, betyg från min nuvarande arbetsgivare och avskrift av betyg från föregående anställning, bifogas.

Örebro den 10 februari 1930.

HARRY HALLIN.
Fabriksgatan 40.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 11 juni 1930.

§ 121.

Från stadsfullmäktige hade till hälsovårdsnämnden för yttrande remitterats en av Harry Hallin gjord ansökan om tillstånd att idka yrkesmässig handel med begagnade kläder m. m.

Då såvitt hälsovårdsnämnden kunde finna, nämnden icke ägde någon författningsenlig rätt att giva särskilda föreskrifter för kontroll av ifrågavarande handel ur hygienisk synpunkt, beslöt nämnden avgiva det yttrande, att nämnden icke hade något att i ärendet andraga.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 september 1930.

[§ 493.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av Harry Hallin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att idka yrkesmässig handel med begagnade föremål m. m.

Då något behov av en ny affär av ifrågavarande slag icke kunde anses förefinnas inom staden, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 93.

Genom magistraten hade k. bfhde i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handelsbiträdet Harry Hallin gjord ansökan om tillstånd att inom staden idka yrkesmässig handel med begagnade föremål m. m.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av hälsovårdsnämnden och drätselkammaren; och beslöt utskottet, med instämmande i vad kammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande ansökning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Handlanden Olof Manners ansökan om tillstånd att idka handel med skrot m. m.

Kunglig Befallningshavande för Värmlands län, Karlstad.

Undertecknad, som övertagit Viridéns Skrotaffär därstädes, och ämnar fortsätta denna affär med Herr Gösta Mauritz Andreasson som föreståndare anhåller härmed om tillstånd att i Karlstad med omnejd handla med skrot och begagnade artiklar och närsluter för detta ändamål prästbetyg, myndighetsbevis och konkursbevis. Ävenså närslutes prästbetyg för Gösta Mauritz Andreasson.

Högaktningfullt

OLOF MANNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 september 1930.

§ 494.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av handlanden Olof Manner hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att idka handel med skrot m. m.

Då ifrågavarande tillstånd avsåge fortsättande av en redan förefintlig handelsrörelse, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot bifall till ansökningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 94.

Genom magistraten hade k. bfhde i länet infortrat stadsfullmäktiges yttrande över av handlanden Olof Manner gjord ansökning om tillstånd att inom staden idka handel med begagnade föremål m. m.

I ärendet hade infortrat utlåtande avgivits av drätselkammaren; och beslöt utskottet, som efter remiss jämväl hade att däri yttra sig, att med instämmande i vad kammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads Orkesterförening framställning angående anslag till föreningens verksamhet 1930—1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under sistlidne vår avslutade Karlstads Orkesterförening sitt tionde verksamhetsår. Detta i viss mån märkliga jubileum kunde föreningen högtidligt hålla genom utgivande av en minnesskrift, vartill medel välvilligt ställts till förfogande av en enskild person.

Vid en återblick på de gångna tio årens verksamhet vill styrelsen uttala sin glädje över, att det varit möjligt för densamma att uppehålla föreningens verksamhet trots de många ekonomiska svårigheterna, och att orkesterns prestationer kunnat hållas på den höga musikaliska nivå, som alltid varit styrelsens önskan. Föreningen stannar därvid i största tacksamhetsskuld till Karlstads stadsfullmäktige, vilka år ifrån år välvilligt anslagit medel till föreningens verksamhet, utan vilka anslag företaget aldrig skulle ha kunnat drivas. Även har det varit föreningen en glädje att i orkestern se en hel del amatörer, som under alla dessa år utan ersättning medverkat till det goda resultatet. Visserligen har genom avflyttning från orten amatörernas led efterhand glesnat, och styrelsen sett sig tvungen att i samma mån öka antalet yrkesmusici, vilket förhållande dragit ökade kostnader, men orkestern har i dess ställe vunnit en något högre prestationsförmåga.

I avvaktan på att statsmakterna skulle börja fatta intresse även för landsortens orkesterföreningar och vilja understödja dem med anslag, har det varit styrelsen särskilt angeläget att söka hålla Karlstads Orkesterförening vid liv, och inga ansträngningar ha för detta ändamål sparats. Det är nu styrelsen en glädje att kunna meddela, att de framställningar om anslag, som gjorts av en sammanslutning mellan landsortens orkesterföreningar kallad "Sveriges orkesterföreningars riksförbund" äntligen krönts med framgång, och att riksdagen för innevarande år anslagit 65,000 kronor att fördelas mellan till riksförbundet anslutna orkesterföreningar. Då emellertid dessa föreningar äro till antalet ej mindre än 43 st., har givetvis på en var förening blott kunnat komma ett mindre belopp, men Karlstads orkesterförening har dock jämte 12 andra föreningar på grund av orkesterns värdefulla repertoar hugnats med det högsta anslag som för året kunnat ges eller 2,500 kronor.

Med anslagets tillgodonjutande ha bland andra fästats följande villkor: att antalet konserter under verksamhetsåret ej må understiga fyra, att orkestermedlemmarne äro minst 25 stycken varav 20 yrkesmusici,

att orkester med hänsyn till ledning och sammansättning prövas vara i stånd att på ett tillfredsställande sätt fylla sin uppgift att utföra värdefull musik, samt

att anslag, som förening från kommunen erhållit, i fortsättningen utgår oavkortat.

Karlstads Orkesterförenings styrelse får med anledning härav hos stadsfullmäktige vördsamt anhålla om ett anslag för nu börjande verksamhetsår (okt. 1930—apr. 1931) av kr. 3,500:— samt till notinköp under samma tid ” 200:— eller tillsammans ett anslag av ” 3,700:— i likhet med det anslag föreningen åtnjöt under sistförflutna verksamhetsår, och vågar styrelsen därtill foga den förhoppningen, att stadsfullmäktige ville dela riksdagens mening, att landets orkesterföreningar äro värda en viss uppoffring från kommunernas sida, och att deras verksamhet har en betydelsefull uppgift att fylla.

Skulle Karlstads orkesterförening nu nödgas nedlägga sin verksamhet, torde detta för mången inom samhället komma att innebära stor misräkning. Utom Karlstads orkesterförening har till musiklivets höjande även Konsertföreningen bidragit med i regel fem stycken abonnemangskonserter här i staden. Styrelsen har sig bekant, att det är särdeles osäkert, om Konsertföreningens verksamhet kan komma att återupptagas, då mycket stora svårigheter mött att i provinsens mindre städer uppbringa nödigt antal abonnenter. Skulle nu båda föreningarna på en gång upphöra med sin verksamhet, vore detta liktydigt med ett totalt lamslående av musiklivet inom staden. Följden skulle även bliva den, att publiken helt bleve hänvisad till sådana nöjen, som draga mycket penningar från staden utan att denna får i utbyte stort mer än nöjesskatten, nöjen som på intet vis ha den kulturella uppgift att fylla som en orkesterförening.

Under uttalande av den förhoppningen, att stadsfullmäktige som hittills ville gynna orkesterföreningen med anslag av den storlek förut angivits, får styrelsen förklara sig villig att utöver de ordinarie konserterna utöka antalet populärkonserter från två till tre stycken, då dessa billighetskonserter å 50 öre visat sig ha vunnit den breda publikens stora bevågenhet.

Karlstad i augusti 1930.

För Karlstads Orkesterförening:

VALDEMAR VENDEL.

Styrelsens ordförande.

Upptages som motion.

VALDEMAR VENDEL.

Kassasammandrag av Karlstads Orkesterförenings räkenskaper 1929—1930.

Behållning vid säsongens början okt. 1929:

Kontant i kassan	165: 83	
Innest. å motbok i sparbank	155: 15	320: 98

Inkomster:

Anslag från Karlstads stad:

För rörelsen	3,500: —	
„ notinköp	300: —	3,800: —

Anslag från Svenska tonsättare..... 100: —

Inkomst av abonnemanger..... 866: —

„ av biljettförsäljn.... 861: 50 1,727: 50

Inkomst av annonser i program..... 814: 40

„ av en radioutsänd konsert 222: —

Gåva av enskild person..... 400: —

Ränta å bankmedel..... 69: 90

S:a inkomster kr. 7,454: 78

Utgifter:

Arvode till dirigent..... 625: —

„ till konsertmästare..... 625: —

„ till medverkande 4,137: —

„ till Fören. Stim..... 50: —

„ till ordningsman..... 74: —

„ till vaktmästare 158: —

Annonser, tryck, affischering..... 554: 43

Lokalhyra med belysning 150: —

Tryck och distr. av festskrift..... 436: 80

Diverse utg. såsom inkassering m. m. 144: 50 6,954: 73

Notinköp under säsongen..... 298: 65

Totalutgifter kr. 7,253: 38

Lämnande en behållning av å motbok innest. kr. 201: 40

Karlstad i augusti 1930.

RAGN. TJERNELD.

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads Orkesterförenings räkenskaper och förvaltning under spelåret 1929—1930, få härmed efter fullgjort uppdrag avgiva följande

Revisionsberättelse.

Föreningens kassabok är granskad och har därvid icke förekommit anledning till anmärkning. De bokförda posterna äro vederbörligen verifierade.

Sparbanksbok är granskad och befunnen riktig.

Det uppgjorda kassasammandraget över Föreningens inkomster och utgifter ävensom över dess tillgångar vid årets början och slut överensstämman med räkenskaperna.

Med vitsordande att Föreningens styrelse med intresse och skicklighet väl fullgjort sina åligganden få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för förvaltning och räkenskaper under spelåret 1929—1930.

Karlstad den 3 september 1930.

HERMAN GEIJER.

NILS BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 september 1930.

§ 495.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads Orkesterförening gjord framställning om anslag för verksamhetsåret 1930—1931.

Under överläggningen i ärendet framhölls å ena sidan att hinder icke borde möta att, såsom hittills varit fallet, fondräntemedel toges i anspråk för stödjande av orkesterföreningens verksamhet, särskilt som ännu icke någon enhetlig plan för dylika medels användning vore utarbetad, under det att från andra sidan anfördes, att nöjesskattemedel borde för ändamålet anslås men att då dessa medel fortfarande inginge i stadens kassarörelse det anslag, som komme att beviljas, skulle bestridas genom uttaxering.

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att till uppehållande av Karlstads Orkesterförenings verksamhet under året 1930—1931 anslå 3,500 kronor ävensom 200 kronor till inköp av noter; samt

att ifrågavarande anslag, tillhoppa 3,700 kronor, skola i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 95.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads Orkesterförening gjord framställning om anslag för verksamhetsåret 1930—1931.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående användning av från landstinget erhållet anslagsbelopp till bekämpande av oförvållad arbetslöshet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 september 1930.

§ 496.

Sedan stadsfullmäktige den 20 mars 1930, § 46 i protokollet, beslutat att hos landstingets förvaltningsutskott begära bidrag från det av 1929 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvållad arbetslöshet, hade från utskottet erhållits 7,000 kronor, varav 3,500 kronor utan återbetalningsskyldighet och 3,500 kronor såsom lån.

Då det tillkomme stadsfullmäktige att meddela närmare föreskrifter om medelns användning hade kammaren uppdragit åt byggnadschefen att i sådant hänseende verkställa utredning, varefter ett så lydande förslag inkommit:

“Följande användning av från landstinget erhållna Kr. 7,000: —
till arbetslöshetens avhjälpande föreslås:

- 1) Till arbete med sandtvättning vid vattenverket å Sandgrund,
igångsatt enligt drätselkammarens beslut av 7 april 1930 „ 3,500: —
- 2) Till fortsättning av påbörjade arbeten med asfaltindränkning
av omnibusslinjen Viken—Kvarnbergsgatan „ 3,500: —
Karlstad i aug. 1930.

Karlstads stads Byggnadskontor
ERIK BJÖRKMAN“.

Efter anteckning, att kammaren den 7 april 1930 på framställning av arbetslöshetskommittén beslutit att låta återupptaga arbetet med sandtvättning vid vattenverket å Sandgrund till beredande av sysselsättning för ett antal arbetslösa samt med uttalande att den i ovanintagna förslag nämnda asfaltindränkning, vars påbörjande tidigare beslutats, lämpligen nu borde fortsättas, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte anvisa ifrågavarande 7,000 kronor för användning på sätt, byggnadschefen föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 96.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över av drätselkammaren avgivet förslag angående användning av från landstinget erhållet anslagsbelopp till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag till underhåll och reparation av asfaltbeläggningen å gården till Köttbesiktningsbyråns fastighet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 september 1930.

§ 497.

Från fastighetsförvaltaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då det visat sig, att asfaltbeläggningen å Köttbesiktningsgårdsplan ej är tät utan tillåter vatten tränga ned i källarlokalerna, varigenom dessa bliva mindrevärdiga, anmäles förhållandet härmed till kammaren för åtgärders vidtagande i och för felets avhjälpande.

Karlstad den 8 sept. 1930.

N. FR. LINDH“.

På kammarens uppdrag hade t. f. stadsarkitekten efter utredning angående kostnaderna för anmärkta bristernas avhjälpande inkommit med följande förslag:

“Till Drätselkammaren.

På grund av att asfaltbeläggningen över gårdskällarna till Köttbesiktningsbyrån är otät och i behov av underhåll och reparation, överlämnas härmed följande förslag:

Alla rännor och fogsprickor upphuggas och igjutas med asfalt, som armeras med trådnät, och hela planen över källaren förses med ny asfaltbeläggning, 2,5 cm. tjock, med uppdragna smetlister utefter hussocklar och belongmurar.

Upphuggning och igjutning av den nuvarande asfaltbeläggningen ..	350: —
300 kvm. nytt tätnings- och slitlager av 2,5 tjock asfalt jämte smetlister.....	2,850: —
	<hr/>
	Kronor 3,200: —

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 8 september 1930.

GÖSTA ENGHOLM.

T. f. stadsarkitekt.“

Då ifrågavarande arbeten oundgängligen snarast måste komma till utförande på det källarlokalerna, vilka voro uthyrda, må kunna begagnas utan olägenhet, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa anslag å 3,200 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 97.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över av drätselkammaren gjord framställning angående anslag till underhåll och reparation av asfaltbeläggningsen å gården till köttbesiktningsbyråns fastighet, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning om godkännande å av styrelsen fattat beslut om kamreraren Th. Byttners kvarstående i tjänst.

Utdrag av protokoll, hållet inom belysningsstyrelsen den 29 augusti 1930.

§ 74.

Företogs till fortsatt behandling det vid sammanträdet den 12 juni 1930 bordlagda ärendet rörande åtgärder i anledning av kamreraren Thure Byttners då gjorda anmälan, att han i slutet av augusti månad 1930 inginge i pensionsåldern.

Då frågan om sammanslagning av stadskassans och belysningsstyrelsens kassarörelser alltjämt vore aktuell och på drätselkammarens ännu icke avgivna yttrande beroende, fann styrelsen det olämpligt att för närvarande vidtaga åtgärder för tjänstens återbesättande.

Med hänsyn härtill samt det nu förestående arbetet med staternas uppgörande ävensom till kassarörelsens avslutande för året, fann styrelsen det synnerligen önskvärt, att kamreraren Byttner åtog sig att kvarstå i tjänst åtminstone till årets slut.

Sedan ordföranden meddelat, att kamrer Byttner förklarat sig villig kvarstå i tjänst, beslöt styrelsen dels att kamreraren Byttner tillsvidare intill årets slut skulle kvarstå i sin tjänst dels ock att hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna denna styrelsens åtgärd.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 september 1930.

§ 98.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning angående godkännande av styrelsens beslut, att kamreraren Th. Byttner, vilken sistlidne månad ingått i pensionsåldern, skulle tillsvidare intill årets slut kvarstå i sin tjänst hos styrelsen.

Beredningsutskottet, som fann skäl föreligga för en dylik åtgärd, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte lämna belysningsstyrelsen det begärda godkännandet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 16 Oktober.	N:o 10.
-------	-----------------	---------

Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i belysningsstyrelsen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 100.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva förslag till val av suppleant i belysningsstyrelsen efter rektor Viktor Hammarberg, vilken av sagt sig uppdraget, och beslöt utskottet hemställa,

att fullmäktige till suppleant i belysningsstyrelsen för tiden intill 1930 års utgång måtte utse järnhandlanden Robert Österberg.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot i budgetsberedningen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 101.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ledamot i budgetsberedningen efter framlidne landsfiskalen J. Noréus, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till ledamot av ifrågavarande beredning utse byggmästaren Olof Wästlund.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning under år 1929.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 102.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över berättelse rörande granskningen av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning under år 1929 och beslöt utskottet hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja styrelsen för nämnda anstalt ansvarsfrihet för den tid, revisionen avsåge.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lönenämndens förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 5 juni 1930.

§ 21.

Sedan nämnden hos vederbörande delegationer anhållit om uppgifter angående under dem lydande befattningshavares naturaförmåner och sportler samt de belopp, vartill nämnda förmåner och sportler böra för år 1930 upp-

skattas, hade dylika uppgifter inkommit från samtliga av ärendet berörde delegationer; och beslöt nämnden, efter granskning av till ärendet hörande handlingar, att uppgöra och till stadsfullmäktige med hemställan om godkännande överlämna ett så lydande

Förslag till värdering av naturaförmåner och sportler år 1930.

Magistraten:

2:dre rådmannen, pensionsunderlag för tilläggspension	6,666: 66
Kronokassören, sportler	4,800: —
Exekutionsvaktmästarna, sportler	1,800: —
Stadsfogden	700: —

Byggnadsnämnden:

Stadsarkitekten	2,000: —
Stadsingenjören	2,000: —

Hälsovårdsnämnden:

Förste stadsläkaren, sportler	4,000: —
Stadsveterinären, "	1,000: —
Tillsyningsmännen, "	300: —
Sköterskan å epidemisjukhuset, sportler	200: —
" " " fritt vivre	800: —
Vaktmästaren å " sportler	50: —
" " " fri bostad m. m.	700: —
Sjukhusbiträde, fritt vivre	650: —

Fattigvårdsstyrelsen:

Sysslomannen, fri bostad, värme och lyse	1,700: —
Vaktmästaren, " " " " "	800: —
Maskinisten, " " " " "	600: —
Eldaren, " " " " "	300: —
Portvakten, " " " " "	600: —
Husmodern, fritt vivre	800: —
Sjuksköterskorna, fritt vivre	800: —
Kokerskan, fritt vivre	800: —
Tvättförestånderskan, fritt vivre	800: —
Sjukhusbiträde, fritt vivre	650: —

Brandkåren:

Brandmästaren, fri bostad m. m.	1,000: —
Brandförmän och brandmän, fri beklädnad	200: —

Poliskåren:

Ordinarie och extra konstaplar vid ordningspolisen, fri beklädnad .	200: —
---	--------

Flickskolan:

Föreståndarinnan, hyresersättning, fri värme och lyse	1,630: —
Vaktmästaren, fri bostad, värme och lyse	500: —

Folkskolan:

Samtliga lärare och lärarinnor, ersättning för bostad och bränsle i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 21 november 1929, § 189.

Överläraren i östra distriktet, arvode	500: —
” ” västra ” ”	400: —
Sångläraren, arvode	600: —
Trädgårdsläraren, arvode	600: —
Vaktmästarne, fri bostad, värme och lyse.	600: —

Badhusstyrelsen:

Badmästaren, 1:ste, naturaförmåner och sportler	1,500: —
” 2:dre, sportler	600: —
Baderskorna, lön och sportler	1,180: —

Belysningsstyrelsen:

Gasverksföreståndaren, fri gas, koks och elektricitet	1,000: —
Belysningsingeniören, fri gas och elektricitet	300: —
Gasmästaren, fri gas	100: —

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

§ 543.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över lönenämndens förslag enligt dess protokoll den 5 juni 1930 till värdering av vissa befatt-

ningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år; och beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågavarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 103.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till värdering av naturaförmåner och sportler under innevarande år, beslöt, efter tagen del av handlingarna och efter därom framställda yrkanden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågavarande förslag med den ändring däri, att beträffande badhusstyrelsen skulle upptagas för

Badmästaren, 1:sta, naturaförmåner	800 kr.
” ” sportler	700 ”
” 2:dre, sportler	600 ”
Maskinisten, naturaförmåner	600 ”
Baderskorna, sportler	520 ”

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Fattigvårdsstyrelsens hos Kungl. Maj:t gjorda framställning om uppskov med ordnandet i sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad.

Överlämnas till magistraten i Karlstad, som anmodas att i ärendet låta inhämta stadsfullmäktiges yttrande samt därmed jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 8 september 1930.

På tjänstens vägnar:
ERIC CARLSSON.

Överlämnas till stadsfullmäktiges ordförande.
Karlstads rådhus den 9 sept. 1930.

På Magistratens vägnar:
H. HAGSTRAND.

Till Konungen.

Härigenom får fattigvårdsstyrelsen i Karlstad underdånigst anhålla om uppskov intill den 1 januari 1934 med ordnandet i sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad, och får styrelsen till stöd för denna sin underdåniga ansökan anföra följande.

Anstalten, som delvis ombyggdes och tillbyggdes år 1909, består av följande avdelningar: *en understödsavdelning*, varav för manliga understödstagare 48 platser, fördelade å 8 salar, och för kvinnliga understödstagare 38 platser, fördelade å 6 salar; *en sjukavdelning*, å vilken vårdas såväl kroniskt sjuka (ej tuberkulossjuka) som akut insjuknade, på anstalten tidigare intagna understödstagare, om 38 platser, fördelade å 6 salar; *en tuberkulosavdelning* om 28 platser, fördelade å 4 salar, jämte en sal med fyra platser för ljusbehandling, samt slutligen *en sinnessjukavdelning*, vederbörligen godkänd, om 12 platser för män och 12 platser för kvinnor.

Såväl sjukavdelningen som tuberkulos- och sinnessjukavdelningarna torde få anses fylla även högt ställda anspråk. Med avseende å understödsavdelningen torde de anmärkningarna kunna framställas, att salarna äro ur trevnadssynpunkt alltför stora, att antalet platser för manliga understödstagare är otillräckligt, att flera smårum äro av behovet påkallade samt att sådana rum särskilt erfordras för äkta makar, vilka nu ej äga tillgång till gemensamma rum. Härutöver är att framhålla, att anstaltens köksutrymmen äro i hög grad otidsenliga samt att vårdtagarnas matsalar äro i behov av genomgripande förbättringar.

Till följd av de brister och olägenheter, som sålunda föreligga, har styrelsen under senare åren haft anstaltens försättande i tidsenligt skick på dagordningen. För frågans lösande har styrelsen utsett särskilda kommitterade och har låtit utarbeta förslag i frågan, varvid svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets arkitekt varit behjälplig, dock föreligger icke ännu slutgiltigt förslag därutinnan, ett förhållande, som får sin förklaring av följande.

Det har under övervägande av de olika förslag till lösande av anstaltsfrågan, som framkommit, blivit styrelsen alltmera uppenbart, att därest de

kroniskt sjuka kunde beredas vård *utom* anstalten, en mera tillfredsställande lösning av anstaltsfrågan härigenom skulle ernås. På grund härav har styrelsen hänvänt sig till Karlstads stad med begäran, att frågan om vården av de kroniskt sjuka måtte genom överenskommelse mellan stad och landsting lösas på så sätt, att fattigvårdsanstalten främdeles icke behövde upplåtas för dylik vård. Ett avgörande i denna sak torde först kunna förväntas ske under senare delen av år 1931.

Med hänsyn till att slutgiltigt beslut om anstaltens ordnande till följd av vad ovan anförts icke torde böra fattas förrän i slutet av nästkommande år och att då beslutade arbeten icke synas kunna slutföras tidigare än under loppet av år 1933, får fattigvårdsstyrelsen i underdånighet hemställa om nådigt bifall till sin härigenom gjorda uppskovsansökan.

Underdånigst

För fattigvårdsstyrelsen i Karlstad:

JULIUS AHLBERG.

Harald Lindell.

Karlstad den 29 augusti 1930.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 104.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens underdåniga framställning om uppskov med ordnande i sin helhet av fattigvårdsanstalten i Karlstad, och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande underdåniga framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator inom stadens planlagda område under år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg.-n:r 2—1930.

§ 545.

Till utrönande av vilka arbeten i avseende å nybyggnad och omläggning av gator m. m. inom de planlagda delarna av staden, som lämpligen borde komma till utförande under år 1931, hade inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med byggnadschefen verkställt undersökning, varefter byggnadschefen rörande de ifrågasatta arbetena inkommit med förslag och kostnadsberäkning, slutande å sammanlagt 61,700 kronor.

Då arbetena vore av behovet påkallade och borde komma till utförande under år 1931, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte, med godkännande av det uppgjorda förslaget, till nybyggnad och omläggning under år 1931 av gator m. m. inom stadens planlagda område anvisa ett belopp av 61,700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Kostnadssammandrag

över ifrågasatta ny- och ombyggnadsarbeten för gator, torg och öppna platser belägna inom stadsplanelagda området, för vilka anslag å extra stat för år 1931 föreslås:

Sundbergsgatan:

Grusad trottoar och rännsten samt makadamiserad körbana å halva gatubredden utanför tomt 302. Körbanan utanför tomterna 300—301 makadamiserad 2,500: —

Gatorna omkring kv. Axet:

Lambergsgatan mellan Värmlands- och Sveagatorna förses med grusad trottoar och rännsten samt makadamiserad körbana.

Å Svea- och Värmlandsgatorna färdigställes trottoarer, rännstenar och körbanor närmast kv. Axet.

Å John Erikssonsgatan terrasseras och grusas trottoaren 9,000: —

Långgatan:

Grusad trottoar och rännsten samt resterande körbanebredd färdigställas å gatans östra sida mellan Tegnérsgatorna. Trottoar och rännsten och körbanan utföras utanför tomt 176 å västra sidan 6,000: —

Tegnérgatan:

Makadamiserade gatan färdigställs utanför tomterna N:o 6—7 i kv. Brage 600: —

Karlagatan:

Terrassering och prov. grusning utföres å sidorna om nya stensatta körbanebeläggningen, samt å gatans östra sida utanför kv. Mården 2,500: —

Asfaltindränkning av makadamiserade gator å Herrhagen:

Anslag förslagsvis 8,000: —

Hööksgatan:

Från Rosenborgsgatan förbi Seminariet t. o. m. korsningen med Maribergsvägen breddas körbanan till full bredd, rännsten anlägges å norra sidan. Hela körbanan mellan Rosenborgsgatan och Kvarnbergsgatan asfaltindränkes 10,000: —

Kvarnbergsgatan:

Den äldre, makadamiserade körbanans asfaltindränkning mellan Hööksgatan och S. J. färdigställs 3,500: —

Norra Kyrkogatan:

Den nuvarande kullerstenstrottoaren å gatans västra sida omlägges och förses med tuktad smågatsten, rännstenen repareras. 1,500: —

Hamngatan:

Utmed spritbolagstomten belägges den utslitna makadamiserade körbanan med tuktad sten, i likhet med beläggningen å gatans södra körbanan, varjämte rännsten och trottoar repareras 4,000: —

Drottninggatan:

Kullerstenstrottoaren mellan Järnvägsgatan och V. Torggatan, utmed kv. Druvan omlägges med tuktad sten, de nuvarande planstensraderna bibehållas, rännstenen repareras 4,000: —

Västra Torggatan:

Trottoaren utmed kv. Udden från Herrgårdsgatan t. o. m. Biskopsgården omlägges och förses med tuktad sten, i mitten, rännstenen repareras	1,100: —	
Trottoaren utmed kv. Höken, från Drottninggatan till Hamngatan omlägges med tuktad sten i mitten, rännstenen repareras	1,000: —	2,100: —

Vasalunden:

Området mellan s. k. Engholmska villan och Epidemisjukhuset terrasseras och förses med lekvall enligt Herr Ernst Strandmans motion i stadsfullmäktige av 19 sept. 1929. Omkring lekullen anordnas gräsmattor, grusade gångar och trädplanteringar. Området norr om Vattentornet avputsas, uppsnyggas, och förses med efter terrängen lämpade gångar (i huvudsak överensstämmande med till stadsplanen hörande illustrationsplan), varjämte planteringen i området påbörjas. Anslag föreslås	8,000: —	
		Kronor 61,700: —

Karlstad den 29 sept. 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 105.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1931, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Strandmans motion angående iordningställande av Vasalunden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

År 1907 fullbordades den nya folkskolan högst uppe på Herrhagen. Den är en av de största och vackraste i landet och en heder för vår stad. Dess läge torde ock vara ett av de vackraste en skola kan få. Under sådana förhållanden måste det förefalla i högsta grad egendomligt, att ännu efter mer än 20 år skolans omgivning ar icke tillfredsställande ordnats. Trakten runt om är mer eller mindre skräpig och ful, något som också ofta med förvåning påpekas av resande främlingar. Gatorna ha först de senare åren något så när tillfredsställande iordningsställt -- Fryxells- och Vasagatorna dock endast till halv bredd —, ännu har skolan till sin närmaste granne i norr den anskrämliga Herrhagsbaracken, och den på kartan upptagna parken Vasalunden väster om skolan är ännu en vildmark. Att för denna senares iordningsställande intet åtgjorts torde väl ha orsakats av, att den beslutade ändringen i stadsplanen rörande densamma icke varit fastställd. Detta har dock nu skett.

Ingen del av vår stad torde för närvarande vara i så rask utveckling som Herrhagen, vadan större omsorg borde ägnas åt denna stadsdels allmänna utseende. Då den tidigare i stadsplanen upptagna parken i kvarteret Axet vid John Ericssonsgatan beslöts skola delvis bebyggas, betonades, att Vasalunden skulle komma att lämna ersättning. Jag dristar därför nu påyrka denna senares snara iordningsställande.

Sannolikt kommer väl även nu stundande vinter att nödvändig göra en hel del extra arbeten för beredande av arbetstillfällen åt arbetslösa. Iordningsställandet av Vasalunden synes mig därvid vara ett passande företag.

Om, som jag hoppas, mitt förslag vinner stadsfullmäktiges bifall, så borde samtidigt ett annat önskemål kunna förverkligas: iordningsställandet av en lekvall för barn. Behovet av en sådan i denna stadsdel gör sig starkt kännbart och blir kännbarare i samma mån bebyggelsen framskrider och barnantalet ökar. Även för den intilliggande folkskolan skulle en sådan lekvall vara en oerhörd vinst. Under höst och vår skall gymnastikundervisningen enligt skolreglementet utbytas mot lekar i det fria. Dessa måste här som ofta annars övas på den grusade skolgården. En sådan är ur många synpunkter olämplig för detta ändamål, och Herrhagsskolans skolgård utgör intet undantag, tvärtom. Här skulle dock olägenheten lätt vara avhjälpt genom en lekvall i Vasalunden. Området för denna är också så stort att anordnandet av en sådan säkert icke skulle i ringaste mån göra intrång på dess karaktär av park.

Västra Torggatan:

Trottoaren utmed kv. Udden från Herrgårdsgatan t. o. m. Biskopsgården omlägges och förses med tuktad sten, i mitten, rännstenen repareras	1,100: —	
Trottoaren utmed kv. Höken, från Drottninggatan till Hamngatan omlägges med tuktad sten i mitten, rännstenen repareras	1,000: —	2,100: —

Vasalunden:

Området mellan s. k. Engholmska villan och Epidemisjukhuset terrasseras och förses med lekvall enligt Herr Ernst Strandmans motion i stadsfullmäktige av 19 sept. 1929. Omkring lekvalLEN anordnas gräsmattor, grusade gångar och trädplanteringar. Området norr om Vattentornet avputsas, uppsnyggas, och förses med efter terrängen lämpade gångar (i huvudsak överensstämmande med till stadsplanen hörande illustrationsplan), varjämte planteringen i området påbörjas. Anslag föreslås	8,000: —	
		Kronor 61,700: —

Karlstad den 29 sept. 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 105.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1931, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Strandmans motion angående iordningställande av Vasalunden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

År 1907 fullbordades den nya folkskolan högst uppe på Herrhagen. Den är en av de största och vackraste i landet och en heder för vår stad. Dess läge torde ock vara ett av de vackraste en skola kan få. Under sådana förhållanden måste det förefalla i högsta grad egendomligt, att ännu efter mer än 20 år skolans omgivning ar icke tillfredsställande ordnats. Trakten runt om är mer eller mindre skräpigt och ful, något som också ofta med förvåning påpekats av resande främlingar. Gatorna ha först de senare åren något så när tillfredsställande iordningsställts -- Fryxells- och Vasagatorna dock endast till halv bredd --, ännu har skolan till sin närmaste granne i norr den anskrämliga Herrhagsbaracken, och den på kartan upptagna parken Vasalunden väster om skolan är ännu en vildmark. Att för denna senares iordningsställande intet åtgjorts torde väl ha orsakats av, att den beslutade ändringen i stadsplanen rörande densamma icke varit fastställd. Detta har dock nu skett.

Ingen del av vår stad torde för närvarande vara i så rask utveckling som Herrhagen, vadan större omsorg borde ägnas åt denna stadsdels allmänna utseende. Då den tidigare i stadsplanen upptagna parken i kvarteret Axet vid John Ericssonsgatan beslöts skola delvis bebyggas, betonades, att Vasalunden skulle komma att lämna ersättning. Jag dristar därför nu påyrka denna senares snara iordningsställande.

Sannolikt kommer väl även nu stundande vinter att nödvändiggöra en hel del extra arbeten för beredande av arbetstillfällen åt arbetslösa. Iordningsställandet av Vasalunden synes mig därvid vara ett passande företag.

Om, som jag hoppas, mitt förslag vinner stadsfullmäktiges bifall, så borde samtidigt ett annat önskemål kunna förverkligas: iordningsställandet av en lekvall för barn. Behovet av en sådan i denna stadsdel gör sig starkt kännbart och blir kännbarare i samma mån bebyggelsen framskrider och barnantalet ökar. Även för den intilliggande folkskolan skulle en sådan lekvall vara en oerhörd vinst. Under höst och vår skall gymnastikundervisningen enligt skolreglementet utbytas mot lekar i det fria. Dessa måste här som ofta annars övas på den grusade skolgården. En sådan är ur många synpunkter olämplig för detta ändamål, och Herrhagsskolans skolgård utgör intet undantag, tvärtom. Här skulle dock olägenheten lätt vara avhjälp genom en lekvall i Vasalunden. Området för denna är också så stort att anordnandet av en sådan säkert icke skulle i ringaste mån göra intrång på dess karaktär av park.

För något över 20 år sedan beslutades i stadsfullmäktige efter förslag av den s. k. sociala kommittén bl. a. inrättandet av en lekplats mellan glashyttan och Engholmska villan. Beslutet blev aldrig ordentligt genomfört, så att platsen kunnat användas som lekplan, och f. n. är den upplagsplats för sten. Det vore därför endast en gård av rättvisa om iordningsställandet av annan lekplats skedde.

På grund av vad jag sålunda anfört, tillåter jag mig föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

dels att kvarteret Vasalunden snarast må iordningsställas som park,

dels att därinom ett lämpligt och tillräckligt stort område iordningsställes som lekvall.

Karlstad den 19 sept. 1929.

ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

§ 547.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över herr Strandmans motion om iordningställande av Vasalunden å Herrhagen samt anordnande därinom av en lekvall.

Då kammaren förut denna dag under § 545 i protokollet, vid behandlingen av förslag till nybyggnad och omläggning av gator, torg och allmänna platser inom de planlagda delarna av staden upptagit anslag för påbörjande av Vasalundens iordningställande ävensom anordnande av i motionen föreslagen lekvall beslöt kammaren, under förutsättning att ovannämnda förslag i denna del vinner fullmäktiges bifall, hemställa:

att fullmäktige måtte förklara herr Strandmans ifrågavarande motion icke skall till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 106.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över herr Strandmans motion angående iordningställande av Vasalunden å Herrhagen samt anordnande av lekvall inom densamma, över vilken motion drätselkammaren avgivit utlåtande enligt dess protokoll den 29 september 1930.

Då motionärens önskemål vid bifall till drätselkammarens under nästföregående § avgivna förslag angående Vasalundens iordningställande synes bliva tillgodosedda, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att motionen icke skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg.-n:r 1—1930.

§ 544.

Inom kammaren utsedda delegerade hade tillsammans med byggnadschefen verkställt besiktning å stadens gator och vägar för utrönande av vilka underhållsarbeten, som behöva komma till utförande under år 1931, varefter byggnadschefen angående ifrågavarande arbeten uppgjort kostnadsberäkning, slutande å sammanlagt 72,000 kronor.

Efter anteckning, att för underhåll år 1930 av ifrågavarande gator och vägar beviljats anslag med tillhoppa 75,500 kronor, beslöt kammaren, som ansåg de föreslagna underhållsarbetena böra under år 1931 komma till utförande, att överlämna förslaget till stadsfullmäktige med hemställan:

att fullmäktige måtte, med förslagets godkännande, till underhåll av

gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1931 bevilja anslag å tillhopa 72,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Underhåll av gator och landsvägar 1931.

Till underhåll av stadens gator, promenader och landsvägar föreslås att följande anslagsbelopp upptagas i drätselkammarens statförslag för år 1931.

I. Till underhåll av körbanor, trottoarer, gångbanor, promenader, rännstenar och gatutrappor inom stadens planlagda område:

För stadsdelen Tingvalla	10,000: —	
” ” Klara	5,000: —	
” ” Haga	3,000: —	
” ” Herrhagen	10,000: —	
” ” Berget och Mariebergsomr.....	6,000: —	
” ” Viken	3,000: —	37,000: —

II. Till underhåll av landsvägar, för vilka staden har laglig underhållsskyldighet, eller för vilka årliga underhållet genom drätselkammarens försorg är på annat sätt fastställt:

För Västra vägen	8,000: —	
” Östra vägen:		
Huvudvägen ..	2,500: —	
Sjöstadsvägen	1,000: —	
Sundstavägen	500: —	4,000: —
För Gamla Hammarövägen	1,500: —	
” Nya Hammarövägen (Jakobsbergsvägen)	7,000: —	
” Rudsvägen och dess gångbana	3,500: —	
” Råtorpsvägen	400: —	
” Romstadsvägen	2,500: —	
” Orrholmsvägen	600: —	
” Vägar till Djäknefältet, Lanberget och Örsholmen	2,500: —	30,000: —

III. Till underhåll av vägar och gator inom *icke* stadsplanlagda bostadsområden

5,000: —
Kronor 72,000: —

Karlstad den 20 sept. 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 107.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1931, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

alt stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag angående återbesättande av stadsarkitektbefattningen.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnder i Karlstad den 2 oktober 1930.

§ 195.

Sedan inom ansökningstidens utgång ansökningar till ledigförklarade stadsarkitekttjänsten här i staden inkommit från följande sökande, nämligen arkitekterna Adolf Niklasson i Skara, Einar Lundberg i Stockholm, Wilhelm Andersson i Skövde, Johannes Dahl i Trauås, Arvid Ahnell i Göteborg, Arre Essén i Stockholm, Olle Lagergren i Stockholm och E. R. Håkansson i Göteborg samt Björn Lönegren från Malmö, vilken sistnämnde emellertid i skrivelse till byggnadsnämnden sedermera återkallat sin ansökan, hade nämndens ledamöter var för sig tagit del av de inkomna ansökningarna, varjämte särskilda kommitterade vid besök i Stockholm, Göteborg och Borås dels inhämtat vidare upplysningar angående de sökande, dels tagit i skärskådande åtskilliga arbeten av de sökande, vilka syntes närmast böra ifrågakomma vid uppsättandet av förslag till tjänstens återbesättande.

Efter nu hållen överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden å förslag till tjänstens erhållande uppföra följande sökande i nedanangivna ordning, nämligen:

- 1). Arvid Ahnell,
 - 2). Olle Lagergren, och
 - 3). E. R. Håkansson,
- med förord för sökanden Ahnell.

Handlingarna i ärendet skulle till stadsfullmäktige överlämnas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 108.

Beredningsutskottet hade att yttra sig i anledning av byggnadsnämndens förslag angående besättande av ledigförklarade stadsarkitektbefattningen; och beslöt, efter tagen del av ansökningshandlingarna samt sedermera inkomna upplysningar angående de sökandes genom praktisk verksamhet förvärvade kompetens, med överlämnande av handlingarna till stadsfullmäktige att till befattningens erhållande uppföra sökandena i följande ordning, nämligen:

- 1:o) arkitekten Olle Lagergren,
- 2:o) arkitekten Arvid Ahnell,
- 3:o) arkitekten E. R. Håkansson,

med förord för den å första förslagsrummet uppförde.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads skollovskoloniförening får härmed vördsamt anhålla att stadsfullmäktige ville bevilja föreningen utökad anslag till dess verksamhet för år 1931.

Föreningen har för utförande av nödvändiga reparationer å sin fastighet

“Kampudden“ förbrukat alla sina för dylikt ändamål förut skänkta och donerade medel. Endast tack vare ett av stadsfullmäktige år 1929 beviljat anslag har föreningen varit i stånd att betala alla med nämnda reparationsarbeten förenade kostnader. Den utvidgning av föreningens verksamhet, som iståndsättningen av fastigheten kunnat möjliggöra, har även medfört ökade kostnader för inventarieanskaffning samt för uppehållande av koloniens egentliga verksamhet, som icke kunnat bedrivas utan mycket frikostiga bidrag in natura från stadens affärsmän. För att i görligaste mån minska föreningens årliga utgifter för koloniverksamhetens nuvarande omfattning har styrelsen ansett angeläget vara att söka verkställa amortering av föreningens till 10,000: — kronor uppgående skuld å fastigheten.

I anledning härav och under hänvisning till närslutna bilagor får Karlstads skollovskoloni därför vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville för år 1931 till föreningens verksamhet anslå ett belopp av kronor Tre Tusen (3,000: —).

Karlstad den 30 augusti 1930.

Å styrelsens för Karlstads skollovskoloniförening vägnar:

AXEL RYDBORG.

Ordförande.

Årsredogörelse.

Med år 1929 har Karlstads skollovskoloniförening avslutat sitt 29:de verksamhetsår. Föreningen har under de gångna åren, främst genom stadsfullmäktiges välvilja och genom det ständigt ökade medlemsantalet, präglats av ett lugnt och säkert framåtgående. Att föreningen har en stor uppgift att fylla, att många barn och mångt hem haft glädje och hjälp av föreningens strävanden därom är styrelsen övertygad.

Kolonivistelsen har varit eftersökt och barnens välbefinnande under och efter kolonivistelsen har varit lätt konstatera.

Föreningens styrelse har under det gångna året varit:

Folkskolinspektören A. Rydborg, ordförande,

Förste stadsläkaren H. Severin, v. ordförande,

Överlärare G. Starck, kassaförvaltare,

Slöjdlärare C. Olsen, sekreterare,

Borgmästarinnan A. Lundblad, Doktor E. Gedda med

Folkskolläraren N. Lindberg, Folkskollärarinnan G. Holm och fru Bankdirektör E. Killander som suppleanter.

Föreningen har under det gångna året haft ett och styrelsen tvenne sammanträden. Föreningens namn har ändrats till "Karlstads Skollovskoloni-förening".

I enlighet med styrelsens beslut utskickades 60 barn till "Kampudden" i tvenne kolonier, vardera om 30 barn.

Till föreståndarinnan för 1929 valdes småskollärarynna fröken E. Lund.

På "Kampudden" vistades i första gruppen från tiden 7 juni till 12 juli, 16 gossar och 14 flickor och i andra gruppen 14 gossar och 16 flickor under tiden 16 juli till 20 augusti.

Inga nämnvärda sjukdoms- eller olycksfall förekommo under hela tiden. Vädrets makter voro också synnerligen vänligt stämnda mot kolonien.

Barnens trivsel torde väl vara uttryckt genom viktökningen, som för första gruppen, i medeltal, var 1,87 kg., för andra gruppen 1,82 kg. Största viktökningen (en flicka) var 3,5 kg., minsta viktökningen (en flicka) 0,2 kg.

Föreståndarinnan hade en kokerska och tvenne biträden till sin hjälp. Allt sköttes med ordning och reda och ber styrelsen till dessa få uttrycka sitt hjärtliga tack.

De direkta kostnaderna för barnens kolonivistelse voro kr. 2,583:05, pr barn räknat kr. 43:05.

Före avresan till kolonien verkställdes den obligatoriska läkareundersökningen av skolläkaren och bad serverades av härvarande varmbadhus, som gratis uppläts av badhusstyrelsen och pojkarne klipptes likaledes gratis av frisörmästare E. Larsson, Herrhagen. Styrelsen ber härför få uttala sitt hjärtliga tack.

Till täckande av ett tillfälligt lån hade styrelsen ingått till stadsfullmäktige med en anhållan om ett extra anslag å kr. 1,000, liksom även att förutvarande årliga anslag måtte höjas till kr. 2,000. Föreningen hade glädjen få framförda önskemål beaktade. Styrelsen ber å föreningens vägnar få till stadsfullmäktige frambära ett vördsamt tack.

Till stadens diakonissor och alla, som på ena eller andra sättet varit styrelsen behjälplig vid barnens uttagning och utrustning m. m. ber styrelsen få varmt tacka.

Föreningens medlemsantal var vid årets slut 467.

STYRELSEN.

In natura har föreningen av följande firmor och enskilda mottagit gåvor till ett värde av kr. 475:39.

Karlstads Kooperativa handelsförening

N. G. Larssons Eftr.
 Robert Österberg
 A.-B. Wilh. Bäckman
 Gust. Petterssons bosättningsaffär
 C. J. Svensson
 Hj. Petersson & C:o
 Idrottsmagasinet
 Anders Löfberg
 Manne Tössberg
 Handelsbolaget K. P. Dahlberg
 Edv. Petterssons Eftr.
 E. Nilsson
 Friden Pettersson
 E. W. Wallerstedt
 Nygren & Åhlin
 Math. Edman
 Bergqvists skoaffär
 Spisbrödsfabriken
 Hakon Swensson.

Den ekonomiska ställningen framgår av följande

Redogörelse.

Föreningens *tillgångar* voro vid årets början:

Fastigheten Kampudden	15,500: —	
Inventarier	2,000: —	
Innestående i bank.....	30: 05	
	<u>Kronor 17,530: 05</u>	
Avgår skuld å fastigheten	<u>10,000: —</u>	7,530: 05
<i>Inkomsterna</i> under året utgjorde:		
Stadens anslag.....	3,000: —	
Anslag ur "Barnens Dags-fond".....	1,400: —	
Räntor	22: 55	
Gåvor, kontant och in natura	508: 74	
Årsavgifter	1,266: —	
Barns resebidrag.....	27: —	
Inkomst av fastigheten Kampudden.....	112: 50	
Från Karl Sandbergs fond	<u>100: —</u>	<u>6,436: 79</u>
	<u>Summa Kronor 13,966: 84</u>	

Utgifterna under året uppgingo till:
Skollovskolonien å Kampudden:

Matvaror.....	1,623: 42	
Bränsle.....	58: 66	
Lyse.....	6: —	
Förbrukningsartiklar.....	133: 89	
Löner.....	510: —	2,331: 97
Barns och ledares resor.....		253: —
Andra resekostnader.....		71: 95
Inventarier.....		540: 57
Försäkringar och skatter.....		152: 72
Porto och telefon.....		20: 60
Underhåll av fastigheten.....		380: 79
Ränta å lån ..		600: —
Inkassering av medlemsavgifter ..		102: 45
Transportkostnader.....		74: 80
Medicin och läkarevård.....		25: 08
Trycksaker.....		90: 78
Betalt lån från föregående år.....		855: 86
Överfört till Byggnadsfonden.....		800: —
Diverse utgifter.....		31: 30
		<u>6,331: 87</u>

och voro *tillgångarna* vid årets slut:

Fastigheten Kampudden.....	15,500: —	
Inventarier.....	2,000: —	
Innestående i bank.....	134: 97	
	Kronor 17,634: 97	
Avgår skuld å fastigheten.....	10,000: —	7,634: 97
		<u>Summa Kronor 13,966: 84</u>

Föreningens fonder redovisas sålunda:

1. *Fru Zelma Nermans beklädnadsfond*:

Tillgångar vid årets början:

Nom. kr. 500: — Statens 6 proc. obl. av 1921.....	500: —	
Innestående i bank.....	567: 77	1,067: 77
		<u>1,067: 77</u>
Inkomster under året:		
Obligationsränta.....	30: —	
Bankränta.....	21: 73	51: 73
		<u>51: 73</u>

Tillgångar vid årets slut:

Nom. kr. 500: — Statena 6 proc. obl. av 1921	500: —	
Innestående i bank	<u>619: 50</u>	1,119: 50

2. *Byggnadsfonden:*

Tillgångar vid årets början:

Nom. 1,000: — A.-B. Stjärnfors—Ställdalens 5 1/2 proc. obl. av år 1927	1,000: —	
Innestående i bank	<u>73: 04</u>	1,073: 04

Inkomster under året:

Överfört från föreningens egna räkenskaper.....	800: —	
Obligationsränta.....	50: —	
Bankränta	<u>4: 11</u>	854: 11

Tillgångar vid årets slut:

Obligation som ovan	1,000: —	
Innestående i bank	<u>927: 15</u>	1,927: 15

3. *Hilda och Alfred Nybergs silverbröllopsfond:*

Tillgångar vid årets början:

Innestående i bank.....	1,060: 83	
-------------------------	-----------	--

Inkomst under året:

Bankränta	<u>43: 82</u>	1,104: 65
-----------------	---------------	-----------

Tillgångar vid årets slut:

Innestående i bank	1,104: 65	
--------------------------	-----------	--

Åbyggnaderna å kolonifastigheten Kampudden äro brandförsäkrade för 35,000: — kronor. Inventarierna därstädes äro brandförsäkrade för 2,000: — kronor. Dessutom har föreningen inbrottsförsäkrat för 3,000: — kronor.

GUSTAV STARCK.

Kassaförvaltare.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som fått i uppdrag att granska Karlstads Skollovskoloni-föreningens räkenskaper för år 1929, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande redogörelse.

Föreningens räkenskaper samt styrelsens protokoll hava av oss blivit genomgångna. Räkenskaperna ha befunnits förda med synnerlig noggrannhet och äro försedda med vederbörliga verifikationer.

Föreningens bankböcker hava inventerats och befunnits i behörig ordning, donationsbrev och obligationer äro överlämnade till Wermlands Enskilda Bank i öppet förvar.

Inventarier och byggnader äro försäkrade till betryggande belopp.

I fråga om rörelsens omfattning och föreningens ställning vid årets slut hänvisas till styrelsens årsberättelse, vilken vi granskat och befunnit i överensstämmelse med räkenskaperna.

Då vi ej ha anledning anmärka annat än på en utgiftspost å Kronor 150: —, utgörande likvid för värdering av koloniens skogsområde, vilken post förefaller oss hög, i synnerhet som värderingsinstrumentet näppeligen i befintligt skick kan läggas till underlag för en eventuell försäljning, samt då styrelsen på ett förtjänstfullt sätt handhaft föreningens angelägenheter få vi hemställa att styrelsen beviljas full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 5 april 1930.

K.-I. ASPLUND.

CARL HASSELGREN.

Från stadsrevisionen har deltagit

E. KJELLENBERG.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg.-n:r 3/1930.

§ 546.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads skollovskoloniförening gjord framställning om anslag till föreningens verksamhet under år 1931.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit anfört angående föreningens verksamhet och ekonomiska ställning beslöt kammaren hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bevilja Karlstads skollovskoloniförening ett anslag å 3,000 kronor för

dess verksamhet under år 1931, ävensom bestämma, att ifrågavarande anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 109.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1931, varöver drätselkammaren avgivit infortrat yttrande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Gymnastikförenings av Herr Severin som motion upptagna framställning angående anslag till föreningens verksamhet under år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Gymnastikförening får härmed vördsamt anhålla om ett anslag för verksamheten under år 1931 av Kronor 1,200: —.

Föreningen vågar nu komma med en begäran om ett förhöjt anslag, enär dess verksamhet högst väsentligt utvidgats. Efter det storartade deltagandet i XVI Allm. Gymnastikfesten i Stockholm den 5—9 juni har intresset för frivillig gymnastik i Karlstad visat sig stiga i mycket hög grad. Avdelningarnas antal har därför måst ökas så att de nu uppgå till 4 manliga, därav en motionsavdelning och en för ynglingar under 18 år, vilka lämnat fortsättningskolan, och 5 kvinnliga, därav en för fabriksarbeterskor.

Som bevis för föreningens livaktighet kan nämnas anordnandet av tvenne friluftsläger under den gångna sommaren, nämligen ett för 200 barn vid Bomsta 14 dagar samt ett för fabriksarbeterskor från Karlstad, förlagt till Varberg.

Skulle föreningens begäran ej kunna bifallas, ser sig föreningen nödsakad att nedlägga flera avdelningar, och då i första hand de, vilka ej utan det kommunala anslaget kunna bära sig, då det ej är möjligt att genom dem öka föreningens inkomster vare sig genom höjda avgifter eller uppvisningar, nämligen den för industriarbeterskor samt de för ynglingar och flickor under 18 år, vilka lämnat skolan. Detta skulle dock enligt föreningens mening vara till stor skada, då gymnastiken för de förstnämnda är av synnerligen stor betydelse som en hälsosam motvikt mot deras stillasittande och oftast ganska ensidiga arbete samt för de senare genom att åtminstone ett par kvällar i veckan skänka dem en sund och roande kroppsövning i stället för andra nöjen av ofta tvivelaktigt värde.

Då i en stad av Karlstads storlek möjlighet bör finnas för en var att deltaga i gymnastik i en avdelning, som passar hans ålder och färdighet, och då nu inom Karlstads Gymnastikförening denna möjlighet förefinnes, om nuvarande organisation kan upprätthållas, är det föreningens livliga förhoppning, att stadsfullmäktige måtte, genom att bevilja det begärda anslaget, vara den behjälplig att vidmakthålla och än ytterligare stegra det intresse för gymnastik och annan fysisk fostran, som redan förefinnes i vår stad, och vilket föreningen satt som sitt mål att föra framåt.

Utdrag ur föreningens räkenskaper bifogas.

Karlstad den 1 sept. 1930.

ERIK GEDDA.

Leg. läkare.
Styrelseledamot.

GUNNAR BROLIN.

Civilingeniör.
Ordförande.

NILS LINDBERG.

Folkskollärare.
Sekreterare.

Upptages som motion av

HUGO SEVERIN.

Karlstads Gymnastikförenings ekonomiska ställning den 30 juni 1930.

(Omfattande tiden 1/1 1929—30/6 1930).

Inkomster.

Kassabehållning	Kr.	24: 98
Anslag	„	1,000: —
Medlemsavgifter	„	1,483: 50

Passiva medlemsavgifter	Kr.	36: —
Uppvisningar	”	155: 03
Fäster	”	186: 06
		<hr/>
		Kronor 2,885: 47

Utgifter.

Annonser, trycksaker m. m.	Kr.	219: 61
Porton m. m.	”	17: 75
Hyror för gymnastiksalar	”	462: 15
Städning av d:o	”	128: 50
Ledarearvoden	”	1,418: —
Värml. Gymnastikförbund	”	101: 66
Deltagandet i Gymnastikfesten i Kristinehamn	”	101: 50
Propaganda för motionsgymnastik	”	79: 02
Omkostn. för deltagande i uppvisn. vid Stockholmsutställningen.	”	145: —
Diverse	”	101: 05
Kassabehållning den 30 juni	”	111: 23
		<hr/>
		Kronor 2,885: 47

Obetalda räkningar: Gymn.-dir. Elsa Hellgren	Kr.	288: —
J. A. Gustafsons Musikh.	”	55: —
Nya Åkeriet	”	10: —
		<hr/>
		Kronor 353: —

Karlstad den 3 oktober 1930.

Karlstads Gymnastikförening:
HJ. NORDSTRÖM.
Kassör.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg. N:r 6/1930.

§ 550.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av herr Severin såsom motion upptagen framställning från Karlstads Gymnastikförening om anslag av 1,200 kronor under år 1931.

Efter anteckning att anslag till föreningen under innevarande år utgått med 500 kronor, beslöt kammaren, som ansåg att större kommunalt anslag

icke för närvarande syntes böra ifrågakomma, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att för år 1931 bevilja Karlstads Gymnastikförening ett anslag å 500 kronor, ävensom bestämma, att ifrågavarande anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 110.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads gymnastikförenings av herr Severin som motion upptagna framställning angående anslag å 1,200 kronor för föreningens verksamhet under år 1931, varöver drätselkammaren avgivit infortrat yttrande samt förslagit att anslag för ändamålet måtte beviljas med ett belopp av 500 kronor.

Sedan under överläggningen yrkats *dels* bifall till motionen *dels ock* till drätselkammarens förslag, beslöt beredningsutskottet vid anställd votering med fyra röster mot tre, som voro för bifall till drätselkammarens förslag, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja Karlstads Gymnastikförening ett anslag för år 1931 av 1,200 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg. N:r 4/1930.

§ 548.

Sedan inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med t. f. stadsarkitekten uppgjort förslag till underhåll år 1931 av de stadens byggnader,

kammaren hade i sin vård, så blev nu detta förslag jämté tillhörande specifikation till kammaren överlämnad och då anledning till anmärkning däremot ej förekom, beslöt kammaren utan meningsskiljaktighet ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att fullnåktige måtte bevilja ett anslag å 50,800 kronor för reparation och underhållsarbeten under år 1931 å stadens ifrågavarande byggnader, ävensom bestämma, att berörda anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren.

Undertecknade, av drätselkammaren utsedda att uppgöra förslag till underhåll av stadens under kammarens vård stående byggnader, få härmed föreslå följande anslag till reparations- och underhållsarbeten för nämnda byggnader under år 1931:

Litt. 404 a: Fastigheter för allmänt behov Kr. 13,800: —

Litt. 404 b: Fastigheter för andra ändamål „ 37,000: —

Kronor 50,800: —

I ovannämnda summor ingår ett belopp av cirka 11,000: — kronor som även finnes upptaget i samma utgiftspost för år 1930, men av olika anledningar ej kommer till användning under innevarande år.

Karlstad den 25 september 1930.

OLOF WÄSTLUND.

N. FR. LINDH.

REINH. TERNQVIST.

GÖSTA ENGHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 111.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsar-

beten å stadens byggnader under år 1931, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hos stadsfullmäktige hemställa, .

att fullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Nykerhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens befrämjande anslagna medel.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 26 september 1930.

§ 453.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en från föreningen Vita Bandet inkommen, av vederbörlig årsberättelse ävensom tablå över föreningens ställning åtföljd ansökan om anslag för år 1931.

Till nykterhetsnämnden hade anmälts, att Karlstads nykterhetssällskaps ungdomsavdelningar hade för avsikt att inkomma med ansökan om anslag för år 1931 å samma belopp som för innevarande år eller 300 kronor, men att vederbörliga redogörelser ännu ej hunnit bliva färdigställda.

Då för föreningen Vita Bandets del inga förändrade förhållanden inträtt beslöt nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till föreningens framställning.

I avseende å Karlstads nykterhetssällskaps ungdomsavdelningars anmälda anslagsbehov fann nykterhetsnämnden sig böra i sitt statförslag reservationsvis upptaga det sedvanliga anslaget 300 kronor, att emellertid utgå endast under förutsättning att av vederbörliga handlingar åtföljd ansökan inkommer och av stadsfullmäktige bifalles.

I detta sammanhang beslöt nykterhetsnämnden även hemställa om anslag för nämndens egen verksamhet, och ville nämnden för detta ändamål framlägga följande statförslag:

“Förslag till utgifts- och inkomststat för nykterhetsnämnden 1931.

Utgifter:

Till Vita Bandet	300: —
” Nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar.....	300: —
” sekreterarearvode.....	300: —
” arvode åt ombudsmannen	1,200: —
” vårdkostnad för alkoholister	1,500: —
” utrustning åt utskrivna	250: —
” läkararvode, trycksaker, resor och diverse	250: —
	Summa kr. 4,100: —

Inkomster:

Beräknat statsunderstöd	200: —
Att fyllas genom anslag:	
till nykterhetsnämnden	3,300: —
” Vita Bandet	300: —
” Nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar (reservationsvis)	300: —
	3,900: —
	Summa kr. 4,100: —

Nämnden ville betona, att förhållandena för närvarande vore sådana, att det kunde tagas under övervägande, huruvida ej utgifterna för vård av alkoholister borde upptagas till ett högre belopp än för innevarande år, men ansåge nämnden det lämpligare att i mån av behov begära tilläggsanslag. Den enda anslagsförhöjning, som upptagits i statförslaget, utgjordes av en ökning å 300 kronor av arvodet till ombudsmannen. Denna ökning motiverades ej blott av det redan nu väsentligt ökade arbetet med uppdraget, utan särskilt därav att nykterhetsnämnden i samband med den nya motorfordonsförordningens ikraftträdande nästa år får särskilda uppgifter sig förelagda, vilka komma att medföra ökat arbete särskilt för ombudsmannen.

På grund av vad sålunda anförts beslöt nykterhetsnämnden hemställa: att stadsfullmäktige måtte anvisa de sålunda begärda anslagen för år 1930 å tillhopa 3,900 kronor att utgå i första hand av de till nykterhetens befrämjande anslagna medel och, i den mån dessa ej förslå, täckas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

Justeras:

RAGNAR TJERNELD.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för föreningen Vita Bandet får härmed, bifogande redogörelse för föreningens verksamhet under år 1929 jämte ekonomisk tablå, vördsamt anhålla om fortsatt anslag för föreningens verksamhet.

Karlstad den 5 juni 1930.

RAGNHILD DYHLÉN.

Ordförande.

Redogörelse för Vita Bandets sociala verksamhet i Karlstad under år 1929.

Föreningen har under det gångna året i likhet med föregående år sökt att i förening med andra grenar av socialt arbete verka för nykterhet. Verksamheten har under detta år omfattat följande grenar:

1. *Offentliga föredrag*, som hållits av följande personer: fröknarna Cecilia Francke och Emilie Rathou, Stockholm, fru Ester Jacobsson, Karlstad, och fröken Olivia Karlström, Huskvarna.

2. *Mödramöten* förenade med boklån. 13 möten ha hållits under året, varvid 390 boklån förekommit. Mötena har varit talrikt besökta, likaså Mors dags- och julfesterna.

3. *Ungdomsverksamhet* bland flickor i åldern 13—20 år, delade i en grupp med äldre och en med yngre deltagare. 23 arbetsaftnar med högläsning och sång ha hållits, varjämte även festliga samkväm och föredrag varit anordnade. Förutom en gemensam utflykt har under sommaren 8 av flickorna deltagit i V. B:s sommarläger vid Kvikksund, varvid nykterhetsföredrag och lektioner höllas av fruarna Elsa Elgham, Vira Eklund och Sigrid Lundin samt av fröknarna Matilda Widegren och Ragnhild Dyhlén. Kommitterade för ungdomsarbetet ha utgjorts av fröknarna Ragnhild Dyhlén och Lisa Jahrl samt fru Ida Romberg. Medlemsantalet har under året stigit till 50.

4. *Spridning av god litteratur*, dels vid mödramötena, dels till lasarettet samt till årets konfirmander i likhet med föregående år.

5. *En matlagningsskurs* med 16 deltagare, ett par av dem husmödrar, i övrigt affärsanställda och hembiträden. Kursen har pågått 6 veckor med undervisning 2 kvällar i veckan.

6. *Underhåll å vilohem* sammanlagt 15 veckor för 8 mödrar, som voro i behov av vila, samt dessutom två resebidrag å sammanlagt 45 kr. för sommarvistelse å annan plats.

Sina möten har föreningen under året hållit i sin av K. F. U. M. förhyrda lokal, S. Kyrkogatan 6.

Karlstad den 5 juni 1930.

RAGNHILD DYHLÉN.

Ordförande.

Sammandrag av revisionsberättelsen över Vita Bandets räkenskaper för
arbetsåret 1929.

Inkomster:

Behållning från år 1928	45: 32	
Års- och inträdesavgifter	240: 50	
Anslag av Karlstads stadsfullmäktige	300: —	
Bruttoinkomst av basar	725: 33	
Insamlade medel vid möten	284: 21	
Gåvor till inventarier m. m.	704: 22	
Försåld litteratur	72: 65	
Inkomster vid matlagningskurs	129: 01	
Uthyrning av lokalen	1,444: 33	
Telefonavgifter	9: 58	
Ränta å insatta medel	7: 68	
		Summa kr. 3,962: 83

Utgifter:

För *social verksamhet* i staden:

Omkostnader för offentliga föredrag (utom hyra)	181: 74	
” ” mödramöten ”	137: 33	
” ” ungdomsavdelning ”	12: 58	
” ” matlagningskurs	254: 54	
Inköp av litteratur till utdeln. åt mödrar och ungdom... ..	145: 45	
Sommarvistelse för klena mödrar	315: —	1,046: 64
Lokalhyra	1,486: —	
Städning av lokalen	204: —	
Bränsle och ljus m. m.	142: 10	1,832: 10

Övriga utgifter:

Föreningens enskilda möten	73: 62
Årsavgifter till V. B:s Centralstyrelse m. fl. nykterhetsorganisationer	119: —

Inköp av litteratur, försåld till medlemmar	60: 45
Omkostnader vid basar	85: 01
Resekostnader för 2 ombud vid V. B:s årskongress i Eskilstuna...	75: —
Telefonavgift, 1 kvartal	14: 58
Trycksaker, porton m. m.	50: 70
Inventarier till föreningens lokal	592: 73
Behållning till år 1930	13: —
	Summa kr. 3,962: 83

Karlstad den 3 juni 1930.

LISA JAHRL.
Kassaförvaltare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Samtidigt härmed överlämnas redogörelse för arbetet under år 1929 inom Karlstads nykterhetsföreningars ungdomsavdelningar jämte ekonomisk tablå och anhålles vördsamt om fortsatt anslag till verksamheten.

Karlstad den 1 okt. 1930.

Enl. uppdrag:
ERNST STRANDMAN.

Redogörelse för arbetet inom Karlstads nykterhetsföreningars ungdomsavdelningar under år 1929.

Ungdomslogen 109 Linnea av I. O. G. T.

Ungdomslogen hade vid arbetsårets slut 243 medlemmar, flertalet barn, av vilka ett 100-tal i regel varit närvarande vid mötena. Utom vanliga arbetsmöten ha hållits flera fester, till vilka också barnens föräldrar inbjudits. Vid festerna ha medverkat överlärare J. Stenbäck, ombudsman Gust. Wase m. fl. Lektion har ofta hållits av ledarinnan folkskollärarinnan Alice Börjesson, seminarieelever, samt medlemmar av S. G. U. Utflykt till Karlskoga har företagits med bil.

Ungdomslogen erhåller årligen anslag av såväl logen Ägir som Arbetaren, varjämte den förstnämnda lämnar fri lokal med värme och ljus.

Ungdomslogen Dygdens Sköldborg av I. O. G. T.

har under året haft 26 möten, söndagar kl. 4 e. m. Mötena ha i medeltal besökts av ett 45-tal medlemmar.

Under året har hållits julgransfest, luciafest samt vårfest, dessutom har företagits en utflykt med bil till Karlskoga.

Logen Tingvalla har även under detta år upplåtit fri lokal med värme och belysning.

Ungdomslogens läsecirkel har under året erhållit i landstingsanslag 25 kronor till nya böcker.

Medlemsantalet var vid årets slut 108.

Som ledare har under året tjänstgjort typografen Nils Warolin.

Ungdomstemplet 76 Fästet av N. T. O.

Under året ha hållits möten varje torsdag kl. 7—8 e. m. i Haga ordenshus under ledning av målaren Sigurd Ahlqvist. Vid dessa möten har utom vanliga förhandlingar, även förekommit sång, musik och uppläsning, till största delen av medlemmarna själva. Dessutom har hållits kortare anföranden av såväl ledaren som andra personer.

Under året har en längre utflykt av ett 25-tal medlemmar företagits till Fryksdalen. Kortare utflykter i stadens närhet ha ofta företagits.

Vid under året hållna fester har tidningar och böcker utdelats till medlemmarna ävensom andra gåvor.

Arbetet kan betecknas som gott och antalet besökare vid varje möte i medeltal 50.

Antalet medlemmar är 107.

Ungdomsavdelningen 144 Unga Viljor.

Avdelningen håller sina möten vintertid i regel varje söndag kl. 3 e. m.

Trenne fester har under året anordnats, varjämte resor företagits till Skoghall och Munkfors. Lektioner i nykterhetsfrågor och medborgarkunskap har hållits.

Barnen erhålla gratis ungdomstidningen Gnistan. Böcker och tidningar ha utdelats vid årets julfest. Barnantalet var vid årets slut 39. Ledare är vaktmästare Andr. Johansson.

Ekonomisk tablå över nykterhetsföreningarnas ungdomsavdelningar under år 1929.

Ungdomslogen 109 Linnea av I. O. G. T.

Inkomster:

Behållning från 1928.....	206: 05
Behållning från fester.....	111: 92

Medlemsavgifter	68: 05
Anslag och insamling	127: 28
	Kronor 513: 30

Utgifter:

Utflykter	160: —
För fester	56: 17
Tidningar och böcker	32: 40
Annonser	25: —
Diverse	60: 98
Behållning till 1930 ..	178: 75
	Kronor 513: 30

*Ungdomslogen Dygdens Sköldborg av I. O. G. T.**Inkomster:*

Behållning från 1928	80: 38
Medlemsavgifter	17: 30
Behållning från fester	100: 74
Gåvor	68: 35
Anslag från stadsfullmäktige	75: 46
Anslag från distriktlogen	17: 50
Räntor m. m.	4: 97
	Kronor 364: 70

Utgifter:

Tidningar	67: 93
Utflykter	85: 25
Arbetsmateriel	8: 50
För fester	98: 83
Diverse	10: —
Behållning till 1930 ..	94: 19
	Kronor 364: 70

*Ungdomstemplet 76 Fästet av N. T. O.**Inkomster:*

Behållning från 1928	9: 63
Anslag från stadsfullmäktige	80: 01
Anslag från distriktet	22: —
Diverse	6: 25
	Kronor 118: 16

Utgifter:

Fester	26: 10
Utflykter	22: 50
Tidningar	58: 55
Diverse arbetsmaterial	5: 25
Behållning till 1930	5: 76
	Kronor 118: 16

*Ungdomsavdelningen 144 Unga Viljor av N. O. V.**Inkomster:*

Behållning från 1928	23: 51
Medlemsavgifter	5: 05
Anslag från logen Örnen	10: 50
Anslag från stadsfullmäktige	63: 94
Gåvor av enskilda	12: 35
	Kronor 115: 35

Utgifter:

Tidningar och böcker	33: 10
Förlust vid fester	29: 92
Resor	35: —
Arbetsmaterial och porto	4: 40
Behållning till 1930	12: 93
	Kronor 115: 35

Karlstad den 1 oktober 1930.

Enl. uppdrag:
ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg.-n:r 5/1930.

§ 549.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 jämte fördelning av de till nykterhetens befrämjande för nämnda år anslagna medel.

Efter anteckning att de i nykterhetsnämndens protokoll anmärkta handlingar från Karlstads Nykterhetssällskaps ungdomsavdelningar blivit till kam-

maren av nykterhetsnämndens ordförande med tillstyrkan av anslag överlämnade samt att av de till nykterhetens befrämjande anslagna medel under år 1931 funnes disponibelt ett belopp av 848 kronor 25 öre, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte godkänna nykterhetsnämndens ifrågavarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 112.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslagna medel.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hos stadsfullmäktige hemställa, *att* fullmäktige måtte godkänna ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående kostnadsfri överlåtelse av dispositionsrätten till ett område i kvarteret Udden till Karlstads domkyrka.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

§ 552.

Angående kostnadsfri överlåtelse av ett område, innehållande i areal 181,17 kvadratmeter, inom kvarteret Udden till Karlstads Domkyrka för att

tilläggas Biskopsgårdens tomt hade från domkyrkans föreståndare, landshövdingen Abr. Unger och biskopen J. A. Eklund, inkommit en så lydande framställning:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

På förekommen anledning få undertecknade härmed hemställa, att drätselkammaren ville vidtaga åtgärder till beslut om, att det invid norra gränsen av tomten N:r 1 inom kvarteret Udden i Karlstad belägna området, upptagande en areal av 181,17 kvadratmeter, som enligt uppgift tillhör Karlstads stad, måtte kostnadsfritt avstås till Karlstads Domkyrka för att införlivas med Biskopsgårdens tomt.

Karlstad den 15 september 1930.

ABR. UNGER.

Domkyrkans föreståndare.

J. A. EKLUND.

Bror Larson“.

I ärendet hade fastighetsförvaltaren avgivit yttrande, så lydande:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad, som den 14 september 1925 erhöll drätselkammarens uppdrag att träda i underhandling med Domkyrkans föreståndare för åstadkommande av uppgörelse angående dispositionsrätten till ett intill biskopstomten beläget område om 181,17 kvadratmeter, får härmed avgiva följande redogörelse och förslag.

Den 15 juni 1881 beslöto stadsfullmäktige i Karlstad “att utan ersättning avstå från dispositionsrätten till ifrågavarande tomt, så länge densamma till plats för biskopens boställsbyggnader verkligen användes, dock emot rättighet för staden att för all framtid få förfoga över 1332 kvadratfot av tomtens norra del, vilka staden förut emot vederlag å södra delen avstått och vilka för Norra Strandgatans framdragande till Klarälven bliva erforderliga“.

Sedermera har det visat sig, att området ej behövdes för Norra Strandgatan, varför skäligen synes, att området kostnadsfritt avstås till Karlstads Domkyrka för att införlivas med biskopstomten.

Karlstad den 29 september 1930.

N. FR. LINDH“.

Då staden vid avstående av dispositionsrätten till biskopstomten förbehållit sig rätt att för all framtid få förfoga över ett område, motsvarande det nu ifrågavarande i och för Norra Strandgatans framdragande, men området icke vore för detta ändamål behövt samt biskopsgårdens uthusbyggnader

delvis vore belägna å området, fann kammaren skäligt att detsamma utan ersättning avstodes på samma villkor, som beträffande biskopstomten angivits i fastighetsförvaltarens ovanintagna yttrande och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att staden så länge biskopstomten för sitt nuvarande ändamål användes skall till Karlstads Domkyrka avstå dispositionsrätten till nu ifrågavarande område, i areal innehållande 181,17 kvadratmeter, och avsett att ingå i förenämnda tomt; samt

att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna avtal härom.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 113.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående överlåtelse av dispositionsrätten till ett område inom kvarteret Udden till Karlstads Domkyrka; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Handelsbiträdet Harry Hallins ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade beklädnadspersedlar.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad Gustaf Harry Hallin får härmed i enlighet med Kungl. förordningen den 28 maj 1918 ang. handel med vissa begagnade föremål m. m. vördsamt anhålla om tillstånd, att i Karlstad i av mig förhyrd lokal i fastig-

heten n:r 26 Älvrosgatan få idka yrkesmässig handel med begagnade beklädnadspersedlar och begagnade skodon.

Jag åberopar vördsamt de intyg och bevis jag ingivit med en tidigare ansökan i samma ärende, vilken dock av stadsfullmäktige i Karlstad å sammanträde den 18 dennes avstyrktes på grund av att ansökningen omfattade metallvaror, skrot och lump.

Örebro den 20 september 1930.

H. HALLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 114.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av handelsbiträdet Harry Hallin gjord ansökan om tillstånd att inom staden idka yrkesmässig handel med begagnade beklädnadspersedlar och begagnade skodon.

Efter tagen del av handlingarna, sådana de nu förelågo, beslöt utskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens hemställan angående stadsfullmäktiges principuttalande i fråga om förslag till stadsplan för Norra stadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 8 oktober 1930.

§ 197.

Stadsingeniören företedde ett av honom uppgjort förslag till stadsplan för norra stadsområdet.

Byggnadsnämnden, som vid upprepade tillfällen under förslagets utarbetande tagit del av detsamma och lämnat direktiv, beslöt att för sin del i princip godkänna förslaget och överlämna detsamma till stadsfullmäktige med anhållan om fullmäktiges principuttalande i ärendet, innan vidare åtgärder av nämnden vidtoges.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Redogörelse för preliminärt förslag till stadsplan för Norra stadsområdet.

Planen omfattar hela det område, som är beläget mellan Klarälven i väster och söder, stadsgränsen i norr och Munkforsbanan i öster, således hela det område som enligt stadsfullmäktiges beslut till indelning i stadsområden benämnes norra stadsområdet. Det delas genom Rudsvägen i tvenne delar, vilka i planhänseende i förhållande till varandra äro tämligen självständiga. Delen väster om Rudsvägen kan således utan olägenhet uteslutas ur planen om så skulle anses lämpligt av ett eller annat skäl. Givetvis skulle även de områden som ligga i ytterkanterna mot stadsgränsen kunna uteslutas utan olägenhet i stadsplanetekniskt avseende.

Hela norra stadsområdet omfattar 141,4 hektar landområden. Tingvalla-staden omfattar 46,2 hektar, Herrhagen 54,1 hektar och Klara 35 hektar. Norra stadsområdet är sålunda större än dessa 3 stadsdelar sammanlagda.

Av nyssnämnda 141,4 hektar ligga 71,6 hektar väster om Rudsvägen och 69,8 hektar öster därom. Inom det förra området finnas nu cirka 75 bebyggda fastigheter. Inom det senare cirka 215; således inalles cirka 290 bebyggda fastigheter. Av dessa äro cirka 210 bebyggda med envånings bostadshus och cirka 66 med tvåvånings bostadshus, återstående 14 fastigheter äro bebyggda med fabriks-hus. Till jämförelse kan nämnas att samtliga bebyggda fastigheter inom Karlstads hela stadsplanlagda område utgöra cirka 930 st. Motsvarande tal för de icke stadsplanlagda områdena är 610, vilket ju blir 40 proc. av hela antalet bebyggda fastigheter. Antalet bebyggda fastigheter å norra stadsområdet utgöra således nära hälften av bebyggda fastigheter utom stadsplanerna och 19 proc. av samtliga bebyggda fastigheter i hela Karlstad.

Inom den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Rudsvägen, äro gatusträckningarna till stor del bestämda, dels genom de stycknin-

gar, som gjorts före eller efter den tid byggnadsnämnden ägde att bestämma över fastighetsbildningen (år 1918), dels genom ägo gränserna.

Lejonparten av västra delen utgöres ju av Herrgårdens ägor och här har man således ännu fria händer att ändra planen. Arealen av stadens ägor väster om Rudsvägen är 50,2 hektar. Arealen av stadens ägor öster om Rudsvägen är 23 hektar.

Trafikleder.

För närvarande utgöra ju Svinbäcksvägen och Rudsvägen infartsleder till staden. Enligt planen skola dessa helt eller delvis ersättas med tvänne nya trafikleder, dels en i samband med ny bro över Klarälven planerad väg, gående först i förlängning av denna bro, därefter i en båge väster om stora Sundstatjärnet och utmynnande i en plats, där vägen till nya begravningsplatsen utgår från Rudsvägen, dels en väg, som utgår från den förra vid en plats söder om tjärnet och utmynnar vid Rudsvägen cirka 200 meter norr om gamla kyrkogården, varefter den fortsätter i Rudsvägen. Genom dessa vägar kan trafiken över östra bron och slussen reduceras till att motsvara vad som för dessa svaga och hårt belastade förbindningspunkter är lämpligt och för de angränsande stadsdelarna nödigt. Likaså kan prånget mellan kyrkogårdarna undvikas för genomgångstrafik. Viktigare förbindelseleder mellan olika delar av stadsområdet ifråga äro tvänne i östvästlig riktning gående gator, vilka förbinda de förutnämnda trafiklederna med Svinbäcksvägen. Dessutom finnes upptagen i planen i sekundär trafikled gående i nordsydlig riktning mittigenom området öster om Rudsvägen och förbindande Svinbäcksvägen med de två nyssnämnda trafiklederna samt i en tänkt fortsättning utmynnande i vägen till nya begravningsplatsen. Denna sekundära trafikgata är avsedd att i sig upptaga luftledning för elektrisk kraft.

Trafikplatser, torg och offentliga anläggningar.

De ställen där trafiklederna korsar varandra äro utbildade till trafikplatser. Fyra viktigare sådana finnas och en del av dessa äro så dimensionerade att rotationsrörelse kan anordnas och att plats finnes för bilstationer.

Ungefär i mitten av den ovannämnda sekundära trafikleden och sålunda så att säga i stadsdelens tyngdpunkt har tänkts ett salutorg med vidliggande saluhall. De offentliga byggnader, som kunna behövas, äro förlagda till områden, vilka ägas av staden. Byggnadsmarken för desamma är så rikligt tilltagen att alla åtminstone för närvarande tänkbara krav skola tillgodoses.

Byggnadsbestämmelser.

Numera är det nödvändigt att i samband med ny stadsplan uppgöra förslag till huru områdena skola bebyggas. Göres ej detta vägras fastställelse å stadsplanen. Dylika byggnadsbestämmelser klavbinda naturligtvis markägaren, men han har å andra sidan den förmånen att någorlunda veta hur grannarna skola bebygga sina tomter och behöver ej riskera att till exempel, om han själv bygger ett fristående envåningshus få till granne ett trevåningshus med brandmur i tomtgränsen och omvänt. I föreliggande plan är större delen avsatt till öppet byggnadssätt i en eller två våningar. Sammanbyggda hus äro vad beträffar mark tillhörande enskilda endast föreslagna i anslutning till de öppna platserna samt i viss utsträckning längs trafiklederna. För de områden som redan nu äro bebyggda med tämligen sammanträngt byggnadssätt komma att föreslås sådana bestämmelser, som under vissa garantier tillåta sammankoppling av hus i tomtgränserna.

Några särskilda industriområden äro ej avsatta, men inom sådana kvarter, där för närvarande industri finnes, skulle även efter stadsplanens fastställande tillåtas uppförande av industribyggnader för industri som är av den art, att den ej besvärar grannarna.

Befolkning.

Nu bo inom området cirka 3,100 personer. Om man räknar med normal bostadsstandard och området fullt bebyggt såsom planen utvisar skulle inom hela stadsdelen komma att bo cirka 14,000 personer, det vill säga 100 personer per hektar av hela området eller 160 personer per hektar tomtmark.

Markfördelning.

Fördelningen av marken på områden för tomtmark och för andra ändamål skulle bliva följande:

Till gator 29,2 ht. eller 20,65 %.

„ planteringar 8,73 ht. eller 6,17 %.

„ begravningsplatser 3,56 ht. eller 2,52 %.

„ koloniträdgårdar 4,94 ht. eller 3,50 %.

„ kvartersmark för offentliga ändamål 7,71 ht. eller 5,46 %.

Summa för allmänna ändamål 54,14 ht. eller 38,3 %, vadan för tomtmark återstår 87,26 ht. eller 61,7 %.

Härvid är att märka att koloniträdgårdar och begravningsplatser äro belägna å stadens eller Karlstads pastorats mark samt att med få undantag planteringarna äro belägna på stadens mark likaså trafikleder och andra bre-

dare gator, vilket allt haft till följd att den andel av sin mark, som de enskilda skola avstå för allmänna ändamål kunnat nedpressas till i medeltal 21 %. Till jämförelse kan nämnas, att gatumarksprocenten för Tingvalla är 33,1 och för Herrhagen 24,0. Markägarna äro sålunda väl behandlade men givet är att man ej kunnat uppgöra en plan så beskaffad att av olika fastigheter tagits gatumark till samma procentbelopp.

Karlstad den 8 oktober 1930.

G. LOVÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 oktober 1930.

§ 114.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens framställning enligt dess protokoll den 8 oktober 1930, § 197, om principuttalande angående ett av stadsingenjören uppgjort förslag till stadsplan för Norra stadsområdet.

Efter tagen del av handlingarne beslöt kammaren under förutsättning, att överenskommelser med vederbörande fastighetsägare kunna träffas om kostnadsfri upplåtelse av för stadsplanens genomförande behövlig mark, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att i princip godkänna ifrågavarande stadsplaneförslag; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden och drätselkammaren att, om omständigheterna därtill skulle föranleda, innan förslaget för slutlig behandling framlägges vidtaga de ändringar och jämkningar, som kunna finnas nödvändiga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 oktober 1930.

§ 115.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över byggnadsnämndens framställning om principuttalande angående

ett av stadsingeniören Gustaf Lovén uppgjort förslag till stadsplan för Norra stadsområdet.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.

Den 20 November.

N:o 11.

Beredningsutskottets förslag till val av examensvittne och suppleant härför vid realskoleexamen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 117.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva förslag till val av examensvittne vid realskoleexamen efter landssekreteraren Elias Stenius, vilken på grund av avflyttning från staden avsågt sig uppdraget, och beslöt utskottet hemställa,

att fullmäktige måtte för tiden till och med 1930 års utgång till examensvittne utse riksdagsmannen A. Norsell samt till suppleant efter denne för samma tid folkskolläraren Ernst Strandman.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot och suppleant i Skönhetsrådet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 118.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva förslag till val av ledamot i Skönhetsrådet efter landssekreteraren Elias Ste-

nius, vilken på grund av avflyttning från staden avsågt sig uppdraget, och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för tiden till den 1 januari 1933 till ledamot av Skönhetsrådet utse ingenjören Bror Håkansson samt till suppleant efter denne för samma tid trädgårdskonsulenten Edv. Jacobson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot av inkorporeeringsdelegerade.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 119.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ledamot av inkorporeringsdelegerade efter landsfiskalen J. Noréus, vilken numera avlidit, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige till ledamot av ifrågavarande delegation måtte utse folkskolläraren Ernst Strandman.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över Kungl. Byggnadsstyrelsens förslag angående vilka byggnadsverk inom staden som skola åtnjuta den omvårdnad, som anges i § 20 av Kungl. Kungörelsen den 26 november 1920 med föreskrifter rörande det offentliga byggnadsväsendet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 120.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över Kungl. Byggnadsstyrelsens förslag angående vilka byggnadsverk

inom staden, som skola åtnjuta den omvårdnad, som angives i § 20 av Kungl. kungörelsen den 26 november 1920 med föreskrifter rörande det offentliga byggnadsväsendet; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot ifrågavarande förslag.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Återremitterade ärendet rörande drätselkammarens framställning angående anslag för uppförande av byggnad avsedd att användas till fiskförsäljning.

(Se stadsfullmäktiges tryckta handlingar år 1930 Ser. A. n:o 1 sid. 38).

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1930.

Reg.-n:r 7/1930.

§ 596.

Stadsfullmäktige hade den 16 januari 1930, såsom § 12 i protokollet närmare utvisar, till drätselkammaren återremitterat ärende angående uppförande av en byggnad mellan saluhallen och läroverkets gymnastikhus, avsedd att användas till fiskförsäljning med uppdrag att, efter saluhallsstyrelsens hörande, inkomma med förslag till fristående saluhall för inrymmande av fiskhandeln i dess helhet.

I anledning härav hade kammaren den 10 därpå följande februari uppdragit åt herrar Svensson, Eriksson och Ternqvist samt fastighetsförvaltaren att tillsammans med saluhallsstyrelsen allsidigt utreda frågan om huru fiskförsäljningen inom staden på lämpligaste sätt skall kunna ordnas samt övriga i samband därmed stående frågor.

Delegerade från kammaren och saluhallsstyrelsen hade därefter inkommit med utredning och förslag enligt ett så lydande protokoll:

“Protokoll hållet vid sammanträden med drätselkammarens och saluhallsstyrelsens delegerade för uppgörande av förslag till fiskhandelsordnande hållna den 26 februari och 5 juni 1930.

Närvarande: *Den 26 februari:*

för drätselkammaren: Herrar Eriksson, Ternqvist och N. Fr. Lindh, för saluhallsstyrelsen: Herrar Berg, Janson och Andersson.

Den 5 juni:

för drätselkammaren: Herrar Svensson, Eriksson, Ternqvist och Lindh;
för saluhallsstyrelsen: Herrar Berg, Forsgren, Jansson och Andersson,
vid protokollet undertecknad Westlin.

§ 1.

Sedan drätselkammaren den 10 februari 1930, § 135 i protokollet, uppdragit åt förenämnda herrar Svensson, Eriksson, Ternqvist och Lindh att tillsammans med saluhallsstyrelsen allsidigt utreda frågan om huru fiskförsäljningen inom staden på lämpligaste sätt skall kunna ordnas beslöt kommitte-rade på sammanträdet den 26 februari uppdraga åt stadsarkitekten att uppgöra alternativa förslag till fiskhall dels å det s. k. Vedtorget och dels å den K. F. U. M. tillhöriga tomten n:r 2 i kvarteret Enhörningen, ävensom att inkomma med approximativ kostnadsberäkning för de olika förslagen. I sammanhang härmed uppdrogs åt stadsarkitekten att jämväl undersöka möjligheten av att å den Fångvårdsstyrelsen tillhöriga markremsan i kvarteret Enhörningen mellan Häktesvägen och tomterna n:ris 5 och 6 anordna plats för förstahandsförsäljning av fisk.

Det skulle till protokollet antecknas, att gjorda undersökningar givit vid handen att Kungl. Fångvårdsstyrelsen icke komme att motsätta sig ett stadens förvärvande av ifrågavarande område om detsamma kunde erfordras som salu-plats, ävensom att Kungl. Fångvårdsstyrelsen vore villig att omedelbart till staden utarrendera området ifråga.

Till sammanträdet den 5 juni hade stadsarkitekten ingivit en till saluhallsstyrelsen ställd skrivelse innehållande "alternativa förslag jämte kostnadsuppgifter till ordnandet av fiskhandeln i Karlstad". Skrivelsen var av följande lydelse:

"Till Saluhallsstyrelsen i Karlstad.

Härmed överlämnas alternativa förslag jämte kostnadsuppgifter till ordnandet av fiskförsäljningen i Karlstad.

I. Fiskhall på det s. k. Vedtorget.

Alt. A.

Uppförande av ny fiskhall med plats för tillfällig fiskförsäljning,
enligt skiss Bil. 1.

Byggnadskostnad Kronor 120,000: —

Alt. B.

Uppförande av ny fiskhall med plats för tillfällig fiskförsäljning,
enligt skiss Bil. 2.

Byggnadskostnad Kronor 95,000: —

II. Fiskhall på östra delen av tomten n:r 2 i kv. Enhörningen.

Alt. A.

Uppförande av ny fiskhall, enligt skiss Bil. 3.

Byggnadskostnad Kronor 89,000: —

Alt. B.

Uppförande av kombinerad fiskhall för förstahandsförsäljare och
återförsäljare, enligt skiss Bil. 4.

Byggnadskostnad Kronor 76,000: —

III. Fristående, öppen fiskhall i kv. Enhörningen.

Förslaget innebär att all tillfällig försäljning (förstahandsförsäljning)
förflyttas till denna hall, varefter det disponibla utrymmet i
saluhallen beräknas vara tillräckligt för återförsäljarna.

Alt. A.

Öppen hall med 40 försäljareplatser, enligt skiss Bil. 5.

Byggnadskostnad Kronor 11,500: —

Alt. B.

Öppen hall med 30 försäljareplatser enligt skiss Bil. 5.

Byggnadskostnad Kronor 9,200: —

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 29 maj 1930.

GÖSTA ENGHOLM.

t. f. stadsarkitekt.

Efter överläggning i ärendet i samband med besök på de olika föreslagna platserna beslöto kommitterade göra följande uttalande:

Fiskhall å det s. k. Vedtorget.

Då behovet av en fiskhall f. n. enligt kommitterades mening icke förefanns, i all synnerhet som Karlstads Kooperativa Handelsförening genom sin föreståndare förklarat att de avstodo från kravet på utvidgade lokaler, och då uppförandet av en fiskhall jämväl komme att åsamka staden stora utgifter därigenom att beräknade hyresinkomster icke ens torde komma att räcka till driftskostnaderna än mindre till ränta och amortering av det nedlagda kapitalet, ansågo kommitterade en lösning av frågan på den linjen icke kunna ifrågakomma.

Fiskhall på östra delen av tomten n:r 2 i kvarteret Enhörningen.

Även i detta fall anser kommitterade med samma motivering som i föregående att något fiskhallsbygge f. n. icke bör komma till stånd. Kommitterade hålla dock före, att ett förvärv av ifrågavarande tomt för att i framtiden användas som plats för fiskhall vore synnerligen välbetänkt, detta jämväl med hänsyn till att köttbesiktningsbyrån i en ej allt för avlägsen framtid synes bliva i behov av utvidgat gårdsutrymme.

Fristående öppen fiskhall.

Kommitterade hava då de tidigare avstyrkt byggandet av en fiskhall utgått ifrån att de fria platserna för förstahandsförsäljare under alla omständigheter måste bort från saluhallen. Stadsarkitekten hade också i enlighet med givna direktiv kostnadsberäknat anläggandet av en dylik å Kungl. Fångvårdsstyrelsen tillhörig mark belägen mellan Häktesvägen och tomterna n:ris 5 och 6 i kvarteret Enhörningen.

Vid besök å den ifrågavarande platsen funno kommitterade densamma mindre lämplig, men beslöto förorda att en öppen hall för 40 stycken förstahandsförsäljare måtte komma till utförande på tomten n:r 2 i kvarteret Enhörningen för den händelse denna tomt komme att förvärfvas av staden.

Skulle så ej bliva förhållandet ville kommitterade förorda ett redan år 1923 av saluhallsstyrelsen framlagt förslag att å det s. k. Vedtorget anordna en plan för fiskförsäljning och till densamma hänvisa all förstahandsförsäljning. Kostnaden för en dylik fiskförsäljningsplats inkl. vatten- och avloppsledningar kunde beräknas till cirka 2,000 kronor.

Kommitterade beslöto sålunda föreslå drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville besluta

dels att uppdraga åt drätselkammaren att på för staden förmånligaste villkor förvärva fastigheten n:r 2 i kvarteret Enhörningen för att reserveras i och för framtida byggande av fiskhall och eventuell utvidgning av köttbesiktningsbyråns gårdsutrymme;

dels att å denna tomts sydöstra hörn anlägga en öppen hall för 40 förstahandsförsäljare av fisk för en beräknad kostnad av 11,500: — kronor och enligt stadsarkitektens förslag Alt. A., skiss bil. 5; samt

dels att bestämmelsen i reglementet för saluhallen angående upplåtande av fria försäljningsplatser för förstahandsförsäljare av fisk måtte upphävas.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

REINH. TERNQVIST.

OLOF ERIKSSON.

HUGO BERG.

GEORG JANSON.

N. FR. LINDH.

AXEL SVENSSON.

AXEL ANDERSSON.

ERNST FORSGREN“.

Då kammaren framlade sitt förslag att uppföra en byggnad mellan saluhallen och läroverkets gymnastikbyggnad för en del av fiskförsäljningen hade kammaren ansett, att förevarande spörsmål skulle under då varande omständigheter bli för någon tid framåt ordnat på ett tillfredsställande sätt för rimliga kostnader, vilka på ett fåtal år beräknades bli täckta av överenskomna hyresavgifter för lokalerna. Sedan fullmäktige återremitterat ärendet har Karlstads Kooperativa Handelsförening emellertid frånträtt sin begäran om utvidgade lokaler för sin fiskförsäljning i följd varav överenskommelse om lokalernas upplåtande och hyresavgifternas erläggande givetvis icke längre äger tillämpning. Vidare har enskild firma för sitt behov inrättat en ny modern fiskhall. Sålunda har under tiden från fullmäktiges ovanberörda beslut sådana omständigheter inträffat och sådan utredning angående kostnaderna för en fiskhall blivit framlagd, att kammaren fann sig böra dela utredningsdelegerades uppfattning, att någon särskild fiskhall icke för närvarande bör komma till stånd. Likaledes biträdde kammaren delegerades uppfattning att en särskild försäljningsplats avsedd för förstahandsförsäljare av fisk bör anordnas på det att de nuvarande olägenheterna för såväl allmänheten som ett antal av försäljarna må bli undanröjda samt den fria fiskförsäljningen inom saluhallen icke längre må äga rum.

Beträffande det av delegerade föreslagna inköpet av fastigheten n:o 2 inom kvarteret Enhörningen vore emellertid meningarna inom kammaren delade i det att majoriteten ansåg, att inköp under förhanden varande förhållanden icke vore motiverat vare sig med hänsyn till frågan om framtida fiskhall eller till fastighetens eventuella användning för något annat stadens ändamål, i all synnerhet som fastigheten beräknades betinga en köpeskilling icke oväsentligt överstigande 100,000 kronor under det att minoriteten höll före, att kammaren borde erhålla uppdrag att för framtida behov inköpa fastigheten, vilken för närvarande lämnade hyresintäkter av 8,710 kronor per år och sålunda med mellan 7 och 8 procent förräntade en beräknad köpeskilling av 115,000 kronor; fastigheten gränsade dessutom intill av staden

ägda fastigheter och jämväl på grund härav och sin belägenhet i övrigt borde den lämpligen vara i stadens hand.

Frågan beträffande fastighetsköpet avgjordes genom votering och anmäldes mot majoritetens ovanrelaterade uppfattning reservation av herrar Svensson och Eriksson, vilka yrkade bifall till delegerades förslag.

Vidkommande plats för förstahandsförsäljningen fann kammaren, att sådan lämpligen borde iordningställas å det s. k. Vedtorget för en beräknad kostnad av 2,000 kronor. Härigenom föregreps intet framtida förslag och nuvarande behovet bleve nöjaktigt tillgodosett för synnerligen rimliga kostnader.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att låta med inrättande av en särskild fiskhall tillsvidare anstå;

att bemyndiga drätselkammaren att å det s. k. Vedtorget låta iordningställa en plats för förstahandsförsäljningen av fisk;

att för nyssnämnda ändamål bevilja ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering; samt

att bestämmelserna i reglementet för saluhallen om upplåtande av fria försäljningsplatser för förstahandsförsäljare av fisk icke längre skola äga giltighet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 122.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 16 januari 1930 till drätselkammaren återremitterat ärendet rörande anordnande av lokaler för fiskförsäljningen inom staden, hade drätselkammaren avgivit förnyat utlåtande och förslag enligt dess protokoll den 29 september 1930, § 596; och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i sitt förnyade utlåtande föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag till Karlstads Simsällskap för anställande av simlärare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

Reg.-n:r 8/1930.

§ 610.

Karlstads Simsällskap hade med begäran om anslag för sin verksamhet under år 1931 till kammaren inkommit med en så lydande framställning:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt anhålla att drätselkammaren måtte även för år 1931 hos stadsfullmäktige åt oss utverka ett anslag på 700 kronor såsom bidrag till simlärarnas avlöning vid Kanikenäsbadet.

Karlstad den 8 oktober 1930.

För Karlstads Simsällskap:

ARTUR PAGELS.

Sekr.»

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte för år 1931 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare, under villkor att sällskapet under samma års säsong lämnar stadens skolor ungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan kl. 10 f. m. och 1 e. m.; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 123.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätsel-

kammarens framställning angående anslag för år 1931 till Karlstads Simsällskap för anställande av simlärare, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågasvarande framställning.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hembygdsgillet Ungdomslags av Herr Severin m. fl. som motion upptagen framställning om anslag för Ungdomslagets verksamhet under år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hembygdsgillet Ungdomslag har under senast gångna arbetsår kunnat glädja sig åt fortsatt framgång i sin verksamhet. Målet har varit att skapa en ungdomsorganisation, som, rotad på fäderneärvd grund, kan bli vägleddande och stödjande för växande ungdom. Många av deltagarna i de första årens övningar stå ännu kvar som dugliga och ledande medlemmar, medan för varje år nya åldersgrupper av ungdom, tillhörande fortsättningsskolorna, tillföras Ungdomslaget för att under längre eller kortare tid stå under dess påverkan.

Folkdansövningar för yngre och äldre medlemmar, strävan att väcka intresse för svenska bygdedräkter, folkmusik och folkvisor samt för goda ännu livsdugliga hemsedvänjor giva alltjämt kärnan åt Ungdomslagets verksamhet.

Ett tiotal pojkar, tillhörande folkskolorna, erhöilo under senaste läsåret musikundervisning, medan stråkorkestern, räknande 10–15 medlemmar under musikdirektör Grehns ledning, utvecklade en livlig verksamhet.

Handslöjds- och vävnadsverksamheten har även varit livlig. Laget medverkade sålunda vid anordnandet av en hemslöjdsutställning i samband med Värmländska Ungdomsringens sommarstämma.

Under senaste vårterminen bedrevs livlig studie- och kursverksamhet. För att därvid erhålla värdefullt stöd har samarbete sökts med Värmlands godtemplares studiecirkelförbund samt Arbetarnas Bildningsförbund. Kurser anordnades bl. a. i hemkultur, sjukvård och engelska språket. Dessutom deltog ett tiotal medlemmar i ungdomsledarekursen på Ingesunds folkhögskola. Bifogade schema över vårterminens arbets- och studiecirkelklar visar, hur Ungdomslagets bildningsverksamhet försöksvis varit organiserad.

I övrigt har Ungdomslaget sökt verka efter föregående års arbetslinjer och därunder säkerligen varit av betydelse icke blott för egna medlemmar utan i någon mån även för övrig hembygdsvårdande och ideell verksamhet i såväl hemstaden som hembygden i mera vidsträckt bemärkelse.

Under den gångna sommaren har genom folkskolestyrelsens goda förståelse ett vindsutrymme inom skolan inretts för att mot skälig hyra bereda Ungdomslaget egen arbets- och studielokal. Detta är för laget ett glädjande vittnesbörd om att dess verksamhet icke är utan betydelse i det gemensamma arbetet till det växande släktets bästa.

Karlstads stadsfullmäktige har under en följd av år lämnat Ungdomslaget ett synnerligen värdefullt bistånd genom att årligen bevilja ett anslag av 300 kronor till verksamhetens bedrivande. Av här bifogade redogörelse över inkomster och utgifter torde framgå, att framgången i arbetet varit och allt fortfarande i hög grad är beroende av detta anslag. Ungdomslaget är förvissat om att det genom vunnit erfarenhet allt bättre förmår fylla de krav, man äger rätt att ställa på en ideell ungdomsorganisation. När laget nu återkommer med anhållan om att även för år 1931 tilldelas understöd, sker detta i förhoppning om att även denna gång möta förståelse och välvilja, och vill därför Hembygds-gillet Ungdomslag värdsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 300 kronor till Ungdomslagets verksamhet under år 1931.

Karlstad den 15 oktober 1930.

För Hembygds-gillet Ungdomslag:

SIGURD GUSTAVSON.

Upptages som motion:

HUGO SEVERIN.

C. E. NYGREN.

ANDERS NORSELL.

Hembygds-gillet Ungdomslags inkomster och utgifter för år 1930.

Inkomster:

Uppvisningar till den 1 oktober	493: 43	
Beräknat för höstterminen	290: —	783: 43
Medlemmarnas inbetalningar till den 1 okt.	63: 58	
Beräknat för höstterminen	27: 40	90: 98

Anslag till föreläsningkurs i heminrednad under vårterminen (från A. B. F.).....	120: —	
Anslag till studielitteratur	50: —	
Stadsfullmäktiges anslag för år 1930	300: —	
		<u>Summa Kronor 1,344: 41</u>

Utgifter:

Musikundervisningen till den 1 oktober	136: 50	
Beräknat för höstterminen	100: —	236: 50
Övrig studie- och kursverksamhet till den 1 oktober	213: 30	
Beräknat för höstterminen	75: —	288: 30
Material för slöjdverksamheten till den 1 okt.	83: 21	
Beräknat för höstterminen	40: —	123: 21
Notinköp till den 1 oktober	50: —	
Beräknat för höstterminen	25: —	75: —
Annonser och trycksaker till den 1 oktober	104: 74	
Beräknat för höstterminen	65: —	169: 74
Övriga utgifter för uppvisningar och samkväm till den 1 ok- tober	21: 41	
Beräknat för höstterminen	15: —	36: 41
Avgift till Svenska Ungdomsringen för bygdekultur		22: 50
Medlemsmärken		35: —
Inventarier		170: 50
Andra omkostnader till den 1 oktober	62: 25	
Beräknat för höstterminen ..	25: —	87: 25
Till avbetalning av sparbankslånet.....		100: —
		<u>Summa kronor 1,344: 41</u>

Hembygdsgillet äger i inventarier: piano, orkesterinstrument, noter och böcker samt en mindre apparat för ljusbilder för musik- och studieverksamhetens bedrivande. Dessutom 3 vävstolar med tillbehör, ett 30-tal stiltrogna bygdedräkter för de yngre medlemmarnas behov samt diverse mindre inventarier. Anskaffningsvärdet av dessa tillhörigheter, som äro föremål för god omvårdnad, uppgår till över 3,000 kronor. Dock häftar laget ännu i

skuld för en summa av 400 kronor, som genom lagledarens förmedling placerats som lån i Karlstads Sparbank.

Karlstad den 15 oktober 1930.

För Hembygdsgillet Ungdomslag:
SIGURD GUSTAVSON.

Förslag till stat för 1931.

Inkomster:

Uppvisningar och samkväm	750:—
Medlemmars inbetalningar.....	85:—
Anslag till föreläsningsskurser och studielitteratur.....	100:—
Beräknat stadsfullmäktigeanslag.....	300:—
	Kronor 1,235:—

Utgifter:

Musikundervisningen.....	250:—
Övrig studie- och kursverksamhet	275:—
Material för slöjdverksamhet.....	130:—
Komplettering av de yngres dräktförråd.....	50:—
Böcker och noter (därav Nils Anderssons låtar, del Värmland)	75:—
Annonser och trycksaker.....	150:—
Inventarier	50:—
Lokalkostnader	100:—
Andra omkostnader.....	55:—
	1,135:—
Beräknad omsättning av lån	100:—
	1,235:—

Karlstad den 15 oktober 1930.

För Hembygdsgillet Ungdomslag:
SIGURD GUSTAVSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

Reg.-n:r 10/1930.

§ 625.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av Hembygdsgillet Ungdomslag gjord, av Herrar Severin, Nygren och Norsell såsom motion upptagen framställning om ett anslag å 300 kronor för ungdomslagets verksamhet under år 1931.

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1931 bevilja Hembygdsgillet Ungdomslag ett anslag å 300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 124.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Hembygdsgillet ungdomslags av Herr Severin m. fl. som motion upptagna framställning om anslag för ungdomslagets verksamhet under år 1931.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående tilläggsanslag för uppförande av två chaufförskiosker å stora torget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

§ 623.

Angående tilläggsanslag för uppförande av två chaufförskiosker å stora torget hade från t. f. stadsarkitekten inkommit en så lydande framställning:

”Till Drätselkammaren.

Sedan stadsfullmäktige den 21 november 1929, § 168 i protokollet, beviljat ett anslag av 1,200 kronor till två chaufförskiosker på stora torget och drätselkammaren den 2 januari 1930, § 16 i dess protokoll, antagit entreprenör för uppförandet, hava kostnaderna för ifrågavarande kiosker varit följande:

Byggnadskostnad, enligt anbud	2,085: —
Borttagning av de förutvarande annonskioskerna samt målnings- och diverse övriga arbeten	483: 33
Omläggning av jordkablar, elektrisk installation m. m.....	371: —

Kronor 2,939: 33

På grund av ovanstående får jag härmed anmäla, att till ifrågavarande ändamål erfordras ett tilläggsanslag av kronor 1,739: 33

Karlstad den 8 oktober 1930.

GÖSTA ENGHOLM“.

Med anmälan att ifrågavarande båda kiosker trots sin provisoriska karaktär icke kunnat anordnas för mindre kostnad än den ovan angivna, samt att kammaren ansett sig böra antaga det avgivna entreprenadanbudet på det kioskerna därefter skulle så snart som möjligt kunna tagas i bruk ävensom att i hyra för desamma erlades ett belopp av 300 kronor per år, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte för ovan angivna ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 1,739 kronor 33 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 125.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för uppförande av två chaufförskiosker å stora torget här i staden.

Efter överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lärarekollegiets vid seminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

För åren 1928, 1929 och 1930 ha stadsfullmäktige efter därom gjord framställning beviljat ett årligt anslag av Etthundra (100: —) kronor till un-

erstöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola. För den förstående stadsfullmäktige härigenom visat uppfostringsarbetet vid seminariets övningsskola frambär lärarkollegiet sin varma tacksamhet.

Samma skäl, som anfördes i lärarkollegiets skrivelse till stadsfullmäktige den 26 september 1927, föreligga fortfarande för anslaget utgående under år 1931. På grund härav får kollegiet värdsamt hemställa,

att Karlstads stadsfullmäktige för år 1931 ville bevilja ett anslag av Etthundra (100: —) kronor till understöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola.

Karlstad den 15 september 1930.

Å Lärarekollegiets vid Karlstads folkskoleseminariums vägnar:

ALBIN OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

Reg.-n:r 11/1930.

§ 626.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av lärarkollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium gjord framställning om anslag å 100 kronor till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Efter överläggning beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1931 till ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 100 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 126.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över lärarkollegiets vid seminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag för ordnande av bättre gatubelysning.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 95.

Sedan styrelsen för utredning och yttrande till delegerade för lyshållningen överlämnat inkomna framställningar om bättre gatubelysning m. m. hade delegerade i anledning härav avgivit utredning och förslag (Bil. A.), vilket nu av styrelsen godkändes, varjämte styrelsen beslöt att hos stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 2,355: — kronor att bestridas genom uttaxering till täckande av utgifterna för de uti förslaget upptagna kostnader för nyanläggningar; och skulle kostnadsbeloppet upptagas å elektricitetsverkets extra stat för år 1931.

Sammanlagda årliga kostnaden för den utökade gatubelysningen, 722: — kronor, skulle, enär lamporna ej kunde antagas komma att tagas i bruk förrän mot slutet av år 1931, ej upptagas förrän i 1932 års stat.

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Till Belysningsstyrelsen.

Undertecknade, som av belysningsstyrelsen anmodats utreda och inkomma med yttrande över gjorda framställningar om nya gatulyktor ävensom avgiva eget förslag till behövliga förändringar eller utökning av gatubelysningen i övrigt, få härmed avlämna följande utlåtande:

A. Inkomna framställningar.

- 1:o) *Framställning av herr H. Björk om 1 lampa i V. Sommarro (enligt styrelsens protokoll 4/4 1930 § 47).*

Delegerade tillstyrka uppsättandet av den begärda lampan. Anläggningskostnaden utgör 55:— kronor och den årliga kostnaden 21:50 kronor

- 2:o) *Framställning från fastighetsägare vid Björkås m. fl. om utsträckning av vägbelysningen från V:a Sommarro c:a 900 meter ned mot Sjövik.*

Motionärerna framhålla bl. a., att skolbarnen från V:a stadsområdet ej kunna taga sig fram på annat sätt än att ro över älven och gå vägen utefter östra sidan till Tjäderskolan och barnen antastas då ofta av personer, som hålla till i dungen vid Biskopsudden. Om denna vägsträcka skulle nöjaktigt belysas erfordras 6 lampor, som betinga en anläggningskostnad av 1,525:— kronor och en årlig kostnad av 250:— kronor.

Delegerade, som erhållit den upplysningen, att vägens nedläggande ifrågasatts, yrka därför avslag å framställningen.

- 3:o) *Poliskommissariens begäran om ökning av antalet lampor å Kanikenäsbanken och nödigt antal lampor å Kanikenäsholmen.*

Delegerade föreslå belysningens utsträckning utefter Kanikenäsbanken fram till roddartrappan genom uppsättandet av 2 nya lampor. Anläggningskostnaden blir 1,390:— kronor och den årliga kostnaden 230:— kronor.

Däremot anse delegerade det icke för närvarande vara rimligt att ordna belysning å holmen.

- 4:o) *Verkmästare Walfr. Janssons framställning genom drätselkammaren § 394 angående ordnandet av belysning i Repslagaregatan.*

Delegerade föreslå, att 2 lampor provisoriskt anbringas å trästolpar in till dess gatan iordningställes till hela sin bredd, eller eventuellt andra kabelarbeten göra det ekonomiskt att ändra utförandet genom nedläggning av jordkabel.

Dessa lampor, anordnade på ovan angivna provisoriska sätt, betinga en anläggningskostnad av 165:— kronor och en årlig utgift av 67:— kronor.

- 5:o) *Muntlig framställning från G. A. Olsson, Sommarro 40, om 2 lampor å ny väg mellan allén till Rosenborg och tomt n:o 39 å V:a Sommarro*

anse delegerade ej bör bifallas, då vägen normalt ej torde anlitas av något större antal personer och annan belyst väg finnes.

Däremot vilja delegerade föreslå uppsättandet av en lampa på befintlig

stolpe vid bäcken mellan Östra och Västra Sommarro, där vägen beräknas bli framdragen.

Anläggningskostnaden för denna lampa utgör 45:— kronor och den årliga kostnaden 20:50 kronor.

B. Delegerades eget förslag till ny gatubelysning.

1:o) 1 aftonlampa å Geijersgatan och 1 aftonlampa å Herrhagsgatan, att utföras i år och anbringas å de kvarter, där gatorna nu iordningställas samt kostnaden därför påföras elektricitetsverkets konto för lyktors underhåll. Den årliga kostnaden blir 149:— kronor.

2:o) 2 nya lampor i nyanlagd väg vid järnvägskörningen väster om gasverkets tomt. Lamporna böra anbringas i år och kostnaden påföras verkets underhållskonto för gatulyktor. Den årliga kostnaden blir 122:— kronor.

3:o) I samband med planerat iordningställande av Lekvallen på Herrhagen utanför skolan beräknas 2 lampor komma att uppsättas år 1931.

Anläggningskostnaden här för beräknas till 700:— kronor och den årliga kostnaden till 112:— kronor.

Sammanställning.

	Anläggningskostnad	Årlig kostnad
A. 1:o) 1 lampa	55:—	21:50
2:o) —	—	—
3:o) 2 lampor	1,390:—	230:—
4:o) 2 ”	165:—	67:—
5:o) 1 lampa	45:—	20:50
B. 1:o) 2 lampor	—	149:—
2:o) 2 ”	—	122:—
3:o) 2 ”	700:—	112:—
S:ma 12 lampor	2,355:— kronor	722:— kronor

För bestridandet av anläggningskostnaden erfordras alltså ett anslag å 2,355:— kronor att av belysningsstyrelsen upptagas i Elektricitetsverkets extra stat för år 1931.

Karlstad den 30 september 1930.

J. A. HÅKANSSON.

ERNST LUNDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

Reg.-n:r 14/1930—Elv 2.

§ 629.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över belyningsstyrelsens framställning om anslag för ordnande av bättre gatubelysning.

Kammaren, som intet hade att erinra mot förslaget, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag av 2,355 kronor *att*, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll; hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 127.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av belyningsstyrelsen gjord framställning om anslag för ordnande av bättre gatubelysning.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens av magistraten överlämnade förslag angående allmänna lyshållningen under år 1931.

Till Stadsfullmäktige.

Förslag till allmänna lyshållningen år 1931 får Magistraten överlämna och förklara sig icke hava något att därutinnan erinra.

Karlstad den 22 oktober 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Belysningsstyrelsen i Karlstad.

Härmed får undertecknad föreslå; att allmänna lyshållningen i staden under år 1931 måtte bestridas av redan befintliga lampor med dels de ändringar, som av stadsfullmäktige beslutats å sammanträde den 26 juni 1930, dels de utökningar, som styrelsens särskilda delegerade för allmänna lyshållningens ordnande enligt utlåtande till belysningsstyrelsen av den 30/9 1930 avgivit.

Beträffande utökningen av belysningen enl. delegerades förslag må påpekas, att denna belysning ej kan påräknas förrän mot slutet av år 1931.

Ändring av belysningen enl. stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1930 avser en väsentlig utökning av belysningen inom Tingvallastaden å följande gator:

Älvgatan från Rosenborgsgatan till Herrgårdsgatan, Kungsgatan, Tingvallagatan, Herrgårdsgatan till Östra Torggatan, Drottninggatan mellan Järnvägs- och Östra Torggatorna, Hamngatan mellan Järnvägstorget och Eneströmsgatan, Järnvägsgatan, Östra Torggatan samt Västra Torggatan fram till Karlstads Bryggeri.

Den årliga tilläggskostnaden för denna utökning uppgår till 8,000:— kronor.

Nya lampor, tillkomna enl. delegerades förslag utgöras av:

1 lampa i V:a Sommarro	årlig kostnad	21: 50 kr.
2 nya lampor å Kanikenäsbanken	” ”	230: — ”
2 nya lampor å Repslagaregatan	” ”	67: — ”
1 ny lampa å V:a Sommarro	” ”	20: 50 ”
1 ny lampa å Geijersgatan }	” ”	149: — ”
1 ny lampa å Herrhagsgatan }	” ”	

2 nya lampor å ny väg utefter gasverket	årlig kostnad 122: —	„
2 nya lampor å planerad lekvall å Herrhagen utan- för skolan	„	„ 112: —
	<u>S:ma årlig kostnad 722: — kr.</u>	

Ovannämnda årliga kostnad å kronor 722:— kommer ej att uttagas förrän år 1932, då lamporna ej bliva iordningställda förrän mot belysnings-säsongens slut.

Den totala avgiften för år 1931 för lyshållningens bestridande skulle komma att utgå med:

för förutvarande belysning	20,693: —
för utökning enl. stadsfullmäktiges beslut den ²⁶ / ₆ 1930	8,000: —
för lyshållningsdelegerades förslag av den ³⁰ / ₉ 1930	—
	<u>S:ma kronor 28,693: —</u>

Karlstad den 3 oktober 1930.

J. THALÉN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 29 oktober 1930.*

Reg.-n:r 13/1930—Elv. 1.

§ 628.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens av magistraten förordade förslag till allmänna lyshållningen under år 1931; och beslöt kammaren, som ej fann anledning till anmärkning mot förslaget, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ifrågavarande lyshållningsförslag; samt

att i enlighet därmed till kostnadernas täckande anvisa ett anslag å 28,693 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 128.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över belysningsstyrelsens av magistraten överlämnade förslag angående allmänna lyshållningen under år 1931.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag å elektricitetsverkets extra stat för år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 104.

Sedan styrelsen på sätt § 99 i protokollet för denna dag utvisar godkänt upprättat förslag till extra stat för elektricitetsverket för år 1931, beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om anslag till följande i staten upptagna utgiftsposter:

Litt.

- E a) *Servisledningar*, 5,000: — kr. förslagsvis att täckas genom uttaxering.
- c) *Ny högspänningskabel under älven från Mattfabriken till Klaravik*, 1,500: — kr. förslagsvis att täckas genom lån å 20 år.
- d) *Diverse kabledningar*, 5,000: — kr. förslagsvis att täckas genom uttaxering.
- G a) *Kopplingskåp vid Mattfabriken för högspänningskablar*, 1,500: — kr. förslagsvis att täckas genom lån å 20 år.

- b) *Nytt utjämningsaggregat för likströmsnätet*, 6,000: — kr. förslagsvis att täckas genom lån å 20 år.
- c) *Mätare för abonnemang*, 10,000: — kr. förslagsvis att täckas genom uttaxering.
- I a) *Kabelvagn*, 1,000: — kr. förslagsvis att täckas genom uttaxering.
- b) *Övriga inventarier*, 3,000: — kr. förslagsvis att täckas genom uttaxering.
- För nya gatulyktor enl. nämnda stat har avgivits separat hemställan om anslag.

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

Reg.-n:r 15/1930—Elv. 3.

§ 630.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning om anslag till bestridande av de å elektricitetsverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter.

Kammaren, som ansåg, att samtliga utgiftsbelopp borde anskaffas genom uttaxering, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till täckande av i ifrågavarande extra stat upptagna utgifter bevilja ett anslag å 33,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 129.

Uppå remiss hade stadsfullmäktige att yttra sig över belysningsstyrelsens framställning om anslag å elektricitetsverkets extra stat för år 1931, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande samt tillstyrkt framställningen

med förslag tillika, att samtliga utgiftsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering.

Då utskottet nu företog ärendet till behandling yrkades *dels* att av det begärda anslaget ett belopp av sammanlagt 9,000 kronor, avseende högspänningskabel, kopplingskåp och utjämningsaggregat skulle anskaffas genom upplåning *dels ock* att samtliga utgiftsbelopp skulle uttaxeras.

Utskottet beslöt hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att till täckande av uti ifrågavarande extra stat upptagna utgifter bevilja anslag å tillhoppa 33,000 kronor;

att av berörda anslagsbelopp 9,000 kronor, avseende högspänningskabel, kopplingskåp och utjämningsaggregat skall anskaffas genom upplåning att sedermera fonderas samt att återstoden 24,000 kronor skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, bestridas medelst uttaxering; samt

att å beslutet i vad det avsåge upplåning söka vederbörlig fastställelse.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag å gasverkets extra stat för år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 103.

Sedan styrelsen på sätt § 97 i protokollet för denna dag utvisar godkänt upprättat förslag till extra stat för gasverket för år 1931 (Bil. A.), beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om anslag till de i staten upptagna utgiftsposter, tillhoppa 18,000:— kronor, samt föreslå att medel härtill anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Karlstads Gasverk.
Statförslag för år 1931.

Extra stat.

Utbetalningar:

E. Anläggningar:		
5 a Ledningsnätets utvidgning inom områden, varestgas-		
ledningar förut finnas	1,500: —	
b Servisledningar	4,000: —	5,500: —
G. Driftapparater:		
Nya tjär- och ammoniaktvättare	8,000: —	
Gasmätare	4,000: —	12,000: —
I. Inventarier		500: —
		Kronor 18,000: —

Inbetalningar:

Erforderligt anslag att täckas medelst uttaxering	18,000: —
Karlstad den 30 september 1930.	

CARL WILH. NYSTRÖM.

ERIK BJÖRKMAN.

THURE BYTTNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätsel-
kammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

Reg.-n:r 12/1930--Ga 1.

§ 627.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning angående anslag å 18,000 kronor till täckande av de i gasverkets extra stat för år 1931 upptagna utgifter; och beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 18,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 130.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över belyningsstyrelsens framställning om anslag å gasverkets extra stat för år 1931, vilken framställning av drätselkammaren tillstyrkts, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag till anordnande av nödhjälpsarbeten samt Herr Sjöstedts motion angående iordningställande av planteringen mellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

Reg.-n:r 18/1930.

§ 624.

I egenskap av ordförande i arbetslöshetskommittén anmälde herr Lindh, att de arbetslösas antal inom staden under höstens lopp avsevärt ökats samt hemställde om anordnande av sådana nödhjälpsarbeten, vilka väsentligen krävde arbetskraft och i mindre omfattning materialier, på det att så många arbetslösa som möjligt snarast måtte kunna beredas sysselsättning.

Med anledning härav föreslog byggnadschefen, att stranden utefter det uppmuddrade området vid Mariebergsviken måtte avplaneras för iordningställande av en mot viken sluttande plantering, att vidare trädplantering måtte verkställas å området samt att det i samband därmed, för erhållande av matjord för sistnämnda ändamål, vore lämpligt att påbörja arbetet med iordningställande av den i stadsplanen upptagna planteringen mellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen, för vilken plantering kammaren redan i 1929 års gatuförslag upptagit anslag och om vars iordningställande herr Sjöstedt den 16 innevarande oktober väckt motion i stadsfullmäktige. Enligt verk-

ställda beräkningar skulle ovannämnda arbeten å det uppmuddrade området draga en kostnad av 7,500 kronor och det sistnämnda samma belopp, vartill det förut upptagits, eller 6,000 kronor.

Kammaren ansåg de sålunda föreslagna arbetena vara synnerligen lämpliga såsom nödhjälpsarbeten ävensom att tomterna å och invid det uppmuddrade området torde röna större efterfrågan för bebyggande sedan området genom de föreslagna åtgärderna gjorts mera tilltalande och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige, med bifall till herr Sjöstedts ovannämnda motion och byggnadschefens förslag i ärendet, måtte besluta:

att bemyndiga kammaren att låta utföra ifrågavarande arbeten;

att för ändamålet anvisa ett anslag å sammanlagt 13,500 kronor; samt

att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

I fullmäktiges handlingar för år 1928, se serien A. n:r 10, sid. 39, hade byggnadschefen jämte särskilda kommitterade inom drätselkammaren vid handlingen av ny- och ombyggnadsförslaget av stadens gator m. m. föreslagit att den i stadsplanen för Mariebergsområdet intagna planteringen mellan seminarieområdet och Mariebergsvägen skulle utföras för en beräknad kostnad av 6,000: — kronor.

Vid kammarens behandling undantogs emellertid detta arbete och hemställde kammaren att med detta arbete skulle anstå till ett kommande år. Detta förslag blev av fullmäktige bifallet.

Då emellertid denna plantering icke föreslagits till utförande i vare sig 1930 eller 1931 års nybyggnadsförslag vågar jag vördsamt hemställa att fullmäktige måtte besluta iordningsställandet av denna plantering under år 1931.

Karlstad den 16 oktober 1930.

J. W. SJÖSTEDT.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 131.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av drätselkammaren gjord framställning rörande anordnande av nödhjulsarbeten och anslag för ifrågavarande ändamål ävensom i samband därmed över Herr Sjöstedts motion angående iordningställande av planteringen mellan Seminarieområdet och Mariebergsvägen, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag å Centralförrådets extra stat för år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

Reg.-n:r 17/1930—C. 1.

§ 621.

I det av drätselkammaren förut denna dag godkända statförslaget för stadens centralförråd för år 1931 hade å extra stat upptagits 2,250 kronor för inköp av 1 st. betongblandare, 2,000 kronor för inköp av en elektrisk driven byggnadslyftkran, 1,350 kronor för inköp av 1 st. länshållningspump för rörgravar samt 3,000 kronor till inköp av verktyg, redskap m. m.

Efter anteckning härav beslöt kammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att fullmäktige måtte för i ovannämnda extra stat upptagna utgifter anvisa ett anslag å tillhoppa 8,600 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 132.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag å centralförrådets extra stat för år 1931, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag å vatten- och avloppsverkets extra stat för år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

Reg.-nr 16/1930.—Va 1.

§ 620.

I det av kammaren förut denna dag godkända statförslaget för stadens vatten- och avloppsverk för år 1931 hade å extra stat upptagits följande utgiftsposter:

för servisledningar vid vattenverket	5,000: —
„ vattenmätare	4,500: —
„ vattenmätareprovvningsapparat inkl. tillbehör och montage samt övriga inventarier	4,000: —
„ servisledningar vid avloppsverket	3,000: —
	<hr/>
	S:a Kr. 16,500: —

Efter anteckning härav beslöt kammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag av tillhopa 16,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 133.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över av drätselkammaren gjord framställning angående anslag å vatten- och avloppsverkets extra stat för år 1931, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag till reparationsarbeten i fastigheten Östbro.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

Reg.-n:r 9/1930.

§ 618.

Från t. f. stadsarkitekten hade angående reparationsarbeten i fastigheten Östbro på Norrstrand inkommit en så lydande skrivelse:

“Till Drätselkammaren.

Härmed överlämnas kostnadsförslag till reparationsarbeten uti fastigheten Östbro på Norrstrand:

Bottenvåningen:

N:o 1. Rum. Nytt golv; pappspänning och limfärgning av tak; komplettering av golvlister; målning av snickerier	155: —
N:o 2. Kök. Nytt golv; insättning av ny kokspis; köksskåp och diskbänk med beslag; målning av snickerier, tak och väggar..	350: —
N:o 3. Kök. Insättning av ny kokspis; köksskåp och diskbänk med beslag; målning av snickerier, tak och väggar	280: —
N:o 4. Rum. Nytt golv; pappspänning och limfärgning av tak; tapetsering; komplettering av golvlister; målning av snickerier	230: —
N:o 5. Rum. Pappspänning och limfärgning av tak; tapetsering; målning av snickerier.....	165: —

N:o 6. Förstuga. Nytt golv; målning av tak, väggar och snickerier 100: —

N:o 7. Rum. Pappspänning och limfärgning av tak; tapetsering; målning av snickerier 165: —

Övre våningen:

N:o 8. Kök. Nytt golv; köksskåp och diskbänk med beslag; målning av snickerier, tak och väggar..... 250: —

N:o 9. Rum. Nytt golv; pappspänning och limfärgning av tak; tapetsering; målning av snickerier..... 180: —

Övriga reparationer:

Nya yttertrappor och nytt golv i trapphuset; komplettering av trossfyllningen på vinden; justering av samtliga dörrar och fönster jämte utvändig målning av desamma..... 380: —

Oförutsedda utgifter, cirka 10 proc..... 245: —

Kronor 2,500: —

Karlstad den 3 oktober 1930.

GÖSTA ENGHOLM.“

Då ifrågavarande reparationer voro oundgängligen nödvändiga och kostnaderna därför beräknades bliva täckta av stegrade hyresavgifter beslöt kam-maren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till ifrågavarande reparationsarbeten bevilja ett anslag å 2,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 134.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående anslag till reparationsarbeten i fastigheten Östbro.

Efter tagen del av handlingarna beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

In fidem:
SVEN HELMER SVENSSON.

Chefens för Värmlands regemente av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden under år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Min avsikt är att nästkommande år under sommarmånaderna i likhet med innevarande år, låta regementets musikkår utföra ett antal friluftskonserter å allmänna platser i staden. Det synes mig önskvärt, att musikkåren erhåller ekonomisk ersättning härför i någon form. Med anledning härav har jag äran hemställa, att stadsfullmäktige även nästkommande år ville ställa ett belopp av 500:— kronor till förfogande för ovannämnda ändamål under förutsättning att minst sex friluftskonserter anordnas. Ifrågavarande belopp kommer att tillföras musikkårens enskilda pensionskassa.

Närmare överenskommelse om tider och platser torde träffas av mig i samråd med magistraten.

Karlstad den 13 oktober 1930.

A. KLINGENSTIERNA.
Regementschef.

F. Dahlberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

§ 632.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av chefen för Värmlands regemente gjord, av herr Clarholm såsom motion upptagen framställning om anslag å 500 kronor till anordnande under år 1931 av friluftskonserter inom staden.

Med uttalande av det önskemål, att tiden och platsen för ifrågavarande konserters hållande måtte i förväg komma till allmänhetens kännedom samt att desamma borde, så vitt möjligt, anordnas under våren och försommaren inom skilda delar av staden, beslöt kammaren hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta:

att för ifrågavarande ändamål till regementschefens förfogande ställa ett anslag för år 1931 å 500 kronor under villkor tillika, att frågan om tid och plats för konserterna skall avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning; samt

att ifrågavarande anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 135.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över chefens för Värmlands regemente av Herr Clarholm som motion upptagna framställning angående anslag till friluftskonserter inom staden under år 1931.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning angående förvärv för stadens räkning av stadsägan n:o 129 å Herrhagen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

§ 633.

Sedan med ingenjören Axel Svanbom förts underhandlingar om förvärv för stadens räkning av stadsägan N:o 129 å Herrhagen hade preliminär överenskommelse träffats enligt en så lydande köpehandling:

“Köpekontrakt.

Till Karlstads stad upplåter och försäljer undertecknad stadsägan N:o 129, innehållande i areal 836 kvadratmeter av ägofiguren N:o 208 å Herrhagen jämte åbyggnader mot en köpeskilling av Sextusen (6,000:—) kronor och i övrigt under följande villkor:

1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

2:o) Fastigheten, som försäljes gravationsfri, får tillträdas den 1 januari 1931 och erlägges köpeskillingen nästpåföljande söckendag, då säljaren skall förete nödiga åtkomsthandlingar och bevis därom, att fastigheten är gravationsfri ävensom vederbörligt brandförsäkringsbrev.

3:o) Alla skatter och onera, som belöpa å fastigheten före tillträdesdagen betalas av säljaren och för tiden därefter av köparen.

4:o) Staden förbinder sig att till den 1 juli 1931 respektera mellan säljaren och förre verkstadsarbetaren Gustaf Melin träffat muntligt avtal angående nyttjanderätt till byggnaderna å fastigheten mot en avgift av 60 kronor per år, varvid staden från tillträdesdagen får uppbära under ifrågavarande tid belöpande hyresavgift med 30 kronor.

5:o) Lagfartskostnaderna för detta fång betalas av staden ensam.

6:o) Säljaren fritager sig från hemulsskyldighet beträffande försålda fastigheten.

7:o) Detta köpekontrakt med åtecknat kvitto om köpeskillingens erläggande skall gälla såsom fångeshandling, varå staden äger att söka och erhålla lagfart.

Härav äro tvenne lika lydande exemplar upprättade, varav säljaren och staden tagit vardera sitt.

Karlstad den 27 oktober 1930.

För Karlstads drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

AXEL SVANBOM.

Sven Heimer Svensson.

På en gång närvarande köpevittnen:

A. W. FORSELL.

THURE WIDING“.

Då ifrågavarande stadsäga borde vara i stadens hand för möjliggörande av behövliga tomtregleringar samt köpeskillingen, vilken med hänsyn till att stadsägan utgjordes av tomtmark, borde anskaffas genom upplåning, finge anses skälig, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att godkänna ovanintagna köpekontrakt;

att till köpeskillingens gäldande anvisa ett anslag av 6,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas; samt

att å beslutet om upplåning söka vederbörlig stadfästelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 136.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag till inköp för stadens räkning av stadsägan N:o 129 å Herrhagen; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Clarholms motion angående anslag till Andréefonden.

Till Stadsfullmäktige.

För att hedra minnet av deltagarne i Andrées nordpolsexpedition och särskilt med tanke på att en av expeditionens medlemmar var född i Karlstad får jag vördsamt hemställa att fullmäktige ville besluta ett anslag av 300 kr. till Andréefonden.

PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

§ 631.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över herr Clarholms motion om anslag av 300 kronor till Andréefonden; och beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att till den för gagnande av den geografiska forskningen grundade Andréefärdens minnesfond bevilja ett anslag å 300 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 137.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över Herr Clarholms motion angående anslag till Andréefonden, i vilket ärende drättselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Länsstyrelsens resolution angående yttrande från stadsfullmäktige i fråga om av 1928 års förvaltningssakkunniga avgivet betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande.

Överlämnas till ordföranden i stadsfullmäktige i Karlstad, som ville här om inhämta stadsfullmäktiges yttrande samt därmed före den 15 november 1930 hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 26 juli 1930.

På tjänstens vägnar:
ERNST STRIDSBERG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 18 september 1930 uppdragit åt undertecknade att uppgöra förslag till av länsstyrelsen infordrat yttrande över ett av 1928 års kommunalförvaltningssakkunnige avgivet betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande få vi anföra följande.

En utförlig redogörelse för betänkandets innehåll har av de sakkunniges ordförande, borgmästaren Jakob Pettersson, lämnats i en uppsats med rubrik "Kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande", intagen i Svenska Stadsförbundets tidskrifts 7:de häfte år 1929.

Hänvisande till denna uppsats anse vi icke nödigt att lämna annat än en kortare sammanfattning av sakkunnigas riktlinjer för en ny lagstiftning och motiveringen härför.

Redan 1862 års förordning om kommunalstyrelse i stad synes hava velat fastslå den kommunala menighetens rätt till självstyrelse men med bibehållande av magistraten såsom en central administrativ myndighet, en ställning som magistraten under utvecklingens gång av olika skäl icke kunnat hävda. Det målmedvetna kommunala självstyrelsekravet har steg för steg undanskjutit magistraten i ifrågavarande hänseende. I stället har drätselkammaren från att enligt kommunalförordningen vara endast ett centralt kontor för förvaltande av stadens penningväsende m. m. fått en mera betydande roll i den kommunala förvaltningen. Den av kommunallivets utveckling och differentiering påkallade decentralisationen har likväl inneburit ett försvårande av möjligheten att överblicka förvaltningen och bevara ekonomisk jämvikt mellan

dess olika delar. Splittring av styrelseuppgifterna och därmed följande brist på avgränsning mellan de kommunala organens verksamhetsområden låta i längden ej förena sig med en rationell kommunalförvaltning. Såsom en nödvändig förutsättning för en sådan måste nämligen uppställas kravet på att förvaltningen är underkastad en enhetlig ledning, som med överblick över hela förvaltningsområdet har befogenhet till initiativ hos den beslutande myndigheten, tillfälle att planmässigt låta bereda alla där förekommande ärenden samt ansvaret för att fattade beslut behörigen verkställas.

Den form för kommunalförvaltningen, som lagstiftningen på sin tid skapade, har sålunda ur rent kommunala synpunkter sett visat sig otillfredsställande och synes redan därför böra ersättas med en annan bättre avpassad efter nutida förhållanden och behov.

Frågan om den centrala stadsförvaltningens omläggning som sålunda uppstått har nu aktualiserats genom processkommissionens förslag till rättegångsväsendets ombildning. Enligt detta skulle nämligen det nu existerande sambandet mellan rättskipningen och förvaltningen i städerna upphöra samt den nuvarande magistraten försvinna, och uppstår då spørsmålet, vart de kommunala och statliga uppgifter, som nu åligga magistraten, skola förläggas.

Sedan de sakkunniga ansett sig hava ådagalagt, att drätselkammaren med dess nuvarande mindre tillfredsställande organisation och otillräckliga kontakt med stadens övriga förvaltningsstyrelser icke vore kvalificerad att fylla uppgiften som "stadens regering" förorda de sakkunniga inrättande av ett nytt centralorgan benämnt *stadsstyrelse*.

Av den nuvarande magistratens lagstadgade kommunala funktioner skulle denna stadsstyrelse övertaga följande:

- 1) övervakandet av verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut, i den mån denna ankommer på andra styrelser, nämnder eller personer;
- 2) tillsättande av de vid stadens förvaltning anställda tjänstemän, om vilkas tillsättande ej annorlunda stadgats;
- 3) överinseendet över stadens särskilda förvaltningsstyrelser;
- 4) rätten till initiativ hos stadsfullmäktige;
- 5) upprättande av utgifts- och inkomstförslagen;
- 6) upprättande av debiterings- och uppbördslängden samt meddelande av beslut över anmärkningar däremot;
- 7) insändandet till högre myndighet av stadsfullmäktiges och kommunala styrelsers framställningar och utlåtanden; samt

8) hållandet av allmän rådstuga.

Från den nuvarande drätselkammaren överförs till stadsstyrelsen följande åligganden:

1) den på drätselkammaren ankommande direkta verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut;

2) förvaltningen av stadens egendom;

3) handhavandet av stadens penningväsen samt uppbörden av kommunalutskylder; samt

4) bevakandet av stadens rätt samt ombesörjandet av allmänna uppdrag för stadens räkning enligt reglementet.

Magistratens nuvarande uppgift att såsom statsmaktens representant kontrollera lagligheten av stadsfullmäktiges beslut föreslås såsom numera obehörlig icke skola anförtros åt annan myndighet utan helt upphöra.

Beträffande magistratens nuvarande statliga uppgifter hänvisa de sakkunniga i vissa hänseenden till pågående särskilda utredningar samt föreslå vissa uppgifters överlämnande till skilda organ nämligen stadsstyrelsen, den nya lagmansrätten och polismyndigheten. Här må särskilt nämnas, att ledningen av politiska och kommunala val, förandet av handelsregistret, förrättande av borgerlig vigsel och upprättande av kommunalstadgar av olika skäl förutsättas skola uppdragas åt stadsstyrelsen. Åliggandet att vara ägodelningsrätt i staden skulle överflyttas på den nya lagmansrätten. Till polismyndigheten skulle förutom en mångfald smärre förvaltningsuppgifter överflyttas det magistraten nu åliggande chefskapet för poliskåren.

Beträffande stadsstyrelsens sammansättning föreslås, att densamma skall bestå av en borgmästare såsom ordförande samt ytterligare minst fyra ledamöter varjämte i stadsstyrelsens reglemente må kunna bestämmas, att i styrelsen därjämte skall finnas ett eller flera borgarråd.

Borgmästaren, som skulle ha karaktären av en stadens förtroendemän med partiell tjänstemannaställning, en kommunens verkställande direktör, skulle av stadsfullmäktige väljas för en tid av minst sex, högst tio år, åtnjuta för år beräknat arvode och ej utan stadsfullmäktiges samtycke få med uppdraget förena annan allmän befattning eller enskild tjänst. Några andra valbarhetsvillkor, än som stadgats för stadsfullmäktige, skulle ej för honom gälla. Till borgmästare kan utses även i staden ej mantalsskriven person. Vid val skall den anses vald, som erhåller minst $\frac{2}{3}$ av de avgivna rösterna. Uppnår ej någon detta röstetal, skall ny omröstning företagas mellan dem, som i första omröstningen erhållit de flesta rösterna, och den vara vald, som vid den nya omröstningen erhållit enkel majoritet.

Som borgmästarens åliggande angivas i förslaget *att* bereda och i stadsstyrelsen föredraga där förekommande ärenden, där ej sådan beredning eller föredragning enligt lag eller stadsstyrelsens reglemente åligger annan, *att* övervaka verkställandet av stadsfullmäktiges, allmänna rådstugans och stadsstyrelsens beslut samt *att*, även om han ej är stadsfullmäktig, närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna samt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Möjligheten att tillsätta borgarråd har föreslagits för att för de största städernas del, därest så skulle finnas erforderligt, bereda tillfälle att uppdelat borgmästarens arbetsbörda på flera personer. Beträffande ställning, tjänstetid, valbarhetsvillkor, val etc. föreslås för borgarråden samma bestämmelser som för borgmästaren.

Övriga ledamöter i stadsstyrelsen jämte erforderligt antal suppleanter skola väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år, räknat från den 1 januari året näst efter det, då valet skedde, och skall valet äga rum året näst efter det, då allmänt val av stadsfullmäktige ägt rum. Valbarhetsvillkor äro desamma som för stadsfullmäktige.

Borgmästare, borgarråd och övriga stadsstyrelseledamöter kunna men behöva ej vara stadsfullmäktige.

De sakkunniga föreslå, att då stadsstyrelsen handlägger ärende, som har betydelse för allmän ordning och säkerhet eller det allmänna hälsotillståndet i staden, stadens polischef skall äga rätt att deltaga i styrelsens överläggningar och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadsstyrelsen äger enligt förslaget rätt att för varje av stadsfullmäktige eller allmän rådstuga till stadsstyrelsens biträde tillsatt särskild förvaltande styrelse eller nämnd utse någon av sina ledamöter att i densamma företräda styrelsen. Den sålunda utsedde berättigas att närvara vid dylik förvaltande styrelses eller nämnds sammanträde samt deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Enligt förslaget skall hos stadsstyrelsen finnas anställd en av stadsfullmäktige utsedd tjänsteman med i regel juridisk utbildning, för vilken föreslås benämningen stadsassessor. Denne skall vara stadens ombudsman, hava skyldighet att bereda och i styrelsen föredraga de dit överflyttade ärenden som förut hört till magistratens statliga uppgifter, samt vissa andra ärenden. Möjlighet har beretts de mindre städerna att i stadsstyrelsens reglemente föreskriva, att borgmästaren tillika skall handhava på stadsassessorn ankommande uppgifter.

Stadsstyrelsens reglemente skall antagas av stadsfullmäktige och fastställas av konungen.

Förslaget om stadsstyrelse och dess uppgifter utesluter icke, att de städer, som så i fortsättningen skulle önska, jämväl kunna såsom ytterligare beredningsinstans anlita särskilt beredningsutskott, budgetsberedning etc.

Beträffande kostnaderna för den föreslagna reformens genomförande in-skränka sig de sakkunniga till ett helt allmänt hållet uttalande, att de icke finna det möjligt att på förhand uppgöra en tillförlitlig beräkning, huruvida en sådan organisation, som av dem föreslagits, för städerna skulle komma att innebära ökning eller minskning av nuvarande förvaltningskostnader. Efter ett uttalande, att det torde kunna förväntas, att stadsfullmäktige vid bestämmandet av borgmästares och borgarråds arvoden skola i kommunens eget intresse iakttaga den rätta måttan mellan slösaktig frikostighet och kortsynt njugghet, förklara de sakkunniga, att det ej förefölle dem osannolikt, att inbesparingar av avlöningar eller arvoden till drätseldirektörer, verkställande ledamöter, ordförande i drätselkammare, stadsombudsmän och stadssekreterare jämte inflytande expeditionslösen m. m. skulle täcka beloppet av avlöningar till den nye borgmästaren och stadsassessorn.

Efter denna sammanfattning av det föreliggande betänkandets innehåll få undertecknade föreslå stadsfullmäktige att i ärendet avgiva följande yttrande:

Med hänsyn till rådande, här ovan berörda förhållanden och oberoende av processreformens genomförande synes en reform av stadsförvaltningen från rent kommunala synpunkter vara påkallad. Mot de sakkunniges förslag, att därvid låta en stadsstyrelse i magistratens ställe och med ersättande jämväl av den nuvarande drätselkammaren bliva det centrala organet i stadsförvaltningen lärer ingen befogad anmärkning kunna framställas. Ej heller torde i huvudsak någon invändning kunna göras mot den av de sakkunniga föreslagna fördelningen å skilda organ av magistratens kommunala och statliga befogenheter. Förslaget angående upphörande av den i magistratens hand lagda legalitetsprövningen av stadsfullmäktiges beslut måste anses synnerligen välmotiverat med hänsyn till stadsfullmäktigeinstitutionens utveckling och kompetens.

Då det gäller att taga ställning till frågan om stadsstyrelsens organisation måste däremot en bestämd erinran framställas. Det lärer sålunda i det ojämförligt största antalet av rikets städer icke vara erforderligt att inrätta borgmästarebefattningar av den art och med de åligganden och befogenheter, som föreslagits. I detta sammanhang må erinras, att hittills allenast ett fåtal städer funnit ändamålsenligt att tillsätta befattningar, motsvarande de nu

ifrågasatta. Föreskriften om inrättande av borgmästarebefattning i stadsstyrelsen bör sålunda icke bliva av tvingande karaktär utan dess tillämpning bliva beroende av städernas eget avgörande.

I de städer där en sådan befattning emellertid bliver inrättad torde den dock icke böra förenas med ordförandeskap i stadsstyrelsen. Det torde nämligen ligga nära till hands, att denna befattningshavares i och för sig berättigade ledareställning därigenom kan bliva allför kraftigt betonad. Ordförandeposten torde lämpligast böra anförtros åt annan medlem av stadsstyrelsen, vilken icke skulle hava karaktären av tjänsteman och ej heller åtnjuta arvode i vidare mån än kommunalförfattningarna nu medgiva och vars frihet att driva privat verksamhet skulle vara helt obeskuren.

I förbigående kan det ifrågasättas, huruvida titeln av borgmästare icke i stället borde kunna givas åt stadsstyrelsens ordförande och den i betänkandet avsedda borgmästaren i stället erhålla annan titel.

I övrigt synes mot förslaget vara att erinra följande:

Den föreslagna bestämmelsen, att stadsfullmäktiges framställningar och utlåtanden till högre myndighet skola insändas genom stadsstyrelsen synes böra bortfalla. Den kan numera icke anses överensstämma med stadsfullmäktiges ställning såsom kommunens högsta beslutande myndighet.

Kommitterade ifrågasätta om det kan vara lämpligt att bereda stadens polismyndighet ett så stort inflytande på stadsstyrelsens beslut som de sakkunniga avsett med sin föreskrift, att då stadsstyrelsen handlägger ärenden, som hava betydelse för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller det allmänna hälsotillståndet i staden, polischefen skall äga deltaga i styrelsens överläggningar med rätt för honom att få sin mening antecknad till protokollet. Enligt kommitterades mening skulle polismyndigheten erhålla tillräckligt inflytande om det föreskrevs, att innan ärende av dylik art av stadsstyrelsen avgjordes, polismyndighetens i staden yttrande däri skulle infordras.

Stadsstyrelsens överinseende över andra stadens styrelser och nämnder borde kunna säkerställas på annat och lämpligare sätt än genom att hos dessa företrädas av någon ledamot, ty en sådan anordning kan befaras hava annan verkan än det avsedda samarbetet.

Karlstad den 5 november 1930.

PER CLARHOLM.

J. A. HÅKANSSON.
O. W. KARLSSON.

VALDEMAR VENDEL.
TH. PETTERSSON.

Sven Heimer Svensso.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 666.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av 1928 års förvaltningssakkunniga avgivet betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande, hade fullmäktige den 18 sistlidne september månad överlämnat detta ärendes utredning till en särskild kommitté, bestående av herrar lasaretsöverläkaren Per Clarholm, sammankallande, speditören J. A. Håkansson, lektorn V. Vendel, plåtslagaren O. W. Karlsson och bankombudsmannen Thure Pettersson, varefter denna kommitté avgivit ett den 5 innevarande, november månad dagtecknat utlåtande, och hade kammaren uppå remiss att nu avgiva yttrande i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren, som anslöte sig till de av kommitterade framförda synpunkterna, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte såsom sitt yttrande åberopa, vad kommitterade i ärendet anfört.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 138.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över 1928 års förvaltningssakkunniges betänkande och förslag angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande, uti vilket ärende såväl särskilda kommitterade som drätselkammaren avgivit utlåtanden.

Beredningsutskottet beslöt, i likhet med drätselkammaren, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte såsom sitt yttrande åberopa vad kommitterade i ärendet anfört.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens resolution angående yttrande över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 18 få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Enär undertecknad övertagit herr N. E. R. Jonssons speceriaffär vid Kvarnbergsgatan 18 här i staden, anhålles härmed vördsamt om tillstånd att i likhet med min företrädare till avhämtning få försälja pilsnerdricka Klass II från tiden 1 okt. 1930.

Som affärens omsättning utan försäljning av pilsnerdricka ej kan lämna avkastning till affärens omkostnader räknade jag med denna inkomst när jag övertog affären.

Rörelsen skall drivas med delvis lånat kapital, och är det för mig av största vikt att min ansökan måtte bli beviljad.

Vid ansökningen fogas:

1:o) Åldersbevis,

2:o) Myndighetsbevis,

3:o) Konkursbevis,

4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 5 Sept. 1930.

ADA JÖRNMARK.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 26 september 1930.

§ 454.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Ada Jörnmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 18 här i staden få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan antecknats, att ansökningen avsåge övertagande av tidigare rättighet och att sökanden enligt påskrift å ansökningen begränsat tiden för rättigheten att gälla till den 1 oktober 1931, beslöt nykterhetsnämnden hemställa:

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka rättighetens meddelande att gälla till den 1 oktober 1931.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 139.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 18 få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Häröver hade nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i enlighet med nykterhetsnämndens utlåtande tillstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1931 åt folkskolans lärarepersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till närslutna protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville för år 1931 fastställa den av folkskolestyrelsen föreslagna ersättningen åt folkskolans personal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Karlstad den 19 september 1930.

ANDERS LÖFBERG.

Ordförande.

Axel Rydborg.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads folkskolestyrelse den 16 september 1930.

§ 102.

För bestämmande av författningsenligt föreskriven bostads- och bränsleersättning åt folkskolans personal under år 1931 hade byggnads- och ekono-

minämnden föreslagit folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om, att nämnda ersättning måtte under år 1931 utgå med samma belopp, som av stadsfullmäktige fastställts för innevarande år, eller:

bostadsersättning:

för ordinarie folkskollärare	1,000: — kr.
” ” folkskollärarynna	750: — ”
” ” småskollärarynna	500: — ”
” extra ordinarie eller vikarierande folkskollärare	600: — ”
” ” ” ” ” folkskollärarynna	500: — ”
” ” ” ” ” småskollärarynna	400: — ”

bränsleersättning:

för ordinarie folkskollärare	220: — ”
” ” folkskollärarynna	170: — ”
” ” småskollärarynna	125: — ”
” e. o. eller vik. lärare	125: — ”

Folkskolestyrelsen beslöt i överensstämmelse med byggnads- och ekonominämndens i ärendet sålunda avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 19 september 1930 klockan 5,30 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

HOLTER HULTMAN.

J. A. FRIMODIG.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 28 oktober 1930.

§ 29.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens förslag enligt dess protokoll den 16 september 1930, § 102, angående ersättning under år 1931 åt folkskolans personal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Nämnden beslöt vid nu företagen behandling av ärendet hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte besluta, att ersättning under år 1931 till folkskolans lärarepersonal för de i lag föreskrivna naturaförmåner skall utgå med de belopp, folkskolestyrelsen föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 667.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1931 åt folkskolans lärarepersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner, i vilket ärende lönenämnden den 28 oktober 1930, § 29, avgivit utlåtande.

Kammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 140.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1931 åt folkskolans lärarepersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner, över vilken framställning lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning,

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle taga under förnyat övervägande frågan om tillägg till Kungl. resolutionen av den 24 maj 1877 angående kommunalutskylder i Karlstad.

(Se stadsfullmäktiges tryck år 1916. Ser. A. N:o 14 sid. 1).

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna inneliggande handlingar i fråga om sökt nådig fastställelse å stadsfullmäktiges den 16 december 1916 och den 31 december 1917 fattade beslut om tillägg till överenskommelse rörande kommunalutskylder i Karlstad, fastställd genom nådig resolution den 24 maj 1877, med anmodan, jämlikt Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 10 mars 1930, att taga frågan i förnyat övervägande och med det yttrande, som kan bli av stadsfullmäktige avgivet hit inkomma.

Ett av landskamreraren G. V. Eiserman författat sakkunnigutlåtande i grundskattefrågan i Karlstad biläggas*) såsom enligt magistratens mening synnerligen beaktansvärt vid frågans vidare behandling.

Karlstad den 18 mars 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Resolution.

Inneliggande handlingar i fråga om fastställelse å tillägg till överenskommelse rörande kommunalutskylder i Karlstad översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att jämlikt föreskrift i nådig remiss den 6 innevarande mars lämna stadsfullmäktige här i staden tillfälle att taga frågan i förnyat övervägande samt att med det yttrande, som kan bli av stadsfullmäktige avgivet, ävensom med eget yttrande i ärendet hit inkomma, därvid remisshandlingarna skola hit återställas.

Karlstad i landskansliet den 10 mars 1930.

På tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

Kungl. Maj:ts vilja är, att länsstyrelsen i Värmlands län, med anledning av vad kammarkollegiet i sitt utlåtande över stadsfullmäktiges i Karlstad bi-

*) Tillgängligt bland stadsfullmäktiges handlingar.

lagda framställning anfört och vad i övrigt numera i ärendet förekommit, lämnar stadsfullmäktige tillfälle att taga frågan i förnyat övervägande samt med det yttrande, som kan bliva av stadsfullmäktige avgivet, ävensom eget utlåtande till Kungl. Maj:t inkommer.

Stockholm den 6 mars 1930.

På nådigste befallning:

ERNST LÜBECK.

Till Konungen.

Genom nådig resolution den 24 maj 1877 fastställde Kungl. Maj:t ett av stadsfullmäktige i Karlstad godkänt förslag till överenskommelse angående kommunalutskylder i staden, vari stadgades bland annat följande:

“§ 1. Stadskassan uppbär stadens alla inkomster och verkställer utbetalning af alla för stadens gemensamma behof vederbörligen fastställda utgifter.

§ 3. Mom. 1. Till stadskassan erlägga a) En krona 50 öre hvarje mans- och En krona hvarje qvinsmantal, som antingen är tjenstehjon eller ock erlägger bevillning efter Andra artikeln; b) Tre kronor hvarje mans- och En krona 75 öre hvarje qvinsmantal, som icke erlägger bevillning efter Andra artikeln.

Mom. 2. Såsom bidrag till fattigvården erlägger, enligt bestämmelsen i § 33 af Kungl. förordningen angående fattigvården af den 9 Juni 1871, hvarje mantalsskrifven person, som fylldt aderton år, man 50 öre och qvinna 25 öre.

Mom. 3. Af fast egendom, som icke utgör bevillning till staten, erläggas Två kronor för hvarje tusental kronor af taxeringsvärdet och för högre eller lägre belopp i förhållande derefter.

Mom. 4. Jordbruksfastighet betalar såsom grundskatt Fyra kronor 50 öre för hvarje tusental kronor af taxeringsvärdet och för hvarje högre eller lägre belopp i förhållande derefter samt underhåller såsom hittills inägovägarne.

Mom. 2. Annan fast egendom, betalar såsom grundskatt Två kronor 25 öre för hvarje tusental kronor af taxeringsvärdet och för högre eller lägre belopp i förhållande derefter, samt bestrider renhållning af gator och trottoarer, i enlighet med derom hittills tillämpade föreskrifter.

§ 3. Fast egendom, äfvensom inkomst af kapital och arbete, betalar till stadskassan i lika proportion af bevillningen till staten efter Artikeln II af Bevillningsstadgan det belopp, som utöfver de i § 2 omnämnda afgifter skall enligt Stadsfullmäktiges eller kyrkostämmas laga kraft vunna beslut uttaxeras.“

Med underdånig skrivelse den 7 augusti 1918 har länsstyrelsen i Karlstad nu överlämnat en av stadsfullmäktige därstädes gjord underdånig ansöknings om fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 30 december 1916 och den 31 december 1917 för dess del antaget, av en därför tillsatt kommitté år 1915 utarbetat förslag angående tillägg till nämnda nådiga resolution av följande lydelse:

“De i § 2 mom. 1 och 2 bestämda personliga avgifter skola undergå minskning med en femtedel vid närmaste uttaxering efter det detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t stadfäst, med ytterligare en femtedel fem år, därefter och så vidare med en femtedel vart femte år, tills berörda avgifter äro helt och hållet avskrivna.

De i § 2 mom. 3, 4 och 5 bestämda avgifter av bevillningsfri fast egendom, av bevillningspliktig jordbruksfastighet och av dylik annan fast egendom skola undergå minskning med en tjugondel vid närmaste uttaxering, efter att detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t stadfäst, med en tjugondel året därpå och så vidare med en tjugondel varje år, tills berörda skatter äro helt och hållet avskrivna.“

I en inom förenämnda kommitté avgiven reservation framhölls, bland annat, att ifrågavarande särskilda fastighetsskatter verkade såsom en fastighetsägarna pålagd s. k. intresseskatt. Spörsmålet om det berättigade i dylika skatter torde komma under omprövning i den då arbetande kommunalskattkommittén. Med hänsyn härtill och vad i övrigt anförts syntes mindre lämpligt, att nu besluta om fullständig avskrivning av ifrågavarande särskilda fastighetsskatter.

Genom nådig remiss den 10 augusti 1918 anbefallt att i ärendet avgiva underdånigt utlåtande får kammarkollegium, med återställande av remissakten, i underdånighet anföra följande.

Mot stadsfullmäktiges underställda beslut såvitt angår avskrivande av de i § 2 mom. 1 och 2 av 1877 års resolution omförmälda personliga avgifter synes icke kunna i och för sig vara något att erinra.

Beträffande åter de i mom. 3, 4 och 5 av sagda paragraf angivna särskilda fastighetsskatter ansluter sig kollegium till den uppfattning, som fått sig uttryck i ovan återgivna reservation, och håller alltså före, att frågan om avskrivande av dessa utskylder, vilken äger principiellt samband med den på dagordningen stående frågan om kommunalbeskattningens omläggning och införande i systemet jämväl av en särskild fastighetsskatt, icke lämpligen bör komma under övervägande innan den nyssnämnda allmänna frågan blivit avgjord.

Vid sådant förhållande, och då fastställelse beträffande underställda beslutet lärer kunna meddelas endast å beslutet i dess helhet, föranlåtes kollegium i underdånighet hemställa, att förevarande ansökning icke för närvarande måtte föranleda någon Eders Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Stockholm den 5 februari 1920.

Underdånigst
HJ. NERMAN.

J. R. HOFMAN BUNG.

STEN GRÖNVALL.

Föredragande.

Herm. Fehr.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 669.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande i anledning därav, att fullmäktige av Kungl. Maj:t lämnats tillfälle taga under förnyat övervägande frågan om tillägg till den genom Kungl. resolutionen den 24 maj 1877 stadfästa överenskommelsen angående kommunalutskylder i Karlstad.

Beträffande ifrågavarande tillägg hade stadsfullmäktige fattat beslut den 30 december 1916, § 234, och den 31 december 1917, § 242.

Kungl. kammarkollegium har uti ett den 5 februari 1920 avgivet utlåtande förklarat, att mot stadsfullmäktiges ovanberörda beslut så vitt anginge avskrivande av de i § 2 mom. 1 och 2 av 1877 års resolution omförmälda personliga avgifter icke syntes kunna i och för sig vara något att erinra, att beträffande åter de i mom. 3, 4 och 5 av sagda paragraf angivna särskilda fastighetsskatter kollegium anslöte sig till den uppfattning, som fått sig uttryck i den till fullmäktiges beslut i ärendet fogade reservationen, och alltså hölle före att frågan om avskrivande av dessa utskylder, vilken ägde principiellt samband med den då på dagordningen stående frågan om kommunalbeskattningens omläggning och införande i systemet av en särskild fastighetsskatt, icke lämpligen borde komma under övervägande innan den nyssnämnda allmänna frågan blivit avgjord, samt att vid sådant förhållande och då fastställelse beträffande underställda beslutet syntes kunna meddelas endast i dess helhet, kollegium föranlåtes hemställa, att den av fullmäktige gjorda ansök-

ningen icke för det dåvarande måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Den av Kungl. Kammarkollegium sålunda berörda frågan om kommunalbeskattningens omläggning har numera blivit slutförd och ny kommunalskattelag trätt i kraft, vilken bygger på det s. k. garantiskattesystemet, icke på intresseprincipen, samt alltså ej heller godtager en fristående objektbeskattning vid sidan om beskattning av inkomst.

På grund härav torde annat icke kunna ifrågakomma än att stadsfullmäktige på de vid frågans tidigare behandling i fullmäktige anförda skäl vidhålla sitt beslut om de ifrågavarande avgifternas och skatternas avskrivning.

Med hänsyn likväl därtill att frågans slutliga avgörande blivit framskjutet, enär ärendet måst vila under tiden för kommunalskatteutredningen, synes nu böra tagas under övervägande, huruvida icke avskrivningen, som emellertid uppenbarligen icke kan utan att allt för mycket inverka på uttaxeringen ske på en gång, likväl borde så till tiden begränsas, att densamma kunde vara helt genomförd vid ungefärligen samma tidpunkt, som vid föregående beslut i huvudsak förutsattes.

Under angivna förhållanden torde det ej vara motiverat att bibehålla avvikande system för avskrivning av de personliga avgifterna.

Vidare torde lämpligt vara, att den högre skatten å jordbruksfastighet för vinnande av likformighet med skattesatsen å annan fastighet, vilken fastighetsgrupp är den ojämförligt övervägande, redan från början bör nedsättas till halva beloppet för att därefter avskrivas under samma tidrymd.

Såsom en gemensam avskrivningsperiod för samtliga nu ifrågavarande avgifter och skatter får kammaren i anslutning till vad ovan anförts föreslå tio år från och med första uttaxering efter vederbörlig stadfästelse å beslut i ärendet.

Drätselkammaren får för den skull hemställa, att stadsfullmäktige måtte *dels* besluta följande tillägg till den genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 maj 1877 fastställda överenskommelsen angående kommunalutskylder i staden Karlstad:

“De i § 2 mom. 1, 2, 3, 4 och 5 bestämda personliga avgifter ävensom skatter av bevillningsfri fast egendom, av bevillningspliktig jordbruksfastighet och av dylik annan fast egendom skola med början vid första uttaxering efter det att detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t fastställt avskrivas i följande ordning:

Skatten av bevillningspliktig jordbruksfastighet skall till en början vid nämnda första uttaxering nedsättas till hälften av sitt belopp.

Samtliga avgifter och skatter — skatten för bevillningspliktig jordbruksfastighet vad beträffar sitt efter ovan stadgade nedsättning kvarstående belopp — skola från och med merberörda uttaxering undergå minskning med en tiondel årligen tills avgifterna och skatterna äro helt och hållet avskrivna“;
dels ock förklara detta ändringsförslag vilande samt uppdraga åt beredningsutskottet att å tidpunkt, som utskottet ägde att jämlikt bestämmelserna i ovanberörda överenskommelse avgöra, underställa förslaget stadsfullmäktiges slutliga prövning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 141.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning därav, att Kungl. Maj:t lämnat stadsfullmäktige tillfälle taga under förnyat övervägande frågan om tillägg till den genom Kungl. resolutionen den 24 maj 1877 stadfästa överenskommelsen angående kommunalutskylder i Karlstad, uti vilket ärende drätselkammaren senast avgivit utlåtande och förslag den 7 november 1930, § 669 i protokollet.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående antagande av reglemente för läroverket.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Sedan Kungl. Skolöverstyrelsen i skrivelse av den 22 augusti 1930 uttalat önskvärdheten av vissa ändringar och tillägg beträffande det förslag till reg-

lemente för Karlstads högre elementarläroverk för flickor, som betingats av Kungl. kungörelsen den 5 juli 1929, n:r 232, och som efter fullmäktiges godkännande i och för fastställelse insänts till skolöverstyrelsen, har flickskolestyrelsen å sammanträde den 3 november 1930, varöver protokollsutdrag närslutes, beslutat *dels* att förklara sig intet ha att invända mot reglementsförslaget, sådant det efter överstyrelsens ändringar och tillägg föreligger, *dels* att i dess nya skick översända detsamma till fullmäktige för granskning och godkännande.

Karlstad den 4 november 1930.

VIKTOR HAMMARBERG.

Ordförande i styrelsen för Karlstads högre
elementarläroverk för flickor.

Till Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Sedan Ni i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 5 juli 1929, n:r 232, till Kungl. Skolöverstyrelsen insänt förslag till reglemente för Eder läroanstalt, har överstyrelsen, efter granskning av ifrågavarande förslag, funnit önskvärt att vissa tillägg till och ändringar i detsamma göras.

Med anledning härav får överstyrelsen till Eder översända bifogade förslag till reglemente, som uppgjorts med ledning av det av Eder insända, samt anmoda Eder att inkomma med yttrande över detsamma.

Stockholm den 22 augusti 1930.

På Skolöverstyrelsens vägnar:

HARALD WALLIN.

*Protokoll, hållet vid sammanträde med
styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk
för flickor den 3 november 1930.*

§ 1.

Hade å sammanträde den 8 april 1930 antagits ett förslag till reglemente för läroanstalten i överensstämmelse med Kungl. kungörelsen den 5 juli 1929, n:r 232. Detta förslag hade efter godkännande av stadsfullmäktige underställts K. Skolöverstyrelsens granskning och fastställelse. Överstyrelsen hade i skrivelse av den 22 augusti 1930 uttalat önskvärdheten av vissa ändringar och tillägg, som inarbetats i styrelsens förslag, och hade styrelsen anmodats att inkomma med yttrande häröver.

Styrelsen förklarade sig intet hava att invända mot reglementsförslaget, sådant det efter överstyrelsens ändringar och tillägg föreligger, och skulle detsamma i och för godkännande översändas till stadsfullmäktige.

Rätt utdraget ur protokollet, betygar:

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Förslag till reglemente för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

§ 1.

Karlstads högre elementarläroverk för flickor äges av Karlstads stad, som ansvarar för läroverkets bestånd och beslutar om dess ekonomiska förhållanden.

§ 2.

Läroverket har till ändamål att bibringa sina lärjungar sådana kunskaper och färdigheter, att erhålla allmän medborgerlig bildning i för flickor lämpad omfattning och art.

§ 3.

Läroverket omfattar sju klasser. För inträde i lägsta klassen fordras kunskaper, motsvarande dem, som inhämtas i de fyra lägsta klasserna i någon av den sexklassiga folkskolans huvudformer.

Övergångsstadgande:

Under tiden till och med läsåret 1930—1931 omfattar läroverket åtta klasser och fordras för inträde i lägsta klassen kunskaper, motsvarande dem, som inhämtas i de tre lägsta klasserna i folkskola av ovan angiven form.

§ 4.

Läsåret omfattar trettiosex veckor, fördelade på två terminer.

§ 5.

Karlstads stadsfullmäktige besluta i frågor rörande läroverkets organisation, reglemente och stadgar, inträdes- och terminsavgifters storlek, fast anställda lärarinnors och andra funktionärers avlöning samt årlig inkomst- och utgiftsstat.

Hurusom i vissa avseenden stadsfullmäktiges beslut för erhållande av

giltighet skola stå i överensstämmelse med bestämmelser, givna av Kungl Maj:t, eller underställas statlig myndighet är särskilt stadgat.

§ 6.

1. För läroverket skall finnas en styrelse, bestående av sex ledamöter, av vilka fem jämte två suppleanter utses av stadsfullmäktige och den sjätte är läroverkets föreståndarinna. De valda ledamöterna utses för en tid av tre år, suppleanterna för ett år. Härvid iakttages, att ledamöterna väljas gruppvis, ett år en och de tvänne därpå följande åren två vardera gången. Avgående styrelseledamot och suppleant kunna omväljas. Avgår ledamot eller suppleant under tjänstgöringstiden, anställs fyllnadsval, och skall den sålunda valde tjänstgöra under den tid, som återstått för den avgående.

2. Till styrelsesammanträde för behandling av frågor, som röra lärjungarnas hälsotillstånd och sundhetsförhållandena vid skolan, skall även skolans läkare kallas, och äger han därvid att deltaga i styrelsens överläggningar och beslut.

3. Skolans inspektor skall underrättas om styrelsens sammanträden och äger deltaga i dess överläggningar men ej i dess beslut.

§ 7.

1. Styrelsen utser för varje år inom sig ordförande och vice ordförande

2. Vid styrelsens sammanträde föres protokoll, vilket justeras vid nästa sammanträde; dock kan särskilt för varje gång uppdragas åt två av styrelsens ledamöter att jämte ordföranden verkställa justeringen.

§ 8.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden, då denne finner sådant nödigt eller då läroverkets föreståndarinna därom anhåller eller då minst två andra ledamöter därom göra framställning.

§ 9.

Styrelsen är beslutsmässig, då minst fyra ledamöter äro tillstädes, så ock om tre ledamöter äro närvarande och om beslutet ense. Antagande eller entledigande av fast anställd lärarinna eller diciplinär åtgärd mot lärarinna må dock icke företagas, såvida icke styrelsen är fulltalig. Avser beslut, som nu nämnts, tjänstgörande föreståndarinna, äger hon icke deltaga i ärendets behandling. Bliva i något fall inom styrelsen rösterna lika fördelade, avgöras val genom lottning, men äger i andra frågor ordföranden utslagsröst.

§ 10.

Styrelsen skall låta sig angeläget vara att främja läroverkets verksamhet och tillvarataga dess intressen, följa dess arbete och bidra till skapandet av erforderliga yttre förutsättningar för dettas framgångsrika bedrivande.

§ 11.

Styrelsen äger att antaga och entlediga föreståndarinna och övrig lärarpersonal ävensom andra erforderliga funktionärer, besluta om tjänstledighet och vikariatförordnanden, med iakttagande av de rörande minimilöner och annat utav Kungl. Maj:t givna föreskrifter bestämma om tillfälligt antagna lärarinnors arvoden samt handhava de medel, som ställas till läroverkets förfogande.

I fråga om fast anställda lärarinnors antagande och entledigande har styrelsen att ställa sig till efterrättelse av Kungl. Maj:t givna bestämmelser.

§ 12.

Det åligger styrelsen att årligen upprätta förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästkommande räkenskapsår, att låta föra fullständiga räkenskaper över läroverkets inkomster och utgifter samt att för granskning avlämna dessa räkenskaper till de för läroverket utsedda revisorerna.

Styrelsen har ock att i den ordning, Kungl. Maj:t bestämt eller må bestämma, tillhandahålla av statsverket utsedda revisorer eller andra myndigheter läroverkets räkenskaper.

§ 13.

Det åligger styrelsen att fullgöra alla av Kungl. Maj:t för åtnjutande av statsunderstöd eller av annan anledning uppställda villkor eller eljest givna föreskrifter.

§ 14.

Föreståndarinnan har, förutom sin lärarbefattning, närmaste ledningen av läroverket sig anförtrodd. Hon skall vaka över att undervisningen bedrivs på ändamålsenligt sätt, giva lärarinnorna den ledning och hjälp de behöva, tillse att bland lärjungarna ett gott förhållande råder, befordra ett gott och fruktbarande samarbete mellan skolans lärarinnor sinsemellan och mellan skolan och hemmen samt i övrigt leda och ordna arbetet så, att det länder till lärjungarnas fostran och undervisning. Föreståndarinnan skall hava noggrann tillsyn över lärjungarnas fysiska fostran och sundhetsförhållandena vid skolan samt vaka över att lärjungarna icke genom skolarbetet överansträngas.

§ 15.

Lärarinnorna hava att ställa sig till efterrättelse vad som enligt fastställd arbetsordning och andra vederbörligen givna föreskrifter ålägges dem, även som vad eljest föreskrives dem i tjänsten. Med föreståndarinna och medlärarinnor böra de eftersträva ett gott samarbete. De böra vinnlägga sig om att i sitt arbete vinna sina lärjungars intresse och förtroende, lära känna deras anlag och utveckling, leda, stödja och fostra dem efter bästa förmåga samt i övrigt genom sin personlighet och sitt uppträdande giva dem ett föredöme, som kan gagna dem i deras andliga och sedliga utveckling.

§ 16.

Klassföreståndarinnorna åligga:

att under samarbete med föreståndarinnan utöva närmare uppsikt över lärjungarna i sin klass samt att därvid söka genom en mera personlig beröring med dem och om möjligt under samverkan med hemmen vinna en närmare kännedom om deras individuella läggning, deras enskilda förhållanden, deras framsteg i studier, deras flit och uppförande;

att utöva uppsikt över ordningen inom sin klass samt därvid särskilt tillse, att lärorummet med skolans tillhörigheter hålles i vederbörligt skick;

att vid behov lämna meddelanden till målsman; samt

att upprätta betygskatalog och utskriva terminsbetyg.

§ 17.

Lärarinnor, som undervisa i samma klass eller klassavdelning, skola minst en gång varje termin på tid, som bestämmes av föreståndarinnan, sammanträda till klasskonferens för att utbyta erfarenheter om lärjungarnas individuella läggning och enskilda förhållanden, överlägga om deras framsteg i studier, flit och uppförande och, där så erfordras, besluta om anmärkningar i dessa hänseenden samt att i övrigt rådslå och yttra sig i frågor, som avse klassens lärjungar.

Vid klasskonferens skall vederbörande klassföreståndarinna eller läroverkets föreståndarinna, om hon så önskar, leda förhandlingarna. Över sammanträdet föres ett kort protokoll.

§ 18.

Lärarinnor, som undervisa i samma ämne eller med varandra beslätade eller samhöriga ämnen, skola på kallelse av föreståndarinnan inom de tre första veckorna av varje läsår samt i övrigt, då så erfordras, sammanträda

till ämneskonferens för att överlägga om undervisningen i det eller de ämnen, som äro i fråga, pröva behovet av nya läroböcker och därom avgiva förslag, som efter yttrande av föreståndarinnan prövas av läroverkets styrelse, samt i övrigt rådgöra om för ämnets behandling viktigare frågor.

Ämneskonferenser ledas av föreståndarinnan eller den lärarinna hon därom anmodar. Över sammanträdet föres kortfattat protokoll.

§ 19.

1. Föreståndarinnan, ämneslärare med full tjänstgöring, fast anställda övningslärare samt skolans läkare utgöra skolans kollegium. Övriga lärare äga deltaga i kollegiets överläggningar samt, då frågor förekomma, som angå undervisning, ordning och tukt, jämväl i dess beslut.

2. Kollegiet sammanträder på föreståndarinnans kallelse. Ledamot av kollegiet äger att hos föreståndarinnan begära dess sammankallande för behandling av uppgivet ärende, och ankommer det på föreståndarinnan att villfara eller avslå sådan begäran. Äro minst fyra ledamöter ense om en sådan begäran, skall dock föreståndarinnan vara skyldig att sammankalla kollegiet.

Styrelsens ordförande ävensom skolans inspektor, vilka alltid böra av föreståndarinnan underrättas om kollegiets sammankomst, må kunna genom föreståndarinnan sammankalla kollegiet.

3. Föreståndarinnan är kollegiets ordförande och leder dess förhandlingar. Styrelsens ordförande och inspektor äga deltaga i kollegiets överläggningar, men ej i dess beslut.

4. Vid kollegiesammanträde föres av föreståndarinnan protokoll. Detta justeras vid nästa sammanträde, eller ock utses särskilt för varje gång två ledamöter av kollegiet att jämte föreståndarinnan verkställa justeringen.

5. Val sker, där så äskas, med slutna sedlar. Mellan lika röstetal skiljer lotten. I övrigt skall omröstning inom kollegiet vara öppen. Äro rösterna därvid lika delade, gäller den mening föreståndarinnan biträder.

§ 20.

Tjänstgöringsbetyg för lärare utfärdas av skolans föreståndarinna.

Tjänstgöringsbetyg för föreståndarinnan utfärdas av inspektor.

§ 21.

Då fråga är om lärjunges förvisning från skolan, gäller därom vad särskilt är föreskrivet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 142.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning angående godkännande av reglemente för läroverket, sådant det efter ändringar och tillägg numera föreläge, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga det föreliggande reglementsförslaget.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående arvodet till läroverkets ombudsman.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Enligt beslut av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 september 1930 får undertecknad härmed göra framställning om att årsarvodet för flickskolans ombudsman från och med år 1931 måtte höjas till 600: — kronor.

Protokollsutdrag i ärendet bifogas.

Karlstad den 11 oktober 1930.

VIKTOR HAMMARBERG.

Styrelsens ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 september 1930.

Närvarande: bankdirektören Östman, fru Olsson, fru Högström, folkskoleinspektören Rydborg, fröken Ahrenlöf samt undertecknad Hammarberg.

§ 10.

Beslöts enhälligt att hos stadsfullmäktige i Karlstad göra framställning om att ombudsmannens årsarvode från och med år 1931 måtte höjas till 600: — kronor, och skulle som motiv härför framhållas ombudsmannens krävande arbete: avlöningar, kontroll av utgifter med åtföljande attestering av räkningar, bokföring per kalenderår för redovisning till staden och särskild dublettbokföring per läsår för statsverkets räkning, ansökningar om statsunderstöd med bifogande av erforderliga utredningar, rekvisition av tillerkända statsbidrag, avgivande av ekonomiska-statistiska uppgifter, uppgörande av statförslag och statavräkningsförslag m. m.

Rätt avskrivet ur protokollet, betygar

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 28 oktober 1930.

§ 28.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning att årsarvodet för skolans ombudsman måtte från och med år 1931 höjas till 600 kronor.

Efter anteckning, att stadsfullmäktige den 21 april 1921 bestämt ifrågasvarande arvode till 300 kronor utan kristidstillägg samt att arvodet därefter oförändrat utgått, beslöt lönenämnden, som icke fann sig övertygad att så ändrade förhållanden inträtt, att en fördubbling av arvodet, vilket likväl skäligt borde höjas, kunde anses motiverad, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte bestämma arvodet för flickskolans ombudsman till 500 kronor för år utan dyrtidstillägg att utgå från och med år 1931.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 668.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning att årsarvodet till skolans ombudsman måtte från och med år 1931 höjas till 600 kronor, uti vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Efter anteckning, att enligt nu gällande stadgar läroverkets styrelse, som väljes av stadsfullmäktige, skall inom sig utse ombudsman, i anledning varav beslut om dennes arvode jämlikt förordningen om kommunalstyrelse i stad, torde böra godkännas av länsstyrelsen, beslöt kammaren, med instämmande i vad lönenämnden anfört, hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta:

att från och med år 1931 årliga arvodet till flickskolans ombudsman skall utgå med 500 kronor utan dyrtidstillägg; samt

att underställa beslutet härom länsstyrelsens prövning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1930.

§ 143.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning att årliga arvodet till läroverkets ombudsman måtte från och med år 1931 höjas till 600 kronor.

I ärendet hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden samt på anförda skäl hemställt, att arvodet måtte bestämmas till 500 kronor utan dyrtidstillägg.

Inom utskottet yrkades dels bifall till läroverksstyrelsens framställning dels ock till lönenämndens och drätselkammarens förslag.

Utskottet beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att från och med år 1931 årliga arvudet till flickskolans ombudsman skall utgå med 600 kronor utan dyrtidstillägg; samt
att underställa beslutet härom länsstyrelsens prövning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1930.	Den 18 December.	N:o 12.
-------	------------------	---------

Magistratens skrivelse med överlämnande av drätselkammarens generalförslag över stadens inkomster och utgifter för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed överlämna det av drätselkammaren upprättade generalförslaget över stadens inkomster och utgifter år 1931 jämte de av drätselkammaren och övriga delegationer avgivna statavräkningar för 1930 samt inkomst- och utgiftsförslag för år 1931.

Till 1931 beräknas en ingående behållning av Kr. 307,046:86 frånsett skatteregleringsfonden.

Anslaget till oförutsedda utgifter för 1931 är upptaget till Kr. 229,181:49. Häri ingå numera icke dyrtidstilläggen, vilka uppförts på de särskilda delegationernas stater.

Emot de ändringar drätselkammaren företagit i statavräkningar och staterna har magistraten icke någon erinran.

Generalförslaget räknar med tio procents avkortning å de enligt särskild överenskommelse utgående kommunalutskylderna och kommunala progressivskattens tillgängliga grundbelopp samt femton procents avkortning å utskylderna i övrigt.

Magistraten har emot förslaget icke någon erinran. Uttaxeringen enligt detsamma blir för den borgerliga kommunen Kronor 7,2378 för varje debiterad skattekrone enligt kommunalskattelagen och för kyrkliga ändamål Kronor 0,7122 eller sammanlagt Kronor 7:95 för varje skattekrone.

Magistraten föreslår stadsfullmäktige att besluta:

att godkänna generalförslaget och de särskilda staterna med av drätselkammaren föreslagna ändringar och med förbehåll för stadsfullmäktiges bifall

till de särskilda anslag, som ännu ej varit föremål för stadsfullmäktiges prövning;

att uppbörden av utskylderna för borgerliga och kyrkliga kommunen skall ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

Karlstads rådhus den 4 december 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1930.

§ 688.

Sedan magistraten hos drätselkammaren gjort framställning om att kammaren i samråd med magistraten ville uppgöra generalförslaget till stadens inkomster och utgifter för år 1931 företogs nu detta ärende till behandling; och hade som representant för magistraten infunnit sig Borgmästaren Erik Lundblad.

Ärendet behandlades i följande ordning:

Justerad stat för år 1929.

Efter tagen hänsyn till Gas- och Elektricitetsverkens extra avskrivningar å resp. 18,000:— och 50,000:— kronor fastställdes överskottet till år 1930 till Kr. 369,878:99 fränsett skatteregleringsfonden å 200,000:— kronor.

Balansräkning för år 1930.

Härefter granskades av delegationerna ingivna statavräkningar för innevarande år ävensom av gasverket och elektricitetsverket under november månad uppgjorda provisoriska bokslut.

I balansräkningen vidtagna ändringar av de ingivna statavräkningarne framgå av följande:

Drätselkammarens ordinarie stat.

Utgifter hava ökats med:

§ 187 1930. Reparation av fastigheten Östbro	2,500:—
§ 190 1930. Anslag till Andréefonden	300:—
Avsättning till Karlstads stads Pensionsfond	25,000:—
	<hr/>
	Kronor 27,800:—

Ifråga om sistnämnda avsättning hänvisas till stadsfullmäktiges beslut den 20 mars 1924.

Drätselkammarens extra stat.

§ 184 1930. Planering och plantering å Mariebergssområdet Kronor 13,500: —

Elektricitetsverkets ordinarie stat.

Under hänvisning till belysningsstyrelsens beslut den 22 nov. 1929, § 117, intaget som bilaga till budgetsberedningens protokoll den 9 december förra året har även i år till "nedskrivning utom plan" upptagits ett belopp av 50,000: — kronor.

Elektricitetsverkets extra stat.

§ 117 1930. Jordkabel från Stadsträdgården till omformarestationen 15,000: —

Enligt skrivelse av den 15 november 1930 från Karlstads Elektricitetsverk:

Transformatorstation å 50 kV inom stadsområdet 25,000: —

Kronor 40,000: —

Beräknade överskottet till år 1931 utgör härefter

Kronor 307,046: 86.

Generalstatförslaget för år 1931.

Föredrogs delegationernas statförslag för år 1931 varvid anslagsäskandena och beräknade driftöverskotten ändrades på grund av följande beslut:

Drätselkammarens ordinarie stat.

Utgifterna hava ökats med:

Annuiteterna å Kohlsäters Kraft A.-Bols lån hos

Stockholms stads Sparbank: Räkta	48,184: 14	
Amortering	57,979: 42	106,163: 56

Kungl. Pensionsstyrelsen: Räkta	8,288: 73	
Amortering	7,220: 01	15,508: 74

vilka lån av staden övertagits jämlikt bestämmelserna i ett mellan Karlstads stad och Uddeholms A.-Bol. träffat avtal.

§ 177 1930. Hembygdsgillet ungdomslag 300: —

§ 188 1930. Friluftskonsorter 500: —

§ 660 D.-k. Avsättning till kulturfonden 4,800: —

§ 682 D.-k. Monument å J. Noréus grav 2,000: —

§ 683 D.-k. Beräknade kostnaden för ombyggnad av vissa lokaler i rådhuset	40,000: —
§ 686 D.-k. Ersättning till markägare å Norrstrand.....	15,000: —
	<u>184,272: 30</u>

varemot desamma minskats med beräknade kostnader för magistratens deputerade vid val	1,300: —
vilken kostnad jämväl upptagits i kyrkorådets stat. Kronor	<u>182,972: 30</u>

Inkomsterna hava ökats med:

Beräknad inkomst från Elektricitetsverket motsvarande ränta och amortering å Kohlsäters Kraft A.-Bol:s lån hos Stockholms stads Sparbank och Kungl. Pensionsstyrelsen	Kronor 121,672: 30
---	--------------------

Av Elektricitetsverket beräknad ytterligare utbetalning för kraft motsvarande ränta till drätselkammaren å stadens fordran av Kohlsäters Kraft A.-Bol. har icke medräknats utan reserverats för ännu icke kända kostnader i samband med ifrågavarande försäljning.

Det antecknades, att drätselkammaren i sin ordinarie stat såsom inkomst upptagit från avsatta medel överförda Kr. 20,712: 78, utgörande 1931 års amortering å vissa i budgetsberedningens protokoll den 29 november 1927, § 2, uppräknade lån, varå anhålles om stadsfullmäktiges godkännande.

Drätselkammarens extra stat

har ökats med:

§ 175 1930. Iordningsställande av plats för förstahandsförsäljning av fisk.	2,000: —
§ 189 1930. Inköp av stadsägan n:r 129 å Herrhagen.....	6,000: —
	<u>Kronor 8,000: —</u>

Elektricitetsverkets ordinarie stat.

Utgifterna hava ökats med:

§ 117 1930. Ersättning till Uddeholms A.-Bol. för instrumentering vid Anholmen.....	5,000: —
„ Järnsjöns reglering m. m.	40,000: —

Enligt skrivelse av den 15 november 1930 från Karlstads Elektricitetsverk:

Ersättning till Uddeholms A.-Bol. för ej utbytta stolpar på Kohlsäterslinjen	25,000: —
	<u>Kronor 70,000: —</u>

Elektricitetsverkets extra stat

har ökats med:

§ 117 1930. Ersättning till Uddeholms A.-Bol. för ledning Anholmen—Stadsträdgården	35,000: —
Enligt skrivelse av 15 november 1930 från Karlstads Elektricitetsverk:	
Transformatorstation å 50 kV inom stadsområdet.....	15,000: —
	<hr/>
	Kronor 50,000: —

Folkskolestyrelsens stat

har ökats med:

§ 687 D.-k. Ersättning till sakkunnigt biträde för uppgörandet av program för sanitets- och värmeanläggningar i gamla skolan.	3,000: —
varemot densamma minskats med pension till folkskolläraren J. Carlstedt	834: —
	<hr/>
	Kronor 2,166: —

Styrelsens för Elementarläroverket för flickor stat.

§ 196 1930. Löneökning för ombudsmannen	Kronor 200: —
---	---------------

Stadsbibliotekets stat

har ökats med styrelsens andel i årsavgiften för pensionering av biblioteksassistenterna ..	Kronor 375: —
---	---------------

Polisverkets stat.

Personalkostnaderna hava ökats med den kostnadsökning som föranledes av lönereglering för polisverkets personal jämlikt lönenämndens till drättselkammaren avlämnade förslag	10,840: 25
varemot samma konto minskas med	1,600: —
	<hr/>
	9,240: 25
utgörande ålderstillägg till tvenne kriminalkonstaplar som utgår.	
Anslaget till "allmänna utgifter" ökas med	475: —
avseende olycksfallsförsäkringspremier för år 1931.	Kronor 9,715: 25

Generalstatförslaget upptager såväl bland inbetalningar som utbetalningar skatteregleringsfonden vars ingående balans sålunda lämnats orörd.

Sedan till stadsfullmäktiges disposition för oförutsedda ändamål avsatts Kr. 229,181: 49, skulle efter avdrag av beräknade överskotten, Kr. 490,246: 86, slutliga bristen i staten för borgerliga kommunen uppgå till Kr. 1,691,221: 85.

Pastorsämbetet hade anmält, att stadens andel i Karlstads pastorats anslag till kyrkliga ändamål uppginge till Kr. 93,942: —, att dess andel i pastoratets anslag till kyrkogårdsnämnden uppginge till Kr. 36,379: 50 samt att till andra stadsförsamlingen vidkommande ändamål erfordrades Kr. 14,000: — eller tillhopa *Kr. 144,321: 50.*

Uttaxeringen enligt gällande särskild överenskommelse rörande kommunalutskylders i Karlstad utgörande hade beräknats till	181,571: 45
den kommunala progressivskattens grundbelopp till	67,895: 66
och skogsaccis till	81: 48

vilka intäkter tillhopa utgörande Kr. 249,548: 59 efter en beräknad avkortning å 10 % i generalstatförslaget upptagits med sammanlagt *Kr. 224,593: 73.*

Den brist som enligt det upprättade generalstatförslaget härefter återstår att täcka genom uttaxering uppgår till *Kr. 1,610,949: 62*, för vilket ändamål erfordras en utdebitering av Kr. 7: 95 för varje debiterad skattekrona enligt kommunalskattelagen, varav Kr. 7,²³⁷⁸ för den borgerliga kommunens behov och Kr. 0,⁷¹²² för kyrkliga ändamål. Härvid har avkortningsprocenten i detta fall beräknats till 15 %, en ökning som torde motiveras av nuvarande mindre gynnsamma ekonomiska läge.

Under åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren med överlämnande till magistraten av samtliga handlingar i ärendet hemställa:

att ifrågavarande förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 måtte bliva godkänt samt uttaxeringen sålunda fastställas till Kr. 7: 95 för varje debiterad skattekrona enligt kommunalskattelagen, varav Kr. 7,²³⁷⁸ för den borgerliga kommunens behov och Kr. 0,⁷¹²² för kyrkliga ändamål.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Bil. I.

Justerad stat för 1929.

	Inkomster	Utgifter
Överskott från år 1928	283,849: 20	—
Skatteregleringsfonden	200,000: —	—
Kapitalökning enligt 1929 års bokslut	289,607: 52	—
Drätselkammaren:		
Amorteringar: fonderade lån	428,194: 10	
övertagna „	1,381: 88	
	—	429,575: 98
Anläggningar: avskrivna, men utförda med lånemedel:		
bro över Suttersälven vid Jakobsberg ävensom		
väg till densamma, stfb 1928 § 133,		
1929 § 8	45,300: —	
permanenta körbaneanläggningar utförda med bilskattemedel, stfb. 1927 § 211	29,181: 42	
vägportar i Elvgatan och vid Strand stfb. 1928 § 74	80,386: 42	
terrasseringsarbete å banken utanför Kanikenäsholmen, stfb. 1929 § 192	3,000: —	
	157,867: 84	—
Fastigheter: balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
21,6 m ² av tomten n:r 11 i kv. Höder, stfb. 1929 § 105 D.-k.	108: —	
Delar av ägofigurerna n:ris 103 och 104 i Sundsta, stfb. 1929 § 68..	1,200: —	
	—	1,308: —
Inventarier:		
Sålda eller avskrivna	26,833: 14	
Inköpta	13,444: 93	
	13,388: 21	—
Vatten- och Avloppsverken:		
Anläggningar för vattenverket, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
värmeledning å pumpstation	600: —	
ledning till V:a Sjöstad stfb. 1927 § 130	10,505: 04	
d:o kv. "Passet", stfb. 1928 § 208 .	1,949: 54	
d:o Lamberget stfb. 1929 § 115....	7,274: 79	
	944,712: 77	430,883: 98
Transport		

	Inkomster	Utgifter
Transport	944,712: 77	430,883: 98
Ledning i Herrhagsgatan mellan Geijersgatan och tomterna n:ris 21 o. 22 vid förstnämnda gata, stfb. 1929 § 143	2,815: 82	
Servisledningar, stfb. 1928 § 162..	3,785: 25	26,930: 44
Anläggningar för avloppsverket, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
Ledning i Herrhagsg. mellan Geijersgat. o. tomterna n:ris 21 o. 22 vid förstnämnda gata, stfb. 1929 § 143	1,725: 55	
Servisledningar, stfb. 1928 § 162 ..	2,248: 32	3,973: 87
Inventarier — vattenverket:		
Inköp	4,821: 54	
Sålda och avskrivna	3,217: 27	1,604: 27
Avskrivningar enligt plan:		
Vattenverket	36,783: 26	
Avloppsverket	16,443: 79	
	53,227: 05	—
Gasverket:		
Anläggningar, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
Kulvert under Stat. Järnvägar (mellan gasv. o. gasklock.) stfb. 1929 § 127	9,398: 85	
Ledning i Herrhagsg. mellan Geijersgatan och tomterna n:r 21 o. 22 vid förstn. gata, stfb. 1929 § 143	632: 22	
Ledn. i N:a Klarag., stfb. 1928 § 168	1,364: 43	
Ledn. för kv. Alen, stfb. 1928 § 168	553: 13	
Servisledningar, stfb. 1928 § 168 ..	6,164: 96	18,113: 59
Gasmätare — nyanskaffn. stfb. 1928 § 168, 1929 § 177	—	7,811: 20
Avskrivningar enligt plan ..	16,626: 91	—
Elektricitetsverket:		
Anläggningar, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
Ledningar å Herrh. stfb. 1928 § 171	2,536: 95	
Servisledningar stfb, 1928 § 171...	3,487: 09	
Belysningsstolpar och lampor, stfb. 1928 § 171	2,324: 84	8,348: 88
Transport	1,014,566: 73	497,666: 23

	Inkomster	Utgifter
Transport	1,014,566: 73	497,666: 25
Fastigheter, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
Transformatoriosk vid cirkuspl., stfb. 1928 § 171	—	927: 19
Driftapparater, balanserade, men betalda med uttaxeringsmedel:		
Huvudströmbrytare för Dejeforsledningen, stfb. 1924 § 240	3,417: 50	
Instrumentering för reservtransformator. På grund av Kungl. Maj:ts avslag å låneans. stfb. 1928 § 171	1,690: 68	
Reläer för strömställare. På grund av Kungl. Maj:ts avslag å låneansökan, stfb. 1926 § 157	1,674: 95	
Transformat. i Viken, stfb. 1929 § 176	1,314: 35	
Kopplingsskåp vid Klaraborg, stfb. 1929 § 179	1,452: 80	
Ny transformator (anslag till densamma ej begärt)	1,917: —	
Mätare, stfb. 1928 § 171, 1929 § 178	16,514: 84	
Kombinerad spänningsregulator och reservtransformator (på grund av Kungl. Maj:ts avslag å låneansökan). stfb. 1928 § 104	18,500: —	
Avskrivningar enl. plan	—	46,482: 12
Skattereglerringsfonden	100,387: 80	—
Överskott till år 1930	—	200,000: —
	—	369,878: 99
Summa kronor	1,114,954: 53	1,114,954: 53

Bil. II.

Balansräkning för år 1930.

	Inkomster	Utgifter
Överskott från år 1929	369,878: 99	—
Skattereglerringsfonden	200,000: —	—
Drätselkammarens ord. stat:		
Utgifter enligt avräkning	1,745,277: 43	
Avsättningar	85,866: 12	1,831,143: 55
Inkomster enligt avräkning	1,422,839: 41	
Avsättningar	63,304: 14	—
Stf. § 187. Reparation av fastigheten		
Östbro	2,500: —	
Stf. § 190. Anslag till Andréefonden	300: —	
Avsättningar till pensionsfonden	25,000: —	27,800: —
Drätselkammarens extra stat:		
Utgifter enligt avräkning	434,639: 75	
Att täckas av:		
redan upptaget lån....	59,946: 32	
ny upplåning	175,953: 47	
andra medel	11,169: 21	187,570: 75
Stf. § 184. Planering och plantering å Mariebergsområdet	247,069: —	13,500: —
Vatten- och avloppsverkens ord. stat:		
Enligt avräkning	219,600: —	256,600: —
Vatten- och avloppsverkens extra stat:		
Utgifter enligt avräkning	22,430: 23	
Att täckas av:		
ny upplåning	264: 75	
andra medel	3,552: 67	18,612: 81
3,817: 42		
Centralförrådets stat:		
Enligt avräkning	177,650: —	194,650: —
Gasverkets ordinarie stat:		
Enligt avräkning	282,160: 99	255,548: 38
Gasverkets extra stat:		
Utgifter enligt avräkning	46,007: 78	
Härahav till ledning i Karlagatan av lå- nemedel	319: 24	45,688: 54
Transport	2,735,433: 53	2,831,114: 03

	Inkomster	Utgifter
Transport	2,735,433: 53	2,831,114: 05
Elektricitetsverkets ordinarie stat:		
Enligt avräkning	833,078: 30	657,078: 30
Extra avskrivning	—	50,000: —
Elektricitetsverkets extra stat:		
Utgifter enligt avräkning.....	109,790: 68	
Stf. § 119 1930. Av kostnaderna för förbättrad belysning i Tingvallastaden uttaxeras endast $\frac{1}{10}$ -del av 56,077: —	50,469: 30	59,321: 38
Stf. § 117 1930. Jordkabel från Stadsträd- gården till omformarestationen	15,000: —	
Enligt skrivelse av 15 november 1930 från Karlstads Elektricitetsverk: Transformatorstation för 50 kw. inom stadsområdet ..	25,000: —	40,000: —
Elektricitetsverkets materialförråds stat:		
Enligt avräkning	56,800: —	56,800: —
Fattigvårdsstyrelsens stat:		
Enligt avräkning	156,443: 68	447,548: 10
Barnavårdsnämndens stat:		
Enligt avräkning	21,512: 95	72,324: 50
Hälsovårdsnämndens stat:		
Enligt avräkning	78,350: —	182,138: 51
Folkskolestyrelsens stat:		
Enligt avräkning	229,698: 95	498,195: 03
Elementarläroverkets för flickor stat:		
Enligt avräkning	125,964: —	157,152: 56
Karlstads skolor för yrkesundervisnings stat:		
Enligt avräkning ..	7,275: —	21,130: 68
Karlstads Stadsbiblioteks stat:		
Enligt avräkning	19,425: 95	32,606: 95
Karlstads Föreläsninganstalts stat:		
Enligt avräkning	5,550: —	7,580: —
Transport	4,269,532: 36	5,112,990: 04

	Inkomster	Utgifter
Transport	4,269,532: 36	5,112,990: 04
Brandstyrelsens stat:		
Enligt avräkning	20,160: 80	152,548: 25
Polisverkets stat:		
Enligt avräkning	12,850: —	181,723: 71
Badhusstyrelsens stat:		
Enligt avräkning	48,300: —	48,300: —
Saluhallsstyrelsens stat:		
Enligt avräkning	32,300: —	28,800: —
Byggnadsnämndens stat:		
Enligt avräkning	667: 50	22,398: 64
Hamnstyrelsens stater:		
Utgifter enligt avräkning	421,148: 62	
Härav av lånemedel	175,191: 75	245,956: 87
Inkomster enligt avräkning	202,430: —	—
Skatteregleringsfonden	—	200,000: —
Skatteuppbörden:		
Under året influtet belopp	1,856,580: 61	
Avgår till kyrkliga ändamål	143,056: 90	—
Överskott till år 1931	—	307,046: 86
Summa kronor	6,299,764: 37	6,299,764: 37

Generalstafförslaget för år 1931.

. III.

D e l e g a t i o n	Utbetalningar	Lån redan upptagna	Ny upplåning	Disponibla medel	Inbetalningar	Brist att uttaxeras	Överskott
överskott från 1930	—	—	—	—	307,046: 86	—	307,046: 86
atterregleringsfonden, ingående	—	—	—	—	200,000. —	—	200,000: —
ätselkammaren, ordinarie stat	1,909,035: 75	—	—	—	1,487,735: 75	471,300: —	—
D:o extra stat	300,717: 04	9,593: 29	83,375: 64	130,048: 11	—	77,700: —	—
utten- och avloppsverken, ord. stat	256,500: —	—	—	—	219,500: —	37,000: —	—
d:o extra stat	16,500: —	—	—	—	—	16,500: —	—
entralförrådet, ordinarie stat	177,900: —	—	—	—	177,900: —	—	—
d:o extra stat	8,600: —	—	—	—	—	8,600: —	—
isverket, ordinarie stat	277,500: —	—	—	—	297,500: —	—	20,000: —
d:o extra stat	18,000: —	—	—	—	—	18,000: —	—
ektricitetsverket, ordinarie stat	711,000: —	—	—	—	869,700: —	—	158,700: —
d:o extra stat	85,355: —	—	—	—	—	85,355: —	—
d:o materialförrådets stat	43,700: —	—	—	—	43,700: —	—	—
tigvårdsstyrelsens stat	457,476: 60	—	—	—	133,600: —	323,876: 60	—
rnavårdsnämndens stat	73,900: —	—	—	—	16,200: —	57,700: —	—
ilsovårdsnämndens stat	185,123. 01	—	—	—	81,450: —	103,673: 01	—
ilkskolestyrelsens stat	513,101: 36	—	—	—	228,248: 40	284,852: 96	—
ryrelsens för Elementarläroverket för flickor stat	157,157: 40	—	—	—	119,625: —	37,532: 40	—
d:o » Karlstads skolor för yrkesunderv. stat	21,268: —	—	—	—	7,765: —	13,503: —	—
d:o » Stadsbibliotekets stat	36,775: —	—	—	—	22,200: —	14,575: —	—
d:o » Föreläsningssanstaltens stat	7,590: —	—	—	—	5,200: —	2,390: —	—
andstyrelsens stat	158,000: —	—	—	—	22,986: —	135,014: —	—
lisverkets stat	199,415: 25	—	—	—	12,850: —	186,565: 25	—
husstyrelsens stat	48,800: —	—	—	—	48,800: —	—	—
luhallsstyrelsens stat	28,000: —	—	—	—	32,500: —	—	4,500: —
ggnadsnämndens stat	28,360: —	—	—	—	300: —	28,060: —	—
unnstyrelsen, ordinarie stat	249,360: —	—	—	—	209,360: —	40,000: —	—
d:o extra stat	274,958: 25	—	264,808: 25	—	—	10,150: —	—
atterregleringsfonden, utgående	200,000: —	—	—	—	—	200,000: —	—
brutsedda utgifter	229,181: 49	—	—	—	—	229,181: 49	—
Kronor	6,673,214: 15	9,593: 29	348,183: 89	130,048: 11	4,494,167: 01	2,331,468: 71	690,246: 86
rkliga ändamål:							
Karlstads pastorat	93,942: —	—	—	—	—	—	—
Kyrkogårdsnämnden	36,379: 50	—	—	—	—	—	—

Bil. IV.

Sammandrag.

Utbetalningar enligt förestående generalstatförslag för år 1931 Kr. 6,817,535: 65
vilket belopp föreslås att täckas sålunda:

Redan upptagna lån	9,593: 29	
Ny upplåning	348,183: 89	
Disponibla medel	130,048: 11	
Inbetalningar	<u>4,494,167: 01</u>	4,981,992: 30
Uttaxering för den borgerliga kommunen enligt särskild överenskommelse.....	181,571: 45	
Kommunala progressivskattens grundbelopp...	67,895: 66	
Skogsaccis	<u>81: 48</u>	
	249,548: 59	
med 10 % avkortning beräknad till.....	<u>24,954: 86</u>	224,593: 73
Uttaxering för den borgerliga kommunen 7,2378 % å debiterade 238,394: 32 skattekrönor och skatteören.....	1,725,444: 85	
med 15 % avkortning beräknad till.....	<u>258,816: 73</u>	1,466,628: 12
Uttaxering för kyrkliga ändamål 0,7122 % å debi- terade 238,394: 32 skattekrönor och skatte- ören	169,790: —	
med 15 % avkortning beräknad till.....	<u>25,468: 50</u>	144,321: 50
		<u>Kronor 6,817,535: 65</u>

Bil. V.

Sammandrag

av taxeringslängderna för Karlstads stad för år 1930.

Taxeringsvärde å fast egendom:

för vilken fastighetsskatt erlägges:

Jordbruksfastighet	913,300: —	
Skogsfastighet	19,100: —	
Annan fastighet	<u>65,911,400: —</u>	66,843,800: —

för vilken fastighetsskatt icke erlägges:

Tillhörig staten	4,636,900: —	
” staden m. fl.	<u>6,219,300: —</u>	10,856,200: —

Summa värde å all fast egendom 77,700,000: —

Beskattningsbar inkomst:

för jordbruksfastighet med tax.-värde av	913,300: —	å 6 %.	54,798: —
” skogsfastighet	19,100: —	å 4 %.	764: —
” annan fastighet	65,911,400: —	å 5 %.	3,295,570: —
” inkomst av fast egendom, kapital och arbete			<u>20,488,300: —</u>
			Summa 23,839,432: —

Summa skatte kronor och skatteören	238,394: 32
Den kommunala progressivskattens grundbelopp	67,895: 66
Skogsaccis	81: 48

Karlstad i Kronokassörskontoret den 8 november 1930.

GUST. JOHANSSON.

Bil. VI.

**Uttaxering enligt gällande överenskommelse angående
kommunalutskylders utgörande.**

Avgift för mantalsskrivna personer c:a	20,000: —
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt icke utgöres	9,075: —
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt utgöres:	
för jordbruks- och skogsfastighet	4,195: 80
„ annan fastighet	148,300: 65
	<hr/>
Summa	181,571: 45

Karlstad i Kronokassörskontoret den 8 november 1930.

GUST. JOHANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

§ 600.

Granskades och godkändes av stadskamreraren uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931 med därvid fogat statavräkningsförslag för år 1930; och skulle ifrågavarande båda förslag överlämnas till magistraten.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens statförslag år 1931.

Ordinarie stat.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
401.	Skuldräntor	581,462: 48
402.	Kapitalavbetalningar	463,763: 92
403.	Personalkostnader	137,993: 20
404.	Underhåll	169,200: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader	3,700: —
407.	Allmänna utgifter	71,742: 18
408.	Renhållning	63,000: —
409.	Allmänna lyshållningen	28,693: —
410.	Restitutioner	5,000: —
417.	Dyrtidstillägg	39,000: —
419.	Arbete mot ersättning	10,000: —
420.	Diverse utgifter	14,300: —
421.	Skatteindrivningskostnader	5,000: —
422.	Kungl. Pensionsstyrelsen	12,000: —
423.	Omkostnader för folkpensioneringen	17,200: —
425.	Fastighetsförvaltningen	—
427.	Tullbevakningskostnader	2,000: —
428.	Tomtregleringskostnader	500: —
434.	Subventionsfastigheter	5,000: —
435.	Pensionstillskott	28,000: —
448.	Anslag för sociala ändamål	22,400: —
449.	Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder	8,400: —
700.	Oförutsedda utgifter	16,043: 83
Q.	Avsättningar	21,664: 84

 Kronor 1,726,063: 45

Ordinarie stat.

Litt.	Inbetalningar.	
101.	Inkomsträntor	389,408: 35
102.	Kapitalinbetalningar	51,094: 66
103.	Arrenden	16,500: —
104.	Hushyror	284,500: —
105.	Tomt- och platshyror	19,000: —
107.	Anslag	65,200: —
111.	Inlevererade sportler	14,000: —
120.	Diverse inkomster	2,282: 66
122.	Skatterestantier	90,000: —
124.	Brännvinsförsäljningsmedel	16,965: —
125.	Tolagsmedel	75,000: —
126.	Hundskatt	6,000: —
127.	Artistskatt	3,000: —
129.	Bötesandelar	300: —
130.	Skogsaccis	100: —
131.	Stadens skogar	3,000: —
134.	Folkpensioneringsrestantier	5,000: —
137.	Nöjesskatt	48,000: —
138.	Andel i hamnavgifter	—
139.	Förslitningsmedel	186,000: —
140.	Stämmoböter	5,000: —
419.	Arbete mot ersättning	10,000: —
F.	Fastigheter:	
	Tomt- och fastighetsförsäljningar	5,000: —
Q.	Avsättningar	20,712: 78
	Egna inkomster	1,316,063: 45
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering	410,000: —
		<u>Kronor 1,726,063: 45</u>

Extra stat.

Litt.	Utbetalningar	1931	Att täckas genom:			
			Redan upp- taget lån	Ny- och tillf. upplåning	Uttaxering	Annat sätt
E	<i>Anläggningar:</i>					
1	Gator, torg och öppna platser:					
a	Tingvallastaden:					
24	Norra Kyrkogatan: Omläggning av trottoar och re- paration av rännsten	1,500: —	—	—	1,500: —	—
25	Hamngatan: Reparation av rännsten och trottoar ävensom körbanans beläggning med tuktad sten	4,000: —	—	—	4,000: —	—
26	Drottninggatan: Omläggning av trottoar samt reparation av rännsten mellan Järnvägsgatan o. Västra Torg- gatan utmed kv. Druvan . .	4,000: —	—	—	4,000: —	—
27	Västra Torggatan: Omläggning av trottoarerna samt reparation av rännstenarna ut- med kv. Udden från Herr- gårdsgatan t. o. m. Biskops- gården samt utmed kv. Höken från Drottninggatan till Hamn- gatan	2,100: —	—	—	2,100: —	—
e	Herrhagen:					
13	Asfaltindränkning av makada- miserade gator å Herrhagen: Förslagsanslag	8,000: —	—	—	8,000: —	—
19	Sundbergsgatan: Grusad trottoar och rännsten samt makadamiserad körbana å halva gatubreddens utanför tomten n:r 302. Körbanan utanför tomterna n:ris 300— 301 makadamiserad	2,500: —	—	—	2,500: —	—
20	Gatorna omkring kv. Axet Övre och Nedre: Lambergsgatan mellan Värm- lands- och Sveagatorna förses med grusad trottoar och ränn- sten samt makadamiserad kör- bana. Å Svea- och Värm- landsgatorna färdigställes trot- toarer, rännstenar och körba-					
	Transport	22,100: —	—	—	22,100: —	—

Litt.	Utbetalningar	1931	Att täckas genom:			
			Redan upp- taget lån	Ny- och tillf. upplåning	Uttaxering	Annat sätt
	Transport nor närmast kv. Axet Övre och Nedre. Å John Ericssons- gatan terrasseras och grusas trottoaren	22,100: —	—	—	22,100: —	—
E 1 e 21	Långgatan: Grusad trottoar och rännsten samt resterande körbanebredd å gatans östra sida mellan Tegnér- och Kanikenäsgator- na. Trottoar och rännsten samt körbana utanför tomt n:r 176 å västra sidan	9,000: —	—	—	9,000: —	—
22	Tegnérgatan: Makadamiserad körbana samt rännsten och trottoar utanför tomterna n:r 6—7 i kv. Brage	6,000: —	—	—	6,000: —	—
23	Karlagatan: Terrassering och grusning å si- dorna om stensatta körbane- beläggnigen	600: —	—	—	600: —	—
f 1	Kvarnberget: Hööksgatan: Breddning och asfaltindränkning av körbanan ävensom anlägg- ande av rännsten	2,500: —	—	—	2,500: —	—
2	Kvarnbergsgatan: Asfaltindränkning av den äldre, makadamiserade körbanan	10,000: —	—	—	10,000: —	—
3	Planteringar och promenader: Vasalunden: Utförande av lekvall med gräs- mattor, grusade gångar och trädplanteringar	8,500: —	—	—	8,500: —	—
17 a	Vägportar i Älvgatan och vid Strand	8,000: —	—	—	8,000: —	—
b	Mariebergsvikens uppmuddring och strandens planering	5,000: —	—	5,300: —	—	—
26	Nödhjälpsarbeten: Plantering mellan kv. Kärven och Kornet	74,573: 75	—	—	—	74,573: 75
31 g	Terrassering av vägbank i Vasa- gatan	7,430: —	7,430: —	—	—	—
h		2,163: 29	2,163: 29	—	—	—
a 15	<i>Fastigheter:</i> Skolbyggnader å Norrstrands- området	127,850: —	—	72,375: 64	—	55,474: 36
	Transport	279,717: 04	9,593: 29	77,375: 64	61,700: —	130,048: 11

Litt.	Utbetalningar	1931	Att täckas genom:			
			Redan upptaget lån	Ny- och tillf. upplåning	Uttaxering	Annat sätt
I	Transport	279,717: 04	9,593: 29	77,375: 64	61,700: —	130,048: 11
	<i>Inventarier:</i>					
a	Stadskamrerarens längder:					
1	Drätselkammaren	2,500: —	—	—	2,500: —	—
2	Fattigvårdsstyrelsen	3,000: —	—	—	3,000: —	—
3	Hälsovårdsnämnden	1,000: —	—	—	1,000: —	—
5	Folkskolestyrelsen	2,500: —	—	—	2,500: —	—
6	Elementarläroverket för flickor	500: —	—	—	500: —	—
7	Lärings- och yrkesskolan	100: —	—	—	100: —	—
8	Brandväsendet	1,500: —	—	—	1,500: —	—
9	Polisväsendet	800: —	—	—	800: —	—
11	Badhusstyrelsen	150: —	—	—	150: —	—
12	Saluhallsstyrelsen	100: —	—	—	100: —	—
13	Centralbiblioteket	1,000: —	—	—	1,000: —	—
14	Barnvårdsnämnden	600: —	—	—	600: —	—
d	Fastighetsförvaltarens längd	50: —	—	—	50: —	—
e	Stadsingenjörens längd	200: —	—	—	200: —	—
	Kronor	292,717: 04	9,593: 29	77,375: 64	75,700: —	130,048: 11

Inbetalningar.

Redan upptaget lån	Kr.	9,593: 29
Ny- och tillfällig upplåning	»	77,375: 64
Uttaxering	»	75,700: —
Annat sätt	»	130,048: 11
	Kronor	292,717: 04

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 11 oktober 1930.

H. WESTLIN.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
401.	Skuldräntor:		
	a) 1. Fonderade lån:		
	1902 års lån	23,699: 03	25,190: 39
	1907 » »	74,517: 92	77,609: 04
	1917 » »	4,021: 54	4,094: 46
	1920 » » hos Karlstads Spar- bank	22,059: 84	22,396: 95
	1920 » » » Kungl. Pensions- styrelsen	6,060: 09	6,148: 73
	1920 » » » Riksförsäkrings- anstalten	14,738: 53	14,944: 84
	1920 » » » Kungl. Postspar- banken	15,679: 41	15,875: 80
	1921 » » » Statskontoret för subventionsbyg- gare	3,468: 55	3,548: 58
	1922 » » » Riksförsäkrings- anstalten å Kr. 291,000: —	12,298: 13	12,740: 54
	1922 » » » Riksförsäkrings- anstalten å Kr. 415,000: —	16,461: 20	17,413: 44
	1922 » » ur C. A. Fählgrens stipendiefond	536: 40	542: 55
	1922 » » hos Kungl. Postspar- banken	21,337: 92	21,349: 04
	1922 » » » Kungl. Statskon- kontoret	3,812: 24	3,894: 91
	1923 » » » Kungl. General- poststyrelsen	11,631: 80	12,332: 51
	1923 » » » Kungl. Statskon- toret	9,800: —	10,000: —
	1923 » » » Värmlands läns landsting	—	140: —
	1924 » » » Värmlands läns landsting	50: —	100: —
	1924 » » » Kungl. Statskon- toret	8,000: —	8,000: —
	1924 » » » Städernas Allm. Brandstodsbolag	6,966: 25	7,322: 32

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
401. a) 1.	1924 års lån hos Göteborgs Sparbank	19,950: —	24,307: 50
	1925 » » » Kungl. Statskontoret å Kr. 27,050: —	1,025: 35	1,044: 38
	1925 » » » Kungl. Statskontoret å Kr. 22,950: —	1,093: 19	1,112: 17
	1925 » » » Riksförsäkringsanstalten å Kr. 382,000: —	17,325: 53	17,822: 13
	1925 » » » Riksförsäkringsanstalten å Kr. 157,000: —	6,049: 59	6,514 41
	1926 » » » Karlstads Sparbank å Kr. 66,800: —	2,672: 87	2,852: 05
	1926 » » » Karlstads Sparbank å Kr. 7,395: —	321: 55	334: 50
	1926 » » » Värmlands läns landsting	75: —	100: —
	1927 » » » Värmlands läns landsting	100: —	125: —
	1928 » » » Statens Järnvägars Änke- och Pupillkassa å Kr. 1,718,000: —	77,851: 41	79,757: 35
	1928 » » » Sveriges kommunalanställdas pensionskassa å Kr. 300,000: —	12,931: 20	13,259: 61
	1928 » » » Riksförsäkringsanstalten å Kr. 200,000: —	8,913: 59	9,135: 53
	1928 » » » Göteborgs Sparbank å Kr. 565,000: —	25,879: 60	26,408: 25
	1928 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen å Kr. 225,000: —	9,465: 80	10,024: 39
	1928 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen å Kr. 500,000: —	21,982: 31	22,790: 54

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
401. a) 1.	1928 års lån hos Svenska Livförsäkringsanstalten Trygg å Kr. 525,000: —	24,113: 98		24,938: 75
	1928 » » » Värmlands läns landsting å Kr. 3,000: —	150: —		150: —
	1929 » » » Värmlands läns landsting å Kr. 3,000: —	150: —		150: —
	1929 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen å Kr. 1,078,000: —	48,031: 96		49,875: 49
	1930 » » » Värmlands läns landsting å Kr. 3,500: —	175: —		—
	Ny upplåning	45,000: —	578,396: 78	—
2.	Tillfälliga lån: Bankräntor och dylikt		2,000: —	10,000: —
3.	Övertagna lån: Karlstads Sparbank Stadshypotekskassan Tingshuslånet	50: — 15: 70 —		100: — 22: 57 19: 48
	b) Andra räntor		65: 70	142: 05
			1,000: —	1,000: —
		Kronor	581,462: 48	565,988: 20
402.	Kapitalavbetalningar.			
a)	Fonderade lån:			
	1902 års	36,582: 12		35,090: 76
	1907 »	68,000: —		65,000: —
	1917 »	1,608: 13		1,535: 21
	1920 » lån hos Karlstads Sparbank	7,079: 24		6,742: 13
	1920 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen	1,777: 14		1,688: 50
	1920 » » » Riksförsäkringsanstalten	3,957: 57		3,751: 26
	1920 » » » Kungl. Postsparbanken	3,563: 43		3,367: 04
	1921 » » » Kungl. Statskontoret	2,080: 73		2,000: 70
	1922 » » » Riksförsäkringsanstalten å Kr. 291,000: —	8,869: 40		8,426: 99

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
402. a)	1922 års lån hos Riksförsäkrings- anstalten å Kr.		
	415,000: — . . .	18,265: 72	17,313: 48
1922 » »	ur C. A. Fahlgrens stipendiefond . .	117: 96	111: 81
1922 » »	hos Kungl. Postspar- banken . . .	10,246: 86	9,735: 74
1922 » » »	Kungl. Statskon- toret	2,149: 36	2,066: 69
1923 » » »	Kungl. General- poststyrelsen . .	15,000: 92	14,300: 21
1923 » » »	Kungl. Statskon- toret	5,200: —	5,000: —
1923 » » »	Värmlands läns landsting . . .	—	2,800: —
1924 » » »	Värmlands läns landsting . . .	1,000: —	1,000: —
1924 » » »	Kungl. Statskon- toret å Kr.		
	200,000: — . . .	4,000: —	—
1924 » » »	Städernas Allm. Brandstodsbolag	7,295: 05	6,947: 65
1924 » » »	Göteborgs Spar- bank	88,000: —	83,000: —
1925 » » »	Kungl. Statskon- toret å Kr.		
	27,050: — . . .	399: 60	380: 57
1925 » » »	Kungl. Statskon- toret å Kr.		
	22,950: — . . .	398: 56	379: 58
1925 » » »	Riksförsäkrings- anstalten å Kr.		
	382,000: — . . .	10,016: 85	9,520: 25
1925 » » »	Riksförsäkrings- anstalten å Kr.		
	157,000: — . . .	9,203: 75	8,738: 93
1926 » » »	Karlstads Spar- bank å Kr.		
	66,800: — . . .	3,762: 79	3,583: 61
1926 » » »	Karlstads Spar- bank å Kr.		
	7,395: —	271: 84	258: 89
1926 » » »	Värmlands läns landsting . . .	500: —	500: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
402. a)	1927 års lån hos Värmlands läns landsting . . .	500: —	500: —	
	1928 » » » Statens Järnvägars Änke- & Pupill- kassa å Kr. 1,718,000: — . . .	40,637: 69	38,776: 43	
	1928 » » » Sveriges kommu- nalanställdas pen- sionskassa å Kr. 300,000: — . . .	7,386: 50	7,058: 09	
	1928 » » » Riksförsäkrings- anstalten å Kr. 200,000: — . . .	4,839: 49	4,617: 55	
	1928 » » » Göteborgs Spar- bank å Kr. 565,000: — . . .	11,400: —	10,900: —	
	1928 » » » Kungl. General- poststyrelsen å Kr. 225,000: — . . .	12,180: 36	11,621: 77	
	1928 » » » Kungl. General- poststyrelsen å Kr. 500,000: — . . .	17,623: 97	16,815: 74	
	1928 » » » Svenska Livförsäk- ringsanstalten Trygg å Kr. 525,000: — . . .	17,656: 91	16,832: 14	
	1928 » » » Värmlands läns landsting . . .	600: —	—	
	1929 » » » Kungl. General- poststyrelsen å Kr. 1,078,000: —	40,199: 28	462,371: 22	38,355: 75
d)	Övertagna lån:			438,717: 47
	Karlstads Sparbank	1,250: —		1,250: —
	Stadshypotekskassan	142: 70	1,392: 70	137: 03
			<u>Kronor</u> 463,763: 92	<u>440,104: 50</u>

403. Personalkostnader.

a) Löner:

1. Magistraten:

Borgmästaren:

Lön	14,500: —	14,500: —
Ålderstillägg	1,000: —	1,000: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) 1. Förste rådmannen:			
	Lön	11,000: —	11,000: —	
	Andre rådmannen:			
	Ålderstillägg	1,000: --	1,000: —	
	Stadsnotarien:			
	Lön	8,000: —	8,000: —	
	Kronokassören:			
	Lön	3,000: —	3,000: —	
	Stadsfiskalen:			
	Lön	2,200: —	2,200: —	
	Tjänstgöringspengar	1,000: —	1,000: --	
	Ålderstillägg	960: —	960: —	
	Stadsfogden:			
	Lön	3,200: —	3,200: —	
	Tjänstgöringspengar	800: —	800: —	
	Ålderstillägg	700: —	400: —	
	1:ste Exekutionsvaktmästaren:			
	Lön	1,200: —	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	2:dre exekutionsvaktmästaren:			
	Lön	1,200: —	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	3:dje exekutionsvaktmästaren:			
	Lön	1,200: —	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	4:de exekutionsvaktmästaren:			
	Lön	1,200: —	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
			55,160: --	54,860: —
	2. Stadsfullmäktige:			
	Sekreteraren		1,200: —	2,000: —
	3. Drätselkammaren:			
	Stadskamreraren:			
	Lön	4,500: —	4,500: —	
	Tjänstgöringspengar	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg	1,000: —	1,000: —	
	Stadskassören:			
	Lön	2,400: —	2,400: —	
	Tjänstgöringspengar	1,200: —	1,200: —	
	Ålderstillägg	1,080: —	720: —	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403.	a) 3. 1:ste Stadsbokhållaren:		
	Lön	1,600: —	1,600: —
	Lönstillägg	300: —	300: —
	Tjänstgöringspengar	800: —	800: —
	Ålderstillägg	300: —	300: —
	Stadsbokhållaren:		
	Lön	1,400: —	1,400: —
	Tjänstgöringspengar	700: —	700: —
	Ålderstillägg	630: —	630: —
	Kontorsbiträde 1:		
	Lön	1,400: —	1,400: —
	Tjänstgöringspengar	700: —	700: —
	Ålderstillägg	210: —	210: —
	Kontorsbiträde 2:		
	Lön	1,200: —	1,200: —
	Tjänstgöringspengar	600: —	600: —
	Kontorsvakten:		
	Lön	480: —	—
	Övriga:		
	Drätselkammarens ordförande	—	5,000: —
	Stadsombudsmannen:		
	Lön	4,666: 67	4,666: 67
	Tjänstgöringspengar	2,333: 33	2,333: 33
	Stadsombudsmannens skrivbiträde:		
	Lön	1,200: —	1,200: —
	Tjänstgöringspengar	600: —	600: —
	Byggnadschefen:		
	Andel i lön	4,400: —	4,400: —
	Byggnadschefsassistenten:		
	Andel i lön och ålderstillägg	3,300: —	3,300: —
	Biträdet å byggnadskontoret:		
	Andel i lön	1,200: —	1,200: —
	Stadsarkitekten:		
	Andel i lön	—	4,000: —
	Stadsarkitektens biträde:		
	Andel i lön	—	1,800: —
	Fastighetsförvaltaren:		
	Lön	2,666: 67	—
	Tjänstgöringspengar	1,333: 33	—
	Stadsträdgårdsmästaren:		
	Lön	3,200: —	3,000: —
	Ålderstillägg	640: —	450: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) 3. Gatufogden:			
	Lön	3,800: —	3,600: —	
	Ålderstillägg	760: —	720: —	
	Gatuförmannen:			
	Lön	2,400: —	2,200: —	
	Ålderstillägg	720: —	660: —	60,290: —
		55,220: —	660: —	
	d) Semester- och vikariatsarvoden:			
	1. Magistraten:			
	Borgmästaren	450: —	450: —	
	Rådmännen och stadsnotarien . . .	900: —	900: —	
	Stadsfogden	100: —	100: —	
	Stadsfiskalen	200: —	—	
	2. Drätselkammaren:			
	Stadskamrerarekontoret	500: —	500: —	1,950: —
	2,150: —			
	e) Pensioner och understöd:			
	f. Kronokassör A. Nymansson . . .	3,000: —	3,000: —	
	f. Stadsfogde Lindhs änka . . .	1,084: 80	1,084: 80	
	f. Stadsarbetare N. Bergman . . .	500: —	500: —	
	f. Borgmästare K. J. Lindholm . .	3,000: —	3,000: —	
	f. Stadsarbetare A. G. Andersson .	400: —	400: —	
	f. Stadsläkare Söderbaums änka och barn	1,400: —	1,450: —	
	f. Stadskamrer Enanders änka . . .	1,000: —	1,000: —	
	f. Städerskan Anna Schröder . . .	950: —	950: —	
	f. Vattenledningsförförman C. Gustavs- sons änka	405: —	405: —	
	f. Stadsarbetare G. Nilssons änka .	200: —	200: —	
	f. Stadsarbetare L. J. Persson . . .	873: —	873: —	
	f. d:o L. A. Öhlin . . .	698: 40	698: 40	
	f. d:o P. G. Persson . . .	552: —	552: —	14,113: 20
		14,063: 20	552: —	
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa . .	1,200 —	—	1,000: —
	l) Hyresbidrag till stadsfullmäktiges sekreterare .	—	—	400: —
	ä) Tillfälligt skrivbiträde:			
	1. Drätselkammaren	1,000: —	700: —	
	2. Stadsfullmäktige	—	350: —	1,050: —
	1,000: —	1,000: —	350: —	
	ö) Diverse arvoden:			
	1. Upprättande av uppbördsbok . . .	800: —	800: —	
	2. Arvode till kronokassören för verk- ställande av pensionsuppbörden . . .	1,200: —	1,200: —	
	5. Uppbördskostnader	100: —	100: —	
	6. Skogsförvaltaren	350: —	350: —	

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
7.	Biträde vid mantalsskrivningar	250: —	250: —	
8.	Magistratens deputerade vid val	1,300: —	2,000: —	
9.	Kostnad och renskrivning hos magistraten och rådhusrätten	4,000: —	8,000: —	3,500: —
			<u>8,200: —</u>	8,200: —
		Kronor	137,993: 20	143,863: 20
404. Underhåll.				
a)	Fastigheter för allm. behov	13,800: —		15,100: —
b)	Fastigheter för annat ändamål	37,000: —		31,495: —
e)	Inventarier:			
1.	Stadskamrerarens längd	1,000: —	1,000: —	
3.	Stadsarkitektens längd	100: —	100: —	
4.	Trädgårdsförvaltningens längd	600: —	1,700: —	500: —
			<u>1,600: —</u>	1,600: —
f)	Anläggningar:			
1.	Gator, torg och öppna platser:			
a)	Tingvallastaden	10,000: —	11,000: —	
b)	Klara	5,000: —	5,000: —	
d)	Haga	3,000: —	3,000: —	
e)	Herrhagen	10,000: —	10,000: —	
f)	Kvarnberget och Mariebergssområn	6,000: —	8,000: —	
g)	Viken	3,000: —	4,000: —	
l)	Utom stadsplan	5,000: —	42,000: —	4,500: —
			<u>45,500: —</u>	45,500: —
2.	Broar:			
a)	Östra bron	2,000: —	2,000: —	
d)	Gångbron över pråmkanalen	100: —	100: —	
e)	Västra bron	2,000: —	1,500: —	
f)	Vinterbro i inre hamn	200: —	200: —	
h)	Örsholmsbron	600: —	200: —	
l)	Lambersbron	50: —	4,950: —	50: —
			<u>4,050: —</u>	4,050: —
3.	Planteringar och promenader:			
a)	1. Planteringarnas skötsel och vård	25,000: —	21,000: —	
	2. Mariebergsskogen	500: —	—	
d)	Hyra för växthus	2,400: —	2,400: —	
e)	Gångar och grus	500: —	500: —	
f)	Matjord	500: —	500: —	
g)	Gödningsämnen	700: —	29,600: —	700: —
			<u>25,100: —</u>	25,100: —
4.	Landsvägar:			
a)	Västra landsvägen	8,000: —	7,000: —	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
404. f) 4. b)	Ö:a landsvägen:			
	Huvudvägen	2,500: —		
	Sjöstadsvägen	1,000: —		
	Sundstavägen	500: —	4,000: —	4,500: --
d) 1.	Hammarövägen, gamla	1,500: —	}	9,000: —
2.	d:o nya	7,000: —		
e)	Rudsvägen	3,500: —		3,500: —
f)	Råtorpsvägen	400: —		750: —
g)	Romstadsvägen	2,500: —		2,000: —
h)	Lambergsvägen samt vägen till Djäknefältet, Lamberget och Örsholmen	2,500: —		2,500: —
i)	Orrholmsvägen	600: —	30,000: —	750: -- 30,000: —
5.	Ledningar och rörnät		1,000: —	1,000: —
11.	Strandskoningar		4,000: —	4,000: —
12.	Pålarmar		500: —	500: —
19.	Lekplatser		400: —	400: —
20.	Stängsel		600: —	600: —
21.	Bekvämlighetsinrättningar		100: —	100: —
22.	Vattenkonster		150: —	150: —
25.	Diken		800: —	800: —
28.	Livräddningsredskap		100: —	100: —
30.	Trafiksignaler, vägvisare och dyl.: Uppsättning och underhåll av	2,500: —		—
		Kronor	169,200: —	160,495: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader.			
p)	Bekvämlighetsinrättningar		2,000: —	2,000: —
q)	Stadens ur		250: —	250: —
r)	Annonskioskerna		—	250: —
s)	Vattenkonster:			
1.	Stadsträdgården	400: —		400: —
2.	Hamntorget	300: —		300: —
3.	Herrhagsparken	350: —		350: —
4.	Sandgrundsdammen	200: —	1,250: —	200: — 1,250: —
t)	Trädgårdssoffor:			
	Transport av		200: —	100: —
		Kronor	3,700: --	3,850: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	Allmänna utgifter.			
a)	Utskylder:			
	1. Krono-	1,700: —	1,700: —	
	2. Kommunal-	12,500: —	12,000: —	
	3. Ersättning till landsförsamlingen	1,506: 28	1,506: 28	
	4. Karlstads härads vägkassa . . .	—	4,000: —	19,206: 28
		15,706: 28		
b)	Försäkringsavgifter:			
	1. Brand-	2,500: —	2,000: —	
	2. Sjuk- och olycksfalls-	3,500: —	2,500: —	4,500: —
		6,000: —		
d)	Arrenden		105: —	105: —
e)	Hushyror:			
	Tullkiosk vid yttre hamn		40: —	40: —
f)	Platshyror:			
	Till Karlstads hamn		545: 90	752: 40
g)	Uppvärmning:			
	1. Ved	400: —	400: —	
	3. Koks	5,000: —	5,000: —	
	6. Gas	50: —	50: —	
	8. Elektricitet	750: —	750: —	
	10. Arbetskostnader	950: —	950: —	
	11. Diverse utensilier	50: —	50: —	7,200: —
		7,200: —		
h)	Belysning:			
	2. Elektricitet	4,000: —	4,000: —	
	9. Elektriska lampor	175: —	175: —	
	11. Diverse utensilier	25: —	25: —	4,200: —
		4,200: —		
i)	Vattenavgifter:			
	1. Allmänna byggnader	600: —	400: —	
	2. Andra byggnader	1,400: —	1,100: —	1,500: —
		2,000: —		
j)	Kontorsutensilier:			
	1. Stadskamrerarekontoret	600: —	600: —	
	2. Byggnadskontoret	300: —	300: —	
	3. Stadsarkitektkontoret	200: —	200: —	
	5. Stadsfullmäktige	50: —	50: —	
	6. Magistraten	700: —	800: —	
	7. Kronokassörskontoret	200: —	200: —	
	8. Stadsfogdekontoret och exekutions- vaktmästarekontoret	300: —	200: —	
	9. Stadsfiskalskontoret	200: —	200: —	
	10. Stadsombudsmansexpeditionen	300: —	400: —	
	15. Övriga	50: —	50: —	3,000: —
		2,900: —		
k)	Trycksaker:			
	1. Stadskamrerarekontoret	1,500: —	1,500: —	

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	k) 2. Byggnadskontoret	100: —	100: —	
	4. Stadsombudsmansexpeditionen	300: —	200: —	
	5. Stadsfullmäktige	5,000: —	5,000: —	
	6. Magistraten	900: —	900: —	
	7. Kronokassörskontoret	400: —	500: —	
	8. Stadsfogdekontoret och exekutions- vaktmästarekontoret	300: —	400: —	
	9. Stadsfiskalskontoret	100: —	100: —	
	10. Övriga	100: —	100: —	8,800: —
	l) Annonser:			
	1. Drätselkammaren	1,600: —	1,600: —	
	2. Stadsfullmäktige	300: —	400: —	
	3. Magistraten	1,300: —	1,300: —	
	5. Övriga	100: —	100: —	3,400: —
	m) Telefonavgifter	5,000: —	5,000: —	
	n) Telegram och porto	1,000: —	1,000: —	
	o) Lagsökning, protokollskostnader, indrivningskost- nader, skiljenämndskostnader och dylikt	2,000: —	1,000: —	
	p) Resekostnader:			
	1. Drätselkammaren	1,500: —	1,000: —	
	q) Föreningsavgifter:			
	Svenska Stadsförbundet	1,236: —	1,218: —	
	Svenska städernas förhandlingsor- ganisation	309: —	355: 25	1,573: 25
	r) Utredningskostnader:			
	1. Tekniska	200: —	200: —	
	3. Ekonomiska och andra	300: —	300: —	500: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	200: —	200: —	
	x) Medicin och sjukvårdsutensilier	150: —	150: —	
	y) Sjuk- och olycksfallsersättning	2,000: —	2,000: —	
	z) Representationskostnader	2,000: —	2,000: —	
	ä) Arbetaresemester	3,000: —	3,000: —	
	ö) Övriga:			
	2. Automobil- och velocipedslitnings- ersättning	1,200: —	1,100: —	
	3. Kassafackshyra	120: —	120: —	
	6. Tidningar och tidskrifter:			
	Svenska stadsförbundets tidskrift	624: —	624: —	
	Övriga	206: —	180: —	2,024: —
		Kronor	71,742: 18	72,150: 93

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
408.	Renhållning.			
	a) Allmänna renhållningen:			
	1. Bekvämlighetsinrättningar och bortforsling av avskräde	500: —		2,000: —
	2. Avstjälningsplatser	4,000: —		3,600: —
	3. Sopning av gator och allmänna platser	21,000: —		20,000: —
	4. Vattning av gator och allmänna platser	12,000: —		8,000: —
	5. Snöplöjning	6,000: —		6,000: —
	6. Is-, snö- och sandkörning	8,000: —		8,000: —
	7. Diken	2,000: —		2,000: —
	8. Gatubrunnar och dylikt	2,000: —		2,000: —
	14. Renhållningsmateriel	100: —	55,600: —	100: —
				51,700: —
	b) Stadens fastigheter:			
	1. Gård och gata	2,000: —		2,000: —
	2. Gårdsbrunnar, kalkning och dylikt	2,500: —	4,500: —	2,400: —
				4,400: —
	d) Städning och skurning:			
	1. Material	200: —		150: —
	2. Arbetskostnad	2,650: —	2,850: —	2,400: —
				2,550: —
	d) Tvätt:			
	1. Materiel	10: —		10: —
	2. Arbetskostnad	40: —	50: —	40: —
				50: —
		Kronor	63,000: —	58,700: —
420.	Diverse utgifter.			
	e) Fångars vård och underhåll	100: —		100: —
	g) Hyresbidrag till rektor vid Karlstads högre allmänna läroverk	2,500: —		2,500: —
	r) Markiser och innanfönster	50: —		50: —
	t) Hyra för rådhusvaktmästarens bostad, ersättning för tillsyn i rådhuset	737: 50		737: 50
	ä) Ersättning för skötsel av:			
	2. Gatubrunnar	500: —		500: —
	3. Vattenkastare	9,000: —	9,500: —	9,000: —
				9,500: —
	ö) Övriga:			
	1. Bidrag till skolresor för barn vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola	100: —		100: —
	2. Stadens kostnader för kvinnliga lärjungar vid Karlstads högre allmänna läroverk	1,312: 50	1,412: 50	912: 50
				1,012: 50
		Kronor	14,300: —	13,900: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
421.	Skatteindrivningskostnader.			
	a) Exekutionsvaktmästarnes provision	5,000: --		5,000: --
		Kronor 5,000: --		5,000: --
423.	Omkostnader för folkpensioneringen.			
	a) Pensionsnämndsarvode	2,000: --		2,000: --
	b) Annonser och trycksaker	100: --		100: --
	e) Pensionstillägg	15,000: --		15,000: --
	f) Prenumerationskostnader	100: --		100: --
		Kronor 17,200: --		17,200: --
435.	Pensionstillskott.			
	Stadskassans tillskott till under året utgående pensioner utgörande skillnaden mellan summan av de utgående pensionsbeloppen och fondens ränteavkastning under året	28,000: --		16,000: --
		Kronor 28,000: --		16,000: --
448.	Sociala ändamål.			
	a) Arbetsförmedlingen	3,000: --		3,000: --
	b) Arbetslöshetskommittén :			
	1. Administrationskostnader	1,500: --		1,500: --
	2. Arbetslösas placering å främmande arbetsplatser	2,000: --	3,500: --	2,000: --
				3,500: --
	f) Barnkrubban	2,800: --		2,300: --
	k) 1. Karlstads Gymnastikförening	1,200: --		500: --
	2. Styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla	1,500: --		1,500: --
	l) Karlstads Orkesterförening	1,700: --		—
	o) Nykterhetsnämnden	3,500: --		3,200: --
	p) Nykterhetsföreningar	300: --		300: --
	t) Skollovskolonier	3,000: --		2,000: --
	u) Sjukkasor	900: --		900: --
	v) Vita bandet	300: --		300: --
	y) Simsällskapet	700: --		700: --
		Kronor 22,400: --		18,200: --
449.	Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder.			
	b) Kommunikationskommittén	1,000: --		1,000: --
	e) Taxeringsnämnderna	2,500: --		1,500: --
	g) Lönenämnden	500: --		500: --
	i) Stadsrevisionen :			
	1. Personalkostnad för sifferrevision	3,000: --		3,000: --
	2. Papper och utskrift	400: --	3,400: --	400: --
				3,400: --
	j. Budgetberedningen	1,000: --		1,000: --
		Kronor 8,400: --		7,400: --

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
Q.	Avsättningar.		
	Bilskattemedel	21,664: 84	21,664: 84
		Kronor 21,664: 84	21,664: 84
	<i>Inbetalningar.</i>		
101.	Inkomsträntor.		
	b) Utlånta medel:		
	1. Delegationerna:		
	Hamnen	90,000: —	70,220: 13
	Gasverket	18,000: —	19,000: —
	Elektricitetsverket	55,000: —	59,000: —
	Elektricitetsverkets materialförråd	4,000: —	5,000: —
	Vattenverket	55,000: —	51,000: —
	Avloppsverket	21,500: —	20,500: —
	Centralförrådet	8,000: —	8,000: —
		251,500: —	8,000: —
	2. A.-Bol. Smålägenheter	5,908: 35	6,002: 89
	3. Subventionslån	56,000: —	58,780: —
	d) Bankräntor och dyl.	75,000: —	65,000: —
	g) Räntor å tillfälliga lån	1,000: —	1,000: —
		Kronor 389,408: 35	363,503: 02
102.	Kapitalinbetalningar.		
	a) Hamnen	23,087: 53	22,070: 13
	b) A.-Bol. Smålägenheter	2,007: 13	1,912: 59
	d) Subventionslån	26,000: —	19,730: —
		Kronor 51,094: 66	43,712: 72
103.	Arrenden.		
	a) Markarrenden:		
	1. Diverse jordar	13,500: —	13,500: —
	2. Potatis- och grönsaksland	1,300: —	1,000: —
		14,800: —	14,500: —
	d) Fiskearrenden	400: —	750: —
	e) Bergbrott	200: —	250: —
	f) Gräs- och vasskörd samt beten	1,100: —	1,000: —
		Kronor 16,500: —	16,500: —
104.	Hushyror.		
	a) Stadens delegationer:		
	Gasverket	2,250: —	2,250: —
	Elektricitetsverket	6,750: —	6,750: —
	Vattenverket	650: —	650: —
	Fattigvårdsstyrelsen	21,900: —	21,900: —
	Hälsovårdsnämnden	21,700: —	19,700: —
	Folkskolestyrelsen	42,950: —	41,350: —

Litt.	Inbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
104.	a) Elementarläroverket för flickor	20,000: —	20,000: —	—
	Karlstads lärlings- och yrkesskolor	3,000: —	3,000: —	—
	Brandväsendet	10,500: —	10,500: —	—
	Polisväsendet	2,400: —	2,400: —	—
	Centralförrådet	2,000: —	2,000: —	—
	Badhusstyrelsen	3,000: —	3,000: —	—
	Saluhallsstyrelsen	15,000: —	15,000: —	—
	Hamnstyrelsen	2,500: —	2,500: —	—
	Trädgårdsförvaltningen	2,400: —	2,400: —	—
	Stadsbiblioteket	4,000: —	3,000	— 156,400: —
	b) Andra byggnader:			
	Diverse uthyrda lägenheter	120,000	—	125,000: —
	d) Nederlagshyror	3,500: —	—	2,600: —
		Kronor	284,500: —	284,000: —
105.	Tomt- och platshyror.			
	a) Tomt- och platshyror	17,000: —	—	15,000: —
	b) Nöjesplatshyror	2,000: —	—	1,000: —
		Kronor	19,000: —	16,000: —
107.	Anslag.			
	a) Anslag av staten:			
	4. För bilskattemedel	65,000: —	—	65,000: —
	5. För nykterhetsnämndens verksamhet	200: —	—	200: —
		Kronor	65,200: —	65,200: —
120.	Diverse inkomster.			
	d) Bekvämlighetsinrättningar	1,200: —	—	1,200: —
	e) Stadskassans andel i hamnens platshyror	340: —	—	340: —
	f) Tullfrihetsersättning	132: 66	—	132: 66
	h) Kartor och böcker	10: —	—	10: —
	m) Kartlösen	100: —	—	100: —
	p) Vågavgifter	500: —	—	500: —
		Kronor	2,282: 66	2,282: 66
137.	Nöjesskatt.			
	a) Biografer	30,000: —	—	25,000: —
	b) Teater, konserter och dylikt	5,000: —	—	5,000: —
	d) Cirkus, cabaret och dylikt	10,000: —	—	13,000: —
	e) Fotboll och bandytävlingar	3,000: —	—	2,000: —
		Kronor	48,000: —	45,000: —

18 December.

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
139.	Förslitningsmedel.		
	Gasverket	24,000: —	21,500: —
	Elektricitetsverket	105,000: —	105,000: —
	Vattenverket	40,000: —	37,000: —
	Avloppsverket	17,000: —	17,000: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 186,000: —	180,500: —
Q.	Avsättningar.		
	Amorteringar å oanvända lån	20,712: 78	20,995: 96
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 20,712: 78	20,995: 96

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

§ 601.

Granskades och godkändes av stadskamreraren uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för stadens vatten- och avloppsverk för år 1931 med därvid fogat statavräkningsförslag för år 1930; och skulle ifrågavarande båda förslag överlämnas till magistraten.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Vatten- och avloppsverkens statförslag år 1931.

Ordinarie stat.

Vattenverket.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
401.	Skuldräntor	55,000: —
403.	Personalkostnader	8,951: 53
404.	Underhåll	14,100: —
405.	Driftmateriel	36,275: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader	16,500: —
407.	Allmänna utgifter	10,760: —
408.	Renhållning	2,130: —
410.	Restitutioner	200: —
412.	Distributionskostnader	1,950: —
417.	Dyrtdistillägg	5,700: —
418.	Avskrivningar enligt plan	40,000: —
419.	Arbete mot ersättning	800: —
700.	Oförutsedda utgifter	562: 86

Avloppsverket.Litt. **Utbetalningar.**

401.	Skuldräntor	21,500: —
403.	Personalkostnader	1,560: 61
404.	Underhåll	2,750: —
405.	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar	7,825: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader	11,400: —
407.	Allmänna utgifter	785: —
408.	Renhållning	100: —
417.	Dyrtidstillägg	450: —
418.	Avskrivningar enligt plan	17,000: —
700.	Oförutsedda utgifter	200: —
		Kronor 256,500: —

Vattenverket.**Inbetalningar.**

104.	Hushyror	1,200: —
106.	Mätarehyror	6,500: —
120.	Diverse inkomster	1,000: —
201.	Vattenförbrukningen	186,000: —
203.	Stängningsböter	100: —
419.	Arbete mot ersättning	1,000: —

Avloppsverket.

120.	Diverse inkomster	700: —
205.	W. C.-avgifter	23,000: —
	Egna inkomster	219,500: —
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering	37,000: —
		Kronor 256,500: —

Extra stat.**Vattenverket.**Litt. **Utbetalningar.**E **Anläggningar.**5. **Ledningar och rörnät:**

b)	Servisledningar	5,000: —
----	---------------------------	----------

Litt. **Utbetalningar.**I **Inventarier:**

a) 1. Vattenmätare	4,500: —	
2. Vattenmätareprovningssapparat inkl. tillbehör och montage	3,200: —	
b) Övriga inventarier	800: —	8,500: —

Avloppsverket.E **Anläggningar:**

5) Ledningar och rörnät:		
b) Servisledningar		3,000: —
	Kronor	16,500: —

Inbetalningar.

Brist att täckas genom uttaxering		16,500: —
	Kronor	16,500: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 11 oktober 1930.

H. WESTLIN.

Specifikation.**Vattenverket.**

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
a)	Löner:			
	Andel i byggnadschefens lön	1,800: —	1,800: —	
	Andel i rörnätsförmannens lön	2,340: —	2,340: —	
	Andel i byggnadschefsassistentens lön	1,650: —	1,650: —	
	Andel i bokhållarens lön	1,200: —	1,200: —	6,990: —
		6,990: —	6,990: —	6,990: —
d)	Semester- och vikariatsarvoden	200: —	200: —	200: —
e)	Pensioner	600: —	600: —	600: —
f)	Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	911: 53	911: 53	911: 53
å)	Tillfälliga skrivbiträden	250: —	—	—
		Kronor	8,951: 53	8,701: 53

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
404.	Underhåll.			
	a) Fastigheter	4,000: —		4,000: —
	d) Driftapparater	3,000: —		1,500: —
	e) Inventariersedlar och vattenmätare	1,500: —		1,500: —
	f) 5. Anläggningar:			
	a) Huvudledningar	3,500: —		3,000: —
	b) Servisledningar	600: —	4,100: —	500: —
	28. Vattenkastare	1,500: —		2,000: —
		Kronor	14,100: —	12,500: —
405.	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar.			
	b) Maskinförmödenheter:			
	1. Smörjoljor	150: —		150: —
	5. Trassel och putsmedel	75: —		75: —
	10. Diverse utensilier	50: —	275: —	100: —
	1) Elektrisk ström	22,000: —		22,000: —
	s) Vattenreningskemikalier	14,000: —		14,000: —
		Kronor	36,275: —	36,325: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader.			
	g) Vattenförbrukningen:			
	1) Filtrering m. m.	6,000: —		4,000: —
	2) Uppfostring:			
	Maskinmästaren	3,120: —		2,860: —
	1:ste maskinisten	2,730: —		2,470: —
	2:dre do	2,470: —		2,210: —
	Extra maskinskötsel	1,680: —	10,000: —	1,460: —
	3. Vattenundersökning	500: —		750: —
		Kronor	16,500: —	13,750: —
407.	Allmänna utgifter.			
	a) Utskylder:			
	1. Krono-	475: —		475: —
	3. Kommunal-	2,800: —	3,275: —	2,825: —
	b) Försäkringsavgifter:			
	1. Brand-	150: —		150: —
	2. Olycksfalls-	150: —		150: —
	3. Ansvars-	85: —		75: —
	4. Maskin-	175: —	560: —	175: —
	e) Hushyra:			
	Andel i kontorshyra, ljus och värme	650: —		650: —
	g) Uppvärmning	3,000: —		3,300: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	h) Lyshållning	1,000: —		1,000: —
	j) Kontorsutensilier	75: —		75: —
	k) Trycksaker	250: —		250: —
	l) Annonser	75: —		75: —
	m) Telefon	500: —		500: —
	n) Telegram och porto	20: —		20: —
	p) Resekostnader	100: —		100: —
	r) 1. Utredningskostnader, tekniska	200: —		200: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	50: —		50: —
	x) Medicin	25: —		25: —
	y) Sjuk- och olycksfallsersättning	300: —		300: —
	ä) Arbetaresemester	500: —		500: —
	ö) Övriga:			
	2. Velocipedslitningsersättning	150: —	150: —	
	6. Tidningar och tidskrifter	30: —	30: —	180: —
		Kronor	10,760: —	11,075: —
408.	Renhållning.			
	a) 9. Bassänger och reservoarer	1,000: —		1,000: —
	b) Fastigheter:			
	1. Gärd och gata	1,100: —		1,100: —
	d) Städning och skurning:			
	2. Arbetskostnader	30: —		30: —
		Kronor	2,130: —	2,130: —
412.	Distributionskostnader.			
	a) Mätareuppsättningar	700: —		700: —
	b) Mätareavläsning	700: —		700: —
	d) Tillsyn av privata ledningar och apparater	50: —		50: —
	e) Uppbörd, inkasseringar och utbärning av räk- ningar	500: —		250: —
		Kronor	1,950: —	1,700: —
Avloppsverket.				
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Andel i byggnadschefens lön	700: —	700: —	
	Andel i rörnätsförmannens lön	780: —	780: —	1,480: —
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	80: 61		80: 61
		Kronor	1,560: 61	1,560: 61

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
404.	Underhåll.			
	a) Fastigheter	400: —		400: —
	d) Driftapparater	600: —		600: —
	e) Inventarier	50: —		50: —
	f) Anläggningar:			
	5. Ledningar och rörnät:			
	a) Huvudledningar	1,500: —		1,200: —
	b) Servisledningar	200: —	1,700: —	200: —
		<u> </u>		<u> </u>
		Kronor	2,750: —	2,450: —
405.	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar.			
	a) Brännolja	200: —		200: —
	b) Maskinförnödenheter:			
	1. Smörjoljor	50: —		50: —
	5. Trassel	25: —	75: —	25: —
		<u> </u>		<u> </u>
	h) Gas	50: —		50: —
	i) Elektrisk ström	7,500: —		7,500: —
		<u> </u>		<u> </u>
		Kronor	7,825: —	7,825: —
406.	Drifts- och tillverkningskostnader.			
	b) 5. Rensning av Tyggårdsdiket	400: —		400: —
	g) 1. Pumpverken	7,000: —		7,000: —
	2. Ledningar och brunnar	4,000: —		4,000: —
		<u> </u>		<u> </u>
		Kronor	11,400: —	11,400: —
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringsavgifter:			
	1. Brand-	25: —		25: —
	2. Olycksfalls-	20: —		20: —
	4. Maskin-	50: —	95: —	50: —
		<u> </u>		<u> </u>
	g) Uppvärmning		200: —	200: —
	h) Belysning:			
	2. Elektricitet	100: —		100: —
	9. Elektriska lampor	25: —		25: —
	11. Diverse	5: —	130: —	5: —
		<u> </u>		<u> </u>
	k) Trycksaker	10: —		10: —
	r) Utredningar	200: —		200: —
	ä) Arbataresemester	150: —		150: —
		<u> </u>		<u> </u>
		Kronor	785: —	785: —
408.	Renhållning.			
	b) Gård och gata	100: —		100: —
		<u> </u>		<u> </u>
		Kronor	100: —	100: —

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
	Vattenverket.		
120.	Diverse inkomster.		
	ä) 1. Ersättning för skötsel av brandposter . . .	1,000: —	1,000: —
	Kronor	1,000: —	1,000: —
201.	Vattenförbrukningen.		
	a) Allmänna förbrukningen	9,000: —	9,000: —
	b) Enskilda förbrukningen	176,000: —	166,000: —
	Kronor	185,000: —	175,000: —
	Avloppsverket.		
120.	Diverse inkomster.		
	ö) 2. Ersättning för skötsel av gatubrunnar . . .	500: —	500: —
	Ersättning för Tyggårdsdikets ränsning	200: —	200: —
	Kronor	700: —	700: —

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1930.

§ 602.

Granskades och godkändes av stadskamreraren uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för centralförrådet för år 1931 med därvid fogat statavräkningsförslag för år 1930; och skulle ifrågavarande båda förslag överlämnas till magistraten.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Centralförrådets stafförslag år 1931.

Ordinarie stat.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
401.	Utgiftsräntor.....	8,000: —
403.	Personalkostnader.....	4,925: —
404.	Underhåll.....	5,300: —
407,	Allmänna utgifter.....	5,572: 90
417.	Dyrtidstillägg.....	850: —
419.	Arbete mot ersättning.....	3,000: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	252: 10
H.	Varor: inköp av.....	150,000: —
		<hr/> Kronor 177,900: —
	<i>Inbetalningar.</i>	
104.	Hushyror.....	850: —
109.	Inventariehyror.....	6,000: —
419.	Arbete mot ersättning.....	3,300: —
H.	Varor: Försäljningar.....	167,750: —
		<hr/> Kronor 177,900: —

Extra stat.**Litt. Utbetalningar.****I. Inventarier.**

Inköp av: 1 st. betongblandare	2,250: —
1 st. elektr. driven byggnadslyftkran	2,000: —
1 st. länshålln. pump för rörgravar	1,350: —
Verktyg, redskap m. m.	3,000: —
	Kronor 8,600: —

Inbetalningar.

Brist att täckas genom uttaxering.....	8,600: —
	Kronor 8,600: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 11 oktober 1930.

H. WESTLIN.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403.	Personalkostnader.		
	a) Löner:		
	Förrådsvaltaren:		
	Lön	1,800: —	1,700: —
	Tjänstgöringspengar	800: —	700: —
	Övrig förrådspersonal	2,000: —	2,000: —
	f) Pensionsavgifter:		
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa ..	325: —	375: —
		Kronor 4,925: —	4,775: —
404.	Underhåll.		
	a) Byggnader	1,000: —	1,000: —
	e) Inventarier	4,300: —	4,000: —
		Kronor 5,300: —	5,000: —
407.	Allmänna utgifter:		
	a) Utskylder	100: —	300: —
	b) Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	260 —	260: —
	2. Olycksfalls-	150: —	150: —
	3. Automobil	—	160: —
		410: —	570: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
407. e)	Hushyror	2,000: —	2,000: —
f)	Platshyror	1,992: 90	1,992: 90
g)	Uppvärmning	75: —	75: —
h)	Belysning	100: —	150: —
j)	Kontorsutensilier	125: —	125: —
k)	Trycksaker	60: —	60: —
m)	Telefon	300: —	250: —
n)	Telegram och porto	10: —	10: —
s)	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25: —	25: —
x)	Läkare	25: —	50: —
y)	Sjuk- och olycksfallsersättning	100: —	100: —
ä)	Arbetsresemester	250: —	300: —
		Kronor 5,572: 90	6,007: 90

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 96.

Beslöt styrelsen godkänna och till magistraten överlämna upprättat förslag jämte tillhörande specifikation till ordinarie stat för gasverket för år 1931 (Bil. A. och B.) ävensom statavräkning för gasverket för år 1930 (Bil. C.).

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Karlstads Gasverks statförslag för år 1931.

Ordinarie stat.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>		
401.	Skuldräntor	18,000:	—
403.	Personalkostnader	17,705:	—
404.	Underhåll	15,400:	—
405.	Driftmateriel och förbrukningsartiklar	105,050:	—
406.	Drift- och tillverkningskostnader	56,300:	—
407.	Allmänna utgifter	15,065:	—
408.	Renhållning	900:	—
410.	Restitutioner	100:	—
412.	Distributionskostnader	7,100:	—
417.	Dyrtidstillägg	6,000:	—
418.	Avskrivningar, enligt plan	17,000:	—
	extra	7,000:	—
		24,000:	—
419.	Arbeten mot ersättning	10,000:	—
700.	Oförutsedda utgifter	1,880:	—
	Överskott	20,000:	—
		297,500:	—
		Kronor	297,500: —

Inbetalningar.

171.	Gasförbrukningen	205,000: —	
172.	Biprodukter:		
	Koks	75,000: —	
	Tjära	5,000: —	80,000: —
192.	Ledningsamortering	2,500: —	
419.	Arbeten mot ersättning	10,000: —	297,500: —
			<u>297,500: —</u>
		Kronor	297,500: —

Karlstad den 30 september 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

ERIK BJÖRKMAN.

THURE BYTTNER.

Specifikation

till Karlstads Gasverks stat för år 1931.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
401.	Skuldräntor	18,000: —	19,000: —
403.	Personalkostnader.		
	a) Löner:		
	Andel i sekreterarens lön	125: —	125: —
	» i kamrerarens lön	667: —	667: —
	» i » tjänstg.-pgr	333: —	333: —
	» i » ålderstillägg	300: —	300: —
	» i 1:ste bokhållarens lön	600: —	600: —
	» i » tjänstg.-pgr	300: —	300: —
	» i » ålderstillägg	180: —	180: —
	» i 2:dre bokhållarens lön	416: 67	416: 67
	» i » tjänstg.-pgr	208: 33	208: 33
	» i » ålderstillägg	125: —	125: —
	» i extra kontorspers. löner	3,000: —	2,085: —
	» i kontorsv. o. tillf. pers.	500: —	400: —
	Föreståndarens lön	2,000: —	2,000: —
	» tjänstg.-pgr	1,000: —	1,000: —
	Gasmästarens lön	2,500: —	2,300: —
	» ålderstillägg	750: —	690: —
	» extra lönetillägg utan dyrt.-tillägg	600: —	600: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) Verkmästarens lön	2,500: —	2,300: —	
	» ålderstillägg	500: —	460: —	
	Mätareövermontörens lön	—	2,100: —	
	» ålderstillägg	—	420: —	
	e) Pensioner:			
	G. A. Nyqvist	700: —	700: —	
	J. F. Larsson	—	650: —	
	f) Pensionsavgifter:			
	Till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	400: —	400: —	19,360: —
		17,705: —		
404.	Underhåll.			
	a) Fastigheter	500: —	2,500: —	
	b) Driftapparater:			
	Gasvärmare	2,600: —	1,500: —	
	Retortugnar	6,000: —	1,000: —	
	Övriga driftapparater	2,000: —	2,000: —	
	e) Inventarier	800: —	600: —	
	f) Anläggningar:			
	Huvudledning	3,000: —	2,500: —	
	Servisledningar	500: —	500: —	10,600: —
		15,400: —		
405.	Driftmateriel och förbrukningsartiklar.			
	b) Maskinförnödenheter	600: —	600: —	
	d) Gaskol	100,000: —	95,000: —	
	e) Ved	100: —	100: —	
	f) Sprit	250: —	250: —	
	g) Myrmalm	1,600: —	1,600: —	
	i) Elektrisk kraft	1,000: —	1,000: —	
	j) Vatten	900: —	900: —	
	r) Renhållningsutensilier	400: —	400: —	
	ö) Övriga	200: —	200: —	100,050: —
		105,050: —		
406.	Drift- och tillverkningskostnader.			
	a) Gasberedning:			
	1. Retorteldare	29,000: —	25,000: —	
	2. Extra eldning	800: —	800: —	
	3. Maskinskötsel	3,000: —	2,700: —	
	4. Reningskistornas skötsel	3,000: —	3,000: —	
	b) Biprodukter:			
	1. Koksen (lossning, kol och koks- dragare, utkörning m. m.)	18,000: —	16,000: —	
	2. Tjäran (tappning, tomfat och transport)	2,500: —	2,500: —	50,000: —
		56,300: —		

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	Allmänna utgifter.			
	a) Utskylder:			
	Krono- och landstingskatt	700: —	595: —	
	Kommunalskatt	2,200: —	2,970: —	
	b) Försäkringsavgifter:			
	1. Brandförsäkringar	85: —	80: —	
	2. Olycksfallsförsäkring	500: —	450: —	
	3. Ansvarsförsäkring	145: —	125: —	
	e) Hus- och lokalhyror:			
	1. Andel i kontorshyra	2,250: —	2,250: —	
	g) Uppvärmning	125: —	125: —	
	h) Lyse och materiel därtill:			
	2. Elektrisk ström	1,200: —	1,200: —	
	9. Elektriska lampor	60: —	60: —	
	Diverse materiel	50: —	50: —	
	j) Kontorsutensilier, skriv- och ritmateriel	600: —	600: —	
	k) Trycksaker	800: —	600: —	
	l) Annonser	200: —	400: —	
	m) Telefon- och telegramavgifter	900: —	800: —	
	n) Porton	300: —	350: —	
	o) Indrivnings- och rättegångskostn.	50: —	50: —	
	p) Resekostnader	300: —	300: —	
	q) Föreningsavgifter	300: —	300: —	
	r) Utredningskostnader	1,000: —	1,000: —	
	s) Beklädnadspersedlar	150: —	—	
	x) Medicin och sjukvård	100: —	100: —	
	y) Sjuk- och olycksfallsersättn.	500: —	500: —	
	å) Förrådkostnader	300: —	1,000: —	
	ä) Arbetaresemester	1,800: —	1,600: —	
	ö) Övriga (velocipedslitage, tidningar och tidskrifter)	450: —	300: —	15,805: —
		15,065: —	800: —	
408.	Renhållning	900: —	900: —	
410.	Restitutioner	100: —	100: —	
412.	Distributionskostnader.			
	a) Mätareuppsättning	2,200: —	1,600: —	
	b) Mätareavläsning	2,000: —	1,800: —	
	d) Tillsyn av inomhusinstall.	2,400: —	2,000: —	
	e) Inkassering och utbärning av räkningar	500: —	500: —	
	g) Propaganda	—	400: —	6,300: —
		7,100: —	400: —	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
417.	Dyrtdstillägg	6,000: —	6,000: —
418.	<i>Avskrivningar.</i>		
	Enligt plan	17,000: —	
	Extra avskrivning	7,000 —	21,500: —
		24,000: —	
419.	Arbeten mot ersättning	10,000: —	10,000: —
700.	Oförutsedda utgifter	1,880: —	2,385: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 277,500: —	262,000: —

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 97.

Beslöt styrelsen godkänna och till magistraten överlämna upprättat förslag till extra stat för gasverket för år 1931. (Bil. A.).

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Karlstads Gasverks extra stat för år 1931.

Utbetalningar.

E.	Anläggningar:		
	5 a) Ledningsnätets utvidgning inom områden, var- est gasledning förut finnas	1,500: —	
	b) Servisledningar	4,000: —	5,500: —
G.	Driftapparater:		
	Nya tjär- och ammoniaktvättare	8,000: —	
	Gasmätare	4,000: —	12,000: —
I.	Inventarier		500: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor	18,000: —

Inbetalningar.

Erforderligt anslag att täckas medelst uttaxering 18,000: —
Karlstad den 30 september 1930.

ERIK BJÖRKMAN, CARL WILH. NYSTRÖM.

THURE BYTTNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 98.

Beslöt styrelsen godkänna och till magistraten överlämna upprättat förslag jämte tillhörande specifikation till ordinarie stat för elektricitetsverket för år 1931 (Bil. A. och B.), ävensom statavräkning för år 1930 (Bil. C.) och ett av belysningsingenjören upprättat P. M. (Bil. D.).

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Karlstads Elektricitetsverks statförslag för år 1931.

Ordinarie stat.

Litt.	Utbetalningar.	
401.	Skuldräntor	55,000: —
403.	Personalkostnader	34,935: 40
404.	Underhåll	45,900: —
405.	Driftmateriel och förbrukningsartiklar	263,800: —
406.	Drift- och tillverkningskostnader	19,200: —
407.	Allmänna utgifter	50,255: —
408.	Renhållning	1,100: —
409.	Allmänna lyshållningen	10,000: —
410.	Restitutioner	1,300: —
412.	Distributionskostnader	12,400: —
417.	Dyrtdstillägg	17,000: —
418.	Avskrivningar	105,000: —
419.	Arbeten mot ersättning	24,000: —
700.	Oförutsedda utgifter	1,109: 60
		<hr/>
		641,000: —
	Överskott	228,700: —
		<hr/>
		Kronor 869,700: —

Litt. **Inbetalningar.**

104.	Hushyror.....		1,092: —
120.	Diverse inkomster:		
	Ersättning för inkassering av vattenavgifter		500: —
191.	Strömförbrukningen:		
	a) Allmän förbrukning:		
	1. Gatu- och vägbelysning	28,693: —	
	2. Hamnbelysning	1,250: —	
	3. Annan allm. belysning	1,900: —	
		<u>31,843: —</u>	
	b) Enskild förbrukning	<u>810,265: —</u>	842,108: —
192.	Ledningsamortering		2,000: —
419.	Arbeten mot ersättning		24,000: —
			<u>Kronor 869,700: —</u>

Karlstad den 30 september 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

JOHN THALÉN.

THURE BYTTNER.

Bil. A.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
401.	Skuldräntor	55,000: —	59,000: —
403.	Personalkostnader.		
	a) Löner:		
	Andel i sekreterarens lön	375: —	375: —
	> i kamrerarens lön	2,000: —	2,000: —
	> i > tjänstg.-pgr	1,000: —	1,000: —
	> i > ålderstillägg	900: —	900: —
	> i 1:ste bokhåll. lön	1,800: —	1,800: —
	> i > tjänstg.-pgr	900: —	900: —
	> i > ålderstillägg	540: —	540: —
	> i 2:dre bokhåll. lön	1,250: —	1,250: —
	> i > tjänstg.-pgr	625: —	625: —
	> i > ålderstillägg	375: —	375: —
	> i extra kontorspers. löner	6,007: 50	6,255: —
	> i kontorsv. och tillf. pers.	1,500: —	1,200: —
	Föreståndarens lön	5,000: —	5,000: —
	> tjänstg.-pgr	2,500: —	2,500: —
	> ålderstillägg	1,000: —	1,000: —
	> ersättn. för värme	300: —	300: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) Distributionsingenjörens lön . . .	2,666: 67	2,666: 67	
	» tjänstg.-pgr . . .	1,333: 33	1,333: 33	
	» ålderstillägg . . .	400: —	400: —	
	Verkmästarens lön	2,700: —	2,500: —	
	» ålderstillägg	810: —	750: —	
	e) pensioner:			
	Karl Nilsson	552: 90	552: 90	
	f) Pensionsavgifter:			
	Till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	660: —	660: —	34,882: 90
		35,195: 40		
404.	Underhåll.			
	a) Fastigheter:			
	1. Ångcentralen	800: —	1,000: —	
	2. Omformarestationen	400: —	500: —	
	3. Primärstationen	200: —	300: —	
	4. Transformatorioskerna	1,200: —	1,000: —	
	5. Förrädsbyggnaden	200: —	300: —	
	d) Driftapparater:			
	1. Ackumulatorbatteriet	1,500: —	1,500: —	
	24. Instrumentering och förbindelse- ledningar	2,000: —	2,000: —	
	43. Dieselmotorn	600: —	1,000: —	
	46. Mätare	6,500: —	6,500: —	
	51. Omformare	400: —	500: —	
	64-66. Spåneldningsapparater	800: —	1,000: —	
	71. Transtormatorer	1,500: —	1,500: —	
	73. Turbogenerator	100: —	100: —	
	76. Utjämningsaggregat	—	100: —	
	85-87. Ångpannor m. m.	1,500: —	1,500: —	
	e) Inventarier	1,000: —	1,000: —	
	f) Anläggningar:			
	5. a) Huvudledningar	20,000: —	15,000: —	
	b) Servisledningar	200: —	500: —	
	27. Belysningsstolpar och lyktor	7,000: —	5,000: —	40,300: —
		45,900: —		
405.	Driftmateriel och förbrukningsartiklar.			
	a) Brännolja, kol och spån	12,000: —	12,000: —	
	b) Maskinförnödenheter	800: —	800: —	
	i) Elektrisk kraft	250,000: —	275,000: —	
	j) Vatten	700: —	700: —	
	r) Renhållningsutensilier	200: —	200: —	
	ö) Övriga	100: —	100: —	288,800: —
		263,800: —		

Litt.	Utbetalningar.	1981	Motsvarande belopp i 1980 års stat	
406.	Drift- och tillverkningskostnader.			
e)	1. Primärstationen	100: —	100: —	
	2. Omformarestationen	13,000: —	11,000: —	
	3. Ångcentralen	6,000: —	5,000: —	
	4. Transformatorbioskerna	100: —	200: —	16,300: —
		<u>19,200: —</u>	<u>200: —</u>	
407.	Allmänna utgifter.			
a)	Utskylder:			
	1. Krono- och landstingsskatt	3,200: —	6,290: —	
	3. Kommunalskatt	17,000: —	19,600: —	
b)	Försäkringsavgifter:			
	1. Brandförsäkringar	—	—	
	2. Olycksfallsförsäkring	1,500: —	1,500: —	
	3. Ansvars- och garantiförsäkring	450: —	250: —	
	4. Maskinskadeförsäkring	5,500: —	5,500: —	
	6. Stormskadeförsäkring	187: 50	187: 50	
e)	Hus- och lokalhyror:			
	Andel i kontorshyra	6,750: —	6,750: —	
	Platshyra för ångcentralen	1,155: —	1,155: —	
	» för materialförrådet	195: —	195: —	
g)	Uppvärmning	375: —	375: —	
h)	Lyse och material därtill	400: —	400: —	
i)	Vattenavgifter	50: —	50: —	
j)	Kontorsutensilier	1,300: —	1,300: —	
k)	Trycksaker	1,200: —	1,500: —	
l)	Annonser	700: —	1,000: —	
m)	Telefonavgifter	2,000: —	2,000: —	
n)	Postavgifter	300: —	350: —	
o)	Indrivnings- och rättegångskostn.	300: —	300: —	
p)	Resekostnader	1,000: —	1,500: —	
q)	Föreningsavgifter	650: —	655: —	
r)	Utredningskostnader	2,000: —	2,000: —	
x)	Medicin och sjukvård	50: —	50: —	
y)	Sjuk- och olycksfallsersättning	200: —	200: —	
z)	Representationskostnader	300: —	300: —	
ä)	Arbetaresemester	2,000: —	2,000: —	
ö)	Velocipedslitage och diverse	1,492: 50	1,492: 50	56,900: —
		<u>50,255: —</u>	<u>56,900: —</u>	
408.	Renhållning	1,100: —		1,200: —
409.	Allmänna lyshållningen.			
a)	5. Elektriska lampor	5,000: —	4,000: —	
	7. Lyktskötare	5,000: —	5,000: —	9,000: —
		<u>10,000: —</u>	<u>9,000: —</u>	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
410.	Restitutioner	1,300: —	1,300: —
412.	Distributionskostnader.		
	a) Uppsättning och justering av mätare	7,500: —	7,500: —
	b) Avläsning av mätare	2,200: —	2,200: —
	d) Tillsyn av priv. installat.	200: —	300: —
	e) Utbärning av räkningar och inkasse- ring av avgifter	1,500: —	1,500: —
	g) Propaganda	1,000: —	700: —
		<u>12,400: —</u>	<u>12,200: —</u>
417.	Dyrtdstillägg	18,000: —	17,000: —
418.	Avskrivningar.		
	Enligt plan	95,000: —	95,000: —
	Materialförrådet	10,000: —	10,000: —
		<u>105,000: —</u>	<u>105,000: —</u>
419.	Arbeten mot ersättning	24,000: —	24,000: —
700.	Oförutsedda utgifter	1,109: 60	777: 10
		<u>Kronor 612,260: —</u>	<u>666,660: —</u>

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 99.

Beslöt styrelsen godkänna och till magistraten överlämna uppgjort förslag till extra stat för elektricitetsverket för år 1931 (Bil. A.).

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Karlstads Elektricitetsverks extra stat för år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>		
E.	Anläggningar:		
	a) Servisledning	5,000: —	
	b) Nya gatulyktor enl. separat lyshållningsförslag	2,355: —	
	c) Ny högspänningskabel under älven från Mattfabriken till Klaravik	1,500: —	
	d) Diverse kabledningar	5,000: —	13,855: —

G. Driftapparater:

a) Kopplingskåp vid Mattfabriken för högspänningskablar	1,500: —	
b) Nytt utjämningsaggregat för likströmsnätet ..	6,000: —	
c) Mätare för abonnemang	10,000: —	17,500: —

I. Inventarier:

a) Kabelvagn	1,000: —	
b) Övriga inventarier	3,000: —	4,000: —
	<u>S:ma Kronor</u>	<u>35,355: —</u>

Inbetalningar.

Erforderligt anslag föreslås att täckas på följande sätt:

genom uttaxering	Litt. E a)	5,000: —	
" "	" E b)	2,355: —	
" "	" E d)	5,000: —	
" "	" G c)	10,000: —	
" "	" I	4,000: —	26,355: —
" lån å 20 år	" E c)	1,500: —	
" " " 20 "	" G a)	1,500: —	
" " " 20 "	" G b)	6,000: —	9,000: —
	<u>S:ma Kronor</u>	<u>35,355: —</u>	

Karlstad den 30 september 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

JOHN THALÉN.

THURE BYTTNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 1 oktober 1930.

§ 101.

Beslöt styrelsen godkänna och till magistraten överlämna förslag till ordinarie stat för elektricitetsverkets materialförråd för år 1931 (Bil. A.), även som statavräkning för år 1930 (Bil. B.)

Denna § justerades genast.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Karlstads Elektricitetsverks Materialförråds stafförslag för år 1931.

Litt. **Utbetalningar.**

401.	Räntor	4,000: —	
403.	Personalkostnader	3,300: —	
404.	Underhåll	200: —	
407.	Allmänna utgifter	200: —	
418.	Avskrivning å lagret ..	6,000: —	
H.	Inköp av varor	30,000: —	43,700: —
		Kronor	43,700: —

Inbetalningar.

H.	Försäljning av varor	32,700: —	
109.	Uthyrning av inventarier	1,000: —	
	Brist att täckas av Elektricitetsverket	10,000: —	43,700: —
		Kronor	43,700: —

Karlstad den 30 september 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

J. THALÉN.

THURE BYTTNER.

Utdrag ur protokoll fört vid Karlstads fattigvårdsstyrelsens sammanträde onsdagen den 1 oktober 1930.

§ 196.

Sedan fattigvårdsstyrelsen genomgått och godkänt den för innevarande år upprättade, härjämte bifogade statavräkningen:

“Statavräkning för år 1930“.

Bil. § 196 A.

upptog styrelsen till behandling frågan om inkomst- och utgiftsstat för nästkommande år, och beslöt styrelsen härvid att, med fastställande av närslutna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931:

“Statförslag för år 1931“.

Bil. § 196 B.

ingå till stadsfullmäktige med begäran, att fullmäktige måtte till täckande av bristen i det uppgjorda statförslaget anvisa för år 1931 323,876 kronor 60 öre.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Rätt utdrag ur protokoll intyga:

LAURA FERNQVIST.

AGNES WALLIN.

Fattigvårdsstyrelsens statförslag för år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader.....	47,251: 60
417.	Dyrtdstillägg.....	12,000: —
404.	Underhåll.....	8,000: —
407.	Allmänna utgifter.....	60,425: —
408.	Renhållning.....	2,500: —
502.	Födoämnen.....	55,000: —
503.	Begravningskostnader.....	2,000: —
504.	Beklädnaden.....	10,900: —
505.	Sjukvården.....	6,000: —
511.	Understöd.....	115,000: —
513.	Ersättning till främmande kom.....	30,000: —

514.	Lämnat understöd till icke hemortsberättigade.....	35,000: —
516.	Bränsle för utdelning.....	20,000: —
517.	Kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag	5,000: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	1,500: —
617.	Sjukvårdskostnader att utsökas av landstinget.....	25,000: —
419.	Arbeten mot ersättning.....	16,000: —
518.	Hönsgården.....	400: —
519.	Köksträdgården.....	300: —
520.	Flit- och oppmuntringspenningar	4,700: —
510.	Stämpelkostnader	500: —
	Kronor	457,476: 60

Inbetalningar.

101.	Fondräntor	200: —
221.	Ersättning från:	
	Karlstads socken (inackordering)	2,500: —
	a) av andra kommuner	40,000: —
	b) av enskilda personer	7,000: —
225.	Löseegendom som tillfaller kommunen.....	300: —
227.	Pensionsavgifter från Kungl. Pensionsstyrelsen	14,000: —
617.	Ersättning från:	
	a) av Landstinget	34,000: —
	b) av Kungl. Statsverket	15,000: —
225.	Barnvårdsnämnden å Klaraborg inackorderade barn	—
419.	Arbeten mot ersättning.....	19,000: —
518.	Hönsgården.....	800: —
519.	Köksträdgården	800: —
	Dyrtidstillägg	12,000: —
	Brist att täckas genom uttaxering	311,876: 60
		<u>323,876: 60</u>

Karlstad den 1 okt. 1930.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:
JULIUS AHLBERG.

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Ordföranden	500: —	500: —	
	Predikanten	500: —	500: —	
	Sekreteraren (arvode)	500: —		
	» (bitr.)	800: —	1,300: —	
	Sysselman	4,400: —	4,400: —	
	Kassören	3,000: —	2,600: —	
	1 st. tillsyningsman	2,860: —		
	1 » »	2,200: —	5,060: —	6,240: —
	Vaktmästaren	1,800: —	1,800: —	
	Maskinisten	1,950: —	1,950: —	
	Portvakten	1,950: —	1,950: —	
	Eldaren	1,440: —	1,430: —	
	Husmodern (föreståndarinnan)	1,320: —	1,260: —	
	3:ne sjuksköterskor à 1,170: —, 990: —, 1,100: —	3,260: —	3,060: —	
	Barnavdelningsföreståndarinnan	—	1,200: —	
	Kokerskan	1,100: —	1,100: —	
	Tvättförestånderskan	900: —	900: —	
	Sömmerskan	700: —	700: —	
	10 st. sjuksköterskebiträden och 2 biträden å försörjningsavdel.	5,800: —	5,620: —	
	3 st. köksbiträden	1,368: —	1,368: —	
	1 » tvättbiträde	420: —		
	2 » barnavdelningsbiträden	—	900: —	38,778: —
	Semester- och vikariatavvode	2,000: —	2,000: —	
	e) Pensioner:			
	f. d. vaktmästaren A. Vessman	1,727: 40	1,727: 40	
	f. d. rättaren Lars D. Bomb	1,056: 20	1,056: 20	
	f. d. sjuksköterskan M. Larsson	300: —	300: —	3,083: 60
	j) Sjukvård för personalen	500: —	500: —	
	k) Olycksfallsförsäkring	100: —	100: —	
	f) Sveriges kommunalanställdas pensions- kassa	1,800: —	1,800: —	
	ä) Kontorsbiträde	3,000: —	3,000: —	5,400: —
		Kronor 47,251: 60	49,261: 60	
404.	Underhåll.			
	Av fastigheten och inventarier	8,000: —	8,000: —	
		Kronor 8,000: —	8,000: —	

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	Allmänna utgifter.			
a)	Utskylder	725: —	725: —	
b)	Försäkringsavgifter	250: --	250: —	
e)	Hushyror	21,900: —	21,900: —	
	Sommarhyra och transportkostn. för barnkolonien	—	450: —	
	Jordarrende och fackhyra	100: —	—	23,325: —
	Uppvärmning av anstalten, kök, tvätt och bakning.			
g)	1. Ved	1,500: —	2,000: —	
	2. Ångkol	4,000: —	4,500: —	
	3. Koks	9,000: —	9,000: —	
	4. Gas	1,500: —	1,500: —	
	5. Diverse utensilier	300: —	300: —	17,300: —
		16,300: —		
h)	Lyse och material härför	5,000: —	5,000: —	
i)	Vattenavgifter	6,000: --	6,000: —	
j)	Kontorsutensilier	300: —	150: —	
k)	Trycksaker	800: —	1,000: —	
l)	Annonser	500: —	500: —	
m)	Telefon och radiolicenser	1,000: —	1,000: —	
n)	Telegram och postporto	400: —	350: —	
p)	Resekostnader	400: —	400: —	
s)	Förbrukningsartiklar	5,000: —	5,000: —	
u)	Sånghalm	100: —	300: —	
ö)	4. Is	150: —	150: —	
	Tidningar och tidskrifter	400: —	200: —	
5.	Tobaksvaror	1,100: —	900: --	20,950: —
		21,150: —		
	Kronor	60,425: —		61,575: —
408.	Renhållning.			
a)	Renhållningsmaterial	1,000: —	1,000: --	
b)	Tvätt och material härför	1,500: —	1,500: —	2,500: —
		2,500: —		
	Kronor	2,500: —		2,500: —
502.	Födoämnen.			
a)	Slutna värden	40,000 —	42,000: —	
b)	Öppna värden	15,000: —	16,000: —	58,000: —
		55,000: —		
	Kronor	55,000: —		58,000: —
503.	Begravningskostnader.			
a)	Slutna värden	1,000: —	1,000: —	
b)	Öppna värden	1,000: —	1,200: —	2,200: --
		2,000: —		
	Kronor	2,000: —		2,200: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
504.	Beklädnaden.			
a)	Slutna vården	6,500: —	6,500: —	
b)	1. Öppna vården	3,000: —	3,000: —	
	2. Öppna vården, konfirmations- kläder	1,400: —	1,400: —	10,900: —
		<u>Kronor</u>	<u>10,900: —</u>	<u>10,900: —</u>
505.	Sjukvården.			
a)	Slutna vården	3,000: —	3,000: —	
b)	Öppna vården	3,000: —	4,000: —	7,000: —
		<u>Kronor</u>	<u>6,000: —</u>	<u>7,000: —</u>
511.	Understöd.			
	Kontant	115,000: —		105,000: —
		<u>Kronor</u>	<u>115,000: —</u>	<u>105,000: —</u>

Utdrag ur protokoll, fört vid barnavårdsnämndens i Karlstad sammanträde den 6 oktober 1930.

§ 140.

Föredrogs och godkändes upprättat förslag till inkomst- och utgiftsstat för barnavårdsnämnden för år 1931; och skulle detsamma tillika med därvid fogad statavräkning för innevarande år till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Barnavårdsnämndens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader.....	6,300: —
407.	Allmänna utgifter.....	6,385: —
417.	Dyrtidstillägg.....	830: —
420.	Diverse utgifter.....	50: —
561.	Utackorderingskostnader.....	34,000: —
562.	Anslag till främmande kommuner och inrättningar.....	18,000: —
563.	Upptagningshemmet.....	8,100: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	235: —
		Kronor 73,900: —
	<i>Inbetalningar.</i>	
107.	Statsanslag.....	700: —
120.	Ersättning från:	
	a) Främmande kommuner ..	7,500: —
	b) Landsting.....	6,500: —
	d) Enskilda.....	1,500: —
	Egna inkomster.....	16,200: —
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering.....	57,700: —
		Kronor 73,900: —

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Barnavårdsföreståndaren:			
	Lön	2,400: —	2,400: —	
	Ålderstillägg	—	240: —	
	Sekreteraren	500: —	500: —	
	Extra skrivhjälp	400: —	400: —	
	_____	3,300: —	400: —	3,540: —
	ö) Arvode till barnavårdsmännen	3,000: —		2,500: —
	_____	Kronor 6,300: —		6,040: —
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringsavgifter:			
	2. Olycksfalls-	10: —		10: —
	j) Skrivmateriel	100: —		150: —
	k) Trycksaker	175: —		205: —
	l) Annonser	25: —		50: —
	m) Telefonavgifter	275: —		200: —
	n) Porto och telegram	250: —		250: —
	o) Rättegångskostnader	75: —		75: —
	p) Resekostnader	700: —		650: —
	r) Beklädnadskostnader	2,000: —		2,000: —
	v) Sjukvård	2,700: —		2,700: —
	x) Medicin	25: —		25: —
	ö) Övriga:			
	6. Tidskrifter	50: —		25: —
	_____	Kronor 6,385: —		6,340: —
420.	Diverse utgifter.			
	h) Kallelser och ärenden	50: —		100: —
	_____	Kronor 50: —		100: —
561.	Utackorderingskostnader.			
	För utackorderade barn	32,000: —		32,000: —
	För barn, som tillkomma	2,000: —		2,000: —
	_____	Kronor 34,000: —		34,000: —
562.	Anslag till främmande kommuner och inrättningar.			
	a) Främmande kommuner	5,000: —		5,000: —
	b) Främmande inrättningar	13,000: —		22,700: —
	_____	Kronor 18,000: —		27,700: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
563.	Upptagningshemmet.		
a)	Personalkostnader	2,600: —	—
b)	Kosthåll	3,800: —	—
d)	Beklädnad	400: —	—
e)	Underhåll och förbrukningsartiklar	1,300: —	—
		<hr/>	
		Kronor 8,100: —	—

Karlstad den 6 oktober 1930.

GUSTAF BRAUNERHIELM.

J. A. Frimodig.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårds-
nämnden i Karlstad den 8 oktober 1930.*

§ 160.

Beslöt hälsovårdsnämnden fastställa de förslag till statavräkning för innevarande år samt till nämndens inkomst- och utgiftsstat för år 1931, som äro protokollet bilagda.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Hälsovårdsnämndens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>		
	Allmänna hälsovården.		
403.	Personalkostnader	26,993:	01
407.	Allmänna utgifter	3,105:	—
408.	Renhållning	61,550:	—
417.	Dyrtidstillägg ..	9,500:	—
521.	Bostadstillsyn ..	600:	—
522.	Yrkesinspektion ..	300:	—
523.	Desinfektion	325:	—
524.	Vaccination	125:	—
525.	Livsmedelsundersökning ..	200:	—
526.	Tuberkulossjukvård	3,975:	—
527.	Kostnader för könspoliklinik ..	1,700:	—
700.	Oförutsedda utgifter	500:	—
		108,873:	01
	Epidemisjukhuset.		
403.	Personalkostnader	13,615:	20
404.	Underhåll	3,000:	—
407.	Allmänna utgifter	25,615:	—
408.	Renhållning	775:	—

417.	Dyrtidstillägg	1,800: —	
523.	Desinfektion	150: —	
700.	Oförutsedda utgifter	894: 80	45,850: —

Köttbesiktningsbyrån.

403.	Personalkostnader	11,993: 94	
404.	Underhåll	100: —	
407.	Allmänna utgifter	13,750: —	
408.	Renhållning	1,100: —	
417.	Dyrtidstillägg	3,050: —	
700.	Oförutsedda utgifter	406: 06	30,400: —
		Kronor	185,123: 01

Litt. *Inbetalningar.*

Allmänna hälsovården.

241.	Sjuksköterskeersättning	2,000: —	
247.	Hämtningsavgifter	17,000: —	19,000: —

Epidemisjukhuset.

241.	Legosängsavgifter	32,000: —	
242.	Ersättning för verkställd desinfektion	50: —	
243.	Ersättning av landstinget	—	32,050: —

Köttbesiktningsbyrån.

104.	Hushyror	3,500: —	
120.	a) Ersättning av drätselkammaren för gaturen- hållning och eldning	300: —	
	b) Vågavgifter	400: —	
245.	Besiktningsavgifter	26,200: —	30,400: —
		Egna inkomster	81,450: --
	<i>Brist att täckas genom uttaxering</i>		103,673: 01
		Kronor	185,123: 01

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
	Allmänna hälsovården.			
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Sekreteraren	500: —	500: —	
	1:ste stadsläkaren:			
	Lön	5,000: —	5,000: —	
	Ålderstillägg	1,000: —	1,000: —	
	2:dre stadsläkaren:			
	Lön	2,500: —	2,500: —	
	Stadsveterinären:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg, 3 st. à 150: —	450: —	450: —	
	1:ste sundhetstillsyningsmannen:			
	Grundlön	1,800: —	1,800: —	
	Lönstillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg, 3 st. à 150: —	450: —	450: —	
	2:dre sundhetstillsyningsmannen:			
	Grundlön	1,800: —	1,800: —	
	Lönstillägg	300: —	300: —	
	Ålderstillägg, 1 1/4 st. à 150: —	187: 50	150: —	
	Distriktsbarnmorska 1	450: —	450: —	
	d:o 2	450: —	450: —	
	Stadssjuksköterska 1:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg, 3 st. à 100: —	300: —	300: —	
	Stadssjuksköterska 2:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg, 1 st. à 100: —	100: —	41: 66	19,991: 66
	d) Semester- och vikariatsarvoden	950: —	950: —	950: —
	e) Pensioner:			
	Emma Andersson	300: —	300: —	
	Vilhelmina Adamsson	750: —	750: —	
	Gerda Flack	500: —	500: —	
	Olle Sandberg	1,083: —	1,083: —	2,633: —
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	222: 51		222: 51
	i) Beklädnadsersättning	400: —		400: —
	l) Hyresersättning:			
	Åt stadssjuksköterskorna	1,200: —	1,200: —	
	Åt distriktsbarnmorskorna	1,500: —	1,500: —	2,700: —
		Kronor 26,993: 01	41: 66	26,897: 17

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Brandförsäkring av laboratoriets inventarier	1: 80		1: 80
	2. Olycksfallsförsäkringspremier	48: 20	50: —	48: 20
	e) Expeditionslokal för sundhetstillsyningsmännen ävensom laboratorium	900: —		900: —
	g) Uppvärmning i laboratoriet (varmvatten)	20: —		30: —
	h) Belysning	25: —		50: —
	j) Kontorsutensilier	100: —		100: —
	k) Trycksaker	200: —		200: —
	l) Annonser	300: —		300: —
	m) Telefon	800: —		800: —
	n) Telegram och porto	10: —		10: —
	p) Resekostnader	250: —		250: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	200: —		200: —
	x) Medicin och sjukvårdsutensilier	150: —		150: —
	ö) Velocipedslitningsersättning	100: —		100: —
		Kronor	3,105: —	3,140: —
408.	Renhållning.			
	a) Ersättning till renhållningsverket:			
	1. Enligt kontrakt	41,100: —		39,000: —
	2. Hämtningsavgifter	17,000: —		17,000: —
	3. Hämtning av slask	3,300: —	61,400: —	2,570: —
				58,570: —
	d) Städning och skurning av hälsovårdsnämndens byrå	150: —		150: —
		Kronor	61,550: —	58,720: —
523.	Desinfektion.			
	a) Smittrening	300: —		300: —
	b) Borttagande av ohyra	25: —		25: —
		Kronor	325: —	325: —
525.	Livsmedelsundersökning.			
	b) Mjölksprov m. m.	200: —		200: —
		Kronor	200: —	200: —
526.	Tuberkulossjukvård.			
	a) Dispensärbyrå	1,800: —		1,800: —
	b) Avgifter till landstinget	825: —		825: —
	d) Arvode till läkare vid tuberkulosavdelningen vid Klaraborg	750: .		750: —
	e) Tillägg till dispensärläkarens lön	600: —		600: —
		Kronor	3,975: —	3,975: —

		Epidemisjukhuset.			
Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat		
403.	Personalkostnader.				
	a) Löner:				
	Sköterskan:				
	Lön	1,200: —		1,200: —	
	Ålderstillägg, 3 st. à 110: — (10 % å 1,100: —)	330: —		—	
	Undersköterskan:				
	Lön	800: —		800: —	
	Ålderstillägg, 2 st. à 80: —	160: —		80: —	
	Sköterskebiträden:				
	Lön, 1 à 500: —, 4 à 400: —	2,100: —		2,100: —	
	Ålderstillägg, 3 st. à 50: —, 1 st. à 40: —	190: —		216: 67	
	Köksföreståndarinnan	900: —		900: —	
	Kokerskan:				
	Lön	480: —		480: —	
	Ålderstillägg, 2 st. à 48: —	96: —		—	
	Köksbiträdet	340: —		340: —	
	Tvätterskan	570: —		570: —	
	Portvakten:				
	Lön	1,300: —		1,300: —	
	Ålderstillägg, 2 st. à 130: —	260: —	8,726: —	130: —	8,116: 67
	d) Semester- och vikariatsarvoden samt julpengar		900: —		900: —
	f) Pensionsavgifter:				
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa		189: 20		189: 20
	h) Kosthåll		3,100: —		3,100: —
	j) Sjukvård		300: —		300: —
	ö) Ersättning för passande av port och telefon		400: —		400: —
		Kronor	13,615: 20		13,005: 87
404.	Underhåll.				
	a) Byggnader:				
	1. Att verkställas av stadsarkitekten	2,000: —		2,000: —	
	2. Att verkställas av hälsovårdsnämnden	200: —	2,200: —	1,200: —	3,200: —
	e) Inventarier, reparationer		500: —		500: —
	f) Planteringar m. m.		300: —		300: —
		Kronor	3,000: —		4,000: —
407.	Allmänna utgifter.				
	a) Utskylder		200: —		200: —
	b) Försäkringspremier:				
	1. Brand-	70: —		70: —	
	2. Olycksfalls-	30: —	100: —	30: —	100: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	e) Hushyror	9,000: —		9,000: —
	g) Uppvärmning:			
	1. a) Ved för kokning	400: —	500: —	
	2. Ångkol	50: —	50: —	
	3. Koks	3,000: —	3,000: —	
	6. Kokgas	200: —	200: —	
	8. Elektricitet	400: —	500: —	
	10. Arbetskostnader	150: —	150: —	
	11. Diverse utensilier	50: —	25: —	4,425: —
	h) Belysning:			
	2. Elektricitet	1,200 —	1,200: —	
	9. Elektriska lampor	75: —	75: —	
	11. Diverse utensilier	25: —	25: —	1,300: —
	i) Vattenavgifter	800: —	800: —	
	j) Kontorsutensilier	50: —	50: —	
	k) Trycksaker	50: —	25: —	
	l) Annonser	25: —	25: —	
	m) Telefon	525: —	525: —	
	n) Telegram och porto	15: —	25: —	
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	1,500: —	2,000: —	
	t) Kosthåll	6,000: —	6,000: —	
	x) Medicin och sjukvårdsutensilier:			
	1. Medicin och dylikt	1,000: —	500: —	
	2. Utensilier och laboratoriet	700: —	300: —	
	3. Förbandsartiklar	100: —	100: —	900: —
		<u>Kronor</u>	<u>25,615: —</u>	<u>25,375: —</u>
408.	Renhållning.			
	b) Gärd och gata (tillfälligt)	25: —		25: —
	d) Städning och skurning:			
	1. Material	250: —		250: —
	e) Tvätt:			
	1. Material	350: —	350: —	
	2. Arbetskostnad (tillfällig)	150: —	150: —	500: —
		<u>Kronor</u>	<u>775: —</u>	<u>775: —</u>

Köttbesiktningsbyrån.

403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Besiktningsveterinären	4,500: —	4,500: —	
	Hallmästaren	2,200: —	2,200: —	
	Mikroskopist och kassörska	1,200: —	1,200: —	7,900: —
	d) Semester och vikariatsarvoden	700: —		700: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	134: 71	134: 71	
	Karlstads stads pensionsfond	959: 23	959: 23	1,093: 94
	l) Hyresersättning till hallmästaren	400: —		700: —
	ä) 1. Besiktningsveterinärens ställföreträdare, expectansarvode	900: —	900: —	
	2. Tillfälligt mikroskopistbiträde	500: —	500: —	
	3. Extra vaktmästarehjälp	500: —	400: —	1,800: —
		Kronor	11,993: 94	11,493: 94
404.	Underhåll.			
	e) Inventarier	100: —		100: —
		Kronor	100: —	100: —
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringspremier:			
	1. Brand-	25: —	25: —	
	2. Olycksfalls-	25: —	25: —	50: —
	e) Hushyra	11,800: —		11,800: —
	g) Uppvärmning (varmvatten och dyl.)	125: —		125: —
	h) Belysning	200: —		200: —
	i) Vattenavgifter	300: —		250: —
	j) Kontorsutensilier	50: —		50: —
	k) Trycksaker	50: —		100: —
	l) Annonser	25: —		25: —
	m) Telefon	250: —		200: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	800: —		400: —
	x) Utensilier för laboratoriet	100: —		150: —
		Kronor	13,750: —	13,350: —
408.	Renhållning.			
	b) Bortforsling och destruktion av avfall	350: —		300: —
	d) Städning:			
	1. Material	150: —	150: —	
	2. Arbetskostnad	300: —	300: —	450: —
	e) Tvätt	300: —		400: —
		Kronor	1,100: —	1,150: —

Karlstad den 8 oktober 1930.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

OTTO ÅGREN.

Bertil Julin.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads folkskolestyrelse den 23 september
1930.*

§ 108.

På förslag av byggnads- och ekonominämnden beslöt folkskolestyrelsen att godkänna och för stadsfullmäktige framlägga följande av kassaförvaltaren och folkskolinspektören uppgjort förslag till Karlstads folkskoleväsens ordinarie utgifts- och inkomststat för år 1931.

Bil. 1a och 1b.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 26 september 1930 klockan 5,30 e. m.

O. W. KARLSSON.

ANDERS LÖFBERG.

B. ASPLIND.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG.

Karlstads Folkskolestyrelsens ordinarie stat för år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader	308,126: 36
404.	Underhåll	12,500: —
407.	Allmänna utgifter.....	72,840: —
408.	Renhållning	12,700: —
417.	Dyrtidstillägg	71,000: —
420.	Diverse utgifter.....	250: —
541.	Slöjdmateriell.....	4,200: —
542.	Skolköksmateriell	3,800: —
543.	Annan undervisningsmateriell.....	3,000: —
544.	Skolbad.....	900: —

545.	Skolresor	1,000: —
546.	Skolträdgård	500: —
548.	Skodon och skolagning.....	1,000: —
549.	Fri undervisningsmaterieell	3,000: —
551.	Barnbespisning	1,500: —
553.	Skolbiblioteket	1,000: —
554.	Fortsättningsskoleunderstöd	1,200: —
555.	Tandkliniken	10,419: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	2,000: —
		Kronor 510,935: 36

Inbetalningar.

107.	Statsanslag.....	228,188: 40
120.	Diverse inkomster	60: —
119.	Stadskassan	282,686: 96
		Kronor 510,935: 36

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403.	Personalkostnader.		
	a) Löner:		
	Folkskolinspektören	8,000: —	7,687: 50
	7 ordinarie folkskollärare i 4:de lönegraden à 4,808: —	33,656: —	28,848: —
	1 ordinarie folkskollärare i 3:dje lönegraden	4,408: —	4,408: —
	5 ordinarie folkskollärare (därav två tjänstlediga) i 2:dra lönegraden à 4,008: —	12,024: —	16,032: —
	3 ordinarie folkskollärare i 1:sta lönegraden à 3,608: —	10,824: —	10,824: —
	2 ordinarie folkskollärare i 1:sta lönegraden att anställas från 1 juli 1931 à 1,804: —	3,608: —	—
	4 e. o. folkskollärare à 2,629: — ..	10,516: —	7,887: —
	2 vik. folkskollärare å vakanta tjänster à 1,412: 27	2,824: 54	—
	3 vik. folkskollärare à 2,629: -- ..	7,887: —	5,258: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403. a)	6 ordinarie folkskollärarynnor i 4:de lönegraden (därav 1 tjänstledig) à 3,960: —	19,800: —	19,800: —
	6 ordinarie folkskollärarynnor i 3:dje lönegraden à 3,660: —	21,960: —	21,060: —
	4 ordinarie folkskollärarynnor i 1:sta lönegraden à 3,060: —	12,240: —	10,710: —
	2 e. o. folkskollärarynnor à 2,305: —	4,610: —	8,327: 27
	17 ordinarie småskollärarynnor i 4:de lönegraden à 2,593: —	44,081: —	49,267: —
	1 ordinarie småskollärarynna i 3:dje lönegraden	2,393: —	2,193: —
	3 ordinarie småskollärarynnor i 1:sta lönegraden à 1,993: —	5,979: —	3,986: —
	1 ordinarie småskollärarynna i 1:sta lönegraden att anställas från 1 juli 1931	996: 50	—
	4 e. o. småskollärarynnor à 1,645: —	6,580: —	9,870: —
	1 vik. småskollärarynna å vakant tjänst Vikariatsarvoden	883: 68	—
	5,000: —	5,000: —	—
	3 handarbetslärarynnor i 4:de lönegraden à 2,425	7,275: —	7,275: —
	2 handarbetslärarynnor i 3:dje lönegraden à 2,225: —	4,450: —	4,450: —
	1 handarbetslärarynna i 2:dra lönegraden	2,025: —	2,025: —
	Timarvoden	2,500: —	2,000: —
	1 skolkökslärarynna i 3:dje lönegraden	3,320: —	3,620: —
	1 skolkökslärarynna i 1:sta lönegraden	2,720: —	3,320: —
	1 vik. skolkökslärarynna	2,025: —	2,025: —
	1 gymnastiklärarynna	1,200: —	1,200: —
	1 slöjdlärare	3,720: —	3,720: —
	2 fortsättningsskollärare i 2:dra lönegraden à 4,420: —	8,840: —	10,440: —
	1 fortsättningsskollärarynna i 4:de lönegraden	4,220: —	4,220: —
	1 skolkökslärarynna i fortsättningsskolan 4:de lönegraden	4,120: —	4,120: —
	Skolläkaren	1,500: —	1,500: —
	Kassaförvaltaren	1,500: —	1,500: —
	Skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	1,000: —	1,000: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1981	Motsvarande belopp i 1980 års stat
403.	a) 3 vaktmästare i 4:de lönegraden à 1,950: —	5,850: —	5,850: —
	1 vaktmästare i 3:dje lönegraden .	1,200: —	1,200: —
	e) Pensioner:		
	Charlotta Hultman	300: —	300: —
	Helena Hamnqvist	240: —	240: —
	Augusta Lundgren	635: —	635: —
	Matilda Olsson	710: —	710: —
	J. Carlstedt	834: —	834: —
	K. J. Lindgren	834: —	834: —
	N. Fr. Lindh	1,434: —	1,434: —
	Maria Johansson	531: —	531: —
	A. G. Lingren	793: 95	793: 95
	Vendela Borgman	686: 28	686: 28
	Albertina Olsson	476: 10	476: 10
	S. Th. Gren	741: 31	741: 31
	f) Pensionsavgifter:		
	Avgift till statens pensionsanstalt .	4,715: —	4,625: —
	Avgift till Sveriges kommunalanstäl- das pensionskassa	2,800: —	2,400: —
	ö) Övriga arvoden:		
	Timarvoden i fortsättningsskolan .	7,000: —	7,000: —
	För undervisning i 1 slöjdgrupp .	360: —	360: —
	För undervisning i 4 slöjdgrupper à 270: —	1,080: —	1,350: —
	För undervisning i 6 slöjdgrupper à 240: —	1,440: —	1,680: —
	För undervisning i 11 slöjdgrupper à 180: —	1,980: —	1,440: —
	För undervisning i trädgårdsskötsel	1,250: —	1,250: —
	För undervisning i särklass	500: —	500: —
	För undervisning i sång	600: —	600: —
	För undervisning i gymnastik	400: —	400: —
	Skolbibliotekarien	250: —	250: —
	Överläraren i Östra distriktet	500: —	500: —
	Överläraren i Västra distriktet	400: —	400: —
	2 tillsyningslärare à 150: —	300: —	300: —
	2 skolgångstillsyningsmän à 200: —	400: —	400: —
	1 slöjdföreståndare	75: —	75: —
	1 slöjdföreståndare	50: —	50: —
	1 materialföreståndare	75: —	75: —
		<u>308,126: 36</u>	<u>302,493: 41</u>

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat		
404.	Underhåll.				
	a) Fastigheter	10,500: —		9,000: —	
	b) Inventarier	<u>2,000: —</u>	12,500: —	<u>2,000: —</u>	11,000: —
407.	Allmänna utgifter.				
	a) Utskylder	1,520: —		1,300: —	
	b) Försäkringsavgifter:				
	Brandförsäkring	500: —			
	Olycksfallsförsäkring	<u>200: —</u>	700: —	700: —	
	e) Hyror:				
	Folkskoleexpeditionen	1,750: —			
	Herrhagsskolan	21,500: —			
	Tjäderskolan	7,630: —			
	Gamla skolan	5,270: —			
	Norra skolan	3,700: —			
	Gamla seminariet	2,000: —			
	Tandkliniken	<u>1,100: —</u>	42,950: —	41,250: —	
	g) Uppvärmning och material härför	16,000: —		16,000: —	
	h) Lyse och material härför	4,500: —		4,500: —	
	i) Vattenavgifter	1,520: —		1,000: —	
	j) Kontorsutensilier	500: —		500: —	
	k) Trycksaker	1,500: —		1,500: —	
	l) Annonser	600: —		500: —	
	m) Telefonavgifter	1,000: —		1,000: —	
	n) Porto och telegram	250: —		200: —	
	p) Resekostnader	500: —		500: —	
	r) Utredningskostnader	200: —		200: —	
	x) Medicin och sjukvårdsutensilier	300: —		300: —	
	ö) Övriga	<u>800: —</u>	72,840: —	<u>800: —</u>	70,350: —
408.	Renhållning.				
	b) Stadens fastigheter	2,200: —		2,000: —	
	d) Städning och skurning:				
	Materiell	700: —			
	Arbetskostnad	<u>9,800: —</u>	<u>10,500: —</u>	<u>10,400: —</u>	12,400: —
417.	Dyrtidstillägg		71,000: —		72,000: —
420.	Diverse utgifter.				
	f) Tillfällig maskinskrivning		250: —		250: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
541.	Slöjdmateriell.			
	Träslöjden	1,500: —	1,600: —	
	Metallslöjden	500: —	500: —	
	Pappslöjden	700: —	600: —	
	Syslöjden	1,500: —	1,300: —	4,000: —
			4,200: —	
542.	Skolköksmateriell.			
	Köksutensilier	200: —	200: —	
	Matvaror	3,600: —	3,600: —	3,800: —
			3,800: —	
543.	Annan undervisningsmateriell.			
	Böcker, kartor, planscher m. m.		3,000: —	2,500: —
544.	Skolbad.			
	Baderskans lön	700: —	700: —	
	Badutensilier	200: —	200: —	900: —
			900: —	
545.	Skolresor		1,000: —	1,000: —
546.	Skolträdgård		500: —	500: —
548.	Skodon och skolagning		1,000: —	1,000: —
549.	Fri undervisningsmateriell		3,000: —	3,000: —
551.	Barbespisning		1,500: —	1,500: —
553.	Skolbiblioteket.			
	Folkskolans bibliotek	800: —	800: —	
	Fortsättningsskolans bibliotek	200: —	200: —	1,000: —
			1,000: —	
554.	Fortsättningsskoleunderstöd		1,200: —	1,200: —
555.	Tandkliniken.			
	Folkskolans tandvård	10,000: —		
	Seminariets tandvård	419: —	10,419: —	5,800: —
700.	Oförutsedda utgifter		2,000: —	2,000: —
		Kronor	510,935: 36	496,693: 41

Inbetalningar.

107.	Statsanslag.		
	Folkskoleinspektören	2,498: —	2,498: —
	7 ordinarie folkskollärare à 3,098: —	21,686: —	24,784: —
	1 » »	2,798: —	2,798: —
	5 » » à 2,498: —	12,490: —	9,992: —
	3 » » à 2,198: —	6,594: —	6,594: —
	2 ordinarie folkskollärare att anstäl- las från den 1 juli 1931 à 1,099: —	2,198: —	—

Litt.	Inbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
107.	4 e. o. folkskollärare à 1,754: — . . .	7,016: —	5,262: —
	2 vik. folkskollärare å vakanta tjänster à 942: 23	1,884: 46	—
	6 ordinarie folkskollärarinnor à 2,550: —	15,300: —	15,300: —
	6 ordinarie folkskollärarinnor à 2,350: —	14,100: —	13,500: —
	4 ordinarie folkskollärarinnor à 1,950: —	7,800: —	6,825: —
	2 e. o. folkskollärarinnor à 1,530: —	3,060: —	3,881: 90
	17 ordinarie småskollärarinnor à 1,698: —	28,866: —	32,262: —
	1 ordinarie småskollärarinna	1,548: —	1,398: —
	3 ordinarie småskollärarinnor à 1,248: —	3,744: —	2,496: —
	1 ordinarie småskollärarinna att anställas från 1 juli 1931	624: —	—
	4 e. o. småskollärarinnor à 1,020: —	4,080: —	6,120: —
	1 vik. småskollärarinna å vakant tjänst	547: 94	—
	Beräknat anslag till slöjdundervisningen	9,600: —	9,500: —
	12 skolköksgrupper à 229: 50	2,754: —	2,754: —
	Beräknat anslag till fortsättningsskolan	13,000: —	13,000: —
	Beräknat anslag till dyrtidstillägg	45,000: —	45,000: —
	Beräknat anslag för utjämning av kostnader för folkskoleväsendet . . .	21,000: —	—
		228,188: 40	203,964: 90
120.	Diverse inkomster.		
	Telegrafverkets takhyra	60: —	60: —
119.	Stadskassan.		
	Uttaxerade medel	282,686: 96	292,668: 51
		Kronor 510,935: 36	496,693: 41

Karlstad i september 1930.

ANDERS LÖFBERG.

AXEL RYDBORG.

ANDERS NORSELL.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 sept. 1930.

§ 6.

Föredrogs och godkändes upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år, och skulle detsamma jämte likaledes uppgjort statavräkningsförslag för innevarande år överlämnas till vederbörande.

Rätt utdraget ur protokollet, betygar

VIKTOR HAMMARBERG.

Sekreterare.

Elementarläroverkets för flickor statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader	105,352: 40
404.	Underhåll	6,750: —
407.	Allmänna utgifter	28,255: —
408.	Renhållning	3,700: —
417.	Dyrtidstillägg	11,000: —
542.	Skolköksmateriel	600: —
543.	Annan undervisningsmateriel	900: —
546.	Skolträdgården	100: —
700.	Oförutsedda utgifter	300: —
	Kronor	156,957: 40
	<i>Inbetalningar.</i>	
107.	Statsanslag	60,300: —
261.	Skolavgifter	57,250: —
270.	Övriga	2,075: —
	Egna inkomster	119,625: —
	<i>Brist att täckas genom uttaxering</i>	37,332: 40
	Kronor	156,957: 40

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Föreståndarinnan	2,300: —		2,000: —
	16 ämneslärarinnor (varav 2 vakanta)	26,800: —		25,900: —
	5 övningslärarinnor	8,000 —		8,010: —
	1 småskolelärarinna	950: —		2,340: —
	Tillfälliga tjänster	5,400: —		4,890: —
	Studierektor	500: —		500: —
	Skolläkare	800: —		850: —
	Ombudsman	300: —		300: —
	Statsverkets revisor	200: —		200: —
	Skrivbiträde	300: —		300: —
	Vaktmästare	1,950: —	47,500: —	1,950: — 47,240: —
	d) Vikariatsarvoden:			
	1. Arvoden	110: —		89: —
	2. Avgift till vikariatskassan . . .	690: —	800: —	711: — 800: —
	e) Pensioner:			
	H. Rehnborg	930: —		930: —
	H. Tengberg	500: —		500: —
	M. Rosendahl	1,233: —		1,233: —
	E. von Wachenfeldt	598: 52		598: 52
	B. Wegelius	202: 20		202: 20
	M. Thorsell	399: 33	3,863: 05	399: 33 3,865: 05
	f) Pensionsavgifter:			
	Till statsunderstödda pensionsin-			
	rättningar	3,500: —		3,543: —
	Till Sveriges kommunalanställdas			
	pensionskassa	100: 35	3,600: 35	100: 35 3,643 35
	l) Hyresersättning		1,264: —	1,264: —
	m) Värme		400: —	450: —
	n) Lyse		125: —	125: —
	y) Tillfälligt lönetillägg av staden		2,300: —	2,300: —
	z) Statsverkets dyrtidstillägg		15,000: —	16,000: —
	å) Tillfällig löneförbättring av statsmedel		30,500: —	31,000: —
		Kronor	105,352: 40	106,685: 40
404.	Underhåll.			
	a) Byggnader:			
	1. Genom stadsarkitektens försorg	6,000: —		6,000: —
	2. Genom föreståndarinnans försorg	300: —	6,300: —	300: — 6,300: —
	e) Inventarier		450: —	450: —
		Kronor	6,750: —	6,750: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringsavgifter:			
	1. Brand-	25: —		25: —
	2. Olycksfalls-	55: —	80: —	55: —
	d) Arrende		25: —	25: —
	e) Hushyra		20,000: —	20,000: —
	g) Uppvärmning:			
	1. Ved	150: —		150: —
	3. Koks	3,500: —		3,500: —
	6. Gas	300: —		350: —
	10. Arbetskostnader	50: —		50: —
	11. Diverse utensilier	50 —	4,050: —	50: —
	h) Belysning:			
	2. Elektricitet	500: —		700: —
	9. Lampor	50: —		50: —
	11. Diverse utensilier	100: —	650: —	50: —
	i) Vattenavgifter		700. —	800: —
	j) Kontorsutensilier		200: —	200: —
	k) Trycksaker		1,200: —	1,200: —
	l) Annonser		250: —	250: —
	m) Telefon		350: —	350: —
	n) Porto		100: —	100: —
	p) Resekostnader		300: —	300. —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera		200: —	100: —
	ö) 6. Tidningar och tidskrifter		150: —	125: —
		Kronor	28,255: —	28,730: —
408.	Renhållning.			
	b) Bortforsling av slagg m. m.		100: —	100: —
	d) Städning och skurning:			
	1. Material	400: —		400: —
	2. Arbetskostnad	3,125. —	3,525: —	3,400: —
	e) Tvätt:			
	1. Material	25: —		20: —
	2. Arbetskostnad	50: —	75: —	50: —
		Kronor	3,700: —	3,970: —
	<i>Inbetalningar.</i>			
107.	Anslag.			
	a) Statsanslag:			
	Allmänna anslaget	5,200: —		5,200: —
	Anslag till undervisning i huslig ekonomi	800: —		800: —

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
107.	a) Lönebidrag	2,600: —	2,600: —	—
	Ålderstillägg	6,200: —	5,354: —	—
	Tillfällig löneförbättring	30,500: —	31,000: —	—
	Dyrtidstillägg	15,000: —	16,000: —	60,954: —
		<u>Kronor</u>	60,300: —	60,954: —
261.	Skolavgifter.			
	a) Inskrivningsavgifter	250: —	500: —	—
	b) Terminsavgifter	57,000: —	60,000: —	—
		<u>Kronor</u>	57,250: —	60,500: —
270.	Övriga.			
	a) Pensionsavgifter	2,075: —	2,031: —	—
		<u>Kronor</u>	2,075: —	2,031: —
	<i>Brist, att täckas genom uttaxering:</i>			
	Kommunalanslag:			
	Allmänna anslaget	5,200: —	5,200: —	—
	Anslag till undervisning i huslig ekonomi	800: —	800: —	—
	Ålderstillägg	3,100: —	2,676: —	—
	Pensionsavgifter	1,390: —	1,452: —	10,128: —
	Därutöver	26,842: 40	26,422: 40	—
		<u>Kronor</u>	37,332: 40	36,550: 40

Karlstad den 30 september 1930.

Å styrelsens vägnar:
VIKTOR HAMMARBERG.
Ordförande.

Th. Pettersson.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning får härmed under hänvisning till bifogade protokollsutdrag anhålla, att stadsfullmäktige för år 1931, varunder skolorna enligt statförslaget skulle erhålla samma omfattning som innevarande år, måtte bevilja skolorna ett anslag av tretton tusen fem hundra tre (13,503: —) kronor.

Karlstad den 30 september 1930.

ERNST LUNDHOLM.

Styrelsens ordförande.

Utdrag ur protokollet vid sammanträde i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning den 30 september 1930.

Närvarande: E. Lundholm, ordf., Axel Svensson, C. A. Westlund, A. Rydborg och Hj. Bystedt, sekr.

Uppsattes följande förslag till skolornas stat för år 1931.

Som ovan.

In fidem:

HJ. BYSTEDT.

Karlstads skolors för yrkesundervisning statförslag år 1931.

Litt.	Utbetalningar.	
403.	Personalkostnader ..	12,874: —
404.	Underhåll	50: —
405.	Förbrukningsartiklar	700: —
407.	Allmänna utgifter	4,230: —
408.	Renhållning	1,134: —
417.	Dyrtidstillägg	600: —
543.	Undervisningsmateriell	500: —
547.	Premier och stipendier	780: —
553.	Skolbiblioteket	300: —
700.	Oförutsedda utgifter	100: —
		Kronor 21,268: —

Litt. **Inbetalningar.**

101.	Räntemedel	650:
104.	Hyror	75:
107.	Statsanslag	6,400:
108.	Gåvor	130:
261.	Skolavgifter	360:
270.	Avgift för skriv- och ritmateriel	150:
	Egna inkomster	7,765:
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering	13,503:
	Kronor	21,268:

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Arvode:			
	För undervisning i lärlings- och yrkes-			
	skolan för handel	3,700: —	3,700: —	
	Metallarbetare och snickare	2,541: —	2,541: —	
	Målare	825: —	825: —	
	Husligt arbete	1,858: —	1,858: —	
	Maskinskrivning	450: —	450: —	
	Särskilda kurser för äldre arbetare:			
	i hantverk och industri	300: —	700: —	
	i husligt arbete	200: —	528: —	
	Rektorsarvode	1,500: —	1,500: —	12,102: —
	e) Pensioner:			
	Nap. Cæsar	1,500: —	1,500: —	
	Kronor	12,874: —	13,602: —	
404.	Underhåll.			
	a) 2. Mindre reparationer av skollokalerna	25: —	50: —	
	e) Inventarier	25: —	50: —	
	Kronor	50: —	100: —	
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringspremier:			
	1. Brand-	5: —	4: —	
	2. Olycksfalls-	5: —	10: —	14: —
	e) Hyra för skollokalerna	2,950: —	2,950: —	
	g) Uppvärmning	700: —	700: —	
	h) Belysning	200: —	250: —	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
407.	j) Kontorsutensilier	10: —	10: —
	k) Trycksaker	180: —	180: —
	l) Annonser	150: —	150: —
	n) Porto	30: —	30: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 4,230: —	4,284 —
408.	Renhållning och eldning.		
	a) Rengöringsmedel	20: —	30: —
	b) Städskan:		
	Kontant lön	630: —	600: —
	Hyra för bostad	360: —	360: —
	Bränsle	100: —	100: —
	Lyse	24: —	24 —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 1,134: —	1,114: —
	<i>Inbetalningar.</i>		
101.	Räntemedel.		
	Fahlgrenska fonden	500: —	550: —
	Mellqvistska fonden	150: —	150: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 650: —	700: —
107.	Statsanslag.		
	För undervisningen	5,700: —	5,700: —
	För undervisningsmateriel	250: —	250: —
	För förbrukningsmateriel	300: —	300: —
	För bibliotek	150: —	100: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 6,400: —	6,350: —
108.	Gåvor.		
	Karlstads Handelsförenings stipendier	100: —	100: —
	Karlstads Fabriks- och Hantverksförenings premier	30: —	30: —
	Anslag från Värmlands Elektricitetsförening	—	150: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 130: —	280: —

Karlstad den 30 september 1930.

ERNST LUNDHOLM.
Styrelsens ordf.

Hj. Bystedt.
Skolornas rektor.

Utdrag av protokoll, hållet vid samma träde med styrelsen för Karlstads stadsbibliotek, centralbibliotek för Värmlands län, och Karlstads föreläsningssanstalt den 1 oktober 1930.

§ 3.

Styrelsen beslöt godkänna följande förslag till stater för stadsbibliotek och föreläsningssanstalten för nästa år. Se bil. 1 och 2.

Statförslagen med därtill hörande statavräkningsförslag skulle till magistraten överlämnas.

Denna § justerades vid sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

G. A. GUSTAFSON.

Rätt utdraget intygar:

G. A. GUSTAFSON.

Statförslag för Karlstads stadsbibliotek, centralbibliotek för Värmlands län för år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader.....	13,400: —
404.	Underhåll	1,000: —
407.	Allmänna utgifter.....	6,675: —
408.	Renhållning	900: —
417.	Dyrtidstillägg	2,816: —
420.	Diverse utgifter.....	200: —
601.	Bokinköp och bindning	11,409: —
		Kronor 36,400: —
	<i>Inbetalningar.</i>	
107.	a) Statsanslag	19,900: —
	b) Landstingsanslag	1,500: -
119.	Stadskassan	14,200: -
120.	Diverse inkomster	800: -
		Kronor 36,400: —

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) Löner.			
	1. Bibliotekarien	6,000: —	6,000: —	
	2. 1:e Biblioteksassistenten	2,800: —	2,800: —	
	3. 2:e »	2,400: —	2,400: —	
	4. Extra arbetskraft	<u>2,200: —</u>	<u>1,920: —</u>	13,120: —
		13,400: —		
404.	Underhåll.			
	b) Inventarier	1,000: —		1,000: —
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringar	75: —	109: —	
	e) Hyra och uppvärmning	4,000: —	4,000: —	
	h) Lyse och materiell härför	700: —	700: —	
	j) Kontorsutensilier	100: —	150: —	
	k) Trycksaker	400: —	500: —	
	l) Annonser	200: —	200: —	
	m) Telefon	200: —	200: —	
	n) Porto och frakt	700: —	700: —	
	p) Resekostnader	200: —	200: —	
	ö) Övriga	<u>100: —</u>	<u>100: —</u>	6,859: —
		6,675: —		
408.	Renhållning.			
	Städning och skurning:			
	Materiell härför	80: —	80: —	
	Arbetskostnader	<u>820: —</u>	<u>720: —</u>	800: —
		900: —		
417.	Dyrtidstillägg	2,816: —		2,816: —
420.	Diverse utgifter.			
	Maskinskrivning	200: —		
601.	Bokinköp och inbindning	11,409: —		11,636: —
		Kronor 36,400: —		36,231: —
	<i>Inbetalningar.</i>			
107.	a) Statsanslag:			
	Stadsbiblioteket	9,900: —	9,750: —	
	Centralbiblioteket	10,000: —	10,000: —	
	b) Landstingsanslag	<u>1,500: —</u>	<u>1,500: —</u>	21,250: —
		21,400: —		

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp 1930 års stat
119.	Stadskassan	14,200: —	14,181:
120.	Diverse inkomster: Övertidsavgifter	800: —	800:
		Kronor 36,400: —	36,231:

Karlstad den 1 oktober 1930.

AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.

Karlstads föreläsningssanstalts stafförslag för år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader	5,400: —
404.	Underhåll	50: —
407.	Allmänna utgifter	1,700: —
408.	Renhållning	200: —
417.	Dyrtidstillägg	130: —
601.	Bokinköp	50: —
		Kronor 7,530: —

	<i>Inbetalningar.</i>	
107.	Statsanslag	2,600: —
119.	Stadsanslag	2,330: —
120.	Diverse inkomster:	
	Årskort och inträdesbiljetter	2,600: —
		Kronor 7,530: —

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Föreståndaren	400: —	400: —	
	Diverse arvoden:			
	Föreläsare	3,200: —	3,050: —	
	Ledare av universitetscirkel	1,800: —	1,800: —	5,250: —
		5,400: —	5,050: —	
404.	Underhåll	50: —	50: —	50: —
407.	Allmänna utgifter.			
	e) Hyror	600: —	600: —	
	j) Kontorsutensilier	20: —	20: —	
	k) Trycksaker	100: —	100: —	
	l) Annonser	700: —	700: —	
	m) Telefonsamtal	50: —	20: —	
	n) Porton	20: —	20: —	
	p) Föreläsares resekostnader	190: —	370: —	
	ö) Övriga	20: —	20: —	1,850: —
		1,700: —	1,700: —	

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
408.	Renhållning,			
	a) Städning och skurning	200: —		250: —
417.	Dyrtdstillägg	130: —		130: —
501.	Bokinköp	50: —		50: —
		<u>Kronor</u>	<u>7,530: —</u>	<u>7,580: —</u>
	 <i>Inbetalningar.</i> 			
107.	Statsånslag.			
	Till föreläsningar	1,400: —		1,100: —
	Till universitetscirkel	1,200: —	2,600: —	2,300: —
119.	Stadskassan		2,330: —	2,330: —
120.	Diverse inkomster.			
	Årskort och inträdesbiljetter	2,200: —		2,550: —
	Kursavgifter	400: —	2,600: —	2,950: —
		<u>Kronor</u>	<u>7,530: —</u>	<u>7,580: —</u>

Karlstad den 1 oktober 1930.

AUGUST ISAACSSON.
Styrelsens ordförande.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde
med brandstyrelsen i Karlstad den 6 oktober
1930.*

§ 36.

Brandchefen hade till brandstyrelsen inlämnat statavräkningsförslag för år 1930 och statförslag för år 1931, vilka nu granskades.

Styrelsen uppdrog åt Herr ordföranden och brandchefen att slutbehandla statförslaget och överlämna det till vederbörlig beredning.

§ justerades omedelbart.

Som ovan.

In fidem:

A. A. ENGSTRÖM.

Brandstyrelsens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader.....	65,140: --
404.	Underhåll	21,840: ---
405.	Driftmateriel	1,500: —
406.	Driftskostnader	1,400: —
407.	Allmänna utgifter	20,909: —
408.	Renhållning	325: —
417.	Dyrtidstillägg	20,000: —
419.	Material för arbete mot ersättning.....	2,500: —
420.	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter....	1,000: —
571.	Extra kostnader vid eldsläckning.....	500: —
572.	Brandsyner.. ..	500: —
574.	Kostnader för sotningsväsendet	21,800: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	586: —
		Kronor 158,000: —

Litt. **Inbetalningar.**

104.	Hushyror jämte vattenavgifter	9,286: —
281.	Ersättning för eldsläckning	200: —
284.	Ersättning för utförda arbeten	11,000: —
419.	Material för arbete mot ersättning	2,500: —
	Egna inkomster	22,986: —
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering	135,014: —
	Kronor	158,000: —

Karlstad den 6 oktober 1930.

OLOF WÄSTLUND.

A. A. Engström.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	1. Yrkesbrandkåren:			
	Brandchefen:			
	Lön	5,000: —	5,000: —	
	Ålderstillägg	375: —	—	
	Brandmästaren (v. brandchef):			
	Lön	2,300: —	2,300: —	
	Ålderstillägg 2 st.	460: —	460: —	
	Beklädnadsbidrag	150: —	150: —	
	Verkmästaren (maskinist):			
	Lön	2,300: —	2,300: —	
	Beklädnadsbidrag	150: —	150: —	
	1:ste brandförman:			
	Lön	2,100: —	2,100: —	
	Ålderstillägg 3 st.	570: —	570: —	
	2 st. andre brandförmän:			
	Lön till vardera 2,000: —	4,000: —	4,000: —	
	Ålderstillägg till vardera 570: —	1,140: —	1,140: —	
	13 st. brandmän:			
	Lön till vardera 1,900: —	24,700: —	24,700: —	
	Ålderstillägg	6,270: —	6,800: 42	49,670: 42
	2. Borgarbrandkåren:			
	1:ste förmanen	400: —	400: —	
	2:dre förmanen	200: —	200: —	
	3 reservmaskinister och 27 reserv- brandmän	3,000: —	3,600: —	3,600: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	e) Pensioner och understöd:			
	f. Brandchef J. P. Wendt	—		2,000: —
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa . .	5,000: —		5,000: —
	i) Beklädnad:			
	Åt brandmanskapet	3,500: —		3,000: —
	j) Sjukvård och medicin	150: —		100: —
	m) Värme (kokgas)	150: —		200: —
	ä) Arvode åt sekreteraren	150: —		150: —
	ö) Arvode åt smeden	3,075: —		2,900: —
		<u>Kronor</u>	<u>65,140: —</u>	<u>66,620: 42</u>
404.	Underhåll.			
	a) Brandstationsbyggnaderna	4,500: —		4,000: —
	e) Inventariersedlar:			
	1. Underhåll av logements- och andra inventarier	500: —		500: —
	2. Underhåll av brandmateriel och redskap	2,000: —		2,000: —
	3. Förbrukningsartiklar	300: —	2,800: —	300: —
	f) Brandtelegrafen:			
	Kvarvarande anslag för anläggning av brandtelegrafen	13,040: —		25,000: —
	Underhåll av brandtelegrafen	1,500: —	14,540: —	700: —
		<u>Kronor</u>	<u>21,840: —</u>	<u>32,500: —</u>
406.	Driftskostnader.			
	b) För ång- och motorsprutor	1,000: —		1,000: —
	i) Elektrisk ström	200: —		200: —
	l) För verkstäderna	200: —		200: —
		<u>Kronor</u>	<u>1,400: —</u>	<u>1,400: —</u>
407.	Allmänna utgifter.			
	a) Utskylder	320: —		320: —
	b) Försäktingsavgifter:			
	1. Brand- och automobil-	616: —		616: —
	2. Sjuk- och olycksfalls-	370: —	986: —	370: —
	e) Hus- och lokalhyror	12,700: —		10,500: —
	g) Uppvärmning:			
	1. Ved	75: —		100: —
	3. Koks	3,000: —		3,000: —
	10. Avgift till Ångpanneföreningen	68: —	3,143: —	68: —
		<u>Kronor</u>	<u>3,143: —</u>	<u>3,168: —</u>

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	h) Belysning:			
	1. Gas	5: —		5: —
	2. Elektrisk ström	750: —		750: —
	9. Lampor	75: —		75: —
	11. Diverse utensilier	75: —	905: —	75: —
	i) Vattenavgifter	1,500: —		1,500: —
	j) Kontorsutensilier och sotarejournaler	300: —		200: —
	k) Trycksaker	100: —		100: —
	l) Annonser, som ej kunna på annat littera förde- las	25: —		25: —
	m) Telefonavgifter n:r 339, 1533, 1161	750: —		650: —
	n) Post- och telegramporto	75: —		50: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat lit- tera	25: —		25: —
	ö) 6. Tidningar och tidskrifter	80: —		80: —
		Kronor	20,909: —	18,509: —
408.	Renhållning.			
	b) 1. För hämtning av sopor	50 —		50: —
	3. W.-C.-avgifter	100: —	150: —	100: —
	d) Städning och skurning:			
	1. Material	50: —		50: —
	e) Tvätt:			
	1. Material	25: —		25: —
	2. Arbetskostnad	100: —	125: —	100: —
		Kronor	325: —	325: —
419.	Material för arbete mot ersättning.			
	a) Snickeriverkstaden	200: —		200: —
	b) Smedjan	2,200: —		700: —
	d) Skrädderiverkstaden	100: —		100: —
		Kronor	2,500: —	1,000: —
574.	Kostnader för sotningsväsendet.			
	a) Löner	} 21,800: —	}	21,800: —
	Material			
	Hyror			
	Övriga (telefonavgifter n:o 1636)			
		Kronor	21,800: —	21,800: —

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
104.	Hushyror.		
	Brandstationen	7,175: —	—
	Karlsvik	2,045: —	—
	Vattenavgifter för Karlsvik	66: —	—
		Kronor 9,286: —	—
419.	Material för arbete mot ersättning.		
	a) Snickeriverkstaden	200: —	200: —
	b) Smedjan	2,200: —	700: —
	d) Skrädderverkstaden	100: —	100: —
		Kronor 2,500: —	1,000: —

Polisverkets statsförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader	133,925: 18
404.	Underhåll	500: —
405.	Driftsmateriel	—
407.	Allmänna utgifter	10,005: —
408.	Renhållning	1,135: —
417.	Dyrtidstillägg	42,300: —
420.	Diverse utgifter	1,200: —
700.	Oförutsedda utgifter	634: 82
		Kronor 189,700: —
<i>Inbetalningar.</i>		
107.	Statsanslag	12,850: —
		Egna inkomster 12,850: —
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering	176,850: —
		Kronor 189,700: —

Karlstad den 27 september 1930.

ERIK LUNDBLAD.

Per Zandén.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403.	Personalkostnader.		
	a) Löner:		
	Poliskommissarien:		
	Lön	3,337: 50	3,337: 50
	Tjänstgöringspengar	1,112: 50	1,112: 50
	Ålderstillägg	1,200: —	1,050: —
	4 överkonstaplar:		
	Lön	7,800: —	7,800: —
	Tjänstgöringspengar	2,600: —	2,600: —
	Ålderstillägg	3,600: —	3,600: —
	4 kriminalkonstaplar:		
	Lön	6,900: —	6,900: —
	Tjänstgöringspengar	2,300: —	2,300: —
	Ålderstillägg	3,200: —	3,200: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	a) 1 rådhusvaktmästare:			
	Lön	1,650: —	1,650: —	
	Tjänstgöringspengar	550: —	550: —	
	Ålderstillägg	800: —	800: —	
	24 ordinarie konstaplar:			
	Lön	39,600: —	39,600: —	
	Tjänstgöringspengar	13,200: —	13,200: —	
	Ålderstillägg	14,633: 33	14,341: 66	
	4 extra konstaplar:			
	Lön	7,600: —	7,600: —	
	Ålderstillägg	533: 35	783: 30	110,424: 96
	d) Semester- och vikariatsarvoden	1,900: —	1,900: —	
	e) Pensioner:			
	Hedmans änka	682: 50	735: —	
	J. J. Kjellin	—	675: —	
	J. O. Nordström	1,536: —	1,536: —	
	E. Törnqvist	390: —	390: —	
	C. W. Widner	2,400: —	—	3,336: —
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	4,800: —	—	5,100: —
	i) Beklädnad	10,000: —	—	10,000: —
	j) Läkare och sjukvård	800: —	—	800: —
	å) Ersättning för extra tjänstgöring	800: —	—	800: —
		Kronor 133,925: 18		132,360: 96
404.	Underhåll.			
	e) Inventarier	500: —	—	500: —
		Kronor 500: —		500: —
405.	Driftsmateriel.			
	b) Olja	—	—	50: —
	l) Bensin	—	—	500: —
	m) Carbid	—	—	25: —
	ö) Övriga	—	—	200: —
		Kronor —		775: —
407.	Allmänna utgifter.			
	b) Försäkringsavgifter:			
	2. Olycksfalls	—	305: —	
	4. Maskins-	—	200: —	505: —

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
407.	e) Hyra för polisstationen	2,400: —		2,400: —
	g) Uppvärmning:			
	3. Koks	1,300: —	1,500: —	
	6. Gas	350: —	400: —	
	10. Arbetskostnader	500: —	600: —	
	11. Diverse utensilier	50: —	50: —	2,550: —
	h) Belysning:			
	2. Elektricitet	1,500: —	1,500: —	
	9. Elektriska lampor	85: —	85: —	
	11. Diverse utensilier	100: —	50: —	1,635: —
	j) Kontorsutensilier	800: —		800: —
	k) Trycksaker	200: —		200: —
	l) Annonser	50: —		50: —
	m) Telefon	1,300: —		1,000: —
	n) Telegram och porto	20: —		20: —
	p) Skjutslegor	1,000: —		800: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	150: —		150: —
	u) Sängservis	75: —		75: —
	x) Förbandsartiklar	75: —		75: —
	ö) 6. Tidningar och tidskrifter	50: —		50: —
		Kronor	10,005: —	10,310: —
408.	Renhållning.			
	d) Städning och skurning:			
	1. Material	75: —	75: —	
	2. Arbetskostnad	1,020: —	1,020: —	1,095: —
	e) Tvätt:			
	1. Material	10: —	10: —	
	2. Arbetskostnad	30: —	30: —	40: —
		Kronor	1,135: —	1,135: —
420.	Diverse utgifter.			
	e) Fångars vård och underhåll:			
	1. Underhåll	600: —		600: —
	s) Kontanta utlägg i tjänsten	500: —		500: —
	u) Fotograferingskostnader	100: —		100: —
		Kronor	1,200: —	1,200: —

Utdrag av badhusstyrelsens i Karlstad protokoll den 29 september 1930.

§ 1.

Genomgicks statavräkningen för året samt upprättades och beslöts förslag till stat för år 1931.

Som ovan.

In fidem:
ERIK LUNDBLAD.

Badhusstyrelsens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
405.	Personalkostnader.....	16,965: 80
404.	Underhåll	3,200: —
405.	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar.....	17,200: —
407.	Allmänna utgifter.....	6,510: —
408.	Renhållning	400: —
417.	Dyrtidstillägg.....	4,250: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	274: 20
	<u>Kronor</u>	<u>48,800: —</u>
	<i>Inbetalningar.</i>	
104.	Hushyror	800: —
120.	Badavgifter	47,400: —
	Vågavgifter	600: —
	<u>Kronor</u>	<u>48,800: —</u>

Karlstad den 29 september 1930.

För Karlstads Varmbadhus:
ALBIN FORSSELL.
Ordförande och föreståndare.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	1:ste badmästare:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	2:dre badmästare:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	1 baderska:			
	Lön	600: —	600: —	
	Ålderstillägg	120: —	120: —	
	1 baderska:			
	Lön	600: —	600: —	
	Ålderstillägg (2:a ålderstillägget)	120: —	60: —	
	1 baderska:			
	Lön	480: —	480: —	
	Ålderstillägg	180: —	180: —	
	1 baderska:			
	Lön	480: —	480: —	
	Ålderstillägg	180: —	180: —	
	1 tvätterska:			
	Lön	900: —	900: —	
	Ålderstillägg	90: —	90: —	
	1 tvätterska:			
	Lön	900: —	900: —	
	Ålderstillägg	90: —	90: —	
	Maskinisten:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Ålderstillägg	450: —	450: —	
	Extra eldning	1,500: —	1,500: —	
	Kontorspersonalen:			
	Föreståndaren	800: —	800: —	
	Kassörskan:			
	Lön	1,500: —	1,500: —	
	Lönetillägg	200: —	200: —	
	Ålderstillägg	300: —	300: —	
	Biträdet:			
	Lön	600: —	600: —	15,430: —
		15,490: —	15,430: —	

Litt.	Utbetalningar.	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
403.	d) Semester- och vikariatsarvoden	600: —	600: —
	e) Pensioner	525: 80	525: 80
	f) Pensionsavgifter:		
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa .	200: —	200: —
	m) Värme (kokgas)	150: —	150: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 16,965: 80	16,905: 80
404.	Underhåll.		
	a) 1. Fastigheten att verkställas av drätselkamma-		
	ren	2,500: —	3,000: —
	2. Övriga	100: —	100: —
	d) Driftapparater	300: —	350: —
	e) Inventarier	300: —	300: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 3,200: —	3,750: —
405.	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar.		
	a) Bränsle (kol och ved)	9,000: —	9,000: —
	b) Maskinförnödenheter	400: —	600: —
	i) Elektrisk ström	150: —	150: —
	j) Vatten	5,500: —	5,000: —
	r) Badutensilier:		
	1. Tvål och såpa	1,500: —	1,500: —
	4. Badborstar	150: —	150: —
	9. Salt	200: —	250: —
	10. Tallbarrsolja	200: —	200: —
	Övriga	100: —	100: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 17,200: —	16,950: —
407.	Allmänna utgifter.		
	a) Utskylder	1,300: —	1,300: —
	b) Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	} 200: —	} 200: —
	2. Sjuk- och olycksfalls-		
	e) Hushyror	3,000: —	3,000: —
	g) Uppvärmning:		
	Angpanneföreningen	100: —	100: —
	h) Lyse och materiel	1,000: —	1,000: —
	j) Kontorsutensilier	50: —	50: —
	k) Trycksaker	} 300: —	} 400: —
	l) Annonser		
	m) Telefonavgifter	300: —	300: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat
407.	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat lit- tera	250: —	250: —
	ö) Övriga:		
	6. Tidningar och tidskrifter	10: —	—
		Kronor 6,510: —	6,600: —
408.	Renhållning.		
	e) Tvätt:		
	1. Material	} 400: —	500: —
	2. Arbetskostnad		
		Kronor 400: —	500: —

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med saluhallsstyrelsen i Karlstad den 29 september 1930.

§ 32.

Genomgicks och granskades av stadskamreraren uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931, och blev detsamma av Saluhallsstyrelsen godkänt.

Statförslaget, samt till detsamma hörande statavräkningsförslag för innevarande år, skulle jämte utdrag av detta protokoll till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem: .

HUGO BERG.

Saluhallsstyrelsens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader	3,075: —
404.	Underhåll	2,000: —
407.	Allmänna utgifter	20,500: —
408.	Renhållning	1,300: —
417.	Dyrtidstillägg	925: —
700.	Oförutsedda utgifter	200: —
		28,000: —
	Överskott	4,500: —
		Kronor 32,500: —
	<i>Inbetalningar.</i>	
104.	Hushyror	31,500: —
120.	Vågavgifter	1,000: —
		Kronor 32,500: —

Karlstad den 29 september 1930.

För Saluhallsstyrelsen:
HUGO BERG.

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Hallmästaren:			
	Lön	2,200: —		2,200: —
	Ålderstillägg	660: —	2,860: —	660: —
				2,860: —
	d) Semesterarvode		200: —	105: —
	i) Beklädnad		15: —	10: —
		Kronor	3,075: —	2,975: —
404.	Underhåll.			
	a) Byggnader:			
	1. Stadsarkitektens förslag	1,000: —		2,000: —
	2. Styrelsens förslag	950: —	1,950: —	950: —
				2,950: —
	e) Inventarier		50: —	50: —
		Kronor	2,000: —	3,000: —
407.	Allmänna utgifter.			
	a) Utskylder		1,500: —	1,500: —
	b) Försäkringspremier:			
	1. Brand-	75: —		75: —
	2. Olycksfalls-	25: —	100: —	25: —
				100: —
	e) Hushyror		15,000: —	15,000: —
	g) Uppvärmning:			
	6. Gas	10: —		25: —
	8. Elektricitet	2,000: —		2,000: —
	11. Diverse utensilier	40: —	2,050: —	25: —
				2,050: —
	h) Belysning:			
	2. Elektricitet	950: —		950: —
	11. Diverse utensilier	50: —	1,000: —	50: —
				1,000: —
	i) Vattenavgifter		600: —	400: —
	j) Kontorsutensilier		15: —	10: —
	k) Trycksaker		40: —	50: —
	l) Annonser		15: —	10: —
	m) Telefonavgifter		120: —	120: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat lit- tera		60: —	60: —
		Kronor	20,500: —	20,300: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
408.	Renhållning.			
	b) Gård och gata	1,150: —		1,150: —
	d) Städning:			
	1. Material	50: —	50: —	
	2. Arbetskostnad	100: —	100: —	150: —
		<u>150: —</u>	<u>150: —</u>	<u>150: —</u>
		Kronor 1,300: —		1,300: —

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 17 oktober 1930.

§ 219.

Granskades och godkändes uppgjort statförslag för byggnadsnämnden för år 1931.

Förslaget, vars huvudsakliga avvikelser från innevarande års stat hade sin grund i omregleringen av stadsarkitektbefattningen, skulle jämte statavräkningsförslag för år 1930 till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Byggnadsnämndens statförslag år 1931.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	
403.	Personalkostnader.....	14,780: —
404.	Underhåll.....	100: —
407.	Allmänna utgifter.....	4,900: —
417.	Dyrtidstillägg.....	4,500: —
419.	Arbete mot ersättning.....	300: —
424.	Stadens planmätning.....	3,200: —
429.	Fastighetsregister.....	80: —
700.	Oförutsedda utgifter.....	500: —
	<hr style="width: 100%;"/>	Kronor 28,360: —
	<i>Inbetalningar.</i>	
419.	Arbete mot ersättning... ..	300: —
	<hr style="width: 100%;"/>	Egna inkomster 300: —
	<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering.....	28,060: —
	<hr style="width: 100%;"/>	Kronor 28,360: —

Specifikation.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	1931	Motsvarande belopp i 1930 års stat	
403.	Personalkostnader.			
	a) Löner:			
	Stadsarkitekten:			
	Lön	3,333: 33		
	Tjänstgöringspengar	1,666: 67	2,000: —	
	Biträde å stadsarkitektkontoret:			
	Andel i arvode	—	1,800: —	
	Stadsingenjören:			
	Lön	3,333: 33	3,333: 33	
	Tjänstgöringspengar	1,666: 67	1,666: 67	
	Ålderstillägg	1,000: —	1,000: —	
	Ritbiträde å stadsingenjörskontoret .	2,280: —	2,280: —	
	Sekreterarens arvode	500: —	500: —	12,580: —
		13,780: —		
	f) Pensionsavgifter:			
	Sveriges kommunalanställdas pensionskassa . .	1,000: —		366: 44
		Kronor	14,780: --	12,946: 44
407.	Allmänna utgifter.			
	j) Kontorsutensilier	300: —		300: —
	k) Trycksaker	200: —		200: —
	l) Annonser	200: --		200: —
	m) Telefonavgifter	100: —		150: —
	o) Protokollskostnader och dylikt	50: --		—
	p) Resekostnader	500: —		500: —
	r) Stadsplaneutredningar	3,500: —		2,940: —
	s) Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	50: —		50: —
		Kronor	4,900: —	4,340: —
424.	Stadens planmätning.			
	a) Arbetslöner	3,000: —		2,760: —
	b) Material	150: —		150: —
	d) Diverse	50: —		50: —
		Kronor	3,200: —	2,960: —

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 30 september 1930.

§ 128.

Med stöd av för året upprättat statavräkningsförslag företogs till behandling 1931 års stat, och beslöt styrelsen härpå för sin del antaga och till magistraten översända det förslag till stat, som är detta protokoll bilagt.

Till belysande av de i jämförelse med innevarande års stat väsentligen ökade utgiftsposterna ville styrelsen anföra följande.

Räntor.

Som given följd av nyanläggningarna på yttre hamnplanet hava ränteutgifterna ökats med i runt tal 21,000 kronor.

Personalkostnader.

I enlighet med lönenämndens förslag till reglering av lönerna för stadens förmän och maskinister har hamnarbetsförmännens grundlön höjts med 200 kronor till 2,600: —.

Vidare har posten pensionsavgifter ansetts böra höjas till 600 kronor.

Underhåll.

Det hittills upptagna beloppet av 800 kronor för underhåll av lossningskoppor har visat sig otillräckligt, varför det höjts med 400 kronor.

För att sätta mudderverket i driftfärdigt skick erfordras 8,000 kronor.

Körvägar, som genom nyanläggningar blivit väsentligt förlängda, tarva i underhåll ett ökat anslag av 1,300 kronor.

Vid av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i april detta år verkställd inspektion av hamnen påkallades en del arbeten, av vilka följande upptagits för utförande under nästa år. Iordningsställande av kajerna i inseglingskanalen samt slussmurarnas överseende och fogstrykning. Då för utförande av sistnämnda arbete slussbassinen måste torrsättas, har det ansetts lämpligt att samtidigt överse slussportarna och kanalen ovan slussen, särskilt dess av lera bestående slänter, som tendera att glida ner i kanalen. Kostnaderna för dessa arbeten hava beräknats till kronor 9,600: --.

Anskaffningen av nya 6¹/₂-tonskranen medför ökade premier för brand-, ansvars- och maskinförsäkring, beräknade till 1,370 kronor.

Extrastaten.

Då behov av flera motorbåtsbryggor gjort sig gällande, har för ändamålet upptagits 750 kronor.

Sedan en del av s. k. propsgårdsplatsen uthyrts för industriell anläggning, för vilken kräves anläggande av körväg, har för detta arbete beräknats 1,800 kronor.

Den på yttre hamnplanet befintliga transformatorkiosken, inrymmande även rum för tullvaktmästare, måste på grund av de pågående förändringarna därstädes förflyttas till annan plats. I detta sammanhang har ansetts lämpligt att göra en tillbyggnad för beredande av plats för hamnservisen, för vilken rum nu förhyres i ett kolmagasin. Kostnaden har beräknats till 1,000 kronor.

Den sålunda uppgjorda staten visar en brist i den ordinarie av 40,000 kronor och i den extra av 274,958: 25, varav kronor 270,808: 25 äro balanserade anslag. Motsvarande belopp i innevarande års stat voro: 45,400: —, 18,300: — och 11,700: —.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Hamnens statförslag för år 1931.

Ordinarie stat.

Litt.	Utbetalningar.	
401.	Skuldräntor	90,000: —
402.	Kapitalavbetalningar	23,087: 53
403.	Personalkostnader	23,695: —
404.	Underhåll	49,975: —
406.	Driftkostnader	17,000: —
407.	Allm. utgifter	14,200: —
408.	Renhållning	2,685: —
409.	Allm. lyshållningen	3,600: —
417.	Dyrtidstillägg	7,500: —
420.	Div. utgifter	2,470: —
452.	Isbråkning	10,000: —
700.	Oförutsedda	5,147: 47
		Kronor 249,360: -

Litt.	<i>Inbetalningar.</i>		
103.	Arrenden	15,500:	—
104.	Hushyror	2,680:	—
105.	Platshyror	32,500:	—
120.	Div. inkomster	30:	—
151.	Hamnavgifter	130,000:	—
152.	Kranhyror	27,000:	—
154.	Lustbåtsavgifter	1,500:	—
155.	Varuskjulsavgifter	150:	—
	Summa inbetalningar	209,360:	—
	Brist kronor	40,000:	—
		<u>Kronor</u>	<u>249,360: —</u>

Extra stat.

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>			
E.	Anläggningar:			
	Beräknad återstod av anslag till:			
	Järnvägsspår	49,826: —		Att täckas genom Lån Uttaxering
	Kranspår	15,805: —		
	Vägar m. m.	6,369: —		
	Elektriska ledningar....	9,500: —	81,500: —	81,500: —
	Stensättning ..	6,000: —		6,000: —
	Nya motorbåtsbryggor	750: —		750: —
	Körväg till propsgårdsområdet	1,800: —		1,800: —
F.	Fastigheter:			
	Ny kiosk för hamnservis m. m.	1,000: —		1,000: —
G.	Driftapparater:			
	Beräknad återstod av anslaget till			
	6 ¹ / ₂ -tonskranen	183,308: 25	183,308: 25	
I.	Inventarier	600: —		600: —
	Brist kronor	274,958: 25	264,808: 25	10,150: —

Sammandrag.

Ordinarie stats brist att uttaxera	40,000: —
Extra stats brist att uttaxera.....	10,150: —
Summa uttaxeringsmedel	50,150: —
Extra stats brist av lånemedel föreslås att täckas:	
Av förut anslagna lånemedel	264,808: 25
Summa erforderliga medel	314,958: 25

Karlstad den 23 september 1930.

C. O. AHLMARK.

Ordförande.

*Iwar Olsson.***Specifikation.**

Litt.	Utbetalningar.	Innevarande år	År 1931
401.	Skuldräntor.		
a)	1. Å fonderade lån	32,084: 22	31,066: 82
	2. Å tillfälliga lån	37,635: 91	44,917: 62
	4. Å ny tillfällig upplåning	—	14,015: 56
b)	Andra räntor	500: —	—
	Kronor	70,220: 13	90,000: —
402.	Kapitalavbetalningar.		
a)	Fonderade lån:		
	4. 1907 års	16,978: 55	17,742 58
	5. 1913 års	3,877: 15	4,071: 01
	1923 års	1,214: 43	1,273: 94
	Kronor	22,070: 13	23,087: 53
403.	Personalkostnader.		
a)	Löner, tjänstgöringsp., ålderstillägg:		
	1. Sekreteraren	400: —	400: —
	2. Hamnkassören	4,500: —	4,500: —
	3. Hamningeniören	2,100: —	2,100: —
	4. Hamnkaptenen	4,600: —	4,600: —
	5. 1:e bokhållaren	2,310: —	2,310: —
	7. Hamnarbetsförmannen	2,400: —	2,600: —
	8. 1:e hamnservisen och skjulvakt	1,485: —	1,485: —
	9. 2:e hamnservisen och kranskötare	800: —	800: —
	11. Slussvakten	1,900: —	1,900: —
d)	Semester- och vikariatsarvoden	500: —	500: —
e)	Pensioner och understöd	300: —	300: —

Litt	Utbetalningar.	Innevarande år	År 1931
403.	f) Pensionsavgifter	75: —	600: —
	ä) Tillf. skrivbiträde	1,600: —	1,600: —
		Kronor 22,970: —	23,695: —
404.	Underhåll.		
	a) Fastigheter för allm. behov	500: —	600: —
	b) Fastigheter för annat ändamål	250: —	300: —
	d) Driftapparater:		
	17. b) Pråmar	1,500: —	500: —
	36. Lyftkranar:		
	a) Temperleykranen	1,500: —	1,500: —
	b) Titankranen	3,000: —	2,000: —
	d) Portalsvängkranen	1,300: —	1,200: —
	f) 6½-tonskranen	500: —	500: —
	Skopor	800: —	1,200: —
	44. Mudderverket	3,000: —	8,000: —
	45. Mudderelevatoren	3,000: —	2,000: —
	e) Inventarier	500: —	500: —
	f) Anläggningar:		
	1. Gator och torg	600: —	600: —
	2. Broar:		
	b) Kanalbron	500: —	300: —
	3. Planteringar och promenader	500: —	500: —
	4. Landsvägar	2,000: —	3,000: —
	5. Ledningar och rörnät	200: —	200: —
	Muddringsarbeten	3,000: —	3,000: —
	6. Hamnbassängar och kanaler:		
	d) Inre hamnbassängen	300: —	300: —
	f) Kanalen nedom slussen	200: —	200: —
	g) Kanalen ovan slussen	200: —	1,500: —
	8. Slussar	500: —	2,000: —
	b) Slussbassäng	200: —	3,500: —
	9. Kajer	1,500: —	2,200: —
	10. Bryggor:		
	a) I inre hamnen:		
	1. Lastbryggor	3,000: —	2,000: —
	4. Lustbåtsbryggor	700: —	700: —
	3. Båttrappor	50: —	100: —
	4. Hamnroddarebryggor	25: —	25: —
	e) I v:a älvgrenen	1,100: —	—
	11. Strandskoningar och slänter	800: —	1,200: —
	12. Upplagsplatser och godsunderlag	750: —	750: —
	13. Pålarmar och vågbrytare	4,000: —	4,000: —
	14. Dykdalber	1,500: —	1,500: —

Litt.	Utbetalningar.	Innevarande år	År 1931
404. f)	15. Fyrar och sjömärken	300: —	300 —
	16. Järnvägsspår	1,000: —	1,000: —
	d) Yttre hamnplanet:		
	2. Kranspår	800: —	800: —
	20. Stängsel	100: —	100: —
	21. Bekvämlighetsinrättn.	50: —	50: —
	25. Diken:		
	a) Tyggårdsdiket	100: —	160: —
	26. Belysningsstolpar och armatur	750: —	750: —
	29. Järnvägsövergångar	2,000: —	1,000: —
		Kronor 42,575: —	49,975. —
406.	Driftkostnader.		
	l) Lyftkranar: A	3,000: —	2,800: —
	B	5,000: —	5,000: —
	C	—	5,000: —
	D	3,900: —	3,900: —
	Ö	300: —	300: —
		Kronor 12,200: —	17,000: —
407.	Allm. utgifter.		
	a) Utskylder:		
	2. Krono-	85: —	85: —
	3. Kommunal	370: —	370: —
	b) Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	750: —	920: —
	2. Sjuk- och olycksfalls-	500 —	550: —
	3. Ansvars-	600: —	800: —
	4. Maskin-	1,680: —	2,680: —
	e) Hus- och lokalhyra	2,500: —	2,600: —
	g) Uppvärmning:		
	2. Kol	600: —	400: —
	Eldning	225: —	130: —
	h) Lyse:		
	2. Elektricitet	200: —	200: —
	9. Glödlampor	15: —	20: —
	i) Vattenavgift	300: —	300: —
	j) Kontorsutensilier	300: —	300: —
	k) Trycksaker	500: —	500: —
	l) Annonser	100: —	100: —
	m) Telefonavgifter	500: —	580: —
	n) Porto, telefon, telegram	150: —	150: —
	o) Lagsökning, protokollösen m. m.	100: —	100: —
	p) Resekostnader	300: —	300: —
	q) Föreningsavgifter	300: —	305: —

Litt.	<i>Utbetalningar.</i>	Innevarande år	År 1931
407.	r) Utredningskostnader:		
	1. Tekniska	200: —	200: —
	2. Ekonomiska och andra	100: —	100: —
	y) Sjuk- och olycksfallsersättning	500: —	600: —
	z) Representationskostnader	300: —	300: —
	ä) Arbetares semester	1,400: —	1,500: —
	ö) Övriga:		
	2. Velocipedslitningsersättning	50: —	50: —
	6. Tidningar och tidskrifter	60: —	60: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 12,685: —	14,200: —
408.	Renhållningen.		
	a) Allmänna renhållningen:		
	3. Sopning	1,000: —	1,000: —
	5. Snöplöjning	200: —	200: —
	7. Diken	100: —	100: —
	9. Broar	60: —	60: —
	14. Renhållningsmaterial	20: —	20: —
	b) Fastigheter	100: —	100: —
	Järnvägsspår	800: —	800: —
	d) Städning och skurning	400: —	400: —
	e) Tvätt	5: —	5: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 2,685: —	2,685: —
409.	Allm. lyshållningen.		
	b) Hamnbelysningen:		
	2. Elektricitet	2,700: —	2,700: —
	Lampor och tändning	—	200: —
	d) Fyrbelysningen:		
	1. Gas	400: —	400: —
	3. Tillsyn, fyrars och behållares in- och utfraktning	300: —	300: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 3,400: —	3,600: —
420.	Diverse utgifter.		
	i) Stadskassans andel i platshyror	340: —	340: —
	j) Polisbevakning vid hamnen	720: —	720: —
	k) Godsbevakning	300: —	300: —
	l) Hamnroddare	120: —	160: —
	o) Pejling	300: —	300: —
	p) Prickhållning	250: —	250: —
	Tyggårdsdikets länshållning	200: —	200: —
	Övriga	—	200: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 2,230: —	2,470: —

Litt. <i>Inbetalningar.</i>	Innevarande år	År 1931
103. Arrenden.		
a) Markarrenden	13,000: —	13,985: —
b) Vattenarrenden	1,450: —	1,450: —
f) Gräs- och vasskörd	65: —	65: —
	Kronor 14,515: —	15,500: —
104. Hushyror.		
a) Allm. byggnader	1,740: —	1,740: —
b) Andra byggnader	940 —	940: —
	Kronor 2,680: —	2,680: —
105. Platshyror.		
a) Tomthyror	13,400: —	14,500: —
b) Upplagsplatshyror:		
1. Fasta	7,400: —	15,500: —
2. Tillfälliga	4,200: —	2,500: —
	Kronor 25,000: —	32,500: —

Utdrag av protokoll, fört vid ord. kyrkostämman med Karlstads stadsförsamling den 30 oktober 1930.

§ 2.

Stämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1931.

Utgifter.

Avlöningar:

Domkyrkovaktmästarens lön av stadsförsamlingen ...	500: —	
Kamrerarens lön av stadsförsamlingen	800: —	1,300: —

Tvenne diakonissor:

Kostpengar 100 kr. pr månad för vardera	2,400: —	
Hyra och vatten.. ..	675: —	
Ved och kol	225: —	
Elektriskt ljus	100: —	
Gas för kokning	50: —	
Tvätt	100: —	
Telefon	150: —	
Diakonissanstalten	2,000: —	
Skatter, brandförsäkring m. m.	300: —	6,000: —

Församlingssalarna:

Hyra	1,575: —	
Bränsle	725: —	
Lyse	200: —	
Städning	550: —	
Kyrklig religiös ungdomsvård	600: —	
Söndagsskolarna för inköp av skrifter	450: —	4,100: —
		Transport 11,400: —

	Transport	11,400: —	
<i>Stadsförsamlingens diverse utgifter:</i>			
Annonser	400: —		
Orgelspelning vid barn gudstjänster	150: —		
För utdelning av religiösa skrifter	300: —		
8 kommunalombud vid folkräkningen à 125: — kr. . .	1,000: —		
2 dito för vidare tjänstgöring	200: —		
Kostnad för kyrkofullmäktigeval	800: —		
Diverse utgifter	50: —	2,900: —	
		<u>Summa utgifter kronor</u>	<u>14,300: —</u>

Inkomster.

Besparade medel å anslag för domkyrkovaktmästaren	300: —		
Allt uttaxera	14,000: —	14,300: —	
		<u>Summa inkomster kronor</u>	<u>14,300: —</u>

Rätt utdraget, betygar:

C. W. BROMANDER.

Utdrag av protokoll, fört vid ord. kyrkostämman med Karlstads pastorat den 30 oktober 1930.

§ 4.

Stämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931.

Utgifter.*Avlöningar:*

Domprosten: lön	10,000: —	
tilläggs-lön	2,100: —	
dito för 1930	866: 67	
lönetillägg	150: —	
reseanslag	400: —	13,516: 67
1:e komministern: lön	5,000: —	
tilläggs-lön	2,100: —	
dito för 1930	933: 33	
lönetillägg	75: —	
reseanslag	300: —	8,408: 33
2:e komministern: lön	5,000: —	
tilläggs-lön	2,100: —	
dito för 1930	933: 33	
lönetillägg	75: —	
reseanslag	300: —	8,408: 33
3:e komministern: lön	5,000: —	
tilläggs-lön	2,100: —	
dito för 1930	933: 33	
lönetillägg	75: —	
hyresersättning	1,950: —	
dito för 1930	300: —	
reseanslag	300: —	10,658: 33
Organisten: lön	3,000: —	
ålderstillägg	500: —	3,500: —

Klockaren: lön	2,700: —	
ålderstillägg	810: —	
hyresersättning ..	850: —	4,360: —
Domkyrkovaktmästaren: lön		2,100: —
Kyrkokamreraren: lön	1,500: —	
ålderstillägg	500: —	2,000: —
Ring- och gårdskarlen: lön	1,800: —	
ålderstillägg	600: —	2,400: —
2 dörrvaktare: lön	800: —	
Joh. Gustavsson: kommunalt pensionstillägg	240: —	
Extra dörrvakter, förslagsvis	400: —	1,440: —
		<u>56,791: 66</u>

Pensioner:

Diakonissan Blenda Lithner	1,200: —
----------------------------------	----------

Dyrtidstillägg:

Domprosten	1,100: —	
1:e komministern	800: —	
2:e komministern	900: —	
3:e komministern	800: —	
Organisten	1,150: —	
Klockaren	1,150: —	
Domkyrkovaktmästaren	900: —	
Ring- och gårdskarlen	950: —	
Dörrvaktare	150: —	7,900: —
<i>Pensionsfond</i>		<u>3,000: —</u>

Tvenne diakonissor:

Kostpengar 100 kr. pr månad för vardera	2,400: —	
Hyra och vatten	675: —	
Ved och kol	225: —	
Elektriskt ljus	100: —	
Gas för kokning	50: —	
Tvätt	100: —	
Telefon	150: —	
Diakonissanstalten	2,000: —	
Diverse såsom skatter, brandförsäkringar m. m.	300: —	<u>6,000: —</u>

Församlingssalarna:

Kyrklig religiös ungdomsvård..... 650: —

Domkyrkan:

Bänkhya..... 3,900: —
 Ränta å 21,000 kr. lånet för domkyrkans reparation 1,050: — 4,950: —

Domkyrkans uppvärmning, upplysning och skurning:

Uppvärmning enl. uppgörelse med staden..... 4,000: —
 Upplysning..... 800: —
 Reparation av värme- och ljusledningar..... 300: —
 Skurning och rengöring..... 250: — 5,350: —

Kyrkklockorna:

Elektrisk ström..... 100: —
 Underhåll..... 100: — 200: —

Domkyrkosångkören..... 2,800: —

Nya och gamla pastorsexpeditionerna:

Ved och kol till pastorsexpeditionen och gårdskarlar.. 800: —
 Elektriskt ljus och gas till dito..... 400: —
 Rengöringsmedel för golven..... 100: — 1,300: —

Gården N:r 115 i kvarteret Mercurius:

Hyra för domprostens lägenhet..... 2,400: —
 Hyra för pastorsexpeditionen..... 4,600: — 7,000: —

Gården N:r 34 i kvarteret Väktaren:

Hyra för 2:e komministerns lägenhet..... 1,833: —
 Hyra för församlingssalen..... 1,833: —
 Beräknad brist..... 2,430: — 6,096: —
 Vinkassan: kyrkvin och oblater..... 100: —

Bokkassan:

Biblar och psalmböcker till konfirmanderna..... 1,600: —
Kyrklig själavård..... 100: —

Pastoratets diverse utgifter:

Böcker, blanketter, bindning av böcker, skrivmaterier m. m.	1,200: --	
Annonser	500: --	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen	1,000: --	
Avgifter för 7 telefoner	700: --	
Telefonsamtal och telegram	100: --	
Försäkringspremier	300: --	
Avskrivning av kyrkböckerna för Stat. Centralbyrån	1,500: --	
Dekoration i kyrkan vid jul, påsk, pingst m. fl. tillfällen	150: --	
2 pojkar för uppsättning av psalmnummer å läktarna	200: --	
De blindas förenings bibliotek	50: --	
Diverse utgifter	1,194: --	6,894: --
		<u>Summa utgifter kronor 111,931: 66</u>

Inkomster.

Vinsäd	75: --	
Ränta å fonden för domkyrkans uppvärmning	500: --	
Begravningsringningar	1,000: --	
Statsanslag för avskrivning av kyrkböckerna	720: --	
Besparade medel å anslag för domkyrkovaktmästarens avlöning	616: 66	
Pension för Hilda Löfgren	20: --	
Dyrtdstillägg	5,000: --	
Domkyrkan	500: --	
Kyrkklockorna	500: --	
Pastoratets diverse utgifter	1,000: --	9,931: 66
Att uttaxera: av stadsförsamlingen 92,1 %	93,942: --	
av landsförsamlingen 7,9 %	8,058: --	102,000: --
		<u>Summa inkomster kronor 111,931: 66</u>

Rätt utdraget, betygar:

C. W. BROMANDER.

Utdrag av protokoll, fört vid ord. kyrkostämman med Karlstads pastorat den 30 oktober 1930.

§ 5.

Stämman beslöt antaga följande av kyrkogårdsnämnden framlagda och av kyrkorådet tillstyrkta förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads kyrkogårdsnämnd för år 1931.

Utgifter.*Avlöningar:*

Kyrkokamreraren: lön	2,500: —	
ålderstillägg	500: —	
Trädgårdsmästaren: lön	3,000: —	
ålderstillägg	300: —	
för avlöning av arbetspersonal..	2,500: —	
Gravöppnaren: lön	600: —	
för inköp av bränsle	300: —	9,700: —

Gamla kyrkogårdarna och domkyrkoplan:

Uppvärmning och upplysning av Meta	200: —	
Inköp av grus	300: —	
Vattenförbrukning	100: —	
Bortkörning av sopor och avfall	300: —	
Renhållning från snö å domkyrkoplan	225: —	
Avgift för trädgårdsmästarens telefon	80: —	
Försäkringspremier	45: —	
Diverse utgifter	150: —	1,400: —

Norra kyrkogården:

Amortering och ränta å 45,000 kr. lånet	3,354: 72
" " " å 89,000 " "	5,365: 49
" " " å 150,000 " "	9,082: 94
" " " å 140,000 " "	8,536: 02
Inköp av växter, matjord och grus m. m.	2,000: —

Vård och skötsel samt successiv utvidgning.....	6,500: —	
Elektrisk kraft, värme och ljus	400: —	
Telefonavgift	200: —	
Försäkringspremier	125: —	
Diverse utgifter	835: 83	36,400: —
		<u>Summa utgifter kronor 47,500: —</u>

Inkomster.

Inflytande medel för allmänna gravar samt för underhåll av enskilda gravar å nya kyrkogården.....	4,000: —	
Besparade medel för försålda gravplatser å nya kyrkogården	4,000: —	8,000: —
Att uttaxera:		
Av stadsförsamlingen 92,1 %	36,379: 50	
Av landsförsamlingen 7,9 %	3,120: 50	39,500: —
		<u>Summa inkomster kronor 47,500: —</u>

Rätt utdraget, betygar:

C. W. BROMANDER.

*Protokoll, hållet vid budgetsberedningens
sammanträde den 8 december 1930.*

Närvarande: beredningens samtliga ledamöter.

§ 1.

Att jämte ordföranden justera protokollet utsågs herr Tjerneld.

§ 2.

På remiss från beredningsutskottet hade budgetsberedningen för utlåtan-
de emottagit magistratens förslag till utgifter och inkomster för staden för år
1931 jämte bilagor.

Granskningen av den justerade staten för år 1929 föranledde följande
rättelser och påpekanden:

- a) i bokslutet för år 1928 hade drätselkammaren underlåtit avsätta 23,538 kr.
22 öre, utgörande icke förbrukade ordinarie bilskattemedel, vilket därför
intogs i 1928 års justerade stat såsom utgift; som dessa medel kommit till
användning under år 1929, och de omläggningar, som utförts med dessa
medel, avskrivits i bokslutet 1929, skall beloppet upptagas såsom inkomst
i föreliggande justerade stat;
- b) i drätselkammarens bokslut för år 1929 har den i anledning av stadsfull-
mäktiges beslut 1929 § 109 inköpta lägenheten Karlsvik utbalansrats med
29,554 kr. 75 öre; det för inköpet beviljade låneanslaget uppgår till 29,000
kr., varför skillnaden 554 kr. 75 öre skall upptagas såsom utgift;
- c) från Centralförrådet hade till Vatten- och avloppsverket överförts en cen-
trifugpump och elektrisk motor, värde 530 kr., enär anslag av lånemedel
icke beviljats för detta ändamål, bör beloppet beräknas såsom utgift;
- d) i konsekvens med den uppfattning, som tillämpats beträffande drätselkam-
kammarens inventarier skulle höjningen i värdet på gasverkets inventarier,
559 kr., införts i utgiftskolumnen och nedskrivningen på elektricitetsinven-
tarier, 1,040 kr. 29 öre, införts i inkomstkolumnen.

Om dessa rättelser godtagas av beredningsutskottet, skall det av magi-
straten uppgivna överskottet till år 1930 höjas med 22,934 kr. 76 öre.

Därjämte anser sig budgetsberedningen av principiella skäl böra påpeka,
att de på grund av stadsfullmäktiges beslut 1929 §§ 68 och 105 inköpta mark-
områdena icke skola, såsom skett i den justerade staten, upptagas med köpe-

summan utan med bokföringsvärdet; skillnaden i beloppen i föreliggande fall är emellertid alltför obetydlig för att föranleda särskild ändring i staten.

§ 3.

Mot balansberäkningen för år 1930 vill budgetsberedningen göra följande erinringar:

- a) i statavräkningen för Elektricitetsverket har drätselkammaren av tillgängliga medel använt 5,607 kr. 70 öre till arbeten för omläggning av gatubelysningen, motsvarande en tiondel av för detta ändamål anslagna 56,077 kr., oaktat stadsfullmäktige 1930 § 119 beslutat, att hela beräknade anläggningskostnaden skulle upplånas; budgetsöverskottet till år 1931 bör sålunda höjas med förstnämnda belopp;
- b) att i samma avräkning avsatts 25,000 kr. till "Karlstads stads pensionsfond". Beredningen anser sig därför böra redogöra för sammanhanget beträffande detta drätselkammarens förfarande. På grund av stadsfullmäktiges beslut den 20 mars 1924 hade budgetsberedningen fått i uppdrag, att i förslag till inkomst- och utgiftsstat taga i särskilt övervägande, huruvida och med vilket belopp avsättning av stadens medel bör göras till stadens befattningshavares pensionsfond. Vid upprättandet av 1930 års budgetförslag beslöt beredningen, att icke föreslå stadsfullmäktige någon avsättning till nämnda fond, ej heller hava stadsfullmäktige varken vid behandlingen av nämnda års budget eller senare beslutat sådan avsättning för år 1930. Budgetsberedningen beslöt därför utesluta denna post ur balansberäkningen, varigenom budgetsöverskottet till år 1931 ökas med ytterligare 25,000 kr.

I allt som allt föreslår sålunda beredningen, att det av magistraten beräknade budgetsöverskottet till år 1931 höjes med 53,542 kr. 46 öre.

§ 4.

Vid granskningen av magistratens generalförslag till stat för år 1931 har budgetsberedningen funnit

dels att en extra avskrivning i Gasverkets statförslag av 7,000 kr. kommit att i drätselkammarens stat upptagas såsom inkomst under rubriken "förslitningsmedel", vilken inkomstitel sålunda bör minskas med motsvarande belopp,

dels att samma titel måste nedsättas med ytterligare 10,000 kr. av det skälet, att den i statförslaget för elektricitetsverkets materialförråd beräknade

förlusten av drätselkammaren inräknats i uppgiften på de "förslitningsmedel", som beräknas inflyta från elektricitetsverket, med anledning varav utgiftsbeloppet i generalstatförslaget kommer att ökas med 17,000 kr. och *slutligen* följande förhållande. På förslag av drätselkammaren hade stadsfullmäktige 1930 § 99 beslutat ett anslag på 127,850 kr. till ny skolbyggnad inom Norrstrandsområdet och att medel härtill skulle anskaffas genom upplåning, oaktat 55,474 kr. 36 öre funnos avsatta till sådant ändamål. I kammarens förslag till extra stat beräknas kostnaden för skolbygget skola täckas dels med förenämnda, avsatta medel, dels med lån å 72,375 kr. 64 öre. Detta förutsätter emellertid ändring av stadsfullmäktiges beslut.

§ 5.

På grund av stadsfullmäktiges förut nämnda beslut av d. 20 mars 1924 hade budgetsberedningen att uttala sig om lämpligheten av avsättning till stadens befattningshavares pensionsfond för år 1931. Beredningen beslöt, att icke föreslå stadsfullmäktige någon sådan avsättning i budgetsförslaget.

§ 6.

Beslöt budgetsberedningen föreslå beredningsutskottet fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet vid, att, då beslutet 1930 § 11 om överlåtelse av aktierna i Kohlsäters Kraftaktiebolag innebär uttaxering för ändamålet under längre tid än 5 år, beslutet skall enligt § 75 i K. förordningen om kommunalstyrelse för stad underställas Konungens Befallningshavandes prövning.

§ 7.

Enligt bilagda förteckning på ändringar i magistratens budgetsförslag för 1931 uppgår skillnaden till 36,542 kr. 46 öre, vilket belopp budgetsberedningen föreslår skola tilläggas stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter.

§ 8.

Slutligen beslöt budgetsberedningen biträda magistratens förslag till uttaxering för år 1931.

Karlstad den 8 dec. 1930.

T. OSTERMAN.

Justerat den 11 december 1930.

VALDEMAR VENDEL.

RAGN. TJERNELD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 158.

Till stadsfullmäktige hade magistraten i skrivelse den 4 innevarande december månad överlämnat av drätselkammaren upprättat generalförslag över stadens inkomster och utgifter år 1931 jämte av kammaren och övriga delegationer avgivna statavräkningar för år 1930 samt inkomst- och utgiftsförslag för år 1931; och hade magistraten därvid på sätt av ovannämnda skrivelse framginge föreslagit stadsfullmäktige att godkänna ifrågavarande statförslag.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande i ärendet, hade hemställt om budgetsberedningens utlåtande och hade sådant inkommit enligt protokoll den 8 december 1930.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta:

att godkänna det upprättade statförslaget för år 1931 med de ändringar däri, budgetsberedningen föreslagit;

att emellertid, i motsats till vad budgetsberedningen därom uttalat, under år 1931 till "Karlstads stads pensionsfond" avsätta ett belopp av 25,000 kronor, vadan i stället för i § 7 av budgetsberedningens protokoll nämnda belopp, 36,542 kronor 46 öre, allenast 11,542 kronor 46 öre skola överföras till stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter; samt

att av det för en ny skolbyggnad å Norrstrand beslutade lån å 127,850 kronor på grunder, som angivas i budgetsberedningens protokoll, § 4 sista punkten, allenast skall upplånas 72,375 kronor 64 öre.

Mot beslutet i vad det avsåge avsättande av 25,000 kronor för år 1931 till pensionsfonden reserverade sig herrar ordföranden och Clarholm.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Eliæsons motion angående fondering av den inom staden inflytande nöjesskatten.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till fullmäktige inkomma ofta framställningar om anslag till kulturella och behjärtansvärda ändamål, vilka emellertid i de flesta fall avslås. Med hänsyn till det finansiella läget ha vederbörande delegationer ansett, att medel till dylika ändamål, huru behjärtansvärda de än äro, icke lämpligen kunna anvisas genom uttaxering.

I stadens allmänna inkomster ingår emellertid en betydande årlig inkomst i form av nöjesskatt. När riksdagen beslöt medgiva kommunerna rätt att upptaga nöjesskatt, beslöts på en del håll, att dessa inkomster icke skulle ingå i den kommunala budgeten utan fonderas för särskilda kulturella eller behjärtansvärda ändamål. I Karlstad beslöts att upptaga nöjesskatt, men någon fondering av de erhållna inkomsterna eller särskild anvisning för medlens användning stipulerades icke.

Det finansiella läget i Karlstad möjliggör för närvarande icke, att hela denna inkomst, som hittills utgjort omkring 40,000: — kr. per år, fränhändes den allmänna budgeten eller att en partiell befrielse från nöjesskatts erläggande, vilket senare skett i en del städer, nu senast i Örebro, beslutas. En successiv avveckling under loppet av 10 år med exempelvis 10 % ökad avsättning varje år i fonderingssyfte vore emellertid önskvärd. Större delen av den å fonden uppkomna räntan jämte del av den föregående år influtna skatten kunde därigenom årligen användas till kulturella och behjärtansvärda ändamål, för vilka man är tveksam att använda medel genom uttaxering. Med stöd av vad jag sålunda anfört vågar jag föreslå, att stadsfullmäktige besluta:

att inkomsten av den upptagna nöjesskatten skall, efter lämplig övergångstid, utgå ur den allmänna budgeten och avsättas samt bokföras såsom en särskild fond förvaltd av drätselkammaren;

att hela nöjesskatten efter 10 års successiv avsättningsplan helt tillföres fonden;

att högst 90 % av den föregående år uppkomna nöjesskatten jämte 90 % av ränteavkastningen årligen användes till kulturella, ideella, sociala, estetiska eller i övrigt behjärtansvärda ändamål, till vilka i allmänhet medel icke anvisas genom uttaxering;

att framställningar om medel ur denna fond ställas till fullmäktige och att yttranden och förslag före avgörandet inforas av drätselkammaren och beredningsutskottet;

att första avsättningen till fonden göres med 10 % av år 1925 års nöjesskatt men att ingen utdelning ur fonden måtte äga rum förrän efter 5 års avsättning till densamma.

Karlstad den 20 maj 1925.

EFRAIM ELIÆSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 oktober 1930.

§ 660.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över herr Eliæsons motion angående fondering av den inom staden inflytande nöjesskatten, över vilken motion herrar ordföranden och Svensson tillsammans med motionären samt stadskamreraren efter kammarens uppdrag avgivit ett så lydande utlåtande och förslag:

“Till Drätselkammaren.

Sedan kammaren den 2 dennes anmodat undertecknade att inkomma med yttrande rörande av ekonomichefen Efr. Eliæson år 1925 väckt förslag angående fondering av nöjesskatten, få vi härmed anföra följande.

Herr Eliæsons framställning går ut på att nöjesskatten skall efter 10 års successiv avskrivning utgå ur den allmänna budgeten och avsättas till en särskild fond, förvaltd av drätselkammaren. Under de fem (5) första åren får utdelning från fonden ej äga rum och skall därefter $\frac{9}{10}$ -delar av den under nästförflutna året influtna nöjesskatten jämte $\frac{9}{10}$ -delar av fondens ränteavkastning användas till “kulturella, ideella, sociala, estetiska eller i övrigt be hjärtansvärda ändamål“, till vilka medel i allmänhet icke anvisas genom uttaxering.

Det skulle till en början antecknas, att nöjesskatten kunde beräknas uppgå till cirka 45,000: — kronor per år, samt att stadens utgifter för sociala och liknande ändamål f. n. uppginge till cirka 20,000 kronor pr år.

Efter överläggning beslöto kommitterade avgiva följande förslag i ärendet:

Från året näst efter stadsfullmäktiges beslut i ärendet avsättes av den under varje år inflytande nöjesskatten

1:sta året.....	10 %
2:dra året.....	20 %
3:dje året.....	30 %
4:de året.....	40 %
5:te och följande åren.....	50 %

Den sålunda gjorda avsättningen tillföres en fond, benämnd

»Karlstads stads Kulturfond»

under 1:sta t. o. m. 5:te året med hela det avsatta beloppet och därefter med 25 % därav.

Från och med 6:te året må 75 % av den avsatta nöjesskatten eller med andra ord $\frac{3}{8}$ av nöjesskattens totalbelopp jämte $\frac{9}{10}$ -delar av fondens räntevkastning användas till olika kulturella, sociala m. fl. liknande ändamål, varom stadsfullmäktige efter drätselkammarens och beredningsutskottets hörande för varje särskilt fall kan komma att besluta.

Beträffande förenämnda fond vilja kommitterade föreslå följande bestämmelser:

Då fonden, som förutom tidigare omnämnd avsättning jämväl skall tillföras $\frac{1}{10}$ -del av den under varje år upplupna ränta, kommer att uppgå till 250,000 kronor, skola stadsfullmäktige besluta om användningen av densamma, varvid tillses att minst 50,000 kronor skola kvarstå å fonden för att bilda underlag för fortsatt fondering. Fondens ändamål skall i första hand vara tillgodoseendet av framtida *lokalbehov* för kulturella och sociala ändamål.

För beslut rörande den samlade fondsummans användning skall erfordras $\frac{2}{3}$ -delars majoritet och skulle vid något tillfälle dylik ej kunna uppnås skall frågan för tillfället förfalla och först sedan fem (5) år tilländalupit på nytt upptagas till behandling.

Karlstad den 23 oktober 1930.

RAGN. TJERNELD.

H. WESTLIN.

AXEL SVENSSON.

EFRAIM ELLÆSON.“

Kammaren delade i princip motionärens uppfattning att fondering av nöjesskatt bör för de angivna ändamålen äga rum men ansåg emellertid i likhet med kommitterade, att hela skatten icke borde fonderas utan allenast till ett belopp av högst 50 procent under det att återstående del fortfarande skulle ingå i den allmänna budgeten. Det skulle i detta sammanhang anmärkas, att i ett 40-tal av rikets städer beslut fattats om reserverande för särskilda, rätt växlande ändamål av berörda skatt. Sålunda hade den reserverats för teaterbyggnad, museum, bibliotek, orkesterförening, föreläsningsverksamhet, simundervisning, idrott, skolresor med mera.

Kammaren fann kommitterades förslag både beträffande fonderingen och sättet för dispositionen av medlen vara välmotiverat särskilt med hänsyn till bestämmelsen, att den föreslagna fonden icke finge användas förrän den upp-

ginge till 250,000 kronor för att då komma till gagn för något större ändamål och beslöt fördenskull hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige beträffande herr Eliæsons ifrågavarande motion om fondering av nöjesskatten måtte besluta i enlighet med vad kommitterade här ovan föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 145.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över herr Eliæsons motion angående fondering av den inom staden inflytande nöjesskatten, uti vilket ärende kammaren den 29 oktober 1930, under § 660 i protokollet, avgivit utlåtande och förslag.

Under överläggningen framhölls å ena sidan, att det syntes mindre lämpligt att vid tillfälle då man icke för längre tid framåt kunde överblicka det ekonomiska läget för fondering utbryta nöjesskatten ur den allmänna budgeten ävensom att lagligheten av ett beslut om bifall till motionen kunde ifrågasättas, under det att å andra sidan den meningen uttalades, att det syntes synnerligen välbetänkt att på sätt drätselkammaren föreslagit bifalla motionen för att därigenom erhålla medel för tillgodoseende av något större ändamål.

Sedan yrkanden blivit framställda dels om bifall till motionen i enlighet med drätselkammarens förslag och dels om avslag å densamma, beslöt beredningsutskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avslå motionen.

Mot beslutet reserverade sig herrar Severin, Norsell och Strandman under yrkande av bifall till drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Aterremitterade ärendet angående Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m. samt drätselkammarens förslag angående ändring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån.

(Se stadsfullmäktiges tryck år 1930, Ser. A. N:o 4, sid. 17).

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 671.

Stadsfullmäktige hade den 17 april 1930, såsom § 65 i protokollet närmare utvisar, till drätselkammaren för utredning i av beredningsutskottet angivna hänseenden återremitterat en av herrar Albin Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagen framställning från ett antal subventionsbyggare om nedskrivning av från staden erhållna lån.

I sitt utlåtande till stadsfullmäktige vid ovannämnda tillfälle anförde beredningsutskottet, som för sin del icke funnit sig övertygat om, att den föreslagna hjälpen till subventionsbyggarna vore tillräcklig för att det därmed avsedda ändamålet, nämligen tryggheten och bevarandet i särskilda fall av äganderätten till bostäderna, skulle kunna ernås, att det kunde ifrågasättas, huruvida icke den hjälp, som av stadsfullmäktige kunde komma att i ifrågavarande hänseende lämnas, rätteligen borde utgå efter behovsprincipen.

Vid ärendets återremiss beslöt fullmäktige vidare berättiga subventionsbyggarna att för sin del utse ett ombud för deltagande i den blivande utredningen och hade i sådant hänseende utsetts läraren Axel Söderström med trafikbiträdet J. W. Sjöstedt såsom suppleant enligt en från Föreningen Karlstads stads subventionsbyggare den 12 maj 1930 inkommen skrivelse.

Kammaren överlämnade sistnämnda dag samtliga handlingar i ärendet till stadskamreraren med uppdrag att verkställa ytterligare utredning, därvid i möjligaste mån borde införskaffas uppgifter angående subventionsbyggarnas omkostnader för sina fastigheter samt beräknade intäkterna från desamma under tiden från lånens erhållande.

Sedan åtskilliga sådana uppgifter inkommit uppdrog kammaren åt herrar Håkansson, Eliæson och Wästlund att tillsammans med stadskamreraren granska handlingarna samt inkomma med den av fullmäktige begärda utredningen.

Dessa kommitterade hava sedermera avgivit ett så lydande yttrande och förslag i ärendet:

“Till Drätselkammaren.

Stadsfullmäktige hade den 17 nästlidne april månad till drätselkammaren återremitterat kammarens förslag av den 10 februari i år rörande viss lindring i betalningsvillkoren för av staden utlämnade subventionslån, med uppdrag till kammaren att inkomma med förnyat yttrande särskilt ifråga om huruvida den föreslagna hjälpen vore tillräcklig att trygga äganderätten till ifrågavarande subventionsbyggnader samt om densamma icke rätterligen borde utgå efter behovsprincipen.

Sedan stadskamreraren på kammarens uppdrag verkställt ytterligare utredning i ärendet erhöilo undertecknade den 2 oktober i år anmodan att inkomma med utredning och förslag i ärendet.

Till representant att i enlighet med stadsfullmäktiges medgivande företräda subventionsbyggarna vid kommitterades sammanträden hade av föreningen Karlstads stads subventionsbyggare valts läraren Axel Söderström och till suppleant för denne trafikbitrådet J. W. Sjöstedt.

Den av stadskamreraren verkställda utredningen hade i enlighet med givna direktiv omfattat en jämförelse mellan omkostnader för och intäkter av subventionsfastigheterna från och med tiden för lånens erhållande. På utsända trettio förfrågningar hade fjorton subventionslåntagare inkommit med begärda uppgifter å medsamt frågeformulär. Härav framginge att sex av fastigheterna lämnat ett om också blygsamt överskott samt att åtta fastigheter åsamkat sina ägare förlust. Denna förlust översteg endast i två fall 300:— kronor per år. Härvid vore dock att märka, att ränta ännu ej erlagts å tomtlånen samt staden allt fortfarande erlade halva annuiteten å byggnadslånen.

Efter stadsfullmäktiges behandling av ärendet hade inkommit dessa skrivelser:

från J. G. Bodlund..... bil. I.
” J. Harald Meurling ” II.
” Axel Dahlman ” III.

Dessutom föredrog herr Söderström på sammanträdet den 29 oktober en så lydande skrift, bil. IV.

Den av herr Söderström yrkade förlängningen av stadens åtagande att betala halv ränta och halv amortering i ytterligare fem år (fr. o. m. 16:de t. o. m. 20:de året) skulle, om detta åtagande begränsades att omfatta de per-

soner som i första hand erhållit subventionslån, draga en kostnad för staden av Kr. 13,558: 16 per år eller för hela femårsperioden av Kr. 67,790: 80.

Kommitterade, som anse sig kunna vitsorda de av herr Söderström påtalade svårigheterna för subventionslåntagarna att under tidsperioden 16:de—20:de åren fullgöra gjorda åtaganden anse dock att ett stadsfullmäktiges beslut redan nu i angivna riktning icke skulle vara lämpligt utan hålla före att stadsfullmäktige senare och efter framställning i varje särskilt fall böra fatta beslut härutinnan.

Beträffande inbetalningen av redan förfallna och inom närmaste tiden förfallande tomtlån anse sig kommitterade böra tillstyrka fasthållandet av drätselkammarens framställning den 10 februari i år och få som sin mening framhålla, att behovsprincipen, med hänsyn till svårigheten för att ej säga omöjligheten att härvid skapa rättvisa, i detta fall icke bör ifrågakomma.

Karlstad den 3 november 1930.

J. A. HÅKANSSON. EFRAIM ELLÆSON. OLOF WÄSTLUND.
H. WESTLIN“.

Ehuruväl det ur principiell synpunkt finge anses vara riktigast att lindring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån borde beviljas med hänsyn tagen till vederbörandes behov av ekonomiskt stöd, så ansåg kammaren likväl frågan icke kunna lösas enbart ur denna synpunkt, enär det vore förenat med mycket stora svårigheter att utröna, huruvida och i vad mån behov av sådant stöd i de särskilda fallen förefunnes. Sålunda giva t. ex. vederbörandes årsinkomster icke tillräcklig ledning vid bedömande av nämnda fråga.

Ej heller syntes tillförlitlig utredning kunna för det nuvarande vinnas angående utsikterna för de särskilda subventionsbyggarne att för framtiden trygga och bevara äganderätten till bostäderna.

Kammaren, som fortfarande vore av den uppfattningen att någon lättnad i förevarande hänseende nu borde beredas subventionsbyggarna, ville med åberopande av vad under ärendets gång från kammarens sida blivit utrett och anfört vidhålla sitt föregående beslut i ärendet under bestämt uttalande likväl, att den därigenom icke toge någon som helst ställning till frågan huruvida anspråk på ytterligare stöd i framtiden kunde vara berättigat.

Sålunda beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte i ärendet besluta såsom drätselkammaren föreslagit enligt § 112 uti sitt protokoll den 10 februari 1930.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Bil. I.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Såsom bidrag till den utredning, vilken av Karlstads stadsfullmäktige anbefallts i avsikt att utröna i vad mån Karlstads stads subventionsbyggare kunna bli delaktiga i en ifrågasatt ändring i de betalningsskyldigheter gentemot staden, som påvila dem beträffande deras resp. fastigheter, ber jag härmed vördsamt få överlämna nedanstående berättelse.

Det av mig byggda subventionshuset är ett enfamiljshus, innehållande 4 rum, av vilka ett i medeltal varit uthyrt, 1 serveringsrum och 1 kök. I huset finnes även ett s. k. badrum, 2×2 m., som dock ännu väntar på — badkar. Den summa, efter vilken byggnadslån till fastigheten beviljades, var 21,000 kronor.

På grund av vissa omständigheter, över vilka jag näppeligen ensam bär ansvaret, kom denna summa att betydligt överskridas av den kostnad, som huset i verkligheten dragit. Tagande fasta på stadsfullmäktiges erbjudanden, att ritningar och råd i övrigt av den reflekterande kostnadsfritt kunde erhållas genom stadens försorg, vände jag mig till dåvarande stadsarkitekten, herr Carl Crispin, med begäran om ritning. Denne lämnade mig emellertid den upplysningen, att några ritningar för ifrågavarande ändamål icke funnos, och att han för sin del på grund av bristande tid icke kunde efterkomma min begäran härvidlag. (Subventionsbyggandet hade då redan tagit sin början här och var). Då jag icke ansåg mig ha råd till den extra utgift, som en ritning krävde, uppgjorde jag själv den ritning, efter vilken huset kom att uppföras. Snart nog fick jag emellertid erfara, att ritningen varit behäftad med en defekt, i det att tamburen helt saknade uppvärmningsmöjligheter. (Huset uppvärmdes medelst kakelugnar). Att anlägga centraluppvärmning blev för dyrt, elektrisk uppvärmning blev oekonomisk med hänsyn till driftkostnaderna, och anbringande av en kamin omöjliggjordes av den orsaken, att skorstensstocken var belägen på ett för stort avstånd från nämnda tambur. Arkitekt Crispin, till vilken jag vände mig för att få frågan löst, kunde ingenting åtgöra. När så prisfallet på järn kom, ansåg jag mig emellertid böra passa tillfället, och lät jag år 1927 införa centraluppvärmning i huset. Detta företag, vilket icke kommit till stånd utan trängande behov, har ställt stora krav på min tidigare allt annat än berömvärda ekonomiska bärkraft. Den summa, som erfordrades, har jag till största delen måst upplåna.

Förutom nämnda fatalitet råkade jag att vid kostnadsberäkningarna uteläsa uthus och inhägnad. (Efteråt erfor jag, att övriga byggare inrymt detta

i de beräkningar, efter vilka de erhållit sina lån). År 1923 byggde jag uthuset. Hårtill vill jag lägga, att kostnaderna för själva boningshuset i sitt ursprungliga skick, för vilket partiellt kontrakt uppgjorts, kom att betydligt överstiga den beräknade summan. Angående detta sistnämnda liksom ock beträffande uthuset och inhägnaden må jag själv bära ansvaret.

Däremot kan jag icke annat än konstatera ett sammanhang emellan ovannämnda konstruktionsfel och det sätt, på vilket vederbörande myndigheter handhaft på dem vilande åligganden, enär ju dessa pliktenligt, särskilt med hänsyn till stadsfullmäktiges ovannämnda utfästelser, bort förekomma eller rätta varje grövre misstag av byggaren. Om så hade skett, hade jag besparats en hel del av de förluster och svårigheter, som drabbat mig. (Till jämförelse vill jag nämna, att en av mina grannfastigheter (Sjöstedts), för vilken på sin tid lämnades byggnadslån beräknat efter 26,200 kr., för närvarande endast har 4,000 kr. högre taxeringsvärde än min fastighet, för vilken, som ovan nämnts, lån lämnades efter beräknade 21,000 kr.) Härmed har jag endast velat visa, att jag efter bästa, för att icke säga över förmåga, skött min fastighet. Inom den närmaste tiden kräver huset en justering utvändigt, vilken justering jag dock på grund av bristande medel måste låta anstå.

Man har förebrått oss subventionsbyggare, att vi icke under de gångna tio åren avsatt medel till de merkostnader, som tomterna nu kräva. Jag tillåter mig uttala, att denna förebråelse för ingen del träffar mig.

Slutligen vill jag nämna, att jag de senare åren upprepade gånger måst uppskjuta och i mindre poster uppdelade den till Karlstads Sparbank förfallna ränteinbetalningen för subventionslånet.

Då nu drätselkammaren går att överväga angående bistånd åt de stadens subventionsbyggare, som därtill kunna anses bära komma i fråga, har jag ansett det vara min plikt att på detta sätt anmäla mitt fall till den åtgärd, drätselkammaren kan finna lämplig. Den jämförelsevis höga taxering, vilken myndigheterna ansett sig kunna åsätta min till en början så anspråkslösa fastighet, är det bästa betyg för min goda vilja att handhava densamma. Med det sagda tror jag mig också ha lämnat tillräckliga skäl för, att jag verkligen är i behov av ekonomiskt stöd för att kunna fullfölja denna uppgift.

Karlstad den 2 maj 1930. .

JOHAN GUSTAF BODLUND.

Bil II.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då Karlstads stads subventionsbyggnadsfråga åter blivit aktuell, i det att stadsfullmäktige åt drätselkammaren uppdragit att än en gång upptaga denna fråga till behandling och inkomma med förslag om lättnader för låntagarna i mån av behov, får undertecknad vördsamt anhålla, att det sätt, på vilket jag har erhållit mina subventionslån, underställes ny granskning.

År 1919 den 27 okt. inlämnade jag ansökan med bifogade föreskrivna handlingar om subventionslån för uppförande av ett bostadshus i två våningar av vilka dock endast en lägenhet om 3 rum och kök på nedre botten då omedelbart skulle inredas. Handlingen godkändes av myndigheterna, och de "beviljade sökanden byggnadslån till belopp, som framdeles komme att bestämmas".

Tiden närmast före den 18 maj 1920 inlämnade jag ny ansökan med bifogade föreskrivna handlingar om subventionslån för inredning av övre våningen.

Då jag avhämtade handlingarna och invände, att det inte var något protokoll från drätselkammaren angående det av mig begärda byggnadslånet för inredande av övre våningen utan endast godkännande av ritningen, hänvisades jag till min tidigare inlämnade ansökan om subventionslån och meddelades, att min fastighet var subventionsfastighet, och att det tidigare ådensamma beviljats byggnadslån till belopp, "som framdeles komme att bestämmas", då de av staden tillsatta värderingsmännen hade värderat byggnadskostnaden. På denna summa skulle enligt fastställda grunder lånet utgå. Enligt subventionsvillkoren skulle byggnad, inrymmande flera bostadslägenheter, äga företräde framför byggnad med färre lägenheter. För fullgörande av subventionsvillkoren har jag av drätselkammaren anmodats att som subventionslåntagare av fastighet med hyresgäst uppvisa dennes hyreskontrakt, ty det var ju ej bara bostadsbristen som skulle avhjälpas genom dessa byggnader utan skulle de även ha till uppgift att reglera hyrorna.

Sommaren 1920 kom arbetskonflikter mellan byggmästare och arbetare och byggnaden blev ej färdig till besiktning förrän den 5 juli 1921. Värderingen verkställdes av Herrar fabrikör K. Ad. Falk, fabrikör R. Ternqvist och stadsarkitekten i Karlstad.

Tomtens värde	1,837: 70
Bostadshusets värde	41,000: —
Uthusets värde	362: 30

Summa kr. 43,000: —

Bostadshusets värde enligt värderingsmännens uppgift 43,000 kronor,
 varå lån bort utgå enligt givna utfästelser

tomtlån	1,725: —
byggnadslån av staden	15,475: --
sparbankslån	17,200: —

Summa kr. 34,400: —

Enligt stadsfullmäktiges lånevillkor skulle jag sålunda ha erhållit i lån 34,400 kronor, men i stället erhöll jag som lån endast 20,900 kronor. Då jag protesterade mot ett dylikt handlingssätt, att jag ej erhöll utlovade villkor, sades det mig, att pengarna vore slut, och att det inte var annat att göra än att vara nöjd. Nu lämnar jag åt dem som bättre känna till förhållandena vid handläggande av liknande ärenden att utreda, huru detta förhåller sig, men med stöd av vad jag anfört tillåter jag mig fråga: Är detta rättvisa?

Då jag ej av staden erhöll det mot värderingen svarande lånet, måste jag på annat håll upplåna de resterande medlen till betydligt högre ränta. Under årens lopp ha dessa ökade ränteutgifter stigit till avsevärt belopp, och detta är ju en ren förlust, som staden åsamkat mig genom att ej uppfylla utfästelserna för lån.

Jag har bidragit med en subventionsbyggnad i kris- och bostadsbristens tid och iklätt mig de risker det medfört. Med all rätt torde det därför kunna ifrågasättas om ej undertecknad, som ej erhållit de utlovade subventionsförmånerna, borde komma i åtnjutande av dessa, innan lättnader beviljas subventionsbyggarna efter behovsprincip.

Karlstad den 5 maj 1930.

J. HARALD MEURLING.

Bil. III.

Till Drätselkammaren.

I sammanhang med den framställning, som av Subventionsbyggarnas förening inlämnats till drätselkammaren angående vissa lättnader vid gäldandet av betalningen för subventionstomterna, får jag härmed bifoga såsom för saken upplysande en kortfattad redogörelse för tillkomsten och kostnaderna för mitt eget subventionsbygge.

Sedan jag såsom pensionerad frånträtt rektorsbefattningen vid läroverket den 1 augusti 1919, bebodde jag fortfarande den våning, jag förhyrde av staden, där för närvarande stadsbiblioteket är. Denna var icke ämbetsbostad

för rektorn, min framställning därom hade icke beviljats. Tvärtom hade jag under en lång följd av år fått betala 1,500 kr. i hyra därför, oaktat jag själv endast uppbar 1,400 kr. i hyresbidrag från staden. Emellertid påringdes jag från drätselkammaren under ett sammanträde, som denna hade, såsom jag tror, hösten 1919, med tillsägelse att avflytta från våningen den 1 oktober 1920, då lägenheten behövdes för den nye rektorn — denne hade dock redan bostad på annat håll. Såsom ett ynnestbevis från drätselkammaren erbjöds mig i stället inköp av en av subventionstomterna. Svar skulle lämnas ögonblickligen i telefon. Vad var nu för mig att göra? Jag kunde icke flytta till Stockholm. Där var det lika ont om bostadslägenheter som i Karlstad. Frakten dit för flyttningen skulle gå till flera tusen kronor. Jag beslöt således i hastigheten acceptera drätselkammarens anbud och har sedermera stannat i Karlstad såsom skattedragande medlem i samhället.

Vad har nu mitt subventionsbygge kostat och vilka fördelar har jag i sammanhang därmed åtnjutit?

Sedan jag infordrat entreprenadanbud på byggnadens uppförande och det lägsta av dessa belöpte sig till 45,625 kr., beslöt jag att uppföra byggnaden själv.

Kostnaderna för byggnadens uppförande uppgingo, enligt vad räknin-garna utvisa, till kr. 45,763:50. Härtill kommer: arvode till arkitekt kr. 400, för tomtens planering kr. 650, samt såsom handpenning på tomten kr. 374:80, tillsammans kr. 47,188:38. Härtill kommer ytterligare resten å köpeskillingen för tomten kr. 6,100, allt utgörande kr. 53,288:38, som kostnaderna för byggnadsföretaget i sin helhet kunna sägas belöpa sig till, naturligtvis med det avdrag, som subventionen utgör.

Vilka fördelar i form av subvention har jag härvid fått åtnjuta?

1. Staden betalar under 15 år halva annuiteten å ett lån på 6,500 kr., som jag erhållit av staden. Denna halva annuitet uppgår till kr. 189:20 årligen.

2. Staden har lämnat anstånd med resterande betalningen för tomten, utgörande 6,100 kr. Denna skall dock börja avbetalas den 1 april 1931 med kr. 1,220, i fem år och ränta å beloppet beräknas å 5 procent från den 1 april 1930.

3. Staden har lämnat fri gatumark till tomten.

Vid handlingarnas genomgående har jag gjort följande iakttagelser:

Något arkitektarvode hade jag aldrig bort erlægga, när stadsarkitekten enligt subventionsvillkoren var skyldig utarbета ritningar till företaget, varom jag ej blev underrättad.

Priset å tomten kan kallas för högt för ett subventionsbygge av denna art, nämligen en enfamiljsbyggnad. Tomten utgör 10,724,7 kvadratfot, och priset synes beräknat efter 60 öre kvadratfoten.

Om man nu jämför vad byggnadsföretaget kostat med vad fastigheten skulle kunna inbringa vid en försäljning, den är för närvarande taxerad till kr. 34,000, finner man lätt av vad jämförelsevis obetydligt värde subventionen varit.

Fastigheten är intecknad till ett belopp av kr. 33,500, varå hittills endast omkring kr. 500 kunnat amorteras. Enligt uppgift av kronokassören är jag under innevarande år taxerad för kommunal inkomstskatt till kr. 6,480, och för statlig inkomst- och förmögenhetsskatt till kr. 4,530.

Av ovanstående siffror torde framgå, huru omöjligt det är för mig att betala tomten, på det sätt, som är föreskrivet.

Då jag genom mitt subventionsbygge onekligen tillskyndat staden fördelar, och då statens subventionsbyggare utom den första hjälpen förunnats ytterligare förmåner, får jag, då det väl ej kan vara stadens mening att nu på min ålders dagar skilja mig från det hem jag förvärvat mig, hemställa, att det måtte medgivas mig att amortera tomten på en tid av 10 år och med nedsättning av räntan, åtminstone såsom drätselkammaren föreslagit, ävensom att jag måtte komma i åtnjutande av de andra förmåner, som vid ärendets behandling kunna komma stadens subventionsbyggare till del.

Karlstad i juli 1930.

AXEL DAHLMAN.

Bil. IV.

I egenskap av subventionsbyggarnas ombud i stadens delegation för behandling av från stadsfullmäktige återremitterat ärende angående jämkningar i villkoren för stadens subventionsbyggare, får jag härmed anföra följande:

1. Subventionsbyggarna ha gjort stora förluster på av dem uppförda byggnader, i regel hela sitt insatta kapital. I de fall, då subventionsbyggare kommit på obestånd och nödgats lämna ifrån sig sin fastighet, har även staden tillfogats förluster. Staden har såsom initiativtagare moraliska förpliktelser att påtaga sig någon del av förlusterna. Staden har dessutom ekonomiskt intresse av att lämna sådant stöd, att såvitt möjligt ytterligare tvångsförsäljningar av subventionsbyggnader ej behöver ifrågakomma, enär en lindring i villkoren torde vara för staden billigare än genom tvångsförsäljningar åsamkade förluster.

Staden bör därför bevilja subventionsbyggarna sådan lindring i betalningsvillkoren, som befinner sig nödvändig och kan åstadkommas.

2. Denna lindring bör vara av sådan beskaffenhet, att den å ena sidan icke blir mer än nödvändigt påkostande för staden, å andra sidan lämna största möjliga effektiva hjälp åt byggarna. Mest aktuell är frågan om betalningssättet för av staden köpta tomter. Det av drätselkammaren i början av detta år framlagda förslaget, att tomterna skulle amorteras under tio år med en ränta av två och en halv procent och lika amorteringar under de tio åren, skulle, ehuru det för staden endast innebure en obetydlig ränteförlust, om det genomföres medföra en ganska effektiv lindring för byggarna. Om däremot den ursprungliga betalningsplanen genomföres, kommer det att omedelbart medföra en så väsentlig stegring av utgifterna för fastigheterna, att följderna bli ödesdigra för såväl byggarna som staden.

Jag anser därför, att delegationen bör fasthålla vid det av drätselkammaren tidigare framlagda förslaget, att betalningen för tomterna erlägges under tio år med lika årliga amorteringar och med en ränta av $2\frac{1}{2}$ proc.

3. Enligt de hittills gällande villkoren är amorteringstiden för byggarnas skuld till staden uppdelad i tre perioder: 1) under 10 år erläggande av halv annuitet och ränta, 2) under fem år erläggande *dessutom* av amorteringar på tomten, 3) under 25 år erläggande av hela amorteringen å lånet. — Enligt den nu föreslagna förändringen av betalningstiden för tomterna skulle det uppstå fyra perioder: 1) under 10 år lika som nu, 2) under 5 år halv lån-amortering plus $\frac{1}{10}$ av tomtamorteringen, 3) under 5 år hela lån-amorteringen plus $\frac{1}{10}$ av tomtamorteringen, 4) under 20 år hela lån-amorteringen. Härav följer, att den tredje perioden, 15—20 åren, kommer att bli alldeles för hårbelastad. Det tjänar ingenting till att nu försöka dölja, vad likväl envar inser, att en utsträckning av amorteringstiden till tio år för tomterna måste föra med sig, att staden utsträcker den tid, under vilken den bidrager med halva annuiteten och räntan å det av staden lämnade lånet från 15 år till 20 år. Detta innebär, att staden bibehåller sina nuvarande utgifter för byggnaderna under ytterligare fem år, vilket givetvis betyder utgifter men inte torde bli så kännbart som åtagande av nya utgifter. Dessutom torde detta innebära en mer effektiv hjälp för byggarna än en eventuell avskrivning å skulden, dess verkningar kunna lätt överblickas, och staden äga största garanti för att gjorda uppoffringar komma dem till godo, som avsågos.

Staden torde ha intet att vinna genom ett uppskov av denna fråga intill dess den blir överhängande. Däremot skulle ett beslut nu medföra den större

trygghet för byggarna, som de äro i så stort behov av, samt förebygga nya framställningar från subventionsbyggarnas förening, nya underhandlingar, ny ovisshet.

Jag förutsätter nämligen, att byggarna å sin sida förklara sig nöjda med den sålunda åstadkomna lindringen. Visserligen kompenseras den ej deras förluster, men de ha naturligtvis för länge sen gjort sig förtrogna med det faktum, att de själva måste bära det mesta av förlusterna.

Någon försäkran, att staden, om det föreslagna beslutas, ej behöver befara ytterligare förluster genom tvångsförsäljningar, står det givetvis inte i min makt att avge. Jag måste dock taga för givet, att de byggare, som hittills under tio à elva år strävat för att fullgöra sina skyldigheter, även i fortsättningen komma att göra vad de förmå. Något därutöver torde ej kunna lovas. Det förhållandet, att vid utgången av 15—20-årsperioden skuldsumman till staden väsentligen nedgått, torde emellertid garantera staden mot nämnda värda förluster.

Beträffande den i stadsfullmäktige förordade behovsprincipen vid beviljande av lättnader, har icke vid sammanträde med subventionsbyggarnas förening eller senare någon av byggarna kunnat framkomma med förslag, hur denna princip skulle kunna tillämpas, så att rättvisa skipas och godtycke förebygges. Icke heller uttalades några sympatier härför. Det framhölls tvärt däremot, att samtliga byggare i en bostadskritisk tid gjorde sin insats till båtnad för samhället och att samtliga gjort förluster, och att det därför vore bäst med rättvisan överensstämmande, att samhället någorlunda lika mot alla åtog sig en liten del av förlusterna.

Till denna ståndpunkt måste jag personligen ansluta mig. Naturligtvis äro svårigheterna inte lika stora för alla, men de kunna icke gärna mätas efter årsinkomster, och en undersökning efter andra grunder lämnar godtycket fritt spelrum, helst som inte alla äro utrustade med samma förmåga eller vilja att exponera sin behovsställning. Det måste även vara stötande och staden ovärdigt att vid beviljande av lättnader, vilkas berättigande alla måste erkänna, följa samma principer som vid utdelande av fattigunderstöd.

Däremot kan det tänkas, att en byggare genom iråkade svårigheter, t. ex. längre sjukdom eller arbetslöshet, ej förmår fullgöra sina betalningar. Då sådana fall förekommit, har drätselkammaren, enligt vad en av dess ledamöter upplyst mig, beviljat uppskov. Emellertid kan det ju tänkas, att det även framdeles blir svårt för en person, som sålunda råkat i ofrivilliga svårigheter, att, sedan han åter kommit in i normala förhållanden, under en

kortare period erlägga jämte ordinarie betalningar jämväl det resterande. I detta fall torde den förordade behovsprincipen böra komma till användning sålunda, att drätselkammaren får befogenhet att, efter ingående prövning av förhållandena i det enstaka fallet bevilja större lindring, t. ex. framflyttning för hela betalningsperioden av förfallen betalning, eventuellt avskrivning av förfallen men ej gulden betalningstermin, vilken avskrivning dock annulleras, om byggaren åter kommer i goda ekonomiska villkor.

Den utgift, staden genom detta medgivande skulle kunna åsamkas, är alltså ställd under drätselkammarens prövning och reglering och torde endast behöva uppgå till obetydliga belopp. Den torde kunna förebygga de större utgifter, som skulle uppkomma vid tvångsförsäljning av fastigheten.

Jag vill alltså föreslå:

att de subventionsbyggare, som stå i skuld till staden för sina tomter, få betala denna skuld under tio år med lika amortering årligen och en ränta av två och en halv procent,

att den tid, under vilken staden erlägger halva annuiteten och räntan å av staden utlämnat lån, utsträcker med ytterligare fem år, alltså att gälla under sammanlagt tjugo år (vid fastighets övergång till sterbhus böra samma förmåner åtnjutas),

att staden därmed anser sig ha lämnat den compensation till subventionsbyggarna, som oundgängligen ansetts erforderlig,

att drätselkammaren äger att *i synnerligen trängande fall och efter ingående prövning* bevilja enskild subventionsbyggare sådan tillfällig eftergift i fråga om betalnings erläggande, som befinnes nödig och skälig och kan antagas hjälpa honom att i framtiden fullgöra sina åligganden och behålla sin fastighet.

Om delegationen, resp. drätselkammaren, icke kan föreslå i huvudsaklig överensstämmelse härmed, anhåller jag, att denna skrivelse som bilaga får åtfölja yttrandet till stadsfullmäktige.

Karlstad den 28 oktober 1930.

AXEL SÖDERSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 146.

Företog beredningsutskottet till behandling det av stadsfullmäktige den

17 april 1930 återremitterade ärendet angående Gunnar W. Anderssons m. fl. subventionsbyggares av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell som motion upptagna framställning om nedskrivning av från staden erhållna lån m. m. samt drätselkammarens förslag angående ändring i betalningsvillkoren för ifrågavarande lån.

Drätselkammaren hade uti ärendet avgivit förnyat yttrande samt på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta såsom kammaren föreslagit enligt § 112 i sitt protokoll den 10 februari 1930 nämligen,

att de personer, som i första hand hos staden erhållit under tio år ränte- och amorteringsfria tomtlån att betalas under tiden från och med elfte till och med femtonde året efter resp. låns utbekommande skola medgivas den lindring i betalningsskyldigheten, att lånen må med ränteberäkning efter 2 1/2 procent för år och med årlig annuitet av 11,425877 procent gäldas under tiden från och med elfte till och med tjugonde året från lånens erhållande; samt

att den av herrar Alb. Zachrison, Jos. Löfberg och A. Norsell såsom motion upptagna framställningen i ärendet icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Under överläggningen yrkades dels bifall till drätselkammarens förslag dels avslag å detsamma.

Beredningsutskottet beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Mot beslutet reserverade sig herrar Severin och Karlsson till förmån för det under överläggningen framställda avslagsyrkandet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående försäljning till Kungl. Maj:t och Kronan av tomt för Värmlands läns lantmäterikontor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 672.

Efter uppdrag av Kungl. Byggnadsstyrelsen att inkomma med förslag till anskaffande av tomt för Värmlands läns lantmäterikontor hade Konun-

gens Befallningshavande hos drätselkammaren anhållit om uppgift huruvida och på vilka villkor Karlstads stad kunde vilja upplåta sådan tomt å det s. k. Malmtorget inom stadsdelen Klara.

Kammaren, som ansåge att fråga om sådan tomtupplåtelse borde underställas stadsfullmäktiges prövning, beslöt förklara sig villig tillstyrka försäljning till Kungl. Maj:t och Kronan av en tomt, innehållande i areal 2,000 kvadratmeter, å och invid ovannämnda torg mot en köpeskilling av 18 kronor per kvadratmeter och med skyldighet för Kronan att gälda ersättning för gatu- mark utmed tomten med ett belopp icke understigande 4,500 kronor.

Som emellertid för den ifrågasatta försäljningen erfordrades en mindre stadsplaneändring ävensom tomtindelning, varom stadsingeniören uppgjort förslag, hade byggnadsnämnden i ärendet avgivit utlåtande, innefattat i ett så lydande protokollsutdrag:

“Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 14 juli 1930.

§ 149.

Stadsingeniören företedde ett av honom uppgjort förslag till byggnads- kvarter invid Våxnäsparken, söder om tingshuset, avsett för blivande lant- mäterikontor;

och blev detta förslag av byggnadsnämnden i princip godkänt.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG“.

Stadsingeniören hade inkommit med, förutom karta, utvisande stadspla- neändringen och den tilltänkta tomtens belägenhet, jämväl en så lydande

“Pro Memoria vid upplåtelse av område för nytt lantmäterikontor i Karl- stad i enlighet med kontrakt den 8 september 1930.

Området ifråga skall enligt det av byggnadsnämnden den 14 juli 1930 godkända förslaget till ändring av stadsplanen för området omkring det s. k. Malmtorget utgöra ett särskilt kvarter, beläget 35 meter söder om nuvarande tingshuset och sträckande sig ned till den breddade Våxnäsgatan samt med sin västra sida i rak förlängning av tingshusets västra fasad. I öster be- gränsas kvarteret av en 16 meter bred gata, som förbinder Bryggaregatan med en blivande gata öster om tingshuset och Pauvres Honteux. Bestäm- melsen angående förgård längs 16 metersgatans östra sida har tillkommit för att i händelse Malmtorget skulle bebyggas betrygga ett tillräckligt avstånd mellan byggnaderna här och lantmäterikontoret.

Karlstad den 1 december 1930.

G. LOVÉN.
Stadsingeniör».

Sedan härefter underhandlingarna blivit slutförda och överenskommelse träffats hade angående försäljningen upprättats ett så lydande preliminärt avtal:

»Köpeavtal.

Mellan Konungens Befallningshavande i Värmlands län för Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, samt drätselkammaren i Karlstad för Karlstads stad, å andra sidan, är under förbehåll av dels Kungl. Maj:ts dels stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande före den 1 juli 1931 denna dag träffat följande köpeavtal:

1:o) Karlstads stad upplåter och försäljer till Kungl. Maj:t och Kronan ett å det s. k. Malmtorget inom stadsdelen Klara beläget, å av stadsingeniören G. Lovén år 1930 upprättad karta närmare angivet jordområde, i areal innehållande 2,000 kvadratmeter, avsett att användas såsom tomt för lantmäterikontor.

2:o) Köpeskillingen är bestämd till 18 kronor per kvadratmeter eller tillhoppa trettiosextusen (36,000:—) kronor.

3:o) Tillträde av försålda området, som försäljes gravationsfritt, får ske den 1 juli 1931, å vilken dag köpeskillingen skall kontant gäldas.

4:o) Kungl. Maj:t och Kronan befrias från den i 1 kap. av lag den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad stadgade skyldighet att ersätta staden värdet av gatumarken utmed södra, västra och norra sidorna av försålda jordområdet, varemot sådan ersättning skall av Kungl. Maj:t och Kronan till staden utgivas med ett belopp av Fyratusenfemhundra (4,500:—) kronor, avseende gatumark utmed områdets östra sida.

5:o) Staden förbinder sig att vidtaga erforderliga ändringar i nu gällande stadsplan och byggnadsbestämmelser samt tomtindelning beträffande Malmtorget så att nu ifrågavarande område kommer att utgöra en tomt, varå lämplig byggnad för lantmäterikontor kan uppföras.

6:o) Detta köp skall icke inverka på stadens rätt att förfoga över återstående delar av Malmtorget men förbinder sig staden, att vid blivande kvarteret Malmen öster om försålda området utlägga en förgård till minst 6 meters bredd.

7:o) Kungl. Maj:t och Kronan är befriad från alla kostnader för mätningar ävensom i och för köpets ordnande erforderliga stadsplane- och tomtindelningsåtgärder.

Härav äro tvenne lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.
Karlstad den 8 september 1930.

För Kungl. Maj:t och Kronan:

Dess Befallningshavande:

ABR. UNGER.

Gustaf Heintz.

För Karlstads stad:

Dess Drätselkammare:

RAGN. TJERNELD.

Sven Heimer Svensson.

På en gång närvarande vittnen:

HARALD LINDELL.

Karlstad.

MÄRTA LIDBERG.

Karlstad“.

På grund av vad sålunda förekommit beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att för sin del godkänna nyssintagna köpeavtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, samt staden, å andra sidan, ävensom bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 147.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående försäljning till Kungl. Maj:t och Kronan av tomt för Värmlands läns lantmäterikontor, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning angående anslag för anställande av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får under åberopande av *dels* poliskommissarien Per Zandéns bilagda framställning *dels* landsfogden Erik Ros' över samma framställning

avgivna yttrande härigenom anhålla, att stadsfullmäktige ville anslå medel för anställande från 1931 års början av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen.

Karlstad den 16 oktober 1930.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

Sedan åtskilliga år har det arbete, som åvilar kriminalpolisavdelningen här i staden, varit av sådan omfattning, att det icke kunnat utföras av vid avdelningen anställd personal, utan har alltid två eller flera konstaplar från ordningspolisavdelningen måst biträda å kriminalavdelningen. Den 10 december 1925 beslöt stadsfullmäktige att från och med ingången av år 1926 tillsätta två kriminalkonstaplar för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden, vilka skulle avlönas med statsmedel. Därvid uttalades det antagandet, att de sålunda tillsatta befattningshavarnas tjänstgöringstid skulle i ej obetydlig mån kunna ägnas åt verksamhet även inom staden och på grund av detta antagande ansåg sig stadsfullmäktige kunna i samband med tillsättande av nämnda två befattningar indraga två kriminalkonstapelsbefattningar, som genom fullmäktiges beslut den 20 juni 1918 tillsattes på förordnande och som funnits från sistnämnda tid till utgången av år 1925. Det av stadsfullmäktige gjorda antagandet, att de båda statsavlönade kriminalkonstaplarna i rätt stor omfattning skulle bli disponibla för arbete inom staden, visade sig så till vida vara riktigt, att nämnda befattningshavare under tiden närmast efter befattningarnas inrättande icke kom att i så synnerligt stor omfattning anlitas för sitt egentliga ändamål. Efter hand har emellertid en ändring i detta förhållande inträtt. Vederbörande hava allt mer uppmärksammat lämpligheten av att anlita ifrågasvarande kriminalkonstaplar för utredningar angående brott, som föröfvats å olika orter inom länet. Sålunda voro de för tjänstgöring huvudsakligen utom staden avsedda kriminalkonstaplarna under år 1929 anlitate för arbete, som krävde vistelse utom staden, under 70 dagar och under tiden från ingången av innevarande år till slutet av sistlidne augusti månad 86 dagar. Utarbetande av rapporter över vid sådan vistelse utom staden verkställda spaningar och utredningar samt därav eventuellt föranledd skriftväxling med polismyndigheter å annan ort med mera har givetvis skett här i staden efter återkomsten från respektive tjänsteresor och tagit avsevärd tid i anspråk. Dessutom hava ifråga

varande konstaplar vid olika tillfällen på landsfogdens order utfört sådana utredningar och uppsatt rapporter, vilket arbete kunnat utföras inom staden. Angående det i och för kriminalpolisverksamheten utom staden utförda arbete, som utförts utan att detta skett i samband med resa till annan ort och den tid, som använts för sådant arbete, har anteckningar icke gjorts, varför uppgifter härom icke kan här meddelas. Av ovanstående torde framgå, att de för tjänstgöring huvudsakligen utom staden avsedda kriminalkonstaplarna icke framdeles kunna påräknas för kontinuerligt arbete inom staden. Samtidigt härmed har det kriminalpolisavdelningen åvilande arbetet fortsatt att oavbrutet ökas. De senaste statistiska uppgifter, som förelågo vid den tid, då stadsfullmäktiges ovan omnämnda beslut om indragning av de på förordnande tillsatta kriminalkonstapelsbefattningarna fattades, avsåg år 1925. För jämförelse kan anföras, att år 1925 inkom till polisen 235 anmälningar om brott, av vilka anmälningar 177 avsågo stöld, 13 bedrägeri och 6 förskingring. År 1929 inkommo 321 anmälningar om brott, av vilka 245 angående stöld, 30 bedrägeri och 6 förskingring. År 1925 kunde i 69 fall stulet eller förskingrat gods tillrättaskaffas och år 1929 kunde detta ske i 115 fall. Beträffande värdet av de genom brott mot annans egendom enligt målsägandenas anmälningar förlorade beloppen kan jämförelse mellan åren 1925 och 1929 rättvisligen icke göras, enär år 1925, bland annat, bortstals ett kassaskåp, innehållande värden till 80,000 kronor, vilket kassaskåp med innehåll tillrättaskaffades. År 1924 var det anmälda värdet av genom stöld, bedrägeri och förskingring förlorade penningar och varor sammanlagt 18,514 kronor och år 1926 28,114 kronor. År 1929 var motsvarande värde 33,309 kronor. År 1924 tillrättaskaffades av ifrågavarande egendom till ett värde av 10,277 kronor. År 1926 tillrättaskaffades ett värde av 21,314 kronor och 1929 26,367 kronor. År 1925 voro 790 personer ställda under åtal vid härvarande rådhusrätt för olika brott och förseelser. År 1929 var antalet åtalade personer 1,119. År 1925 voro 1,029 personer anhållna för att höras angående här i staden eller å annan ort förövade brott och förseelser. År 1929 voro 1,269 personer anhållna av liknande anledning. År 1925 verkställdes 53 utredningar angående uraktlåten registrering av motorfordon. År 1929 verkställdes 108 sådana utredningar. Antalet utredningar angående mantalsskrivningsärenden med mera har också avsevärt ökats. Antalet sådana utredningar, som icke lämpligen kunnat hänföras till viss rubrik utan i statistiken betecknats som "diverse utredningar", var år 1925 723 och år 1929 1,536. I poliskommissariens diarium antecknade inkomna ärenden, utöver anmälningar om brott med mera, som antecknas i särskilt diarium, var år 1925 till antalet 591, men år 1929 1,333.

Dessa stickprov ur statistiken torde styrka, att kriminalpolisens arbete avsevärt ökats under den tidrymd, varom här är fråga. Det är alltså utan vidare klart, att arbetet icke kunnat utföras av kriminalpolisavdelningens ordinarie personal. Emellertid är anordningen med till mer eller mindre tillfällig tjänstgöring å kriminalavdelningen kommenderad personal långt ifrån tillfredsställande. Redan handläggningen av vanliga handräckningsärenden fordrar en viss rutin om uppdragen skola utföras på ett tillfredsställande sätt samt utan onödig tidspillan. Att spaningarna och utredningarna i brottmål kräva synnerlig skicklighet, som kan förvärfvas endast genom mångårig vana, är utan vidare självklart. Utöver det arbete, som kommer till synes i statistiken, måste givetvis också företagas kontinuerlig spaning efter efterlysta personer med mera. Allt arbete inom kriminalpolisen ställer alltså stora krav på personalens kvalité. Framför allt måste man kunna lita på denna personal och på att av densamma meddelade uppgifter rörande vid spanings- och utredningsarbete erhållna upplysningar äro fullständiga samt rätt uppfattade och återgivna. Varje detalj i personalens arbete kan nämligen givetvis icke kontrolleras av överordnad, utan mycket måste bero på att personalens uppgifter äro fullständiga och fullt tillförlitliga. Det är alltså absolut nödvändigt att kunna förfoga över för kriminalpolisarbete i möjligast största grad lämplig samt särskilt utbildad och tränad personal. Om också från ordningspolisen till tjänstgöring å kriminalavdelningen beordrad personal får tjänstgöra där under längre tid i följd och sålunda erhåller viss erfarenhet och träning i å avdelningen förekommande arbete, så synes det vara orättvist och oriktigt att de skola uppehålla kriminalpolispersonals tjänst utan att få komma i åtnjutande av de — om ock obetydliga — förmåner ifråga om tjänsteställning och löneförmåner, som tillkommer kriminalkonstapel framför konstapel vid ordningspolisen.

Utöver de med nuvarande ordning sammanhängande olägenheter, som ovan påvisats, är uppenbart, att det är till synnerligt men för möjligheten att upprätthålla god ordning i staden om ordningspolisens personal ständigt skulle vara minskad med 2 eller flera konstaplar, som måste vara beordrade till tjänstgöring å kriminalavdelningen.

På grund av vad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa, att herr polischefen ville hos stadsfullmäktige utverka anslag för anställande på ordinarie stat från och med den 1 nästkommande januari av ytterligare två

kriminalkonstaplar vid härvarande poliskår samt att denna tillsättning måtte ske utan att minskning av ordningspolisens personal sker.

Karlstad den 4 september 1930.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

Såsom begärt yttrande över poliskommissarien Per Zandéns framställning om anställande i staden av ytterligare två ordinarie kriminalkonstaplar får jag anföra följande.

Mitt yttrande kan givetvis allenast avse frågan, i vad mån de två för verksamhet huvudsakligen utom staden anställda kriminalkonstaplarna (länsdetektiverna) för framtiden kunna påräknas för arbete inom staden.

I detta avseende får jag framhålla den på senaste tiden iakttagna ökningen av antalet brott å länets landsbygd, särskilt inbrottsstölder m. m., vilka i allmänhet kräva efterspaningar och undersökningar av så tidsödande och omfattande beskaffenhet, att de icke lämpligen kunna utföras av landsfiskalerna med deras alltjämt tilltagande arbetsbörda i övrigt. På grund härav torde det få anses uppenbart, att länsdetektiverna i alltjämt ökad omfattning komma att tagas i anspråk för tjänstgöring på länets landsbygd och sålunda för framtiden allenast i minskad och relativt obetydlig grad kunna stå till förfogande för arbete inom staden.

Karlstad i landsfogdens expedition den 15 oktober 1930.

ERIK ROS.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 28 oktober 1930.

§ 30.

Uppå remiss hade lönenämnden att avgiva yttrande över magistratens framställning, att stadsfullmäktige måtte anslå medel för anställande från 1931 års början av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen.

Nämnden, som icke ansåg sig böra avgiva yttrande angående behovet av ifrågavarande nyanställningar, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige, därest tvenne ordinarie kriminalkonstaplar ytterli-

gare bleve anställda vid stadens poliskår, måtte bevilja de sålunda anställda samma löneförmåner, som äro eller framdeles kunna bliva beslutade för likställda befattningshavare vid kåren.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1930.

§ 673.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning att fullmäktige måtte anslå medel för anställande från 1931 års början av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda personalen.

Då fråga om anställandet av två polismän för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden den 3 december 1925 behandlades inom kammaren framhölls, att det efter dessa polismäns anställande syntes möjligt att företaga någon minskning i de då tjänstgörande detektivkonstaplarnas antal, särskilt som skälet för den under kristiden företagna personalökningen inom detektivpolisen, övervakandet av kristidsförfattningarnas efterlevnad, dåmera finge anses förfallet och den ökning av konstaplarnas arbetsbörda i övrigt, som möjligen inträtt, ej kunde mera för denna kår än för andra längre motivera någon personalökning. Stadsfullmäktige beslöto också på kammarens förslag hos magistraten anhålla att två på förordnande tillsatta detektivkonstapels-tjänster måtte från och med den 1 januari 1926 indragas.

Angående kriminalpolispersonalen i med Karlstad jämförliga städer hade införskaffats upplysningar enligt denna skrivelse:

”Stockholm den 27 oktober 1930.

Herr Stadsombudsmannen Sven Heimer Svensson, Karlstad.

Härmed får Kommunala centralbyrån meddela följande upplysningar angående *kriminalpolispersonalen* i med Karlstad jämförliga städer:

Borås:	1	överkonstapel,	4	konstaplar,	därav	1	konstapel	för	landsbygden
Eskilstuna: . .	1	”	3	”	”	1	”	”	”
Jönköping: . .	1	”	4	”	”	2	”	”	”
Uppsala: . . .	1	”	4	”	”	1	”	”	”
Västerås: . . .	1	”	6	”	”	2	”	”	”
Linköping: . .	1	”	4	”	”	2	”	”	”

Lund:.....	1 överkonstapel, 4	
Halmstad:	4	„ därav 2 konstaplar för landsbygden
Kalmar:.....	4	” ” 2 ” ” ”
Landskrona:.....	2	
Sundsvall: 1 överkonstapel, 7		„ därav 2 konstaplar för landsbygden.

Kommunala Centralbyrån:

HENNING KARLSSON“.

Det antecknades, att innevånareantalet vid årsskiftet 1929—1930 i de nämnda städerna uppgått till i Borås 37,064, i Eskilstuna 32,273, i Jönköping 30,649, i Uppsala 30,292, i Västerås 29,921, i Linköping 29,185, i Lund 24,240, i Halmstad 23,669, i Kalmar 19,392, i Landskrona 18,536 och i Sundsvall 18,014 samt att Karlstad vid samma tidpunkt hade en folkmängd av 20,605 personer.

Vid jämförelse mellan å ena sidan resp. städers folkmängd och å andra den anställda kriminalpolispersonalens antal samt tjänstgöring utom staden kunde kammaren icke finna annat än att ur denna synpunkt den nuvarande personalen i Karlstad finge anses tillräcklig. Vad beträffar tjänstgöringen för den nuvarande personalen må anmärkas, att det redan från början förut-sattes, att de år 1926 nytillkomna två polismännen skulle användas för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden, i anledning varav polis-kommissariens och landsfogdens uttalanden därutinnan icke torde hava av-görande betydelse för frågans bedömande. Det torde vidare kunna ifråga-sättas huruvida icke en väsentlig del av skriv- och registreringsarbetet å kri-minalavdelningen skulle kunna utföras av annan och billigare arbetskraft än för närvarande.

Kammaren fann sig sålunda icke böra tillstyrka magistratens framställ-ning, men om densamma likväl av stadsfullmäktige skulle komma att bifallas, är det kammarens mening, att de nya befattningshavarna skola åtnjuta samma löneförmåner, som äro eller framdeles kunna bliva beslutade för likställda befattningshavare vid stadens poliskår.

Sålunda beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avslå magistratens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 148.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över magistratens framställning att fullmäktige måtte anslå medel för anställande från år 1931 av två ordinarie kriminalkonstaplar vid stadens poliskår utöver den redan anställda polispersonalen, angående vilken framställning lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, därvid drätselkammaren föreslagit att stadsfullmäktige måtte avslå densamma.

Under överläggningen yrkades bifall dels till magistratens framställning dels ock till drätselkammarens förslag.

Beredningsutskottet beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte avslå magistratens ifrågavarande framställning.

Mot beslutet reserverade sig herrar Clarholm och Severin till förmån för yrkandet om bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående ordnande av avloppsledningar samt utvidgning av vattenledningsnätet å norra stadsområdet ävensom om anslag för ifrågavarande ändamål.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av att från och med den 1 april 1926 norra stadsområdet skall i avseende å allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt område, har, vid det förhållande att stadens avloppsnät icke är utdraget till nämnda stadsdel, svårigheter uppstått därstädes beträffande uppsamling och bortforsling av flytande orenlighet. Upprepade klagomål hava framställts från fastighetsägarna å området, vilka anse sig intaga en särskilt missgynnad ställning i ifrågavarande hänseende. Hälsovårdsnämnden anser sig hava gjort, vad den kunnat, för att ordna frågan tills vidare. De anordningar för uppsamling av slaskvatten å området, nämnden givit sitt tillstånd till, måste emellertid betraktas såsom ett

provisorium, och äro icke ur sanitär synpunkt tillfredsställande, därest de skulle komma till användning för någon avsevärd tid.

Hälsovårdsnämnden vill förty härigenom fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på att frågan om ordnandet av avlopp i stadsdelen ifråga är synnerligen trängande och bör, enligt nämndens förmenande, snarast möjligt upptagas till behandling.

Karlstad den 12 januari 1927.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Bertil Julin.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1930.

§ 684.

Sedan åtskilliga år tillbaka hade frågan om stadsplan samt om avloppsledningar och om vattenledningsnätets utvidgning beträffande norra stadsområdet varit föremål för flera framställningar till såväl stadsfullmäktige som drätselkammaren. Önskemålen beträffande stadsplan togo fastare form genom en från ett antal fastighetsägare till stadsfullmäktige inkommen den 11 maj 1922 dagtecknad skrivelse, vilken upptogs såsom motion av Herrar Hugo Severin, Alfr. Nyberg och Reinh. Ohlson.

Redan därförut och vid flera tillfällen senare hade emellertid framhållits de synnerligen svåra sanitära olägenheterna av att avloppsledningar saknades för största delen av det mestadels sank och lågt liggande stadsområdet. Sedan området i avseende å den allmänna hälsovården skulle betraktas såsom liggande under stadsplan inkom hälsovårdsnämnden den 17 februari 1927 med framställning att avloppsfrågan måtte ordnas.

Denna framställning remitterades, liksom förut motionen angående stadsplanen, till drätselkammaren för yttrande. Byggnadsnämnden, som hade att förbereda ärendet ifråga om stadsplan hade under årens lopp vid åtskilliga tillfällen preliminärt behandlat av stadsingenjören uppgjorda förslag samt hemställt om kammarens förhandsuttalande över desamma. Kammaren hade emellertid hyst betänkligheter mot att på en gång intaga allt för stort område av stadsdelen i stadsplanen samt ansett att uppgörelser angående förvärv av mark för gator m. m. borde träffas innan definitivt avgörande av frågan kunde komma

till stånd. Särskilt syntes ett vid Lilla Sunstatjärn beläget större område, tillhörigt Maria Löfgrens sterbhus, böra vara i stadens ägo men av olika anledningar hade förhandlingarna angående köp dragit ut på tiden.

Kammaren hade ansett och ansåge fortfarande att några mera genomgripande åtgärder för ordnande av stadsdelen icke kunde komma i fråga förrän avtal blivit träffade med markägarna om avstående av den mark, som vore behövlig för genomförande av stadsplan, vilket också betydde mark för avlopps- och vattenledningar.

För att förhandlingarna om markförvärv skulle kunna ändamålsenligt bedrivas uppdrog kammaren åt Herrar Svensson, Håkansson och Eliæson att omhändervärd ärendet, biträdda huvudsakligen av stadsingenjören. Fastighetsägarna hava i stort sett visat tillmötesgående mot stadens berättigade anspråk och hava i följd härav såsom nedan anmärkes ett stort antal markuppgörelser blivit träffade.

Den 3 december 1929 träffades avtal, som den 19 i samma månad godkändes av stadsfullmäktige, med Maria Löfgrens sterbhus om förvärv av ovan nämnda vid Lilla Sundstatjärn belägna område, i areal innehållande cirka 41,300 kvadratmeter mot en köpeskilling av 30,000 kronor. Området är delvis sankt men kommer efter dräneringen att innehålla ett flertal lämpliga byggnadstomter.

Beträffande övriga förhandlingar, vilka under tiden oavbrutet pågått, hade delegerade till kammaren inkommit med redogörelse, ur vilken skulle antecknas, att av de 292 fastighetsägarna å norra stadsområdet 258 äga mark, behövlig för gator m. m., att av dessa senare 242 utan vederlag avstått gatumark samt att preliminära överenskommelser träffats med ytterligare 4, varför 12 återstode, med vilka uppgörelser ännu icke kunnat komma till stånd, att inköp av dels fastigheten Klarastrand 7 b och dels stadsägan 965 inom Eriksborg i och för stadsplanens genomförande vore påkallat och att härom blivit träffade avtal, vilka sedermera skola underställas stadsfullmäktige för godkännande, att vissa uppgörelser ingåtts angående ersättning för flyttning av byggnader, belägna helt eller delvis å överlåtna områden ävensom om ersättning för sådant intrång, att värdet av tomtmark blivit avsevärt förminskat, samt att de utgifter staden, förutom ovan nämnda två fastighetsköp för tillhoppa 15,057 kronor, skulle få vidkännas enligt redan träffade avtal belöpte sig i runt tal till 15,000 kronor.

Sedan stadsfullmäktige den 16 sistlidne oktober, under förutsättning att överenskommelser med vederbörande fastighetsägare kunde träffas om avstående av mark för genomförande av stadsplan för norra stadsområdet, i princip godkänt densamma, sådan den då förelåg, samt underhandlingsdelegerade av-

givit sin ovanberörda redogörelse, ansåg kammaren, att frågan om avloppsledning och utvidgning av vattenledningsnätet för området kommit i det läge, att den kunde framläggas för stadsfullmäktige.

Rörande de båda företagen hade byggnadschefen på kammarens uppdrag inkommit med av ritningar åtföljda så lydande förslag och kostnadsberäkningar:

Se bil. A.

Se bil. B.

Ur sanitära synpunkter syntes det alldeles ofrånkomligt, att avloppsförhållandena för ifrågavarande stadsdel, inom vilken för närvarande betydligt över 3,000 personer vore bosatta, bleve på ett tillfredsställande sätt ordnade. Det syntes jämväl ur kostnadssynpunkt vara lämpligt att en utvidgning av vattenledningsnätet samtidigt komme till stånd, även om en dylik utvidgning kunde uppskjutas för några år framåt.

Enligt de uppgjorda förslagen skulle avloppsledningarna draga en kostnad av 550,000 kronor och vattenledningarna 30,000 kronor, vartill komma de ovan omtalade kostnaderna för flyttning av byggnader och ersättning för intrång m. m. å 15,000 kronor.

De ekonomiska anspråk, som sålunda komma att ställas på staden synas väl vara stora men torde dock uppvägas av avsevärda fördelar, oavsett att det är en tvingande nödvändighet ur sanitär synpunkt att beträffande denna i stark utveckling varande stadsdel åtgärder bliva vidtagna i nu förevarande hänseenden.

Sålunda torde efter förslagens genomförande fastighetsvärdena komma att stegras i hög grad. Av denna stegring faller en större del på staden, som inom området äger flera bebyggda fastigheter samt markområden, innehållande, förutom sådana för gator och planteringar, en areal av cirka 40 hektar. Staden kommer än vidare att från stadsdelen draga ökade skatter från fastigheterna i enskild hand. Slutligen beredes genom de ifrågasatta företagen ökade arbetstillfällen under en tid av två å tre år för en högst avsevärd arbetsstyrka. Enligt ovanintagna förslag för avlopp och vatten beräknas arbetslönerna komma att uppgå till minst hälften av totala beloppet och beredes härigenom möjligheter, att på ett effektivt sätt lindra den stora arbetslösheten inom staden.

Som emellertid såsom ovan anmärkts vissa markuppgörelser ännu återstode och förändringar i redan träffade avtal eventuellt kunde finnas nödvändiga, ville drätselkammaren under framläggande av förslagen till stadsfullmäktiges prövning hemställa om bemyndigande att låta utföra ifrågavarande avlopps- och vattenledningar i huvudsaklig överensstämmelse med förslagen, med rätt för kam-

maren att vidtaga de ändringar och jämkningar, som bland annat kunna föras ledas av uppgörelser med vederbörande fastighetsägare.

Kammaren beslöt sålunda att hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta:

att bemyndiga kammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med ifrågasvarande förslag låta inom norra stadsområdet utföra avloppsledningar och utvidgning av vattenledningsnätet med rätt för kammaren att däri vidtaga de ändringar och jämkningar, som kunna finnas påkallade;

att för ändamålet anvisa anslag å för avloppsledningarna 550,000 kronor och för vattenledningen 30,000 kronor samt för ovanberörda ersättningar 15,000 kronor;

att av ifrågasvarande anslagsbelopp 580,000 kronor, avseende avlopps- och vattenledningarna, skola anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån samt återstoden 15,000 kronor genom uttaxering i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång; samt

att underställa beslutet, i vad det avsåge upplåning, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Denna § justerades genast;

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Bil. A.

FÖRSLAG

till ordnande av avloppsförhållandena inom stadsdelen Norrstrand.
(Norra stadsområdet).

På grund av terrängens dåliga lutningsförhållanden och marknivåns låga läge i förhållande till de omgivande vattendragen, Klarälven och Kroppkärrsjön, är vattenavledningen från och dräneringen av Norrstrandsområdet behäftad med stora svårigheter.

Vidsträckta delar av området ligga lägre än högvattenståndet i Klarälven och av områdena öster om Rudsvägen ligga stora delar i nivå med eller lägre än högvattenytan i Kroppkärrsjön, vars vattennivå ungefär följer Vänerens variationer.

Norrstrandsområdet är därför till stor del en sumptrakt.

Förhållandet framgår tydligt vid ett studium av nivåkurvorna å härtill bilagda plauritning litt. B 117.

Anordnande av effektivt avlopp från området och torrläggning av marken

till av byggnadstekniska och hygieniska synpunkter erforderligt dräneringsdjup kan av sagda skäl icke ske med självrinning direkt till vattendrag, i detta fall Klarälven, utan måste baseras på pumpning av allt avloppsvatten.

I. Allmänna synpunkter rörande avloppsledningarnes anordnande.

Det vatten, som skall avledas genom avloppsledningar är av tre slag, vilka sinsemellan åtskiljas med avseende på såväl mängd som beskaffenhet, nämligen *spillvatten*, *grundvatten* och *regnvatten*.

Spillvattnet utgöres huvudsakligen av det från bostäder m. m. avrinnande förbrukade, förorenade vattenledningsvattnet, såsom disk- och skurvatten, tvätt- och badvatten, därjämte urin och spolvatten från vattenklosetter, samt industriellt avloppsvatten.

Spillvattnet skall till hela sin mängd tillföras avloppsledningarne. Om detta sker så hastigt och fullständigt som möjligt, utan stagnation eller slamavsättning, och innan förruttnelseprocesser börjat inträda, har avloppsledningen fyllt sin viktigaste uppgift.

Grundvattnet är det vatten, som nedtränger i marken vid regnflöden eller intränger från de omgivande vattendragen. Grundvattnets avledande är av betydelse för byggnadsgrundernas torrläggning, dränering av parker, öppna områden o. d. Fuktande källare äro olämpliga som förvaringsplatser för födoämnen och material, och fuktiga husgrunder äro skadliga för byggnadernas bestånd och innevanarnas hälsa. Effektiv grundvattendränering är därför en nära nog lika viktig åtgärd som spillvattnets bortledande. F. n. står grundvattnet inom stora delar av Norrstrandsområdet så högt att anläggning av källare under husen icke kan äga rum.

Regnvattnet.

Spillvattnet och grundvattnet äro till sin mängd relativt konstanta, i i varje fall icke så växlande att några större svårigheter uppstå med avseende å ledningarnes dimensionering.

Regnvattnet ställer däremot, på grund av sina starka växlingar, mycket stora krav på ledningarnes dimensioner. I mindre samhällen, där man av kostnadsskäl vill begränsa avloppsledningarnas storlek, brukar man därför söka avleda huvudparten av regnvattnet i öppna diken eller rännstenar direkt till vattendragen. För Norrstrand, med dess låga läge i förhållande till vattendragen, kan detta såsom förut påvisats emellertid icke ifrågakomma, om man över huvud taget vill ernå en förbättring av de nuvarande förhållandena, utan måste regnvattnet avledas genom ledningarne och pumpas ut i älven.

I förevarande fall skall alltså allt avloppsvattnet uppsamlas i gemensamma ledningar, d. v. s. ledningarna utföras enligt s. k. "kombinerade systemet".

Avloppsvattnets mängd brukar anges i förhållande till dräneringsområdets storlek genom siffror för den *specifika avrinningen* eller *avrinningsintensiteten*. Avrinningen anger pr tidsenhet avrinnande vattenmängd, och uttryckes i "liter pr sekund" (sekundliter, sl.). Avrinningsintensiteten avser avrinning pr tid och ytenhet. Den anges i "liter pr sekund och hektar" (sl. pr har) eller i "millimeter pr timme", (m.m./t.), varvid $1 \text{ m.m./t.} = 2,78 \text{ sl. pr har.}$

II. Beräkningsgrunder för ledningarnas dimensionering.

a) *Spillvattenmängden.*

Spillvattnets avrinningsintensitet är beroende av avrinningen pr innevånare och dygn samt folktätheten å området. Spillvattenavrinningen pr innevånare beräknas i allmänhet ungefär motsvara vattenförbrukningen.

Förbrukningen av vattenledningsvatten i Karlstad har pr individ och dygn i medeltal under 10-årsperioden 1920—1929 varit: max. 234 lit. medeltal 153 lit. och min. 80 lit.

Största vattenförbrukningen pr timme beräknas utgöra 10 % av dygnsförbrukningen, varemot svarar för ovannämnda maximiförbrukning av 234 lit. 0,0065 sl. pr person.

Hela den del av Norrstrandsområdet, för vilken stadsplaneförslag f. n. finnes uppgjort, har ett landområde av 141,4 hektar, varav 62 % eller 87 hektar beräknas bliva tomtmark. Det har i samband med stadsplaneförslaget beräknats att området fullt utbyggt skulle få en befolkningstäthet av i medeltal 100 personer pr hektar av hela området, resp. 160 pers. pr hektar tomtmark.

Inalles skulle då å hela området komma att bo c:a 14,000 personer. Inom den f. n. bebyggda delen av området bo nu c:a 3,100 personer. Man kan alltså med ledning härav beräkna följande maximispillvatten-avrinning:

Pr person.....	0,0065	s.l.
„ hektar av hela området	0,65	s.l.
För hela området (14,000 personer).....	90	s.l.
„ nuvarande folkmängden (3,100 p.)	20	s.l.

b) *Grundvattenmängden:*

Grundvattenavrinningens storlek är givetvis i hög grad beroende på markens beskaffenhet och grundens genomsläpplighet. I en tätt bebyggd stadsdel med permanentbelagda gator och hårdgjorda gårdar är grundvatten-

bildningen från fallande regn obetydlig i jämförelse med förhållandena inom egnahemsområden o. d., och detsamma är förhållandet om grunden består av lera eller om den består av sand. Infiltrationen i grunden från Klarälven är givetvis beroende av strandbankens genomsläpplighet. Inom Norrstrand utgöres grunden, enligt de undersökningar som föreligga, huvudsakligen av fin slammsand. Med ledning av förhållandena inom andra förut dränerade, liknande områden, med samma markbeskaffenhet, har *grundvattenavrinningen uppskattats till maximalt 0,60 s.l. pr hektar.*

c) *Regnvattenmängden:*

Regnvattenavrinningen, som ledningsnätet kommer att upptaga, är beroende av *dels* nederbördens intensitet och varaktighet, *dels* jordytans beskaffenhet och lutningsförhållanden och *dels* nederbördsområdets form.

Vid ledningarnes dimensionering för regnvatten måste hänsyn tagas icke endast till regnets intensitet utan även den tid, under vilken det starkaste regnfall varar.

Skulle regnmängderna från de exceptionellt starka och sällan förekommande regnen (skyfallen) läggas till grund för beräkningen, så skulle man erhålla orimligt stora och dyrbara, i några fall utförbara ledningar, vilka endast med flera års mellanrum skulle bli tagna i fullt anspråk. För dessa skyfall, vilka i regel äro av kort varaktighet, måste man tillåta att regnvattnet kvarhållas i gatorna, till dess att gatubrunnarna och ledningarne hunnit avbörda detsamma, och man måste även taga den risken att tillfällig, kortvarig översvämning kan ske i lågt belägna källare, om icke särskilda åtgärder till förhindrande av dylik eventualitet blivit av vederbörande fastighetsägare vidtagna, på sätt närmare angives i avd. V här nedan.

Det kan nämnas att för det av professor J. Gust. Richert år 1903 konstruerade avlopps nätet å Herrhagen, som anlades under åren 1904—07, regnvattenmängden med hänsyn till då kända meteorologiska förhållanden beräknades motsvara maximalt 25 mm. nederbörd pr timme, eller alltså 70 sekundliter pr hektar. Erfarenheten har visat, att dessa siffror äro något för låga, samt att man såsom ovan nämnts bör beräkna ledningarne efter under kortare tidsenhet fallande häftigare regn. För områden av Norrstrands storlek torde vanligen regnskuror av 10—15 minuters varaktighet bliva bestämmande för ledningarnes dimensioner.

Såsom normalt värde har i förevarande fall antagits ett nederbördsförhållande av 9 mm. pr 15 minuter, med därefter avtagande intensitet av regnet,

vilket motsvarar en fallen regnmängd av max. 100 sekundliter pr hektar, och har detta nederbördsförhållande lagts till grund för ledningarnes beräkning.

Hela den fallande regnmängden tillföres emellertid icke ledningarne, utan en del absorberas av marken och en del avdunstar. Huru stor del som slutligen avrinner, är beroende på markens beskaffenhet och arten av bebyggandet, ävensom regnets varaktighet, i det att från en genomvåt mark avrinner vida mera vatten än från en torrare. Grunden inom Norrstrand består huvudsakligen av sand av växlande beskaffenhet, från fin slamsand till något grövre. Med hänsyn härtill, och med stöd av erfarenheter från andra håll, har sålunda avrinningen antagits till, från kvarter med sammanbyggda hus 50 %, kvarter med friliggande hus 25 %, trädgårdar och helt planterade områden 5 %.

Den avrinningsintensitet från regnvatten, som alltså lagts till grund för beräkningen, äro:

för kvarter med sammanbyggda hus 50 sekundliter pr hektar

” ” ” friliggande ” 25 ” ” ”

Då det förutsattes att regnfallet inträffar samtidigt över hela nederbördsområdet för den ledning, som skall dimensioneras, men å andra sidan antagits en begränsad varaktighet av 15 minuter för den häftigare delen av regnfallet, så hinner ifråga om längre ledningssträckor en del av vattnet avrinna i den nedre delen av ledningen, innan tillflödet från övre delen hinner fram. Hänsyn till denna "retardation" har tagits vid ledningarnes dimensionering genom användning av reduktionskoefficienten $C = \frac{1}{\sqrt[6]{F}}$ (enligt Brix), där F är nederbördsområdets storlek i hektar.

För beräkningen av ledningarnes genomskärningsarea användes Kutters formel $V = \frac{100 \sqrt{R}}{m + \sqrt{R}} \times \sqrt{RI}$, där V = vattenhastigheten i ledningen, R = hydrauliska medeldjupet (arean dividerad med omkretsen), I = lutningen, m = en konstant, beroende av beskaffenheten å inre beröringsytan i rören, och här vid användning av släta betongrör satt = 0,95.

I och för minskning av den till pumpverket avrinnande regnvattenmängden har räknats med att regnvattnet från Viksholm och Älvkullen samt de relativt högt belägna områdena vid Sunsta, Herrgården och utefter älvstranden nedom Östra bron avbördas direkt till älven.

För de lägre än älvens högvattenyta belägna områdena närmast Stora Sunstatjärn är räknat med att regnvattnet, liksom hittills, avrinner till tjärnet, som genom särskild anordning för reglering av avrinningen sättes i förbin-

delse med pumpstationen. Vattennivån i Stora Sunstatjärn kommer alltså att kunna regleras, och tjärnet kommer att tjänstgöra såsom regleringsmagasin för utjämnande av plötslig överbelastning av huvudledningar och pumpverk.

III. Ledningsnätets utförande.

Ledningarnes lutningsförhållanden m. m.

Enligt de ovan angivna grunderna har utarbetats ett fullständigt förslag till 1:sta utbyggnad av ledningsnätet, omfattande avloppsledningar för samtliga de delar av området, som f. n. äro bebyggda, och som icke kunna avleda sitt spillvatten direkt till älven.

Terrängens dåliga lutningsförhållanden medföra en del svårigheter att erhålla s. k. självränsande ledningar d. v. s. ledningar med såpass stora bottenlutningar, att de genom spillvattnets mängd och hastighet hålla sig fria från uppslamning genom fasta föroreningars sjunkande till botten. Det har tidigare ansetts nödvändigt att för erhållande av sådan självränsning vattenhastigheten i ledningarne åtminstone någon gång på dygnet skall uppgå till 0,8 m. pr sekund. Vid närmare undersökningar inom orter och områden, där förhållandena icke medgivit ledningarnes utförande med så starka lutningar, att detta villkor kunnat uppfyllas, har det befunnits att man redan vid icke obetydligt mindre hastigheter erhållit önskad självränsning. Man anser numera att följande minimilutningar i och för självränsning kunna tillåtas, nämligen:

för 225 mm. ledning	1: 250
” 300 ” ”	1: 350
” 450 ” ”	1: 500
” 600 ” ”	1: 600

I viss mån har detta i föreliggande förslag kunnat uppfyllas, men för de större eller för de längst bort från pumpstationen belägna ledningarne har så icke kunnat ske, ty då skulle huvudledningarne och pumpstationen komma på så avsevärt djup under marken att kostnaderna bleve orimligt stora.

Det har därför i stället ordnats så att huvudledningarne kunna spolas och rengöras genom att vatten från älven eller Kroppkärssjön, genom å lämpliga platser anordnade spillluckor eller spolpumpar kan insläppas vid ändpunkter av ledningarne. I 1:sta utbyggnadsskedet förutsattes en sådan spolstation vid Älvkullen och en vid Älvros, varest avloppsledningarne i marken ligga lägre än medelvattenståndet i älven resp. Kroppkärssjön.

Torrlägningsdjupet.

Minsta torrlägningsdjupet i respektive gator har undantagsvis beräknats till 1,3 m. under blivande gatuhöjder, i allmänhet och särskilt inom de centrala delarne öster och väster om Rudsvägen har torrlägningsdjupet kunnat bliva avsevärt större. Störst blir torrlägningsdjupet invid huvudledningarna i närheten av pumpstationen, varest den stora kulvertledningen med sin underkant ligger c:a 5 m. och med sin överkant 3,5 m. under marknivån.

W.C.-inkoppling och inspektionsbrunnar.

Ledningarnes utförande medgiva ett allmänt införande av vattenklosetter. Samtliga ledningar äro inspektionsbara genom insatta inspektions- och nedstigningsbrunnar; de största kulvertarna äro även gångbara invändigt.

Pumpstationens och huvudledningarnes läge i plan.

Ledningsnätets utförande i plan och profil samt ledningarnes storlek för 1:sta utbyggnadsskedet framgår av ritningarna litt. B 117 och litt. B 118.

Efter jämförande kostnadsutredningar för olika alternativa lägen å pumpstationen har densamma enligt förslaget blivit förlagd till sydvästra hörnet av den tilltänkta öppna platsen vid lilla Sunstatjärn.

I den enligt stadsplaneförslaget tilltänkta, i nordsydlig riktning gående huvudgatan öster om Rudsvägen har en stor till pumpstationen ledande huvudledning föreslagits, i vilken inkopplas biledningar från områdena väster och öster om densamma. Vid korsningen med nuvarande Erikstadsvägen inkopplas i denna huvudledning en uppsamlingsledning från områdena Erikstad, Eriksdal, Björkhagen, Älvros, Norra och Södra Ljungby. Vid Eriksborg inkommer i huvudledningen en uppsamlingsledning från områdena Viksholm, Arvidslund och Älvkullen.

Pumpstationen och huvudledningen äro förlagda på sådant djup att till desamma framdeles kunna föras ledningar från områdena omkring stora Sunstatjärnet och även spillvatten från de tilltänkta kvarteren utefter älvstranden söder om Sunsta och Herrgården.

Framtida utbyggnad.

En fullt utbyggd stadsplan och därmed följande fullständigt utbyggda ledningsnät för hela Norra stadsområdet är en på framtiden ställd sak, och det nu föreliggande stadsplaneförslaget kan under årens lopp, särskilt beträffande områdena väster om Rudsvägen, komma att undergå förändringar för tillfredsställande av de eventuella nya krav, som utvecklingen inom bostads-

byggandet och stadsplaneringen kommer att uppställa. Att nu uppgöra ett fullständigt och detaljerat förslag till avloppsledningar för nämnda framtidsområden har därför icke ansetts nödigt och lämpligt. Men det har givetvis vid projekteringen av nu föreliggande förslaget till 1:sta utbyggnaden varit nödvändigt att preliminärt utreda möjligheterna för ledningsnätets utsträckning till hela Norrstrandsområdet, på det att de åtgärder, som nu närmast komma att vidtagas även bliva lämpliga för de framtida utvidgade behoven.

IV. Pumpverket.

Pumpstationen har såsom förut nämnts förlagts till det lågt belägna området väster om Lilla Sunstatjärn.

Då avledningen av kloakvattnet i förevarande fall blir helt beroende av pumpverket, så måste man uppställa mycket stora krav å såväl pumpstationens ändamålsenlighet i sin helhet som å pumpmaskineriets driftsäkerhet, samtidigt som man tillser att anläggningen så konstrueras, att de årliga drift- och underhållskostnaderna bliva så låga som möjligt. Utformningen av pumpstationen är beroende av valet av pumparnes uppställningssätt, pumpsystem och pumpfabrikat, pumpmotorernas startning för hand eller automatiskt i förhållande till tillrinnande vattenmängden, driftkraften för de såsom reserv för elektriska kraften avsedda reservmotorerna m. fl. omständigheter. Att på avloppsfrågans nuvarande stadium härom träffa definitivt avgörande har icke ansetts lämpligt. Den definitiva utformningen av pumpstationen blir nämligen beroende av prövningen av de alternativa anbud å pumpmaskinerna, och övrig maskinell och instrumentell utrustning, som, efter sedan beslut fattats om avloppsanläggningens utförande, komma att infordras, och på de garantier beträffande driftsäkerheten, som därvid kunna uppställas och kontrakteras. Preliminärt har för beräkning av erforderligt anslag till anläggningen kalkylerats med det allmänna utförande av pumpstationen, som framgår av bifogade orienteringsritning litt. B 121.

Pumpstationen består av pumpgraven, i vilken avloppsvattnet från huvudledningarna inkommer, samt maskinsal och därintill liggande vaktrum och verkstadsrum.

Pumpgravens ändamål är att grövre föroreningar såsom träbitar, större papper och trasor o. d. skola avskiljas genom i densamma anbrakta galler. Däremot skola avsättningar av slam icke här uppstå. Därför är pumpgraven konstruerad med så liten vattenvolym som möjligt och icke såsom samlingsreservoar. Pumparnes sugrör inledas längs gravens ena långsida. Framför

sugrören äro silgaller placerade. Maskinsalen är förlagd under marken på sådant djup att de på dess golv uppställda pumparna komma under de vattenstånd i pumpgraven, vid vilka de skola startas. Bottenventiler och särskilda anordningar för sugrörens hastiga evakuering bliva med detta uppställningssätt obehövlige.

Pumparne utgöras av centrifugalpumpar, för den normala driften direktkopplade till elektriska motorer för 380 volts växelström. Såsom reserv vid avbrott å elektriska kraften erfordras hastigt startbara oljemotordrivna aggregat.

Pumparnes uppställningssätt enligt ovan underlättar anordnande av automatisk startning och frånslagning av de elektromotordrivna aggregaten vid bestämda vattennivåer i pumpgraven, genom förmedling av flottör-kontakter.

Den maximala vattenmängd, för vilken pumpverket skall konstrueras, har enligt förut angivna grunder beräknats bliva:

Vid *fullständig utbyggnad* av avlopps nätet inom hela Norrstrandsområdet:

Spillvatten	90 sekundliter
Grundvatten	85 "
Regnvatten	1,300 "

Sammanlagt 1,475 sekundliter.

Vid *första utbyggnadsskedet (med nuvarande folkmängd)*.

Spillvattenmängd.....:	20 sekundliter
Grundvatten.....	60 "
Regnvatten	600 "

Sammanlagt 680 sekundliter

En viktig detalj vid pumpverkets konstruktion är den riktiga och lämpliga projekteringen av resp. pumpstorlekar, så att en möjligast ekonomisk drift erhålles. Centrifugalpumpar äro nämligen beträffande verkningsgraden i ganska hög grad beroende av att de verkliga förhållandena beträffande vattenmängd och uppfordringshöjd motsvara de värden, för vilka resp. pumpar konstruerats, och då bägge dessa storheter vid ett kloakpumpverk äro mycket variabla, gäller det att vid valet av aggregaten och dessas uppdelning undersöka vilka storlekar, som bäst motsvara de olika belastningsförhållandena, f. o. m. miniavrinningen av spillvatten plus grundvatten t. o. m. maxiavrinningen vid största regnvattenavrinningen.

Särskilt gäller det att få lämplig storlek å de smärre aggregat, som skola tämligen kontinuerligt uppumpas den normala avrinningen av spillvatten + grundvatten.

Då man först vid arbetet med anläggningen av de stora kulvert-huvudledningarna kommer att erhålla en mera tillförlitlig beräkningsgrund för grundvattentillrinningen å det djup under markytan, varå dessa bliva förlagda, har bl. a. av detta skäl ansetts lämpligt uppskjuta den definitiva bestämningen av pumpaggregatens storlek till dess att anläggningen av nämnda huvudledningar kommit igång.

För transport av pumpar och motorer m. m. anordnas i maskinsalen en taktravers, rörlig utefter salens hela längd.

Längs maskinsalens mot vaktrum och verkstad vettande långsida anordnas en manöverbalkong, å vilken placeras respektive pumpars igångsättningsanordningar, vattenståndsvisare och övrig instrumentering.

Vid pumpgravens slut anordnas ett hisschakt för borttransport med vissa tidsmellanrum av det grova slam och de större partiklar, som kvarhållits av silgallerna eller ej upptagits av pumparne.

Tryckledningen från pumpverket till älven är förslagsvis avsedd utföras av stålrör med 0,75 m. diameter, alternativt tvenne sådana av 0,5 m. diameter.

Tryckledningen utmynnar i älvgrenen utanför tomt n:o 2a i Vänerslund. Vattenföringen, vattensektionen och djupet samt vattenhastigheten i älven är därstädes även vid lågvatten såpass stor, att någon olägenhet av spillvattnets utsläppande icke behöver befaras. Förhållandena äro i detta avseende betydligt gynnsammare i älvgrenen vid ifrågavarande plats än vid utloppet för stadens nuvarande stora huvudledning för kloakvatten vid Strömsholm nedanför östra järnvägsbron.

Inom samma tomt som pumpstationen föreslås byggandet av en bostad om 2 rum och kök för en maskinvakt.

V. Driftsäkerheten och riskerna för källare-översvämning.

I det föregående har framhållits hurusom för ledningar, utförda enligt kombinerade systemet, d. v. s. sådana ledningar, som utom spillvatten även skola avleda allt regnvatten, alltid förefinnes en viss risk för att avloppsledningarna vid häftiga och exceptionellt starka regnfall kunna bliva uppdamda, förorsakande temporär översvämning i lågt belägna källare. Härpå har man exempel i alla städer och samhällen, försedda med avloppsledningar.

I förevarande fall tillkommer den risken att pumpverket, huru noggrant och omsorgsfullt det än konstrueras och förses med reservanordningar, genom oförutsedda omständigheter, force majeure, kan klicka, så att det tillströmmande vattnet icke hinner tillräckligt hastigt uppfordras.

Det är uppenbart att ett samhälle, som tillåter respektive fastighetsägare att inkoppla sina inomhusledningarna till det allmänna avloppsnätet, aldrig kan ikläda sig någon garanti, att översvämning av källare skola utebli. Då trots detta det ibland kan inträffa, att någon fastighetsägare tror sig ha rätt göra samhället ansvarig för eventuella skador, som kunna uppkomma av dylik översvämning, bör samhället redan i reglemente och föreskrifter och sedermera i de kontrakt, som träffas beträffande rätten att insläppa privata avlopp i de allmänna ledningarna, uttryckligen gardera sig mot dylika eventuella skadeståndskrav. Detta så mycket mera som det finnes möjligheter för resp. fastighetsägare att, om de så önska, själva skydda sig mot olägenheten av dylik översvämning.

Först och främst kan detta ske genom att källaren redan vid byggandet konstrueras med hänsyn härtill, att sålunda källargolven läggas så högt som möjligt, att W. C. i källare icke tillåtas, att golvbrunnar i källaren om möjligt undvikas, exempelvis genom att lokaler för tvätt icke förläggas till källareutrymmen, att de källareutrymmen vari golvbrunnar nödvändigt erfordras, icke genom dörrar eller annorledes ställas i direkt kontakt med övriga utrymmen, som innehålla varor, som kunna tagas skada. Slutligen kan man skydda sig genom att utföra golvbrunnen på sådant sätt att den kan avstängas. I många fall har man sökt göra detta genom insättande å ledningen från golvbrunnen av en s. k. backventil (automatiskt verkande) eller också en skjutventil av vanlig konstruktion. En viss otillförlitlighet vidlåder emellertid dessa slag av ventiler, då det är fråga om avloppsvatten med grövre föroreningar. Däremot kan ett tillförlitligt skydd erhållas genom att den för golvbrunnen enbart avsedda ledningen hålles stängd och endast öppnas när brunnen behöver användas, i ett brygghus alltså endast när tvätt sker. För sådant ändamål finnes numera i marknaden speciella och mycket praktiska golvbrunnar, med i själva brunnskonstruktionen inbyggd avstängningsanordning, vilka brunnar äro av Svenska kommunaltekniska föreningen godkända och rekommenderade.

Det sagda visar huru viktigt det är att den byggande allmänheten redan på ett tidigt stadium, av sina byggnadstekniska rådgivare och även vid det tillfälle då byggnadslov sökes hos vederbörande myndighet, blir underrättad om eventuella översvämningensrisker och sättet för att skydda sig mot desamma.

VI. Anläggningskostnader.

1:sta utbyggnaden.

Enligt specificerade beräkningar, bilaga 1 och 2 hava anläggningskostnaderna för 1:sta utbyggnadsskedet enligt planritningen, litt. B 117, beräknats bliva:

Ledningsnätet:

Huvudledning, gående i nord-sydlig riktning och förlagd å öppna området öster om Hagaborg, Annelund och Nolby	137,900: —	
Samlingsledning från områdena Björneborg, Arvidslund, Älvkullen och Viksholm	36,145: —	
Ledningar i Viksholm, Älvkullen och Arvidslund...	13,120: —	
Ledningar i Norra Björneborg	2,234: —	
Ledningar i Eriksborg, Södra Björneborg och Nolby	13,400: —	
Ledningar i Norra och Södra Annelund	3,636: —	
Ledningar i Hagaborg	9,417: —	
Ledningar i Sundby	2,595: —	
Samlingsledning från områdena Erikstad, Eriksdal, Ljungby, Älvros och Björkhagen.....	55,960: —	
Ledningar i Eriksdal.....	4,342: —	
Ledningar i Björkhagen, Älvros, Norra och Södra Ljungby	10,228: —	
Inspektionsbrunnar, regnvattenuppsamlingsbrunnar, spolningsanordningar	20,000: —	
Servisledningar utförda samtidigt med huvudledningarna, förslagsvis	8,000: —	
Diverse och oförutsedda kostnader, avjämnande utfört	28,023: —	345,000: —

Pumpstationen:

Pumpstationsbyggnad	115,000: —	
Pumpmaskineri och instrumentering.....	50,000: —	
Tryckledning till älven	25,000: —	190,000: —

Vaktbostad m. m.:

Bostadshus med 2 rum och kök för maskinvakt, pumpstationstomtens inhägnad och planering.....	15,000: —	
Summa kostnad för 1:sta utbyggnad Kronor	550,000: —	

Fullständig utbyggnad.

Anläggningskostnaderna för framtida utvidgning av avloppsledningarna inom återstående delen av Norra stadsområdet, såväl väster som öster om Rudsvägen med användning av samma å-priser, som enligt ovan lagts till

grund för beräkningen av 1:sta utbyggnaden, hava approximativt uppskattats till i runt tal 350,000:— kronor, och totalkostnaden för avloppsledningar inom hela norra stadsområdet alltså 550,000:— + 350,000:— = Kronor 900,000:—.

1:sta utbyggnaden blir som synes, och av naturliga skäl, relativt dyrare i anläggningskostnad än slutliga utbyggnaden. I 1:sta skedet ingår ju den för hela området avsedda pumpstationsbyggnaden samt de stora samlingskullverterna.

Till jämförelse kan nämnas att Karlstads stads nuvarande avloppsnät, jämte avloppspumpstationen vid östra stationen, i anläggning kostat i runt tal 730,000:— kronor. Härav har emellertid större delen utbyggts under tiden 1889—1906, alltså vid avsevärt lägre prisnivå än den nuvarande. Omräknat till 1930 års prisnivå skulle stadens nuvarande avloppsledningsnät kostat i runt tal minst 1,200,000:— kronor.

Norra stadsområdets areal motsvarar ungefär jämt sammanlagda arealen av alla de områden, varest allmänna avloppsledningar f. n. finnas anlagda (d. v. s. i stadsdelarne Tingvalla, Herrhagen, Haga, Klara, Berget och Viken).

Karlstad den 27 november 1930.

Karlstads stads byggnadskontor:
ERIK BJÖRKMAN.

Härtill följande ritningar:

Plan över ledningsnätet	Litt. B. 117.
Profiler över ledningarna	” B. 118.
Ritning å inspektionsbrunnar	” B. 119.
Ritning å inspektions- och gatubrunnar	” B. 120.
Orienteringsritning över pumpverket.	” B. 121.

Bil. B.

P. M. beträffande vattenledningar å Norrstrandsområdet.

Å Norrstrand finnas f. n. vattenledningar till i det närmaste alla fastigheter inom det bebyggda området öster om Rudsvägen och Svinbäcksvägen.

Staden anlade år 1909 huvudledning under älven samt under åren 1913—22 huvudledningar med brandposter i de allmänna landsvägarne, dels i Svinbäcksvägen fram till infartsgatan vid Älvros, dels i Rudsvägen fram till nya Kyrkogårdsvägen. Anläggningskostnaderna för dessa huvudledningar voro Kr. 52,216: 91.

Till anläggningskostnaderna för dessa av staden utförda huvudledningar ha fastighetsägarna bidragit på följande sätt:

1) Genom att till stadskassan under 5 år (1913—17) med Kr. 1,135: 74 pr år, eller sammanlagt Kr. 5,678: 70, hava inbetalt skillnaden mellan årlig brandpremie före och efter vattenledningens utdragande.

2) Genom att för huvudledningens utsträckning i Svinbäcksvägen 1921, 10 fastighetsägare inom Älvros och Björkhagen till stadskassan inbetalat Kr. 30: — pr år och fastighet = 300: — Kr. pr år, eller sammanlagt Kr. 1,800: —.

3) Genom att 7 st. fastighetsägare inom N:a Ljungby inbetalt inträdesavgift med $7 \times 30 = 210$: — kr. för tillstånd att få inkoppla privata ledningar å förestående under moment 2, nämnda huvudledning.

Sammanlagt hava alltså fastighetsägarna såsom bidrag till anläggningskostnaden för huvudledningarna i Svinbäcks- och Rudsvägarna inbetalt Kr. 7,688: 70.

Alla vattenledningar i övriga vägar och gator inom Hagaborg samt alla avloppsledningar hava anlagts och bekostats av fastighetsägarna själva.

På detta sätt hava tillkommit privata hushållsledningar, anslutna till nämnda huvudledningar, för alla bebyggda delar öster om Ruds- och Svinbäcksvägarne.

Framställningar från fastighetsägarna att staden skulle bekosta jämväl dylika biledningar hava hittills avslagits av drätselkammaren och stadsfullmäktige.

Till *Sunsta-området* framdrog staden 1923 en hushålls-vattenledning (alltså icke avsedd för eldsläckning) från Herrgården fram till utkanten av det bebyggda området i Södra Sunsta, för en kostnad av Kr. 2,952: 29.

Samtidigt anlades en huvudledning för avlopp i Sunstavägen över de buskbevuxna områdena mitt emot varmbadhuset och därifrån ett stycke ned utefter älven. Denna avloppsledning tillkom speciellt för att skydda vattenverket mot förorening genom ledningars utsläppande direkt från Sunsta till älven, såsom fastighetsägarna önskade utföra desamma. Avloppsledningen, som skall ingå såsom huvudledning i blivande stadsplan för Sunsta-området, kostade Kr. 4,703: 60.

Inom själva Sunsta-området hava alla vatten- och avloppsledningar utförts och bekostats av fastighetsägarna.

Fastighetsägarna hava bidragit till stadens anläggningskostnader med en amorteringsavgift av 30: — Kr. pr fastighet och år i sex år, tillsammans 780: — Kr. pr år, vilket betyder att fastighetsägarna med en årlig annuitet av 19,7

‰ på sex år, betalat i runt tal Kr. 4,000:— av nämnda anläggningskostnader, avseende dels hela kostnaden Kr. 2,952:29 för provisoriska tilloppsledningen för vatten, dels Kr. 1,047:71 såsom andel i anläggningskostnaden för nämnda huvudavloppsledning, vilken kostnadsandel fullt täcker den kostnad, som direkt avloppsledning från Sunsta-området till Klarälven skulle ha kostat om icke hänsyn hade behöft tagas till vattenverkets intag.

Inom de väster om Rudsvägen befintliga områdena *Arvidslund, Älvkullen, Viksholm och N:a Sunsta* finnas f. n. icke några ledningar framdragna till fastigheterna.

I samband med det nu föreliggande förslaget till anläggande av avloppsledningar å Norrstrand har uppgjorts och bilägges härmed förslag till utvidgning av vattenledningsnätet å Norrstrand, vilket förslag avser:

1) Anläggande av en huvudledning öster om områdena Björneborg, Eriksborg, Nolby, Annelund och Hagaborg, vilken huvudledning anknytes till befintliga huvudledningen i Hantverkaregatan och i Rudsvägen vid Björneborg.

2) Inkoppling till denna nya huvudledning av samtliga av fastighetsägarna anlagda gatuledningar inom nämnda områden samt av liknande ledning i Erikstadsvägen.

3) Förstärkning av det av fastighetsägarna anlagda vattenledningsnätet i Älvros, Björkhagen och Ljungby.

4) Utvidgning av huvudledning från befintliga ledningen i Rudsvägen till områdena Arvidslund, Älvkullen m. fl., tillräcklig även för tillkoppling av ledningar till Norrmalms-området utanför stadsgränsen.

Den under moment 1) ovan nämnda huvudledningen är dimensionerad såsom framtida huvudledning för vattendistributionen till de f. n. obebyggda områdena mellan densamma och Svinbäcksvägen, samtidigt som den är avsedd att förstärka vattentillgången inom de f. n. bebyggda områdena närmast öster om Rudsvägen.

Såväl de befintliga allmänna och privata gatuledningarne som de föreslagna nya ledningarnas sträckningar framgå av ritning litt. A. 103.

Anläggningskostnaderna för de föreslagna ledningarne, såväl om de utföras samtidigt med föreslagna avloppsledningsnätet som om de utföras separat utan sammanhang med arbetet för avloppet, framgå av bilagda kostnadssammandrag med tillhörande specifikationer.

Karlstad den 3 december 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammandrag av kostnadsberäkning för vattenledningar för Norra Stadsområdet enligt ritning litt. A 103.

	Alt. I. Ledningarna lagda samtidigt som av- loppsledn. (Bil. 1).	Alt. II. Ledn. icke lagda samtidigt som av- loppsledn. (Bil. 2).
Sträckan BM-Q.....	6,250: —	7,850: —
” Q-L.....	5,250: —	6,620: —
” L-I.....	5,350: —	6,700: —
” I-H.....	1,925: —	2,425: —
” H-F.....	2,625: —	3,525: —
Ledning i Hantverkaregatan.....	1,200: —	1,730: —
” ” Hagaborg vid U.....	350: —	500: —
” ” Södra Annelund.....	325: —	450: —
” vid Erikstad.....	250: —	350: —
” ” Nolby	650: —	900: —
” ” Södra Björneborg.....	250: —	350: —
” ” Eriksborg.....	1,550: —	2,100: —
” ” Norra Björneborg.....	1,025: —	1,350: —
” ” sträckan BJ-AA-AÖ.....	2,100: —	2,850: —
” ” ” AA-AA.....	900: —	1,300: —
	<hr/> Kronor 30,000: —	39,000: —

Karlstad den 3 dec. 1930.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 149.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av drätselkammaren avgiven framställning angående ordnande av avloppsledningar samt utvidgning av vattenledningsnätet å norra stadsområdet ävensom om anslag för ifrågavarande ändamål.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag, ävensom bemyndiga kammaren att upptaga föreslagna lånet på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag till ordnande av vård å framlidne landsfiskalen J. Noréus' grav.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1930.

§ 682.

Med hänsyn till det allmänt kända och uppskattade, sällsynt oegennyttiga arbete, numera avlidne landsfiskalen J. Noréus under en lång följd av år utträttat till stadens gagn såsom ledamot av stadsfullmäktige och drätselkammare samt särskilt såsom kammarens ordförande ävensom ledamot av ett flertal delegationer och kommittéer samt i övrigt utom desamma, hade kammaren utan meningsskiljaktighet ansett, att staden borde å hans grav låta, efter samråd med de närmaste släktingarna, anbringa en vård för att därigenom visa sin erkänsla för den avlidnes samhälleliga gärning.

Drätselkammaren beslöt därför hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga kammaren att å framlidne landsfiskalen J. Noréus grav låta anordna en vård; samt

att till kostnadernas bestridande anvisa ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 150.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag till ordnande av vård å framlidne landsfiskalen J. Noréus grav, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående *dels* övertagande av belysningsverkens bokföring och kassarörelse *dels* i anledning därav föranledda förändringar i rådhusets lokaler.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1930.

§ 683.

Kammaren hade vid upprepade tillfällen behandlat besparingskommitténs förslag enligt dess framställning den 4 maj 1926 och dess protokoll den 28 september samma år angående bland annat vilka förändringar och besparingar, som kunna göras såväl i den kommunala organisationen som i därmed sammanhängande organisationer.

I kommitténs ovannämnda handlingar hade framhållits, att stadens rent kommunala förvaltning borde sammanföras till ett kontor under drätselkammaren samt vidare, att det med hänsyn till allmänhetens bekvämlighet måste anses vara av största vikt att lokaler och expeditioner ordnas så, att minsta möjliga besvär och tidsspillan uppstode och hade kommittén ansett, att detta ändamål lättast vunnes genom att sammanföra all kassarörelse till en lokal och förlägga den kommunala bokföringen omedelbart därintill.

Kammaren hade redan från början funnit de anförda synpunkterna synnerligen beaktansvärda men hade liksom besparingskommittén ansett, att frå-

gorna icke vid tiden för kommitténs förslag syntes kunna i ett sammanhang lösas men hade vissa av de framförda önskemålen blivit under den förflutna tiden tillgodosedda.

Sålunda hade frågan beträffande fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens i viss mån förändrade organisation vunnit sin lösning, ävensom vissa i sammanhang med kommitténs förslag stående lokalfrågor blivit ordnade.

Beträffande belysningsstyrelsen hade frågan om förändringar beträffande dess bokföringsväsende och kassarörelse på grund av att styrelsens kamrer från och med år 1931 komme att avgå med pension trätt i förgrunden, och hade styrelsen hemställt bland annat, att kammaren från ovan sagda tid måtte, i likhet med vad redan vore fallet ifråga om de flesta av stadens delegationer, övertaga belysningsverkens bokföring och kassarörelse. Genom en sådan anordning nödvändiggjordes emellertid ändrade dispositioner beträffande vissa lokaler i rådhuset och hade t. f. stadsarkitekten i sådant hänseende uppgjort förslag med tillhörande kostnadsberäkningar.

De från belysningsstyrelsen i ärendet inkomna handlingarna voro så lydande:

Utdrag av protokoll, hållet inom belysningsstyrelsen den 27 november 1930.

§ 117.

Angående centralisering av stadens bokföring och kassarörelse samt inredning av nya lokaler i rådhuset hade till styrelsen inkommit följande skrivelse:

Till Belysningsstyrelsen.

Sedan till belysningsstyrelsen remitterats dels från stadsfullmäktige besparingskommitténs den 4 maj 1926 till stadsfullmäktige gjorda framställning, innefattande bl. a. förslag till centralisering av stadens bokföring och kassarörelse, och dels från beredningsutskottet, besparingskommitténs protokoll för den 28 sept. 1926 rörande inredning av nya lokaler i rådhuset, så hade styrelsen dels i ett den 26 dec. 1926 avgivet yttrande beslutat tillstyrka:

“att besparingskommitténs förslag vinner bifall i fråga om ändring av organisationen med det tillägget att utskrivandet av verkens räkningar sker inom affärskontoret,

att besparingskommitténs förslag antages i fråga om de lokaler i norra delen av rådhuset, som ställas till belysningsstyrelsens förfogande, med till-

lägget att dessa lokaler helt och ensamt få disponeras av styrelsen, varjämte beredningsutskottets nuvarande rum jämväl må upplåtas till sammanträdesrum för belysningsstyrelsen“,

dels ock den 28 jan. 1927 ändrat detta sitt beslut i lokalfrågan och beträffande denna i stället godkänt ett av stadsarkitekten upprättat alternativt förslag, avseende det nya centrala under drätselkammarens förvaltning stående kassakontorets förläggning till bottenvåningen i norra delen av rådhusets huvudbyggnad samt förläggande av belysningsverkens affärskontor i de lokaler, där stadens byggnadskontor nu är inrymt, på sätt här bilagda ritningar utvisa.

Sedan kamreraren Byttner vid belysningsstyrelsens sammanträde den 12 juni 1930 anmält, att han i slutet av augusti månad år 1930 inginge i pensionsåldern beslöt styrelsen att till sitt nästa sammanträde bordlägga frågan om de åtgärder, som i anledning av kamrer Byttners avgång borde vidtagas — närmast då med hänsyn till ovanberörda, av styrelsen i princip godkända förslag till sammanförande av drätselkammarens och belysningsverkens kassor. Vid styrelsens sammanträde den 29 augusti 1930 beslöts efter en längre diskussion, att kamrer Byttner skulle kvarstå i tjänst tillsvidare intill årets slut, vilken åtgärd av stadsfullmäktige godkäfts.

Genom kamrer Byttners avgång aktualiserades sålunda frågan om huru belysningsverkens bokföring och kassarörelse skulle ordnas efter den 1 januari 1931, i anledning varav belysningsstyrelsens ordförande, i egenskap av delegerad för finansväsendet, till dryftande av denne fråga såsom kommitterade sammankallat styrelsens vice ordförande, som vore suppleant för finansdelegeranden, gasverksföreståndaren, elektricitetsverksföreståndaren, stads-kamreraren samt styrelsens sekreterare.

Vid lösning av den sålunda aktuella frågan gällde det till en början för kommitterade att taga ställning till tvenne alternativ.

Första alternativet innebure en omorganisation och rationalisering av den kamerala avdelningen hos belysningsverken själva i avsikt att dels er-hålla en större ändamålsenlighet och dels större bekvämlighet för allmänheten med samtidigt iakttagande av eventuella möjligheter till besparingar.

Det andra alternativet innefattade fullföljandet av det av styrelsen tidigare principiellt godkända och härovan omnämnda förslaget om överflyttning av belysningsverkens bokföring och kassarörelse till en centraliserad stadskassa.

Efter ingående överläggningar hava kommitterade funnit sig böra föreslå styrelsen att vidhålla förslaget till frågans lösning enligt andra alterna-

tivet, men med den utökningen att även utskrivandet av belysningsverkens räkningar skulle överflyttas till stadskassan.

Då kostnadsberäkningarna för föregående förslag till lokalers ordnande för genomförande av denna centralisering varit sammankopplade med kostnaderna för andra lokalfrågor, funno kommitterade nödvändigt verkställa nya sådana beräkningar, avseende enbart ändringar för iordningsställande av nya lokaler för stadskassan, belysningsverken och därmed sammanhängande förflyttning av nuvarande byggnadskontorets och kronokassörens lokaler.

Sedan t. f. stadsarkitekten på anmodan uppgjort arbetsbeskrivning, hava kommitterade låtit infordra anbud å kostnaderna för erforderliga byggnadsarbeten, varefter t. f. stadsarkitekten med ledning av anbudena upprättat en sammanställning över dessa kostnader, vilken här bifogas.

Kommitterades förslag innebär, att *tillfällig* lokal måste förhyras för kronokassören i avvaktan på en ofrånkomlig och nära förestående reparation och omändring av södra rådhusflygeln, i samband med vilka nya tidsenliga lokaler eventuellt där skulle kunna erhållas åt kronokassören.

Beträffande detaljutformningen av organisationen inom den nya stadskassan och belysningsverkens affärskontor anse kommitterade, att detta bör ske i intimt samarbete mellan drätselkammaren och belysningsstyrelsen, dock först sedan beslut i principfrågan fattats av stadsfullmäktige.

I huvuddrag kan man angiva följande schema för omorganisationen: Uti en i kontraktsform träffad överenskommelse mellan drätselkammaren och belysningsstyrelsen skulle drätselkammaren åtaga sig att för belysningsstyrelsens räkning föra gas- och elektricitetsverkens räkenskaper, vari innefattades jämväl s. k. littera-avräkning samt erforderliga rapporter till styrelsen och dess verkchefer, omhändervärdess dess dagkassa med in- och utbetalningar samt uppbörden jämte därmed sammanhängande indrivningar, verkställa utskrivning av verkens räkningar efter de direktiv som meddelades från belysningsverkens kontor, det s. k. affärskontoret. I ersättning härför skulle belysningsverken till stadskassan årligen erlægga en viss i förväg för varje år överenskommen och i respektive stater upptagen summa i ungefärlig överensstämmelse med den självkostnad, som motsvarade avlöningarna till den personal, som sysselsattes med arbetet för belysningsverkens räkning. För underlättandet av detta stadskassans arbete förutsattes, att den härför särskilt tränade personalen inom belysningsverken, till antalet fem personer, överflyttades till stadskassan, varefter man alltså på sätt och vis erhöle en speciell avdelning för de göromål, som skulle utföras åt belysningsstyrelsen. På be-

lysningens kontor (affärskontoret) skulle uppgöras abonnemang och kontrakt för försäljning av gas och elektricitet samt omhänderhavas all avläsning och s. k. avläsningsbokföring. Den biträdande personalen på affärskontoret beräknades bliva en registrator (nuv. 1:ste bokhållaren) samt två kontorsbiträden.

En lösning av frågan i enlighet härmed skulle innebära besparing bl. a. därigenom att kamrerarebefattningen indroges samt extra personal vid uppbörderna möjligen kunde undvaras. Kamrerarens nuvarande göromål skulle uppdelas å dels registratorn på belysningsstyrelsens affärskontor dels stadskassans under stadskamrerarens överinseende stående kassa- och debiteringsavdelningar.

Elektricitetsverksföreståndaren har framfört betänkligheter mot att räkningens utskrivandet och litteraavräkningen skulle verkställas å stadskassan, samt ifrågasatt huruvida icke genom centraliseringen de uppgifter ur räkenskaperna, som styrelsen och vederbörande verkchef ofta omedelbart och snabbt kunde behöva tillgång till, skulle till förfång för affärsrörelsen fördröjas och kanske ej ens kunde erhållas. Då såsom förut antytts, räkningens utskrivandet skulle ske efter direktiv från belysningsverkens affärskontor, och då lokaliteterna bliva sådana att kommunikationen mellan affärskontoret och stadskassans debiteringsavdelning betydligt underlättats så funno kommitterade, att ett lika intimt samarbete skulle kunna erhållas som om debiteringsavdelningen sorterade direkt under affärskontoret. Som litteraavräkningen givetvis komme att verkställas omedelbart efter vederbörande fakturas likvidering, så funnos enligt övriga kommitterades uppfattning icke något som helst hinder för verkcheferna att erhålla önskade kontoutdrag från stadskassan lika snabbt som från ett eget kassakontor. Beträffande såväl nämnda förhållanden som övriga önskemål i avseende å uppgifters lämnande, ville kommitterade påpeka, att uppfyllandet av desamma givetvis vore ett ofrånkomligt villkor för att organisationen skulle kunna godkännas av belysningsstyrelsen men stode det för kommitterade klart, att samtliga berörda förhållanden skulle på tillfredsställande sätt bliva reglerade och garanterade genom de särskilda bestämmelser, som kommo att intagas i den blivande detaljöverenskommelsen mellan drätselkammaren och belysningsstyrelsen.

Under åberopande av vad ovan antytts få kommitterade sålunda föreslå,
att förslaget om överflyttning av belysningsverkens räkenskaper och kassarörelse på sätt ovan angivits måtte genomföras från den 1 jan. 1931 samt
att styrelsen måtte ingå till drätselkammaren med hemställen dels att det därstädes vilande förslaget från besparingskommittén rörande centralise-

ringen av stadens kassarörelse måtte omedelbart upptagas till behandling i vad det rörde belysningsstyrelsen, dels ock att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige begära godkännande av omorganisationsförslaget i nämnda delar samt hemställa om erforderligt anslag för lokalernas ordnande i enlighet med bilagda ritningar.

Karlstad den 27 nov. 1930.

CARL WILH. NYSTRÖM.

J. A. HÅKANSSON.

ERIK BJÖRKMAN.

J. THALÉN.

H. WESTLIN.

HARRY JACOBSON.

Vid skrivelsen funnos fogade däri omförmälda ritningar.

Efter överläggning beslöt styrelsen, med godkännande av förslaget, hos drätselkammaren hemställa, att drätselkammaren måtte i enlighet med förslaget besluta dels att övertaga belysningsverkens bokföring och kassarörelse från och med den 1 januari 1931 dels ock att ingå till stadsfullmäktige med hemställan om godkännande av omorganisationsförslaget samt beviljande av medel för lokalernas ordnande i enlighet med upprättade ritningar.

Denna § justerades genast.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Beskrivning över förslag till förändringar i bottenvåningen och våningen 1 tr. upp i norra delen av Karlstads rådhus.

Bottenvåningen:

I belysningsstyrelsens nuvarande lokaler inredes bokförings- och kassaavdelning. Erforderligt antal bokföringsrum erhålles genom inredning av ett nytt rum mot gården. Entré till kassaavdelningen anordnas från nuvarande vestibulen.

I stället för nuvarande spiraltrappa till våningen 1 tr. upp inlägges en ny trappa med vilplan, under vilken erhålles plats för arkiv.

Förslaget innebär f. ö. inredning av kapprum, herr- och damtoaletter med klosettrum samt frukostrum för personalen.

Våningen 1 tr. upp:

I byggnadskontorets nuvarande lokaler inredes belysningsstyrelsens sammanträdesrum och sekreteriat, driftsingenjörens samt gas- och elektricitets-

verkens affärskontor. I anslutning till driftsingenjörens blivande kontor inredes ovanför det nya bokföringsrummet ett nytt ritkontor.

Kronokassörens nuvarande lokaler äro avsedda till expeditjonsrum åt byggnadschefen och belysningsingenjören.

Stadskamrerarens och stadskassans nuvarande lokaler inredas till expedition och kontor för vattenledningsverket samt ritkontor för byggnadskontorets behov.

I denna våning anordnas ytterligare en toalett samt erforderligt utrymme för städattiralj.

Karlstad den 19 november 1930.

GÖSTA ENGHOLM,
t. f. stadsarkitekt.

Sammanställning av kostnaderna för förändringsarbeten i bottenvåningen och våningen 1 tr. upp i norra delen av Karlstads rådhus.

Byggnadsarbeten:

a) bottenvåningen	14,800: —	
b) 2:dra våningen	7,700: —	
c) tillbyggnaden	4,900: —	27,400: —
Sanitäranläggning jämte komplettering av värmeanläggningen	1,205: —	
Elektriska ledningar	1,000: —	
Oförutsedda utgifter	2,395: —	
		<u>Kronor 32,000: —</u>

Härtill kommer inredning med glaspartier, diskar m. fl. inventarier.

I ovanstående summa, kr. 32,000: —, ingår kostnader till ett belopp av cirka 10,000: — kronor för sådana arbeten, som ej direkt förorsakats av nu ifrågavarande kassacentralisering, utan äro att hänföra till sådana underhålls- och reparationsarbeten, vilka inom de närmaste åren ändock måste komma till utförande.

Karlstad den 21 november 1930.

GÖSTA ENGHOLM,
t. f. stadsarkitekt.

Då ifrågavarande förslag angående övertagande av belysningsverkens bokföring och kassarörelse stode i överensstämmelse med kammarens mångåriga strävan att i högsta möjliga grad få till stånd en centralisering av hithörande förhållanden, ville kammaren i princip godkänna det nu framkomna

förslaget i huvudsak såsom det i nyssintagna handlingar blivit skisserat samt föreslå, att kammaren och belysningsstyrelsen måtte få bemyndigande att genom avtal eller annorledes närmare bestämma formerna för de ifrågasatta förändringarnas genomförande.

Genom förslaget i vad det avsåge ändringar i rådhuset syntes lokalfrågorna bliva för de beträffande avdelningarna ordnade på ett tillfredsställande sätt och möjligheter vunna för tillgodoseende av allmänhetens berättigade krav på bekvämlighet och snabb expedition. Kostnaderna för de egentliga omändringarna i rådhuset beräknas belöpa sig å 32,000 kronor, vartill komma kostnader å 8,000 kronor för fast inredning i lokalerna. Det bör här anmärkas, att oavsett förändringarna så tarvade redan nu lokalerna en grundlig reparation.

Drätselkammaren, som jämväl har under behandling frågan om ändringar i rådhusets södra flygel i samband med densammas grundförstärkning har för avsikt att föreslå, att lokaler för kronouppbördskontoret dit förläggas, mot vilken anordning magistraten förklarar sig intet hava att erinra.

Under nu ifrågasatta ändringsarbeten i rådhuset torde, om fullmäktige så medgiva, såväl stadskassan som kronouppbördskontoret utan särskilda kostnader kunna förläggas till stora rådhusalen.

På grund av vad sålunda förekommit beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att drätselkammaren skall från och med år 1931 övertaga belysningsverkens bokföring och kassarörelse;

att bemyndiga kammaren och belysningsstyrelsen att besluta i fråga om de bestämmelser eller avtal, som kunna betingas av nyssnämnda anordning;

att bemyndiga kammaren att låta i överensstämmelse med t. f. stadsarkitektens därom uppgjorda ritningar och förslag vidtaga ändringsarbeten i rådhuset; samt

att för ändamålet anvisa anslag å tillhopa 40,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 151.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning den 3 december 1930, § 683 i protokollet, angående dels övertagande av belysningsverkens bokföring och kassaväsande dels i anledning därav föranledda förändringar i rådhusets lokaler.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besuta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående anslag för anlitage av sakkunnigt biträde för uppgörande av förslag till installation av ljus-, vatten- och värmeledning samt sanitäranläggning m. m. vid föreslagen om- och tillbyggnad av Gamla Skolan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1930.

§ 687.

Från folkskolestyrelsens särskilda kommitterade hade inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

“Utdrag ur protokoll vid sammanträde med den av folkskolestyrelsen den 20 november 1928 tillsatta kommittén för utredning angående folkskolornas lokalbehov den 24 november 1930.

§ 14.

Beslöt kommitterade, att hos drätselkammaren göra hemställan om att ett anslag på cirka 3,000 kronor måtte ställas till folkskolestyrelsens förfo-

gande för att med sakkunnigt biträde erhålla förslag till installation av ljus-, vatten- och värmeledning ävensom till sanitäranläggning samt vissa betongkonstruktioner vid den av folkskolestyrelsen föreslagna om- och tillbyggnaden av Gamla skolan!

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat:
ANDERS LÖFBERG.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG“.

Efter hållen överläggning beslöt kammaren, som ansåg det vara behövt att för ifrågavarande ändamål anlita sakkunnigt biträde, hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte för det begärda ändamålet bevilja folkskolestyrelsen ett anslag å 3,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 152.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående anslag för anlåtande av sakkunnigt biträde för uppgörande av förslag till installation av ljus-, vatten- och värmeledning samt sanitär anläggning vid Gamla skolan, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Efter hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning om anslag till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 december 1930.

§ 690.

Från arbetslöshetskommittén hade angående anslag till de mest behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg inkommit så lydande handlingar:

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Med hänvisning till bifogade protokollsutdrag från arbetslöshetskommittén i Karlstad, hemställes att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige begära ett anslag av 2,000 kronor, avsedda till hjälp åt de mest behövande arbetslösa inom staden vid stundande julhelg.

Karlstad den 8 dec. 1930.

För Karlstads stads arbetslöshetskommitté:

AUG. LINDH.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshetskommittén i Karlstad den 25 november 1930.

§ 7.

Ordföranden anmälde, att han under den senaste tiden vid upprepade tillfällen haft besök av arbetslösa personer, vilka begärt kommitténs bemedling för förhållande av hjälp.

Det antecknades, att antalet hos kommittén anmälda arbetslösa denna dag utgjordes av 143 personer, därav 87 försörjningspliktiga, vilka hade 209 personer att försörja.

Av de vid sammanträdet närvarande fattigvårdstillsyningsmännen vitsordades, att arbetslösheten vore starkt i tilltagande och att många av de arbetslösa, vilka hittills icke kunnat beredas hjälp i någon form, befunno sig i ytterst dåliga ekonomiska omständigheter.

Kommittén, som väl insåge det svåra nödläge dessa arbetslösa befunno sig uti, särskilt glasbruksarbetarna och sågverksarbetarna, beslöt hos drätsel-

kammaren göra framställning, att kammaren ville hos stadsfullmäktige begära ett anslag av 2,000 kronor, som av kommittén finge användas vid instundande julhelg för bispringande av sådana arbetslösa, vilka vore kvalificerade för dylik hjälp och som på grund av ömmande omständigheter vore i tränande behov av understöd.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
PER ZANDÉN.

Rätt avskrivet, betygar:
PER ZANDÉN.

På av arbetslöshetskommittén andragna grunder beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål till arbetslöshetskommitténs förfogande ställa ett anslag å 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 153.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs framställning om anslag till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående godkännande av timplan för stadens fortsättningsskolor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till närslutna protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att stadsfullmäktige ville godkänna bifogade timplan för stadens fortsättningsskolor.

Karlstad den 14 november 1930.

Å Karlstads folkskolestyrelsens vägnar:

ANDERS LÖFBERG.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads folkskolestyrelse den 11 november
1930.*

§ 123.

I anledning av Kungl. Maj:ts kungörelse den 24 september 1928 (n:r 423) angående prövning och godkännande av läroplan för folkskola, på vilken grundas fortsättningsskola med ett mindre antal undervisningstimmar än 360, har viss omarbetning måst företagas av reglementet för fortsättningsskolorna i Karlstads stads skoldistrikt samt till detta reglemente hörande kursplaner ävensom kursplanerna för skoldistriktets folkskolors högre avdelning. Genom den sålunda utförda omarbetningen av nämnda kursplaner har jämväl timplanen för fortsättningsskolorna i mindre grad undergått en förändring dels i syfte att mera anpassa undervisningen efter de inom fortsättningsskolornas olika yrkesgrenar undervisade elevernas behov och intresseriktning och dels att i största utsträckning tillförsäkra staden de bidrag ur statsmedel, som utgå för avlönande av lärare inom fortsättningsskola, varigenom den i överensstämmelse härmed utarbetade timplanen för stadens fortsättningsskolor icke kommer att medföra större anslagskrav å staden än som förut varit fallet.

På grund härav och då stadsfullmäktige jämlikt § 19 mom. 2 av gällande fortsättningsskolestadga har att fatta beslut angående undervisningstidens utsträckning utöver trehundrasextio timmar beslöt folkskolestyrelsen på förslag av undervisningsnämnden

att för sin del godkänna följande timplan för stadens fortsättningsskolor: (Bil.)

samt att hos stadsfullmäktige göra hemställan om godkännande av nämnda timplan.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 14 november 1930 klockan 1 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

ANDERS NORSELL.

JOHAN WÄSTLUND.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

	Antal timmar under året inom olika avdelningar													
	Yrkesbest. avd f. gossar i anslutning till hantverk och industri		D:o i anslutning till metallarbete		D:o i anslutning till träarbete		D:o i anslutning till handel för gossar		D:o i anslutning till handel för flickor		Yrkesbestämd avdelning för flickor i anslutning till husligt arbete		Yrkesbestämd avdelning för flickor i anslutning till beklädnadsyrken	
	1 året	2 året	2 året	1 året	2 året	1 året	2 året	1 året	2 året	1 året	2 året	1 året	2 året	
Arbetskunskap:														
Teoretisk	90	90	90	105	105	105	105					50	50	
Praktisk (verkstadsarb., slöjd, skolkök)	60	60	60	—	—	—	—			180	210	120	90	
Medborgarkunskap	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
Modersmålet	60	60	60	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	
Slöjd, som icke ingår som del i arbetskunskap	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	
Skolkök, som icke ingår såsom del i arbetskunskap	—	—	—	—	—			175	—	—	—	175	—	
Summa timmar	240	240	240	180	180	210	210	255	285	245	215			
						+ 75					+ 75			

1) Skolköksundervisningen pågår under endera av de båda årskurserna.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 154.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående godkännande av timplan för stadens fortsättningsskolor, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med folkskolestyrelsens förslag.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående provisorisk avlösningsförbättring för handarbets- och skolkökslärarinnorna vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att provisorisk avlösningsförbättring må på angivna villkor tillerkännas vid stadens folkskolor anställda handarbets- och skolkökslärarinnor samt att anslag för nämnda ändamål må beviljas.

Karlstad den 14 november 1930.

Å Karlstads folkskolestyrelse vägnar:

ANDERS LÖFBERG.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads folkskolestyrelse den 11 november
1930.*

§ 124.

Till folkskolestyrelsen hade följande framställning inkommit:

Bil. 1.

Enär enligt av stadsfullmäktige den 20 februari 1919 fattat beslut handarbets- och skolkökslärarinna i lönehänseende skall vara jämnställd med resp. små- och folkskollärarinna hade, då tvivel uppstått, huruvida denna jämnställdhet även skulle omfatta den jämlikt Kungl. Kungörelsen den 5 juli 1929 (n:r 241) åt folk- och småskollärarinnor tillerkända provisoriska avlösningsförbättringen, byggnads- och ekonominämnden hemställt hos lönenämnden om tolkning i förevarande hänseende av stadsfullmäktiges ovannämnda beslut, och hade därefter till folkskolestyrelsen följande utdrag ur lönenämndens protokoll inkommit:

Bil. 2.

I överensstämmelse härmed skulle efter bifall till handarbets- och skolkökslärarinnornas ovananförda framställning ett årligt anslagsbelopp på 1,668: — kronor ytterligare erfordras, varjämte ett extra anslag på 2,50: — kronor för tiden från och med den 1 juli 1929 till och med den 31 december 1930 skulle för utbetalande av nämnda provisoriska avlöningsförbättring bli behövt.

För såväl handarbets- som skolkökslärarinnor har, alltsedan fortsättnings-skolorna inom skoldistriktet inrättades, ett timarvode av 1 krona utgått såsom extra ersättning åt nämnda lärarinnor för av dem uppehållen sådan undervisning i fortsättningsskolan, som legat inom ramen av för dem bestämd undervisningstid i folkskolan. Med nuvarande antal lärare och undervisningstimmar uppgår denna extra ersättning till ett årligt belopp av 750: — kronor, och för tiden från och med den 1 juli 1929 till och med den 31 december 1930 utgör denna extra arvodesersättning 1,255: — kronor.

I anledning av vad sålunda anförts hade byggnads- och ekonominämnden föreslagit folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om

att provisorisk avlöningsförbättring måtte tillerkännas de vid stadens folkskolor anställda handarbets- och skolkökslärarinnorna att utgå med samma belopp, som i Kungl. Kungörelsen den 5 juli 1929 (n:r 241) äro bestämda för resp. små- och folkskollärarinnor vid distriktets folkskolor;

att denna provisoriska avlöningsförbättring må utgå från och med den 1 juli 1929, varå dock avdrag må göras för under motsvarande tid redan utkommen extra ersättning för inom ramen av 30 undervisningstimmar pr vecka fullgjord undervisning inom fortsättningsskolan;

att såsom villkor för avlöningsförbättringens utgående måtte gälla, att vederbörande lärarinnor skola vara skyldiga att för dem tillerkänd lön undervisa 30 timmar pr vecka, oavsett om denna undervisning är förlagd till folkskolan eller fortsättningsskolan;

samt att extra anslag dels å kronor 1,247: — för tiden från och med den 1 juli 1929 till och med den 31 december 1930 och dels å kronor 918: — för år 1931 måtte för nämnda ändamål ställas till folkskolestyrelsens förfogande.

Efter överläggning i ärendet beslöt folkskolestyrelsen i överensstämmelse med vad av byggnads- och ekonominämnden föreslagits.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 14 november 1930 kl. 1 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

ANDERS NORSELL.

JOHAN WÄSTLUND.

Emot beslutet i § 124, vad det gäller beslutet om avdrag av arvodesersättningen för tiden 1 juli 1929—31 december 1930 anmälde ordföranden vid justeringen sin reservation.

ANDERS LÖFBERG.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Till Folkskolestyrelsen i Karlstad.

Genom stadsfullmäktiges beslut av den 19 februari 1920 och vilket beslut enligt dess protokoll har följande lydelse: »Att lärarinna i huslig ekonomi måtte i lönehänseende likställas med folkskollärlärlarinna, dock att avdrag göres för den naturaförmån den förstnämnda åtnjuter i form av middagar i skolköket med 225 kronor för år, — enligt beslut av den 20 december 1923 nedsatt till 100 kronor — att slöjdlärlärlarinna måtte i lönehänseende likställas med småskollärlärlarinna», — hava skolköks- och handarbetslärlärlarinnorna vid Karlstads folkskolor i lönehänseende blivit likställda med respektive folk- och småskollärlärlarinnor inom samma skoldistrikt. Då nu dessa lärlärlarinnor, vilka undertecknade i lönehänseende skola vara likställda med, från och med den 1 juli 1929 åtnjuta ett av riksdagen beslutat tillfälligt lönetillägg, anhålla vi vördsamt, att folkskolestyrelsen benäget ville tillse, att även vi måtte komma i åtnjutande av samma tillfälliga löneförmån räknat från den 1 juli 1929.

Karlstad den 11 februari 1930.

Ester Melin
gm Sigrid Melcher-Carlsson.
Annie Norberg.

Bettan Persson.
Marika Roth.
Adéle Lindh.
Elisabet Löfberg.

Sigyn Samzelius.
Ingeborg Andersson.
Karin Persson.

Rätt avskrivet betygar:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 5 juni 1930.

§ 22.

Angående tolkning av stadsfullmäktiges beslut den 20 februari 1919 ifråga om avlöning åt skolköks- samt handarbetslärlärlarinnorna vid stadens folkskolor hade från folkskolestyrelsen inkommit så lydande handlingar:

Efter hållen överläggning beslöt nämnden såsom sin mening uttala, att stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut den 20 februari 1919 måste givas sådan tolkning, att skolköks- samt handarbetslärlärlarinnorna böra komma i åtnjutande av provisorisk avlöningsförbättring, motsvarande vad som i Kungl. Kungörelsen den 5 juli 1929 (Svensk Författ. saml. N:o 241) finnes bestämt angående folkskollärlärlarinnor resp. småskollärlärlarinnor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON»

Rätt avskrivet betygar:
AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenäm-
nämnden i Karlstad den 3 december 1930.*

§ 35.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning i fråga om provisorisk avlöningsförbättring för handarbets- och skolkökslärarinnorna vid folkskolan.

Såsom framginge av i folkskolestyrelsens protokoll omnämnda utdrag av lönenämndens protokoll den 5 juni 1930, § 22, hade nämnden såsom sin mening uttalat, att stadsfullmäktiges berörda beslut den 20 februari 1919 måste givas sådan tolkning, att skolköks- och handarbetslärarinnorna böra komma i åtnjutande av den nu ifrågasatta löneförbättringen men då ifrågavarande befattningshavare åtnjutit och fortfarande åtnjöt extra ersättning för undervisningen i fortsättningsskolan funne nämnden rättvist, att löneförbättringen icke skulle utgå förrän från den 1 juli 1930 samt att det villkor skall uppställas, att från och med år 1931 ifrågavarande befattningshavare, vilka skäligen böra till nyssnämnda tidpunkt få uppbära den extra ersättningen, skola vara skyldiga att utan särskild ersättning undervisa 30 timmar i veckan, oavsett om denna undervisning bliver förlagd till folkskolan eller fortsättningsskolan.

Med anmälan, att kostnaderna för löneförbättringen enligt nämndens ovan angivna förslag skulle för år 1930 belöpa sig å 869 kronor beslöt nämnden hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att bevilja de vid stadens folkskolor anställda handarbets- och skolkökslärarinnorna provisorisk avlöningsförbättring i enlighet med folkskolestyrelsens förslag;

att ifrågavarande löneförbättring skall utgå från och med den 1 juli 1930;

att skolköks- och handarbetslärarinnorna för att komma i åtnjutande av nyssnämnda löneförbättring skola från och med år 1931 vara skyldiga att undervisa 30 timmar i veckan utan extra ersättning, oavsett om denna undervisning bliver förlagd till folkskolan eller fortsättningsskolan; samt

att till bestridande av kostnaderna för merberörda löneförbättring anvisa anslag dels för år 1930 av 869 kronor dels ock för år 1931 av 918 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätsel-
kammaren i Karlstad den 8 december 1930.*

§ 692.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning i fråga om provisorisk löneförbättring för

handarbets- och skolkökslärarinnorna vid folkskolan, uti vilket ärende lönenämnden den 3 december 1930 avgivit utlåtande.

Kammaren delade lönenämndens uppfattning angående innebörden av stadsfullmäktiges beslut den 20 februari 1919 angående löneförmånerna för nu ifrågakvarande befattningshavare, vadan sålunda löneförbättringen rätteligen borde utgå från och med den 1 juli 1929 men ansåg tillika, att vid sådant förhållande vederbörande befattningshavare skulle vidkännas avdrag för den särskilda ersättning, de uppburit eller kunna komma att uppbära för undervisning i fortsättningsskolan, och beslöt förty hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med folkskolestyrelsens förslag med bestämmelse tillika, att de av styrelsen för ändamålet begärda anslagen skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 155.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning angående provisorisk avlösningsförbättring för handarbets- och skolkökslärarinnorna vid folkskolan.

I ärendet hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning angående förbättrade löneförmåner för poliskåren.

Till stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna två framställningar från poliskåren, avseende löneförbättringar.

Med hänsyn därtill att av Magistraten från stadsförbundet infordrad utredning ännu icke kommit magistraten tillhanda, får magistraten hemställa, att ärendet remitteras till magistraten för yttrande innan detsamma överlämnas till vederbörande delegationer.

Karlstad den 19 december 1929.

På Magistratens vägnar:
ERIK LUNDBLAD.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed få undertecknade vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige, i avbidan på den lönereglering, som i samband med dyrtidstilläggets inberäkning i lönebeloppen framdeles kan komma till stånd, ville bevilja en förhöjning av de till oss utgående grundlönerna med för undertecknad poliskommissarie 500 kronor och för en var av undertecknade kriminalkonstaplar 400 kronor per år, att utgå från och med den 1 juli innevarande år samt med rätt att fortfarande åtnjuta dyrtidstillägg enligt samma grunder, som för närvarande tillämpas.

Skulle stadsfullmäktige redan nu önska inberäkna dyrtidstilläggen i lönerna eller företaga ändring i bestämmelserna rörande dyrtidstilläggens utbetalande, anhålla vi att vår nu föreliggande framställning oberoende härav snarast möjligt företages till avgörande samt att vi därefter, under det frågan om den mera genomgripande löneregleringen hos vederbörande delegationer förberedes, få tillfälle att framföra våra önskemål beträffande detta ärende.

Som stöd för vår framställning få vi framhålla, att grundlönerna för poliskommissarie och kriminalkonstaplar här i staden för närvarande utgår med avsevärt lägre belopp än de grundlöner, motsvarande befattningshavare i de flesta städer av med Karlstad jämförlig storlek åtnjuta.

Till poliskommissarie utgår i nedannämnda städer följande grundlöner:

I Lund 6,000 kronor, Uppsala 5,500 kronor, Linköping 4,875 kronor, Norrköping 5,340 kronor, Halmstad 5,500 kronor, Landskrona 5,000 kronor, Sundsvall 7,000 kronor, Örebro 4,776 kronor och Hälsingborg 5,000 kronor.

Till kriminalkonstapel utgår i nedan angivna städer följande grundlöner:

I Lund 2,700 kronor, Luleå 4,575 kronor, Uppsala 2,900 kronor, Jönköping 3,000 kronor, Linköping 2,850 kronor, Norrköping 3,060 kronor, Landskrona 2,600 kronor, Örebro 2,568 kronor och Karlskrona 3,010 kronor.

De grundlöner, som för närvarande utgå här i staden äro, som bekant, för poliskommissarien 4,450 kronor och för kriminalkonstapel 2,300 kronor.

Beträffande poliskommissarien torde böra anmärkas, att ovan angivna löner ifråga om de städer, där särskild kriminalkommissarie finnes, avser kommissario vid ordningspolisen. Kriminalkommissarie, där sådan finnes anställd, åtnjuter högre lön.

Beträffande kriminalkonstaplarna får framhållas, att skillnaden mellan till konstapel vid ordningspolisen och till kriminalkonstapel utgående grundlön är: i Lund 200 kronor, Luleå 325 kronor, Uppsala 400 kronor, Jönköping 300 kronor, Linköping 300 kronor, Norrköping 360 kronor, Landskrona 200 kronor, Örebro 192 kronor och i Karlskrona, där kriminalkonstapel och överkonstapel vid ordningspolisen åtnjuta lika grundlöner, 420 kronor. I Hälsingborg åtnjuter kriminalkonstapel och konstapel vid ordningspolisen lika grundlöner, nämligen 2,400 kronor, men därutöver erhåller kriminalkonstapel ett arvode av 400 kronor per år jämte beklädnadsersättning 270 kronor. Beklädnadsersättning utgår för övrigt i samtliga ovan omnämnda städer, i likhet med vad här i staden är fallet, och synes i regel hava beräknats till belopp, motsvarande värdet av konstaplarnas vid ordningspolisen naturaförmåner i fråga om beklädnad eller den kontanta ersättning för uniformsbeklädnad, som i vissa städer utgår till dessa.

Här skulle även antecknas, att det arbete, utöver spaningsarbete och övriga rent kriminella uppgifter, som poliskommissarien har att med biträde av kriminalavdelningens personal utföra, under de senare åren avsevärt ökats. Sålunda har antalet av de mål och ärenden, som från olika myndigheter översändes till polismyndigheten för handläggning, oavlåtligt ökats. Antalet i poliskommissariens brevdarium antecknade inkomna ärenden var år 1926 för hela året 600 och under tiden intill den 30 november sagda år 550. Den 30 november innevarande år diarieförda ärenden var däremot 1207. Inkomna anmälningar om brott, vilkas antal ävenledes visa kraftig stegring, ävensom till stadsfiskalen inkomna ärenden, även om de äro av sådan beskaffenhet, att de överlämnas till poliskommissarien och kriminalavdelningen för utredning eller annan handläggning, antecknas i särskilda diarium och äro alltså icke inräknade i ovan angivna siffror.

Slutligen torde böra framhållas, att allt sedan polislagens ikraftträdande avlöning från Karlstads stad utgår till endast två kriminalkonstaplar, under det till de andra två kriminalkonstaplarna, vilka äro avsedda för tjänstgöring huvudsakligen utom staden, avlöning utgår helt av statsmedel.

Karlstad den 13 december 1929.

PER ZANDÉN.
Poliskommissarie.

RAGN. LUNDQVIST.
O. J. FINNSTRÖM.

Kriminalkonstaplar.

JOHN BERGDAHL.
A. JANSSON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På möte den 5 innevarande december med befattningshavare vid Karlstads poliskår upptogs frågan ånyo till behandling angående löneroglering inom poliskåren, därvid beslöts att genom kommitterade ingå till stadsfullmäktige med hemställan om grundlönerns höjande med 1,000 kronor; vartdera nu utgående ålderstillägg med 100 kronor; överkonstaplarnes beklädnadsersättning med 50 kronor årligen samt att dessa förmåner måtte utgå från och den 1 januari innevarande år.

I anledning härav få vi undertecknade, därtill utsedda, härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte bifalla här ifrågavarande framställning samt att övriga nu utgående förmåner bibehålles oförändrade.

Karlstad den 10 december 1929.

G. A. MÖLLER.

J. A. ANDERSSON.

OSCAR NILSSON.

Till Stadsfullmäktige.

I det till Magistraten remitterade ärendet angående från poliskåren inkomna framställningar om löneförbättring får Magistraten härmed avgiva yttrande.

Magistraten har från stadsförbundet inhämtat uppgifter angående polispersonalens lönevillkor i en del med Karlstad jämförliga städer, och har magistraten sammanfört dessa uppgifter i en härvid fogad tabell. (Bil. 1).

Sedan polispersonalen lämnats tillfälle att taga del av denna tabell och inkomma med yttrande i anledning av däri förekommande uppgifter, har från kårens delegerade inkommit *dels* en sammanställning av uppgifter angående polisens löneförmåner i vissa andra städer (Bil. II), vilka uppgifter skilja sig från de i magistratens tabell förekommande endast så till vida, att beklädnadsförmånerna upptagits i slutsumman, varjämte dyrtidstillägget i ett och annat fall beräknats efter annan indexsiffra, *dels* en härvid fogad, till stadsfullmäktige ställd skrivelse (Bil. III), vari lönekraven nedsatts av skäl och på sätt i skrivelsen närmare angives, varjämte från kriminalkonstaplarna inkommit jämväl närlagda skrivelse. (Bil. IV).

Magistraten finner en förbättring av poliskårens lönevillkor påkallad. Såsom av ovannämnda tabell — Bil. I — framgår äro begynnelselönerna här i staden förhållandevis lägre än på andra orter, något som givetvis redan från början måste inverka menligt på personalens ekonomi, vilken, enligt vad som är magistraten bekant, i åtskilliga fall är ganska svag. Även slutlönerna äro, om hänsyn tages till Karlstads ställning i dyrortsavseende, jämförelsevis låga.

Ett skäl för en höjning av kårens lönestandard, vilket tillkommit efter senaste löneroglering, är det, att i samband med den nya polislagen kraven på polismännens kompetens väsentligen skärpts, jämväl i avseende å den teoretiska underbyggnaden. Kompetensvillkor äro furirskola eller 4 klasser i allmänt läroverk eller därmed jämförlig allmänbildning, för ordinarie konstapel härutöver polisskolans lägre kurs, omfattande 20 veckor, och för kriminalkonstapel högre kursen i samma skola, omfattande 19 veckor.

Då magistraten för sin del finner det vara en självklar rättvisa, att, lika väl som det tillämpas beträffande den statsanställda personalen och industriarbetarne, vid bestämmandet av löner för hos staden anställda hänsyn tages till dyrortsförhållandena, och då ur denna synpunkt de lönekrav, poliskåren i sin sista skrivelse framställt, icke kunna anses orimliga, anser sig magistraten kunna i stort sett förorda bifall till kårens framställning, sådan den sist formulerats. Av rent tekniska skäl och för att bringa förslaget mera i överensstämmelse med de allmänna avlöningsprinciperna här i staden, har magistraten emellertid funnit sig böra föreslå vissa jämkningar, därvid magistraten, med tanke på olika möjligheter, velat framlägga fyra alternativa förslag, vilka framgå av här bilagda tabellariska översikt (Bil. V). Magistraten har som utgångspunkt för sina beräkningar tagit de i år beslutade lönerna i Landskrona, vilken stad tillhör dyrortsgrupp D, omräknade till motsvarande belopp för dyrortsgrupp F, dit Karlstad hör.

Vid på senare tid gjorda löne regleringar hava stadsfullmäktige på lönenämndens förslag i avseende å ålderstilläggen för befattningshavare i samma ställning som polispersonalen i allmänhet tillämpat principen om 3 ålderstillägg å vart och ett 10 % av begynnelselönen. Enligt denna princip äro förslagen alt. I och alt. II uppgjorda. Dessa förslag ställa sig med hänsyn till begynnelseinkomsten för kriminalkonstaplar och ordinarie konstaplar oförmånligare än alternativen III och IV, vilka båda sista förslag bättre tillgodose kårens önskemål om en högre begynnelselön, men avvika från nyssnämnda princip i avseende å ålderstilläggen, i det att det för närvarande tillämpade systemet med 4 ålderstillägg med ej procentuellt beräknade belopp bibehållits.

Som alltmer och mer den tanken börjar vinna insteg, att lönerna böra stabiliseras och dyrtidstilläggen avskaffas — så som för polisen skett exempelvis i Landskrona och här i länet i Arvika och Filipstad — hava förslag till dylika fasta löner upprättats; alt. II och alt. III utgöra förslag till fasta löner, motsvarande de rörliga löner, som föreslagits i resp alt. I och alt. IV.

Som enligt numera gällande bestämmelser extra polisman efter två års tjänstgöring i huvudsak är likställd med ordinarie polisman, förutsätter magistraten, att extra poliskonstapel efter nämnda tids tjänstgöring skall åtnjuta ordinarie konstapels lön och förmåner. Såsom villkor bör dock sättas, att kompetens för vinnande av befordran till ordinarie konstapel förefinnes.

Beträffande de i tabellen bil. V upptagna beloppen för de nu utgående lönerna med dyrtidstillägg här i staden bör påpekas, att i desamma ej inräknats familjetillägg, vilka kunna uppgå ända till 240 kronor för år. Detta förhållande avser att ytterligare visa, att de föreslagna fasta lönerna ej få anses oskäligen, och att den föreslagna förhöjningen, särskilt vad beträffar de ordinarie konstaplarna, i många fall blir ganska blygsam.

De av stadsfullmäktige den 21 februari 1924 för poliskåren fastställda förmåner utöver lön, utgöra *dels* beklädnadsförmåner, nämligen för poliskommisarien ersättning med 250 kronor, för överkonstaplarna och kriminalkonstaplarna ersättning med 200 kronor, allt för år, samt för ordinarie och extra konstaplarna fria tjänstekläder, *dels* semester, nämligen för poliskommisarien 30 dagar, för

överkonstaplar 21 dagar, för kriminalkonstaplar och ordinarie konstaplar intill fyllda 40 år 15 dagar och över 40 år 21 dagar samt för extra konstaplar 12 dagar, allt för år, *dels* slutligen fri sjukvård sålunda, att polisman vid sjukdom eller olycksfall erhåller kostnadsfri vård av kommunens läkare eller av läkare som av denne anvisas, fri medicin som av sådan läkare föreskrives, samt fri sjukvård å allmän sal eller klinik, ävensom fri vård av fältskär för första behandling av olycksfall; och ifrågasättes nu ingen annan ändring i dessa förmåner, än att, därest något av alternativen II eller III eller annat förslag med fast lön antages, beklädnadsersättningarna, å vilka nu utgår dyrtidstillägg, böra över lag höjas med 75 kronor.

Poliskåren utgöres för närvarande av 1 poliskommissarie, 4 överkonstaplar, 4 kriminalkonstaplar, 25 ordinarie konstaplar och 4 extra konstaplar.

På grund av vad som anförts får magistraten hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att omreglera polispersonalens löner från och med den 1 januari 1930 i enlighet med något av de av magistraten angivna alternativ;

att polispersonalens förutvarande förmåner utöver lön skola bibehållas oförändrade med den eventuella jämkning i avseende å beklädnadsersättningen, som ovan angivits;

att extra poliskonstapel efter två års tjänstgöring skall åtnjuta ordinarie konstapels lön och förmåner; samt

att söka Konungens Befallningshavandes fastställelse å den sålunda beslutade löneregleringen.

Karlstad den 2 april 1930.

På magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

De i denna skrivelse omnämnda bilagorna I och II finnas tillgängliga i stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

Bil. III.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Polispersonalen i Karlstad har beslutat att, genom kommitterade, hos stadsfullmäktige göra framställning om lönereglering. Uppgifter angående polispersonalens löneförhållanden i andra städer hava infordrats. Av dessa uppgifter har framgått, att lönereglering verkstälts eller förslag därtill blivit framlagda på ett flertal platser och att så gott som undantagslöst principen fasta löner, utan dyrtidstillägg tillämpats. Bland de städer, där stadsfullmäktige fattat beslut i denna riktning må nämnas: Göteborg, Borås, Västerås och Landskrona. Vid jämförelse med dessa hava vi ansett *Landskrona*, som i storlekshänseende närmast motsvarar Karlstad, vara den lämpligaste som utgångspunkt för våra löneregeringskrav. I nämnda stad hava stadsfullmäktige den 27 januari 1930

fattat beslut om löne reglering för polispersonalen enligt ovannämnda principer. Vid utarbetandet av förslag till löne reglering för ordningspolispersonalen i Karlstad hava en del av dyrortsgrupperingen betingade jämkningar måst företagas. Landskrona är placerad i grupp »D» och Karlstad i grupp »F». Vi hava därför med de i Landskrona beviljade lönerna som grund och med tillhjälp av Kungl. Socialstyrelsens beräkningsgrunder utarbetat nedanstående förslag, varvid i förslaget angivna belopp blivit så mycket högre som betingats av skillnaden i levnadskostnader i dessa båda dyrortsgrupper. Vi hava dessutom föreslagit följande jämkningar:

1) då vi beslutat att icke beröra ålderstilläggen har slutlönen för överkonstaplarna satts etthundra (100:—) kronor lägre än den skulle hava blivit enligt nämnda beräkningsgrunder;

2) ordinarie konstapel skulle enligt samma grunder komma i en alltför ogynnsam ställning gentemot övriga befattningshavare, varför begynnelselönen för denna kategori höjts med etthundra (100:—) kronor och slutlönen med etthundrafemtio (150:—) kronor;

3) för extrakonstaplarna ha vi, på grund av polislagens bestämmelser, ansett oss böra föreslå, att dessa, under förutsättning att de innehava för befordran till ordinarie konstapel föreskriven kompetens, (minst godkända betyg från lägre klassen i av staten bekostad polisskola) efter två års oförvitlig tjänst erhålla ordinarie konstapels lön och övriga förmåner, såvida ständigt förordnande som ordinarie konstapel icke dessförinnan kunnat vinnas. På grund härav ha vi föreslagit, att det enligt nuvarande lönestat efter ett års tjänst utgående ålderstillägget skulle bortfalla. Slutlönerna för dessa befattningshavare hava därför föreslagits lika med begynnelselönerna, varför slutlönerna bliva betydligt lägre än de skulle hava blivit enligt för övriga kategorier tillämpade beräkningsgrunder. Vi ha dock ansett att större rättvisa uppnås på detta sätt. Enligt det nu brukliga systemet har en extrakonstapel kunnat erhålla ordinarie befattning efter kortare tjänstetid än ett år, en annan däremot, har kunnat få tjänstgöra som extra ända upp till fyra år innan ordinarie befattning blivit ledig.

Ordningspolisens lönekrav framgå av nedanstående tabell.

Överkonstaplar.

	Begy-n nelse-lön	Ålderstillägg efter				Slutlön
		3 år	6 år	9 år	12 år	
Begärda löner	4,300	225: —	225: —	225: —	225: —	5,200
Nuvarande löner med inräknat dyrtidstillägg	3,458	299: 25	299: 25	299: 25	299: 25	4,655
+ Ökning.	+ 842	-74: 25	-74: 25	-74: 25	-74: 25	+ 545
- Minskning.		Konstaplar.				
	3,600	200: —	200: —	200: —	200: —	4,400
	2,926	266: —	266: —	266: —	266: —	3,990
	+ 674	-66: —	-66: —	-66: —	-66: —	+ 410
		Extrakonstaplar.				
Ordinarie lön	3,000	—	—	—	—	3,000
Efter två år	2,527	1 år 266: —	—	—	—	2,793
	+ 473	- 266	—	—	—	+ 207

Övriga förmåner i enlighet med stadsfullmäktiges beslut i februari 1924.

Slutligen tillåta vi oss påpeka, att, sedan Kungl. Socialstyrelsens dyrortsgruppering kommit till stånd, ingen som helst hänsyn tagits till nämnda gruppering vid bestämmandet av lönestat för poliskåren härstädes, utan har jämförelser gjorts med lönerna i andra städer, som i dyrortshänseende varit placerade betydligt lägre än Karlstad. På grund härav hava polispersonalens i Karlstad löner i förhållande till levnadskostnaderna kommit att ligga 300—500 kronor lägre än lönerna i de städer, med vilka jämförelse skett. Polispersonalens ekonomiska ställning har på grund av detta blivit allt annat än lysande.

I anslutning till förestående få undertecknade kommitterade vördsamt anhålla att stadsfullmäktige måtte bifalla ovan begärda löner och övriga förmåner för i förslaget angiven personal att utgå från och med den 1 januari 1930. Vi anhålla även att tillfälle beredes oss att få närvara och tillhandagå med uppsyningar vid ärendets handläggning i lönenämnden.

Karlstad den 13 mars 1930.

OSCAR NILSSON.

G. A. MÖLLER.

J. A. ANDERSSON.

Bil. IV.

Till magistraten i Karlstad.

I en till stadsfullmäktige ställd och till magistraten ingiven ansökan hava undertecknade kriminalkonstaplar anhållit att stadsfullmäktige i avbidan på den

lönereglering, som i samband med dyrtidstilläggens inarbetande i de fasta lönerna framdeles kunde komma till stånd, ville bevilja en var av oss en löneförbättring av 400 kronor per år, med rätt att fortfarande åtnjuta dyrtidstillägg enligt samma grunder, som för närvarande tillämpas.

I en senare ingiven till magistraten ställd skrivelse hava vi, bland annat, hemställt, att magistraten ville hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till vår ifrågavarande framställning.

Sedermera hava vi erhållit kännedom om, att magistraten utarbetat 4 alternativa förslag till lönereglering för poliskåren i sin helhet, i vilka förslag alltså även kriminalkonstaplarna upptagits.

Enligt två av ifrågavarande förslag skulle dyrtidstilläggen redan nu inberäknas i de fasta lönerna.

Enligt de två andra förslagen skulle dyrtidstilläggen bibehållas, men vissa ändringar beslutas beträffande de löner och ålderstillägg, som skulle utgå till befattningshavarna.

Vad först angår de båda alternativ, enligt vilka dyrtidstilläggen skulle bortfalla, få vi anföra följande.

Enligt det som alternativ II betecknade förslaget skulle grundlön till kriminalkonstapel utgå med 3,450 kronor, varjämte efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring skulle erhållas 3 ålderstillägg å 345 kronor vardera, vadan slutlönen skulle bli 4,485 kronor.

Som bekant utgår lönen till kriminalkonstapel för närvarande med grundlön 2,300 kronor och 4 ålderstillägg å tillsammans 800 kronor, vadan slutlönen bliver 3,100 kronor. Beräknas 33 % dyrtidstillägg härå, skulle slutlönen, beklädnadsersättningen oräknad, uppgå till 4,123 kronor, varför ökningen av slutlönen enligt detta förslag skulle bli 362 kronor. Emellertid är det självklart, att om dyrtidstillägget å lönen borttages, kommer dyrtidstillägg icke heller att utgå å beklädnadsersättningen. Förutsatt att beklädnadsersättning fortfarande komme att utgå med 200 kronor per år och om man fortfarande räknar med ett dyrtidstillägg av 33 %, utgör minskningen av beklädnadsersättningens belopp 66 kronor, vilket belopp följaktligen bör dragas från den summa, som skulle angiva löneökningen. Denna summa bliver då 296 kronor. Därjämte komme den pensionsavgift, befattningshavarna skola erlægga, att ökas från nu utgående 165 kronor till 234 kronor per år.

Enligt det som alternativ III betecknade förslaget skulle kriminalkonstapel i grundlön erhålla 3,700 kronor samt 4 ålderstillägg å 200 kronor vardera efter respektive 3, 6, 9 och 12 tjänsteår. Slutlönen skulle enligt detta förslag bli 4,500 kronor. Beträffande ökningen av lönen i förhållande till nu utgående löneförmåner, gäller här ungefär detsamma, som framhållits med avseende på alternativ II.

De alternativ, enligt vilka dyrtidstillägg å löneförmånerna fortfarande skulle utgå, äro betecknade såsom alternativ I och IV.

Enligt alternativ I skulle lönen utgå med 2,600 kronor såsom grundlön samt 3 ålderstillägg å 260 kronor vardera, vadan slutlönen skulle bli 3,380 kronor.

Enligt alternativ IV skulle lönen utgå med 2,800 kronor i grundlön samt 4 ålderstillägg å 150 kronor vardera, vadan slutlönen enligt detta förslag skulle bliva 3,400 kronor.

Beräknas dyrtidstillägg å 33 % å dessa löner, skulle högsta lönen, inklusive dyrtidstillägg, utgå med, enligt alternativ I 4,495 kronor och enligt alternativ IV 4,522 kronor.

Vi vilja icke underlåta att giva uttryck åt vår synnerliga tacksamhet för det intresse och den välvilja magistraten ådagalagt genom att å lönefrågans förberedande nedlägga ett betydande arbete.

Tyvärre finna vi dock icke förslagen ur vår synpunkt tillfredsställande.

Det torde vara väl känt, att det arbete, som åligger kriminalpolisen, är av sådan art och omfattning, att det ställer stora krav på personalen. Det torde därför icke vara nödvändigt att i detta sammanhang närmare ingå på nödvändigheten av att kriminalpolisens personal avlönas på sådant sätt, att personal, som i någon mån kan motsvara de krav, som måste ställas på densamma, kan erhållas. Att kriminalpolisens verksamhet icke blott är ett lokalt intresse utan också ett statsintresse framgår av det av oss redan i vår första skrivelse påvisade förhållandet, att en del av kriminalpolisens personal avlönas av statsverket. Sålunda äro två av de i Karlstad anställda fyra kriminalkonstaplarna helt och hållet avlönade med statsmedel.

Då vi framställde vår begäran om en förhöjning av 400 kronor å nuvarande grundlönen samt erhållande av övriga förmåner oförändrade, skedde detta med tanke på, att en definitiv lönereglering med dyrtidstilläggens borttagande inom mycket nära framtid skulle ske, varför begäran avsåg en tillfällig förbättring i avbidan därå. Det begärda beloppet var alltså vad vi efter noggrant överbäggande ansågo vara det minsta belopp, vi *under sådan förutsättning* kunde finna i någon mån tillfredsställande. Emellertid utgör 400 kronor med 33 % dyrtidstillägg därå ett efter våra ekonomiska förhållanden avsevärt högre belopp än den ökning av lönerna, som enligt något av magistratens förslag skulle erhållas.

Av magistratens förslag äro de, som innebära att dyrtidstilläggen skulle bortfalla samt ersättas med ökning av lönen, givetvis mest tilltalande.

De föreslagna lönebeloppen borde dock höjas, särskilt med tanke på, att om reglering av lönerna enligt ifrågavarande principer komme att ske, de nya lönebestämmelserna skulle komma att bliva gällande för längre tid framåt.

Beträffande alternativ II borde grundlönen utgå med 3,650 kronor och vardera ålderstillägget med 365 kronor, varigenom en slutlön av 4,745 kronor erhålles.

Beträffande alternativ III borde grundlönen höjas till 3,850 kronor samt vardera ålderstillägget till 225 kronor, varigenom en slutlön av 4,750 kronor ernåddes.

För den händelse något av alternativen I och IV, enligt vilka dyrtidstillägg fortfarande skulle utgå, skulle vinna beaktande framför alternativen II och III, hemställa vi, att lönerna jämväl i sådant fall höjas.

Beträffande alternativ I hemställes att grundlönen ökas till 2,750 kronor och ålderstilläggen till 275 kronor vardera. Slutlönen skulle då bli 3,575 kronor och dyrtidstillägget härå, beräknat efter 33 %, 1,179 kronor, varför slutlönen, inklusive dyrtidstillägg, bleve 4,754 kronor.

Beträffande alternativ IV hemställes, att ålderstilläggen ökas till det belopp, varmed de för närvarande utgå eller till 200 kronor vardera. Slutlönen skulle då bli 3,600 kronor, vartill komme dyrtidstillägg 1,188 kronor, vadan slutlönen, inklusive dyrtidstillägg, komme att utgå med 4,788 kronor.

För den händelse stadsfullmäktige icke skulle anse det lämpligt att för närvarande borttaga dyrtidstilläggen kan ju tänkas, att fullmäktige även äro ovilliga att nu företaga någon mera omfattande omreglering av polispersonalens löner, utan önskar uppskjuta denna angelägenhet ännu någon tid. I sådant fall torde kunna förutsättas, att uppskovet med löneregleringen skulle bli relativt kort. Under sådan förutsättning få vi hemställa om tillstyrkande av bifall till vår första begäran om en *provisorisk* löneförbättring av lägst 400 kronor per år. Nuvarande 4 ålderstillägg å tillsammans 800 kronor skulle fortfarande utgå och slutlönen skulle alltså bli 3,500 kronor exklusive dyrtidstillägg och med 33 % beräknat dyrtidstillägg 4,655 kronor.

I samtliga fall skulle beklädnadsersättning utgå med 200 kronor per år samt i de fall, dyrtidstillägg förutsättes bibehållas, skulle sådant tillägg utgå jämväl å beklädnadsersättningen, varjämte även övriga förmåner ifråga om fri läkarevård med mera skulle bibehållas.

Vi hemställa slutligen att magistraten ville tillstyrka, att stadsfullmäktige ville bevilja löneroglering för oss enligt de grunder, som angivas i det såsom alternativ II betecknade förslaget, sådant detta av oss här ovan omarbetats. Skulle denna framställning icke vinna stadsfullmäktiges beaktande, hemställes att i andra rummet något av de andra förslagen, med de ändringar, varom vi ovan gjort framställning, måtte tillstyrkas.

Karlstad den 27 mars 1930.

RAGN. LUNDQVIST.

O. J. FINNSTRÖM.

JOHN BERGDAHL.

A. JANSSON.

Kriminalkonstaplar.

Till Lönenämnden i Karlstad.

Sedan de framställningar om löneförbättring, som gjorts dels av under-tecknade kriminalkonstaplar och dels av poliskåren i övrigt, remitterats till lönenämnden för fortsatt beredning, anhålla vi att beträffande ifrågavarande ärende få framhålla följande:

Genom skrivelse till magistraten den 27 sistlidne mars hade vi gjort framställning om att magistraten, med ändring av de alternativa förslag till löneroglering, som magistraten utarbetat, ville tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja oss löneförbättring med vissa, i skrivelsen angivna belopp, som voro något högre än de av magistraten i dess förslag upptagna beloppen.

Befattningshavare	F) I Karlstad gällande löner år 1930 (ej extra förmåner)				D) Landskrona		Landskrona-lönerna		Förslag, alt. I				Förslag, alt. II		Förslag, alt. III		Förslag, alt. IV				Poliskårens eget förslag	
	Ordinarie lön		Med dyrtids-tillägg		Fast lön (1930)		Omräknade till ortsgrupp F (approximativt)		Ordinarie lön		Med dyrtids-tillägg		Fast lön		Fast lön		Ordinarie lön		Med dyrtids-tillägg		Fast lön	
	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön	Begyn-nelselön	Slutlön
Kommissarie	4,450	5,650	5,918	7,514	6,500	8,060	6,900	8,500	4,600	5,980	6,118	7,953	6,200	8,060	6,200	8,060	4,600	5,980	6,118	7,953	6,583 ¹⁾	8,179 ¹⁾
	4×300 eft. 3, 6, 9, 12 år				3×520 eft. 5, 10, 15 år				3×460 eft. 3, 6, 9 år				3×620 eft. 3, 6, 9 år		4×465 eft. 3, 6, 9, 12 år		4×345 eft. 3, 6, 9, 12 år			4×300 eft. 3, 6, 9, 12 år		
Överkonstapel . . .	2,600	3,500	3,458	4,655	4,000	4,960	4,300	5,300	3,000	3,900	3,990	5,187	4,000	5,200	4,000	5,200	3,000	3,900	3,990	5,187	4,300	5,200
	4×225 eft. 3, 6, 9, 12 år				3×320 eft. 3, 6, 9 år				3×300 eft. 3, 6, 9 år				3×400 eft. 3, 6, 9 år		4×300 eft. 3, 6, 9, 12 år		4×225 eft. 3, 6, 9, 12 år			4×225 eft. 3, 6, 9, 12 år		
Kriminalkonstapel .	2,300	3,100	3,059	4,123	3,400	4,216	3,700	4,500	2,600	3,380	3,458	4,495	3,450	4,485	3,700	4,500	2,800	3,400	3,724	4,522	3,900 ²⁾	4,700 ²⁾
	4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år				3×272 eft. 3, 6, 9 år				3×260 eft. 3, 6, 9 år				3×345 eft. 3, 6, 9 år		4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år		4×150 eft. 3, 6, 9, 12 år			4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år		
Konstapel	2,200	3,000	2,926	3,990	3,200	3,968	3,500	4,250	2,450	3,185	3,258	4,236	3,250	4,225	3,450	4,250	2,600	3,200	3,458	4,256	3,600	4,400
	4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år				3×256 eft. 3, 6, 9 år				3×245 eft. 3, 6, 9 år				3×325 eft. 3, 6, 9 år		4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år		4×150 eft. 3, 6, 9, 12 år			4×200 eft. 3, 6, 9, 12 år		
Extra konstapel . .	1,900	2,100	2,597	2,793	2,800	3,472	3,000	3,750	2,250	2,250	2,992	2,992	3,000	3,000	3,000	3,000	2,250	2,250	2,992	2,992	3,000	3,000
	1×200 eft. 1 år				3×224 eft. 3, 6, 9 år																	

¹⁾ Begäran omfattar löner med dyrtidstillägg; ordinarie lön resp. 4,950—6,150.

²⁾ Enligt särskild första begäran ord. 2,700—3,500, med dyrtidstillägg 3,591—4,655.

18 December.

Magistraten, som byggt sina förslag i huvudsak på de tillämpats vid nyligen företagen reglering av polispersonalen i Landskrona har emellertid icke velat frångå nämnda principer. Då bifall till vår framställning skulle hava medfört att proportionen mellan de olika befattningsslagens inom poliskåren löner blivit något annorlunda än i I och II har vår framställning icke vunnit magistratens beaktande.

Vi vilja emellertid framhålla, att det icke bör få anses säkert att Landskrona tillämpade principerna äro de enda riktiga. Vi vilja vidare vidhålla, att vår framställning är väl grundad och värd att beaktas.

Vid förberedande handläggning av här ifrågakommande ärenden nämnden omnämndes, att kriminalkonstaplarna utöver lönen betalt ett visst belopp per månad, vilket belopp upptoges å de listor, å rekviderats och kvitterats. Oklarhet syntes råda om varför uppbetalats. På grund härav anhålla vi att få anföra följande.

Allt sedan den patrullerande polispersonalens tjänstgöring i tjänstgöringen fullgjordes enligt vederbörligen fastställd turordning tjänstgöringstid per dygn, har ersättning utgått för tjänstgöring utöver den sålunda fastställda tiden. Angående det belopp per dygn sådan ersättning skulle utgå, har beslut fattats av stadsfullmäktige i I instruktioner för polispersonalen, som efter polislagens ikraftträdande har också fastslagits, att den patrullerande och inspekterande tjänstgöringstid under vanliga förhållanden skall vara högst 48 timmar. Det har även genom laga utslag i förekomna tvister härom fastställt att ersättning skall utbetalas för tjänstgöring utöver nämnda tid, särskilda förhållanden måst uttagas.

Beträffande kriminalpolisen finnes icke motsvarande begränsning av arbetstiden, vilket ju, på grund av kriminalpolispersonalens arbete, icke heller torde kunna låta denna anledning ålägga kriminalkonstaplarna att utan någon ersättning tjänstgöra under obegränsad tid per dygn, varit någon beslutande myndighets avsikt. Ett sådant förhållande, också, enligt vårt förmenande, hava varit så mycket mer naturligt för kriminalkonstaplarna icke heller åtnjuta så stor lön, att de därjämte erhålla kompensation för tjänstgöring utöver den »normala» tjänstgöringstid som förekommer ofta, att kriminalkonstapel i och för sig känna utgifter med mindre belopp, som icke lämpligen särskilda räkningar.

Det torde vara av intresse att här omnämna, att Polisförbundet, vilket förbund utgör en sammanslutning av polisförbunden inom riket, efter en för kort tid sedan avslutad förhandling beträffande polispersonalens anställningsvillkor med mera, kommit till den slutsatsen, att kriminalkonstapel i och för sig hålla ett befordringsarvode av 800 kronor per år utöver den ordinarie konstapel åtnjutit. Förbundsstyrelsen torde vidare vara förslagen till minimilöner hava avsett, att den

erhållas vid befordran till kriminalkonstapel, skulle innehålla ersättning jämväl för den övertidstjänstgöring etc., som i *normala fall* förekommer under tjänstgöring i befattningshavarens hemort. Den löneökning av 100 kronor per år, som här i staden erhålles vid befordran till kriminalkonstapel har däremot icke kunnat anses som sådan ersättning.

Kompensation i form av mot den extra tjänstgöringstiden svarande ledighet har icke heller kunnat erhållas, enär en sådan anordning skulle hava nödvändiggjort ökning av kriminalpolispersonalen. På grund härav har ansetts, att någon särskild ersättning för extra tjänstgöring bort utgå även till personalen vid kriminalavdelningen. Det förekommer, som lätt förstås, icke allt för sällan att 3 à 4 eller flera timmars tjänstgöring å kvällen utöver den »normala» 8 timmars tjänstgöringen å dagen, måste fullgöras, och vid särskilda tillfällen måste sådant »övertidsarbete» ske kväll efter kväll under en eller flera veckor i följd. Att fridag å helgdag eller annorledes icke regelbundet kan få åtnjutas av kriminalpersonalen är ju också självfallet. Antalet timmar övertidstjänstgöring per månad kan alltså vid många tillfällen bli högst avsevärt och om ersättning för nämnda tjänstgöring skulle utgå med visst belopp per timme, skulle man komma till förhållandevis betydande belopp. Av denna anledning har den praxis utbildats, att ersättning icke utgått med visst belopp per timme, motsvarande vad som utbetalas till annan polispersonal, utan i stället har en betydligt blygsammare ersättning utbetalats, i det densamma begränsats så att i regel icke mera än högst 10 kronor pr månad utbetalats. Det har ju icke heller avsetts, att efter samma grunder, som tillämpas beträffande patrullerande personal, bereda oss ersättning för övertidstjänstgöring, utan endast att giva någon, om ock blygsam ersättning härför. Vi hava för den skull ansett oss böra åtnöjas med vad vi fått, helst som vi icke trott oss kunna erhålla högre ersättning.

För den händelse lönenämnden nu skulle finna lämpligt föreslå stadsfullmäktige att öka våra löner med sådant belopp, att vi därigenom finge något-sånär skälig ersättning för extra tjänstgöring med mera, så skulle vi bliva synnerligen tacksamma härför, och vi få enträget hemställa, att lönenämnden ville tillmötesgå denna vår önskan.

Om lönenämnden emellertid icke finner sig kunna tillstyrka större löneökning hemställa vi, att nämnden åtminstone ville hos stadsfullmäktige förorda sådan reglering av våra löner, att desamma komme att utgå med lägst de belopp, som vi i vår förut åberopade skrivelse till magistraten begärt. Skulle lönenämnden, tvärt emot vad vi hoppas och enträget påyrka, icke finna sig böra nu tillstyrka sådan lönerreglering utan i stället vilja förorda antingen lönerreglering, varigenom ökning med mindre belopp erhålles eller beviljande av sådan provisorisk löneförbättring, varom vi i slutet av vår ovan åberopade skrivelse till magistraten alternativt gjort framställning, fordra vi att fortfarande få komma i åtnjutande av någon ersättning för övertidstjänstgöring.

Karlstad den 7 april 1930.

RAGN. LUNDQUIST.
O. J. FINNSTRÖM.

JOHN BERGDAHL.
A. JANSSON.

Kriminalkonstaplar.

• Till Lönenämnden i Karlstad.

Sedan ordningspolispersonalen i Karlstad till Magistraten ingivit en stadsfullmäktige ställd ansökan om lönereglering, vari förslag till omläggning lönesystemet från fasta löner i förening med dyrtidstillägg till uteslutande löner intagits, har magistraten upprättat förslag till omreglering av polispersonalens löner, upptagande fyra alternativ; två utan och två med dyrtidstillägg. Polispersonalen har beretts tillfälle, dels att taga del av förenämnda förslag dels att närvara vid lönenämndens första handläggning av ärendet. Vid nämnda konferens med lönenämnden visade det sig att en övergång till löner för närvarande icke vore tänkbar, då det skulle taga för långt anspråk innan ett förslag i denna riktning skulle kunna framläggas. Vid samtillfälle påpekades även, att alternativ IV av magistratens förslag med all sannolikhet komme att läggas till grund för lönenämndens beräkningar.

På grund av ovannämnda förhållanden hava ordningspolispersonalkommitterade fått i uppdrag att hos lönenämnden framställa vissa erinringar mot ifrågavarande förslag. Av förslaget framgår, att den däri föreslagna lönen för kommissarien och överkonstaplarna skulle vara konstant, medan för kriminalkonstaplarna och de ordinarie konstaplarna till viss del blott skulle vara överskänlig. För kommissarien har föreslagits en höjning av grundlönen med hundrafemtio (150: —) kronor, vardera ålderstillägget med fyrtiofem (45: —) kronor, för överkonstaplarna en höjning av grundlönen med fyrahundra (400: —) kronor och bibehållande av nu utgående ålderstillägg. För dessa båda kategorier har alltså föreslagits en höjning av 330: — resp. 400: — kronor. Ser däremot på de för kriminalkonstaplar och ordinarie konstaplar föreslagna lönen, kan man inte gärna undgå att märka en viss inkonsekvens. För de båda grupper skulle grundlönen enligt förslaget höjas med 500: — resp. 400: — kronor, vilken höjning kan betecknas som blott ögonskenlig, medan för vardera av nämnda befattningshavaregrupper föreslagits en sänkning av ålderstilläggen med sammanlagt 200: — kronor pr man. Vi kunna icke finna någon som helst motivering till den föreslagna sänkningen av ålderstilläggen, vi anse detta förslag som en kringgående rörelse. Höjningen av grundlönen synes oss normal, men att i samband med denna höjning företas en sänkning av ålderstilläggen måste betecknas som i hög grad inkonsekvent. Faktiska höjningen för berörda kategorier skulle alltså enligt förslaget inskränkas till 300: — respektive 200: — kronor, vilket icke skulle stå i rimligt förhållande till vad som föreslagits för de båda förstnämnda. Det torde icke vara hemlighetsfullt att de lägst avlönade befattningshavarnas ekonomiska ställning synnerligen misserabel, varför minst samma höjning som föreslagits för överkonstaplarna torde vara synnerligen välmotiverad. Det torde ej heller vara bestridas att polismännens ställning i samhället, ävensom deras arbete sådana art, att de borde vara i ekonomiskt avseende oberoende.

Vi anhålla därför att lönenämnden måtte taga hänsyn till vad vi här anfört och i sitt förslag upptaga begynnelselönen för kriminalkonstaplar och de ordinarie konstaplarna till i förenämnda förslag angivna belopp och

derstilläggen för samma befattningshavare föreslås oförändrade till samma belopp som nu utgå.

Vi anhålla även att, om det icke vållar olägenhet, någon av undertecknade kommitterade beredes tillfälle att personligen konferera med lönenämndens kommitterade.

Karlstad den 9 april 1930.

OSCAR NILSSON.

G. A. MÖLLER.

J. A. ANDERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 5 juni 1930.

§ 20.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över från magistraten överlämnade framställningar med tillhörande handlingar angående förbättrade löneförmåner för polispersonalen.

Nämnden vore visserligen av den uppfattningen, att polispersonalens löneförmåner icke äro särskilt ogynnsamma men att likväl vissa förbättringar kunna anses befogade. Då enligt nämndens förmenande tidpunkten ännu icke torde vara inne för en lönereglering avseende stadens samtliga befattningshavare, måste en förändring beträffande poliskåren inskränkas till att bliva allenast ett provisorium i avvaktan på förenämnda allmänna reglering.

Nämnden beaktade den synpunkten, att polispersonalens avlöningsförmåner måste så avpassas, att kårens oberoende ställning icke av ekonomiska förhållanden må äventyras men anser dock att jämkning nedåt i de framställda anspråken på förbättrade löneförmåner skäligen må kunna vidtagas.

Det har anmärkts, att vid bestämmandet av lönestat för poliskåren här i staden tillbörlig hänsyn icke tagits till Kungl. Socialstyrelsens dyrortsgruppering. Häremot kan anmärkas, att poliskåren i detta hänseende icke intager en undantagsställning i förhållande till andra grupper befattningshavare, ty vid förekommande löneförbättringar här i staden har man, såsom fallet är i det ojämförligt största antalet svenska städer, icke velat obetingat lägga dyrortsgrupperingen till grund utan man har avsett, att lönerna skulle anpassas efter vederbörande samhälles ekonomiska bärkraft och andra skäligen synpunkter. Skulle för övrigt dyrortsgrupperingen tillmätas avgörande betydelse synes även i andra hänseenden statens lönestandard böra följas. Denna standard ligger beträffande vissa befattningshavare lägre än den, som tillämpas i de flesta städer. Till en statens poliskommissarie i dyrortsgrupp F utgår sålunda en begynnelselön av 4,770 kronor per år, varå för närvarande beräknas dyrtidstillägg med 14 procent eller summa årlig lön 5,438 kronor samt en slutlön av 6,210 kronor jämte samma dyrtidstillägg eller summa årlig slutlön 6,856 kronor. Här i staden utgår till motsvarande befattningshavare begynnelselönen med 4,450 kronor jämte dyrtidstillägg av 32 procent eller sammanlagt 5,884 kronor samt slutlön 5,650

kronor jämte dyrtidstillägg enligt enahanda grunder eller sammanlagd slutlön 7,458 kronor.

Magistraten har hemställt, att omreglering av lönerna måtte ske i enlighet med något av de av magistraten angivna fyra alternativen. Då, såsom ovan antytts, en förbättring för närvarande allenast bör få provisorisk karaktär med bibehållande av dyrtidstillägg enligt nu gällande grunder återstå allenast alt. I och alt. IV, vilka båda alternativ ur såväl stadens som personalens synpunkt få anses vara i det närmaste likvärdiga. Lönenämnden har emellertid ansett, att någon jämkning nedåt även uti dessa alternativ kan ifrågakomma utan att polispersonalens anspråk på skäliga löneförmåner rimligen kunna sägas vara åsidosatta.

Beträffande kriminalkonstaplarna bör anmärkas, att till en var av dem utbetalts i runt tal 120 kronor om året såsom extra ersättning för utlägg i tjänsten, vilket förhållande emellertid icke blivit i ärendet påpekat. Denna ersättning bör bortfalla men konstaplarna givetvis vara berättigade till ersättning för särskilda kostnader vid kommendering i tjänsten.

Oaktat skäl förefinnes att icke för framtiden bibehålla löneförmånerna uppdelade i fast lön och tjänstgöringspenningar anser sig nämnden i detta sammanhang icke böra föreslå någon förändring i vad hittills gällt. Beträffande avlöning vid tjänstledighet bör emellertid den regel följas, att befattningshavare skall vara berättigad att vid ledighet på grund av sjukdom åtnjuta lönen jämte intjänta ålderstillägg med skyldighet att avstå tjänstgöringspenningarna till staden för avlöning åt vikarie men dock att befattningshavare, som åtnjutit sådan ledighet sammanlagt högst 30 dagar under kalenderår, skall vara berättigad behålla tjänstgöringspenningarne, i den mån vikarie mot ersättning icke anlitas. Vid annan tjänstledighet är befattningshavare skyldig avstå alla avlöningsförmåner.

Beträffande hittillsvarande förmåner utöver lön, nämligen beklädnadsersättning, semester och sjukvård finner nämnden i likhet med magistraten att ingen ändring bör ifrågasättas så länge dyrtidstillägg komme att utgå.

Vid jämförelse med de avlöningar, som utgå till polisen inom andra städer ävensom till *statens* polispersonal samt med hänsyn till övriga på frågan inverkande förhållanden synes någon löneförbättring för poliskommissarien icke för närvarande vara av behovet påkallad men däremot bör förbättring vidtagas beträffande övrig polispersonal. Nämnden har funnit denna förbättring böra avvägas sålunda, att överkonstapel, kriminalkonstapel, konstapel vid ordningspolisen och extra konstapel beviljas höjning av nu utgående grundlöner med 300 kronor men ålderstilläggen bibehållas oförändrade för överkonstapel och kriminalkonstapel under det att desamma för konstapel vid ordningspolisen skäligen böra sänkas från 200 kronor till 175 kronor samt att extra konstapel skall efter två års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta lön lika med ordinarie konstapel under förutsättning, att kompetens för ordinarie befattning har förvärvats. Enligt detta förslag skulle slutlönerna exklusive extra förmåner men inklusive dyrtidstillägg efter gällande grunder höjas för överkonstapel från 4,620 till 5,016 kronor, för kriminalkonstapel från 4,092 kronor till 4,488 kronor, för

konstapel från 3,960 kronor till 4,224 kronor samt för extra konstapel från under första tjänsteåret 2,508 kronor till 2,904 kronor. I detta sammanhang bör anmärkas, att vid tidpunkten för magistratens beräkningar dyrtidstillägget utgjorde 33 % under det att tillägget numera utgör allenast 32 %.

Lönenämnden, som för sin del ansåg, att polispersonalens löneförmåner genom ifrågavarande förslag bli tillfredsställande ordnade intill dess en allmän lönereglering kommer till stånd, beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att avslå ifrågavarande framställning i vad den avser poliskommissarien;

att tillsvidare bevilja överkonstaplarna grundlön med 2,900 kronor jämte fyra ålderstillägg å vardera 225 kronor efter resp. 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja kriminalkonstaplarna grundlön av 2,600 kronor jämte fyra ålderstillägg å vardera 200 kronor efter resp. 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja konstaplarna vid ordningspolisen grundlön av 2,500 kronor jämte fyra ålderstillägg å vardera 175 kronor efter resp. 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja extra konstaplarna lön med 2,200 kronor under de första två tjänsteåren samt därefter lön lika med ordinarie konstapel vid ordningspolisen, under villkor, att kompetens för ordinarie befattning har förvärvats;

att å ifrågavarande löneförmåner skall utgå dyrtidstillägg i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att övriga förmåner utöver lön skola bibehållas oförändrade; samt

att ifrågavarande löner skola utgå från och med den 1 juli 1930.

Denna paragraf justerades genast.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Som ovan.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 december 1930.

§ 34.

Från drätselkammaren hade inkommit hemställan, att lönenämnden måtte taga under förnyat övervägande frågan om förbättrade löneförmåner för polispersonalen, uti vilket ärende nämnden fattat beslut den 5 juni 1930, under § 20 i protokollet.

Nämnden beslöt i anledning härav uttala, att den saknade skäl att frångå sitt ovannämnda beslut beträffande resp. grundlöner men att den icke ville ställa sig avvisande till ett under hand framkommet förslag, att ålderstilläggens antal skulle begränsas till tre att utgå med 10 procent å grundlönen efter resp.

3, 6 och 9 års tjänstgöring, särskilt som polispersonalen härigenom tidigare än eljest skulle komma i åtnjutande av sina slutlöner.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 december 1930.

§ 693.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över från magistraten överlämnade framställningar angående förbättrade löneförmåner för polispersonalen, uti vilket ärende lönenämnden den 5 juni och den 3 december 1930 avgivit utlåtanden.

Kammaren ansåg, att lönenämndens förslag i fråga om grundlönerna vore väl avvägt men att, till fullföljande av en under senare år beträffande ett flertal befattningshavare tillämpad princip, ålderstilläggens antal borde begränsas till tre att utgå med 10 procent av grundlönen efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring. I övrigt hade kammaren intet att invända mot lönenämndens förslag och instämde i nämndens allmänna uttalanden uti ärendet.

Skillnaden mellan lönenämndens förslag och det kammaren ville förorda och mot vilket lönenämnden icke ställde sig avvisande, åskådliggöres genom nedanstående uppställning:

Lönenämndens förslag:

	Grundlön	Ålderstillägg	Slutlön
Överkonstapel.....	2,900: —	4 à 225: —	3,800: —
Kriminalkonstapel.....	2,600: —	4 à 200: —	3,400: —
Ordinarie konstapel.....	2,500: —	4 à 175: —	3,200: —
Extra konstapel.....	2,200: —		

Ökning i stadens utgifter enligt detta förslag *Kronor 10,840: 25.*

Kammarens förslag:

Överkonstapel.....	2,900: —	3 à 290: —	3,770: —
Kriminalkonstapel.....	2,600: —	3 à 260: —	3,380: —
Ordinarie konstapel.....	2,500: —	3 à 250: —	3,250: —
Extra konstapel.....	2,200: —		

Ökning i stadens utgifter enligt detta förslag *Kronor 12,176: 45.*

Kammaren beslöt sålunda hemställa, det fullmäktige måtte besluta:

att avslå ifrågavarande framställning i vad den avser poliskommissarien;

att tillsvidare bevilja överkonstaplarna grundlön med 2,900 kronor jämte tre ålderstillägg å vardera 290 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja kriminalkonstaplarna grundlön av 2,600 kronor jämte tre ålderstillägg å vartdera 260 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja konstaplarna vid ordningspolisen grundlön av 2,500 kronor jämte tre ålderstillägg å vartdera 250 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

att tillsvidare bevilja extra konstaplarna lön med 2,200 kronor under de första två tjänsteåren samt därefter lön lika med ordinarie konstapel vid ordningspolisen, under villkor, att kompetens för ordinarie befattning har förvärvats;

att å ifrågavarande löneförmåner skall utgå dyrtidstillägg i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att övriga förmåner utöver lön skola bibehållas oförändrade; samt

att ifrågavarande löner skola utgå från och med den 1 juli 1930.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 156.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över från magistraten överlämnade framställningar angående förbättrade löneförmåner för personalen vid stadens poliskår, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta:

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet; samt

att å beslutet söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning angående ålderstillägg och semester för kronokassören Gust. Johansson.

Till Stadsfullmäktige.

Härmed får magistraten på framställning av kronokassören Gust. Johansson anhålla, att han måtte från och med år 1930 tillerkännas en månads semester och ålderstillägg i enlighet med de principer, som i allmänhet tillämpas i fråga om stadens tjänstemän.

Karlstad den 21 november 1929.

På Magistratens vägnar:
ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 december 1930.

§ 36.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över magistratens framställning, att kronokassören Gust. Johansson måtte från och med år 1930 tillerkännas en månads semester och ålderstillägg i enlighet med de grunder, som tillämpas för stadens övriga befattningshavare.

Efter anteckning, att Johansson här i staden tjänstgjort såsom mantals-skrivningsförrättare från och med år 1910 samt att han, efter att på förordnande vid många olika tillfällen uppehållit tjänsten, blivit utsedd till kronokassör från och med år 1917, ävensom att hans grundlön utginge med 3,000 kronor pr år, beslöt nämnden, med hänsyn till Johanssons långa och synnerligen väl vitsordade tjänstgöring, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att kronokassören Gust. Johansson skall vara berättigad *dels* från och med år 1930 till tre ålderstillägg å vardera 300 kronor *dels ock* från och med år 1931 till en månads årlig semester; samt

att till bestridande av härför under år 1930 uppkommande kostnader anvisa ett anslag å 1,188 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 december 1930.

§ 691.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning angående ålderstillägg och semester för kronokassören Gust. Johansson, uti vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande enligt dess protokoll den 3 december 1930, § 36, och beslöt kammaren på i ärendet anförda skäl hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 157.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över magistratens framställning angående ålderstillägg och semester för kronokassören Gust. Johansson.

Uti ärendet hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit yttranden; och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden och drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående utseende av sakkunniga biträden vid upptagande av sjöförklaringar under år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 159.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag å personer att såsom

sakkunniga biträda Karlstads rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m. under år 1931, beslöt föreslå:

att stadsfullmäktiges förslag å sakkunniga måtte upptaga sex personer samt att fullmäktige måtte därtill föreslå hamnkaptenen J. Österberg, ingeniören Simon Wennberg, sjökaptenen Bernt Zachrisson, direktören Axel F. Olsson, verkmästaren A. V. Andersson och sjökaptenen Wedel Wennerholm.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående annonsering av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 160.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag angående annonsering för nästkommande år, beslöt föreslå:

att fullmäktiges kungörelser skulle under år 1931 intagas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående utövande av ordförandeskapet i stadsfullmäktige för tiden till fullmäktiges första sammanträde år 1931.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1930.

§ 161.

I § 17 av lag om kommunalstyrelse i stad, vilken träder i kraft från och med år 1931, stadgas, att för året näst efter det, då val av stadsfullmäk-

tige ägt rum, skall ordförandevallet hållas i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den, som fullmäktige därtill utsett.

I anledning härav beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa:

att fullmäktige måtte utse den av ledamöterna, vilken tjänstgjort längsta tiden nämligen förste stadsläkaren Hugo Severin, att intill dess ordförande blivit vald utöva ordförandeskapet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HELMER SVENSSON.

